

ABDULLAH ÖCALAN

***NASIL SAVAŞMALI?
(Halk Savaşı ve Ordulaşması Üzerine)
Cilt II***

BİLİM AYDINLANMA YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

ASKERLİK İRADE VE ÖZGÜRLÜK SANATIDIR

Güçlü Çekim Kuvveti Komuta Kuvvetidir
Benim İçin İnsanlık Yoğrulacak ve Yeniden Şekillendirilecek Bir Varlıktır
Askerlik Yeniden Şekillenme Sanatıdır

ASKERLİK GELİŞKİN BİR SANATIN EN ÖZGÜR İFADESİDİR

Ağır Köleliği Yaşayanlar Savaşı Geliştiremez
Gerilla Çalışması Altın Madeninde Altın Toplamak Gibidir
Savaş Ateşle Uğraşma Sanatıdır
Doğrular Uygulandıkça Yaşatır Yaşattıkça Var Olur

BAŞLANGIÇLAR NE KADAR DOĞRU VE SAĞLAM YAPILIRSA SONUÇ DA O KADAR SAĞLAM VE BAŞARILI GELİŞİR

Özgürlük Alanı Özgürlük Örgütüyle Olur
Başarı Her Zaman Sağlam Ölçülere Bağlanmalıdır

PKK AMANSIZ ÖRGÜTLÜLÜK SAVAŞÇILIK VE EYLEMLİLİK YERİDİR

Örgütlülük Kendini Kazandıracak Kendini Yaşatacak Gücü Bulmaktır
Göreviniz Kesin Başarı Temelinde Amansız Yürümektir

PKK'NİN DİYALEKTİĞİ SÜREKLİ VE BAŞARTAN MÜCADELEDİR

Devrim Yaratıcı Faaliyet ve Alışkanlıkları Aşan Hareketdir
Yaşamın Her Cephesi Benim İçin Savaştır
Komutan Savaşı Geliştirmenin Tutkusudur

SAVAŞ BİR HALKI KENDİNE GETİREN KÖKLÜ BİR EYLEMDİR

Benim İçin Yiğitlik Ölçüsü Başarı Ölçüsüdür
Zor Olan Yaşamdır O da Devrimin ve Savaşın Sanatıdır

KOMUTAN HALKINI YAŞATMA GÜCÜNÜ GÖSTEREN VE YAŞAM KAYNAĞI OLANDIR

Komutan Adayı Önderlik Sözü, Önderlik Gerçeğini Müthiş Anlayandır
Esas Olarak Çözüm Çözümde de Zafer Kendi Beyninizde ve İradenizde Gerçekleşmelidir

SAVAŞ ÇOK SERT BİR AYRIŞTIRMA EYLEMİ OLDUĞU İÇİN AFFETMEZ

Yiğitlik Asla Düşmeye Fırsat Vermez
Önderlik Savaşa Yönelim ve Yoldaşlık Yaşamının Geliştirilmesidir

ORDULAŞMAK ULUSLAŞMA SOSYALLEŞME VE SİYASALLAŞMADA DEV BİR ADIM ATMAK DEMEKTİR

Gerilla Tarzımız Yıldırım Tarzıdır
Yaşamın ve Savaşın Kendi Gerçeği Nasıl Birlikler Kurmamız Gerektiğini Anbean Gösterir
Yenilmiş Geçmişinize Zafer Temelinde Bir Gelecek Karşılık Veriyoruz
Ben Kendi İçimde Bir Orduyum Tutarlı Olan Her Kişilik Gerçek Kişiliğini Ordu Çalışmasında Ortaya Çıkarır

TALİMATLAR

ASKERLİK İRADE VE ÖZGÜRLÜK SANATIDIR

1994 baharının bu son günlerinde, düşmanın oldukça iddialı olduğu savaş ve ordu gücümüzü tasfiye etme savaşımına karşılık, biz sadece nasıl ayakta kalabileceğimizi değil, bu süreci nasıl tersine çevirebileceğimizi, onu düşmanın tasfiyesine nasıl dönüştürebileceğimizi, bunun askeri sanatına nasıl ulaşabileceğimizi ve onun uygulama esaslarına nasıl indirgeyebileceğimizi tartışıyoruz. Onun önemi ve tarihiliğinin ölüm kalım savaşımı anlamına geldiğini giderek anlıyorsunuz; anlamaktan da öteye, iliklerinize kadar duyuyorsunuz.

Benim halen en büyük itirazım, sizin de açıkça itiraf ettiğiniz gibi, ciddiyetten uzak olmanız ve komuta kişiliğine ulaşamayışınızdır. Kaldı ki bu, asker olmanın ve özellikle komuta kişiliğine ulaşmanın baş şartıdır. Bu anlamda kendini vermeyi bilememe, sözüm ona kendini akıllı sanma, ancak oldukça yüzeysel, kandırmacı ve koparıcı olmaktan oldukça aciz davranma, bunu da “Kendimi fazla zorlayamadım” veya “İşin kolayına kaçıp geçiştirdim” havası içinde ele alma, rahatlık ve “Geçştirerek kendimi yaşattım” dediğiniz yüzeysel ve kandırmacı tutum beklentilerinize cevap veremeyeceği gibi, daha fazla acımasızlıklara da neden olur. Bunun en büyük zararını da tarihsel görevin kendisi, özellikle onun mutlak kazanmamız gereken savaşımı görür; onun ordulaşmasının gelişmemesine ve başarısızlığına yol açar. Bu konuda ciddiyetin yaşamsal önemi tartışmasıdır.

O zaman dürüstlüğünüz varsa ve biraz yaşayabildiğinizi sanıyorsanız, her türlü bireycilikten, onun yetmez ve yanılgılı sonuçlarından vazgeçecek, savaşçı kişiliğe yükleneceksiniz. Komuta kişiliğinin sorumluluğu biraz artıyorsa, bunu başarmadan gözünüzü açmayacak, başınızı kaşımayacaksınız. Nereden bakarsanız bakın, yaklaşımınızın özü budur. Ne kadar oynasanız da, ne kadar kandırmacı olsanız da, bilerek veya bilmeyerek kendinizi ne kadar dayatsanız da boştur. Ya ordulaşma sağlanır, doğru savaşılır ve kazanılır; ya da bitirilir veya düşman bitirir. Yaşamın en bitirici gücü olma, kendine en insafsız davranma, kendini en bitirici komuna getirme yaşanır.

Günlerdir bunu göstermeye çalışıyorum ve sanıyorum biraz da hissettirdim. Savaşçı kişilik konusunda bir kocakarından farkınız olmadı. O kendine sevdalanmışlığımız, o hırpani veya çok sallapati durumunuz bu işe hakarettir. Bir konuşmayı bilmeme, sağlam bir adım atmasını bilememe yapmak istediklerimize hakarettir. Bunu biraz yeni yeni açığa çıkartıyoruz. Nedir bu kişilikleriniz? Sizin savaşçılığınızı ben ne yapacağım? Bununla karnını bile doyurmak bir sorundur.

Son günlerde kendime de yükleniyorum. Kendi kendime, bu kendini bilmezlere bu kadar inisiyatif, fırsat, zemin ve zaman sunuyorsun; ne zaman kendine saygılı olup da işin gerçeğine göre rolünü oynayacağını diye soruyorum. Belki de kendimi liberal buluyorum; bu tip adamlara neden kendilerini geçiştirmeye, hem kendilerini hem de bizleri oyalamaya fırsat tanıdın diye soruyorum. Ne kadar yerim dar, çok dikkat etmek zorundayım diyorsam da, yine de fırsat vermemeliydim diye yeriniyorum. Gençler, toylar, alıştırmak için zamana ihtiyaç var, ürkütmemek gerekir diye düşünüyorum. Ama bir bakıyorum ki, zaman geçiyor ve zamanla birlikte tutulamazsa birçok şey elden gidiyor. Tabii bu sizin umurunuzda değildir. Yaşamın fethini, yaşamın olmazsa olmaz kabilinden koşulunu bilmezseniz, sizin açınızdan her şeyin aleyhte gitmesi veya fırsatların kaçırılması önemli olmaz; hatta bunun sigara dumanı kadar önemi kalmaz. Zaten köleliğin ve geriliğin ele alınışı ve kocakarılık teorisinin biraz daha derinleştirilmesi, sizi bütün yönleriyle açığa çıkartır. Sahtekâr ve lümpen kişiliğin biraz daha derinliğine ele alınışı sizi bütünüyle ele verir. Sizi ürkütmeden bunu biraz göstermeye çalıştık. Çünkü biraz savaş istiyorsunuz, mücadeleye ilginizi belirtiyorsunuz.

Yine ne kadar kavradığınız, pratik politikada ciddiyete ne kadar ulaştığınız anlaşılmaya değerdir. Ne kadar ciddisiniz? İlk elden aklıma gelen şudur: Ciddi bir gerilla savaşımına henüz girememişiz. Şimdiye kadar yaptığımız bütünüyle bir taciz hareketi olmaktan öteye değildir. Sadece 15 Ağustos Atılımı'nın onuncu yılına değil, bütün savaşım tarzımıza bakıyorum; bir tek sorumlunun ciddi bir gerilla savaşı tarzına girdiğini göremiyorum. Herhangi bir komuta kişilik, “Ben bir gerilla eylemini düzenledim” diyemez. Düzenlememiş, kenarından geçmiş, teğet geçmiştir; oyalama, taciz, geçiştirme içinde olmuştur. Bu vahim bir durumdur veya gerillanın gerçeğiyle alay etmektir.

Gerilla tarzı sonuç almaya oldukça uygun bir tarzdır. Yüz kişiyle, iki yüz kişiyle, üç yüz kişiyle tugayların bile etkisizleştirilebileceğini birçok tarihsel örnek açıkça göstermektedir. Kürdistan dağlarında kendini gerillaya iyi yatırmış yüz elli kişilik bir güç, bir düşman alayını rahatlıkla tasfiye edebilir. Bundan hiç kuşum yoktur. Ama onun komutası kimdir? Onun oluşturduğu birliklerin kendini bütünüyle tarza verdiği görülmüş müdür? Buna cevap veremiyoruz. Eğer biz üzerinde durmazsak, bizdeki kişilik yapısının bilinen özellikleri, ihanetin her türlü biçimi, teslim olmanın ve provokasyonun diz boyu gelişimi, mevcut taciz düzeyini de çok kötü sonuçlandırabilir. Bizim ısrarımız taciz düzeyini bir gerilla savaşımına dönüştürmektir. Bu son aylardaki çözümlerimizin ordu ve savaş gerçekliği açısından vardığı en önemli sonuç budur. Bu düzeyi aşalım, tarzı oturtalım. Bu kadar şehit veriyoruz, bu kadar kahramanca direniyoruz. Tarzdan bu kadar uzaklık kendimize yapacağımız en büyük kötülük oluyor.

Şunu da düşünüyorum: Bunların çoğu on, on beş, yirmi yıllık savaşçıdır. On yıllık bir savaşım süreci birçok ülkede zafer sürecidir. Kübalılar da öğrenci devrimcilerdi. Onlar iki dönem yaşadılar. Son dönem 1958-'60 süreciydi; yani iki yılda zaferi kazandılar. Ülkeye girişte ilk müdahale grubunun sayısı seksendi. Yolda ezici bir bölümü imha oldu ve on iki kişiyle dağa çıkmayı başardılar. On iki kişi, iki yıl sonra on bin kişiden fazla bir güçle Havana'ya girdi.

Geçen gün haberlerde dinledim: Tutsilerin sayısı ne kadardır bilemem, ama bizimki kadar değildir. Hızla dalıp girdiler ve ülkenin yarısını işgal ederek ellerine geçirdiler. Yani iktidara göre yürümek çok önemlidir. Bizimkiler klasik Kürt isyancılığını aşamıyorlar. Dağda göçebe mi yaşıyor, dağda eşkiya mıdır, peşmerge midir, yarı köylü, yarı mahkûm mudur? Pratiği bütün bunları çağrıştırıyor. Ne kadar devrimci gerillacı olduğu soruşturmaya değerdir. Hiç kimse tarzı derinleştiremeyeceğimizi iddia edemez. Tersine, üzerinde en çok durulacak husus, tarzı derinleştirme ve uygulamadır. Tabii bir askeri iddiası varsa bu, insanın tutkuyla yönelebileceği bir çalışmadır. Yoksa bu dağlarda neden yaşanılır? Bir mahkûm olarak yaşamak, belli bir süre sonra kesinlikle çürütücülüğe yol açar. Nitekim gelişmeler bunu gösteriyor. Savaşı derinleştirmediniz mi, her türlü adilik ortaya çıkar ve nitekim çıkıyor.

Savaş çok üretken bir sanattır, yaşamın can alıcı sanatıdır. Gerekeni yaparsanız, çok büyük rol oynarsınız. Savaşla oynadınız mı, büyük bir alçak olursunuz. Yaptıklarınıza baktığımızda, bizde de çok can alıcı yaşanan şey askeri sanatla alay etmektir, onun

birçok hususuyla dalga geçmektir. PKK'nin askeri sanatına ilgi duyuyorsunuz. Bu ilgi duyduğunuz ne kadar gerçekçidir? Şaşıtım husus şudur: Bu kadar pratiğin içinde olacaksınız, ama bir askeri sanatı uygulama durumunuz olmayacak! Bu durumda kendinizi nasıl affediyorsunuz, kendinize hiç mi saygınız yoktur? Neden kendinize şu soruyu sormuyorsunuz? Ben ne yaptım, neyi, nerede, ne kadar geliştirdim, rolüm nedir ve nasıl oynamalıyım? Bu olmazsa, kendinizi nasıl affedeceksiniz?

PKK'nin imkânları sayesinde bir günlük çingene yaşamı olduysa oldu; olmadıysa kontrolü tümünden yitirme, anlayışta kendini tamamen terk etme yaşanıyor. Ölüyor mu, yaşıyor mu, belli değildir; kazanıyor mu, kaybediyor mu, hiç önemli değildir. "Geleceği varsa göreceği de vardır" havasıyla ve biraz da savaşçı gücümüzün etkinliğini kötüye kullanmakla sözüm ona askeri bir sanat oluşmuştur. Bir de sözüm ona bu askeri sanatı iyi anlatmamız gerekiyor. Daha doğrusu askeri sanat adı altında kimin ne kadar kurnazlık yaptığını, kimin partinin savaş gücü üzerinde kötü oynadığını, kimin tam bir ikiyüzlü olduğunu, kimin adeta tasfiyeciliği bir sanat haline getirdiğini açmamız gerekir. Bunun kökünü kurutmamız gerekir. Öyle ki, gerçek gerilla tarzımıza işlerlik kazandıralım.

Baktığımızda görüyoruz ki, iki yüz-üç yüz kişilik birçok birimimizin başındakiler gerilla sahtekârı, oyunbaz, birimi savaştırmama taktisyenidir; savaş taktisyeni değil, savaştırmama taktisyenidir. Oyalamacı, bastırmacı, savaştan kaçtırtıcı, intiharvari kaybettirici ve felç edicidir. Bu da sözüm ona bir askeri sanat oluyor. Gözlerimizin önünde bu kadar oynayan olursa, bu tarz nasıl gelişebilir? Askeri sanatın ciddiyetinden ne kadar bahsedebiliriz? Maalesef hepimizin yaşadığı durumlar böyledir. Askerlik adı altında çoğunuzun yaşadığı bu oyundur. Bana nasıl cevap verebilirsiniz? Ülkede bu durumu yaşayan, hatta sorumluluk düzeyi olan epey kişi var. Bu arkadaşların kendi durumlarını nasıl anlatacaklarını merak ediyorum. Burada biraz yakıcı sorular soruyorum. Bu arkadaşların kendilerine karşı bir vicdan muhasebesi var mı? Bunlar asker olduklarına inanıyorlar mı, gerillayı anladıklarına veya gerçekten gerillacılık yapmak istediklerine eminler mi? Kendilerine karşı saygıları var mı?

Kendimi pek saygı değer görmüyorum veya çok ahım şahım biri olarak da değerlendirmiyorum. Ama halen kendime saygım var, askeri sanata saygım var. Askeri sanata biraz hizmet ediyorum. Bu arkadaşların askeri sanata biraz saygısı var mı, dürüstçe çaba harcayanlar inandırıcı olabilirler mi? Günlerdir sizleri, neden bu gevşeklik, neden bu gayri ciddiyet, neden bu kontra pratik diye anlamaya çalışıyorum. Göz göre göre taktik dışı yaklaşımlardan, ordu tasfiyeciliğinden bahsediyorsunuz. İmkânları nasıl çarçur ettiğinizden bahsediyorsunuz. Bunları anlatmaya diliniz nasıl varıyor? Siz ya çok yaman ağalar ve beylersiniz veya çok zavallı, çok serseri ve düşkünsünüz. Sizin durumunuza başka türlü açıklık getirmek mümkün değildir. Askeri sanat başka türlü nasıl bu duruma getirilir? Askeri sanatla nasıl bu kadar alay edilir?

Kendinizi sorgulama gücünüz var mı, vicdanınız, sorumluluk duygunuz var mı? Çoğunuz çocukluk, amatörlük ve yanılığlar diyeceksiniz. Bunlar yetmiyor mu? Ne zaman çocukluktan kurtulacaksınız? Ne zaman saygıdeğer bir konumun, pozisyonun sahibi olacaksınız? Köylülük, tek yanlılık, yüzeysellik deyip kendinizi aldatmanız ne zaman sona erecek? Askeri detay, askeri incelik, askeri tarz yaşamınızda ne zaman bir anlam bulacak? Yaşamınızda bunlara hiçbir anlam veremeyecek misiniz? Hep kendini bilmez, hep sallapati, hep provokatör, hep psikolojik savaş geliştiricisi, hep etrafı rahatsız edici, hep saygıyı zedeleyici ve iki kelime doğru cevap veremeyenler olarak mı kalacaksınız? O zaman bu askeri kişiliği kendinize nasıl yakıştırıyorsunuz?

Ben bunu ancak lümpenlikle izah ediyorum. Bunlar ne idüğü belirsiz, maceracı kişiliklerdir diyorum. Bunların askeri sanatla ne ilgisi var? Bunlar devrime şaşkın ördek gibi katılmışlar. Bütün sanatlara, hele askeri sanata bakın: Sanata biraz ciddi ilgisi olanların kişilikleri seçmecidir. Alay etme işine son vermek gerekir. Aslında sizi biraz da zorlamak gerekiyor. Sanırım bazıları bu pratiği daha yoğunca yaşamışlardır. Siz günlük olarak tartışıyorsunuz, ben fazla sorgulamıyorum. Nasıl sonuçlara vardınız? Böyle kişilikler var. Kaldı ki, bu durumlar geçmişte de oldukça yaşandı. O halde ortaya ne çıkıyor? Benim anladığım askeri sanat böyle ele alınmaz. Nasıl ele alındı, neden Güneybatı, Kuzeybatı, Güneydoğu, bu alan, şu alan deniliyor? Askeri sanatla nasıl bu kadar alay edildi? Neden ciddi yaklaşmıyorlar?

Ateşle oynuyoruz; bu savaşçı yaklaşımında ciddi olmamak, elim yanıp tutuşuyor, ama ben hiç orali değilim demektir. Bu, ateş sanatıdır. Belki her sanata gayri ciddi yaklaşılabilir, ama savaş sanatına yaklaşılmaz. Kültür temeli, kişilik temeli yok veya köleler bir çırpıda iyi komutan olamaz diyeceksiniz. Ama yıllardır aynı yetersizlikler yaşanıyor. Toplum toplumdur diyelim, ama biz de devrimciyiz. Devrimcilerin iradeleri biliniyor. Toplum öyledir diye biz de mi öyle olacağız? Bunu iddia etmek, bizden adam çıkmaz, bu toplumda hayat kalmamıştır demektir.

Size ciddiyeti nasıl aşılacağız? Yaşamaya güç getireceğinize inanıyor musunuz? Acaba bundan sonra askeri sanatı biraz kavrayacak mısınız? Kavramanız için ne yapalım? Kavrayacağınızda dair bizi ikna etmelisiniz. Ama sizin yüzünüzde halen zavallılık görüyoruz, sizde güçlü bir askeri kişilik göremiyorum. Fırsat bulursa büyük bir kısmı düşer. Yaramaz bir kişilik önemli bir gelişmenin canına okuyabilir. Yaramaz bir yön, gelişmeyi boşa çıkartır. Sizin gelişme yönleriniz, hep altta kalan ve boşa çıkartılan yönleriniz oluyor. Kişiliğinize hakimiyet kazandıramıyorsunuz. Bu kadar zavallıysanız, savaş neden bu kadar istiyorsunuz? Örneğin, ben kendimi kırk beşinde bu işlere bu biçimiyle biraz vermeyi becerdim. Kendime dört dörtlüksün diyemem gelmiyor, ama en azından bir köşesinden tutuyorum. Hiç olmazsa askeri bir sözü, askeri bir davranışı anlar ve ona değer veririm.

Sorun nasıl gözü kara bir direnişçi veya gözü kara bir saldırgan olmak değildir; sorun görevdir. Savaşçılar gözü kara da oynarlar. Sorun, görev adamı olmasını bilmek, askeri sanata anlam verebilmektir. Bunları nasıl yaşama çekelim? Eğer teorik değerlendirmeler az olsaydı, bunlara tekrardan değinebilirdik. Sanırım savaş teorisi üzerine hiçbir hareket bizim kadar dil dökmedi. Taktik bilgilenme düzeyi söz konusu olsa, o konuda da epey bilgi dökümü yaptık. Sorun, yaklaşımlardaki ciddiyet eksikliğidir, ona inandırıcı yaklaşım zayıflığıdır. En önemlisi kendi içlerinde buna bir itiraz yoktur. Askeri sanatı bir tutku haline getirip de yaklaşım demek yerine, bu sanatla oynamak için ne gerekiyorsa onu yapıyorlar. İşte toplumsal köleliğin etkisi dediğimiz olay budur. O zaman askeri sanatı yeniden canlandırmaya geçelim.

Bunlar sanata neden bu kadar yanlışlaşıyorlar? Düşman neredeyse diline dolamış, "Gerillayı uygulamıyorlar" diyor. Artık herkesin diline düşmüşüz. "PKK, gerillayı uygulamıyor, komutanlar boşa çıkarıyor" deniliyor. Her gün gazetelere bakıyorum, burjuva basınının diline bile düşmüşüz. İçinizde böyle birçok kendini bilmez komutan var. Bunlar ağır suçlardır. Küba'da bile **Castro** ve arkadaşları, kendilerinin de bu konuda neden tıkanmış olduklarını veya neden cesaret etmediklerini tartışıyorlar, sonuçta başarıyorlar. Üç yüz kişilik gerillanın on bin kişilik bir orduyu felç ettiğine dair örnek sıralıyorlar. Bizimkiler ise, şu anda tah-

minimce birçok alanda “Çok tarihi kritik ayları nasıl geçiştiririz” hesabı içindeler. Önemli bir savaş verme değil, teğet geçip boşa çıkarma söz konusudur. Komutanların dörtte üçü, belki de yüzde doksani böyledir. Bir iki örnek ya çıkar, ya çıkmaz.

Çok dürüst olanlar da kendilerini korkunç verirler, ama sanattan uzak çok dürüst hamallar, kan ter içinde çalışanlar gibi verirler. Bunların kendilerini verişleri sanat niteliğinden çok uzaktır. Savaş da bir sanattır, zanaat değildir. Bunlar iyi zanaatkârlar, ama iyi sanatkâr değiller. Nedir zanaatkârlık? Zanaat, üretimin geri biçimidir. Sanatkârlık ise üretim değildir; yaratmadır, biçim vermedir. Zanaat ise köylülerin çalışma tarzıdır. Buğday nasıl üretilir, yük nasıl taşınır, boyacılık nasıl yapılır? Bunlar zanaattır. Askerlik ise en üstün sanattır. Bizimkiler bunu kendi aralarında sorun yapsalardı, çok büyük gelişmeler olurdu. Örneğin toplantı yaptınız, konferans yaptınız, genellemelerde çok şeyler konuştunuz, genel sözler söylemede çok doğrular da söylediniz. Fakat pratik bundan çok uzaktır. Lafta her şeyi iyi ortaya koyuyorsunuz, pratiklerinizde ise bunu tamamlayacak çok az şey var.

Sanki hepsi rica üzerine iş yapıyorlar. Yani örgütü idare edeyim veya herhangi bir durumu idare edeyim yaklaşımı içindeler. İdarecilik yoğun bir biçimde var. Ulusallık idarecilik değildir. Aslında siz tam olarak anlayamadınız; çok yaygınca uzlaşmacılık dediğiniz şey idareciliktir. Ancak kurulmuş bir devlet olursa, hatta hazır bir ordu olursa idarecilikten bahsedilebilir. İyi idare de olabilir, ama şu anda bizimki yanılıcı komutanlıktır. Bizde idareciliğin zemini yoktur, idareciliğin kurumu yoktur; idarecilik, memurluk yapılacak bir düzeyimiz, bir durumumuz yoktur. Ama bizde en iyisi iyi bir memurdur, görevine bağlı bir memurdur. Uzlaşmacılık dediğiniz şey memurculuktur. PKK'nin şu andaki durumu, memurculuğa uygun değildir. Memurculuk, hazır bir devlet için geçerlilik ifade eder. Biz bir devleti veya bir orduyu kurmaya çalışıyoruz, bunun inşacılarıyız. İnşa eden yani yaratan, kurumu geliştiren kuvvetiz; yoksa kurumu idare eden kuvvet olamayız. Yani iş şu noktaya geliyor: Ciddi bir kavrama durumu yoktur, adam ordu kurduğunun pek farkında değildir. Orduyu idare ettiğini sanıyor, ama idare edilecek ordu henüz ortada yoktur. İdarecilik ve uzlaşıcılık yapıyor; uzlaşılacak bir durumunuz da yoktur. Ama etrafına bakıyor; memur böyle çalışır, komutan şöyle çalışır diyor, bunu görüyor ve bazı şeyleri taklit ediyor. Oysa bunun PKK gerçeğiyle bir ilgisi yoktur.

Bunu yıllarca iyi öğrenmeye çalışacaktınız. Yılları da ihmal etmişsiniz. Görevler birdenbire kendini dayatınca şaşırıyorsunuz. Aslında bizim vermek istediğimiz birçok şey vardı, ama alamadınız. Bazı arkadaşlar da öyleydi. Onların da basite kaçmaları ve fazla ciddi yaklaşmamaları yıllardır ezilmelerine yol açtı. Yani çok ciddi bir döneme, çok ciddiye alınması gereken bir çalışmaya çok yüzeysel, çok üstünkörü ve memurvari yaklaşma, kendini yeterince vermeme ve işlerin oldukça uzağına düşme durumu ortaya çıktı. Yine burada ne kadar ciddi yaklaşacağımız tartışmaya değerdir. Ordu kurma işini kendimize ne kadar sorun yaptığımız so-
rilmaya değerdir.

Acaba isteminiz var mı? Gerçekten asker yaratmak ve askeri davranışa ulaşmak istiyor musunuz? Buna öncelik veriyor musunuz? Hazırlıksız düzeyinizi acaba şimdi aştıracak mıyız? Hırs var mı? Azim ve iradeyi ne kadar yetkinleştirip keskinleştirdiniz? Bunların hepsi köylü ordusunun neferleridir, iyi bir komuta olursa belki yürürler. Ama komutanlar da böyle olursa, “İmam kusurluysa cemaat ne yapsın” derler. Hepsinin durumu budur, bunları tanıyorum. Komuta çıkışı yapma durumunuz var mı? Kaç kişi komuta çıkışı yapabilir? Bunu anlamak gerekir. Benim eskiden beri kendime sorduğum bir soru şudur: Neden komuta çıkışları yaptıramadık? Eğitim kampımızdan çıkanlar komutan çıkışı yapıyorlar sandım, ama maalesef yaptıramamışız.

İslamiyet'te bile dinin esasları ortaya çıkarıldıktan sonra, on yıl geçmeden 630'larda ideolojik ve politik esaslar belirlenir. Ondan sonrası büyük bir askeri sıçramadır. Örneğin on yıl geçmeden Arabistan çölünden çıkan komutanlar, Zağroslara, hatta İran'ın içlerine, Kafkasya'ya, İstanbul'a kadar dayanırlar. Bunlar karşlarına çıkan her şeyi ezip geçtiler. Arabistan çölünde çok ciddi bir askeri ekolden geçtiklerini de sanmıyorum. Ama hırs vardı, fethetme vardı. Dinin zaferi, cihat tutkusu bunları müthiş saldırgan kılıyordu. Düşünün: Onlar fetihçiydi, yani başka halkların ve ülkelerin fatihleriydi. Biz doğduğumuz, adımız gibi bellediğimiz köylerimizi bile fethedemiyoruz. İçinizde bir köy fatihi var mı? Bir komutanı bana gösterin ki, kendi köyünü fethetmiş olsun. Bir fetih planı geliştirme, bir kasabayı düşürme fatihi var mı? Neden yok? İdeoloji mi yetersiz, ortada siyaset mi yok? Bir İslam dini kadar bile partinin çizgisini neden yaşamsal ele almadık? İslamiyet bir dindir, yani o kadar yaşamsal da değildir. Ama bizim için siyaset şu an ekme ve su kadar gereklidir. Bunu neden anlayamadınız? Acaba kişiliklerde inkârcılık çok mu etkilidir? Acımış kişilikler, inkâr edilmiş kişilikler mi etkiliyor? Onun etkisi olur; ama kurtarıcı kişiliğine soyunmuş, hele hele sorumluyum diyenler bundan daha fazla eserleşir. Etkinin fazla düşürücü ve geriletici olmaması gerekir. Yoksa siz savaş sahasına indikten sonra bir tartışmayı dahi yapamazsınız. Özellikle görevler üzerine bir tartışmanın ciddi yapıldığı kanısında değilim. İşte idarecilik budur.

Kolektivizm olduğunda birbirini idare etme, komuta inisiyatifli söz konusu olduğunda da çok aşırı bastırma, yani kimseyi yanına yaklaştırmama ve toplumumuzun bilinen hastalığını esas alma var. Bu noktada çok kaybedildi veya görevler boşa çıkarıldı. Ciddi bir toplantı yaptığınızı sanmıyorum. Saygıdeğer bir görev toplantısı yaptığınıza emin değilim. Görevler şunlardır: Şu farklı gücü veya şu savaşçı gücü şöyle organize etmeliyiz ve ardından komutayı belirleyip işlerin üzerine yürümeliyiz. Bu anlamda idarecilik ve uzlaşmacılık yaptınız. Gidenler de intiharvari gitti. Yani bir fetih tarzını kendine yakıştırarak yol almada iddiasını ortaya koyan çok azdır. Komutanlar başta olmak üzere büyük bir kısmı şu anda oyalamacıdır. Bazıları çalışıyor, ama hamal gibi çalışıyor.

Güçlü Çekim Kuvveti Komuta Kuvvetidir

O dağlarda kaldınız, çok önemli görevlerle karşı karşıya bulunuyordunuz. Neden iyi bir görev toplantısı yapamadınız, neden adımlarınızı sağlam belirleyemediniz? “Görevler boşa çıktı” diyorsunuz. Görevlerin boşa çıkmaması için sorumlunun görevlere amansız yüklenmesi gerekir. Bütün toplantılar adeta sabote ediliyor. Aylarca, kış süreci boyu eğitim gördünüz. Bu eğitimin çok az bir sonucu bahar hamlesine ve yaz hareketliliğine yansıyor. İmkânlarım sınırlı da olsa, toplantıları yürütüyorum ve sizlerle tartışmada canlıyım. Kendimi ne hale getirdiğimi görüyorsunuz. Bütün gücümü sizlerle tartışmaya, sizi biraz ilerletmeye veriyorum. Örneğin, siz de olduğunuz yerde aynı performansı gösteriyor musunuz? Hayır, çok rahatsızsınız. Liselerde müsamere yapar gibi bir üslubunuz olduğumu görüyorum. Düzeyiniz lise öğrencilerin tartışma düzeyine benziyor. Oysa askeri toplantı öyle olmaz. Sizin ciddi bir askeri toplantıya başlangıç yaptığınızı söylemek zordur. Bu, sizin bireyciliğiniz, köylü andavallığınız, köylü gafletinizdir; yoksa böyle komutanlık olmaz.

Komutan olduğunda, bir alanın ona bağlı gücü tiril tiril titremek zorundadır. Bir komutan tutkuyla, anı anına hedefler üzerine yönelme hazırlığı içinde olmalıdır. Böyle bir komutayı yaratamazsınız, yaratmak için bir toplantıyı değerlendiremediniz. Diğer şeyler, yani günlük talimat, perspektif, moral verme yetersizdi. Bu açıdan da etkisiz oldunuz. Daha doğrusu, ordunuzun sayısını

bile bilemediniz. Ordunun moralinden, ordunun nerede nasıl konumlandığından ve nasıl hareket ettiğinden belki yüzde beş haberinizi ya vardı ya yoktu. Ciddi bir komutan bu kadar yetersizlikle başarılı olacağını kestiremez. Bunlar ilk akla gelen sorulardır.

Raporlara da yansıyor: Bir takıma, “Git, vur” deniliyor. Bu, anamın beni hedefe göndermesine benziyor. Anam “Git seni vura vur” demişti. Hatırlıyorum, nasıl vuracağımı, nasıl gideceğimi bilmiyordum, bunun için hazırlığım yoktu. Aylarca ‘vur’ deniliyordu. Ben de o zaman gittim, bir iki intiharvari işe giriştim. Bu halen aklımdadır. Komutanların dayatmaları bu ilkel yaklaşıma benziyor. Komutanların birimlere yaklaşımı böyledir. “Git, karakol bas, git şurayı tut” denilince, çoğu birimler de bile bile intihara gidiyor. Bu, ilkeliktir, çok ilkel bir savaşıdır. Belirttiğim tarzın bununla bir ilgisi olamaz. İlkelik, isyancılık hiçbir yere götürmez. En değme komutanımızın birliklere yüklenimi bunu aşmamıştır. Komuta düzeyi böyle olursa, sıradan bir savaşçı hiçbir şey yapamaz. Savaşçı birliklerimiz Allah’ın fukaralarıdır; onlara gidin dersiniz. Bu, benim çocukluğumda yaşadığıma benzer. Kaldı ki, ben canımı dişime taktığım için ezilmeden bugüne kadar geldim. Birçok kişinin canını dişine takması şurada kalsın, bunlar kendinden haberi olmayan zavallılardır. Çocukluktan beri yenilmiş, kırk türlü yenilgiyi tatmış kişiliktir. Yenilmeme konusunda kendilerine bir güvenleri yoktur. Hepsini birer sanatkar olsunlar demiyorum, ama birkaç yüz kişi içinde bir iki tanesinin sanatı yakalaması gerekir.

Bir alanda bir komutan telsizden düşmana sövmüş; birlik telsizden komutanın küfrünü duymuş: “Eylemi provoke etti, biz daha düşmana ulaşmadan geldiğimizi düşmana bildirdi” demişler ve birim eylem yapmadan geri dönmüş. “Sen neden provoke ettin, düşmana bildirdin? Biz de eyleme gitmeyiz” demişler. Bunlar rapora yansıyan bilgilerdir. Böyle ilginç anlatımlar var. Herhalde böyle çok sayıda örnek var. Komutanlar nasıl oyunbaz ve düzeysiz olduklarını sergiliyorlar. O nasıl komutandır ki, bu abartmaya yol veriyor? Benim de birçok yanılmam olabilir, ama hiçbirini kalkıp da benim hakkımda abartılı rapor yazamaz. O komutandır; bu kadar açık vermezse, birisi kalkıp da onun hakkında böyle abartılı değerlendirme yapamaz. Bunlar basit örneklerdir. Ortada kabak çiçeği gibi açılmış her türlü davranış, yetersizlik var. “Yapabilirim, edebilirim” diyorsunuz. Öncelikle saygıyı ve morali kontrol etmeden totalim yetkiyi, hazır olmayı, görev belirlemeyi, onun komuta kadrosunu teşekkül ettirmeyi aklınıza getirebilecek misiniz? Gideceksiniz, bir köylü gibi düşüneceksiniz, “Yapamazlar, ben kendimi vereyim” diyeceksiniz. Bir, iki, üç verirsiniz, kendinizi çatlatırsınız. Bazı atlar var, çok koşarlar, sonunda yere yıkılırlar. En iyi savaşımızın hali biraz budur, yani çok koşan atların çatlaması gibidir. Ama arzulanan tutturulamaz.

Halen bahsediyorlar: “Şu komutan boşa çıkardı, bu komutan sabote etti” diyorlar. Eylemlerimizi neredeyse sabote etmeyen tek bir kişi bile yoktur. Öyle bir komutan olacaksınız ki, diğerlerinin sabote etmesine fırsat vermeyeceksiniz. En önemlisi, sisteme hakim olmanızdır. Orada yapılan, yetkiyi aldığım zaman dayatmada bulunayım anlayışıdır. İnsanoğludur, dayatırsınız; size uymayabilir. Dayatırsanız, o da daha değişik şeyler dayatabilir. Ben de dayatmayı iyi bilirim, hatta sınırsız gücüm var. Gücsüz olduğum için bundan uzak durmuyorum, dayatırsam başıma neler getireceklerini biliyorum. Her birisi bir beladır. Dayatma veya itim gücü değil de, çekim gücü olmak için elden ne geliyorsa onu yapıyorum. Onları biraz bastırırsanız nereye varacakları belli olmaz. Tam bir sanatçı, bir psikolog gibi yaklaşmazsanız yönetemezsiniz. Bunların her birisi belalı, büyük bir kısmı lümpendir. Yani eskiye nazaran daha tercih edilir bir yaşam seçeneği sunamazsanız hepsi kaçar.

Ben PKK’yi nasıl yönetiyorum?

İki Kürd’ü bir araya getirmek mücadele gerektiriyordu. Kürtler en birleşemeyen bir halktı. Bizim Önderlik marifetimizi burada anlayacaksınız. Kürtleri bir arada tutma sanatını, birlik oluşturma sanatını size anlattım. Sanatın birçok inceliği ve hassasiyetleri var. Kürt birliğini başka türlü nasıl sağlayabilirdik? Siz bunun da farkında değilsiniz. PKK’de birlik veya örgütlenme sanatı aklınıza gelmiyor; tam tersine, dağıtmacılık sanatında güçsünüz. Diliniz dağıtmaya götürüyor; her türlü mimik hareketiniz, yani kişiliğinizin dalga dalga dağıtmaya götürüyor. Benim muazzam birleştirici etkenliğimle sizin dağıtma etkenliğiniz çatışmak durumunda kalıyor. Birisi kaşıkla topluyor, büyük bir kısmı kepçeyle dağıtıyor. Bunun için hal ve hareketlerinizin eğitimi çok önemliydi. Kendinizi dağıtıcı olmaktan çıkarmak umurunuzda bile değildir. “Nasıl olsa PKK’de birikim oluyor” veya “Ben de bir şeyler verdim, karşılığında on isterim” diyorsunuz. Sizin vicdanınız bu kadardır. Birlik için, gelişmek için ne yaptığınızı tartışma konusu yapmıyorsunuz. Ama kendi hakkınız, kendi bireyciliğiniz söz konusu olduğunda sınırsızsınız. Bunların hepsi aynı kişiliklerden kaynaklanan durumlardır. Hesap kitap yoktur.

İnsan sizi nasıl asker yapmalı diye düşünüyor. En çok sergilediğiniz bir biçim veya yol da her şeyi kendiliğindenliğe bırakmadır. “Gücümüz yetmiyor, nasıl isterseniz öyle idare edin” diyorsunuz. Bunların hepsi saygısızlıktır. Kişiliğiniz böyle şekilsizdir. Gelen size vurmuş; kandırılmadık bir yana, vurulmadık hiçbir yanınız kalmamış veya boyun eğdirilmedik hiçbir tarafınız bırakılmamıştır. Boyun eğme olunca, askerlik gibi bir irade sanatını öğrenemezsiniz. Bu da askeri sanat değildir, kölelerin yürütülmesidir. Askerlik, irade ve özgürlük sanatıdır.

Ben burada biraz meselenin özünü açıyorum. Siz ölümüne ilgileneceksiniz. Toplantılarda bir araya gelecek, hatta sabaha kadar kafa patlatırcasına gerekeni düşünüp yapacaktınız. O zaman ortaya bir ordu çıkardı. Ordu diyorsunuz. Aslında bazı kitapları örnek kabilinde okuyun. Ben fazla okuyamadım, ama **Nizamülmülk**’ün **Siyasetname** kitabında bazı örnekler vardır. Ortaçağda feodal ordu düzeni, siyasal düzeni kavramak açısından iyi bir ders kitabıdır. **Machiavelli**’nin kitabı **Hükümdar** da böyledir. Tabii Machiavellicilik reddediliyor, onu da yapmazsınız, ama okumanızda yarar var. Keşke Machiavellicilik yapabileseydiniz, ona da gücünüz yoktur. Bir kölenin bir komutan olabilmesi için neler nasıl düşünülüyor, bunu okuduğunuzda aklınız durur.

Ortaçağ saltanatlarını beğenmiyorsunuz, ama o dönemin emirleri, sultanları ve hükümdarları son derece göz kamaştırıcıdır. Biz ise siliğiz, hatıra ve saygıya gelecek fazla yanımız yoktur. Örneğin, bir köle ilkin ayakkabısızdır; bir çavuşun atının başını tutup çekiyor ve birkaç yıl yalın ayak yürüyor. Belli bir başarıdan sonra kendisine ayakkabı veriyorlar. Bu kez ayakkabıyla savaşın atını çekiyor. Ondan sonra bir bıçak alma hakkını elde ediyor. Ardından bir iki başarı elde ediyor ve kılıç kuşanıyor. Demek ki bayağı özlü biri ve aynı zamanda ihtiraslıdır. Ondan sonra da bir devletin kurucusu olabiliyor. İran’da bir de devlet kuruyor. Meşhurdur, Gazneliler Devleti onlardandır. Ben öyle yapalım demiyorum, ama bir ordulaşma sanatı açısından bu örnek dikkate değerdir.

Bizimkilere silahı verirken, çingene paşası kesilirler. Bizde bütün komutanlar aslında çingene paşası oldular. İyi bir halk paşası, kendi birimini hırpalamayan iyi bir komutan var mı? Kendi birimini yücelten, Kürdistan’da örnek bir birim haline, komutanlık sahası haline getiren kim var? Hazır imkânlarımızı çarçur etmeyen tek bir sorumlu arkadaş var mı? Ben bu kadar silahlı devrimci-

yi aldım, bu kadar savaşıcıyı buradan şuraya kadar getirdim diyecek adam var mı? Partinin silahını aldım, bu silaha toz konduktan sonra, bu silahı yüceltmiş diyebilen var mı? Askeri sanat böyle geliştirilebilir. Halkın askeri sanatıdır diye dalga geçecek değilsiniz. Feodal sanat böyleyse, halk sanatı çok daha müthiş olur.

Askeri sanatımızı uyguladığımızı sanmıyorum, biz bunun yanından geçemedik. Kendiliğinden bir köylü ordusu durumundasınız, yani sizin savaşıcılığınız kendiliğinden bir köylü ordusunu dahi geçemedi. Bu açıdan da “Eğitime gerek yok, çok biliyoruz” deniliyor. Hiçbir şey bilinmediği ortadadır. Çoğunuz bu anlatımları yersiz buluyorsunuz veya size zoraki geliyor. Madem asker olmak istiyorsunuz, o zaman hiç olmazsa sorunların ucunu görün. Aksi halde başarısız kalırız. Aksi halde, neden başaramıyorsunuz sorusu gündemde kalır veya yaşadığınız bu ucubelikler gelişir. Köylüler özlüdür, dürüsttür, yurtseverdir, ama yine de sonuçta feci yenilmekten kurtulamazlar. Halkını kurtarmakta iddialı olan bir komutan, onun tarzını yakalamak zorundadır.

Adam çok dürüst olmuş, çok kahramanca savaşmıştır. Kürdistan’da bireysel anlamda böyle kahramanlıklar çoktur. Ama hiçbirinin adı sanı bile duyulmaz. Bizde öyle bireysel kahramanlar var. Biz adlarını zorbela anmaya çalışıyoruz. Sözüm ona iddialı gençlersiniz, ama gerçekler de böyledir. Gençseniz, istekliyseniz öğrenin. Onun için askeri sanatı kavramak ve uygulamak açısından başınızı kaşıyacak vaktiniz bile yoktur veya vaktiniz boşa geçirilemez. Bana bakmayın, benim yaptığım biraz temizlik hareketidir, yani sanatın kendisini uygulamıyorum. Ev temizliğini bilirsiniz; ben de Kürdistan’da temizlik yapıyorum, avluların pisliğini temizliyorum. Temiz bir inşa, temiz bir örgüt ve ordu kurma sizlere düşer. Siz temizliği de bilmiyorsunuz. Herkes pisliyor; gerekli temizliği yapmasanız PKK evinde kimse durmaz. Benim en temel görevim, PKK’yi hiç olmazsa yaşanabilir ve nefes alınabilir bir düzeyde tutmaktır. Kaçış, kayıp ve çürüme pislikten olur. Onu Kürdistan evinde zorbela önlemeye çalışıyorum, hepsi kaçıyor ve ben durdurmaya çalışıyorum. Bu da bu evde de yaşanılabilir umudunu ve olanağını yaratmakla olur.

Bütün bunlar sizin için o kadar anlamlı değildir. Oysa bu işler çok zordur. Zaten bazıları adeta pisliyor ve kaçıyor. En çok Pazarcık mı boşaltılmış, şurası mı burası mı boşaltılmış? İşte bu tipik pisleme hareketidir. Güneybatı alanı merkezi rol oynamak konumunda olan bir yerdir, ama kitlesi tümüyle kaçtı veya kaçırıldı. Savaşçısının da orada başımıza neler getirdiğini biliyorsunuz. Bu niyetlerin çok ötesinde bir durumdur. Kürdistan’ın birçok yerinde de bu böyledir. Mardin’de de başka bir durum yoktur, orada da büyük bir pisleme hareketi var. Oranın küçük burjuvası, buranın feodal ağası, bilmem nerenin kentlisi hepsi pisleme hareketi geliştirdi. Neden orada fazla tutunma sağlanamıyor? Çünkü pislik fazladır; ben temizlemeye çalışıyorum, gücüm yetmiyor.

Mardin’de o kadar temizlik hareketi geliştirmek istedik. Ama yapısı o kadar ağa pisliğiyle dolu ki, amaca o kadar pisliyorlar ki, güç getiremiyorsunuz. Pazarcık’a kırk türlü müdahale yaptık. O kadar pislik var ki, çok tuhafıma gidiyor. Bazı çocuklar ateşli hastalığa tutulur, dakikada pislerler; onun gibi bir durum var. Bu çocuğu nasıl sürekli temiz tutacaksınız? Ağa daha beter, onun pislemesi daha kötüdür, şeyhin pislemesi daha acayıptır. Garzan’ın, Botan’ın, herkesin kendine göre bir pislik hareketi geliştirme durumu var. Biz de habire temizliyoruz.

İdeoloji ve politika bunun için yapılıyor, irade savaşı bunun için veriliyor. Çok vahşi bir çalışmaları var. Bunların sizin için pek anlamı yoktur, önemli olan pisleyip sıvışmaktır. Yüzeysellik ve idarecilik bir tür sıvışma hareketidir; uzlaşmacılık sıvışma hareketidir, kaçma hareketidir. Yüzeysellik ve kendiliğindenlik ciddi bir yurtseverlik değildir veya bu da kaçmaktır. İlgisi az olan, sürekli bastırılan kaçırılmak istiyor; o da ülkeyi boşaltan güçlerdendir. Güçlü çekim kuvveti, komuta kuvvetidir, vatanseverlik boyutudur. Bunları çoktan anlamış olacaktınız. Ona göre savaşımınız olacaktı, ona göre kişiliğinizi hazırlayacaktınız.

Sizler sözüm ona yaşamak istiyorsunuz. Zaten dünyanın her tarafına savrulduunuz, tersyüz edildiniz. Önünüzde düşman var, bu kez de yürüyemiyorsunuz. Bundan ne çıkar? Madem kaçmayacağım ve düşman karşımda duruyor, o zaman başımı iki elimin arasına alıp önce direniş olanağım nedir diye düşünürüm. O zaman silah imkânı, silahın kullanımı anlamını hissettirir. O zaman ciddi olunur; ciddi olmadık dediğiniz şey ciddiyete davet ettirir. Sonuç çıkardığımda çok ciddi olmam gerekir. Bu, yaşama saygıdır. Çünkü bu dünya bizi kabul etmiyor, düşman da acımasız vuruyor. Ondan sonra elinize bir silah verilirse, karşınıza bir iki savaşıcı çıkarsa, onlarla bir direnme olanağım var dersiniz. O zaman silahın ve savaşçının değerini çok iyi bilirsiniz. Çünkü onlar sizi ülkede yaşatabilir, ülkede onlarla biraz savaşılabiliyorsunuz. Bir silah için çok emek ve çaba harcarsınız, bir savaşıcı birliğine çok değer biçersiniz. Çünkü onlar yaşama kuvvetleridir.

Fazla ciddi olamamışsınız. O halde ciddi olmamayı, silahı doğru kullanmamayı izah edebilir misiniz? “Bu dünya beni taşımadı, düşman da beni taşıyor; PKK’ye katılıyorum, sen bu işi iyi idare ediyorsun, beni de idare et” denilebilir mi? Bazı köylüler var, onlar da “Beyim, beni idare et; ağam, paşam, ben senin kölenim, sana yalvarıyorum, beni idare et” derler. Bu, bir kadın gibi “Kocam beni idare etsin” demeye benzer. Gece gündüz yalvar yakar olur. Bu daha farklı bir şey değildir, idarecilik ve uzlaşıcılık budur. Bu çok kötüdür, ama doğrudur. O, jandarmaya yakaran köylüyü, kocaya yakaran kadını, sömürgecinin kapılarında iş arayan adamı, “Yalvarırım, kurban olayım” diyen insanı düşünün: Örgüt içine yansıttığınız o hava bu mudur?

Hepinizin durumunu izah edebilirim. Ben kendime biraz özgür iradeli bir alan yarattım. Sizin bununla oynamanız ve beni aldatmanız mümkün değildir. Bana bir köylü gibi yalvararak, “Bana yer ver” diyemezsiniz. Sizi biraz idare ederim. Çocukluktan beri bazı çocukları nasıl idare ettiğimi anlattım. Bir kuşun bacağına verip kendilerini idare ederdim. Çünkü ortak kuş avlamaya gelmiyorlardı. Ortak emekle kuş avlamaya gelselerdi, onlara bir kuşu tam verirdim. Gelmedikleri ve dilencilik yaptıkları için ben de bir bacak vererek idare ediyordum. Şimdi de örgüt içinde sizi öyle idare edeceğim. Yani kuşu kolektif avlamaya gelmeyecekse, bütün gücünüzle iyi bir avcı olduğunuzu kanıtlayamazsanız, bir kuşu tam olarak neden size vereyim? Ama ben yine iyi niyetliyim. Size bir bacağı da vermek fazla olur, fakat sırf özlem yaratmak için veriyorum. Kuşun eti iyidir, bacağına ağzına alıp tadını çıkarırsınız. Zaten sizin özgürlük duygularınızı biraz böyle idare ediyorum. Gerçeğiniz bu duruma çok benziyor. Onu iyi idare ediyoruz. Kuşu tam versem bela olursunuz. Benim konumum böyledir ve böyle iyi idare ediyorum.

O yaşta bu çocukları nasıl idare ettiğim çok ilginçtir. Şimdi de sizi idare ediyorum. O dönemdeki önderlik tarzımızla bu dönemdeki önderlik tarzımız ne kadar birbirine benziyor. Ama büyük bir kısmı da kuşu tam istiyor. Kuşlar benim kırasımın içindeydi, o zaman da sınıksız tutmuştum. Kendi yanıma kimseyi yaklaştırmıyordum; halen iyi hatırlıyorum, sağıma soluma bakıyordum. Çünkü onlar, kedinin ciğere bakışı gibi bakıyorlardı. Biliyorsunuz, kedi kuşları yakalamak için öyle gider. Onlar da elli metre öteden beni yakalamaya gelirlerdi. Fakat ben kaçardım, bana yetişemezlerdi. İşte idarecilik dediğin biraz böyle olur. Yoksa bunlar senin emekle yarattıklarına el koyarlarsa belki seni imha ederler. Zaten bazılarının yetkiyi aldıktan sonra bizi nasıl imha ettikleri ortadadır. Bunlar çingene paşalarıdır ve içimizde çoklar. Zaten ben ondan dolayı kendime öfkeleniyorum; bu çingene paşaları nasıl

ortaya çıktı diyorum. Benim de en ilginç tarzım şudur: Örgütlenmede ilgi yaratmak, dikkati çekmek çok önemlidir. Bunun için de hangi imajı vereceksiniz? “İyi yumurtlayan tavuk veya iyi yolunacak kaz” olabilirim. Önce bu havayı verirsiniz. Ama bu, sadece ilgi yaratma taktiği olmalıdır. Onlar sizi yolmaya geldiklerinde, siz hiç de öyle olmadığını yavaş yavaş aslanlaşarak göstereceksiniz. Zaten en sonunda ürküyorlar, bizi böyle görünce “Bu adam diktatörmüş” diyorlar.

Bunlar çok ilginç örneklerdir. Hemen hemen birçok kişilik böyledir. Bizim sözüm ona diktatörlük hikâyemiz nasıl geliyor? Önce taparcasına geliyor; sen şöyle şirinsin, böyle güzelsin diyor; bin bir türlü övgü yağdırıyor. Yanımda böyle yüzlerce provokatör vardı. O eski provokatörlerin hepsi bana tapardı. **Semir** (Çetin Güngör), bize ne diye övgüler dizerdi? Yaklaşımı kedinin ciğeri almak için oynadığı oyunlara benziyor. Kedi hareketi! Sonra ciğeri kapamadığında, bize amansız bir biçimde ‘diktatörlük’ yakıştırmasını geliştirdi. Ne biçim teori geliştiriyordu? Aslında bunların tarihini iyi anlamalısınız. Ben halen böyle idare ediyorum. Böyle kediler içimizde çoktur. Aslında benim fazla dağıtacak ciğirim de, kuşlarım da yoktur. Fazla olmasa da örnek kabilinden birazcık var.

Dikkat ederseniz, kolektif bir avcı olmaya çok büyük özen gösteririm; yani ortak savaşım ve ortak paylaşımı uyguluyorum. Ne kadar avcı olduğumu bilirsiniz. Başkalarının emeğini kesinlikle istismar etmem. Çok adil hareket ederim. Her şeyde katılımcı olma, her yerde birliktelik, her şeyde ortak payda alma vardır. Buna tam gelineemedi mi, taktik geliştirmeye mecburum. Hangi taktiği geliştireceğim? Kedi-ciğer meselesini doğru yönlendirmeye çalışacağım. Siz kedilik yaparsanız, ben de kuşu yukarda tutarım; istediğiniz kadar kuşa atlayın, onu yakalayamazsınız. Aslında bacağı da vermemeliydim. Ama çok mütevazı olduğum için bacakları, hatta bazen kuşu da kaptırıyorum. Bu, Önderlik tarzıdır. Demek ki her şey öyle bildiğiniz gibi değilmiş; bunun için üsluplarınızın büyük bir kısmı aldatan ve aldatılan köylü üslubudur. Örneğin, bazıları da kediye her şeyi kaptırıyor. Yetki verdiklerimiz bazıları da öyledir: Yetkisini çiğnetme, yetkisini aşındırma, silahını kaptırtma, birimini kaptırtma durumu yaşanıyor. Onlar da aptal köylüyü, saf köylü havasını temsil ederler. Bu konuda sanatı az çok kavradım; önderlik sanatını, sosyalizm sanatını kavradım. Emeğin, emeğin değerlerine bağlı olmanın da sanatı var. Eşitsiz ve adaletsiz bir yaklaşımın sahibi olmak istemiyorsanız, ortak emek katılımıyla paylaşımında bir yer arıyorsanız, bunun gerektirdiği yaklaşımı ve çabayı göstermelisiniz. Aksi halde sizi idare edemem. Bu kesinlikle böyledir. Bunları Önderliği kavramanız açısından belirtiyorum.

Ben anama bile bir şey vermedim. Anam yalvarıyor, “Sen bize bakmak zorundasın” diyordu. Dört metrelik bir bez parçası bile almadım. Babamı da hatırlıyorum. Memur olmuştum. Babam Diyarbakır’a gelmişti. Kendisine aldığım bir tek Diyarbakır karpuzuydu. Babam Diyarbakır’a gelmişti, onu bir karpuzla idare ettim. Biraz para verdim mi, vermedim mi, bilmiyorum. O zamanlar parayı daha değişik kullanmam gerektiğini düşünüyordum. Kendini böyle yetiştiren biri, sizin sahte önderlik tarzınıza pirim verir mi? Bu son derece örgütlü ve kendini tanıyan bir kişiliktir; bir de kullanan biridir; sadece kullanan da değil, değer yaratan, koruyan ve dağıtan bir kişilik oluyor. Bunun adil ölçüler içinde olmasına büyük özen gösteren bir kişiliktir.

Benim İçin İnsanlık Yoğrulacak ve Yeniden Şekillendirilecek Bir Varlıktır

Bazı sahtekârlar yanıma gelmişlerdi: “Burada güçlenmek istiyorsan, Parti Önderliği’ne yakın duracaksın, yakınlığını elde ettin mi tamam” diyorlardı. Ben bunu sonradan fark ettim. “Müthiş güç kazanırsın. Güç kazandı mı rüyalarından geçirmedığın her şeyi elde edersin” diyorlardı. Bunu iki provokatör kampta denedi. Sonra baktım, neredeyse beni bile alt edeceklerdi. Kampın yönetimini ele geçiriyorlardı. Artık art niyetli mi, değil mi, bu o kadar önemli değildir. Kariyerist de olabilir, büyük ihtimalle de öyleydi. Önce ‘ikinci adam’ veya ‘en büyük yardımcı’ olma adı altında güç elde etmeyi, bunu elde ettikten sonra da yapı üzerinde inisiyatif kurmayı tasarlıyordu. Olanakları görme, değerlendirme ve daha sonra bütünü ele geçirme niyetindeydi. O zaman kongre süreciydi. Bunu dehşetle fark ettim. Müthiş yaltaklanıyor, mükemmel davranış sergiliyordu. Kandırmak, ne kadar yararlı biri olduğunu kanıtlamak için böyle yapıyordu. Yetkiyi tümüyle aldıktan sonra kuyunuzu kazıp sizi içine düşürmek istiyordu.

Ben böyle birkaç tane çok tehlikeli durumla da karşılaştım. Böyle tehlikeli oynayanın canına da okudum. Önderlik sanatında bunların kurtuluşları imkânsızdır. Çünkü bunlar tehlikeli oynuyorlar. Hiç emek sarf etmeden, bir çırpıda ikiyüzlülükle ve entrikayla her şeyi elde etmek istiyorlar. Bu çok ağır bir suçtur ve bunlar az çıkmadı. Bu provokatörlerin ortak niteliği buydu. Bunların emek dedikleri de entrikadır, hırsızlık ve çalmadır. Doğru dürüst örgüt içi bir emek değildir. Bu hırsızları iyi tanımalıyız. İçimizde kariyeristler ve feodal entrikacılar vardı. Bunları size anlattım. Bayanı da (**Fatma**) anlattım. Neleri nasıl kullandığını, son derece insani bir ilişkiyi en tehlikeli bir tarzda nasıl kullandığını açıkladım. Acaba düşmana mı götürecekti, artık o ayrı bir konudur. Ona göz dikme ve bu kadar çalışan büyük emek olgusu üzerinde tasarruflar geliştirme vardı. Onu kime peşkeş çekeceği ve nasıl kullanacağı da belli değildi. Tüketecek mi, çürütecek mi, aslında pek belli değildi. Ama bütünüyle bunun tilki tarzı sinsiliği içinde olma ve kadın kurnazlığı çoktu. Bunu bir değil onlarca kez gördüm. Şimdi siz, bu yönüyle Önderliği tartışmıyorsunuz. Bütün bu tilkilikleri görmeseydim yönetebilir miydim?

Kadın için ilgi yarattım. Ama kurnazlığına yem olmamak için de tedbiri elden bırakmadım. Sizin pratiğinize baktığımızda, ilgi yaratmak çok zayıftır veya bir takıldınız mı sizi kurtarmak çok zordur. Ben böyle değilim. Önderlik olayını bu konularda da çok yönlü anlamalısınız. Yani her şeyde muazzam bir ilgi yaratma, yönlendirme, adil ve eşitçe davranma var. İşin sanat yönü olduğu için çok güzel götürme de dahil, bütün bu konularda derinleşme var mı? Ben de bir silah için çok çaba harcadım. Askerlik için düşündüm ve yine ilk silahı aslında ben buldum. Hem de hiç kimse bana hazır bir silah vermedi. Şimdi siz silahları çarçur ediyorsunuz. Ama siz onun elde edilmesini benden sorun. Bir askerin ülkeye taşırılmasını, bir gönüllü gerilla adayını ülkeye taşırılmayı bana sorun. Siz hiç bu temelde parti tarihini, askeri tarihimizi inceliyor musunuz? Eğer vicdanlıca inceleyeseydiniz, savaşımın değerini, silahın ve dağın değerini bilememe düşünülemezdi. Maalesef öğrenmeyi sorumluca bilmiyorsunuz. Eğer bilinseydi, bu kadar değerlerle oynayan, bu kadar ucuz kaybeden olur muydu?

Ben halen değerlerle oynamış kişilikler bin defa ağır hesap vermeli diyorum. En yakınlarım dahil, büyük bir kısmını çok acımasız bir sürece tabi tutmam gerektiğini biliyorum. Ama sorun şudur: Bu halkı kendisi için nasıl savaştırmak gerekir? Yoksa suçunuz büyüktür. Acaba binde bir savaşabilirler mi? Çünkü ölürlerse hiçbir şey yapamazlar; ama ayaktaysalar, en azından belki bir olumlulukları olabilir. Yüzde doksanın olumsuzluk yaydığı da biliyorum. Artık bunu ne kadar önleyebilsem önlemeye çalışıyorum. Askeri sanatın can alıcı bir kısmı, yüzde doksan dokuz olumsuzluk yayan ve sanatla oynayan kişilik, yüzde bir olumluluğu temsil edebilir mi? Bunu kavramayı bilip, gerekirse bu yüzde birle işi idare etme olabilir mi? İşte Kürdistan’da ordu kurmada

dikkat edilecek bir husus daha ortaya çıkıyor. Ama siz yüzde doksan dokuz değerlendirilecek bir olumluluğu bile yüzde bir olumsuzluğa kurban ediyorsunuz. Korkunç kaba bir yaklaşım söz konusudur. Emrinize yüzde doksan dokuz iyi kullanılacak değerler verilse bile, küçük bir olumsuzluk çıktığında bunu es geçiyorsunuz, buna küsüyorsunuz, kırıyorsunuz, döküyorsunuz. Neymiş, filan yerde bir olumsuzluk varmış!

PKK önderlik sanatının, yüzde doksan dokuz olumsuzluklar ortamında yüzde birlik işi başlattığını ve geliştirdiğini belirtiyorum. Ama bu umurunuzda değildir. Çünkü sizin gönlünüz biraz paşa gönlüdür, hiçbir şey sizi ilgilendirmeyebilir. Yüzde yüz olursa, dört dörtlük olursa, var olduğunuzu söylüyorsunuz. Köylü felsefesi, “Al oğlum, yap, yüzde yüz olumsuzluk veya mükemmeli ara, ya cennet ya cehennem, ya melek ya şeytan, ya ak ya kara” oluyor. Sizin felsefeniz budur. Oysaki yaşam bu kadar basit değildir. Bu çerçevede sorularınız var, ama gücünüz yoktur. Gücünüzün olabilmesi için benim gibi yedi yaşında kendinizi yaratmaya başlamanız gerekirdi. Veya gençsiniz, gençliğinizi doğru anlamanız gerekir. Bu sanat çok ince bir sanattır. Şu anda kaba saba da olsa, bu sanatın icrasıyla uğraşıyorum. Benim hiç de sandığınız gibi olmadığını bilmeniz gerekir. Ne kadar yakıştırmada bulunursanız bulunun, ben sanatın icrasıyla uğraşıyorum. Benim için insanlık sadece yoğrulacak, yeniden şekillendirilecek bir varlıktır. En değerli, en güzelim diyeniniz de dahil, hiçbirinizi kesinlikle yeterli ve güzel saymıyorum. Çirkin olan ve diken gibi batanı, pas içinde olanı temizlik hareketine tabi tutma ve mutlaka yeniden şekillendirme var.

Benim kimseyi beğenmediğimi bilmeliydiniz. Bu adam sizi hiç beğenmiyor; beğenmiyor ama örs altında çekiçle dövüyor, hamur gibi yoğuruyor. Bundan ne sonuç çıkar? Bu sizi şekillendirecektir. Askeri şekillendirme, örgüt şekillendirmesi işte budur. Ağzınız iki sözcüğü doğru konuşamıyor, bacaklarınız çarpıktır. Ben her şeyle ilgilenirim. Zaten iyi bir asker ve siyasetçi olmam da bundan dolayıdır. Bir toplum kurmak istiyoruz, böyle bir görevimiz de var. Tabii ki senin içindeki kiri pası bilmek zorundayım. Çoğu kompleksli ve objektif ajandır ve ben bunların ajan olduğunu açığa çıkarmak zorundayım. Çıkarmazsak, bunlarla ordu kuramayız. Objektif ajanın durumu ne kadar etkindir; kendini aldatan, hırsız ve kendini bilmez biri ne kadar doğrudur? Bunları ıslah etmezsek, hangi toplumu kurmaktan bahsedebiliriz? Çoğu da “Bana dokunmayın” diyor. Düşünün, o zavallı haliyle beni kullanmaya çalışıyor. Beni kendi çirkefliklerine alet etmek istiyor. Niyetinde o var. Acaba alet edebilir mi? Beni kendi tilkilikine hizmet ettirmek isteyenler var. Acaba tilki bana dayanabilir mi? Beni kendi kocakarılığına alet etmek istiyor. Acaba ben buna gelir miyim?

Biraz anlayışlı olun. Her an “Ben tilkiyim” diyen biri değerlere göz dikiyorsa onu kaçırtırız, bize dayanamaz. Bizim konumuz tilkinin karşısında aslanın konumuna benziyor. Yetkiyle oynayanların, göreviyle oynayanların hepsi birer tilkidir, birer kedidir. Ama ortada da aslan kesiliyorlar. Ben kendimi tam aslan yerine koymuyorum, ama aslanın özelliklerini olağanüstü ortaya çıkarıyor ve değerlendirmeye çalışıyorum. Aslan ben değilim, aslan yarattığımız eserdir, yarattığımız örgüttür. Bütün bunları bileceksiniz. Onun için “Dar görüşlüyüm, yüzeyselim” demeyeceksiniz. Yüzeysel ve dar görüşlüysen, bizim de böyle aslanı yaratma eylemimiz var. “Ben körüm, görmemek için gözlerimi körleştireceğim” demeyeceksiniz. Biz bunu istemiyoruz. Gözünü kör etmekle gerçek ortadan kaldırılamaz. Aslanın yanında yalvarmayla yaşanılmaz. Aslan ciddi bir varlıktır, asildir, aynı zamanda aldatılmaya gelmez. Asil olduğu için yaltaklanmayı da kabul etmez. O fırtına gibidir. Aslanın duruşu, aslanın tavrı bir anlamda önderlikseldir. Bizim de ülkede yaratmak istediğimiz kişilik budur. Buna daha tam ulaşamamışız, ama böyle de şekilleniyor.

Tüm bunları anlamıyor musunuz? Aslında bunları çoktan anlamalıydınız. Bu işi neden geciktiriyoruz? Çirkinliklerde neden bu kadar ısrar var? Bazıları da kuzu gibidir. Aslanın yanında kuzu gibi durulabilir mi? Aslan kuzuyu ne yapar? Hiç kuzuyu ciddiye alabilir mi, hiç sen kuzusun diye okşar mı? Bir pençesini atıp kuzuyu yutar. Aslanın yanında sadece aslan gibi durulabilir, ancak öyle yaşanılabilir. Diğer varlıklara fazla yaşam hakkı vermez. Aslan ormanın kralıdır. Ama biz de kuytuda, bir köşede kalırız, tilki olabiliriz diyecekseniz yanılırsınız.

Aslında yeni anlamaya geleceksiniz. Sizler anlama işini de ciddi anlamda savsakladınız. Kürdistan ülkesinde geliştirilmek istenenlerin ne olduğunu anlamamakta, anlamayı kuzu veya tilki tavrından öteye götürmemekte büyük özen göstermek durumunda kaldınız. Görüyorsunuz ki, bu işlerde çok ciddiye. Gayri ciddi yaklaşılabilir mi? Gayri ciddi yaklaşsanız, bundan sonra zaten var olan canınız da gider, kendiniz kaybedersiniz. Ciddi olmamak mümkün mü? Ciddi olmadan ne yapacaksınız? Anlamaya gelmeden PKK’de ne yapabilirsiniz?

Ben eskiden belki biraz saftım, belki pek derinliğine göremezdim, tedbir alamazdım; ama şimdi örgüt yönetimini oldukça ilettilim. Şu anda oldukça güçlüyüm; görme, değerlendirme ve tedbir almanın hepsini geliştirdim. Dağ başında eskiden sandığınız gibi kendi keyfinizi konuşurabilir misiniz? “O bizi görmez, ne de olsa dağdayız” diyebilir misiniz? Bunu isterseniz deneyin. İlahlar kadar olmasa da, yine de gücümüz var. Sizin gücünüz ne? Kaldı ki, sizin göreviniz bizi aldatmak ve oyalamak değildir, amansız uygulamadır. Orada çiftçilik yapmak değil, aslan gibi olmaktır. Aslan gibi yapamıyorsanız, hiç olmazsa bir kurt kadar olun. Alanlara gidip örgütün ve bizim başımıza her türlü sinsiliği yapmamalısınız. Birçok kampta öyle yapıldı. Bazıları akıllı olduklarını iddia ediyorlar; bunlar karşıma geçip bana akıllı olduklarını kabul ettirsinler. Bir gün buluşuruz. Kaldı ki, buluşmamız da o kadar önemli değildir. Tarih var, halkın huzuru var, insanın kendi vicdanı var; o zaman vicdanınıza danışın.

Toplumumuzun müthiş aldatıcılığını biliyorum. Ortada en büyük yalancılar toplumu, vicdansızlar toplumu var. Ben kolay aldatılmayacağım, kolay ölmeyeceğim. Kendinizi ölüme de ne kadar kolay kaptırdığınızı biliyorum. Benim ölüme karşı ne kadar amansız olduğumu biliyorsunuz. Bütün bunlar tedbirdir. Bu açıdan ciddi olacaksınız, anlayacaksınız, kendinizi vereceksiniz, gücünüz varsa göstereceksiniz. Anladım derken, uygulamayı da anladığınızı göstereceksiniz. Küçük bir askerin, yeni bir katılımın tarzını da anlayacaksınız. Parti Önderliği’nde kavramanın, PKK Önderliği’nde anlamamanın ne olduğunu yeni gelen gençlere anlatın.

Askerlik Yeniden Şekillenme Sanatıdır

Madem PKK’nin askeri olmak istiyorsunuz, hatta komuta adayısınız; o zaman anlayışı belirttiğimiz çerçeve dahilinde tam edinmiş olmalısınız. Hırsınızı ve öfkenizi bilemelisiniz. Size intikam pozisyonunun nasıl geliştirilmesi gerektiğini de belirttim. Dağlara ölü gibi gidilmez; bin yıllık ihanet tarihiyle, zulüm tarihiyle hesaplaşmak için gidilir. Sana yakıştırdıkları bütün kötülüklerin intikamını alman için dağa gideceksin. “Soyuma, sülaleme ve ülkeme ne yapıldı? Özel savaş beni kişi olarak ne hale getirdi? Hala beni imha etmek için ne yapıyor? Bana ve benim yoldaşlarıma, halkıma ne yaptı?” diye soracaksın. Gerçekten bütün bunları

bilirsen ağzına kadar öfkeyle dolarsın. Bu da intikamın gelişimi, intikam ve hırs hazırlığıdır. İntikam ve hırs özelliğini sonuna kadar geliştirmek zorundasın.

Yine anı anına nasıl iradeli ve azimli olduğunu düşün. Azmi ve iradeyi bil. Ordu bir irade savaşıdır, ordulaşma aynı zamanda bir irade olayıdır. Temel olgu fazla değildir, üç terimdir: Kavramak yani bilinç, intikam ve hırs; düşmana yöneltilecek öfke, azim ve irade! Bunlara sahipsen saflara hakimiyet gösterirsin. Bunlar birleşti mi inisiyatifi yürütürsün. Madem asker olmak istiyorsun, o zaman hisset, burada neler anlattığımızı anla. Hırsını, öfkeni, azmini, iradeni, bilincini ve anlama düzeyini geliştir ve tamamla. Madem ciddisin, o zaman askerliği altı kelimeye sığdırıyoruz ve sen de bunların gereklerini yap. Yaramazlıkta, ahbap çavuşlukta, didiştirmede üstünüze yoktur. Ama sıra beş on temel kelimeyi kavramaya geldi mi, sizden gerisi de yoktur. Hayır, böyle yaparsanız sudan çıkmış balığa döndürülürsünüz, üstelik bunu da hak edersiniz. Ben ciddiysem, bir asker olarak sen de ciddi olduğunu kanıtlayacaksın.

Eğer bütün bu söylenenlere itirazınız varsa, tartışma özgürlüğü de vardır. Burası aynı zamanda tartışma özgürlüğünü kullanma, anlama, görevini yerine getirme, azim ve iradeyi gösterme, düşmanına karşı kini ve öfkeyi yeterli kılma yeridir. Bunu bilmiyorsan, o zaman sen kimsin, ne arıyorsun derler. Sen ajan mısın? Bunun objektif veya subjektif olması da o kadar önemli değildir. Köle misin? Kölenin burada ne işi var? Kocakarı mısın? PKK’de kocakarılık olur mu? Ağa mısın? Ağanın PKK’de yeri olur mu? Küçük burjuva kendini bilmez mi? Küçük burjuvanın burada işi olmaz. Kemalist yetkili misin, feodal yetkili misin? Bütün bunların burada yeri olamaz. Geriye ne kalıyor? Dört dörtlük PKK’li olma zorunluluğu kalıyor. Bu, askerleşmeye, örgütlenmeye, diplomasiye, kültüre, yaşama ve sevgiye yansıdı mı müthiş ölçüler kazanırsınız.

Bu çok zor demeyin. Zordur, ama senin kurtuluşun buradadır. Kurtuluşun başka yolu varsa söyleyin, ben de o yola gireyim. Düşmanın karşısında başka türlü zafer imkânı varsa söyleyin, amansız hizmetkârınız olayım. Ama sonunda kurtuluş olmalıdır. Bazı kurtuluş adımları atıldı. Aslında bu kurtuluş adımlarına büyük saygı duymalıydınız; bunun her türlü silahına, her türlü sözcüğüne, her türlü kişiliğine saygı duymalıydınız. Ben baştan beri böyle yaklaştım ve halen buna bağlıyım, bunu esas alırım. Diğerleri yaramazlıktır, büyük sorumsuzluktur. Kendinizi yoğuracak ve şekillendireceksiniz. Askerlik yeniden şekillenme sanatıdır, siyaset bir şekillenme sanatıdır. Adım atışınızdan sözcükleri kullanmanıza kadar yenileneceksiniz. Gücünüz varsa yeriniz de vardır, yoksa bizim içimizde kalamazsınız. Bu irade ve esneklik yoksa, PKK’leşemezsiniz, askerleşemezsiniz, ordulaşamazsınız.

Binlerce yıldır bizi dövmüşler, beter hallere getirmişler. Tabii ki bu durumda insan olmanın kavgası zor olacak. Seni bu hale getirene elbette sen de yükleneceksin. Bunun anlaşılmayan bir yönü yoktur. Biraz onur varsa, şeref yitirilmemişse, elbette zora göğüs gereceksin. Kim kolay kurtuluş isteyebilir? Kim kolay özgürlük isteyebilir? Kim saflarımızda kolay başarı isteyebilir? Beni görmüyor musunuz? Kolay olsaydı, rahat olsaydı –ki, bu işe benden daha yatkın kişi yok-, o zaman bu kadar kıyamet koparmama gerek kalmazdı. Çünkü ben oldukça hassas bir insanım. Bu kadar çaba yeterlidir der ve bırakırdım. Ama kolay olmuyor. Bu kadar hareketli olmam, dönüp dolaşmam işin mahiyeti gereğidir. Başka akıllı olsaydı da bunu yapsaydı! Kendini en akıllı sanan gelip bana danışıyor, biraz yardım istiyor. Eğer siz çok iyi yapıyorsanız, size hizmet edeyim, sizi dinleyeyim. Yoksa bu işin basit olduğunu bana kanıtlayamazsınız. “Biz bize benzeriz, vur patlasın çal oynasın, kurtuluş bize pek gerekmez, herhangi bir kendini bilmezlikle de idare edilebilir” diyemezsiniz. Hayır, siz böyle lümpen ve anarşist tarzı kabul edemezsiniz. Ben kendi kurtuluşumuzu düzenlemede ısrarlıyım. Ordusu da olacak, kültürü de olacak, ruhu da olacak ve her şeye hakkını vereceğiz. Ne isteniyorsa insanlığı konuşarak vereceğiz.

İnsan size baktıkça sadece üzümler ve kahrolur. Çünkü geleceği olmayan insanlarsınız, delikanlısınız, genç kızlarsınız; mahv olup gidersiniz. Ölünüzü koyacak mezar kadar bir yeriniz olmaz. Ben ne yapayım? Düşmanınız sizi kasıp kavuruyor, sizi işsiz bırakmış, dünyanın her tarafına savurmuş. Eskisi gibi Amerika boş olsaydı, Afrika boş olsaydı, bir koloni oluşturulabilirdi; oysa şimdi kimse bize koloni hakkı da vermez. Arabistan’ın çölünde bile yer bulamazsınız, çünkü orası da doludur. En doğrusu, kendi dağlarımızdaki yaşam olanağını zorlamaktır. Bunda çok doğruyuz ve başka çaremiz yoktur. Dağlarımızda ve ovalarımızda iş imkânını zorlayacaksınız. Üretim zorlaması, şimdiden siyasetle bunun önünün açılması gerekiyor ve bu da yaşamın yolunu aralama sanatıdır.

PKK sanatı, PKK’nin siyasal ve askeri sanatı hakim olacaktır. Bu kadar uzun soluklu olacaksınız. Aslında PKK’nin ideolojik ve siyasal yapısını da tam anlayamamışsınız. Anlamış olsaydınız bunun ülkemizde yaşama sanatı, ülkemizde üretim yapma sanatı, ülkemizde bir dağın eteğinde, bir ovada, bir bayırda yer tutma sanatı olduğunu bilirdiniz. Bu, kendi mezarımızı kendimizin yapması sanatıdır. Her türlü dağılma çare midir? Pazarlık dedik, yetmişlik nineleri bile kaçırıyorlar. Onların ölüsü Avrupa’da ne olacak? Daha sonra uçağa koyup gönderiyorlarmış. Bu bir çılgınlıktır! Yetmiş yaşındaki bir nineyi, dedeyi yaban ellerde ne yapacaksınız? Ölüsü de başa beladır. Bu büyük bir saygısızlıktır. “Almanlar bizi hor görüyor” diyorlar. Onlar sadece hor görmekte yetinmemeli, seni kovmalıdır. “Kara kafalı” diyorlarmış, daha kötüsünü demelidir. Elin memleketinde ne işin var, elin güzelliklerinde ne işin var? Onlar kendileri için ülke yaratmışlar, bunun için yüzyıllardan beri savaşmışlar. Gidiyorlar, “Biz de ucuz yaşayacağız” diyorlar. Hayır, buna benim bile hakkım yoktur. Ben de gittim, baktım, ama ilgimi çekmedi; elin güzelliklerinden bana ne dedim. Benim ülkem bu kadar çirkinken, halkım bu kadar düşmüşken, ancak bir hain olursam oralarda yaşayabilirim.

Yurtsever dediğiniz tutum ilk anda bunları çağırıştırır. Gidiyorlar, Avrupa’nın yaşamına dalıyorlar; İstanbul ve İzmir yaşamına dalıyorlar. Neymiş de, orada yaşam varmış! Ondan sonra da “Bize kıro diyorlar” diye yakınıyorlar. Seni öyle yaşatırlar mı? Kara kafalı diyorlarmış, tabii kara kafalıyı yaşatmazlar. Yahudi’yi yaşatmadılar, seni nasıl yaşatsınlar ki? Yahudi çok fedakârdır, çok akıllıdır, çok bilimseldir, tüccardır, müthiştir. O bile katliamdan kurtulamadı. Sen nasıl kurtulacaksın? Şimdi Filistin çözümünde amansız bir Yahudi yolu yaratmakla uğraşılıyor. Yaşamayı kolay mı sanıyorsunuz?

Başka yerlerde yaşama uğruna cennet gibi ülkelerini bırakıyorlar. Siz burada kaybediyorsunuz. “Aslında iyi savaşmaya gelmeye, kendimizi zorlamaya gerek yok; yetki var, tasarruf var, kullanır ve yaşarız; Güney’e, İran’a sığırsınız, gerekirse teslim olup yaşarız” diyorsunuz. Hayır, gaflete gerek yoktur. Biz doğru yaşamın yolunu mükemmel gösterdik. Kendi ülkene ihanet etmeyin, savaşın gerçeğine ters düşmeyin, bizden daha akıllı değilsiniz.

Size kendi hayat hikâyemi anlattım. Yedi yaşından beri böyle yaşamın peşindeyim. Bu kadar uğraşan biri, yaşamın doğru yolunu da, onun savaşla bağlantısını da bilir. Savaş hiç kimsenin aklına gelmediğinde, bu ülke adına bağımsızlık için siyaset yapmak hiç kimsenin aklına gelmediğinde, kelimeleri kütüphanelerden iğne ucuyla tarayıp çıkarıyorduk. İmkânları böyle ortaya çıkaran

biri, senin yetkilerle, savaşı tasfiye çabalarıyla atlatılacak ve sen de ucuz yaşayacaksın, öyle mi? Kendini bilmez biri bile böyle düşünemez. Benim gibi bir sorumlunun komutası altında yetkiyle oynamak, ihanet etmek, köylü lafazanlığını ve düşkünlüğünü sergilemek, kocakarılık yapmak, kendini böyle yutturmak, hem de “Önderliği kavırıyoruz” adı altında bunu yapmak mümkün değildir. Kavrama bu yola, bu sonuca yol açabilir mi? Devlete karşı savaşmama ve savaşta yaratıcı olmama olmaz. Ben, iğne ucuyla kelimeleri yaratmadan tatalım silah bulmaya kadar büyük bir çabanın sahibiyken, sen nasıl bu kadar değeri çarçur edeceksin? Bu olmaz.

Ben, ölü gibi gelen adamları burada dirilttim: On beş yılda on beş binden daha fazla insan yetiştirdim. Buna karşılık on beş kişiyi bile kaçtırmadım. Sen bir yerde bin kişiyi kaçtıracaksın ve sonra kendini bana yutturacaksın! Bu olmaz. Böyle bir önderliğe bu yakıştırılmaz. Bütün bunlar PKK'nin ideolojik, siyasal ve askeri önderlik gerçekleridir. Yetişmek istiyorsanız yetişin, varım diyorsanız bu gerçekler temelinde yaklaşın. Yine de sizi zorlamayayım. Yani kuşun bacağına size gösterdim. Baktınız kuş tam elde edilmiyor, benden vazgeçin. Kuş avlamayı istiyorsanız, benim gibi bir çabanın sahibi olun. Bu ülkede bir avcı değiliz, biz bu ülkede yaşamı zorluyoruz. Hakkımız olması gerekeni istiyoruz. Öyle ki, bir işgalciden daha fazla hakkımız var ve onun kadar yaşama irademizi ortaya koymak istiyoruz. Buna saygılı olmalı, buna yeterli olmalıyız. Bunu yaparsanız size saygım olur.

Ben kendi halkıma neden saygısız davranayım veya kendi saygı ölçülerime neden ters düşeyim? Sen böyle biri değilsen, seni neden adam yerine koyayım? Sana neden hoş geldin, nasılsın diyeyim? Böyle demem, zaten benim kendime saygım da budur. Ülkesine, ülkesinin kurtuluşunda her türlü sorumluluğun ortaya çıkarılmasına layık olmayana saygım ve sevgim yoktur; bunlarla savaşımım var. Önderlik budur. “Yuttururuz, oynarız, oynatırız, ağlarız, sızlarız” denilmesin. Hayır, ağlamaktan nefret ederim. Bu kadar savaşımım var; numara yapmaya, küsmeye, ağlayıp sızlamaya korkunç yüklendiğimi bilmelisiniz. Gidin, başka yerde ağlayın; benim sahamda bunlar olmaz. Ağlayana, yetmezlik içinde olanı yanımda tutmam.

Büyük zindan direnişçisi olan **Kemal Pir** ve yoldaşları boşuna mı öne çıktılar? **Agit**'ler o çabayı boşuna mı gösterdiler? Benim biraz saygıdeğer bir arkadaş olduğuma anlam getirirseniz çok iyi bilirsiniz ki, bizim bazı değerlerimiz var ve biz bunları çiğnetmeyiz. Ölümümü bekleyin; baktınız bu ülkede etkim tamamen kırılıyor, ancak o zaman kendi oyununuzu oynayabilirsiniz. Ama benim etkim olduğu müddetçe, sizin oyununuz fazla sökmez. Kaldı ki, bu benim şahsi bir oyunum da değildir, bazı tavsiyelerdir, vasiyetlerdir, çağrışımlardır ve bunlara bağlı kalmaya çalışıyorum. Milyonların iradesi insanın saygı gösterilmesi gereken tek erdemidir ve biz ona bağlıyız. Bu açıdan “Anlam veremiyoruz, zorluğa katlanamıyoruz, yürütemiyoruz, fırsat da vardı, değerlendirmedik, ucuz elden kaçırdık” denilemez. Bütün bunlar kelime olarak bile dile gelmemesi gereken hususlardır.

PKK kişiliğiyle yaklaşım, ilk adımlardan tatalım nihai zafere kadar esastır. Ben yaramazlığınızı çekmeye mecbur değilim veya siz çok güçlü değilsiniz. Bize bu yetmezliğinizi uzun süre dayatamazsınız. Kendinizi zorla mı bana yutturacaksınız, yetmezliklerinizi bana dayatıp zorla mı söktüreceksiniz? Karşınızdaki kişi de kendini savunmasını bilir. Kaldı ki, kolektif irade olmaya çalışıyoruz. Savaşın kolektif kurmayı, örgüt savaşının, örgüt yürütmesinin, eylem yürütmesinin, ideolojik ve siyasal düzeyin, askeri tarzın çok kolektif bir tartışmacısı, bir kararlaştırıcısı ve onun en büyük çabalarla hizmet eden olmak istiyoruz. Siz de mütevazıca bunun görevlisi olursunuz. Hatta bana bile “Yıllardır bu kadar uğraşılıyor, insanoğludur, yanılabilir, biz daha iyisini yaparız” biçiminde yaklaşım göstermelisiniz. Çünkü gençsiniz, fazla yıpranmamışsınız.

Tüm bunlar amansız doğrulardır. Bu doğruların gereği neyse o yapılır. Bunlar daha çok sizin insan olma ve yaşam doğrularınızdır. Bu muazzam kirlilik ve çirkinlik yüzünden bu doğrular oturmaz. Bu doğrular, çok saygı gösterilmesi gereken yaşam hakkına ilişkin doğrulardır. Ama zordur, bunların savaşla bağlantısı vardır. Başka türlü olmadığı için en temel doğrularımızdır. Bu doğrular bu kadar yaşamsalsa ve başka seçeneği yoksa, başka türlü daha kötü ise, yapılması gereken şey bu doğrulara yaman sarılmaktır. Biz de bunların gerektirdiği ve emrettiği başarıyı ve onun da bize bahşedeceği özgür yaşamı savunuruz.

31 Mayıs 1994

ASKERLİK GELİŞKİN BİR SANATIN EN ÖZGÜR İFADESİDİR

Savaş ve ordu gerçekliğini bir kez daha değerlendiriyorsunuz. Hem geneli, hem de Kürdistan tarihini ve PKK tecrübesini de değerlendirdiniz. Bu anlatımı sıradan bir anlatım olarak değerlendiremeyiz. Dikkat edilirse, bir kez daha savaş sorunlarına doğru yaklaşım göstermek için çok büyük bir duygusallıkla bu ele alış tarzınıza gelip dayandık.

Unutmayın ki, her gün savaş alanlarında affedilmez ve kabul edilemez yaklaşımlar sonucunda yaşanan kayıplarla birlikte, en önemlisi de savaşı geliştiremeyişimizin öfkesini yaşıyoruz. Benim bu noktada büyük noksanlık olarak gördüğüm şey, en hayati sorunlar üzerinde, hem de sözüm ona bir çözüm gücü, bir savaşım gücü olarak kendini görevli hissedip de gerekeni yapmamanız, bunun çok gerisinde olmaya oldukça kayıtsız kalmanız, “Başarı ne kadar gerekli ve mutlak başarı için bana ne gerekir, tehlike nerede, onun aşılması neye bağlı?” gibi en genel soruları kendinize sormadan rahat yaşamanızdır. Bu, ister savaşımında ister geri cephede herhangi birisi gibi kendini yaşatma ve çalışma tarzıdır ve biz buna büyük öfke duyuyoruz. Bu kişiliğin savaş sorunlarına çözüm getiremeyeceğini ve bir gafil olmaktan öteye gidemeyeceğini, en temel bir sorunumuzun da bu tür ilgi tarzı, yaklaşım tarzı olduğunu kendi kendime sürekli tekrarlayıp duruyorum.

Dikkat edilirse, mücadeleci kişilik baştan beri genel olarak işleniyor; hele savaşçı komuta kişiliği söz konusu olduğunda kıyameti koparmaya çalışıyoruz. Fakat sergilediğiniz kişiliğe baktığımızda isyan ediyoruz. Böyle yaşamaya nasıl cesaret ediyorsunuz? Hem savaşçıyız diyeceksiniz, hem de bu kadar kendini bilmez davranış mı desem, bu kadar duyarsız, bu kadar bilinçsiz, bu kadar plansız ve sistemsiz, kendini ne kadar yaşatacağı da belli olmayan bir tarzda rahat tutacaksınız, bu kişiliği kendinize yedireceksiniz! Bunu yapmamanız gerekir. Bu kişiliği ve duruş tarzınızı mutlaka değiştirmek gerekiyor. Savaşın en temel sorunu, bu kişilik duruşunuzu aştırmaktır. Eğer savaş ve ordu sorunlarını genel bir bilgi düzeyi olmaktan çıkarmak ve onun çözüm gücü haline getirmek istiyorsanız, mevcut kişiliğinizin en büyük engel olduğunu görmelisiniz. Bu konuda perdeleme yapıyor, bunalım geliştiriyorsunuz; bayağı ikiyüzlülük, sahtekârlık yapıyor, çok çeşitli saptırmacı davranışlar içine giriyor ve bunun kamuflajını da sürekli geliştiriyorsunuz. Bu, savaş kaçkınlığıdır, sorunlara çözüm gücü olmanın çok uzağına düşmedir. Bunun ideolojik kılıflarını ve çok

ucuz laflamasını kendinize yakıştırıyorsunuz. Sonuç, yıllardır arzulanan savaşa bir türlü yaklaşmama, onun sorumluluk düzeyini tutturamama oluyor.

Bu kişiliği ne yapacaksınız, çok mu hoşunuza gidiyor? Bana göre bu kişilik başa en büyük beladır, ama size rahat geliyor. “Kendimi, kişiliğimi fazla zorlamasam en akıllısını yapmış olurum” diyorsunuz. Oysa bunun tam tersi söz konusudur. Bu kişilikle başınıza en büyük belayı açıyorsunuz. Sizin bu kişiliğinizi kimse taşımaz. Bana sorarsanız, bu kişiliğe özellikle savaşım olayında metelik kadar değer vermem. Hiç yanılmaya gerek yoktur; bu kişilik ciddiye alınmaz, bu kişiliğe değer verilmez. Bu kişiliği sadece örgüt, parti ve Önderlik açısından değil, tarihsel açıdan da, halkın huzurunda da ne yapacaksınız? Başarısız, gelişme şansı olmayan, hatta sorun üstüne sorun olan kişiliğinizden iğrenmiyorsunuz, kendinizden nefret etmiyorsunuz. “Ağlarım, sorun çıkarırım, çok çeşitli niyetlerle gerçeği saptırarak -çokça üzerinde durduğumuz- ince kurnazlıklarla kendimi dayatırım” diyorsunuz. Bu mümkün mü? Savaş gerçeği karşısında, hatta genelde PKK mücadelesi gerçeği bu aşamaya geldikten sonra kendini böyle dayatmak, yaşatmak bana çok anlamsız geliyor.

Bu bir kader de değildir. “Dönüşmem, gelişmem” demek onursuzca bir davranıştır; bu sadece gericilik ve tutuculuk değil, onursuzluktur. Bunca yıldır saflarımızda bu davranışlara tahammül etmemiz bile bizim ne kadar sağlam bir önderlik tarzı uyguladığımızı gösteriyor. Aslında bunları ilk etapta yerle bir etmeliydik. “Gelişmem, dönüşmem, cevap veremem” ne demektir? Yapacaksınız, yaşama dört dörtlük cevap olacaksınız; yaşamın savaşa dönüşümü, yaşamın ideolojik ifadesi, yaşamın örgütsel ifadesi olacaksınız. Nasıl yiyip içiyorsanız, hava teneffüs ediyorsanız, öyle de örgüt adamı, mücadele adamı olacaksınız. Bunun anlaşılmayacak hiçbir yanı yoktur. Benim biraz duyarlılıklarım, duygularım var. Başka türlü nasıl yaşayacağız?

Kendini hazırlamayan kişilik artık en aşağılık kişiliktir. Kendi öz mücadelesine bu kadar yabancı olan, kendi savaşım gerçeğine bu kadar gafil yaklaşan kişi aşağılıktır. Böyle biri ölse de hiç üzölmeye, kendisine saygılı olmaya gerek yoktur; eskiden değer verirdim, şimdi ona da gerek yok diyorum. Çünkü en hayati bir dönemde, en hayati bir mücadele gerçeğine umutsuz yaklaşıyor. Bütün bunlar çok doğrudur. Siz ne kadar sonuç çıkarabildiniz veya şimdiye kadar hiç sonuç çıkaramadıysanız, kendinizi nasıl yaşattınız? Yani ne böyle sap olur ne saman, ne şu işe ne bu işe yarar, ne şurayı ne burayı kurtarır.

Biri normal bir propaganda çalışmasını, örgüt çalışmasını yapamayacak, çok hazır bir imkânı bile değerlendiremeyecek, ondan sonra da “Ben ayaktayım, ben yaşıyorum” diyecek! Bu, en esef edilecek bir yaşamdır ve bunun ne kadar yaygın olduğunu da savaş tarihimizden biliyorsunuz; mücadele gerçekliğimizi gözden geçirerek bunu anlıyorsunuz. Bunu bazı özelliklere sığınarak örtbas etmeye de gerek yoktur. Parti ortamına, onun çizgisine girdikten sonra gerisi savaşçı kişiliktir. Bu konularda neden geri kaldık, bu kadar hastalıkları neden uzun süre yaşadık ve buna izin verdik? Ben de kendime, amansız savaşa yürütenin ve her koşul altında mücadeleyi en yaman yapanın tarzını neden yakalayamadık, ilk günden itibaren sağlam bir ordulaşmayı ve savaşım tarzını neden kendimize sistem edinemedik diye soruyorum. Bunu siz de kendinize sormalısınız.

Siz başka neye yararsınız? Üretken bir savaşçı olmadıktan sonra kaç para edersiniz? Her bakımdan mücadelenin ihtiyaçlarına cevap veren bir kişilik olmadıktan sonra neden yaşıyorsunuz ki? Kaldı ki, PKK çizgisinde böyle yaşanabilir mi? Bu kadar düşmanı olan, bu kadar önünde tuzak bulunan bir hareketin içinde örgütsüz ve mücadelesiz bir kişilik ayakta kalabilir mi? Yani öyle bir yaşam tarzı seçmişsiniz ki, bu anlamda o tarzdan nefret etmemek mümkün değildir. Hatta tutucuysanız, taktiği işletmiyorsanız, en elverişli koşulları bile mücadelenin hizmetine sokmuyorsanız, o zaman siz kimsiniz? İçimizde öyleleri türemiş ki, adam bizim adımıza örgütü kandırıyor, bir devleti kandırıyor. Bunu sırf kendini yaşatmak için yapıyor. Bunlar nereden çıktı? Sözüm ona örgüt birimiz var; birçok cephede yüzlerce savaşçı nefes nefese savaşı bekliyor. Adam onları altı ay boyunca, hatta yıllarca oyalıyor, savaşa çekmiyor. Ama bir kişi çıkıp da o adamın yakasını tutmuyor. Halen bunların yüzünden her gün kayıp veriyoruz. En yüce dağlar etrafında kendi gücüne doğru dürüst bir üslenme yaptırmıyor. Etrafını, birimi imhaya yatırıyor. Buna karşılık bir tane akıllı savaşçı çıkıp, “Senin bu yaptığın kitaba sığmaz” demiyor. Hiçbir şey yapmadan gidiyor, şehit düşüyor. Bu ne biçim kişiliktir? İnsanın biraz yaşamaya saygısı olur. Bu duruş, görevlere bu tarz yaklaşım kabul edilmez. Neden düşünmeyeceksiniz, düşünüp de neden biraz çabalamayacaksınız? Ondan sonra da bizden idare edilmeyi bekliyorsunuz. Böyle olmaz.

Bunları böyle nasıl idare ettin, bunların sorumluluğunu bu biçimde nasıl götürüyorsun, bu kadar savaşım gerçeğine cevap vermeyenlere nasıl tahammül ediyorsun diye kendimi sorguluyorum. Öğretim değeri bu kadar yüksek bir hareketiz; öğrenememişseniz hiç olmazsa bundan sonra öğrenin. İnsan değil misiniz, biraz insani yetenekleriniz yok mu? Sorumsuzsunuz, duyarlısınız, işlevsizsiniz, başarısızsınız, plansızsınız. Bu halinizle size nereye kadar tahammül edilecek? Yaşama saygınız yoktur, doğru dürüst bir planınız yoktur, ne yapacağınız belli değildir. Sizi ne yapacağız? Biz bu kadar hazır imkânlar sunacağız; plan, perspektif ve imkân sunacağız; bunları bile görmeyip ondan sonra da tekrar “Sorumluyum, komutanım” diyeceksiniz. İnsan biraz saygı denen olayı anlayabilmelidir. Siz işi zıvanadan çıkardınız. Bunlar küçük burjuva mı, provokatör mü bilemiyorum. Aslında içimizde lümpenler yaygınca var. Bunların işleri güçleri başkadır. Toplumumuzun genel yapısı biliniyor, sağlam bir bakış açısı yoktur. Saflara bireyciliği için katılmıştır; bireyciliği için yapmayacağı bir şey yoktur. Belki de belli bir kısmınız öylesiniz. Bunlar halk ordusu elemanı olamazlar, bu gerçeğin yanından bile geçemezler. Sorumsuzluğunuz bunları aklımıza getiriyor.

Savaş sorunları yakıcıdır. PKK adı altında yürütölen mücadele belli düzeye getirildi. Bunları inkâr mı edeceksiniz? Düşman inkâr ediyor; “Bu bir terördür, Kürt sorunu değildir, ulusal kurtuluş değildir” diyor. Siz ise kendi yaşamınızla düşmanın teorisine adeta doğruluk payı kazandırđyorsunuz. Büyük şans çarçur ettiniz; öğrenme fırsatını, yapma fırsatını, savunma fırsatını teptiniz. Bu fırsatları elinizden kaçırdığınızda nasıl üzölmemediğimize hayret ediyorum. Ben halen bunca zorluklar demeyeyim de, çok dar bir alanda, çokça tekrarlarla bir çalışmayı götürmeme rağmen, günlük olarak elimden küçük bir fırsat kaçtığında, sen filan işi daha iyi yapabiliydin, niye kaçırdın diye o gün kendimden esef ederim. Siz elinizden her şeyi kaçıyorsunuz, ama rahat da yaşıyorsunuz. Tarihsel bir eylem fırsatını kaçıyorsunuz; tarihsel bir iş yapma ve ordu kurma fırsatını kaçıyorsunuz; bunun da teorisini ve demagojisini yapıyorsunuz.

“Ben düşmana şu alanda şu darbeyi vurabilirdim, şu iş gerçekleşebilirdi” demeliydiniz. En insani eylem, en yüce kurtuluş isteyen insanın tavrı, yurtseverin tavrı böyleyken, bizimkiler sıvışıyorlar, batırıyor ve kaçırıyorlar, ondan sonra da kendilerini dayatıyorlar. Artık bunu aşmak gerekiyor. Aldatıcı olmayın, yaşama saygılı olun, onun mücadeleyle bağlantısına dikkat edin, kendinize hakim ve sağduyulu olmayı becerin. PKK'deki ‘süperler’ takımına artık son verelim. İş o noktaya getirildi. Kontralıktan bile daha beter bir tahripkâr ve sorumsuz olan böylesi bir güce lanetli topluluk denilir. Bu lanetli olmaya son verelim.

Siz çok güçlü değilsiniz, öyle şan ve şerefle sağa sola bakacak haliniz yoktur, hepiniz Allah'ın zavallılarıdır. Lanetli olmanın çıkmaya fırsat vermişiz. Buna canı gönülden şükran duyarak karşılığını verin. Yoksa ucuz lafla, sahte kişilikle kim sizi kabul eder? Düşmanını vuramaz, kendisini saygılı kılamaz, elinden doğru dürüst bir iş gelmez; ondan sonra da kendini dayatır. Sen ne kadar güçlüsün? Adama, kendini toparla demezler mi? Biz parti saflarında bu kelimeleri kullanmıyoruz diye çok mu güçlü, çok mu sağlam bir pozisyonda olduğunuzu sanıyorsunuz? Biz sadece yoldaşlık sıfatını fazla zedelememek için bu tür kişiliklere sert yaklaşmak istemiyoruz. Yoksa bu kadar mücadele veren, bu kadar tahammül gösteren biri size karşı mı mücadele veremeyecek? Artık bunu anlamamanın zamanıdır. Ben bu kadar kendini hazırlayan bir kişi olarak partinin içindeki bu tip kişiliklerle mi uğraşmayacağım, bunlardan mı hesap sormayacağım? Siz çok akıllısınız da, ben mi çok zavallıyım veya ne yaptığımızı bilmiyor muyuz?

Kaldı ki, bizde zorlama yoktur. Halk ordusu, özünde gönüllü bir ordudur. Sizde o gönül varsa kalırsınız, ama onun da üstünde olan saygıyı asla zedelememelisiniz. Ondaki büyük sorumluluk duygusunu aşındırmamalısınız, mutlak başarıya tutkusunu elden bırakmamalısınız. Halk savaşıncılığının gelişimi budur. Hele bizim gibi bir halkın ölüm kalım anında bunun kat be kat daha gelişkin seyretmesi gerektiği açıktır. Bunu neden tartışalım? Bu inkâr edilebilecek bir şey değildir. Koşullarımızın çok rahat olmadığı açıktır. İlk defa bir özgürleşme çağrısı yaratmaya çalıştık ve o da imha edilmek isteniyor. Bunu neden duymayacaksınız? Madem yiğitsiniz, kendinizi öyle sanıyorsunuz, buna ne cevap verebilirsiniz? Hangi savaşımı imhayı önleyeceksiniz? Sorumluluğu birilerine yüklemekle bundan sıyrılmak mümkün mü? Ölmekle de kurtuluş olabilir mi? Ben bu tip tutumlara halen anlam veremiyorum.

Ağır Köleliği Yaşayanlar Savaşı Geliştiremez

Biz ilk iki sözcükle bu işe başladığımızda bizde tutku, heyecan, sorumluluk ve çalışma azmi vardı. Çok az bir bilinçle yola çıkmıştık. Buna rağmen çok daha ciddiydik, çok daha saygılıydık. Şimdikiye bakıyorsunuz: Sanki en ağır koşullar bizim koşullarımız değilmiş gibi uykudalar, rahatlar. Gerçekten en yorulana, en yıpranana benim, ama en iyisi de yine benim. Onlarsa çok iş yaptıklarını sanıyorlar, ama halleri ortadadır. Bildiğimiz eski utanmaz, tipik insan tipleri vardır. O tembel aile çocukları misali sanki çok büyük zenginlikleri varmış gibi mirasın peşindedir. Tembel aile çocuğu miras peşindedir, miras bekliyor. Bunu anlamak gerekiyor.

Tartışyorsunuz, varız diyorsunuz. Ben de bu noktayı açığa kavuşturalım diyorum. Bize göre ya adam olursunuz, ya da bizden uzak durursunuz. Sizi kendime fazla yaklaştırmıyorum. Ya mutlak ölçülerimize saygıyla karşılık verirsiniz, ya da bizimle savaşır-sınız, mücadele edersiniz; ama yenildiğinizde gidersiniz. Hem yenilin, hem canımıza okuyun, hem de "Ben yine kalacağım" deyin. Bu, güreşte on defa yenilip de yine güreşmek isteyen sahte pehlivanın yaklaşımına benzer. İdeolojik, siyasal, örgütsel hemen hemen her konuda yenilgi üstüne yenilgi alın, başarısız olun; düşmana karşı değil, örgüte karşı hemen her türlü yanılgi ve yetmezlik içinde bulunun; ondan sonra da "Ben bir numaralı PKKliyim" deyin: Bu, sahte kahramanlıktır, sahte PKKliliktir. Artık bu konuda herkesin aklı başına gelmelidir. Eğer ordu kurmak ve ciddi bir savaş vermek istiyorsak böyle olmak zorundayız.

Şimdiye kadar neden çok çarpıcı yaklaşmadım? Bana göre insanlar ilk adımlarını atıklarında bile anlayışlı yaklaşırlar, yani böyle yaramazlık yapmazlar, kendilerini koyuvermezler, gerçeklerle ve savaşımı oynamazlar. Bazılarının böyle yaramazlık yaptığını duyarsak, çok ağır yaptırımlar uygularız. İnsan kendini parti içinde bu durumdan kurtarmalıdır. Ya ölürüz, ya kalırız dedğimiz bir dönemde, kendimizin de -gerçekten feleğin çemberinden mi geçtik, mucize mi oldu diyelim- hiç olmazsa bu aşamaya getirdiğimiz mücadelenin hatırına, "Bu büyük bir olaydır, çok önemli bir gelişme fırsattır, layık olanı vereyim" diyebilmeliyiz. Bu cevabı bile kendine veremeyenler var. Ben kendi emeklerime saygısızlık mı edeceğim? Hayır! Çok sabrettik, kırk defa feleğin çemberinden geçtik, ölüp ölüp bin defa dirildik. Bunun karşılığı saygı olmalı, doğru katılım olmalıdır. Yoksa köylü kurnazlığıyla, küçük burjuva sahtekârlığıyla bizi kandırmak dürüstlük değildir.

Sahteliğin ne olduğunu biliyorsunuz. Bunu yapmayın. Eskiden bunlar gençtir, toydur diyerek üzerlerine fazla gitmiyordum. Şimdi ne olursa olsun, hiç saygı göstermeden bunları atacağız. Temizlenemiyorsanız, neden bu kirle sizi bağrımızda tutalım? Sizinle birlikte yaşanmaz. Mücadeleye el atmamışsanız, bir baltaya sap olmuyorsanız, bir köşeye taş olamıyorsanız sizi ne diye tutacağım? Bundan çıkaracağınız sonuç, "Ben mükemmel olmalıyım, kabul edilebilir sınırlar dahilinde olmak zorundayım, sürekli en tercih edilecek pozisyonu tutmalıyım" olmalıdır. En doğru tutum budur. Ben şimdiye kadar nasıl tahammül ettim, devrimci ortamda tutulmaması gereken hal, hareket ve kişiliği nasıl kabul ettim, bilemiyorum. Çok oynamışlar, ama ilgiye ihtiyaçları var bir şans verelim dedik. Bunu fazla uzatmamak gerekir.

Dikkat ederseniz, aylardır yakıcı savaş sorunlarına girmek istiyorum, fakat yapamıyorum. Neden? Çünkü karşımdaki insanlar böyle olursa savaş sorunlarına giremem. Yoksa taktik esasları iyi tartışabiliriz. Kendi kendime kimlerle bu esaslara gireceğim diyorum. Sen on beş bin kişiyi sözüm ona hazırladın. Peki, onlar ne yaptılar? Haklı olarak bu soruyu kendime soruyorum, savaş teorisini o kadar geliştirdim, taktik esaslar üzerine ciltler dolusu değerlendirme sundum. Bunları kaç kişi değerlendirdi, kaç kişi bunlardan sonuç çıkardı? Onun için eskisi kadar anlatımlara giremiyorum. Söz verip de sözlerinin asgari gereklerini yerine getirmiyorlar. Bunların önüne en hazır uygulanabilir bir planı koysan da boşa çıkarırlar. Dolayısıyla giriş yapamıyoruz. Hemen hepsi yeteneksiz ve çözümsüz insanlar. Bu yüzden aylardır kişilik çözümlenmeleri üzerine derinleşme gereği duyduk. Bir planı uygulamaya hazır insanlar yetiştirmek istedik. Planla oynamayacak, taktik çizgiyle oynamayacak, ona uygulama gücü olabilecek kişilikler gereklidir. Bu yüzden aylardır bu konulara değindik. Yine de ne kadar aşık diye düşünüyorum. Aşabilseydik, ikinci adımı da atabilirdik.

Geçmişte birçok plan yaptık. İlk derli toplu plan anlayışı daha 1978'lerde vardı. Hilvan-Siverek silahlı eylem pratiğine gittiğimizde genel anlamıyla bir planı sunmuştu. Fakat planın başına çok şey geldi. Hatırlıyorum, **Mehmet Hoca**'ya (Mehmet Karasungur) o zaman şunu dedim: Yado Ağa gibi mi yapıyorsun? Çünkü o da bir köylü savaşçıydı. Siverek'te de olunca ona sormuştum. Gerillayla hiç ilgisi olmayan bir yaşam, bir çatışma tarzı yaşandı. O gün bugündür gerillanın peşindeyiz. Sistemi oturtmadık. Tecrübeli arkadaşlarımızla tekrar gerilla savaşımını tartışıyoruz. Üçgen denen bir yer var; taktik perspektiflerimize göre orada mükemmel bir kurtarılmış bölge yaratılabilir. 1987'den beri, hatta öncesinde de vardı. Halen nereden gidelim, dağı nereden tutalım sorusunu tartışıyoruz. Oysaki oraya on bin kişiden az olmayan bir gerilla gücü aktarıldı. Bir kişi bile oraya gerilla tarzını dayatmadı. Gittiler, o en engin dağlarda gücü vadiye sıkıştırdılar, gücü düşmanın pususuna düşürdüler. Oraya o kadar güçle ulaşacakmış da, kendini doğru dürüst üslenilmeyeceksin. Bu mümkün mü?

Bu kişiliği anlayamadım, çözemedim. Neden böyle yapıyorlar? Sağ yaklaşım dedik. Aslında bu son tahlilde ulusal kurtuluşla, yurtseverlikle, siyasetle ilgili olmayan kişiliklerin açığa çıkarılmasıdır. Aslında giden orada açığa çıkıyor. Maskeleri vardı, fakat orası maske tanımiyor, her şeyi açığa çıkarıyor. Yoksa o alan müthiş bir gerilla alanı olabilirdi. Yanında elli kişi, bilemedin birkaç yüz kişi oldu mu, bütün düşman orduları da gelse ya oyalanır, ya pusuya düşürülür, ya da etkisizleştirilebilirdi. Ama şimdiye kadar bu alanda bir tek eylem yapılmadı. Şimdiye kadar neyle uğraşıyordunuz? On kişiyi gözden çıkarırsanız, orada veremeyeceğiniz ve başaramayacağınız savaş yoktur. Madem savaştan anlıyorsunuz, o zaman inceleyin. Kendinizi bir başarı tarzına yaklaştıramıyorsunuz. İnsan o kanalı açtıktan sonra savaşı ve onun tarzını yakalayamaz mı? Örneğin, üç yüz kişinin, beş yüz kişinin, bin kişinin alana biriktiğini düşünün; o zaman alana yayılır.

Ben burada el yordamıyla dağın kritik noktalarını tespit ettim. Beş yüz noktaya, üç yüz noktaya, artık gücünüze göre ne lazımsa oraya taşıyın. Üç ay sürecek bir savaş geliştirmek istiyorsunuz, üç aylık yiyeceğinizi taşıyın, donanımını yapın, savaşçıları da buraya taşıyıp yerleştirin. Bu gücü savaştıran insana “Filan tarihte burada iyi bir gerilla savaşı verildi” derler. Hiç böyle yapıldı mı? Şimdiye kadar bu tarzda bir savaş hiç verilmedi. Şimdiye kadar yapılan baskınlarda tek bir köy doğru dürüst ele geçirilmemiştir. Ne kadar gittilerse o kadar vuruldular. Yani insan planlasa, bir köyün etrafını kuşatsa, bir hafta uğraşsa, o köy mutlaka teslim olur, köyün yapacak fazla bir şeyi kalmaz. Ya boyun eğler ya da kaçıp giderler. Halen darbeyi onlar bize vuruyorlar. Kafa karışıklığı egemen olduktan sonra, savaşı bir tutku ve mutlak bir sanat olarak bellemedikten sonra, bizimkilerden savaşın böyle gelişmesini istemek, deveye hendek atlattırmak, çöl devesinin getirilip dağlara tırandırılması gibi bir şeydir. Çöl devesi o dağı tırmanabilir mi? Böylesine yanlıgılı yaklaşıyorlar, ondan sonra sıvışıp kendilerine yer buluyorlar. Kürt ağaları da yüzyıllarca -dört bin yıldan beri- ya İran güçlerine, ya da Sami güçlerine sığınarlardı. Yine aynı hikâye söz konusu, şimdi de yaptıkları budur. Biz bir anlamda dört bin yıllık bir işbirlikçi veya isyancı köylü kafayı, inatçı kafayı değiştirmek istiyoruz. Bu kafayı değiştirdiniz mi tarihten dersinizi almışsınız demektir. Vermek istediğimiz savaşı tuturdunuz mu, dört bin yıllık, beş bin yıllık direniş pratiğinden en olumlu dersi çıkardınız demektir. PKK’yi de anladınız, uyguladınız demektir. Tabii size göre öyle değildir, burnunun ötesini görmeyen tarihten bir şey anlamaz.

Hiçbir arkadaş, “Ben soylu bir plan geliştirdim, planımın bütün detayları şöyleydi ve uygulamaya da giriştim” diyebilir mi? “Bu kadar üzerine kafa yordum, bu kadar düzenleme yaptım, fakat bilinen bazı nedenlerle uygulayamadım” diyebilseydiniz, böyle de olsaydı, doğru yaklaşıyorsunuz, bin defa size bravo derdim. Ama bu da yoktur. Hep bir suçlu ilan etme, birbirlerini işleme durumuna getirme yaşanıyor. Varım diyorsanız, sorunların özüne inmekten başka çareniz yoktur. Kocakarı kişiliğiyle savaş verilemez; her gün şikâyet etmekle, her gün sağı solu suçlamakla, her gün kendini sağa sola yatırmakla bu işlerde gelişme olmaz.

Neden tam savaş gerçeğine gelmediğinizi, neden kendinizle uğraştığınızı anlıyorum. Kendinize göre şüphesiz bir yaşam felsefeniz var. Kendisini savaşa tam veren kişilik, anlaşılır bir kişiliktir. Orada tarihsel bir hesaplaşma vardır. Bu tarihsel hesaplaşmada direniş adına ne varsa onun sonuçları görülüyor; orada ihanet, işbirlikçilik veya inançsızlık, kaygı ve kazanmaya gücü yetmeyen zavallılığı veya her türlü ahlaki davranış yetmezliği vardır. Yüzyılların doğru önder olamama gerçeğiyle bizim bu önderlik gerçeğini zorlamalarımız vardır. Bizim sizinle bu kadar hesaplaşmamız tarihsel bir hesaplaşma, ulusal bir hesaplaşma, insani bir hesaplaşmadır. Kimsin, nesin, onu bile size sormam; ama hangi gerçekten geliyorsunuz, neyi dayatıyorsunuz, bunu iyi bilirim. Düşmüş bir tarihin, düşmüş bir yaşamın savaşçıların, kendini kandırmanın, yüce tutkuyu ve yüce başarıyı kendine yakıştırmayanın kendini bana dayattığını görüyorum.

Düşman günlük olarak şunu söylüyor: Ben burada sözüm ona dengemi yitiriyordum. Aslında dengemizi düşman zorlamıyor. Dikkat edilirse, dengemizi zorlayan bizim iç gerçeğimizdir. İpe sapa gelmez bu kadar kişilik tabii ki dengeyi zorlar. Sözde bizim buradaki merkezimizi veya beni kastederek şunu söylüyor: Daha alt kadrolar arasında çelişki var. Düşman telsiz konuşmalarına baktığında bu sonucu çıkarıyor. Bu bir çelişki değildir; dağ kadrosunun ıkkelliği tabii ki zorlar. Düşman “PKK’nin dengeleri zorlamıyor” diye umuda kapılıyor. Gayet tabii inceler ve bundan da sonuç almaya çalışır. Dengeyi zorlayan kimdir? Dağda her türlü ıkkelliği yaşarsanız, elbette ki neyle oynadığımızı, neyin olmayacağını söyleyeceğiz ve bir yöntem uygulamaya çalışacağız. Dağ kadrosu, diplomatik kadro, zindan kadrosu dengeleri zorlamamalıdır.

Savaş düzen ister, intizam ister. Ben dengede tutmaya özen gösteriyorum. Bir denge kavramını ortaya çıkardığımızı düşman bile biliyor, fakat siz bunu daha anlayamamışsınız. Siyasal düzey, askeri düzey acaba kavrayışınızda yer etti mi? Ondan sonra da “Ben savaştıyım, hazırım” diyorsunuz. İnsan gerçekçi olmalıdır. Size göre her şey çok normaldir. İnsan eyleminin çok üretken olduğuna inanıyorum. Ekonomik üretkenlik, bilimsel üretkenlik, siyasal üretkenlik, askeri üretkenlik kendini doğru çizgi doğrultusuna ortaya koyduğunda götürür, geliştirir. Bir insan eylemi koşullara cevap teşkil ediyorsa, tek de kalsa, karşısında dünya da olsa mutlaka sonuç alır. Tabii bu sözleri de fazla anlamlı bulmayacaksınız. Bir gelişme lokum gibi sunulsa da, imkânı değerlendirme kabiliyeti olmadıktan sonra, dahiyane iş şurada kalsın, ancak bela iş söz konusu olur.

Ağır köleliği yaşayanlar savaşı geliştiremezler. Savaş artistik bir sanattır. Savaşı geliştiren kişilikler oldukça gelişmiş bir insanın alt yapısını edinmiş, boş olmayan, oldukça zengin ve potansiyel olarak da çok zengin vasıflar isteyen, hırslı, inançlı ve ufuklu birer irade kişiliğidir. Bir dağ çobanı savaşı geliştiremez; kolay kolay günü kurtarmayla, dükkânı birkaç kuruş kârla kapatmak isteyen küçük burjuvadan komutan çıkmaz. Neden güçlü bir komutan olmadığımızın nedenlerini böylesine bir sosyal zeminde arayabilirsiniz. Siz en çok bir köylü, bir küçük burjuva kurnazı gibi bakkaliyeyi kurtarmak istemişsiniz; bir mevsimi kurtarmak isteyen köylünün ufkunu fazla aşmıyorsunuz. Nasıl asker kişilik olacaksınız? Ufuk yok, güzellik yok, sanatçı özellik yoktur. O zaman hangi gerekçeyle savaşı geliştireceksiniz? Olsanız olsanız sadece bir bey, bir ağa, bir yönetici ağa olursunuz. Nitekim ordu gerçekliğimizde ağırlıklı olarak yaşanan budur. Yaklaşımlarınız bunu fazla aşmış değildir.

Tekrar vurguluyorum: Savaş, askerlik son derece gelişkin bir sanatın en özgür, hatta en gelişkin ifadesidir. Askeri kişiliğin tutkusu büyük, hayali geniş, bilinci yüksek, ahlaki çok gelişkin olur. Çok zengin, çok kapsamlı olmaya çalışır. Sizin kişilik dağarcınıza baktığımda ise, hayal adına olanın duman olduğunu görüyorum. Zengin bir hayaliniz bile yoktur. İhtiras ve tutku adına olan kocaman bir ilgisizlik veya kedi ve fare gibi bir şeyler kemirmektir. Büyük parça koparmak, yani bir aslan tarzı diye bir şey yoktur. Kapsama baktığımızda, içinde en çok küçük burjuvanın istediği şeyler, ona özgü bir dünya görüşü vardır. Ne gökte Tanrıyı ne de yerde Azrail’i arar. Yani bir şeyden haberi yoktur, kandırmacı bir kişiliktir. Bu kadar çelimsiz, sönük ve bitik kişiler asker olmazlar, hele gerillacı hiç olmazlar. Çünkü gerillacının tanımında üslup, saygınlık ve büyüklük vardır. Gerillacı herhangi bir asker

değildir. Hele bizim koşullarımızdaki bir gerilla içerikli kişidir. Oldukça tutkuları, iddiası ve kapsamı olan, yine iradesi ve peşi sıra morali olan, yurtseverlik bazında olsun, özgürlükler bazında olsun çok şeyin peşinde koşan, bu konuda aman tanımayan bir kişiliği gerektirir. Bu özellikleri size uyguladığımızda, tanınmaz halde olduğunuz ortadadır.

Bu özelliklere duyulan ilgi, bir sigaraya duyulan ilgiden fazla değildir. Küçük bir tutku tatmini, küçük bir rahatlık sizin için her şeydir. Yaşam güzel mi, yaşamaya değer mi? Bunu sormaya bile gerek yoktur. Çirkinlik mi var? Tepki duyduğunuz şeyler var mı? Düşmanın dayattığı her türlü alçaklığa tepki duyuyor musunuz? Bu tepkinizi bir sanat duyarlılığı seviyesine getirdiniz mi? Tabii bunlar siyasetin ana noktalarıdır. Sizde bu konulardan eser olmayacak, ondan sonra da “Ben devrimciyim, ben savaşıyorum” diyeceksiniz. Bu hususlarda kendinizi yoklamalıydınız. Çok ayak altı olduğunuz, çok çirkince yaşatıldığınız açıktır. Buradan çıkaracağınız sonuç, kendinizi kamufle etmek veya PKK'nin yaşatıcı özellikleriyle kendini kapatmak değildir. Parti bir imkândır. Parti, kişinin kendi başına sağlayamayacağı bir gelişmeye itim gücü verebilir. Ama partiyi bütünüyle kendi yetmezliği temelinde kullanmak, kendini bütünüyle parti içine atıp tembelliğine kılıf yapmak sahtekârlıktır. Böyle yapan kişi partiden ve ordudan bir şey anlamamıştır. Çoğu arkadaşın durumu da budur. Biz bu kararları çok önceden verdik, siz de alıp okudunuz. Bu kavramlarla yettiğinize inandık. Fakat sonra baktık ki, bu kavramlarla kesinlikle ilginiz yoktur. Kavramlara ihanet var. En yaramaz köylü kişiliği, en yaramaz lümpen kişilik tek doğru veya kendilerine göre hakim gerçek kişilik diye dayatılmıştır. Ordu onun için geliştirilemiyor. Onun için tarzı geliştiremiyoruz.

Neden bu kadar lanete ve utanca karşı savaştım? Siz çok akıllısınız da ben akılsız mıyım? Ben duyduğum o utancı halen unutamam. Yaşamın boydan boya bir utançla geçtiğini, lanet ve esefle geçtiğini gördüm; bunlardan kurtulmak için kendimi gece gündüz gücüm ölçüsünde dine, felsefeye, bilime, siyasete, en son bu çatışma ve savaş ilmine veya onun çabasına vermem beni bu noktaya kadar getirdi. Başka türlü utancı kaldıramıyorsunuz, lanetli olmaktan kurtulamıyorsunuz. Tabii kendimi kurtarmak için bu kadar eylemi düzenliyorum. Başka türlü onurlu olunamaz. Onurlu bir kişi olma amacınız olmasa, savaş olayında bela olursunuz. Kişinin derdi, kendi utancını ve lanetini ortadan kaldırmak değilse, şerefli ve onurlu bir insan olmayı zorlamak değilse ondan ne çıkar? Yani PKK'yi böyle yorumlamak ve uygulamak, savaşı da bunun en temel çözüm aracı olarak düşünmek gerekirken ne yapıldı? En eski düşkün toplum özellikleri bize en kurnazca parti içi tarz olarak dayatıldı; partileşme tarzı, dayatma tarzı, yaşatma tarzı olarak dayatıldı. Gerçeklerle bu kadar alay edilemez. Serbest bırakmamız halinde halen de büyük bir çoğunluğunuzun dayatacağı tarz budur.

Ben bir şeyleri anlatıyorum, bunları anlamalısınız. Beni PKKli olmaktan zorla mı çıkaracaksınız? Geliştirmekte olduğumuz mücadeleyi zorla mı başarısızlığa götüreceksiniz? Bu, düşmanın işidir; bırakın düşman bunu yapsın, siz yapmayın. Sizi zorla savaşa çekmiyorum, mutlaka partileşin diye size yalvarmıyorum, ama temel hususlar noktasında da ısrarlıyım. Tüm bunları tekrar izah etmemin nedeni, fethedici dağlara ulaşıldığı zaman yönlerini unutanlar, görevlerine çok sığ, sağ, sekte ve çok sorumsuz yaklaşanlar yüzündendir. Ben de burada hiç olmayan imkân ve koşullarda, kimsenin aklına getirmeyeceği biçimler altında bir yaşam kavgası verdim. Bunu görmemek mümkün mü? Bizim burada bir tarzımız var. Bu tarzın inceliklerini ve büyük duyarlılığımı görmemek mümkün mü? Ama sizin uyguladığınız tarzlar da var. Bana, “Belalıyız, kaybettiririz, illa eski tas eski hamam olacak, böyle gelmiş böyle gider, hiç başarılmaz” anlayışlarınıza mı boyun eğdireceksiniz? “Bizden adam çıkmaz” deyişini davranışlarınızla ispat edeceğinize, gidin kontra olun. Yani süper olmaktan çıkıp kontra olursanız, bu da anlamlı bir yer alışır.

Eskiden size bakıp da, ne yaman savaşılarımız var deyip umutlanıyordum. Beni boşuna umutlandırmayın. Kendi umudumuzla çelişmemeliyiz. Ben sizi kendi umudunuzla çeliştiriyor muyum? Size sunduğum ülke umudu, kurtuluş umutları, kısaca adına özgürlük umutları dediğimiz gelişmelerle çeliştiriyor muyum? Ona uygun davranışlar içinde bulunuyorum. Aynı duyarlılığı siz de göstermelisiniz. Bu yaşımıza geldik, sizin karşınızda canlı, diri ve umutlu bir duruşu sergilemiyor muyuz? Peki, bu ölü kişiliklerinizi, karamsar, boşucu ve saptırıcı pozisyonlarınızı neyle izah edeceksiniz? Serbest bıraksak hepsi yaramaz, tepkici ve askerden başka her şeye benzeyen sallantılı bir durumda yaşar. Omzunuzun üzerindeki beyin değil mi? Göğüs kafesinizin içinde yürek diye bir şey yok mu? “Böyle eğitilmişiz, böyle büyütülmüşüz, ortalığa salınmışız” diyorsunuz. Böyle şey olmaz. Bundan babaları sorumlu tutuyorum. Ana babalarınızın suçunu biliyorum. Sizi onlardan biraz kurtardık. Kimse size beş paralık değer vermez. Kendinizi satsanız, sizi beş paraya satın alan olur mu? Ana babalarınızın bir işi bile yoktur. Düşmanımız sizi köle gibi satsa alan olmaz. Dünyanın her tarafına sattı. Şimdi nüfus çok fazla olduğu için satamıyor, zaten satın alan da yoktur. Bunlar çarpıcı gerçeklerdir. Bunun karşısında bizim de çağrımızın ne olduğu bellidir.

Bir provokatör vardı, “Sen bizim yaşamımızı çalıyorsun” diyordu. Hangi yaşamınızı çaldığım ortadadır. İsrar ettiğiniz yaşamda eğer yaşamı bulursanız, o zaman bana ne dersiniz deyin. Sizi satın alıp da beğenen mi oldu? Türk okullarına, Türk fabrikalarına, Alman fabrikalarına gidin, yine de sizi almıyorlar. Arabistan çölünde bile almıyorlar. İnsan biraz gerçekçi olmalıdır. Biz deli değiliz, biz de bir işin peşindeyiz. Bütün bunları niçin belirtiyorum? Bazılarınız ısrarla anlamak istemediler. Bu temelde anlayışı derinleştirelim, siyasete ve savaşa dökelim dedik. Namusluca tavır geliştiremediler. Sanki kaybedilmiş veya ellerinden alınmış bir dünyaları vardı. Provokatör zaten “Sizi Avrupa’da bekleyen bir cennet var” diye propaganda yapıyordu. Düşman da Antalya’ya, Marmaris’e, Bodrum’a götürüyor, “Burada cennet var” diyordu. Bu cennet eğer cennet ise, o cennette Türk emekçileri yaşasın. Hepsi bomboştur. Burada cennetin hayali veya birkaç emperyalist işbirlikçisinin yarattığı bir durum var. Onu arıyor. Kaldı ki, cennet o mudur? Yani böyle bir yığın yalan gözlerini boyuyor, sonra yalanla dolanla kandırıyorlar. Böylelikle sözüm ona bizim elimizden kurtarıyorlarmış. Gerçekten çok acınacak durumdaydılar. Biz çok soylu bir biçimde ülkeye dönülmesi için hem çağrı yaptık, hem de sizi çektik. İsterseniz bunu beğenmeyin. Kırk defa sağa sola gidin. Kendinize mezar kadar bir yer bulursanız doğru sizersiniz. Namusluca ve onurluca günde on saat çalışın; eğer bir çorbayı kurtarıyorsanız, yaman olan sizersiniz. Bu imkânlar artık Türkiye koşullarında da mevcut değildir. Kendinizi neden yalana inandıracaksınız?

Aslında derinde şu da var: Çok bilinçlice değil de, sanki sizi yanıltmışız, oyuna getirmişiz gibi hissediyorsunuz. Sanki yaşamak istediğiniz bazı şeyler vardı da elinizden alındı. Provokatörün iddiası da buydu. Burada, “Gelsin partinin parası, gelsin partinin yetkisi, gelsin partinin bazı olanakları” diyerek yaşamak istiyorlar; ondan sonra da buna doğru yaşamdır diyorlar. Partinin itibarını ben sağlayacağım, ben ayakta tutacağım, partinin maddi imkânlarını ben sana sunacağım; sen de üzerinde dilediğin gibi yaşayacaksın, ondan sonra da bu özgürlüktür diyeceksin! Bunu nereden çıkarıyorsun? Bazı gözü kara provokatörler böyle çıktı. Böyle

yaşanılır mı sorusunu kendinize soracaksınız. Böyle yaşarsanız savaşı değil, ancak uşak olursunuz; özgürlükçü değil, işbirlikçi ve hain olursunuz.

Öğrenmeye karşı da muazzam tutucular, ama kendilerine yaşamayı da böyle yakıştırıyor, hain yaşamı sağa sola buluşturuyorlar. Burada soylu bir yaşam yoktur. Her şeyi tartışın, doğrusunu kararlaştırın. O halde itiraz veya doğruyu uygulamamak neden? Düşman sana dünyayı bu kadar daraltmışsa, yaşam imkânını bu kadar elinden almışsa, hayaller bu kadar yalan, sahte gerçekler bu kadar çarpıcı, mücadele bu kadar sonuç alıcıysa, o zaman yüklen. Bundan çıkacak sonuç savaşı kişiliğidir, ordu kurma gereğidir. Acaba sizi düşünceye çekebiliyor muyuz? Davranışlarda alabildiğine yetersizlik görüyorum ve arkasındaki düşünce de bana çok yetersiz görünüyor. Kendinizi doğru eğitime gereğini düşündüğünüzü de sanmıyorum. Büyük bir ihtimalle bunu geçiştiriyorsunuz. Can alıcı dönemler geçiştirilemez, dönüştürülerek yaşanılır. Hele didiştirmeye, ahbap çavuşlukla hiç geçiştirilemez. İçinizden adam çıkacaksa bu çerçevede olabilir.

Gerilla Çalışması Altın Madeninde Altın Toplamak Gibidir

Savaş sorunlarına giriş yapacağız ve yine burada çakılıp kaldım. Bunu nasıl aşacağım? Döne dolaşa aynı konuda durma gereği duyuyorum. Geçmişte çok acımasız dönemlerden geçtiğimizi biliyorsunuz. Ölmedik, buraya kadar geldik. Hiç olmazsa bundan sonra dönemci aşmayı sağlam götürelim, bu dönemden geçelim. Kendimizi yanıltmayalım, adımıza yaraşır bir iş düzenleyelim. Hepinize bu kadar yüklenmiş; hiç olmazsa bu kez sağlam bir çıkışın sahibi olun. Canınız yok mu? Öldük diyebilir misiniz? Yılların direnen devrimcisi mi desek veya en azından devrimciliğe ihanet etmeyen, “Ben yine de devrimci direniş için varım” diyen bir kişilik artık başarıyı zorlayabilmelidir. Sistematiğe ve taktiğe gelmeme denene duruma düşmek şurada kalsın, onun kat be kat telafisinin tutkusu ve hıncı içinde olmalıdır.

Tarzımızı biliyorsunuz. Bir ajan bile ortamımıza gelse, onu kendi havamıza ve heyecanımıza çekeriz. Hazır devrimcinin kaydı ne demektir? Hele o tarzın tutturulamaması ne demektir? Dilim varmıyor, ama yine de belirtmek gerekir: Alan kurtarma planı geliştirebilir misiniz? Kendini o kadar aldatan kişiler ne kadar yeni hamlenin sahibi olabilirler? Bunu da kendimize sormadan edemiyoruz. Geçmişteki biçimlerde kalma şart değildir. Bir şeyler yapıldı. En tehlikelisi de birçok katılımın bundan daha olumsuz yaklaşımıdır. Çünkü canlar gidiyor. Biz yine kendi savaş tarzımızı geliştiremedik. İsterse hepsi şehit olsun, bunu anlamlı bulmuyorum. Bizim anlamlı bulacağımız bir savaş var ve onun tarzı, temposu ve yönetimi çok önemlidir. Bize böyle adamlar gerekir. Böyleyseniz hamleyle katılalım. Tartışmalarınız bu çerçevede gelişmeli ve sonuç alıcı olmalıdır.

Sistemli olmada ve hakim olmada, ister ordu kurma ister onu yürütme gücü kılma olsun, bu kez tam olmalıdır. Diğer defa her şey elinizden kaydı, kontrolü ve olanakları yitirdiniz. Olmadı, uygulanmadı derserseniz, o zaman yine size yazık olur. Sizi savaşa neden gönderelim? Belirttiğimiz çerçevede değilseniz, sizi savaşa göndermeyelim. Zaten bazıları savaşa ilgisi olmayan kişiliklerdir. Alnında fetih işareti olan kaç kişi var? Bunları bana gösterin, işleri birkaç tanesine verelim. Hepsi savaşın baş belalıdır. Hangisi savaşı hırslı, iddialı ve arzulanmış ölçülerde geliştirebilir? Düşman, “Dengesi zorlanmış” diyor. Ben neden dengeyi zorlayayım? Gerçek önderler dengelerini asla zorlamazlar, kendilerini hiç yanıltmazlar, zavallı ve zor durumlara da düşürmezler. Ama siz bu sığlığa layık olabiliyor musunuz? Kişilikleriniz bizi bin defa zorluyor ve insanı kahrediyor.

Belki şimdiye kadar zorluklarımız oldu; ama dostun da, düşmanın da karşısında kendimi üzüntüye ve zavallılığa sığdıracak bir davranış asla sergilemedim. Ama sizler için aynı şeyleri belirtemiyorum. Komutanın, önderin duruş tarzı böyle olur. Hiçbir zaman sizin karşınızda ağladım mı, yetersizim dedim mi? Veya halime hiç acıma ve güvenme gereği duyduunuz mu? Bu mümkün değildir. Bu bir Önderlik tarzıdır. Madem siz de böyle olmak istiyorsunuz, o halde bunu temsil etmelisiniz. İçinizden hanginiz komutan adaydır? Hanginiz şerefle bir yaşam ve zafer sözü verebilir? Aslında hepsi giderken söz verdi; ama pratikte sözleriyle ne kadar oynadıkları ortaya çıktı. Düşman bana da yöneldi; hatta en erkenden beni de vurabilirdi. Ama ben ne manen, ne madden, ne de daralma yönüyle kendimi vurdurtmadım. Şu ana kadar alanım genişler, alanımı düşmana vurdurtmadım.

Düşman müthiş saldırdı. En son **Clinton**'u yanına aldı, direkt bana saldırttı. Clinton bizzat benim adımla beni daraltmak istedi. Ama yine de alanımı daraltmadım. Bunu şunun için belirtiyorum: Size sınırlı bir iş verilmişti. Ama o dağlarda bile kendinizi yaşatamaz duruma getirdiniz. Sizi, dağları kendine daraltmayacak adam durumuna nasıl getirelim veya kendinizi nasıl bu duruma getireceksiniz? Dağı kendine değil, düşmana daraltmak gerekiyor. Bunu nasıl yapacaksınız? Gidiyorsunuz, gittiğiniz yerlerde çok daralıyorsunuz. İnsan sizin durumunuza üzülüyor. Avrupa'ya da gitseniz, orada perişan oluyorsunuz. Dağın kıymetini bilip düzenleyemediniz.

Büyük bir kısmının gerçeklerden hiç haberi yoktur, çoğu yüzeyseldir ve tesadüfen yaşıyorlar. Düşman da “Dengelerini bozdum” diyor. Dün **Tansu Çiller**, “Dengesini adamakıllı bozmuşuz” diyordu. Aslında biraz genelkurmayın kendisine söylediklerini tekrarlıyor. Denge tam bozulmamıştır, fakat dağdakilerin gafleti dengeyi çok zorluyor. Denge de bozulduktan sonra siz dağda kalamazsınız, zaten kalmanın da hiçbir anlamı yoktur. Mevcut durum düzeyi zorluyor. Anlamazsanız nasıl savaşa hazırız diyeceksiniz? Hepiniz zavallı gibisiniz. Avrupa diyoruz, orada yozlaşıyor; burada tutuyoruz, nefessiz kalıyor. O zaman nasıl yaşayacaksınız? Aslında cephe gerisinde de yapamıyorlar. Güney ağzına kadar doludur. Güney'i buradan açtık; şimdi orada da varlıkları ile yoklukları belli değildir.

Biz her şeyi sıfırdan üretiyoruz. Halen kendilerini doğru dürüst yaşatabilecek bir alan yaratamıyorlar. Zavallı, yamakçı köylüler gibi duruyorlar. Cephe gerisini de kullanamıyorlar. Bazıları savaş istiyor. Kendilerini savaşa gönderiyoruz. Daha bir hafta bile geçmeden yolda ayakları havaya uçuyor. Bunlar da kamplarda duramayanlar, tahammül edemeyenlerdir. Bunlar önemli hususlardır. Ben de bir dağa çıkmak isterim. Denilebilir ki, Kürdistan'da derli toplu ilk dağa çıkmak isteyen benim. Ne zaman dağa çıkarım diye tam yirmi beş yıldır kendime sorduğum bir soru var. Halen onun tutkusuyla, heyecanıyla yaşıyorum. Binlerce kişiyi kendimizden önce dağa çıkardık. Adanın ne nereye çıktığı umurundadır, ne de bunun anlamını biliyor. Sağlam bir bakış açısı yoktur, fırsatı varsa da göremiyor, imhası varsa da önünü kestiremiyor ve tedbirini alamıyor. Bunları geçmişte içine düştüğünüz hatalar olduğu için belirtiyorum. “Fazla ciddi yaklaşmadık” dediniz. Tabii ciddi yaklaşmadınız. Halen de varım diyorsunuz. İşte on iki, on üç yıl geçiyor. O dönem ciddi bir girişiniz, ciddi yönelimleriniz olsaydı, aslında bambaşka olurdu; elbette ben de bambaşka olurdu, tarih de bambaşka olurdu. Oysa çoğunuz şimdi enkaz gibisiniz. Size yazık olur. Siz yine ciddi adamlarsınız, yine size

yüksek değer biçerim, ama bunun tarzı da böyle tutturulmalıdır. Kendi tarzınız değil, biraz bizim tarzımız yansıtılmalıdır. Bu çok zorsa söyleyin.

Ben mutlaka dağlara gidin demiyorum. Yani dağlarda yaşamak çok zorsa söyleyin, sizi serbest bırakalım. En güzel olan o dağlardır. Orada bir gerillayı düzenlemek altın değerinde bir çalışmadır. Hani bazı yerlerde altın madeni vardır, herkes altın madenine koşar. O dağlarda da ayarı hayli yüksek olan altın madeni var. Gerilla çalışması aynen altın madeninde altın toplamak gibidir. Ama sizde bunu anlama yoktur. Buna teneke kadar bile değer vermediniz. Biz altın çalışması yapıyorduk. Bu çalışmayı neden sevmediniz? Bunun tutkusunu ve heyecanını iliklerine kadar neden herkese yaşatamadınız? Oysa ideolojik eğitim buydu, moral eğitim buna denirdi. İllikleşmeyi yaşadınız, en ilkel davranışları sergilemede yarış yaptınız. Bu çok büyük duyarsızlık, çok büyük sorumsuzluktur. Oraya gittiğinizde birçok ilkel görürsünüz. Oysaki o dağlarda Kâbe kadar yüce yerler veya altın madenimiz ve bütün yaşamı doğurtacak zenginlik kaynaklarımız var. Bazıları tüm bunları kurutmuşlar, illikleştirmişler.

Bu, çingene çadırından daha kötü bir şeydir. O yaşama, o çingene çadırına, çingene ilişkilerine neden ilgi duyuyorsunuz? Köylülüğe, çingene çadırına girmeye ne gerek vardı? Kamplarınız, gerillanın yüksek moralli, seviyeli ve sorumluluklu kampları değil, birer çingene çadırı oldu. Kaldı ki, bu kamplarımız büyük insanımızı yaratma yeri idi. Nemrut Dağında heykeller var, çok görkemlidir, biz de oralarda insanımızı o büyüklükte yaratabilirdik. Tabii insanı yaratma diye bir şey sizin aklınıza gelmiyor. İnsanı yaratacaksınız, çünkü cüce kalmışsınız. Bir karış boyundaki cücelersiniz, yüceltilecektiniz, doğuş yapacaktınız. Yani o dağın size vereceği imkân buydu. Tarihte de alında fetih işareti yazılı adamlara gerek vardır. Tarihte böyle olanlar, bir şeylerin üzerine yürümüşler ve başarmışlardır.

Kolay yenilmemeyi size öğretmek istedik. Ben o hikâyeyi size boşuna anlatmadım. Güreşe bile çıktığımı dün gibi hatırlıyorum: Beraberliği kurtardığımda kendimi biraz mutlu hissetmişim. Siz, zorbela beraberliği kurtarmayı bir yana bırakalım, yenilgi üstüne yenilgi alıyorsunuz, ama buna rağmen yine de adeta bayram ediyorsunuz. Size, kahrolası yenilgi çok normal görünüyor. Bu halen de öyledir. Yenilgi şart değildir. Sen bizzat yenilgiyi toplumdun almışsın; senin partin, senin yoldaşın, senin halkın da yenilgiyi sürekliliği yaşıyorsa, senin yaşadığın aynı şeydir. Eğer sen kendini bir halktan sayıyorsan, yenilgilerin bir toplamısın. Yenilginin toplamı olmamak için biraz benim gibi olacaksın.

Düşman Kürt yoktur dedi, ben vardır dedim; düşman yapamaz dedi, ben yaptım. Yani burada bir tarz var; yenilmeyen bir tarz, bir yaşama tarzı var. O hep vurdu, paramparça etti, gözünü çıkardı, korkuya sevk etti, nefes alamaz duruma getirdi, inkâra sevk etti, “Adımı bile ağzına almayacaksın” dedi, korkuttu ve bunları da kabul ettirmek istedi. Ama ben hepsini reddettim. Reddetmekle kalmadım, gücüm ölçüsünde karşılık verdim ve şimdi kendimi yenilmemiş görüyorum, uğraşma havasındayım. Sizin bu duygularınız da yoktur. “Küçük bir başarı elde etti, kendini unuttu” diyorlar. O halde sizi ne yapalım? Bu defa yeni aşamaya sağlam giriş yapmalıyız. Zorbela bu arkadaşları tuttuk, kurtardık; kolay kolay düşmana yem ettirmemeliyiz. Hiç olmazsa mücadeleye yeni gelenlerin sizin yaşamınıza benzer tarzda kendilerini aldatmamalarını sağlatın. Biraz tecrübelisiniz, onu verin. O noktada çok titiz ve hassas olun.

Bütün bunları kime, niçin belirtiyorum? Bazıları raporlarında yazıyorlar; yazdıkları savaş yaşamından başka her şeye benziyor. Mücadele ettiklerini sanıyorlar, ama mücadeleyle fazla işleri yoktur. Bu ‘süper’ mücadele, ‘süperlerin’ mücadelesidir. Adam yarısını bile anlamayacak, ama bizden sağlık isteyecek; derdini bile söylemeyecek, bizden dört dörtlük sağlıklı yaşam isteyecek! Böyle olur mu? Savaşın vurma sanatı olduğunu söyleyeceğiz. Ağzına her şey kendilerine hazır verilmiş, ama çiğneme gereğini bile duymuyorlar. Bu nasıl olur? Bunları savaşla dalga geçenlere, mücadele gerçeklerimizle alay edenlere belirtiyorum.

İşte “PKK vuruyor, kazandı” deniliyor. Hani, nerede kazandı? Ben bu kadar işin başındayım, sizin kazandı demeniz kadar asla kazandı demiyorum. Ne kadar kazandığımı da kendime soruyorum. Aslında kazanma da değil direndim veya her şeyi kaybetmedim diyorum. Kazanmak hiç aklıma gelmiyor, kazanmak aklıma az gelen bir kavram oluyor. Daha çok benim günlük olarak yaşadığım, düşman beni yenemez diyorum veya direnme ve mücadele mevzimi koruyor ve geliştiriyorum. Bu kavramlar bana hafif gelir. Bizde iç çalışmadan da, hiç savaşmadan da kendini zafere ortak hisseden az değildir. Hatta PKK’nin genel zaferini kendi kişisel zaferi gibi de gören az değildir. “PKK kazandı, biz de PKK’li olduğumuza göre biz de kazandı” deniliyor. Yani Aristo mantığı konuşturuluyor: “PKK kazandı, dolayısıyla bütün PKK’liler kazandı, ben de PKK’li olduğuma göre ben de kazandım” diyor. Tipik bir Aristo mantığı ile karşı karşıya bulunuyoruz. Oysaki bu kadar çabama rağmen, benim bile tamamen kazandığımı söyleyebilmem için henüz yapmam gereken çok iş var. Bizimkiler ise yanlıgıllılar, kendilerini kaptırıyorlar.

Ordu düzenlemeye gideceksiniz. Eskiden biriniz gittiğinde, bütün bunları adı gibi ezberler, kurmay sorunlarının ilahıdır derdim. Sonra bir baktım ki, hiçbir kurmay yeteneği yokmuş. Kurmay yeteneğinin olmadığı ortaya çıktı. Bu kadar eğitim bunun içindir. Hiç olmazsa bu kez sizi hazırlayalım diye düşünüyorum. Sizi bir dağa götürüp koyalım; sesiniz, soluğunuz çıkmazsa olmaz. Her dağ parçasında müthiş kurmay çekirdekleri olmalıydınız. Bu kadar yıldan sonra haklı olarak bunu beklerim. Bunların hepsi öyle kaldı; kaldı ki çoğu zavallıdır, kalk konuş desem iki kelimeyi bir araya getiremez; getirse bile gider başka şeyleri uygular.

Savaş ciddi bir iş, bunun için söz verebilirler mi? Bana göre biz yine de bir çalışmanın kurmaylığını yapmayı bilmeliyiz. Başka çaremiz yoktur. Bu adamlarımızı geliştirmeliyiz. Kızılderililerin durumuna düşmeyelim. Kızılderililerin hazin bir bitişi oldu. Bunu incelemeliydiniz. Şimdi turistik, göstermelik bir nesne gibi tutuyorlar. Aslında bizi de öyle gösteriyorlar. Filmlere, televizyonlara bakıyorum: Bizi tıpkı bir turistik malzeme gibi sundukları açıktır. Türk medyasında turistik bir malzeme gibi kullanıyorlar. En eski bir tarihe sahip olan bir halkın bu duruma düşmesi çok utandırıcıdır. Onun için durumunuza üzülüyorum. Benim bütünümle yapmak istediğim şey bundan kurtulmaktır. Gerçekten Kürt olayı aynen böyle yansıtılmak isteniyor. Aslında turistik bir malzeme olmaktan da öte, biraz daha alaycı yaklaşıyor; turistik malzemenin güzel bir örneği diye sunma değil de, komedi kısmı olarak sunuldu. Türkiye’nin dışında diğerleri de öyle görüyor. Arapların da, Acemlerin de bizi farklı ele aldıklarını sanmıyorum.

Benim bütün yapmak istediğim, her gün sağda solda konuştuğum insanların kafalarında soru işaretleri yaratmaktır. “Bu adam hiç de eski malzemeye benzemiyor” veya “Bu değişik olabilir” diye bir korku salıyoruz. Benim tüm yaptığım budur. Yani adamlar hem bana gülüyor, hem sarsılıyor, hem de “Bu hiçbir şey değil, bir şey de olabilir” diyorlar. Ben, hiç olmazsa bu duyguyu yarattım. Sizi böyle gördüler mi? Size ‘eski kıro’ diye bakıyorlar. Ben kendime böyle dedirtmiyorum. Örneğin Almanlar bile sinirlenmişlerdir. Tabii Türkler de öyledir, beni sizler gibi göremezler. Bu güzel bir şeydir. Benim kendimi böyle tutmam en şevkli iştir. Aslında tarihsel bir fosil değilim, beni müzelerde seyrettiremeyeceksiniz. Yani bin defa yerin dibine gömülürüm, ama öyle müze-

lik olmaya hiç niyetim yoktur. Bu da çok önemlidir. Kendi halk gerçekliğine karşı duyarlı olmak gerekir. Ölürsek bunu beraber ilan edelim, kendimizi iyi bir mezara koyalım ve bir daha bizi kimse çıkaramasın.

Bir kitapta okudum, Kızıldere'den bir tanesini -ismi de vardı-, bir Kızıldere'li reisi mummyalamışlar; her tarafa 'Son Kızıldere'li nasıl öldü, bakın' diye gösteriyorlarmış. Yani böyle büyük öfke duyacağınız durumlar var. Bunları bunun için belirtiyorum. Hepsi arsız ve duyarsızlar. Tarih sizi ne hale getirmiş, düşman sizi nasıl seyirlik duruma koymuş? Düşman, beni sizin gibi televizyona çıkarmıyor. Bunun için nasıl yasaklamalar, nasıl büyük çekişmeler var. Yasaklamalarla iç içedir. Benim medya ile yürüttüğüm savaş büyük bir savaştır. Bazıları hiç koymuyor, bazıları sırf televizyonun kirasını geliştirmek için koyuyor. Bu, büyük bir savaştır, büyük bir olaydır. Kendini böyle yaptıracağını, daha da öne koyulacağını; yoksa bir ilkel vahşi gibi davranmak yakışmaz. Sizde bütün bu duyguları uyandırmak acaba ne kadar mümkündür? Büyük oranda zavallıları oynuyorsunuz. Bana göre oralarda bizim burada yaptığımızdan daha fazla güçlüler oyunu oynanabilir ve tarihin intikamı alınabilirdi. Ama sizde o ruh yoktur, o felsefe yoktur, o tarih bilinci yoktur, o intikam duygusu yoktur.

Bir özel savaş valisi sizinle kolay alay ediyor. Bunun karşısında kahredici bir güç olunmalıydı. Kandırmayı, raporlarda dile getirdiğiniz ahbab çavuşluğu, didiştirmeyi, hatta sıkıcı bulmayı ve sanki çok başarınız varmış gibi görevlerle oynamayı tartışıyorsunuz. Bu gerçekler karşısında size bunlar yakışır mı? Çoğu insanımız sanki sorunları yokmuş gibi davranıyor, silahı omzuna attı mı her şeyi çözdüğünü sanıyor. Kesinlikle ona silah ne layıktır ne de silahın hakkını veriyor.

Savaş Ateşle Uğraşma Sanatıdır

İkinci adıma nasıl giriş yapalım? Güncel savaş sorunlarımız ve görevlerimiz var. Bunları tartışacaksınız. Bunlara nasıl değineyim, neresine değineyim? Temel atılmazsa, ilk adım atılmazsa, ikinci adım atılmaz. Siz öyle yapıyorsunuz. Ayağınız havadadır, ikinci ve üçüncü adımları da atmak istiyorsunuz. Bir ayak yere basmadan ikinci adımı atamazsınız. Ciddi adamlarsınız, arzularınız ve istemleriniz olduğu için belirtiyorum. Çok kolay başarı istiyorsunuz. Size bir sistem verelim, bir kişilik, bir kurmay kişilik oturtalım diyorum. Fakat buna karşı direniyorsunuz, bu bakımdan inatçısınız. Hareketli savaşa geçelim, bunu biraz daha geliştirelim diyorum. Ama bizimkilerin gücün yarısını imha ettirdiklerini görüyorsunuz. Yakın mesafe savaşı diyorum; bizimkilerin hataları bizi çok kızdırıyor. Yirmi, otuz yıllık bir emekle sağladığımız bir ordulaşma ve savaşıma imkânı bir çırpıda elimizden gidiyor. Ama bu taciz biçimini aşmadan gerilla savaşını da geliştiremeyiz. Dediğim ölçülerde hareketli savaş çok ileri bir aşama olabilir. Ama bu savaş tarzına girebilmek için önce çok iyi bir gerilla olmayı, gerilla savaşını vermeyi bilmek gerekmektedir. Aniden gerillaya dönüş yapmak, onu bilmek gerekiyor.

Biz çok iyi biliyoruz: O Güney Savaşında mevzie çakıldılar, kendilerini imhanın eşiğinden kıl payı kurtardık. Bir kısmı zaten teslim oldu, bir kısmı da imha olurdu. Burada ayarlama olmasaydı, bunlar yirmi dört saat içinde bitecekti. Halen olumsuz sonuçlarını telafi etmeye çalışıyoruz. Teslimiyetin sonuçları daha ağırdır, yüzlerce devrimcinin imhasına götürüyor. Yani yıllardır etkilerini bertaraf edemiyoruz. Yoksa kendilerini tam verebilseler, üst aşamasına geçmek zor değildir. Bütün Kürdistan'da çok iyi bir gerilla ordusu mükemmel bir hareketli savaşı verebilirdi. Böyle bir savaş biçimini bir ay denesek düşman çekilebilir veya gücü kalmayabilir. Bu da mümkündür. Ama nerede o hareketli ordunun gerillası? Eminim hareketli savaşı ya sağa yorumlayıp teğet geçeler ve taciz gerillasına dönüştürürler, ya da mevzie çakılıp mevzi savaşına dönüştürürler. İkisi de tehlikelidir.

Şu anda yaygınca yaşanan biraz budur. Mevzide sonuna kadar direnen birlikler var. Yaşanan takım imhaları bu nedenledir. Takım imhaları gün boyu süren bu çatışmaların ve mevzi savaşının sonucudur. Bunun gerillayla da, hareketlilikle de bir ilgisi yoktur. Büyük bir kısmı taciz yapıyor, savaşa teğet geçiyor, ciddi bir gerilla eylemini bile yapamıyor; yani gerillaya daha ulaşmamışlardır. Hareketli savaşa, gerilla savaşına girmemişlerdir. Gerillanın taciz biçimi, en ilkel biçimleri uygulanıyor. Silahlı propaganda bile değil, seviyesiz asi avare topluluklar gibidirler. Daha ileri biçime geçmek ve taktiğe işlerlik kazandırmak açısından önce bu biçimleri aşmak gerekir. Bunun için anlatım kolaydır. Hareketli savaşı veya düzenli savaş ve gerillanın karışımı denilen olayı hem anlatmak, hem de oturtmak fazla zor değildir.

Her zaman belirttik: Gücünü biraz iyi gözden geçir, gücünü biraz nitel ve nicel yönüyle değerlendir, ondan sonra dağı değerlendir ve ona göre bileşim kur; nereye ne kadar güç gideceğini belirleyip ona göre bir savaş süresini tayin et, ona göre donanımını yap; daha sonrasının olası sonuçlarını ve tarzını belirle ve savaşa gir. Bu tarzla eğer yalnız bir bölgemizi bile düşmana iyi bir darbe vuramazsa bana ne dersiniz deyin. Ama buna girilemedi. Biraz oldu deniyor, "Bak, bu tarz sonuç veriyor" diyorlar. O da tesadüfen oluyor, yoksa çok planlı ve sistemli değildir. Bizim uygulamamız gereken hareketli savaşı, düşman şimdi mükemmel uygulamaya çalışıyor. Tabii düzenli ordu mantığında bu fazla mümkün değildir, doğasına aykırıdır; dolayısıyla sınırlı uygulayabiliyor. Fakat sizin tarzınızda da gerillanın vur kaç yöntemi, gerillanın baskını ve pususu henüz yoktur.

Pusuya girdiğinizde, "Gün boyu çatışmaya dönüşüyor" diyorsunuz. Ben bin defa uyardım: Gerilla gün boyu çatışmaya giremez. Neden giriyor? Çünkü planı yoktur, çünkü sistemi yoktur. Gerilla en çok on beş dakikalık bir çatışmayı kabul eder. On beş dakikalık baskın, hedefi ele geçirmez; pusu yine düşürmez, bitirmez. Ondan sonra ortadan kaybolur. Bizimkiler çatışmayı gün boyu sürdürüyorlar. Düşman ikinci gün "Bu kadar ele geçti" diyor. Neden bunu aşamıyorlar? Çünkü tarz yoktur. Adam ona göre üslenmemiştir, ona göre hazırlığı yoktur, çatışmaya kendiliğinden girilmiştir ve kendini kurtaramıyor. Aylarca asi avare grubu gibi dolaşıp duruyor, düşmana yönelemiyor. Bu iki uç nokta aslında pratiğinize damgasını vuran tarz olmuştur. İkinci adımın eylem biçiminde taktikle atılması bu uç biçimlerin aşılmasına bağlıdır. Aşıldı mı hareketli savaşı çok kapsamlı uygulayabilirsiniz.

Hareketli savaş nedir? Bir alan dahilindesiniz. Alan genişçe çiziliyor, diyelim bir kilometre çapındadır. Bir nokta biçiminde, elli metre çapında olamaz. Bir kilometre çapında bir alanı, bir hareketli savaş için düşünebilirsiniz, gücü yaygınlaştırırsınız, düşmanı üzerinize çekersiniz, yakın mesafede; elli metre mesafede iç içe vurursunuz. Çatışma iki gün de, üç gün de sürebilir, ama bu bir ay süremez. Bu tip savaşlar sonuç almak için yirmi dört saatte yapılır. Bu savaş bir takımla verilmez, bu tip eylemler en azından birkaç yüz kişiyi gerektirebilir. Bir takım gerillacılık yapabilir, ama hareketli savaşı yapamaz. Bir bölük bile hareketli savaşı kolay kolay yapamaz. Gerilla savaş birimidir, ama bir tabur mükemmel bir hareketli savaş birimi olabilir. Coğrafya bunun için müsaittir. Düşmanla iç içe olunması hava saldırılarını da, kimyasal silah tehlikesini de asgariye indirir. Dolayısıyla bu denenebilir.

Gerilla dediğin biraz gizlidir, hareketlidir; kimyasal silahı da, uçağı da böyle önlür. Ama cephe yarattınız mı -ki, düşman şimdi onu yaratmak istiyor-, gerilla dağın bir yamacında, düzenli ordu güçleri ise diğer cephede yer alır; o kimyasal da atar, amansız

uçak saldırıları düzenleyebilir, tank atışları yapabilir ve bu da cephe savaşı durumuna dönüşür. Ona da biz kesinlikle dayanamayız ve kaybederiz. Arkadaşlarımızı bu duruma düşmekten zorbela alıkoyuyoruz. Bir taktik direnme olmazsa neredeyse düşecekler. Güney Savaşında bu duruma düşüldü. Ülkenin birçok yerinde de buna düşme tehlikesi var. Birimler, mevzi ve cephe savaşımına düşünce kaybediyorlar, imha oluyorlar. Gerilla esnekliği olmayınca kaybediyorlar. Hareketli savaş da, yakın mesafe dövüşü de çok sonuç alabilir. Öyle iddialı yerlerin olduğunu tahmin ediyorum. Yeter ki yer altı sistemini kurun, her bakımdan pusularla döşeyin, hatta düşmanı bilinçlice üzerinize çekin. Düşmanı ister yanıltarak, ister zorlayarak çekmek de zor değildir. Çünkü düşman epey ileriye açılıyor, arkasını boş bırakıyor. Biz bir günde onun arkasından dönüş yapabiliriz. O tekrar dönmek ister ve düşer. Bu biçimleri veya bu düzenlemeleri geliştirmek hiç zor değildir. Gerilla esnek olduğu için, yani hareketli savaş her an gerillaya, gerilla da her an hareketli savaşa dönüşeceği için, cephe ve mevzi gücüne dönüşmeden gerillaya dönüşürüz. Gerilla tekrar hareketli savaş sistemini alır ve böylece düşmanı muazzam yıpratır.

Özellikle Botan'da, Amed'de, Dersim'de, yani birçok alanda bu tarzı uygulayabilseydik, düşman çok kayıp verebilirdi. Bu tarzı henüz tam bulamadığımız için düşman halen bizi zorlamakla meşguldür. Kendisi biraz hareketliliği dayatarak bizi sökmek, cephe tarzına çekmek ve etkisizleştirilmiş gerilla artıklarına dönüştürmek istiyor. Biz kendi kişiliğimizi zorlayabilirdik. Elimizde her türlü nicel ve nitel imkânlar var. Gerillayı hem çok esnek ve yaygın kullanarak, hem de hızlı mevzi, yarı mevzi veya hareketli savaş biçimine dönüştürerek, bu iki biçimi sıkı sıkıya uygulayarak düşmanı sökebiliriz. Özellikle bu yaz hamlesini, güz hamlesini böyle düzenleyebilirdik. Bunun için kurmay olmayı bilmek gerekiyor. Bir plan gücü olacaksınız, bir irade gücü olacaksınız, kolektiviteniz olacak, gece gündüz bu savaş biçimleri üzerine kafa patlatacaksınız.

Düşman amansızdır. Bunun için de kendi gücünüzü sürekli gözden geçirmeniz, günlük olarak düzen değişikliği yapmanız, hızla birleştirme ve dağıtmayı erkenden yapmanız gerekecektir. Bu anlamda alan tutulabilir; alanları tutmada ve saha kurtarmada ısrarlı olmalıyız. Çok uygun dağlık alanlar var; kesin ısrarlı olmalıyız, gücü oturtmalıyız, özellikle hareketli savaş derinleştirmemiz gerekiyor. Düşman istediği kadar gelsin, onu bu temelde tüketmede ısrarlı olmalıyız. Gerilla bölgeleri çok yaygın yaratılabilir. Düşmanın hemen her alanından sızılabilir. Sızma birimleri çok yaygın geliştirilebilir. Yani bu savaş geliştirilecek her şey elimizde mevcuttur. Bu eğitilmiş güç şu anda hem sayısal olarak, hem tecrübe olarak her türlü savaş verebilir.

Savaş sorunlarını tartışırken bir de bu temel yaklaşımlar çerçevesinde yaklaşılmalıdır. Ülkeyi siz daha iyi yaşadınız; benim bu kadar tecrübeyi yaşama durumum yoktur. Aslında bu hususları siz çok iyi tartışmalıydınız. Bu kadar pratiği yaşamış kişiler olarak hangi savaş türünün, hangi ordu türünün uygun olduğunu kestirebilmelisiniz. Tecrübeyi tartıştınız; noksanlıklar ve temel yanlışlıklarınızın neler olduğunu açığa çıkartmalısınız. Zayıflık nerede olduğunu, ona neler yol açtığını ortaya koyabilmeliydiniz. Eğer buranın biraz katkısı olacaksa bu temeldedir. Bu adımı hiç olmazsa bundan sonra daha sağlıklı nasıl planlamalıyız? Bunlar işin bir yönüdür. En tehlikeli geçmişte yaşadığımız biçimlerdir. Çok iyi biliyorsunuz ki, kendinizi ne bir vadiye, ne Güney'e sıkıştırmakla bir şeyler kazandınız; ne de ürkerek ve savaşa sürekli teğet geçerek kendinizi kurtarabildiniz. Tam tersine, son eylem tarzı, gerillanın bu tarzda yürütülmesi, doğru gerilla yürütme, doğru hareketli biçimlerin denenmesi size alanları açtı. Şimdi bunun derinleştirilmesi ve genişletilmesi söz konusudur. Ona göre birliklerin yeniden gözden geçirilmesi, eğitiminden tutalım yeni komuta tarzlarının belirlenmesi, buna göre lojistiğin ve alt yapının üslendirilmesi bitmez tükenmez işlerdir. Bunları yeniden değerlendirmek gerekecektir.

Bir dağı üslendirmeye açmak zor mudur? Bir dağda karargâh noktalarını tespit etmek, ona lojistiği aktarmak, komutasını belirlemek ve parsel parsel bütün bölgeyi ve eyaleti bu halde düşünmek gerekir. Zaten hem komutanın, hem karargâhın, hem de hareketli birliklerin işi budur. Karargâhlar biraz planlayabilmeli, hareketli birlikler biraz oluşturulabilmelidir. Bu konuda gücünü son derece organize etmelidir. Birliklerini boşa çıkarma olmamalı, biri çalışır diğeri çalışmaz durumda bulunmamalı, hedeflere aynı tempoda yürüyebilmelidir. Komuta dediğiniz, rolünü böyle oynayan kurum olarak anlaşılmalıdır. Ana taktik hususlar böyle belirtilirken, yapılacak diğer çalışmalar vardır. Bunun için keşif, sızma birimleri, cephe ve eğitim çalışmaları derinleştirilmelidir. Geçerken şunu da belirteyim: Lüzumsuz, hiç savaşa girmeyen birimler var, görevlerini savsaklayan birçok kişilik var. Tüm bunları gözden geçireceksiniz, hepsine bir nizam vereceksiniz.

Tabii burada en önemli sorun şudur: Bir alana girdiğinizde komuta yapısına ne kadar hakim olacaksınız, komuta yapısının ne kadar farkında olacaksınız? Kendi kendinizi organize edebilecek misiniz, örgütleyebilecek misiniz? Sorun biraz budur. "Beni dinlemediler" demekle de bu işin altından çıkılmaz. Ben bile burada anlatabilmek için aylardır dönüp dolaşıyorum. Anlatımı tam vereceksiniz, organizeyi tam yapacaksınız; yani bir planınız var, bunu uygulayacak kadar onu güçlü kılacaksınız, emin olacaksınız, bunun için adamlarınız yani kadrolarınız olacak, bunun için gerekirse eğiteceksiniz. Hep partiden istemek olmaz. Malzemeniz yanınızdadır, onu işleyeceksiniz. Beğenmezlik edemezsiniz. Çünkü siz onu kendinize yardımcı kılıyorsunuz ve görevlerin üzerine komple yürüyeceksiniz. Sadece plan yapmak olmaz; planı hayata geçirecek bütün detayları ve onun pratik gerçekleştirme adımlarını da hazırlayacaksınız. Genelleme yapıyor, ondan sonra işler yürüsün diyorsunuz. Benim bile burada ne kadar ayrıntı ile uğraştığımı göz önüne getireceksiniz. Sizler genelmeyle bu işlerin altından çıkamazsınız. Sadece ayrıntıyı işlemekle de kalamazsınız; gücü adım adım ayrıntıya göre yerleştirirseniz, adım adım yürütmeniz gerekir. Bu gücü gösterirseniz, siz bir alanın hareket komutanlığını teşkil edebilirsiniz. Onun için şikâyet yerine gözünüzü hedeflere ve çalışmaya dikeceksiniz. Hep hazır beklemenin yerine yaratacaksınız.

Örgüt işleri böyle planlanır, savaş işi böyle ele alınır ve sizin yapamadığınız budur. Çalışmayı öncelikle düşüncede fethedememişsiniz. Benim bu düşüncem kadar, kendi alanınız üzerine düşünce yoğunluğu içinde olduğunuzu sanmıyorum. Düşüncede fethettiğimi sanıyorum. Oysa siz dar bir alanda fethetmiş olmalıydınız. Bu yoktur. Neden? Çünkü gerek duymuyorsunuz, düşünceler kopuktur, ilgi yüksek değildir, tasarı gelişmemiştir. Tabii ki yürütme de olmaz. Düşüncede ve tasarıda halledemediğinizi politikada nasıl halledeceksiniz? Kendiliğinden, tesadüfen olur. Bir işi kafanızda bin defa evirip çevirin; kafanızda yenme işini halletmedikten ve bir de azmini bilemedikten sonra pratikte başaracağınızı sanmayın. Veya teoride, düşüncede yendiğiniz zaman, pratikte de yendim demeyin. Bu da ikinci hata olur. Düşüncede yenmek önemlidir, ama yeterli değildir. Bu sadece bir tasarıdır, bir plan başarısıdır, yengisidir, fakat pratik apayırdır. Ben de sizin gibi genel doğruları söylemekle işte ordular oluşturdum; ama sonra bir baktım olmuyor, olmadığı için böyle ayrıntıya indim. Dikkat edin, neredeyse her şeyinizi kontrol edeceğim. Çünkü pratikte sizi yürütmem gerekiyor.

Bazı arkadaşlara 1980'lerde bazı genellemeler söyledik. Bizimkiler de ayrıntıya dökerler, anlarlar dedik. Kaldı ki, doğrusu da buydu. Ama sonra bir baktım, benden daha geri bir denetleme düzeyi, benden çok daha geri, hatta olmayan bir ayrıntı ve uygulama düzeyi gelişti. Neredeyse onları kurtarmam gerekti. Yani genellemelerle yetinmenin karşılığını biz böyle ödedik. Bundan sonra da daha detaylı yönelmeler gelişti; hem kapsamlı, hem detaylı, hem teorik, hem somut, hem içinde, hem dışında yenme, biraz böyle ilerlettik. Siz düşüncede bir şema, bir plan kuruyor, ardından "Tamam, yenildi" diyorsunuz veya ona hiç gereksinim duymuyorsunuz, kendiliğinden bir şey yaptığınız tamam diyorsunuz. Şu anda savaşta böyle kendiliğinden bir iki eylem yapmak ve tesadüfen yaşamak durumu kesinlikle kurtarmaz. Evire çevire, azimde, iradede ve düşüncede yenmek kadar, kırk defa ölçü biçer pratik adım atın. Pratikte yürümeye sıra geldi mi ölçüp biçin. Ben bunu da büyük bir özenle yürütmek gerektiğini belirttim. Plan, tasarı, şema çiziyorlar; ondan sonra bir yere, bir karakola, bir alana dalyorlar; ardından biçildiklerini söylüyorlar. Hayır, yapmayın! Siz ölçmeden adım atınız. Acaba bu ölçsüz adımlarınız sonucunda buna benzer kayıpları ne kadar verdik?

Yüzmeyi bilmiyorsunuz, fakat savaş da bir yüzmedir. Değneği alın, ölçüp biçin. Boğulacağınız yere neden kulaç atıyorsunuz? Savaş denilen olay böyle hassastır, savaş ateşle uğraşma sanatıdır, savaşta küçük bir hata yakar. Bütün bu hassasiyetlerle yürürseniz, daha fazla kazanılacağı açıktır. Savaş düşünce gücü kadar pratik çalışma gücü istiyor. Tabii savaş böyle bir eylemdir, kimse savaşa başka türlü yaklaşmamalıdır. Savaş yoğun tartışma ister, yoğun kadro ister. Siz kafanızdan bunu geçirdiniz, ama kimseye bunu mal edemedinizse kimse sizi dinlemez. Size neden bu kadar toplantı yapıyorum? Kolektivizmi sağlamak için. Saatlerce böyle neden döne dolaşa özümsetmeye çalışıyorum? Kolektivizmin oluşması için, yani itirazınızın olmaması için.

Siz ne yapıyorsunuz? Tek bir kişiyi konuşturmuyor, katmıyorsunuz bile. En katılması gereken kişiliklerle bile iki kelime konuşmuyorsunuz. Bir toplantıyı doğru düzgün düzenlemiyorsunuz. Kolektif olmazsanız, kolektivizmi işletmede tek kalırsınız; tek kaldınız mı zorlanırsınız, ondan sonra şikâyet edersiniz, sağı solu suçlarsınız. Suç sizdedir, çünkü kolektivizmi sağlamak sizin görevinizdir, ekibi siz hazırlayacaksınız, ekipten siz sorumlusunuz, komuta yapısını siz ölçüp biçeceksiniz. Neden şikâyet ediyorsunuz? Baktınız ekip yok, önce ekibi hazırlayın, kış boyu geliştirin. Bunlar asgari basit çalışmalardır. Bireyciliği bu kadar geliştirmeye gerek yoktur. Sizin çoğunuzun yaptığı, "Kimseyi karıştırmam, yetkiyi de elime aldım, işte onunla oynarım" yaklaşımıdır. Böyle olmaz. Yetkiyi daha geniş çalışmaya zemin sunmak için kullanın. Ben de etkiliyim, yetkiliyim, ama her gün bu kadar kişiyi çalışmalara katıyorum. Yetki böyle kullanılmalıdır, yoksa "Ne de olsa bana bağlanıyorlar" denilmemelidir.

Bazı kamp pratikleri vardı. Örneğin Xankürke, Zelê vb birçok yer, "Bir karargâh yöneticisi üç ay boyunca gelip konuşmadı, aylarca ders vermeye ya iniyor ya inmiyor" diyorlar. Bu hem de bir gerilla karargâhı oluyor. Burası öyle bir yer de değildir, ne kadar katkı sunduğumuz ortadadır. Sen yetiştiremediğin adama nasıl gerillacılık yaptıracağını? Doğru dürüst konuşmuyorsun, bastırıyorsun. Onu da şu kurnazlığa getiriyorlar: "Yetkiliyiz" diyorlar. Şimdi yetkili de oldun mu, ne de olsa sana bağlandılar. Örneğin ben de sizi buraya atabilirim; attıktan sonra ne de olsa etrafınız kuşatılmıştır, bağlanmışsınız. Belki bazılarınız kaçır, gerisi de bekler. Bu, doğru bir bekleyiş değildir. Buraya çok yüksek bir okul düzeyinden geçmek için geldiniz. Sizi mutlaka bu okuldan mezun ettirmek gerekir. Bizimkilerin yaptığı ise, yetkiyi çürütmektir. Avrupa'da da öyle yüzlerce örnek var. Bir grubu bir yere atıyorlar, üç ay bekletiyorlar. Ben burada bir kişiyi bir yerde bir gün bile bekletmiyorum. Yetkiyi böyle kullandın mı mutlaka hesabı sorulur. Yetki sadece daha hızlı, daha geniş bir hizmete imkân sunman, onu geliştirmen içindir, yoksa üzerine oturman için değildir. Bütün bunlar işin asgari gerekleridir.

Doğrular Uygulandıkça Yaşatır, Yaşattıkça Var Olur

Siz, daha ilk adımı atmadan ikinci, üçüncü adımı atmak istiyorsunuz. Hayır, adımlar ancak birbirine eklenebilir. Merdivenin ilk basamağından atlamadan ikinci basamağa geçemezsiniz. Bu anlamda sizin bu tarzınız ucubedir. Bacağınız merdivenin ilk basamağına bile adım atamayacak kadar çarpıktır. Birdenbire "Biz en üst basamağa atlayacağız" diyorsunuz, ondan sonra da dökülüyorsunuz. Ülkeye ölçsüzce girişler bu anlama gelir. Deneme sinama yapmadan pratiğe yönelmeler böyledir. Merdiveni atladınız, yüz üstü düştünüz. Bu açıdan sistem çok önemlidir. Dikkat edin: Ben de buradayım, savaşın çok uzağındayım. Ama ilk adımları nasıl atıyorum? Sizlere sistemli ve planlı pratik adımları nasıl attırıyorum? Ne kadar sistemli, ne kadar amansızdır? Haydi birisi kalkıp "Ben ülkeye yönelmiyorum" desin. Sizleri bir yana bırakalım, buranın halkı her şeyini ortaya koymuştur; şimdi herkesin gözü ülkede ve savaşıdır. Şimdi irade var. Oysa eskiden bir merhaba bile demezlerdi veya kendi kimliklerini bile ağzlarına almaya gerek duymazlardı.

Hızır gerilla karargâhlarında bile savaş dışı yaşamaya nasıl fırsat verdimişsiniz, nasıl buna alışkanlık kazandırmışsınız? Gerillanın ortasındasınız, ama işletmiyorsunuz. Komutanlığınız nasıl olacak? Biz burayı bu kadar hareketlendiriyoruz, ama sen sıcak savaş cephesinde bile gerekli hareketlenmeyi yapamıyorsun. Bizimkiler bütün raporlarında, savaşın ortasında olmalarına rağmen, savaşın dışında, savaşçı yaşamın dışında kaldıklarını söylüyorlar. Bu en hafif deyişle bir yanılgıdır. Onun için ilk adımı atmalıydılar. Adımlar meselesinde nerede olduğunuzu kavramak, çok ısrarlı olmak, düşünce ufku ve yengisi kadar pratik yengi sağlamak, ölçülü adımlar attırmak, büyük bir iradeyle birlikte aynı zamanda onun üstün moralini eksik etmemek gerekir. Böyle yaptın mı komutansın, birim sorumlusun, çalışmanı oturtmuşsun.

Neden anlamıyorsunuz, ben mi yetersiz anlatıyorum? Savaşın biçimini de, ordulaşmanın nasıl gelişeceğini de az çok gösteriyoruz. Bir takımla ne yapılır, bir bölükle ne yapılır, bir taburla ne yapılır, bir gerilla adayıyla ne yapılabilir? Bunları çok rahat değerlendirebilirsiniz. Ayrıca birim nasıl oluşturulur, nerede oluşturulur? Dağ olmadan, kurtarmaya yatkın bir bölge olmadan gerilla adayı yetiştiremezsin. İlk girdiğin yere ancak bir takımla girebilirsin. Geçen gün Erzincan'da düz bir alana bir takımı gönderiyorlar, sonra "İmha oldular" diyorlar. Takım sızma biçiminde yirmi dört saatte girip çıkmalıydı. Ama sen orada kurtarılmış bölge görevi gördüremezsin, o zaman o birim ezilir. Eminim değerlendirme hatası yapılmıştır. Bir alanı tutma, bir gerilla alayının işi olabilir. Bir takım girer, çok gizli vurur ve çekilir. Fakat o takımdan alan kurtarması, alan tutması bekleniyor. Ne kadar zaman için nereye gerilla alayı, nereye gerilla takımı gerekir? Bunun süresini de tayin edebilirsin.

Serhat Eyaleti de bunu değerlendiremedi ve çok zorlu koşullarla karşı karşıya geldi; kendini İran'ın üzerine attı ve ikinci gün imha sürecini dayattı. Çünkü bir alan gücünün nerede, ne kadar yaşatılabileceği kestirilememiştir. Ufku yoktur, düşüncesi ve planı yoktur. İşte Kürt isyancılığı böyledir. Başını kaldırıp nerede, ne zamana kadar döneceği belli değildir; sonuçta imha olmaktan kurtulamaz. Aslında birçok çalışmanız böyledir. Hele aktif dediğimiz cephe gerileri haydi haydi böyledir. Hiç kimse sizi cephe

gerilerinde sağlam bırakmaz, zira oranın sahipleri vardır. İran seni bırakmaz, Irak seni bırakmaz. Gerilla gücünü orada sağ anlayışla tutamazsın. Yani bu konuda çok temel hatalar ve yanlışlar yaşanıyor. İstemlerine göre olmadı mı, partinin başına sorun açıyorlar. Biz deli miyiz ki burada o kadar çalıştık? Başarı dediğin olay biraz böyle sağlanır. Benim burada kalabilmem için halkı hazırlamam, birçok dosta çok dikkat etmem, müthiş doğru yaklaşmam gerekiyordu. İğne ucu kadar da olsa olanakları yakalamışsam, bunların değerini bilmem gerekir ki, burada bir çalışmayı sağlam çıkarayım.

Siz ne dost ilişkisine, ne halk ilişkisine dikkat ediyorsunuz; aslında hiçbirine dikkat etmiyorsunuz. İmkân ve fırsat varsa da, onu görmezlikten geliyorsunuz. Ondan sonra da, gelsin başarı diyorsunuz. Bu mümkün değildir. Savaşta gelişme ve başarı böyle doğmaz. Bir de işin diğer yanı var. Bu da yönetim tarzıdır, çalışma tarzıdır. Sadece savaşın biçimini, yine ordunun hacmini bilmek yetmiyor. “Şuraya şu tarz, şuraya hareketli savaş, şuraya gerilla gider” diyebilmek, yani bunu bilmek gerekir. Bir de bunun ilk adımdan itibaren işleyiş tarzı ve yönetimi vardır. Hız, tempo, moral gibi unsurlar da eksik edilmemelidir. Yönetim işi ekip işidir. Bir tek seninle olmaz, kademe kurman gerekecektir. İhtiyaç kadar kademe yarat, itilaf yarat. Bunun için zamanını iyi kullan. Bütün bunları yaptın mı, bu işi götürürsün. Ama dikkat edin: Bizim birçok çalışmalarımızda bunlar eksiktir. Birisi vardır, iki tanesi yoktur; bir iki adım atar, üçüncü adım atma gereği hissetmez.

Savaş neden geliştirilemiyor? Kurmaylık rolü neden oynanmıyor? Sağlam, hareketli komutanlıklar neden gelişmiyor? Bu yüzden birçok şey birbirine karıştırılmıştır. Ama belirttiğim gibi savaş en ince bir sanattır, en fazla hassas yürütülmesi gereken bir sahadır. Düşüncesizce atılacak her adım bela getirir. Bunu kestiremiyorlar. Öyle adımlar atıyorlar ki, sonu uçurum oluyor. Bunu yapmayan karargâh komutanı, alay komutanı yoktur. Sen savaşçıları korumuyorsun, çürütüyorsun. Bu, savaş yasalarına terstir. Sözcükleriniz hafif kalıyor, konuşmalarınız var veya diliniz yoktur. Komutayı işlemez duruma getiriyorsunuz. Kişiliğiniz bir komuta kişiliği değildir, komutayı böyle işlemez duruma getiremezsiniz. İhtiyaca göre kendinizi dil yapacaksınız, ihtiyaca göre bakış ve cesaret yapacaksınız, etrafınız ne kadar istiyorsa o kadar olacaksınız. “Etraf bana uysun. Yorulduğumu görmüyorlar mı? Ne haldeyim? Onlar kendilerini bana göre ayarlasın” demeyeceksiniz. Sizin bu tutumunuz komutanlığa ihanettir. En değme liberal gibi duruyorsunuz. Ağzınızdan iki kelimeyi almak, doğru bir morali temsil ettirmek sorun oluyor. Ondan sonra da kendinize komutanım diyorsunuz. Böyle komutan olunduğunu sanıyorsunuz.

Bunun kitapta yeri var mı? “Biz böyleyiz” diyorsunuz. Sen böyle olamazsın. Sen resmi, profesyonel bir ordu yapısı içerisinde. Şartlar ve çevre nasıl istiyorsa öyle olacaksın. Tarzını değiştireceksin. “Kendilerini bana uyarlasınlar, birim bana uysun, çevre bana uysun” diyorlar. Şu anda tüm birimlerimizin yaptığı budur. Sen kendini onlara göre uyarlayacaksın. Komutan mutlaka yeterlilik sınırlarını zorlar, kendisini var olan seviyeye indirger. Ama şu anda neredeyse komutanlığın kanunlarıyla oynamayan bir birim yoktur.

Bütün bu hususlar sizi daha yöneltici sevk etmeli, plan anlayışınız ve uygulama esaslarınız biraz daha ihtiyacı karşılayan ve sonuç aldırın tarzda düşünsel olmalıdır. Bunlara sistem kazandırın, çevrenizi yetiştirin. Böylece sizin de yükünüz paylaşılır. Bu yükün altından başka türlü kalkamazsınız. Kendinizi bu işlere ölümüne katmak, sorumluluk anlayışınızı hamallık işleri biçiminde değerlendirmek sonunda sizi böyle bir sonuca götürüyor. Kimse sizden bunu istemiyor. Çünkü biz ne yaptığımızı biliyoruz. Size yardımcı olabilecek kadar, kolektif bir düzene yetecek kadar adam var. Kendinizi bu kadar kahretmenize gerek yoktur. Bu konuda doğru bir yaklaşımı gösterin. Hepiniz benden daha rahat koşullardasınız, bir komün çalışmasının içinde olabilirsiniz. İşin özü budur ve bu konuda ciddi olacaksınız. Bütün benliğinizle bu çalışmalara katılacak ve gece gündüz işin başında olacaksınız, her şeyinizi ona bağlayacaksınız. Tutkunuz, azminiz ve iradeniz sadece ve sadece verilen görevi başarmak içindir. Bunun dışında karıştırmayacaksınız, gevşemeyeceksiniz. Bütün bunlar bir çırpıda anlayabileceğiniz askerlik esaslarıdır, genel askeri sanattır.

Siz, bu temel özelliklerle çelişerek kaybettiniz. “Kürt işi, herkes kendi keyfine göre olur” veya “Kürt nereden bilsin bayramı, hor hor içer ayrı” sözlerini doğruluyorsunuz. Sizin felsefeniz budur. Onun için ordulaşamadınız, sağlam savaş biçimlerini geliştiremediniz. Bu işler üzerinde benden daha fazla düşünmeliydiniz. Düşünseydiniz, yoğunlaşsaydınız, fırsatları değerlendirseydiniz, şu anda ordularınız olurdu. Çalışmalarınızla belki de bir general kadar seviye kazanmış olurdu. Ama şimdi er misiniz, komutan mısınız, belli değildir. Hatta bu işe nerede, nasıl yaklaşacağınızı insan kestiremiyor. Çünkü sistemi oturtamamışsınız. Kendime zaman zaman, bu işleri ben mi yapacağım diye soruyorum. Bu işleri yapsam parti öncülüğü elden gider. Öncülük gitti mi, bir geliştirme şansı vardı, o da gider. Zaten bu komutanlıkla, bu askeri kişilikle oynayanların bir diğer amacı da budur.

Bizi de öncü işlerinden alıkoyup provokasyona getirmek istiyorlar. Bu açıdan ayarlamayı böyle yapmak zorunda kaldım. Bazı arkadaşlar askeri işler için ayrılmalı dedik. Ama bunu da fazla kavrayıp gereklerini yapamadınız, birbirine karıştırdınız. Yine de halihazırdaki bütün işleri böyle götürmem en iyisidir diyorum. Aksi halde düşmanın oyununa gelinir. Askeri işler için ayrıldıysanız, PKK'nin stratejisine uygun askeri çizgiyi ve askeri taktik işleri ana yaklaşımlar çerçevesinde ele almanız gerekiyordu. Sıradan bir mantık, bir irade bile bu işleri başarıyla götürebilir. Belirttiğim gibi kendini sağa sola yatırmakla da bu işin altından çıkılmaz. Denenmiş biçimler var ve bunu da bol bol tartışıyorsunuz.

PKK'nin savaşçı tecrübesini, kamplar pratiğini, Güney pratiğini tartıştığımızda, içinde fazla saygıya değer yan olmadığını göreceksiniz. Bu tip yaşamların ciddi bir askeri değeri yoktur. Bu köycülüğün, kendini her türlü ilkel milliyetçiliğin kuyruğuna taktırmanın fazla yaşama şansı yoktur. Yine yaşatan biziz. Sözüm ona politika yapıldı. O politika değil, kuyrukçuluktur. Gerilla adı altında oyalanma ve mevzileri boşa çıkarma, kendini kölece bitirmedir. Plansız, programsız ve intiharvari gidişler de buna tepkidir. Baştan beri bunlar yapılmamalıydı. İlk adımlar atıldığında, bu tip sakat ve uç noktalardan düşürmeye fırsat verilmemeliydi. Sağ veya sol sapma durumlarına düşmeye, düşürülmeye mecbur değilsiniz. Doğrular her zaman doğrudur ve uygulandığında da her zaman sonuç alır. Yoksa bir doğruyu istediğiniz kadar bozun veya istediğiniz kadar yanlışları uygulayın, doğru yine yerinde kalır, sadece adı geçer, ama uygulanan sizin yanlışlıklarınız olur. Doğru, uygulanmak içindir; yanlışlar, atılmak içindir. Yeterlilik her zaman gereklidir. Yetersizlikler asla kendine yakıştırılmamak durumundadır.

Bütün bu konularda da yeterliliği artık kendi kişiliğinize yedin. Yoksa her türlü kandırmayı ve yetersizliği örtbas etmek, yanlışlıklarını örtbas etmek, zamanında yerine getirilmemiş birçok işi yapılmış gibi göstermek, kendini kandırmak olmaz. Bunlarla büyümediğinizi biraz anladınız diye düşünüyorum. Savaşın gerçekleri bu kadar yakıcıdır. Ortaya çıkan bu görevler ağırdır, ama başarması da imkânsız değildir. Zaten savaş görevleri ancak başardığında kişiyi güçlü kılar veya güçlü kişiler güçlü görevler için vardır. Askeri kişilikler, Kürdistan koşullarında görevlere bu biçimde yaklaştıklarında büyüktürler. Yoksa hepsi tepelenmeye

mahkûmdur. Kürdistan'da kolay askerlik yapılmaz. Çünkü bizim koşullarımıza göre felsefesinden tutalım moraline kadar halk ordusunu ve savaşını geliştirmek gerçekten en soylu, en yetenekli, en saygıdeğer iştir. Yani en üst iş olması, yaşamdaki yerinden dolayı yaşamın öncü gücü, sürükleyici gücü olmasından kaynaklanır. Kişisi de bu anlamda en öncü kişiliktir. Komuta kişilikleri de rolünü oynadı mı, en iyisini yaptı anlamına gelir.

Kendi askeri tecrübemizi incelediğimizde göreceğiz ki, aslında bütün bunlar baştan beri oynanmaması ve gereklerinin mutlaka yerine getirilmesi gereken, bütün partinin esas aldığı çizginin en temel gereği olan içeriğinin en genel taktik ifadesiydi. Fakat oynandı, gerekli olan gereken yerde ve zamanında yapılmadı. Sonuçta hırpalandık, zorlandık. Ama gerçekler şimdi bir kez daha karşımıza çıkarıyor ki, doğrular uygulanmak ister. Uygulandıkça yaşatır ve yaşattıkça var olur. Yanlışlarda ısrar, üzerinden yirmi yıl da geçse sizi eskiden daha beter yapar, yenilgili yapıyı dışlar. Bütün bunlara ve yine yaşadığımız parti tecrübelerimize dayanarak vurguluyorum ki, doğrular son derece dayatıcıdır.

Savaş doğruları gerçekleştirildikçe, bağlı olduğunuzu söylediğiniz amaçlarınıza işlerlik kazandırır. Gerçeklerin kendileri doğrularla yaratılır. Bir gerçek bir doğruyu gerekli kılar. Bir doğru da bir gerçeği doğurur. Biz aslında bunu biraz böyle göstermek istedik. Bizim bile bütün zorluklarımıza rağmen kanıtladığımız şey, taktik gerçeklerden, savaş gerçekliğinden kopmamak ve ona ısrarla bağlı olmaktır. Bu, geliştiren tek tutum oldu. Eğer ben de sizin gibi kendi tutumumla biraz oynasaydım, ayrıntıya kapılsaydım, esas gözden kaçırıyordum, şimdiye kadar bu savaştan eser kalmazdı. Bu sahada, çok uzakta olmama rağmen bütün çalışmalarını savaşa bağlamasaydım, mevcut savaş düzeyi bile ortada kalmazdı, bir ordudan bahsedilemezdi. O zaman da ulusal kurtuluşu ve PKK'yi bir yana bırakalım, ulus olarak fiziki imhamızı bile önleyemezdik. Sizi de sağ tutmayı veya savaşa ve savaş sorunlarına hazır kılmayı bir yana bırakalım, fiziki varlığımızı bile sağlam tutamazdık. Bu eğer bugün başarılıysa, şimdi iddialıysanız ve başarabiliriz biçiminde bir hükümle savaş sorunlarına ilgi gösteriyorsanız, ona giriş yapacağımızdan eminseniz, o zaman bunu mümkün kılan tarzı, kişilik çalışmasını ve önderlik tarzını bir an bile göz ardı etmemelisiniz. Gidişinize ancak bu temelde anlam verirsiniz başarı şansınızı sağlamış olursunuz.

Ben her zaman, PKK'ye adım attınız mı, gerçeği ve ciddiyeti böyle olmalı dedim. Biraz bunu yansıttığım oranda da o sonuç alır. Çok iyi görüyorsunuz ki, bu böyledir. Ama bizi zorluyormuş, ama çocukça heveslerimize uymuyormuş! Tekrar ediyorum: Gerçekler her zaman emredicidir. Dikkat edin: Ben de bütün çocukluk özlemlerime rağmen, amansız gerçeklere bağlı olduğumda özlemlerime de saygısızlık etmem. Onların da gerçekleşme şansını biraz diri tuttum. Başka türlü saygılı olmak mümkün değildir. Sizin de çok iyi arkadaşlık özlemlerinizin, çok iyi yaşam tutkularınızın olduğuna eminim. Onlara biraz saygılı olmak, ancak böyle amansız bir pratikle karşılık verilirse mümkün olur. Yoksa hayalleriniz yerine gelmedi diye ağlamanız, kendinizi sağa sola atmanız gerçeklerden koptuğunuzu ortaya koyar; savaşçı kişiliği bir yana bırakalım, sıradan bir sempatizan konumunu bile yitirdiğinizi ve başa bela olduğunuzu ortaya koyar. Çoğunuzun buna benzer durumları var.

Bunları atmak gerekiyor. Disiplin istermiş, niyet istermiş! İstesin, ciddi her eylem bunu ister. Benim çabalarımı bile çok yetersiz görmelisiniz. Hatta bana şöyle yaklaşmalısınız: "Sen bir şeyler yaptın, yaptıkların pek de kötü sayılmaz. Ama bu kadarı yeterli değil. Daha iyisini ve daha fazlasını biz yapabilmeliyiz" dersiniz, bence bu sizin başarı şansınız için hem gereklidir hem de daha fazlasını yaptırır. Bu konuda çekinmeyin. Ama eskiden de kendinize yakıştırdığınız, oldukça kolay sağa sola çektiirdiğiniz ve buna benzer her türlü örgüt içi işleyiş yetersizliğini, üslup ve davranış bozukluğunu gidermeniz gerekir.

Birçok zorluk karşısında bizim bile yaşadığımız yetersizlikleri aşarsanız, bazı rollerin sahibi olabilirsiniz. Tekrar belirtiyim: Bu iyi bir şeydir. Gençsiniz, kendinizi bu işlere böyle vermeniz size onur kazandırır, yaşam kazandırır, sevgi ve saygı kazandırır. Buna da şiddetle ihtiyacınız var. Bunun amansız takipçisi olun. Bunun dışında subjektif niyetlerle ne kurtarılabilir? Denediniz de ne kurtardınız? Gerçeklerin hakkı verilmedikçe bir şeyler kurtarılıyor mu? Buna inanıyor musunuz? Buna hayır diyorsak, o halde her zamankinden daha fazla parti doğrularımızın, ordu doğrularımızın emrine girelim. Bunun çok akıllı, çok sorumlu, üstün kararlı uygulayıcıları olalım. Hiç olmazsa bundan sonra bu ordulaşma ve savaşa şansımızı başarılı bir tarzda kullanalım.

2 Haziran 1994

BAŞLANGIÇLAR NE KADAR DOĞRU VE SAĞLAM YAPILIRSA SONUÇ DA O KADAR SAĞLAM VE BAŞARILI GELİŞİR

Gerçek bir başlangıç ne kadar doğru ve sağlam yapılırsa, sonuç da o kadar sağlam ve başarılı gelişir. Bir adımı ne kadar sağlam atarsanız, sonuçtaki büyüme de öyle olur. Burada size yeni ve sağlam bir başlangıç yaptırılmaya çalışıldı. Biz 1982'lerde de Botan çıkışını düzenlerken, ülkeye dönüş değerlendirmesinde, bu bir Kiblegâha yönelişti dedik. Dağlar bizim Kabe'mizdir. Böyle büyük bir kutsallık duygusu içinde adınızı atacaksınız. Orada her şeye büyük bir hasretle sarılma gerçekleşecek ve her şey vaat edilmiş olarak değerlendirilecektir. Bizim dağımız, toprağımız, suyumuz, havamız başkadır. Yaşamımız varsa yoksa oradadır. Bu bir anlayıştır ve bunun tarihsel temeli vardır.

Tarihteki bütün soylu dönüşler hep böyledir. Tüm çıkışlar, böyle bir dönüş içindir. Tükenilmek istenmiyorsa çıkış gerekebilir veya çok büyük bir imha sürecinden kurtulmak için çıkış yapılabilir. Fakat bir fırsat bulunur bulunmaz yeniden geri yöneliş için çıkış yapılır. İnsanlık tarihindeki bütün büyük çıkışların temel özellikleri bizimle benzerlik arz eder. Bu tür çıkışlar için çok şey söylenir. Yahudilerin Filistin'den çıkışı için halen böyle şeyler söylenmektedir. Bugün en son gelen Yahudi bile, çöl gibi bir toprağa sarılarak, binlerce yılın hasretini giderdiğini söyler. Belki bu size tuhaf gelebilir ve fazla gerçekçi değildir. Yani bizimkiyle gerçekçi bir kıyaslama olmaz. Çünkü orada binlerce yıllık başka bir halk yaşıyor. Orada Filistin halkı yaşıyor; toprağa bağlıdır ve o toprakta hakkı olan bir halktır. Bundan iki bin yıl önce bir halk çıkmış ve bütün dünyaya savrulmuştur.

Bizim böyle bir konumda olmamız bir yana, binlerce yıllık geçmişiyle bağlı olduğumuz ve doğup büyüdüğümüz topraklara yakınlığımız bir adımlıktır. Zaten o topraklardan kopmamışız da. Gurbete çıkmıştı, yurtdışına çıkış budur. Yani bu bir köyden başka bir köye çıkış gibidir. Ama buna karşılık Kürdistan ne kadar unutulmuş bir ülkedir, ne kadar kaçış var! Bu ülke bir çöl değildir, örneğin Filistin çölü değildir. Yahudi çok zengindir, Amerika ve Rusya onundur, ama yine de bu çöle koşuyor. Sen Allah'ın fukarasısın, bir hamallık işi için kırk takla atıyorsun, Filistin çölünden bin kat daha güzel olan ve cennet diye tabir edilen bir ülkenin sahibisin. Peki, bu kaçışı, bu ihaneti nasıl yaptığını hiç düşünmedin mi?

Biz ilk soruyu böyle ortaya attık. Sen Yahudi'den daha mı akıllısın? Sen Ermeni'den daha mı akıllısın? Ermeniler halen Amerika'dan dönüş hesabı yapıyorlar. Böyle birçok halk gerçekliği var. Kaldı ki Yahudi de, Ermeni de dünyanın her tarafında çok mükemmel yaşayabilir. Sanatkârdır, sanayicidir, maliyecidir; kısacası dünya onların kontrolindedir. Sen bir hamal bile olamazsın. Sen bir Türk için en aşağılık çalışmadan başka hiçbir değer ifade edemezsin. O Yahudi öyle dönüyor da, sen nasıl elindeki bu vatanın haini olabiliyorsun? Seni yurtdışına çeken ne paran ne de işin var. O halde neden kaçırıyorsun? "Alıştırılmış, sıkıştırılmışım" deniyor. Ama işin ucunda herhangi bir kurtuluş şansı var mı? "Nereye gittiğimi bilmiyorum, bana şurada yaşam var, şurada cennet var diye göstermişler" deniliyor. Peki, el sana cennetini nasıl verebilir? Bunlar çıkar edinmedik tek bir dünya toprağı bırakmamışlar; cennet gibi yaşanacak yerleri sana nasıl verecekler? Seni en berbat tortu yaşam içinde tutmadıktan sonra, kendilerine nasıl ortak edecekler? Buna inanıyor musun?

Siz bu tür konularda büyük suç işlediniz, bu tür şeylere inandınız. Metropol yaşamına, Avrupa yaşamına, şuranın buranın yaşamına ortak olabileceğinizi sandınız. Onlarla aynı, eşit, özgür ve şerefli insanlar gibi kol kola yürüyebileceğinizi sandınız. Buna inandınız veya inandırıldınız. Bu yalandır. Benim halen bir iyiliğim varsa, buyurun deseler bile, öyle layık birisi olmadığımı bilirim; onlarla ne kol kola girme gereğini duyarım ne de kendimi onlar gibi sayarım. Olmayacak bir duaya nasıl amin diyeyim, ben de öyleyim diye kendimi nasıl kandırırım? Ama siz kendinizi kandırdınız; gerektiğinde bir Türk gibi, gerektiğinde bir Avrupalı gibi olduğunuzu sandınız veya şekliniz farklı olsa da "Daha özgürüm" dediniz. Ben halihazırda öyle özgür olmadığımı belirtiyorum. Şerefli birisi olarak karşılanacağımı hiç tahmin etmiyorum, bunu beklemiyorum da. Tabii siz kendinizi saygıya layık, selama layık, şerefe layık birisi sandınız. Kendinizi öyle gösteriyor gibi sandınız ve kendinizi yaşatmaya çalıştınız.

Gaflet buradadır, kaçışın bir nedeni de budur. Bu yalandır. Çünkü olmadık bir şeyi olur gibi göstermek istiyorsunuz. Buna sü-lalelerin, anaların, babaların inandırılmıştır. Siz bu ideolojinin izinde basit yürüyenisiniz. Başka bir gerekçe, farklı bir durum yansıtmak mümkün değildir. Kendi kendime yaptığım en büyük iyilik, olmayan gerçeğe olur gibi, olmayan özgürlüğe olur gibi, olmayan şerefe olur gibi bir anlam vermememdir, kendimi sizin gibi adamlar yerine koymamamdır. Kendini yalan bir adam yerine koymayın, sizin gibi her tarafı gezmeyi benim yüreğim kaldıramaz. Ben bir şartla burada olduğumu belirtebilirim: Vatan için bir şeyler yapabileceğim şartı. Benim burada, bu dünyada başka türlü yaşamam mümkün değildir. Ama siz gidiyor, her yerde çok rahat yaşayabiliyorsunuz. Metropolde olur başka yer de olur, sıkılmadan her yerde kalabiliyorsunuz. Ben ölümcül nedenlerle dışarıya savrulmayı veya açlık sınırına getirilmiş bir halkı savunmayı anlayışla karşılarım; ama yerini tutar tutmaz ülkesine yönelmeyi ilk işi yapıyorsa böyle davranırım. Fiziki olarak gidemiyorsa ruhunu yöneltsin veya bazı olanakları varsa onları yöneltsin. Ben buna anlam verebilirim. Aksi halde hepsi bir kaçıştan, bir ihanetten başka bir anlama gelmez. Bunların da her şeyi kaybedilmiştir, dünyanın ezası ve cefası bunlara yüklenir, dünyanın hakareti yağdırılır. Avrupa'da, Amerika'da gerçekleşen nedir? Yahudi, bunca zenginliğine rağmen neden bir Yahudi vatani arıyor? Bütün bunları tekrar etmeme gerek yoktur. Bunları da anlamazlık edemezsiniz.

Bunları neden belirtiyorum? Bir vatana yöneliş, hele kurtarılmış bir vatana ulaşma ilanı öyle sıradan bir ilan değildir. Varsa yoksa yaşamın biricik yolu budur. Fakat sizi, sanki başka türlü de yaşanılırmış, başka türlü de kalınırmış gibi bir hava içinde görüyorum. Hayır, bunların hepsi yalan ve aldatmacadır. Türkiye'deki yaşantılar, köle koşullarındaki yaşantılar size ne verdi? Onun içinde gerçekten sahip çıkılacak bir şey var mı? Karşımdasınız ve gerçeğinizi ortaya koyuyorsunuz; hep güçsüzlük, yanlışlık ve çaresizlikten söz ediyorsunuz. Bir hastadan farklı bir yanınız var mı? Güçsüzünüz, iki kelimeyi bir araya getiremiyorsunuz. Bir işiniz var mı? Hayat garantiniz nedir? Başka yollarla, başka anlayışlarla nerede yaşayabilirsiniz?

Bunları doğru bir karar vermeniz için, sadece gerekli olduğu için değil zorunlu olduğu için belirtiyorum. Size başka kararın olamayacağını biraz hissettirmek için belirtiyorum. 1982'lerde de bunları söyledim, ama anlayan tek bir kişi çıkmadı. Dağa niçin çıktıklarını, kutsallığın orada ne anlama geldiğini, savaşın orada ne demek olduğunu, bunların hiçbirini anlamadılar. Köle Kürt geldi, köle Kürt gitti. Ben yurtseverliği burada biraz bilince çıkarttım. Eminim ki, benim burada çok ötelere bilince çıkarttığım ve yaşamın neden yegane yolu budur diye kendime sorduğum bu soruyu birkaç arkadaş kendisine sormuş olsaydı, o zaman işlerin bütün kaderi değişik gelişirdi ve kesin büyük işler başarırdık. Ama yapmadılar, dağa hor baktılar, Avrupa akıllarına geldi, eski yaşam akıllarına geldi. Aslında öyle yaşam da yoktur, yanılma ve kendini aldatma var. Belki de eskisi gibi kolay yaşam imkânı bulamadılar. Aslında vardı, burada yiyecek ve içecekler de çoktu; ama tembeller, bunları düzenleyemediler. Sağa sola baksalar, altın gibi ırmaklar var. Her yer yemiş doludur. Ama elini uzatıp toplayamıyor, hazır gelsin bekliyor. Böyle hamal gibi, ille birisi sırtınıza binsin ve sizi çalıştırsın istiyorsunuz. Yani bir ağaya çalışır, ancak sofrasında tırşik bile bulamaz. Böyle bir yaşam anlayışına sahipler.

Dağda olanlar, kendileri için üretmeyi, özgür üretmeyi, özgür toplamayı ve özgür dağıtmayı bilmiyorlar; dağın başına bela oluyorlar ve dağların başında kendilerini bela haline getiriyorlar. Altın gibi ırmakların yanında susuz kalıyorlar. Kendilerini yemiş dolu yerlerde aç bırakıyorlar. Bu olacak iş değildir, ama bir gerçektir. Kendini en çok savunabileceğin yerde ölme olur mu? Bu dağlarda kolay ölünür mü? Ama öldüler, hem de zamansız. Hiçbirimizin yaklaşımı ve başarısı böyle olmamalı. Buna neden gerek duyuyorsunuz? Sözüm ona bunu bir yaşam bellemişsiniz. "Bendeki sömürgeci yaşam etkileri, geleneksel toplum etkileri" diye söze başlıyorsunuz; ama bunların içinde hiçbir şey var mı? Eğer bunların içinde bir şey olsaydı, kendileri yaşarlardı. Oysa bunlar dünyaya muhtaçtır. Sömürgeci dediklerimiz, bugün bütün dünyaya avuç açmış durumda değil mi? Yine biliyoruz ki, en büyük ağa dediklerimiz bir jandarma karşısında uşaktır, en benim diyen Kürt, bir Avrupalı karşısında uşaktır. Peki, bunlar sizi nasıl yaşatacak? Belli ki bu felsefe çok yanlış.

Tüm bunları neden önceden öğrenmediniz, neden bilince çıkarmadınız, neden bu kadar yaşam gafili oldunuz? Halen de bu tehlike var. Siz belasınız. Sizin en büyük silahınız, 'kendimi bela ederim' silahıdır. "Ey APO! Bizim ne kadar belalı kabadayılar olduğumuzu biliyorsun, bizi ya yaşatacağın ya da sana yan bakıp yan çakarız" diyorsunuz. Sizin bütün felsefeniz budur. Ama bu doğru bir yaşam felsefesi değildir. Dağların veya özgürlüğün anlamının belirttiğim gibi olduğunu bin defa kanıtlayabilirim; ama siz, bu 'yan bakıp yan çakma' meselesini kanıtlayamazsınız. Bunu hangi felsefeye dayandırıyor, gerekçeniz nedir? Felsefeniz lümpenlik ve kendini bilmezliktir, yani Allah'ın belası olmaktır! Bu bir ideoloji de değil, düpedüz düşmanın belaları olmaktır. Belli ki artık bunları atmalı, kendinizi bela olmaktan çıkarmalısınız. Doğru bir yola girmeyi artık becereceksiniz. Vatanın, özgürlüğün, kurtuluşun ve kendini yaşatmanın yoluna girmelisiniz.

Tekrar belirtiyorum: Siz gerçekten yaşam şansını değerlendirdiniz mi? Biz şunu ortaya çıkarttık: “Bizim bu parti dış kanalları çok açmış, aslında başka yerlerde de rahat yaşama imkânları varmış” deniyor ve buna göre hesaplar yapılıyor. Ancak şimdi o tür hesapların doğru olmadığını görüyorsunuz. Eğer öyle yaşamak mümkün olsaydı, ilk planda ben kendimi yaşattırdım. Oysa kendimi nasıl yaşattığım ortadadır ve halen işte bu kadar kıyamet koparak yaşatıyorum. Başka tür yaşam yolu yoktur. Benim için olmadığına göre, başka kimin için olacak?

Siz mi beni kandıracaksınız, buna inanıyor musunuz? Sıradan halk mı bizi kandıracak? Bu mümkün mü? Bu yanlış yaşam felsefelerini terk edin. Kendini zora sokmadan yaşanabiliyor mu? Kendini çözümlemeden, örgütlemeyen, ilişki ayarlamadan bir gün bile kurtarılabilir mi? Gözleriniz bunları görmüyor mu? Bu gerçeklere rağmen, halen “Sen yaşatırsın, sen beceriklisin, ahbap çavuşlarımı unutma, yarenlerimi unutma, ne de olsa alanı benim aşiretim idare ediyor” türü yaklaşımların ne anlamı var? Biz böyle yaşamıyoruz, böyle yaşam da yoktur. Ben yaşamın gereğine inanıyorum. Çok sınırlı olanaklarla yaşamın sağlanabileceğine dair, çok iyi bir kanıtlanmış da size göstermiş durumdayım. O halde tüm bu yanlış hesaplarınızı bir tarafa atın. Bütün bu doğru olmayan vatan anlayışını, doğru olmayan özgürlük anlayışını, doğru olmayan dağ anlayışını, doğru olmayan savaş anlayışını bir tarafa atın.

“Taktiğe gelemedim, yaşama gelemedim, parti yaşamına gelemiyorum” deniliyor. Demek ki sen ordu yaşamına gelemiyorsun, taktiğe gelemiyorsun. Peki, neye geliyorsun? Savaşa gelemeyen, örgütlemeye gelemeyen biri neye gelebilir? Bunu açıkça belirtiyorum. Böylesi tipler tetikçi olurlar, ajan olurlar. Bu bir mertebedir; böyle olmayanlar da kendilerini satarlar. Bunlar, düşmanın da öngördüğü en aşağılık işlerdir. Bir özgür vatan, bir savaş için yaşayamayanlar düşmana teslim olurlar. Başka kaçış yönü yoktur. Ancak düşmanın da vereceği pek bir şey yoktur. Düşman adamı istediği gibi yaşatmaz.

Böylesi kişiler “O zaman örgütün başına bela oluruz” diyorlar. Sizin felsefeniz bir kez daha tam da burada açığa çıkıyor. “Madem örgüt bizi zora soktu, biz de bunu ödetiriz” diyorsunuz. Halbuki sizi zora sokan örgüt değil, kendinizsiniz. Sizin yaşamınız zaten zordadır. Biraz vicdan sahibi olun. Ana babalarınızın size sunduğu öyle rahat bir yaşam yoktur. Zaten sizin en temel yanlışınız, gafletiniz, en büyük hesap ve yaşam hatanız şuradadır: Analarınız, babalarınız sizi ‘paşa olacak’ edebiyatıyla, bu dünyada çok rahat yaşanabilirmiş gibi bir felsefeye büyütmüşler ve siz de paşa olduğunuzu veya bu dünyada çok rahat bir yaşamın mümkün olduğunu sanıyorsunuz. Benim açımdan bela burada ortaya çıktı. Gerçekte öyle bir durum yoktur. Babalarınız sizi sokağa attılar, sizin yüzünüze bile bakmadılar. Bize geldiniz. Fakat sizi ninnilerle büyütmişler, ‘uyur, büyür, paşa olur’ demişler. Bunun pratikte hiçbir değeri ve geçerliliği yoktur. Ama her aile sözüm ona terbiye ederken, oğluna veya kızına en süper olanı layık görür. Ana babadır, böyle görür ve bu bir felsefedir. Ama pratik yaşam bunu kabul etmiyor. Böyle olmadığı için de zaten ikinci gün kavgalısınız, on beş yaşına gelmeden satılıksınız. Bunu bilmiyor musunuz?

Sizi dünyanın her tarafına savurdular. Şimdi bütün bunları gelip bana dayatıyorsunuz. Aile, on beşinden sonra sizi yaşatmıyor; kendinizi düzene vurdunuz, düzen de sizi yaşatmıyor. Şimdi de kendinizi bana vuruyorsunuz. Hayır, ben de böyle yaşatamam. Ananız babanız yaşatamamışsa, ben sizi bu geriliğinizle neden yaşatayım? Düzen sizi yaşatamamışsa, ben nasıl yaşatayım? Kaldı ki, kendimi hangi koşullarda yaşattığımı biliyorsunuz. Buradan çıkaracağımız bir sonuç, doğru karardır, doğru yoldur, doğru yaşamdır. En önemlisi de, bu çok çocukça, çok keyfice, çok serserice olan yaşam felsefenizi bir tarafa atmanız ve kendinizi bela olmaktan çıkarmanızdır. Bu dünyada sizin sandığınız gibi bir yaşam yoktur. PKK sayesinde de öyle bir yaşam bulamazsınız. Kendinizi PKK’ye saldınız; “Biz fanatik olacağız, dogmatik olacağız, bireyci olacağız, her türlü yanlış anlayışı kendimize yedireceğiz” diyorsunuz. Ama öyle sandığınız gibi bir PKK, öyle bir dağ yaşamı yoktur. Kendinizi zorlayacaksınız, bela edeceksiniz; fakat kendinizi bela yaparsanız sizi kabul etmeyiz.

Arkadaşların neden böyle yaptığına hayret ediyorum. PKK’nin ideolojisi, siyasal çizgisi, biraz namuslu ve insanca yaşam isteyen her Kürt için doğru tutumu aslında gösteriyor. Kaldı ki, yalnız bir Kürt için değil, bir Türk için de bu noktaya gelmiştir veya bütün köle insanlar için aynıdır; tabii bizim için birinci planda geçerlidir. PKK, teoride ve çizgide gerçeği çok iyi ortaya çıkarmıştır. Zaten başka bir yol olsaydı, PKK böyle gelişmezdi; tek yaşam yolu olduğu için gelişiyor. Siz kadrosunuz, öncüsünüz; bunları bu düzeyde kavrayacaksınız. Yaşamı bir hiç gibi veya çok basit görüyorsunuz. Bu doğru değildir ve öncü olmanız için belirttiğimiz dışında başka yol yoktur. Bütün diğer yollar yanlış çekim alanıdır ve onlardan kesin uzak olmalısınız. Geçen bütün yıllarda bu gerçekleri anlayamadığınız için bütün bunları bu kadar tekrarlıyorum.

PKK’nin olanakları sandığınız gibi değil, çok sınırlıdır ve üzerinde tasarrufa imkân vermez. Bu nedenle bazıları gözünü dışarıya dikiyor. Bazıları dağdadır, ama “Ordulaşma olgusu beni sıkıyor” diyor. Oysa bir numaralı ordu kuruculuk göreviyle karşı karşıyadır; fakat canı sıkılıyor, ordulaşmıyor, savaşı geliştirmiyor. Ondan sonra da ‘parti yapsın’ diyor. Peki, hangi parti yapsın? Orada parti sensin, ordunun komutanı sensin. Ama keyfine göre değilmiş! Lümpendir, birimleri dağıtıyor, silahları savuruyor. Bunlar beladır ve öyle yetiştirilmişler. Bunları nasıl terbiye edeceğiz? Bu çok büyük bir sorundur. İnsan lümpen olmaya görsün, kendini fanatizme ve düşkünlüğe kaptırmaya görsün, her şeyi yapar. Fakat savaş örgütünde bunun karşılığı ezilmedir, dağılmadır. Zaten düşman seni eziyor, dağıtıyor. O halde bu yaşamdan ne anladsın? Bizimki bunun karşısında direndiğini sanıyor. Oysa direnmenin ilkeleri var. Bunlara uyma, örgüt karşısında bir suçlu ve düşman karşısında yenik ol, ondan sonra da ‘yaşat bizi APO de! Böyle olmaz, böyle yaşanmaz. Benim öyle bir yaşamı kabul etmediğimi, böyle yaşamadığımı herkesin bilmesi gerekir.

Keşke hep o özgür dağlarda, kimsenin etkisini, korkusunu ve endişesini duymadan, dilediğim gibi bir yaşama tedbirini, bir mücadele fırsatını bulmuş olsaydım. Size bunun alasını verdik, ama bunun da kıymetini bilmiyorsunuz. Savaşım değerleri gönderiyorum, orada çarçur ediliyor. Burada nasıl değer ürettiğimi görmüyor musunuz? Ama aynısını sizler de bana verin. Bunları burada emekle ortaya çıkarttık. Bir küçük ilişki için her şeyi yapıyorum; bir fişek için, bir silahı ulaştırmak için her şeyi göze alıyorum. Bu işleri nasıl başardığımı görmüyor musunuz?

Bize gösterilen yaklaşımlar, “Gelsin, diğer şeyleri de yapsın, bol üretiyor, diğer ihtiyaçlarımızı da gidersin” anlamına geliyor. Hangi ihtiyaçlarını gidermemi istiyor? Aslında ihtiyaçları da belli değildir, kendini bilmez talepleri gibidir. Asgari ordu görevlerine yönelmeme, asgari tarzda bir mevzilenmeyi bilmeme, yıllarca bu durumu sürdürme ne anlama geliyor? Adam kendini bilmenin tekidir, “Sen başladın, sen yapacaksın” diyor. Bizim toplumumuzda, “Sen vuracaksın, ahbap çavuşlukla sana yaslanır yaşarım, ne de olsa sen fedakâr bir arkadaşsın” türünden bir yaklaşım var. Yani “Halkın için her şeye göğüs gerersin” deniliyor. Bunlar hemşehricilik, arkadaşlık veya yakınlıkla en kötü oynamadır. Yıllardır hepsi başıma bir arkadaş kesiliyor; arkadaşlık böyle olmaz, tüm bunlar yanlış ve kesin atılmalıdır.

Özgürlük Alanı Özgürlük Örgütüyle Olur

Burada yıllardan beri ideolojik-politik hat olarak ortaya çıkardığım gerçekleri ve yine tüm duygu ve düşünceleri doğru bir yaşam ve savaşımın gerekçesi haline getirebilmek için yaptığım çalışmaları tekrarlamayacağım. Geçmiş ne olursa olsun, bir kez daha çıkış yapmak istiyoruz. Bazılarınız çok eski, bazılarınız çok yenisiniz. Sizleri Botan çıkışına layık görelim. Orada binlerce şehit verdik, bu büyük emekleri oraya yolladık. Sizi de tekrar oraya yetiştirelim. Ama bunun anlamını bilecek misiniz? Neyin hak olduğunu, neyin görev olduğunu bilince çıkartıyor musunuz? Niçin gidildiğini, niçin ve nasıl yaşanacağını kestirmiş misiniz?

Aylardır bu işlerle uğraşıyorum. “Bizi zora soktu, başka yollar da vardı, aslında alıkonulduk” demeyin. Eğer böyle düşünen ve yolu olan varsa, hemen kendi yoluna gitsin. Böylelerinin bizim yolumuza girmesini hiç istemiyorum. Bizim yola girmek, çizdiğimiz ölçüler dahilinde yürümeyi gerektirir. Buna girmeye gücü olmayanlar bir an bile durmadan gitsinler; korkmasınlar, onlara yol biletini de buluruz. Ama bizim yolumuza ısrarla ve istekle girmek istediğiniz çok açıktır. O halde anlamı böyle olanı, yüreği böyle olanı, kararı böyle olanı, gerilla anlayışı böyle olan yürüyüşü durdurmuyoruz. Hiç zorlama yoktur, ama “Giderim kaydırırım, oynarım, kaytarırım” tarzına da yer yoktur. Mücadele tarihimiz bunun bir gaflet olduğunu ortaya koydu. Düşenlerin, yaşayanların durumu ortadadır. Gaflet, içine girilebilecek bir yol değildir. Doğrusu bizim söylediklerimizdir. Bu yeterince kanıtlanmamış mı? Kanıtlanmamış olsaydı, sizin karşınızda böyle durabilir miydim? Yanlış yapmış olsaydım, başarısız olsaydım, o zaman dilim böyle söyler miydi? Benim böyle yetkin bir gücüm olur muydu? Gerçekler bu kadar açığa çıktığı halde halen neden anlamıyorsunuz?

Kararınız tam değil, başlangıcınız büyük yanlışlarla doludur. Özellikle geçmiş yaşamınızı kendinize sorun ve bu konuda kesin bir vicdan muhasebesi yapın. Kendinizi iyice gözden geçirin. Şimdiye kadar ciddi bir savaş vermediniz, aslında savaşın başına bela oldunuz. Bol bol taktik dışılığı yaşadığınızı ve taktiğin asgari gereklerini bile yerine getirmediğinizi biliyorsunuz. Asgari bir eğitim, asgari bir üslenme bile yapmadınız. Tersine, kendinizi bela ettiniz. Bu konuda pratiklerinizin sonuçları da ortadadır. Hangi göreve amansız yüklediniz, hangi görevli işini şeref borcu bilip yerine getirdi, hangi dağlara güçlü yüklendi, hangi dağı sonuna kadar kullandırım, bırakmam dedi?

Düşman on beş yıla yakındır bu mevziye yükleniyor, ama bu mevziyi bırakıyor muyum? Üstelik burası benim ülkem de değil. Sağlam bir dostlukla bu pratiği götürüyor ve kişisel marifetimle bu mevziyi tutuyorum. Sizlerse o dağlara ulaştırıldınız, elinize her türlü silah verildi, ama o dağları neye çevirdiğinizi biliyor musunuz? O dağlara en büyük kötülüğü sizler yapmadınız mı? Ondan sonra da “bizi yaşat” diyorsunuz. Peki, siz en iyi yaşanacak yeri ne hale getirdiniz? Bu dünyada size daha nasıl bir yer vereceğim? Benim başka bir yerim yoktur. Bir tane mücadele mevzim var, onu da paylaşıyoruz. Sizler de bir dağı halk için yaşam alanına çeviremeyecek misiniz?

Her halkın kendi ülkesine sahip çıkması ve kurtarması gerekir. Bizim amacımız da orayı kurtarmak, orayı özgür yaşam alanına çevirmektir. Peki, bunu neden yapamadınız? Kim kocakarılık yaptı? Kim orada ağlayıp sızladı? Kim altın gibi yerleri bozuk paraya çevirdi, kim kendini koyuverdi? Yoksa üslenen yer mi yoktu, eğitim alanı mı yoktu, ruh mu yoktu, çözümleme mi yoktu, silah mı eksikti, savaşçı mı eksikti? Belli ki değildi. Altın gibi savaşçıları kaçırtan, onları eğitmeyen kimdir? Silahı depolarda düşmana peşkeş çeken kimdir? Görevine tam sahip çıkmayan kimdir? Bunlar ortadadır ve sonuçlarıyla bellidir. Bu gerçeklere rağmen, ondan sonra da başka bir yaşam isteyeceksiniz. Peki, bunu kendinize yakıştırıyor musunuz? Bu kadar ölü çizgisinde yürümek sizce doğru mudur? Bu kadar çaresizlik sizce anlamlı mıdır? Bu, yaşamaya gelmemektir ve yanlışlıştır.

Sizi zaferin eşiğine bile buradaki çalışmalarla getiriyoruz. Fakat halen doğru bir yaklaşım gösteremiyorsunuz, hatta daha fazla yaramazlık peşindediniz. Söyleyeceğiniz doğru bir sözünüz bile yoktur. Her gün dağdakilerle tartışmadan da öteye neredeyse dövüyoruz. Konuş diyorum; sözde komutandır, ama iki kelimeyi bile söyleyemiyor. Çünkü görevlerine asla yeterli yaklaşmıyor. Peki, böyle komutanlıktan ne anladınız? Bir tanesinin bile “Yoldaş, ben iyi bir şeyler yapıyorum, boş durmuyorum, bazı doğrulara hakim oluyorum” veya “Başkanım, ben de bir iki doğruya hakimim” diyecek hali yoktur. Tabii ki böylelerinden büyük adam çıkmaz. Büyük bir komutan, kendini ancak buna yatıran kişiliklerden çıkar. Asgari görevin üzerine gitmezse, bir dağ değerlendirmesi yapamazsa, hazır savaşçıyı güçlendirmeyi bilmezse, en yanlış uygulamalara göz yumarsa, çok rahatlıkla geliştirilebilecek bir çalışmaya anlam veremezse, böyle bir kişilik suçludur ve elbette ki yargılanır. Savaşın yasaları affetmez.

Bütün bunları ülkeye gidişinize anlam vermek istediğim için belirtiyorum. Geçmişte olduğu gibi yarın da kendinizi neye satacağımızın belli olmaması tehlikesi bulunduğu için yine üzerinizde duruyoruz. Sizin yaklaşımınız körün görme, sağırın duyma durumuna benziyor. Böyle özgürlük anlayışı hiç görmedim. Size göre bu dünyada her türlü yaşam olur. Bu, aslında büyük bir körlüktür. Böyle bir yaşam şekli, ancak yaşamın belalınsının işi olabilir. Siz belayı esas yol biliyorsunuz. Yapmayın, kendimize biraz saygılı olalım, saygıyı götürelim saygıyı getirelim, biraz anlayışlı olalım, gideceğimiz yere de anlayış götürelim. Şimdiye kadar neden götüremediniz? Bir de bizden anlayış bekliyorsunuz veya bazen de buna hiç ihtiyaç duymuyorsunuz. Sizi ne yapayım? Otuz yaşındaki bebelere hangi ninneyi söyleyeyim, sizi hangi beşiğe koyup sallayayım? Siz söyleyin, siz bana bir yol gösterin, bir yer gösterin de sizi oraya koyayım. Haliniz bundan başka bir şeyi çağırıştırıyor. Ortada eski Kürt anlayışı var. Eğer bu layığınızsa gidin, yaşayın.

Dikkat edin, tüm yollar birdir ve o da ortaya konulduğu gibidir. Bu yol bizi birliğe götürüyor, savaşa götürüyor. Farklı yollar, farklı yaşamlar, kolay yaşam imkânları vardı demeyin. Çünkü yoktur; teori bunu kanıtladı, pratik de bunu her an gözlerinize sokuyor. Şunu da gösteriyor: Yaşamak istiyorsan biraz onurlu ol; hatta maddi ve manevi güçlenme istiyorsan, o zaman alanını, özgürlük alanını genişlet. Özgürlük alanı özgürlük örgütüyle olur. Özgürlük örgütü de onun eylemiyle olur. O halde kendi yaşam alanını buna göre geliştir, genişlet. Varolan bir takım savaşım olanaklarımızın üzerine oturmamak olmaz. Bu, bazılarının amansız savaşım savaşım ruhu olurken, bazılarının da savaş tüccarı olmasına benziyor. Bu ağır bir suçtur. Bizde herkes bu olanaklarla ancak amansız bir savaş yürütebilir. Bu, PKK çizgisidir, PKK'nin savaşım düzeyidir. PKK, başka türlüünü yaşatamıyor. Bunu neden anlatmayacak, anlatmayacaksınız? Biraz bizden anladıysanız, son bir kez daha tüm gücümüzle burada size verdiklerimize bağlı olacaksınız, o zaman gerçekten yapacağınız bir işiniz yok mu? “Yoldaşlar ben bu defa bir şeyler anladım, bu işin doğrusu böyledir, mutlaka böyle yapmalıyız” demeyecekseniz ve eski tas eski hamam olacaksanız, o zaman neden gideceksiniz? Öyle bir gidiş size de işkence olur. Gücümüz oranında size hizmet ettik. Çalışmaktan da bıkmam, ama bütün bunların da bir anlamı olmalıdır. Buradan gidiyorlar, varlıklarıyla yoklukları bir oluyor. Ondan sonra da bol bol hak hukuk peşine düşüyorlar. “Niye böyle oldu, niye hakkım

yenildi” diyorlar. Ne hakkı? Böyle diyenler kendilerini tanımıyorlar. Ne yaptılar da ne istiyorlar? Bunlar yanlış söylemler, yanlış taleplerdir.

Bütün bunlar sizin için çok önemlidir. Doğrusunu gördünüz, bütün gerekçeleriyle birlikte, döne dolaşa size sunduk. Zaten bütün partiye de sunmuştuk. Bütün değerlendirmelerimizde gördük ki, başka yaşam yolu yoktur. Otuz yaşında bebeklik olmaz. Kürdistan’dan başka ülkeniz de yoktur. Düşman her gün, “Türkiye bir tanedir, başka bir ülke yok” diyor, bunu size karşı söylüyor. Yani “Kürdistan yoktur” diyor. Sizin de Kürdistan’dan başka bir ülkeniz yoktur. Türkler için Türkiye var, belki onlar diledikleri gibi yaşayabilirler, ama sizin hiçbir yeriniz yoktur. Yalnız ülke de değil, kimliğiniz yoktur, isim hakkınız bile yoktur. Sadece bu bile yeter ve bu gerçeklik inkâr edilemez. Politika yapmayı bir yana bırakın, sıradan bir insan gibi bile yaşanılmaz. Bütün bunlar sizi biraz ciddiyete çekmelidir. Çizgi diyorsunuz, biraz ona çekmelidir.

Ülkeye gittiğinizde tartışın, kıyamet koparın. Nedir bu yaptığınız, bir karargâh mı düzenlenemiyor, bir dağ mı yorumlanamıyor, bir eğitim mi verilemiyor, bir savaş planı mı geliştirilemiyor? Ben destan yazın demiyorum, ama hiç olmazsa o dağı kendiniz için bir yaşam alanı, yine düşmanı biraz vuracağınız bir alan haline getirin. Sizin bunu yapabileceğiniz, düşmanın da sizi kolay vuramayacağı bir planınız olsun. Dağın ve örgütün imkânlarını iyi birleştirin. Düşmana iyi bir darbe vurun ve ölünmesi gerekiyor da böyle ölün. Eğer siz kendinizi bile düzenleyemeyecekseniz hiç gitmeyin ve bu işe başlamayın. Bunlar çok doğru sözlerdir. Eğer gidiyorsanız bu temelde gidilebilir. Ve bu kutsal yaşam hakkınız içindir, biricik yaşam yolunu aramak içindir.

Bizim Botan çıkışlarımızı belki de bin defa oldu. On beş yıldır Botan’a on bin civarında insan yolladık. Mardin için de, Amed için de, Dersim için de böyledir. Ama bir tane grup bile tarihi rolünü kendine yaraşır bir biçimde oynamadı. Hep yüzeysel, kusurlu, sağ veya sol sekte yaklaşım sergilendi. Sonra açığa çıktı ki, yaşamları hatalarla örülüdür. Sözüm ona hazırlanmışlardı, fakat hiçbirini hazır değildi, hiçbirini ciddi olarak görev adamı değildi ve bu ortaya çıktı. Zaten bu sahaya ve bu yıllara bunun için yüklenedik. Anlaşılmayan yer neresi? Anlaşılmayan tuz neresi? Bütün bu hususları şimdi açıklıyor ve gerekçelendiriyorum. Sizleri sağlam olarak ulaştırıyoruz, artık gerisi biraz siz kalıyor.

Ne yapacağımızı anlamak istiyorsanız, Afrika’nın en gelişmemiş aşiretlerine bakın. En son Tutsiler bir azınlık aşireti veya azınlık kesimiydiler. Gerilla savaşı yaptılar ve şimdi Ruanda’yı ele geçirdiler. Bu iki ay bile sürmedi. Tarihte böyle birçok örnek var; elli kişiyle başlar, iki üç yıl sonra on bin olurlar. Ben on beş bin kişiyi çektim ve bütün gücümle bu rakamı halen korumaya çalışıyorum. Hangi komutanımız, “Bin kişilik bir ordu oluşturdum” diyebilir? Hatta “Hazır olanı korudum” diyebilen var mı? Bunlar mutlaka göz önüne getirmeniz gereken ölçülerdir. Hiçbir iş yapma ve var olanı da dağıt, ondan sonra da “ben komutanım” de! Böyle komutana ne yapacağımızı bilmelisiniz. Bizim de kendimize bir saygımız olmalıdır. Ordu komutanı ordu kurar, orduyu savaştırır, sürekli başarı kazandırır. Ancak bir kaybeden, iki kaybeden sözde komutan ondan sonra yerle bir olur. Bizim de böyle disiplin yasalarımız olmalıdır. Bu durum nedir? Başarıyor mu, kayıp mı ediyor, yaşıyor mu, ölüyor mu belli değildir. “Bu Kürt gerçeğidir, mahalli etkilerdir, alışkanlıklardır, böyle kabul edin” deniliyor. Böyle diyenlere, bırak bunu, kendine gel ve doğru yaklaş diyorum. Yaşadığımız bu kendini bilmezlik yetmez mi? Bununla ne kazandınız? Hiçbir şey kazanmadığınızı kanıtladık.

Bütün bunlar büyük gerçeklerdir, kazanma gerçekleridir. Bunlar dağa amansız yönelme gerçeğidir. Kutsal vatanseverlik gerçeği, mutlak örgütlülük gerçeği, çok iyi ve sağlam ordu gerçekliği, en sıradan olanaklara müthiş değer biçme gerçeği, en başta da yoldaşlık gerçeğidir. Bunları başta da söyledik, şimdi de söylüyoruz. Tarih neyi kanıtlıyor? Bu söze bağlı kalanların yaşayabileceğini, bu sözle oynayanların ise rezil olacağını kanıtıyor. O zaman doğruyu esas alın.

Bugün başta Botan olmak üzere, ülke sahalarımızda gerilla ordusu düzenlenebilir ve her türlü savaş da verilebilir. Gücümüz bir dağda hareketli savaşı ve düşmana her türlü ağır darbe vurmayı mümkün kılacak düzeydedir. Her türlü savaş taktiğine açılım verecek bir niceliğe doğru da gidiyoruz. Gerisi artık biraz yaratıcılık işidir. Sizin de böyle görevleriniz var. İlla görevi çarçur etmek mi gerekiyor? Kaldı ki yaratıcılık herkes için gereklidir. Yaratmayı kendinize yakıştırmadıktan sonra, hangi hakkı talep edeceksiniz? Hazır olanı da böyle eritip bitirdikten sonra nasıl yaşayacaksınız? Gerçekçi olun.

Size sandığımız gibi çıkışlar yaptırılmıyor. Tarihi gerekçeler, zorlu bir yol, mutlak başarı yolu ve olanakları, buna nasıl başlandı ve nasıl götürülebileceği ortaya konuldu. Şimdi siz de bu temelde söz veriyor, bu gerçeklere yürekten katılıyorum diyorsunuz. Pratiğiniz de bunu gerçekten karşılayabilmelidir. Ben size mutlaka söz verin ve yaptığınız gibi kararlılık gerekçeleri sıralayın demiyorum. Gücünüz ve isteğiniz varsa söz verin, söz verince de ona ölümüne bağlı kalın. Bizim de bir söze bağlılığımız var. Çoktandır bağlandık ve yürüyoruz. Siz bu defa sağlam bağlanın ve hiç olmazsa bundan sonra yürüyüşünüz bununla çelişmesin.

Benzer gerekçeleri daha da sıralayabilirim. Bunların hepsine karşı bir teziniz yok ve hepsi doğru diyorsunuz. Madem doğruysa, o zaman bir gün bile olsa “Pratiğimiz bunu kanıtladı” deyin. Eğer ters yaparsanız, ciddi bir yetersizlik yaşarsanız, o zaman mezar da bile olsanız, sizi rahat bırakmayız. Açıkça belirtiyorum: Biz herhangi bir ölümü de kabul edemeyiz. Bizde ölümün kabul edilir bir biçimi vardır. Ben de burada birdenbire yere düşsem ne diyeceksiniz? Böyle yaşandı, böyle mücadele edildi ve böyle öldüyse yerindedir. Sizininki de böyle olmak zorundadır. Elden geleni yüzde bir yapmayana, çok açık görevlerin üzerine gitmeyene, öldüğü zaman ancak ucuzca gitti denebilir. Yaşadığı zaman ise böyleleri için en uygun sıfat alçaktır. Bunun dışında kimse başka bir şey beklememelidir.

Keşke ülkeye giden bütün grupların çıkışının anlam ve önemini bilince çıkarsaydınız. Keşke büyük başarı çıkışlarının kıymetini bilebilseydiniz. Keşke sağ salım ulaştığınızda onun ne anlama geldiğini tam bilseydiniz ve içine düştüğünüz durumlara düşmeseydiniz. Eğer mümkünse, hiç olmazsa bundan sonra doğru bir başlangıç yaparsınız. Tekrar vurgulayayım: Benim bu dünyada sizi başka türlü yaşatmaya gücüm yoktur. Sizi başımdan savmıyorum, bir gerçeği size anlatmaya ve kavratmaya çalışıyorum. Dünya birleşse, beni bundan farklı bir düşünceye götüremez. Kaldı ki sizin de bir teziniz yoktur. O halde gerisi doğru yüklenmektir, hem de başarıdan başka hiçbir şeyi tanımam dedirtircesine bir yürüyüşün sahibi olmaktır. Böyleyseniz yola çıkın, bir dakika bile durmayın. Eğer böyle değilseniz o zaman bu yola hiç girmeyin, nereye giderseniz gidin. Bu yola böyle giriyorsanız, bu bizim de yolumuzdur ve onayımızdır.

Arkanızda kesin bir örgüt başarısı görüyorsanız gidin. “Pratiğim kesinlikle bunun ölçütü olacaktır” ve hem de öyle gelecekte değil, “Alana ulaştığımda görürsünüz” diyorsanız gidin. Nasıl buradaki durum günlük olarak bir imkânsa, ben de yola girdim ve bu zafer imkânını değerlendiriyorum. Siz de “Alana ulaştım, görev aldım, üstlendim” dediğinizde başarı daha da kesinleşecektir. Doğruları uygulamak, parti ve ordu yaşamıyla oynayanların ustaca ve yerinde canına okumak, taktiğin dışında kalmak şurada

kalsın, taktiği en yaratıcı uygulamak, lojistiğinden tatalım her türlü görevi yoluna koymak, düşmanı yerle bir edecek bir eylemin içine çekmek, bunların hepsi sağlama bağlanmıştır. “Bunları bir komutan yapamazsa ben yaparım, bizim grubumuz bile Botan’a yeter” demelisiniz. Ancak bu gücü gösterdiğinizde, verdiğiniz sözlerin bir anlamı olabilir.

Söz böyle verilir veya Botan’dakilerin sözü yeni baştan böyle verilmelidir. Yalnız sizleri kastetmiyorum, gerekirse hepsi yeneden söz vermeliler. Son çözümlerlerin kabul sözü bu çerçevededir. Eğer böyleyseniz savaşa katılın, böyleyseniz her türlü göreve koşun, böyleyseniz her türlü eylemi düzenleyin. Bu kabulümüzdür. Ama bu gücü kendinizde görmüyorsanız, o zaman başınızı iki elinizin arasına alın ve düşünün. Yeniden kendinizi gözden geçirin ve tekrar duyarlı hale getirin. Taktik böyle kavranır, yaşam böyle esas alınır, savaş böyle yürütülür. İnsan savaşa bir asker olarak da katılabilir. Ama baktınız birisi iyi komuta edemiyor, göreve göz kestirdiniz, o zaman “ver, ben bunun komutasını yürüteceğim” de denilebilmelidir. Bunun hepsi bizim kabulümüzdür.

1994’ün ikinci yarısına hamle yaptırmaya çalışıyoruz. Son talimatları, perspektifleri verdik ve hepsi de elinizde belgelidir. Hiç kimse de bunun karşısında başka tür bir iddiada bulunmuyor. Demek ki, en büyük silah artık elinizdedir. Herkesin, her savaşçının elinde silah vardır. Hele bir komutanın elinde daha da güçlü bir silah vardır. O zaman bunlara layık olun. Bir küçük takım bile bu dağlarda bir düşman alayını etkisizleştirebilir. Hazırlıklarımızı eksik görmüyoruz. Gerisini size bıraktık, büyük ustalığınızla, yaratıcı düşünce ve davranışlarınıza bıraktık. Herkes “Biraz da ben yaratmalıyım” anlayışıyla hareket etmelidir. Bu dönemin sözü yeniden böyle verilmelidir.

Hiçbiriniz her gün eleştirdiğimiz, yapmayın, etmeyin dediğimiz hususlara aman vermeyin. Talimat ve yönetmelikler orduda çiğnenirse, kendinizi bitirmiş olursunuz. Kendinizi yaşatmak istiyorsanız, “Yapamıyorsun komutan, sen taktik dışısın, sen savaş olanaklarını yaratıcı değerdendirmediyorsun, sen yönetmeliğin maddeleriyle oynuyorsun” deyin. Bunlar bilincinize az çok yerleşmiştir. Birisi fırsatları değerdendirmediğinde bir uyarı, iki uyarı yapın, üçüncüsünde görevinden alın. İşte parti, işte talimatların özü budur. Ben talimatı böyle veriyorum. Karşı çıkan var mı? Korkuyor musunuz? Ölümü bu kadar göze alanlar bu kadar cesaret ve fedakârlığı kendine yakıştıranlar neden korksun, hangi sahte komutandan çekinsin? Yapamayanlar bırakıp gitsin. Bana haber verin, ben bırakırayım. Telsizleri günlük olarak açık bırakıyorum. Kıyamet koparın, bir haber ulaştırın, ben karşılayayım. Yeter ki sen yap ve sözünün adamı ol. Gün göreve başlama günüdür.

Başarı Her Zaman Sağlam Ölçülere Bağlanmalıdır

1994 yılının bir diğer anlamı da, başımıza bela olan bir özel savaştır. Düşman durmadan “ya bitiririm, ya bitiririm” diyor. Buna karşı bizim de vereceğimiz bir söz olmalıdır: Ya başarırım, ya başarırım! Zaten bunun orta yolu da yoktur; ya o bitirir, ya da biz. Çelişki böyle had safhaya gelmiştir. O zaman neden başka türlü düşünürsün? Ya ölürüm, ya kalırım noktasındayız, ya onların başarısı ya da bizim başarımız noktasındayız. Başka türlü yol yoktur; orta yol da, ara yol da, uzlaşma yolu da yoktur. Biz denedik, ama sonuç çıkmadı. O halde yol buysa, karar buysa, dönem buysa, her türlü plan buysa, bunun her türlü olanağıyla savaşmak kaçınılmazdır. Kendimizle neden oyalayalım? Teğet de geçebiliriz, sağ da yaklaşabiliriz, intiharvari de yaklaşırız demeyelim. Doğru yolu var. İkinci hamle dönemimizde dayattığımız gerçeklik budur.

Son altı, yedi aydır yaptığımız çözümler çok derindir ve bunların talimatlara bağlanması çok kapsamlı olmuştur. Sizler de kendi şahsınızda bile zaferi yakalayabilirsiniz. Bütün gruplar da yakalayabilir. Çünkü aynı talimatlar hepsine ulaştı. Bütün ülke sathında eğer yeniden doğru temelde söz veriyorlarsa, bu şanslarını iyi kullansınlar. Bu işin içinde başarı var. Bu bizim tarihimizin belki ilk ve son savaş ve başarı imkânıdır. Başkası bunu gösteremedi ve biz ortaya çıkarttık. Siz bunun değerini iyi bilin. Ne kadar çocuk olsanız da, ne kadar otuz kırk yaşlarındaki bebekler olsanız da artık bunu anlayın. Çünkü sizin yaşamınıza değer biçiyorum. Yaşamınızın savaşla ıslah olabileceğini ve saygı duyulur hale gelebileceğini biraz gösterdim. Bu halk da bize biraz inanmış ve karar vermiştir. Artık her şey ya bu yolda bir adım atarak öngörülenlere ulaşmaktır ya da yıkımdır.

Bütün bunlar bu kadar yakıcıyken, artık hangi yaşama gelemelikten, hangi kural ve taktik dışılıktan bahsedeceğiz? Hangi gerekçeyle ve sorumsuzlukla bunu yapacağız? Görüyorsunuz ki, her şey sonuna kadar sorumlu olmayı emrediyor, sonuna kadar sağlam ölçüp biçip adım atmayı gerektiriyor. Her şey en sıradan bir fırsatı bile mükemmel değerdendirmedi, parti içi ve dışı engelleri çok ustaca aşmayı emrediyor. Çünkü ölüm kalım dönemidir. Halen işleri bunun ciddiyetiyle ele almamak, “Ben alçağın tekiyim, ben çok serseriyim ve beni yerle bir edin” demekti ve böylelerine de yapılması gereken budur. Herhalde birkaç akıllı da çıkar ve böylelerine bunu yapar, bu da görevinizden biridir.

Tekrar belirtiyorum: Eğer bütün bu görevlere böyle yaklaşarsanız, başarı yolu kesindir. Ben her zaman başarıyı bazı sağlam ölçülere bağlarım. Ölçüleri açıklamam, bir kez daha böyledir ve bunu kanıtladım. Neden başarılıyım? Çünkü ölçülerime bağlı yaşıyorum. Hem de görkemli ve içten başarıyorum. İspat için bundan daha yakıcı örnek olamaz. Aynı zamanda kendim için olmayan başarı olanaklarını size veriyorum. Buna layık olursanız daha fazla başarı sizin olur. Belirttiğim gibi, başarı için bize daha fazla muhtaç olamazsınız. Sizin ekmek su kadar başarıya ihtiyacınız var. Eğer başaramazsanız, sadece başarıya saygı duymak sizi böyle yaşatmaz.

Her zaman vurgulandığı gibi, bu anlamda ya özgür yaşam, ya ölüm! Ya her şey yerin dibine girer ya da özgürlük yoluna konulur. Buna yüksek değer biçerek ülkeye yöneleceksiniz. Bu hamle dönemine bütün partililer, savaşçılar yetki ve sorumlulukları hangi düzeyde olursa olsun, böyle yaklaşmayı mutlaka becermelidirler. Yeni bir çıkış yaparken, kesin başarmayı mümkün kılan bir yürüyüşün sahibi olmayı esas alın. Bununla çelişen ne varsa ve bunlar nereden kaynaklanıyorsa, hepsini ortadan kaldırmayı ve başarmayı mümkün kılan bütün değerleri çalıştırın, yerleştirin, bu konuda amansız olun ve yüklenin, sonuçta başarı gelir. PKK olayında bin defa kanıtlanmış başarı ölçülerine ulaşalım, yine bin defa kanıtlanmış kayıp ölçülerini bozalım, yenilgi nedenlerini temsil etmeyelim ve ona fırsat vermeyelim. Artık bu durumları kesin olarak aşın. Sadece bana dayanarak kendinizi yaşatmaya, hele bebekçe yaşatmaya artık yeltenmeyin. Kendi ayakları üzerinde yürüten bir militan olun. Bize bu anlamda güç veren bir yürüyüşün sahibi olun.

Ahtım var, kararım var, ben kendimi yine yaşatıyorum. Adım da var, onurum da var, emeğim de var. Ama sizi nasıl yaşatmalı? Sizi de onurlu yaşatmak, başarma temelinde bir adınızın, ününüzün olmasını istiyoruz. Ben buna katkıda bulunmak istiyorum. Bunun önüne engel koymayın, bununla oynamayın. Bu güzel bir şey olur. Yaşamı oldukça anlamlı temsil edecek durumdasınız ve bu mümkündür. Bunun yegane yolu, bu döneme böyle girmekte kararlı olmaktır. Bütün çerçeveler bir kez daha çizilir ve buna ulaşılır. Bir yerde bu, yeniden partileşme, ordulaşma, eylemleşme ve savaşa adımı da oluyor. Bunun amansız peşindeyiz.

Ben de kendimi buna oldukça güçlü bir biçimde katacağım. Size de ne mutlu ki, bu kadar büyük gelişmenin ardından bu döneme giriyorsunuz. Hepinize ne mutlu ki, başarıya yakın bir dönemin savaşçılığı içindediniz. Ama zorluklar eskisinden daha fazladır. Çare de eskisinden daha fazladır. “Zaten ben zor günlerin adamıyım, biraz da emekle, özgür emekle, savaş emeğiyle bir şeyler büyütme istiyorum, bunun dışında bir yaşam tenezzülüm yok” diyorsanız, bu çok görkemlidir. Zaten bunun dışında, başı yükseklerde bir kişilik ortaya çıkmaz. İddianız buysa, doğrusu böyledir.

Bütün bunları size ihtiyacım var, halkın size ihtiyacı var diye de belirtmiyorum. Hayır, sizin kendinizin ihtiyacı var. Halk artık yürür. Önderlik de kendini yüzyıllarca besleyecek kadar silahlandırmıştır ve yürür. Militanın buna ihtiyacı var. Bu ihtiyacı mutlaka gidermeniz gerektiğini ve bu dönemin en yakıcı görevinin bu olduğunu tekrar vurguluyorum. Halkın desteğini, bizim desteğimizi tamamen böyle anlayın ve birbirinize bu temelde mutlaka destek olun. Birbirinizi güçlendirmeye kesin ihtiyacınız var. Geçmişte olduğu gibi asla bastırmayı ve düşürmeyi değil, adeta birbirinizi ilerletmek için sürükleyerek öncülük etmeyi esas alan bir çalışmanız olmalıdır. Böyleyseniz yürürsünüz ve sonuçta da kesin başarı olur.

Bu temelde verdiğiniz sözleri daha şimdiden onaylıyoruz ve başarı için de bütün desteğimizi size vereceğiz. Bu temelde yürüyenlerin yürüyüşünden endişemiz yoktur. Onların başarısından hiçbirinizin endişesi olmasın. Ancak bu yürüyüş başarıyı getirir. Geçmiş parti ve savaş tarihimizin bütün olumsuzluklarını yerle bir eden net tutum ve davranışların ortaya konmasında ve bundan sonra bütün parti ölçülerinin uygulanmasında siz de gereken gücü gösterebilmelisiniz. Kendinize çok kötülük yaptınız, bunu durdurun. İlerleme kesinleşmiştir, bütün gerekçeleriyle, yol ve yöntemleriyle bu yürüyor. Bundan daha doğrusu ve güzeli var mı? Kendinize de bundan daha iyisini, doğrusunu, güzelini yakıştırabilir misiniz? Değilse, o zaman nerede olursanız olun, bizi böyle zorlayan durumlara sokmayın.

Şehitlerimizin büyük anısından, büyük karar gücünden bahsediyorum. Bu büyük karar gücünün özünü çelişecek bir duruma fırsat vermeyin. Bu en çok size yararlı, en çok size gerekir, “Sıcak savaş alanına yöneliyorum” diyenler için gereklidir. Böylesi günlere çok ihtiyaç duyduğunuz. “Benim için neden böyle bir fırsat olmadı” diyenler için böyle bir fırsat doğuyor. Bunun amansız yürüyüşü içinde olursanız, o eski affedilmez geriliklerinizi de yerle bir edersiniz. Şimdiye kadar işlenen bütün suçlar da ıslaha kavuşabilir, affedilebilir.

Bütün ülkede düşmanın bir imha seferi dayattığı ortadadır. Bu özel savaşın başı, “Bir iki ay içinde imha ederiz, gerekirse ben de şehit olacağım” diyor. Bu sözü vermeden önce dedik ki, o büyük bir işgalci ve insanlık düşmanı olarak bunu söylüyorsa, biz de en katıksız hakkımız olan ve mutlak edinmemiz gereken özgürlüğümüz için her şeyi yapacağız. Sadece şehit olmakla değil, onu düşünmeyiz bile, elden geleni sonuna kadar kullanacağız. Onlar bunu imhaya çevirmek istiyor, biz de kutsal varolma hakkımızı sağlamca kullanmaya çalışıyoruz. Bunlar gerçektir. Bu da yalnız benim görevim değildir.

Sizler neden bir gafil gibi gidesiniz? Neden birçok savaş cephemiz yarın öbür gün düşsün? Neden kendimize bu büyük acıyı yakıştıralım? Neden kolay kaybetmeyi kendimize yedirelim? Varolmanın büyük geleceği için zindan direnişçisi yoldaşlar, en zor günümüzde böyle büyük bir kararlılık sergilediler, halkın varlığına ve partinin öncülüğüne bağlı kalmayı bildiler. Şimdi yine yokluk ve imha dayatılıyor; yine büyük karar günleri yaşanıyor. En önemlisi de onlar, mezar içi kadar bile olmayan bir yerde direndiler. Biz ise, zaferin oldukça mümkün olduğu alanlarda direniyoruz. Çare var, zaferi yaratmak da mümkün ve bu yolda direniyoruz. Burada şehit de olunabilir, zorlukları da olabilir, ama geriye kalan tek bir kişi bile dürüstse başarıyı yaratabilir.

Bu söz her zamankinden daha fazla net ve anlaşılırdır. Gerekleri her zamankinden çok daha açıktır ve başarıyla yerine getirilebilir. Bu söz başarı ve zafer sözüdür. Bu söz, “Ben bu işe varım, başarı ve zafer kişiliğinin sahibiyim” diyenin sözüdür. Biz bu sözleri şimdiye kadar çok verdik. Yanılgıları vardı, saptırmaları vardı, bunları gördük ve alet olduk. Artık bir daha asla diyoruz. Sözüünüzü eğer böyle doğrultarsanız ve bununla yaşamınızı bütünleştirirseniz, zafer çizgisinde kesin yürürsünüz.

Tekrar vurguluyorum: Başka ne çaremiz ne de isteğimiz olabilir. Ben bunu döne dolaşa vurguluyorum. Milyonlar ayağa kalkmışken ve yine zulüm gırtlığımızı kadar dayanmışken, yanlışlık ve yetersizlikte ısrar ederseniz, yarın öbür gün imha olursunuz. Zafer bu kadar yakinken, büyük kişiliğe, büyük çalışmaya yükleneceksin. Bunu neden tartışıyoruz, bunu neden saptırıyoruz? Bunun halen anlaşılmayan yönü neresidir? Büyük yaşam günü, büyük yaşam çalışması, onun doğru kararı ve doğru pratiği için anlaşılmayan ne var? Bireycilik yapacak, yanlışta ısrar edecek ne var? Bunlar size ne kazandırıyor?

Öyle inanıyorum ki, bu kez karar güçlü, gerekçesi güçlü, fırsat ve olanakları güçlü ve başarısı da güçlüdür. Bu temelde zafer de yakındır ve başarılacaktır.

14 Temmuz 1994

PKK AMANSIZ ÖRGÜTLÜLÜK SAVAŞÇILIK VE EYLEMLİLİK YERİDİR

Size verilmesi gereken bir ders de, dinleme gücünüzü yaratabilmektir. Şimdi düşünüyorum, ne kadar anlamlı konuşsak da, dinleyecek olan var mı? Giderek adeta bir çocuğa şöyle adım at, böyle bak, böyle tut diyecek bir yaklaşımla sizlere yaklaşma gereğini duyuyorum. Dinleyecek kulak var mı? Bir şeyler öğretiyoruz, dinleme gücünüz var mı? Gerçekten biraz saygıyla bizi dinleyip yaşama geçirecek yetişkinliğe ulaşabilecek misiniz? Bizim savaşımız bu anlamıyla **anlayışa çekme** savaşı oluyor. Anlayışsızlık duvarı sanıldığından daha fazla kalındır. Ne kadar vursak da, anlama sınırına dayanamıyoruz; beton gibi anlayışsızlık duvarlarımız var. Bu sanıldığından daha fazla zorluyor. Bu kadar çözümleme geliştiriyoruz, bu kadar büyük yaşam savaşına giriyoruz, fakat halen kendinizi bile doğru dürüst çözümlemiyorsunuz.

Düşman insanı sadece sömürgeleştirip sömürmez, aynı zamanda çok anlayışsız yetiştirir. Bir de bu yönüyle kendi gerçekliğini anlamaya çalışmalıyız. Acaba sizi nasıl bir anlayışsızlık içine sokmuş, anlama gücünüzü ne kadar ortadan kaldırmış, yalnızca ve hatta ihanete açık hale nasıl getirmiş? Bunlara anlam vermek gerekiyor. Kaldı ki, bütün bunlar bizim vereceğimiz derslerin çok ötesinde olan derslere konu teşkil eder. Anlayış savaşını geliştireceğiz. En kötüsü de şudur: Bizden bir şeyler öğrenmiş, fakat ken-

di yanlışlıklarını doğrularımıza dayatarak sürdürmek istiyor; köylü kurnazlığını, bu işbirlikçi veya çözümsüz kişiliğini taşıtmaya çalışıyor. Şu anda büyük bir kısmının bizim doğrularımızla kendi yanlışlıklarını iç içe karıştırıp kurnazca sürdürme savaşımı verdiği rahatlıkla belirtebiliriz. En önemlisi de beceriksizler. Yetişme olayını çok zor, hatta çarpık ve saplantılı gerçekleştirmişler. Yetişmeden nereye gidiyoruz? Yetişme gücümüz neye yeter? Bu soruları mutlaka kendinize sormanız gerekiyor.

Kendi kendime düşünüyorum, ben büyük anlayışsızlıkla karşı karşıyayım diyorum. Anladık diyenlerin de gafletini, çarpıtmasını, böylece karşı bir dayatmasını görüyoruz. Şüphesiz bu ne iyi öğrenci olmanıza ne de iyi militanlar ve savaşçılar olmanıza fırsat vermez. Kendinizi yetiştirmeniz çok mu zordur? Edep, akıl sahibi olmak çok mu zordur? Veya işini bitirme, kutsal işlere güç yetirme neden o kadar zorunuza gidiyor? Kaldı ki, devrimin işi en kutsal iş veya özgürlük işleri en kutsal işlerdir. Bu kadar tıkanmanızı, bu kadar çözümsüz kalmanızı kendinize nasıl yediriyorsunuz? Kölece nasıl yaşadığımızı düşündükçe aklım duruyor. Bu sakat kişiliği nasıl geçiştirip gidiyorsunuz? Oysaki ben ne kadar duyarlı, tutkulu, iradeli, açık ve yoğunum. Ama kendinize bakın: Kendinizi nasıl kabul ediyorsunuz? Bu da bir düzey sorunudur. Düşkünlük varolan düzeyi gösteriyor.

Ben halen bu halimle bile kendimi asla kabul etmiyorum. Zamanı adeta çıldırıracasına bir kavga zemini yaptım. Ey zaman, benim için kolay geçmeyeceksin; ya sana bir başarı bahşedilecek, ya seni yaşamamış sayacağım diyorum. Ama sizin üzerinizden yüzyıllar akıp gitse de, dur deme gücünü kendinizde bulamıyorsunuz. “Şu aralığa şunu sığdıracağım, şu süreçte bunu yapacağım, iddialyım, kararlıyım” diyenler içinizde var mı?

Benim için geçen aylar zor aylardı. Düşman “1994 Cumhuriyet tarihinin en zor yılıydı” diyor. Herkes bunu böyle görüp ona göre davranabilmelidir. Doğrudur, onun açısından 1994 en zor yıldır; bizim için ise herhalde ondan daha kolay değildi. Belki sizin için zor geçmemiş olabilir. Savaşçılar da dahil, siz pek farkında olmadınız. Bu yılın nasıl zor bir yıl olduğunu bana sorun. Kazanma kaybet, stratejik kaybet, taktik kaybet, ondan sonra su iç, rahat yat! Neden büyük gelişmeye uğramadığınız buradan anlaşılıyor. Bu öyle bir yıl ki, süreç hızlı, dönem de o kadar acımasız ki, karşı koyamazsan, cevap veremezsen bütün sözlerin, bütün yaşadığın bir hiçtir. Tam karşılık, başarılı karşılık olmazsa, senin her şeyin değersizdir. Çünkü sen büyük yıla, zor yıla fazla bir katılım göstermedin.

Bu bir Kürt yılıydı veya Kürt kurtuluş yılı, Kürdistan kurtuluş yılıydı. En acımasız yıllardan birisiydi. Sen ne yaptın, ne kadar çözüm gücü oldun? Kendini ağlamaklı, sızlamalı durumdan kurtardın mı? Laf ebesi olmaktan ve tahrik etmekten öte bir değer ifade ettin mi? Kendini gözden geçir, gerçekten karşılık verdin mi? Yıl böyle anlaşılmaya değerdir. Aslında çoğu dağınık ve sistemsizdir; “Üzerimizden şöyle geçti, altımızdan şöyle geçti, bitirdi geçti” diyorlar. Siz bunlardan başka ne söyleyebilirsiniz? Ama öyle olmamalıdır.

Benim kendi payıma yılı karşılama durumum var. Bu yılı en kapsamlı çözümlene yılı haline getirdim. Yalnız halkın karşısında dile getirilenler yirmi cildi bulmuştur, beş yüz sayfalık bir seridir. Tabii günlük olarak da tüm konuşmalar aynı kapsamda ve yılı karşılamaya yöneliktir. Yüzlerce, binlerce toplantı, binlerce kişiyle bizzat konuşmalar, perspektifler, yürütmeler... Yine de yeterli görmüyoruz. Ama siz, belirttiğim gibi, sigara dumanını savurup belki ah vah edersiniz, “Ne yapayım, elden bu gelir” dersiniz. Bunun daha fazlasını düşünmeye bile gerek duymazsınız. Halkın tarihi davasına karşı sorumluluk duyanların tavrı böyle olamaz. O hep derin düşünür, çare olmaktan başka aklına bir şey getirmez ve mutlaka bir derde derman olur. Biz de öyle yapmaya çalışıyoruz.

İnsana güvenmeliyiz, yine size güvenmek gerekiyor. Bütün yetmezliklerinize ve baş belalılığınıza rağmen başka çaremiz yoktur. Bir halkın davasına kesin saygınız olmalıdır. Dökülen onca kanın anlamına ulaşmalısınız. Ama bu halinizi görün. Sizi anlayışa davet etmek için bile ne kadar çaba harcıyoruz. İnsanda hırs olmalı, intikam olmalı, çözüm olmalıdır. Tabii bunları sizi suçlamak için belirtmiyorum. Çoğunlukla çok az sorumluluk düzeyinde seyreden kişiliklersiniz. Ama gittikçe sorumluluk duyması gereken kişiler var ve giderek herkes, düşmanın yaptıklarına bakarak kendini anlamaya çalışmalıdır. “Ben neyim, kimim, bana ne yapılıyor, niçin?” Bu soruları artık kendinize sormalısınız. Bir çoban gibi koyun sürüsünü idare ediş tarzını aşmalıyız. Aşiret yaşamını aşmalıyız. Bunu belirtiyorum, ama nerede, kimlerle? Bizim bir kafa yapımız var, daha doğrusu düşünce yapımız var; bazı şeyleri hiç kabul etmez, bazı şeyleri sınırlı kabul eder, yani süzgeçten geçirir, ona göre olurlarını verir veya olmazını koyar. Bütün olaylara, ilişkilere, yaşamın bütün belirtilerine böyle bir perspektifle bakarız.

Birçok olmaza olur diyorsunuz, ama birçok olur da kendinize akıtmıyor, özünüze çekmiyorsunuz ve böylece öğrenmiyorsunuz. Mutlak reddedilmesi gereken şeyleri bayılırcasına, enfiye gibi içinize çekersiniz, ne kadar uyuştum diye kendinizi hayallere terk edersiniz. Bu sağlıklı bir özümseme olamaz. Yine iliklerinize kadar hissetmeniz gereken hususlar var; onları kişiliğinize naksetmezseniz, kişiliğiniz bir hiç olur gider. Öğrenmedim, duymadım, özümsemedim, dolayısıyla yetişemedim, yetkinleşmedim demeyin. Çoğunuz öylesiniz. Yetiştirmek, yetişmek zorundayız. Şimdi hangi arkadaşı yetiştirelim ve sağlam bir görev alanına sevk edelim diye düşünüyorum. Kendime, şu olur mu, bu olur mu diye soruyorum. Ama hikâye diyorum, bu adamın gitse de kendini kandırmaktan, çok az etkiye yol açmaktan öteye bir hali olamaz. Tabii ki bu düşünceleri tarzınız, havanız yaratıyor. Oysa benim tarzım farklıdır, yeterlilik sınırlarını zorluyorum, düşmanı tek başıma zorluyorum.

Düşman Genelkurmayı geçen gün benim için özellikle şunu söylüyor: “Bu iş kesin APO’nun işi olamaz, arkasında bir devlet var.” Neredeyse bütün dünya arkasında diyecek. Oysaki bunun tersi söz konusudur. Bu iş, iğneden ipliğe kadar benim işim, aslında benim dışımda herkes büyük oranda bozuyor. Çaba var, ama öyle düzenli, hakim, sistemli değildir. Bunun yanında bırakın bir devletin bizim yanımızda olmasını, bütün devletler -dost olanlar da dahil- bizi günlük olarak nasıl kullanacaklarını düşünüyorlar. Anamlı bir dostluk yaklaşımı içinde olanı, başka devletleri, kişileri veya örgütleri bir yana bırakın. Acaba kendimiz yardımcı olabiliyor muyuz? Korkunç yüklenimler olmasa adım atabilir misiniz? Çözümlemelerde okuyorsunuz, telsiz konuşmaları var, buradaki anlatımlar var. Yani bu kadar uğraştan sonra, ancak biraz iş yürütebiliyoruz. Ama buna rağmen Doğan Güreş, “Bu onun işi olamaz” diyor. Oysa tam tersi söz konusudur.

Zaten benim dışımda hiç kimsenin böyle bir işi başarması söz konusu olamaz. Yani bu işi biraz bu çaba, bu tarz, bu yaklaşım yürütebilir. Bunun dışında dünya birleşse bile bu işi yürütmesi mümkün değildir. Aslında belki de bunu demek istiyor, ama anlatmasını bilmiyor. Tam tersine kendisinin arkasında bir devlet değil, bütün dünya var. Buna rağmen savaşta ne kadar zorlandığını kendi halinden anlamak zor değildir. Yani bu işi nasıl yürüttüğümüz düşmanın bile dikkatini çekiyor. Kendiniz tanıksınız, tepeden turnağa veya iğneden ipliğe kadar her şeyimizi kendimiz götürüyoruz. Kendi halinize bakın. Sizi bıraksak acaba düz yolda sağlam

yürüyebilir misiniz? Şöyle mayınlara basmayın, işte şu dağa şöyle gidin diye talimatı bile buradan veriyoruz. Taktik hususları günlük olarak belirlemeye çalışıyoruz. Her şey açık, ortadadır. Tabii iddialı olmak gerekiyor. Karşınızdaki kişinin, öyle sizin bildiğiniz, yaşadığınız veya sandığınız gibi değil, kendisini bir olay halinde götürmesini veya düşman için bir de anlaşılmaz kılmasını biliyor musunuz? Bunu halen sürdürüyorum.

Benim neyim var? Ben bu işe başlarken, elimde ne bir kuruş para ne de bir kurşun vardı. Asker olan sizsiniz, günlük olarak nasıl asker olduğunuzu kendiniz değerlendiriyorsunuz. Ama yine de bir savaş yürüttük ve bugüne kadar da getirebildik. Düşman tarafından anlaşılma istenmiyorum, ama siz anlayabiliyor musunuz? Fakat karşı güçler bizi nasıl inceleyebiliyorlar. Şimdi sorun şuradadır: Sorun, bizim etkili olup olmamız değildir veya düşman bizi nasıl değerlendiriyor, o da önemli değildir, sizi anlayıp çekebilmek önemlidir. Bırakalım tehlikeyi, Kürt tarzı bir felakettir.

İlerde kendimi ve Kürt gerçekliğini, neyle nasıl uğraştığımı, ne yapmak istediğimi anlatmak isterdim. Korkunç bir olay veya korkunçtan da öteye çok ilginç bir olaydır. Bir dağa mı benzetsek, anlaşılmaz büyük bir olayı anlaşılır kılmak çok zor, karmakarışık bir olaydır. Bahçeden dolaşıp ana bahçeye yol açmak, yeniden yağdırmak, şekillendirmek, hepsi içine giriyor. Kimleri şekillendiriyoruz, kimlere müdahale ediyoruz, neden? Ne hakla, gerekçen ne, gücün ne? Tüm sorunlar yakıcıdır. Tabii bu benim gönüllü işimdir. Bu işi ne zoraki yapabilirim ne de çıkarlarla fazla izah edilebilir. Herkesin bir savaş tarzı var, bizimki de farklı bir tarzıdır. Siz çelişkilerinizi bir kan davasıyla, bir emek davasıyla, bir memurlukla uğraşıp halledersiniz. Bunlar hep çelişkilerinizdir. Ama bizimki farklıdır, değişik aldık, değişik götürüyoruz. Zorlandığınızı açık, fakat halen bizim gerçeğimize uzak olduğunuz veya onu anlaşılır kılmaktan biraz uzak olduğunuz açıktır. Kimin yaşamdan, düzenlenmekten uzak durduğu, kimin görevlerine eksik yaklaştığı, kimin güç yetiremediği, kimin bu konuda kaybettiği, kimin kaybettiği ortadadır.

Biraz anlayışlı olmalısınız. “Adamız, delikanlıyız, söyleyiz böyleyiz” diyorsunuz, ama maalesef nereye gidiyorsanız çabuk dökülüyorsunuz. Hakim olamıyorsunuz. Hakim olmanızı kim istemiyor? Bizi bile gözden düşürüyorsunuz. Örneğin ben, öyle kolay kolay gözden düşecek veya ucuz kullanılacak bir adam değilim. Acaba bizi bozuk paradan daha kötü kullandığınızı biliyor musunuz? Halbuki kendimi insanların hizmetine nasıl görkemli sunduğumu dünya alem bilir. Bizi keşke altın satar gibi satsanız; ama bozuk tenekeler, bakır düzeyinde kullanıyorsunuz. Beni iyi kullanmasını bilseniz ne mutlu size; verdiğimiz gücü, ortaya çıkardığımız olanağı, eylem gücünü, düşünce gücünü iyi kullansanız ne mutlu size. Onu da yapamıyorsunuz.

Tabii bu, büyük ulusu yaratma meselesidir. Ne işle uğraştığımızı biraz biliyoruz. Sizin ulusal ve sosyal düzeyinizi sağlamak, sizi adam etmek gerçekten çok zordur. Çünkü ulus olmaktan çıkmış, hatta sosyal açıdan bile klan olmaktan çıkmış, aşireti bile dağılmış bir geleceğin ifadesisidir. Ama yine de saygı duyulması gereken bir iştir. Sizi başka türlü idare etmek mümkün değildir. Sizi aşiret, klan, kabile yaşamına çekmek istemiyoruz. Sizi sömürgeleştiririm mi? Sizi öldürelim mi? Öldürsek nereye koyacağız? Bazı önderlikler var, ucuz satıyorlar, öyle mi yapalım? Bunun gereği yoktur, eden etmiştir zaten. Tabii biz tersini yaptık, çok radikal ve en mükemmel insanı neredeyse en temelden yaratmayı denedik. Bunlar çözümlenmelerde var, fakat anlamıyorsunuz. Tabii gücünüz de yetmeyebilir. Sizi yetiştirmeyi istiyorum, çünkü sizi yetiştirenler düşmandan daha beter etmişler.

Benim bütün çabalarım, bütün bu ilgim de aslında sizin bu geriliklerinizle orantılıdır. Çok biçimsiz, yetersizsiniz. Yetkili bir komuta kişiliği, militan kişiliği henüz çıkmadı. Hepsini kocakarı gibi, her gün dırdırlarını dinliyorum. “Eğitim gördüm, yendim” diyen yoktur. Perspektifi, gücü, yetkiyi hazır veriyorsun, kullanmasını bilmiyor, usulü beceremiyor. Seviye geri, yağrulmamış, yetişmemiştir. Kocakarı gibi ağlıyor, biraz üstüne gidince pat diye dökülüyor. Dün Doğan Güreş de, “Sağ yakaladığımızda başları hemen bizim askerlerimizin omzuna -babalarıymış gibi- düşüyor” diyor. Bu aslında sizin için acı bir şeydir. Yalandır, belki abartıyor, ama gerçeklik payı da var. Yani ben kahramanca direnenlere burada saygı duyuyorum, ayırt ediyorum. Fakat diğer biçimi de az değildir.

Bunlar yanlış, yetersiz katılımlar, kendini dönüştüremeyenlerdir. Yaralı bir halde düşmanın eline geçmek çok olumsuz bir durumdur. Birçokları bu durumu yaşıyor. Nerede öfke, hırs, düşmana karşı savaşma anlayışı ne kadar gelişmiş? Düşmanı yaptıklarıyla, tarihçesiyle, geleceğinin önündeki engel durumuyla ne kadar görüyorsunuz? Aslında çok sınırlıdır. Sınırlı olmasaydı, kişilikleriniz rahatça veya kendini böyle uyutmayla, avundurmayla bize dayatır mıydı? Yılları böyle geçirir miydiniz? Düşman kimdir, öğrenin. Düşman ne yapar acaba? Son aylarda kolay çözümler var, itirafçılık kolay geliyor. Çünkü düşmanını hiç anlamamış, öyle ki bu da katılımlardan ileri geliyor. Kinlerini, öfkelerini güçlü planlamayanlar, düşmana büyük darbe indirmeyenler kimlerdir? Yine düşmanını tanımayanlardır. Rasgele, tacizden kurtulamamış, büyük düşünemeyen, planlamayan eylem kimin işidir? Kendini ve düşmanını doğru dürüst tanımayanların işidir. Yoksa çok büyük kini ve öfkesi olan, bunu düşmana kusturmasını bilir. İçinizde böyle yapan var mı? Çoğu giderken vuruluyor. Bunları aşmak gerekir. Bunları aşmadan, kendinizi adam yerine koyamazsınız.

Örgütlülük Kendini Kazandıracak ve Yaşatacak Gücü Bulmaktır

Bu son Cudi operasyonlarında geçen bir haberde iyi tanıdığım bir arkadaş vardı, bu arkadaş Siverek direnişinde de yer almıştı. **Yılmaz Uzun** arkadaşımızı geçerken analiz. Yorulmuş, zindan çıkışlı bir arkadaş, on yılı aşkın süre zindanda kalmış. Birim gitmiş; oysaki komutandır, yetkilidir, istese onu omuzlarında taşıyıp götürebilirler. Fakat “Siz gidin, biz bir köyde kalalım” demiş. Birkaç değerli savaşçıyı da yanına almış. Birisine de “Git köyden bir taksi getir” demiş. Aslında gidecekleri beş dakikalık yoldur. Herkes de biliyor ki, Silopi Ovasını düşman çepeçevre kuşatmıştır, örgütlemiştir. Burası özel savaşın merkezidir. Şoför sözde ajan çıkmış. Şimdi gelen taksi neyin taksisidir, giden milis kimin milisidir? Kim bilir, belki de düşman bunu çok iyi planlamış. Bir gerilla komutanı silahından ayrı durur mu? Bu çok acı bir şeydir.

Şoför, silahı öne sokmayalım, bagaja koyalım demiş. İnsan bunun sonucunu kestiremiyor mu, bu ne biçim anlayıştır? Bir tabancayı bile üstlerinde bırakmıyorlar. Hiç olmazsa şahsi savunma için yanında bir tabanca kalması gerekirdi. Bu sayede çok acılı işkence ile karşılaşmak yerine, çatışır şehit düşer, kendini şehit eder. Düşmanın eline sağ düşmemek açısından bunu belirtiyorum. Bu tedbiri bile almıyor. Bir milise, bir köylüye nasıl bu kadar güvenilir? İnsan silahından ne kadar uzak kalabilir? Daha da önemlisi neden taksiye binsinler ki? Birisi yorulursa bir saat dinlenir, kalkar yine yürür, arkadaşlarına silahını verir, eşyasını verir, onların yardımıyla yoluna devam eder. Komutandır, zaten yardımcı oluyorlar, götürürler. Bütün bunları bir tarafa bırakıyor. Taksiye biniyor; bir motor olsa ya da köylü arabasına binse daha iyi gider.

Taksiler örgütlendirilmiştir. Çok iyi biliyorum ki, ne kadar taksi varsa, bunların büyük bir kısmı ajanlarla yönetilir. Arabaya biniyorlar, haliyle şoför bunları askeri birimin içine bırakıyor. Yakalanıyorlar, ondan sonra korkunç bir işkence yapılıyor. Parçalıyorlar, kulaklarını kesiyorlar, burunlarını kesiyorlar ve çok ilginç, bir tanesini de sağlam bırakıyorlar. Düşman “Al bunu sorumluya götür” diyor ve tabii telsizle bize bildiriyor. Belki bu da dört arkadaşımızı şöyle parçalamışlar, hem de komutan, biri de Cudi bölge komutan yardımcısı, şuraları şöyle kesilmiş, buraları böyle kesilmiş desin diye, psikolojik savaşın bir oyunudur. Bu da psikolojik savaşın korku yayma taktiğidir. Böylece çok boş, kendisini de çok vahşi bir biçimde götüren bir yolun içine sokmuş bulunuyor.

Şimdi düşünün, burada bir tane değil, on tane değil, ne kadar çok hata var. Ayrıca kendisine de mi acımıyor? İnsan kendisini biraz korumaya alır. Yanında bir takım var, takım kurtulabiliyor, kendisini de pekala takımla birlikte kurtarabilir. Takım kurtulduğuna göre kendisi de kurtulabilirdi. Acaba teslim olmaya mı gidiyor? Teslim olmaya giden adam bile bu kadar donanımsız gider mi? Teslim olma değil, aslında direnmiş de. İşte bir kendini beğenmişin durumu!

Ben bu arkadaşla burada yalnız bir defa tartıştım. Bir baktım ki emir ve talimat nedir anlamıyor. Fazla üzerine gitmek istemedim. Senin yaptığın bütünüyle ordu düzenine, parti düzenine uymuyor dedim. Bir Siverek kişiliği vardı o zaman, gerçi her yerde bir kişilik var, fark etmiyor. Sivereğ’i, Bingöl’ü, Dersim’i, Mardin’i, Botan’ı kendi içinde yoğruluyor. Çok kötüdür, bu halinle yaşayamazsın dedim. Baktım delikanlıdır, biraz daha üzerine gitsek alınacak, yarım bıraktım. Kendisini yine yaşatmıştır. Bireysel gurur var, halen duyuyorum, filan yerin filan kişiliği gururlu, kendini bir şey yerine koyuyor. Bu, belirttiğim anlayıştır.

Perspektiflere gelemeyen, talimatların özüne gelemeyen, Önderlik gerçekliğine ulaşamayan anlayış, vahşi bir biçimde kendi sonunu böyle hazırlar; birisi böyle, birisi daha değişik hazırlar. Bu yoldaşımız kahramanca direniyor. Yine diğer bazıları var; alçakça, şerefsizce yaklaşıyorlar. Onların da örneğini verebiliriz. Bu nedir, bu yaşamdan ne anladınız? On, on iki yıl zindanda kal; Hilvan, Siverek ve Botan direnişlerinde yer al ve en son kaderini bir ajana teslim et, sonunu vahşice getir. Özenle, önemle üzerinde durulması gereken bir olaydır. Bir defa beni kesseniz dağdan ovaya inmem; iki, birliğimden kopmam; üç, madem çok zordayım, illa arabayla gideceğim, çok planlarım, kılavuzu gönderirim, o bir tane taksinin önünde olur, bizzat kesin silahlarım olur. Şimdi düşünün: Öyle askeri birimin içine gidiyor, dur diyemiyor, kontrolü bu kadar yitirmiş. Örgütlü bir kişilik hiç böyle olur mu? Bu halen kişiye güven anlayışdır. Sözüm ona bazı ilişkileri var, köylülere güven anlayışı var; bir milise mi desek, bir şoföre mi, kendi kaderini bütünüyle teslim ediyor. Bu anlayışa sahip olmakla, bütün alanı düşmana teslim etmek arasında fark yoktur, çünkü gafilidir. Gafil olmasa sonunu böyle getirir mi? Kim bilir kendini güçlü de görüyor, komutan da görüyor. Herkes saygılı olur, herkes ona her türlü ihtimamı gösterir, sonra köylü de onu kuş gibi uçurur götürür, anlayışı budur.

Şimdi benim bu kadar etkim ve yetkim var, bin defa ölçüp biçmesem bir yere gitmem. On defa sorup soruştururum. Sen savaş alanındasın, özel savaşın kaynağı bir alana nasıl indin? Bu yöntemi nasıl kabul ettin? O yanındaki savaşçılara acıyorum, çünkü onlar kesinlikle bu arkadaş yüzünden çok acımasız katledildiler. O olmasaydı, şimdi onlar yaşıyorlardı ve mutlak iyi birer savaşçıydılar. İnsan kendisine zarar verebilir, ama yanındakine zarar vermemelidir. Yürüyemeyecek durumdaysan “Aman yanımda durmayın” de. İntihar etmek istiyorsan kurşunu kendi kendine sık, hiç olmazsa kendine bu kadar haksızlık etmezsin.

Bütün bunlar, belirttiğim gibi yanlış yetişmeden kaynaklanıyor. Nereden bakılırsa bakılsın bu yanlıştır. On beş, yirmi yıllık savaşçıdır, kendini yorumlamayı bilmiyor, düşmanını yorumlayamıyor, ilişkiyi yorumlayamıyor, yönetim olamıyor. Halbuki aylarca yanımızda tuttuk, yetiştirdik. Biraz üzerine gitmek istedik, kaldıramadı. Bu, sizin kişiliğinizi ayna gibi açığa çıkartıyor. Yaşamak istiyoruz, özgürce ve savaşarak yaşatmak istiyoruz, dayanamıyor. Özgür yaşamaya, savaşarak yaşamaya gelemiyordu, çok zorlanıyordu. Tabii bunun altında sınıf etkisi de vardır; yanlış yetişme, ordulaşamama, ordu yaşamı yerine kendi bireyselliğini yaşama vardır. Sonuç kaybetmedir, hem de hiç de hak etmediği veya hiç de gerekmediği halde, kendisine ve hiçbir kusuru olmayan çevredeki insanlara da kıyarak.

Buradan çıkaracağınız binlerce sonuç var. Çoğunuz aynı hatalarla karşı karşıyasınız. Kendini ayarla, temsil edemiyorsan, yürütemiyorsan, birkaç gün önceden bildir, “Ben zordayım, yürütemiyorum” de. Üstüne bildir, belki sana bir çare söyler. Ama böyle yanlışlara ne kendini ne de başkalarını koşturma. Buna hakkın yoktur. Bu kadar eski, derin bir yoldaşımızı böyle vahşice katletsinler. Şimdi bunu nasıl izah edeceğiz? Kaldı ki düşman belki de birisini sağ bırakarak, “Git, örgüt bilsin de bizim ne kadar gaddar olduğumuzu anlasın” demek istiyor. Bunu yapan düşman bir tanesini de yeralı bırakıyor, “Askerimizin kucağında ağladı” diyor. İşte bunlar sizin içinizden çıkıyor. Böyle katledilen de, böyle gözü yaşlı teslim olan da sizsiniz.

Her gün böyle cinayetler var, bunları aşmak gerekir. Bu dehşetli bir durumdur. Bunları size söylememize gerek yoktur. Yaşamak istiyorsanız aşmak zorundasınız. Niye kendinizi içimize atmışsınız? Ben öyle değilim, halen kendimi ne ucuzca yaşıyorum, ne öyle öldürtüyorum. Bana her gün savaşı, gerillayı dayatıyorsunuz. Şimdi size, gerillanın neresindesiniz, savaşçılığın neresindesiniz desem, fazla cevabınız olmaz. Ama günlük olarak bu durumları yaşayacaksınız. Böyle bir dehşeti kendinize layık görüyor musunuz?

Kontrgerilla çok vahşi işkenceleri yetmişlik ihtiyara bile yapıyor, size nasıl yapmasın? Her gün kadın da yakalıyor, paramparça ediyor, yol ortasına atıyor. Bütün bunlar dehşet vericidir, korkutucudur. Bu bir psikolojik savaş gereğidir, yaparlar. Çoğu arkadaş sanki düğüne gider gibi köye iniyor, halkla ilişkiler kuruyor. Böyle birçok arkadaş var. Düşman gerçekliğinin farkında bile değildir; düşman gözüne kadar giriyor, hiç görmüyor. Sen militan olamazsın, savaşçı olamazsın, ruhun çok duyarsız, tehlikeyi bile sezemiyor. Tarihte vardır, Köroğlu bile, “Uçan kuştan nem kaparım” diyor. Bizimkiler değil uçan kuştan, düşman kendisini mercek gibi gözlerine soksa bile orali olmuyor.

Kendi hassasiyetlerinizi düşünün, ondan sonra da savaşıyoruz deyin. Ben bu durum karşısında öfkeleniyorum. Şimdi böyle birçok komutanımız var, hepsi de gücünü benden alıyor, bir ağa gibi kuruluyor. Bizdeki hassasiyete, çareye bak diyorum, ama onun umurunda bile değil. Köy ağası sadece köylerde olmaz. Hepsini içimize taşınmış, belki de köy ağalarından daha tehlikeli bir biçimde içimizde de var ve bunlar sizler oluyorsunuz. Ama ben de şunu belirtiyorum, biz bir savaş yürütüyoruz.

O arkadaş veya arkadaşlar beni anlamış olsalardı, en azından akıllarına getirmiş olsalardı, asla o yola öyle inmezler, taksiye öyle binmezler ve silahlarından öyle kopmazlardı. En önemlisi de çok önceden hazırlanarak, dağların en asi kısımlarından aşağılara düşmezlerdi. İşleri çok sağlam esaslar dahilinde ele alırlardı. Demek ki bizi unutuyorlar, kendi bildiklerinden şaşmıyorlar. Kendilerini aslan yerine koyuyorlar. Kendilerine çok güvenmeseler ovaya inmezler, taksiye binmezlerdi. Böyle birçok komutan var, size

bol bol örneklerini sunduk. Kendilerini nasıl Güney'e attıklarının hikâyesini, Doğu'ya kendilerini utanmadan nasıl attıklarını biliyorsunuz. Bunlar yiğitlik de, cesaret de değildir.

Yetişme derken, bütün bunları da göz önüne getirmek gerekir. Siz kaçmayacaksınız, fakat yanılığınızdan ve gafil durumlarınızdan sıyrılamazsanız vahşi götürüleceksiniz. Ben daha fazla ne yapayım, düşman gerçekliği budur. Ben deli miyim ki, bunca yıldır burada nefes nefese bu hassasiyetle duruyorum? Düşmanıma yenik düşmemek, düşmanımın acımasızlığını şahsımda yaşamamak için duruyorum. Yani siz çok akıllısınız da ben safım, öyle mi? Ama kimin kazandırdığı ortadadır. Küçük bir yorgunluk geçiriyorsunuz, küçük bir şey yapacaksınız, her şeyi unutuyorsunuz.

Ciddiyetle bizi anlamaya çalışacak mısınız? Birkaç örnek verdim. Bırakalım ciddiyetle bizi anlamayı, bizden aldığınız gücü böyle çarçur etmeyi marifet biliyorsunuz. Ben size her gün savaşın ciddiyetini anlatıyorum; önce savaş kişiliği, önce savaş duyarlılığı diyorum. Biraz anlayın, sizden çok büyük anlamınızı bekleyen yoktur. Yani dağdan ovaya şöyle inilmeyeceğine dair bir bilgi, muhtemelen ajan olabilecek bir ilişkiye takılmamak kadar anlayın yeter. Bunu tespit etmek de mi zor? Biraz ciddi olun. Yaşadığınız rezaletler var. Düşmanımı bu kadar tanımadan, haini ve işbirlikçiyi tanımadan kendini şunun koluna, bunun koluna attınız mı, kocakarından ne farkınız kalır? Kendini böyle düşmanın kollarına atan adam, kölenin tekidir. Gurur da, yiğitlik de bu değildir.

Büyük öğretmen **Lenin**, "Proletaryanın en büyük özelliği, örgütsel özelliğidir" der. Yani o örgütü ile, örgütlenmesi ile kendisini kurtarır. "Proleter intikam, proleter yiğitlik ve örgütlülüktür" der. Örgütlülük nedir? Örgütlülük demek, kendini kazandıracak, kendini yaşatacak gücü bulmak, kendini bu durumlara düşürmemek demektir. Tabii örgüt sizin hiç umurunuzda değil. Benim için örgütlülük, denize düşenin, hiç yüzme bilmeyenin yılana sarılmasından tutalım büyük bir uzay boşluğundan, düşük hücrelerle veya atomlarına kadar bölünmemesi için, bir şey buldu mu tutunmak için kendini verecek kişinin durumuna benzer. Yani boğuluyorsunuz, üzerinize bir halat atılıyor, tutmuyorsunuz. "Halatı tutsam enerji sarf ederim, sürünürüm, kendimi çekerim, zorlanırım" diyorsunuz. Ya ne yapıyorsunuz, "kendimi rahata koyuveririm." Sizin için rahatlık, uçurumu boylamak, deryanın dibini boylamak, karanlığı boylamaktır. Rahatlık anlayışınız kesinlikle budur.

Şimdi ne kadar yüklensek de, "Bize yazık değil mi? Zaten çaresiziz, zaten bize vurulduğu kadar vurulmuş. Biraz yaşamak istiyoruz, şeref ve özgürlük bulmak için PKK'ye geldik" deniliyor. Yanlış tercih yapmışsınız. PKK amansız örgütlülük, savaşçılık ve eylemlilik yeridir. Yani kendinize yakıştırdığınız hesaplarla bizim gerçekliğimiz arasında bağlantı yoktur. Zorlanmışsınız, yaşam sizi çok zorlamıştır, PKK içinde rahatlık arıyorsunuz. Tam tersine, savaşa geliyorum diye geleceksiniz, müthiş örgütlenmeye koşacaksınız. Bu yaklaşımı kendinize uygulayın. Adam örgütlenmeden ve zorluklardan kaçmak için partiye gelmiş. Zorluklardan kaçmak için PKK'nin olanaklarına yapışmış. Bu, kendisini yerle bir edecek tutumun ta kendisidir.

Çoğunuz PKK saflarında bulunmayı böyle anlıyorsunuz. PKK'nin yetkilerini kullanmayı bir yaşam rahatlığı gerekçesi haline getirmişsiniz. Yanlış yapmayın; geliştirdiğiniz kişilik savaş kişiliğidir; çözebilen, neşteri yerinde vurabilen, sözünü ve silahını çok iyi kullanabilen kişiliktir. Halinize bakın, elimde bela olmuşsunuz. Durumunuz, kurbanlık bir koyundan öteye düşünülebilir mi? Kendinizi yetiştirin. Savaş örgütünün adamı olmaya geliyorsunuz. Tartışalım, kaldı ki sizi zorlamıyorum. Ben bu halimle tartışıyorsam, siz de tartışmaya gelin. Kaçıyorsunuz ve bunun yerine boş işler, bunun yerine kendini aldatmalar içine giriyorsunuz. İlk dersi ciddi veriyorum. Dikkat ederseniz, her dersim hem ilk derstir, hem son derstir. Bunu anlamak gerekiyor. Biraz anlayışlı olun, "Anladık, buna göre yaşamayı bileceğiz" deyin ki, sizi bu dehşetten sağ salım veya başararak kurtaralım. Belki yiğitliğiniz gelişebilir, bir büyüklüğünüz söz konusu olabilir.

Benim anlattıklarım açık değilse, daha da kapsamlı hale getirebilirim. Ama anlattıklarım açıktır. Size sille tokat girişmeye gerek yoktur, size sert yüklenmeye de gerek yoktur. Anlayışlı olacaksınız. Benim konuşmalarım açıktır, çözümlerimi açın okuyun, okumayı bilmeyenler yanındakine okutsun. Çünkü düşmanın dayattığı dehşet verici durumlar var. Sizi zorla savaşa çekmiyorum. Kendi düşmanımı biliyorum. Ne bir kuruş, ne bir kurşun olmadan yıllarca sabrımı ve bilincimi geliştire geliştire ayakta durmaya çalıştım. Siz beni reddedemezsiniz. Bir savaşçıyım, mücadelecüyüm, yılları en üstte kalacak bir biçimde götürüyorum.

Bizi inkâr ediyor, gözü kara kendinizi dayatıyorsunuz. Bizden kurtuluş istiyorsunuz, başarı istiyorsunuz; hem de emek sarf etmeden. Ondan sonra da karşılığını bulamadınız mı ağlıyorsunuz. Şimdi bile sizin bu halinizi kabul edersek, ne bir yiğit, ne bir akıllı, ne de bir iş bilen adam çıkar. Nitekim önünü alamazsak, kariyerist, düşkün, çıkarıcı, yetkiyi kötüye kullanan, fırsat buldu mu yoldaşının canını okuyan biri olup çıkarsınız. En iyisi ve en iyi niyetlisinin, kahramanca direnenin böyle en vahşi bir katliamla kendi sonunu getirmesi gibi bundan öteye gidemezsiniz. Ben bütün bunların nedenlerini ortaya koydum. Anlamaktan kaçacaksınız? Bizim de bildiklerimiz var deniliyor. Senin bildiklerinin seni nereye götürdüğü, sana kaç paralık iş yaptırdığı ortadadır. İşte bu kontra pratiğidir. Pratiğin pek doğru değilse, o zaman iyi öğren. Öğrenmeye ihtiyacın var, ondan sonra doğru yürüme, doğru adımları atmaya öğren. Zorlama yoktur.

Bunlar önemli işlerdir, size basit gibi geliyor, ama temel yaklaşımlardır. Yoksa elimizde birer ölü gibisiniz. Ben buna ayakta gezen ölüler dedim. Temel sorun, bu ayakta gezen ölülerden yaşama çekilecek insanı yaratmaktır. Sırf sizi biraz yola getirmek için kendimi adeta un edip eliyorum. Her türlü yöntemi deneyeyim, onları biraz yaşama çekeyim diyorum. Ayaktaki ölülersiniz, tesadüfen yaşıyorsunuz. İnsan etkinliğini, insan eylemini, insan gücünü bilmiyorsunuz. İnsanın gücünü açığa çıkarma şurada kalsın, farkında bile değilsiniz. Kendi kişiliği ve gücünün farkında olsa sonunu böyle getirir mi? Kendi kişiliğinin gafil durumundadır. Öyle olmasa bu kadar pişmanlık duyar mısınız? Ne kadar pişman olduğunuzu günlük olarak kendiniz biliyorsunuz.

Ama ben öyle değilim, yaptığım bütün işlerin sonuçlarını hesaplıyorum. Ölçüm şudur: Bugün de kesin kaybedilmedi. Ama sizin kaybedilmedik tek bir gününüz var mı? Veya ulusal açıdan, parti açısından böyle bir hesap yapma gereğini duyuyor musunuz? "Bugün parti için iyi geçirildi, bugün kesin kaybetme değil de, kazanmanın bazı imkânları ortaya çıkarıldı veya kendimi kazandım" diyor musunuz? Acaba kendinizi kazanmayı biliyor musunuz? Düşünün, kendinizi kazanmışsanız müthiş olursunuz. Vuracak güç var mı, düzeltme gücü var mı? Ben bu konularda kendime güvenirim, sonuna kadar da iddialyım. Ama siz arkadaşça tartışmayı ne kadar kavramışsınız? Her şeyden önce buna gücünüz var mı? Bazı arkadaşlarımız halen yanılıyor. Bir şeyler anlatmaya çalıştım, bu arkadaşlar anlamadılar, sizin gibi küstüler. "Niye bizim gibi yiğit militanlara bunlar söyleniyor ki" diyorlar, köylü delikanlısı gibi alınıyorlar veya küçük burjuva alınganlığı söz konusu. Bu kişilik nereye götürüyor?

Benim saham çok tehlikelidir; benim adıma savaşmayın, gidin babanızın adına, aşiretiniz varsa veya başka örgüt varsa onun adına savaşın. Benim sahamda bu işi yapmayın. Ne benden öyle güç aldığınızı ne de benim adıma savaşığınızı sanın. Çünkü du-

rumlar çok farklıdır. Benim düşmanım çok kötü vurur. Nitekim düşman genelkurmayı bile ikilem içinde, müthiş katlediyor; diğerlerine de, “yaralıyı tedavi ediyoruz” diyor. Bir çelişki içinde ve bu çelişki sizden kaynaklanıyor. Düşman ne böyle katletmeli ne de böyle kucaklayabilmelidir, ikisi de yanlıştır. Normal askeri kurallar var, onları uygulayabilmelidir. Siz buna yol açıyorsunuz. Öncelikle kendini bu karmaşıklıktan kurtarmak gerekiyor.

Bunlar çok gerekli derslerdir, ama maalesef benim etrafım savaş gerçekleriyle alay edenlerle doludur. Yetki verdiklerimizin büyük bir kısmı alay ediyor. “Burada ne geziyorsun” diyorum. Bunu söyleyince de “Bu büyük Başkan karşımda nasıl böyle konuşur, o zaman yer yarılıns içine gireyim” diyor. Ne yer yarılıns içine gir ne de benim karşımda dur. Kendini yetiştir, aynanın karşısına geç kendini düzelt, karşıma öyle çık. Aylarca tek kalıyorsun, fiziğini güçlendir, ondan sonra benden dağa gitmeyi iste. Dilini düzelt, ondan sonra benden kitleye gitmeyi iste. Benden başka ne istiyorsun? Beni kullanmak istiyorsan, bu mümkün değildir. Yetkiyi, gücü benden alıp yaşamak istiyormuş. Bu mümkün mü? Ben anama bile bir kurşun vermemiş veya bir metre bez almamış adamım, seni yanımda nasıl yaşatacağım? Kaldı ki biz, başka türlü bir yaşatma eyleminin sahibiyiz. Tabii böyle gafil çoktur, ama kendilerini akıllı sanıyorlar.

Bütün bu söylediklerimden anlayışlı olmanız gerektiği ortaya çıkıyor. Savaş gerçekliğimizi özellikle anlamanızı istiyorum ve her gün bu işkence haberlerini dinlemekten bıktım. Geçen gün “Cezaevlerinde boğuyorlar” diyorlardı. Zaten bunların işkencesini anlatmaya gerek yoktur. Dağda da, sıradan sempatizanı bile böyle vahşice katlediyorlar. Bütün bunların önceden gelişeceğini biliyordum ve uyarımı yaptım. Buna göre kendinize gelin dedim; kitleye de, savaşıtlara da, zindana da çağrı yaptım. Başka türlü manevi baskılardan kendimi kurtaramam. Görevimi yaptım, isterse hepsi gitsin, hepiniz gidin, bu umurumda bile değildir.

Eskiden öfkelenirdim, sıkılırdım. Şimdi hiç sıkılmıyorum. Çünkü büyük görevimi yaptım, büyük ilgilendim, büyük yol gösterdim. Ama ilgi göstermemiş, bu kadar anlatımdan sonra bile yanlışı uygulamış. Kesinlikle buyum, beni başka türlü anlamayın. Zaten acımam, bir tek damla göz yaşı bile dökmem, gerçekliğiniz üzerine düşünmek bile istemem. Yoldaşlar, bu netleşmeden sonra anlamlı yaşamak zorundadır; her birisi büyük ve anlamlı yaşamak zorundadır. Doğrusu budur. Bildiğinizi okuduğunuzu sanıyorsunuz; okuyamazsınız, çünkü bizim de, düşmanın da tedbirleri var. Dağa çıkıyor, kendini dağ kadar güçlü sayıyor. seni dağa çıkararak kuvvet ayırıyor, seni dağa çıkararak kuvveti anla. Veya kitleye gidiyor, kendini ilah sanıyor. Seni kitlenin karşısına çıkararak güç ayırıyor. Gidiyor devletlerle oturuyor, kendini devletler yerine koyuyor. Seni devletlerin karşısına çıkararak güç ayırıyor. Ama kendini öyle sanıyor, devlet gibi, dağ gibi, hatta daha güçlü sanıyor.

Ben bile kendimi asla böyle güçlü görmüyorum, dağa çıkıp da kendimi dağ kadar güçlü görmedim. Bir devlet ile öyle güçlü oturmadım. Bir devletin sıradan odacısını, oda temizlikçisini bile saygıyla karşılarım. Bana emir ve talimatlarına uyma görevi düşer, ben bu kadar alçakgönüllüyüm. Fakat bizimki herhangi bir devletle ilişkiye geçtiğinde “Bana iyi bakmadı” diyor. Halbuki o devletler eskiden beri bizim ağırlığımızı bildikleri için, bana bile göstermedikleri ilgiyi ona gösteriyorlar. O zaman da “Daha fazlasını isterim” diyor. Kim olduğunun, ne olduğunun, bunu hak edip etmediğinin farkında bile değil. “Ne de olsa muhatabım, beni karşılamak zorunda” diyor. Gafildir, hepsi birer gafilden ibarettir.

Dağa çıkmış, orada biraz özgür kalıyor, kendini yitiriyor. Öyle değilsin. Yirmi yıldır bir tanenizi dağa daha iyi yaklaştırmak için uğraşıyoruz. Öyle dağı filan da tanıdığımız yoktur. Dağa gidenlerin büyük bir kısmı ilkelleşmiştir. İkel insanların davranışlarına doğru gidiyorlar. Halbuki dağa kesinlikle öyle yaklaşılmamalıdır. Kaldı ki, onu dağa biz çıkarttık. Yüzde doksan dokuz nokta dokuzu bizim yanımdan çıkış yaptı; hiçbirisi özgür iradesiyle, cesaretiyle, silahıyla çıkmadı. Onu halkın başına da biz geçirdik; yani sizleri merhaba ile karşılayacak bir topluluk bile yoktu, ama bunu biz yarattık.

Fakat belirttiğim gibi, bütün bunlar bizimkiler için hiç önemli değildir. Önemli olan kendine sevdalı kişilik, dağları yaratan, kurala hiç gelmeyen kişiliktir. Tabii bunun sonucu da felakettir. Birimlerimizi bir çırpıda imhaya götürür, kendini bir çırpıda ölüme yatırır, sıkıldığında ise kaçır. Aslında direndi mi, teslim mi oldu ayrımını yapmak zordur.

Bütün bunları bunun için çözümlüyoruz, anlayacaksınız. Aylardır size, anlamamanın zamanıdır diyorum. Anlamamanın zamanıdır derken, neyi kastettiğimi şimdi lütfen anlayın. Çünkü anlamak istemeyenler çıkmıştır, bir değil, yüzlerce çıkmıştır. Günlük şahadet haberlerini inceliyorum. Çünkü şahadet haberleri en önemli haberlerdir ve bizim açımızdan incelenmesi gereken en önemli olaylardır. Gidenler dağ gibi adamları, kesin değerlendirmeyi bilmek gerekir. Daha halen “Köye girdik, jandarma çıktı, düşmanın emniyet kuvvetleri vardı” haberi geliyor. Ben bin defa gerilla, köy hakkında sağlam bilgi almadan, hatta kendi adamımı köye yerleştirmeden köye giriş yapamaz dedim.

Geçen gün Dersim Eyaleti’nde, Erzincan’da bir birim böyle imha olmuştu. Ankara Haymanalı Mehmet arkadaş -geçerken onu da analizim burada eğitmiş görmüştü. O da çok uğraştı, mücadele etti. Ama köye inerken, beş kişilik bir grupta tasfiye oldu. Gitmişler, aniden düşmanla karşılaşmışlar. Kaldı ki, ondan önce de sunduğum perspektifler ulaşmıştı. Bu şahadetlerden önce de köye giriyorlar; iki esir, iki şehit veriyorlar. Neymiş de birdenbire düşman karşısına çıkmış. Sen nasıl gerillasın, nasıl sorumlusun ki, düşmanın köyde üslenip üslenmediğini bile bilmiyorsun? Ne hakla o kadar silahımızı, o kadar militanımızı çarçur ettiniz? Halbuki oralarda beş silahın çok büyük bir olay olduğunu, beş militanın yılların emeğiyle kazanıldığını anlamıyorlar. Bu, halkın kurtuluşu için çok büyük imkân olanak demektir. Ama dikkatsizlikten, istihbaratsızlıktan, doğru yaklaşmamaktan dolayı bir çırpıda kaybediyorlar. Bunlar umurlarında bile değil, “savaştık, çatıştık” diyor. Savaşmak, çatışmak böyle mi olur? PKK taktiğinde buna yer var mı? Bunlar da umurunda değil. İşte duyarsız adam, işte sorumsuz adam buna denir. Savaşçısı da, yöneticisi de öyledir.

Her savaşçı, “Ben böyle kaybetmem, savaşırım, ama kesinlikle zor durumlara girmem, köye böyle girmem, ovaya böyle inmem” diyebilmelidir. PKK’nin temel taktiklerine, yaşam felsefesine ve savaş anlayışına göre bunlar yanlıştır. Komutanlar savaşçıyı bastırmış, kendine bağlamış, o da doğruyu bilse bile dayatamıyor. Komutan da belirttiğim gibi sözde dağları yaratan adamdır. Hiç korkar mı? Her yere girer, deler geçer! Öyle olmadığını belirtiyorum, bu kadar gücünüz yok diyorum. Kulağımı tıkıyor, betonlaşıyor. Bunları düzeltmek gerekir. Onun için diyorum ki, duyarlı hale gelin, kendinize bunu yakıştırmın. PKK çizgisinde duyarlı olmak ne demektir, PKK çizgisinde yaşam ne demektir? Bunu mutlaka öğreneceksiniz.

Size işkenceyi anlatayım mı? İşkence görmeyeniniz mi var? Düşmanın her gün vurduğunu bilmeyeniniz mi var? Peki, neden bu hataları yapıyorsunuz? Hatalı girişler, hatalı yürüyüşler neden? Kendinize hakim olun, kendine hakim olmayan, kesinlikle partiye ve onun özgürlük anlayışına bağlı olacağımı da söyleyemez. Özellikle taktik, örgüt çizgisi ile bağını koparmış demektir.

Kaldı ki, bunu böyle yapanlar, en fazla PKK'li olduklarını sananlardır. Size öğretmiyor muyum? Doğruları daha nasıl çarpıcı öğretsek?

Göreviniz Kesin Başarı Temelinde Amansız Yürümektir

Düşmanı hiç değerlendiremiyorsunuz. Değerlerseniz bile düşman için kin, hırs, intikam düşüncesi, bunun yanı sıra düşmana karşı korkuda, kinde, intikamda kaybetmeme, cesareten kaynaklanan plan, ondan kaynaklanan güç düzenlemesi gerekir. Güç düzenlemek için her savaşçının, her silahın kıymetini iyi bilmek gerekir. Bazen de aç kalıyorsunuz, köylere iniyorsunuz. Bir torba unun kıymetini iyi bilmek -binlerce ton un çürüttünüz, onun için belirtiyorum-, iyi yer hazırlamak gerekiyor. Tüm bunların hepsi iç içedir. Ama hiçbirisini düzenlemiyorsun, savaşçıya bozuk atıyorsun, bir değil binlerce çuval değerler gidiyor. Her gün bana üç yüz, beş yüz bin, bilmem ne kadar çuval erzak çürüdü diye haber veriyorsunuz. Ondan sonra da sırf bir ekmek için “Köye girdik, bu kadar kayıp verdik” diyorsunuz. Bunu yapmayın, benimle bunu konuşamazsınız. Yarın silah kaynağı kurur.

Düşman “seksen bin mermi ele geçirdik” diyor. Doğru ya da yanlış, ama böyle şeyler var. Çoğunun umurunda bile değil. Sizin bu savaşçılığınızı kaldıramam. Aslında yenilmediğinizi sanıyorsunuz, ama yenilgiye gidiyorsunuz, vuruluyorsunuz. En acı tarafı da budur. Haklı da olabilirsiniz, ben ruhen yenildiğinizi belirtmiyorum, bu yenilgiyi hak ettiğinizi de sanmıyorum. Zaten hak etmediğiniz için sizi halen yenildiler diye bir tarafa atmıyorum. Yenmeye çalışıyorlar, fakat usulünü bilemiyorlar diye düşünüyorum; onun için size şans veriyorum. Ama size bırakılırsa, gözü kara bir yenilgiye kendinizi vermiş gidiyorsunuz ve bunu da başarı sayıyorsunuz. Tüm bunları düzeltmek gerekir.

Kendi pratiğinize bakın, biraz anlayışlı olun. Asker adam, gerçekten önce disiplinin özünü anlar; temel işler konusunda ne yapması gerekiyorsa ona mutlak bağlı kişidir. Askerliğin ilk adımı böyledir. Tüm bunları altüst ediyorsunuz. Gururu da var, istemi de var, bir de özgürlük istiyor. Böyle olursa Talabani gibi gülünesi duruma düşersiniz. Adam sizinle dalga geçiyor. Ben ona acıyorum, ama siz onun elinde kendinizi bize acındırarak duruma düşürüyorsunuz. Burada gurur nedir? Gurur, bu durumlara kendini düşürmemektir. Düşürmemek için dağlara ve birliklerinize müthiş yükleneceksiniz. Aksi halde bunun intikamını alamazsınız. Adamlar sizinle dalga geçer. Gururun varsa, özgürlük alanında hesabını büyük yapacaktın, alçakgönüllü biri olacaktın, kendini büyük görmeyecektin.

Bir memurun karşısında bile saygılı ve anlayışlı olun. Ben anlayışlıyım. Neyle karşı karşıya olduğumu biliyorum. Bir çocuk gibi homurdan, ağla, gururlan, kendini kabarık bir tip haline getir. Hayır, böyle yaşayamazsın, böyleysen senden adam çıkmaz. Bunun yanında fırsat ve olanak veriliyor. Onun üzerinde ağa kesil, “dağları ben yarattım” de: Bunların hepsi yalandır, abartıdır, yanıltır. Bu halde sizi nasıl kurtaracağız? Sözde en akıllılarından geçiniyorsunuz, ama haliniz ortadadır. Şimdi bazı arkadaşlarımız güya göreve hazırmış. Göreve hazır olmak iyi bir şeydir. Fakat söylenen sözün, verilen emrin gereğine ne kadar güç getirebilirler? Bu çok önemlidir. Bundan daha derin nasıl anlatayım acaba? Gençler anlıyorlar mı? Nasıl olduğunuzu bilemiyorum.

Sizi buraya PKK gerilla adayları diye aldık, bizi pişman ettirmeyin. Sizi delikanlı gibi ortaya salmışlar, fakat delikanlılıkla ilginiz yoktur. Kendinizi bir şey sanıyorsunuz, ama çok zavallisiniz. Yani oturun, ağlayın demiyorum, ama gerçeklerinizin dışında da böyle kendinizi aptalca yaşatmayın. Düşmanınızı tabii ki çok yönlü öğreneceksiniz. Kendi olanaklarınızı, parti tarihinizi iyi bileceksiniz. PKK tarihini hakıyla öğrenen bir kişi, bana göre örgütlenmenin, eylemin, olanağın kararı kesilmelidir. Bu, PKK tarihini öğrenmek demektir. Ülke koşullarında, halkımızın içinde bizi hatırlayın, biraz bizi göz önüne getirin. Değerlerle oynamak, hakkını vermemek olmasın. Dikkat ederseniz, biz sıfırdan üretiyoruz. Halen sizleri geliştiriyorum. Yani siz bana bir katkı yapıyorsunuz, ben size yapıyorum. Gerçekten size bir şeyler veriyorum. Siz beni zorluyorsunuz. Nankörlük de burada başlar. “Alacağımızı aldık” diyorsun, ama verebiliyor musun? Herkes şimdi onu söylüyor, “alacağımızı aldık” diyor. Peki, vermeden ne haber!

Daha dün bu sahadan yolladıklarımız ne yapıyorlar? Kimi lafazan, kimi problem veya işte ‘anlaşılamadı, yöntem tutturamadı, beceremez’ havasında götürüyor. Sözüm ona bu kadar iyi söz söylemişsiniz. Ben bu sözlere artık kesinlikle inanmıyorum, ne olursa olsun ciddiye de almıyorum. Benim bir söz verip de yerine getirmemem mümkün değildir. Oysa siz yaptıklarınızdan sonra “Yöntem tutturamadım” diyorsunuz. Sen söz verdiğinde, mükemmel yöntemi de aklına getirerek söz vereceksin. “Çaba yeterli olmadı” diyor. Söz verdiğinde çabayı da müthiş yeterli görecektin, ona göre söz verecektin. Yine “Kapsamlı anlayamadım” diyor. Hayır, bunu da önceden düşüneceksin. Sabun köpüğü gibi sünen sözler veriyorlar. Yani kesin bunlara kendinizi kurban edin, kafanızı şöyle taşa vurun demek istemiyorum. Anlayışlı olun, çünkü işler ilerleyebilir. Size kendi tecrübemi anlatıyorum. Sıfırdan, en olmadık yerlerden iş çıkarmasını biliyorum. Siz altın gibi yerlerdeyiz, iş yürüyebilir, üretim gelişebilir. Ama bunun için anlayış gerekir, yönetim gerekir, çaba, inat ve sabır gerekir; tabii ki düşmanı hesaplamak gerekir, olanağı iğne ucuyla hesaplamak gerekir, hassasiyet gerekir. Sizi serbest bıraksam neye varacağınız belli değildir. Kim bilir hangi yanlışa kurban olur, hangi gaflete dalarsınız.

Tüm bunlar köleliğinizin boyutunu gösteriyor. Hem de “Yetiştik, hazırız” diyorsunuz. Hazır adam böyle olmaz. Böyle yürüyüp kendini bir işe vermeye hazırlarken, ben hep böyleyim, ayaktayım ve bir şeyler veriysem oldu diyorum; yani zorbela altından kalkıyorum. Siz hiçbir şey yapmadan veya bir gün bile işlere yüklenme gereği duymadan, sallana sallana yola dizilip gidiyorsunuz. Bir de benim için düşünün: Bir dağ hesabı olsa, bir alan hesabı olsa, nasıl giderim, hiç aklınıza getiriyor musunuz? Hassasiyetler, incelikler, ölçmeler, biçmeler, elemeler, sınamalar ve denemeler nasıl olur, biliyor musunuz? Hem de sözüm ona Önderlik diyorsunuz, bağlıyız diyorsunuz. Bağlılık, onun gerçekliğini anlamakla başlar. Tam tersi kendine olmayan cesareti, olmayan yöntemi, olmayan yürüyüş tarzını yakıştırıyor ve bu da hep benim adıma oluyor.

Çelişkiyi çözmek istiyorum. Oysa siz çocuklar gibi çözmek istiyorsunuz. Çok fakir bir ailenin şımarık, sanki çok zengin bir çocuk havasıyla kendinizi PKK’de yaşatmak istiyorsunuz. Böyle bazıları var, onları düzeltmek zorundayız. Anlamak derken, tüm bunları kastediyorum. Sopaya gerek yoktur, sopa daha etkilidir, ama ben yoldaşça anlayış diyorum. Beni anlamıyorsanız, burada ne geziyorsunuz? Beni anlama gücünüz yoksa, size yazık değil mi? Ben bir avuç insan istiyorum, on tane böyle arkadaşım olsun bana yeter. Bu geliştirdiğimiz anlayışı yaşamak için varım desin yeter. Yani biz az adamlarla da iş yapmasını biliriz. Çok geldiniz, ona da varız dedik. Sandığımız gibi ne size muhtacız ne de sizi ciddiye almazlık ederiz. Ama tarzına, havasına, temposuna girmek de sizin görevinizdir.

Şimdiye kadar sizi basite almadım; tam tersine, en yüksek ilgiyi gösteriyorum. Buna mecbur değilim, bunu yoldaşlığın bir gereği olarak yapıyorum. Üzerinizde neden bu kadar duruyorum? Bu yaklaşımım yenilgiye giden, ama çok gafilce, çok yanlış giden yöntemlerden dolaydır. Bunu gidereyim diye kıyamet koparıyordum. Sen akıllı ve layık bir yoldaş olsaydın, asla bu durumlara yol açmamalıydın diyecektin. Beni burada sizin işlerinizi yürütürken gördünüz; bin bir işim var, ama eğitiminizi aksatmıyorum. Sizin için yeri, morali her zaman canlı tutuyorum; size özgürlük havasını teneffüs ettiriyorum. Bunlar kendiliğinden olmuyor, bunlar ancak müthiş bir emekle sağlanabilir. Kendinizi başka yerde ruhen özgür hissetmiyorsunuz. Hepsini düzenlenmiştir, ayarlanmıştır ve yönetiliyorsunuz. Siz de aynısını yapacaksınız. Ama siz gittiğiniz yerde bastırıyor, dağıtıyor, kaçırıyor, ondan sonra da bir sigara savurup oturuyorsunuz. Bunu vicdan kaldırmaz. Bunu önlemek için müthiş olmalı, kıyameti koparmalıyız. Onun için gerekirse hücrelerimize kadar yüklenmeliyiz.

Bu sözlerim bizi biraz anlamak isteyenlerdir. Bazı düşüncesizler olabilir, onlara bir şey demiyorum. Kesin benim gibi savaşmak isteyen varsa beni dinlesin. Size sizden daha fazla benim bu tarzım gereklidir. Çünkü siz savaşta yer alıyorsunuz. Kendinizi asla esas almayın, kendinizi esas alırsanız kaybedersiniz. Ben size öğreteceğim, siz beni dinleyin. Bir şeyi yüzde yüz kestiremezsem kesinlikle adım atmam. Ama lütfen bizimle de oynamayın. Çünkü dikkate alırsanız siz kazanacaksınız.

Bütün bu hususları neden belirtiyorum? Bir yandan bu şahadet haberleri, bir yandan çok rahat başarabileceğimiz bir savaş, mükemmel gerçekleştirebileceğimiz bir savaş gerçekliği duruyor. Çok iyi savaşıp kazanabileceken bunu kendi ellerimizle bir tarafa bırakıyoruz. Hiç verilmemesi gereken şahadetleri tepside düşmana sunuyoruz. Adeta al sana bu kadar kelle diyoruz. Bunlar acı, hiçbir gerekçeyle kabul edilemez. Ve sizleri de bu şekilde kesinlikle savaşa almamalıyım, bu halinizle sorumluluğunuzu üstlenmemeliyim. Üstlenirsem canı olurum. Ama dediğim tarzdaysanız, alınanda zafer yazılı bir parti adayısınız demektir.

Belki bazılarının “Bu kadar kapsamlı konu mu olur, sıkıcıdır” diyebilirsiniz. Ama ortada giden candır. Gövdeleriniz paramparça ediliyor. Böylesine vahşi bir olay var, düşman adeta kudurmuş. Ben korkalı, çekilelim demiyorum, tam tersine hak ettiği gibi amansız vuralım diyorum. Bunu size anlatmak gerekiyor. Vurabilirseniz vurma imkânları da var. Ama bazıları bu imkânlarla kötü oynuyor. Kendi hatası yüzünden pek çok şeyi götürüyor, bunu önlemek gerekiyor. Bazıları saflarımızı karıştırıyor, bunları önlemeliyiz. Görevlerinize sahip çıkamıyorsunuz. Sizi kolay kaybetmemeliyiz, size kolay kaybettirmemeliyiz. Bilakis en temel göreviniz, kazanmazsam, başaramazsam asla yemem, içmem, yatmam olmalıdır. İlke budur, tarz budur, komutanlık tarzı ve esprisi budur. Başardığın, kazandığın ve yaşama çektiğin oranda elini vicdanına koyar, affettiricidir dersin ve o zaman biraz rahatlayabilirsin. Fazla değil biraz rahatlayabilirsin, çünkü düşmanı tam yenmedin.

Her şey çok tehlikede, her şey elden gidiyor, sen imha olmanın belki önünü biraz tıkadın. Bir yerden belki bir taşı alıp yerine koydun; ama kırk yerden gedikler açılıyor, o açıdan rahat olamazsın. Gerçek savaşçılık, bu duygularla hareket eden savaşçılıktır. Ben bunları çok önceden anladığınızı sanıyordum. Sizin bu kadar duyarsız olduğunuzu bilmiyordum. Dünya birleşseydi, bu durumda kalacağınıza inanmazdım. Ama maalesef öyle çıktınız. Şu an bile önleyemezsem, önünde duramazsam yüzde yüz kaybeder, imha olursunuz. Bunun örneğini de gösterdim. Kontra gelmiş, ayarlanmış, silahından uzaklaştırmış, birliğin içine gidiyor, daha kendine gelmiyor ve bir de kahramanca direniyor, bir tek kelime konuşmuyor. Böyle kahramanlık mı olur?

Bu bir PKK olayıdır, belki de yüzde yetmiş temsil eder. İçinde imha var, kaybetmenin her şeyi var, ama bir yandan da direniş var. Bu direnişten ne anladık? Bu klasik isyancılık, klasik kişiliktir. Bu şehitlerin anısına vereceğimiz en büyük karşılık büyük direnişçiliklerini kesin zafer temelinde bir savaşçılığa dönüştürmektir. Bunun dışında hiçbir şey durumu kurtarmaz. Ve böyle binlerce şehidimiz var, anılarının gereği kesinlikle yerine getirilecektir. Ben onların gerçeği üzerine bir duruyorsam siz bin durun, ben bir çözümlüyorsam, siz bin çözümleyin. Bu bir boyun borcudur ve birçok şahadet de gelişebilir. Bunu önlemenin yolu böyle yüklenmekten geçiyor.

Belirttiğim gibi, tarihin bu döneminde ilk defa savaşmanın başarı imkânını yakaladık. Ülkemizi ilk defa böyle savaşarak kazanmaya uygun bir hale getiriyoruz, hem de iki bin yıllık süreçlerden sonra. Bunun anlamını bilmemek ne demek, bunun taktik esaslarını düşünmemek ne demek? Adama sizde vicdan yok mu derler. Sen ilk defa özgür yaşamı tutturuyorsun, hatta insan olmanın imkânını yakalıyorsun. Düşünmemek mümkün mü? Taktiği ayarlayamamak, yaratıcı olmamak mümkün mü? Hiç olmazsa bundan sonra bu olmasın.

Yirmi yıldır çocukluk yaptığınızı, sizi aldattıklarını anladık. Ama biz de sizi burada aydınlattık, büyük doğru yola çektik. Onun için “Biz delikanlıyız, biz laf anlamayız, kendimizi konuşturuyoruz” demeyin. Bin yılın en temel kurtuluş imkânı ortaya çıkıyor. Hangi delikanlılık, hangi lümpenlik, hangi serserilik bunun önünde engel teşkil edebilir? Hangi bireysel inat veya bireycilik, egoizm bu büyük tutkunun önünde engel teşkil edebilir? Bu düşünülemez bile. Bunu anlayamam da. Eğer kendim de yaşıyorsam, sizin böyle dayatmalarınızı asla anlamam. Ben sağken hiçbir bireyciliğiniz, bencilliğiniz kendisini konuşturamaz. Yalnız sizin için de belirtmiyorum. Bu, halk için de böyledir ve bunları kimlik kazanmaya, kendi gerçekliğimize saygıya koşturmazsam kendimi kabul etmem. Bunu böyle bileceksiniz. Gücümü bunun için buluyor, bunun için güç topluyorum. Gücü tamamen böyle kullanacağım, bunu duymadık da demeyin.

Sizi vatanın hizmetine amansız koşturmadıktan, insanlığın temel değerleriyle bütünleştirmedikten, düşmanıyla tamamen boy ölçüşebilir bir duruma getirmediikten sonra, size bir damla su bile verilmez. Bir damla su bile bunun içindir. Bunu kulağınıza küpe edin. Bu APO tarzı, başka hiçbir şeye benzemez, bunu anlayacaksınız. “Bizim kafamız serttir, benim kafam şöyle, şu Kürd’ün kafası” demeyin, bunların hepsi benim için boş sözlerdir. Sizi ürkütmek istemiyorum, ama böylesine amansız bir çabanın başında olduğumu belirtmeliyim. Hiç kimse bana kâr etmez. Dedim, dediğimi uyguladım, bu gücüm var, sabırlıyım, inatçıyım, çok düşünürüm, çok planlarım, çok örgütlerim; onun için de epey güç kazandım, bu halinizle beni aşamazsınız. Çok aydınlıkçıyım, aydınlığımı hangi karanlıkla bastıracaksınız? Her şeyi görürüm. Kaldı ki, sizin göreviniz beni boşa çıkarmak değildir; sizin göreviniz amansız yürütmektir, hem de kesin başarı temelinde. En uzun vadeli biçimde planlar, günü çok kazanır, kendi güvenliğini sağlar, bütün partinin güvenliğini sağlar. Kısacası en zor koşullarda iğne ucuyla da kazsak, sonuçta büyük bir kuyu açılır ve su fişkirir. Yapan tarz budur.

Onun için “Yöntemde takıldık, kendimizi şöyle dağıttık” dememelisiniz. Bütün bunlar develerin sözüdür. Kaldı ki çocuklar bile şu anda bize karşı çok saygılıdır. En iyi askerleri çocuklardan çıkardığımı belirtebilirim. Onlar sizden daha fazla hazırdır. Kendimize gelelim, hiç olmazsa şimdi anlamak gerekir. Tabii anlamak derken ne demek istediğimi anlayın. Kendinizi esas almayın,

bunlar gibi çok erkenden gidirsiniz. Halbuki biz öyle şahadetleri istemiyoruz. Başarı mümkündür; ama bu, tarz ve tempoyla olur, yeterli çabayla olur, incelikle olur, büyük örgüt çabasıyla olur, eğitimle olur, ayrıca çok tetikte -tetiği sağlamdır olmakla, yani kaza yapmaz-, yerinde hareketle olur.

Oysa düşman sizi evcilleşmeye doğru çekmiş. Evcillik genellikle kadınlar için söylenir. Kadın neden çok evcildir? Kadını dört duvar arasına aldılar, hep evcilliği aşıladılar. Onun için yiğitlikten, savaşıklıktan kesilir. İşte biz halk olarak böyle evcilleştirilmişiz. Düşman müthiş boğmuş, daha sonra o boğduğu ve evcilleştirdiği, köleleştirdiği kişi düşmanı müthiş konuşur. Hatta bizde de öyleleri vardı, bu itirafçılar da böyle olmuş. Ünal Erkan'ın (Olağanüstü Hal Valisi) dediklerini en gözü kara uygulayan bu itirafçılar oluyormuş.

Bundan çıkartılacak sonuç şudur: Düşman, bizi halk olarak o kadar kendisine hizmet ettirmiş ki, Dersim örneği için belirteceğim, önce vurmuş -ki, en sert vurduğu yer Dersim'dir-, yani düşman o kadar korku ve o kadar imhayı dayatmış ki, ondan kurtulmak için şu an dünyanın en iyi memuru, askeri olunuyor. Devletle süper intibak ondan çıkar. Bunlar Kemalizm'in en iyi istediği tiplerdir. Bu, yeniçeri zamanında da böyleydi, Sokollu Mehmet Paşa gibi. Bunların hepsi dönmeydi. En iyi vezir ve en iyi paşalar Sırp bozmaları, Arnavut bozmalarıdır, Bulgar bozmalarıdır. Çünkü öncelikle sert vurmuş, ondan sonra evcilleştirilmişler ve sultan müthiş hizmet ediyorlar.

Yalnız bu da değil, başka yöntemleri de var. Ben bunu bizim itirafçılarda da, Dersim'de de, Yeniçeri ocağında da gördüm. Şimdi siz de evcilleşmiş diyorsunuz. Eğer benim tek bir kıymetim, marifetim varsa, kendimi evcilleştirmememdir. Sizin bazı durumlarda kendinizi kurt mu desem veya başka bir yaratık mı desem, o duruma getirebilmeniz mümkündür. Ama egemen yönünüzü gerçekten TC evcilleştirmiştir. Yani aslında siz hem o Yeniçeriliği, hem o Dersim asimilasyonunu, hem de PKK itirafçılığı-nın benzer etkilerini yaşıyorsunuz. Sanırım biraz da bu nedenle duyarlılığınız gelişmemiştir. Bu dersler temel askeri derslerdir.

Yırtıcılık, evcilleşmenin her türlüsüne büyük bir tepki duymaktır. Benim yırtıcılığım, benim vuruş tarzım -aslında vurduğuma da inanmıyorum- biraz kökten turmadır, yani evcilleşmek istemiyorum. Yani sizin gibi erkek, sizin gibi karı olmak istemiyorum. Tüm bunlar çok açıktır. Benim teorimde bu yön çok ağır basar. Tüm bunları sizin gibi erkek ve karı olmamak, evcil olmamak için, düşmanın genelde karısı olmak istemediğinden yapıyorum. Buna karşı büyük öfkem var. Halihazırda beni yaşatan güç de budur. Tabii sorun sadece kobra gibi vurmak değildir. Yani eğer bir halk önderiysem, bu halkı kobralaştıracağım. Sizin gibi bastırmıyorum, hazır olanı da dağıtmıyorum. Ben öyle sizin gibi kendimi kandırmam, ikiyüzlülük etmem, ben tutarlı bir adamım. Şimdiye kadar verdiğim sözleri tutmayı bildiğim için yaşıyorum. Bütün sevgilerimi sadakatimden alıyorum. Herkes bunu bilir ve buna yer açar. Ama siz sözünüzle çelişiyorsunuz, sizde sadakat yoktur, yani emanete ihanet ediyorsunuz. Dostluğa arkanızı döndüğünüzde ters yaklaşım içinde oluyorsunuz, ondan sonra kendinizi kurnaz, işini bilir sanıyorsunuz. Kesinlikle büyük yanılgı, büyük aldatma buna denir.

Sizi biraz vuruşmaya hazır hale getirmek için bu kadar yıl bile yetmiyor. Her ne kadar düşman -tabii benden ürker, bilir benim boşuna yaşayamayacağımı- ürküyorsa da, Amerika ürküyorsa da, halen onların korktuğu gibi değilim. Daha o seviyeye getirmedim. Bunun nedeni de sizin engel olmanızdır. Engel teşkil etmeseydiniz, şimdi onların ödü kopardı. Savaşçılarımızın zaaflarını tespit etti, buna karşı taktik geliştirdi. Biraz önce belirttim: Düşman, "Hepsi bizim askerlerimizin kucağındadır" diyor. Ben öyle miyim, bu mümkün mü? Bunu yapmayın. Kocakarılık yapacağınıza kendi kendinizi eğitin.

Bu kızları saflarımıza neden çekti? Geleneksel karı-kocalığı yıkmak için, öyle erkek olmadığını ortaya çıkarmak için yapıyorum. Çünkü bu konuda çok zayıfsınız. Kızları bilinçli çekiyorsunuz ki, eskisi gibi bir erkek olmayı düşünür müsünüz, düşünmez misiniz? Bunları da sizinle karşı karşıya getiriyoruz ki, kocakarılık yapmayı düşünüyorlar mı, düşünmüyorlar mı? Aslında eskiyi bozmak, yıkmak için çekiyorsunuz, bunu anlamalısınız. Çünkü eski karı-koca, evcilik oyunları bozulmazsa yiğitlik gelişmez, savaşıklık hiç gelişmez. Bu fukara kızların karılıkları kaç para eder? İsteyerek saflara gelmiş, savaşıklık hoşuna gitmiş.

Erkekliliğiniz kaç para eder? Bıraksak gerçekten düşmanın karısı olur. Zaten Türk subayı da size kesinlikle o gözle bakıyor. Askere giden her Kürt erkeği zaten karı konumundadır. Yani şunu görelim: Genelde sömürgecilerin yaklaşımı böyledir ve onun pis bir tarzını bizim erkeklere de yansıtmıştır. Ben bütün bunları ortadan kaldırmaya çalışıyorum. Biraz kafanızı çalıştırırsanız, yaptığım her işin altında muazzam bir planın olduğunu ve boşuna çaba harcamadığımı görürsünüz. Tam kırk yılımı amansız biçimde örgütçülüğe verdim. Yedi yaşımdan beri mükemmel bir örgütçüyüm. Yedi yaşımdan beri en büyük sorunum, bir çocuğu kendimle arkadaş yapmaktı. Bu büyük hamleyi nasıl başardım? Dünyanın en zor birleşecek olanları da Kürtlerdir, şimdiye kadar bunu başaran yoktur. Tarihte ilk defa ben başarıyorum.

O aşiret örgütlerine bakın; bunlar örgütlenme değil, örgütlenmeyi bozma hareketidir. Birisi feodaller adına, birisi küçük burjuvalar adına, KDP örgütlenmesi de öyledir. Halk adına büyük örgütlenmeyi ilk defa biz yarattık. Tabii onu da nasıl inceleyeceksiniz, buna gücünüz var mı? Bütün bunlar önemli sorunlardır. Yoksa düzenden bir iki lafazanlık kapmışsınız, ağalardan kapmışsınız. Otorite, kendini dayatma yöntemleriniz bize sökmüyor. Bundan daha ilk anda vazgeçeceksiniz, kesin başaracaksınız.

Bizim de bir tarzımız var, kaldı ki kendimizi kanıtladık. Daha cepheye bile gitmedim, ama bu durumumla düşmanın ordusunu neredeyse yarı yarıya işlemez duruma getirdim. Yaşırsam tamamını getirebilirim. Çünkü yaptığım, bundan sonra da ne yapacağımı gösterir. Söze bu kadar bağlıyız. Siz de söze bu kadar bağlıyız, sözün sahibiyiz diyorsunuz, ama bir de bize bakın. Benim için de bin bir türlü kaza var, bütün dünya benim peşimdedir. Ama şimdiye kadar neden bana bir şey yapamadılar? Kırk beşimi aşıyorum, benden daha fazla tehlikede değilsiniz. Hepinizin güvenlik imkânları benimkinden daha fazladır. Hiç olmazsa otuzunuzu bulun, ama duyarsızsınız.

Sabrınız ve inadınız yeterli mi? Büyük inatla, sabırla tutum almayı bilecek misiniz, yine olanakları amansız kullanacak mısınız? Yani bitmez tükenmez imkânlar sundum. Düşünce düzeyi, pratik düzeyi sundum. Bunu düşman geneltirmeyinin bile günlük olarak örnek alacağı duruma getirdik, açıklığa kavuşturduk. Göremezseniz 'kıro' gelir 'kıro' gidirsiniz, ben ne yapayım? Eskiden üzülüyordum, şimdi üzülmem de. Çünkü imkân varken savaşmadınız ve başarıma imkânlarını yeterince değerlendiremediniz. Ölçüp biç, birleş, kaynaş, her yönüyle eksikliğini gör gider ve ona göre yürür.

Kimse sana anında zafer sağla demiyor. Kendime tanımadığım imkânı size tanıyorum. Ama bunu değerlendirmek, yürütmek, planlamak tabii ki komutanın işidir, önderin işidir, onu bileceksiniz. Bunu da benden isterseniz, hiçbir şey almamışsınız demektir. Önemli bir kısmı başka havalarda, savaştıklarını sanıyorlar. Bunlar zaferi kesinleştiremezler; zaferi kesinleştirecek tip benim bu

anlattıklarım içinde ortaya çıkar. Bu zor değildir, burada zor demek hikâyedir. Biz zaten kolay yaşamdan nefret ederiz. Beni kolay bir yaşama çekseniz bütün bünyem isyan eder. Belki sigarayı içinize çok iyi çekerseniz, ama duman kokusu bana geldi mi gövdem isyan eder. Alışkanlıklara karşı da kendimi bağışık tutuyorum. Tabii askeri kişilik diyorsunuz, böyle gelişir, zordur... Yaptığınız lafazanlıktır ve o da sizi mahvediyor.

Önemli bir ay olan Ağustos ayına giriyoruz. Düşman kendine göre bizi dağıttı, beyni kırma noktasına getirdiğini iddia ediyor. Biz bu iddiayı boşa çıkarmaya devam edeceğiz. Bin yıllık sömürgeciliğin beynini kırmaya, dağıtmaya, özgürlüğün yolunu ardına kadar açık tutmaya devam edeceğiz. Biz de önümüzdeki günlere böyle bir hüküm dayatıyoruz. Onurlu dayatma, büyük dayatma buna denir. Buna göre konuşalım, buna göre yaşayalım, buna göre savaşalım ve buna göre kazanalım.

31 Temmuz 1994

PKK'NİN DİYALEKTİĞİ SÜREKLİ VE BAŞARTAN MÜCADELEDİR

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, yine 12 Mart darbesinin öngünü olması nedeniyle bugünler, bizim mücadele tarihimizde anlamı olan günlerdendir. Mart ayı her yıl ki savaş pratiğimizde düşmanın en çok yüklendiği ve bizi şaşırtarak, yanıltarak bahar hamlemizin önüne geçmek istediği aydır. Newroz'un yaşandığı günlerdir, baharın kendisidir ve en önemlisi de bu 1995 yılı, umutları büyük olan, planı büyük olan, hazırlığı büyük olan, bizim için büyük bir ulusal kurtuluş yılıdır, baharıdır. Onun çok büyük çalışmasını geçen kış boyunca burada yürüttük. Bu çalışmalarımız umudun ve özgür yaşamdan vazgeçmemenin çalışmalarıdır. Özellikle geçen yıl, düşmanın "Bitiriyoruz, son isyanı da bitirdik, bitireceğiz" dayatmasını yaptığı ve bunun için belki de tarihinin en güçlü baskı, şiddet ve topyekun savaş yöntemlerini devreye koyarak bizi gerçekten yenilgiye götürmek istediği bir yıldır. Ve düşmanın halen de iddiası budur.

Dikkat edilirse, bütün bunlar bizim etrafımızda cereyan ediyor. Bir yandan müthiş özgürlük umutları, özgürlük tutkuları, özgürlük çabaları ve savaşı, diğer yandan müthiş bastırma, boşa çıkarma ve yenilgiye uğratma çabaları var. Her an aklımıza gelen şudur: Bizler ne tarihten, ne de güncellikten anlıyoruz. Militan, özellikle savaşçı bunun bilinciyle, dolayısıyla sorumluluğuyla yeterince hareket etmiyor. Ve bu, kendini tamamen sorumlu görmemek, bilinçsiz ve kölelikte bırakmaktır. Bunun etkilerinin çok güçlü olduğunu, dolayısıyla savaş tarzımızın da istediğimiz gibi gelişmemesinin temelinde bunun yattığını ortaya koyduk. Kendimizi bu kış boyunca bilinç ve sorumluluk sorunlarını halletmek için çözümledik. Şimdi biraz daha hakimiyetle belirtiyoruz ki, her şey bir yana, böyle bilinçli ve sorumlu olmak bir yana; ya onu ya bunu esas alacağız. Karıştırarak, zayıf bırakarak bu işlere girilmez.

Gerçekten yorgunuz demeyeceğim, ama bu çabalarımızın sonuçlarını layıkıyla alamamanızın bizde yarattığı bir öfke, bir rahatsızlık var. Yoksa çalışmaktan bıkmama, yorulma düşünülemez. Ama buna bir türlü layık olmayışınız, kendinize bile anlam veremeyişiniz bizi zorlayan asıl etkidir. Benim yaşamı karşılayışım biraz farklıdır, bunu size biraz vermek istedik. Sizin ise kendinize yakıştırdığınız yaşam, bizim ölçülerimize göre yanılıklar ve yanlışlıklarla doludur ve bu daha fazla düşmana yarıyor. İçinde büyük iddia, büyük umut yoktur. Aslında çok bencilce, bönce geçiyor. Kendimi en özlü değerlendirdiğimde bütün kıymeti harbiyem, bir yaşam tarzı olarak bu düzeyi yakalamam ve sürekli götürmemdir. Ben en büyük savaşın bu olduğunu görüyorum. Bu elde silahlar-aslında onu düşünmüyor değiliz, yapmıyor da değiliz, nitekim belirleyici olan biziz- fazla ilgimi çekmiyor. Asıl ilgimi çeken, bir kişiliğin kendi duruş şeklini, kendi pozisyonunu yaratmasıdır, yakalayabilmesidir. Sizde bu yoktur, yani savaşçının kişiliği ve savaşçının duruşu, savaşçının-militanın olaylara bakışı, olayları ele alışı ve düzenleyişi yoktur. Nasıl köylü baltayı, küreği alır, gider rasgele kazmayı vurarak iş yaptığını sanırsa, sizinki de biraz öyledir. Silahı omuza almışsınız, nerede nasıl vuracağınızı fazla öngörmeden patlatıp duruyorsunuz. Şimdi benim de buna en iyi tarzıdır, iyi yapıyorlar demem imkânsızdır. Bana göre savaşçılık daha farklı bir şeydir. Ama siz çok köylüce, çok kendinizce bu işlere katılıyorsunuz.

Aslında bunu çok açmaya da çalıştık. Hatta acaba ben anlatamıyor muyum, acaba anlattıklarım yeterince anlaşılır değil mi, neden bu kadar inat ediyorlar, doğru dürüst bir tartışmaya giremiyorlar dedim. Anlıyorum, eğitime biraz ihtiyaç var, ama burada bunu da olağanüstü bir biçimde verdik. Büyük tartışma gücü sunduk. İddia etmeliyim ki, içinizde fazla tartışmaya gelecek adam yoktur; sözle mücadele yürütecek, onu gözetecek kişilik fazla yoktur. Bu olmadı mı pratik düzenleyiş de sağlam gelişmez. Biz şimdi bunun sıkıntılarını yaşıyoruz. Burada bunu çözmeye çalıştık. Oturup ağlayacak değiliz, ama fazla cevap vermemeyi de sinemize öyle kolay oturtamayız. Hiçbir arkadaş "Benim fazla teorik gücüm yok, ben bu işlerin altından kalkamam" demesin. Sorun o değil, benden daha iyi yapabilirsiniz. Sizi yanıltan, esas engelleyen hayat şartları ve alışkanlıklarınızdır.

Yine belirtiyorum, benim bütün kıymeti harbiyem şudur: Ben yaşamda yanılmam, benim yanılmam imkânsızdır, ben burada kazanıyorum. Kendimi sizin gibi asla ne yoraram, ne çalıştırırım. Benim politika yapış tarzım vardır, ideolojiyi iyi ele alış, insana bakış ve yönetim tarzım vardır. Benim marifetim budur. Sanırım sizde bu yoktur. Bu, çok kötü bir durumdur. Ben bir topluluğun içine gireceğim, bir toprak parçasının, bir kaya parçasının içine gireceğim de sizin gibi hareket edeceğim. Bazı insanlarla ilişki-olacak, ama bunlar böyle çözümsüz, bilmem karışık, ne idüğü belirsiz kalacaklar! Bu düşünülemez. Ama düşünün, nereye gidiyorsanız, hangi ilişkileri devralıyorsanız ikinci gün hastalık çıkıyor, çözümsüzlük geliyor. Bunu aşmak zorundayız.

Çok marifetli olduğumu da belirtmiyorum, ama bu işleri yürütecek kadar da yeterliyim diyorum. Bizde özellikle ideolojik ve siyasal gerçeğimizin çok dışında kendi yetersizliğinde hareket edenler kendilerini fazlasıyla ağırlık yaptılar. Bazıları bunu halen çok kötü dayatıyor. Sizi bundan alıkoymak için çok değişik yöntemlere mi başvuralım? Hayır, yine en iyi yöntem iknadır, sözle anlaşmadır. Diğer yöntemler daha çok feodallere ve burjuvaziye aittir. Feodal düzenin yöntemleri vardır. Siz sıkça ona başvuruyorsunuz. Ama ben de ona başvursam bu örgüt biter.

Örgüt içinde alışkanlıklarınızla yaşamak size kolay geliyor, ama bu tamamen bitiricidir. Her şeyden önce bu gelişmeye inanmalısınız. Kesin akıllıca gelişmeye ihtiyacınızın olduğuna emin olmalısınız. Sizde çok erken iktidar olma hastalıkları vardır. Benim bile cesaret edemeyeceğim kendini iktidar sanma, sizde çok gelişmiştir. Yetersiz bilinç, olmayan pratik bunun karikatürünü ortaya çıkarıyor ve bu da hemen hepimizi başarısız kılmıştır. Ne iktidar olmayı ne de iktidara varmayı biliyorlar, ama bunun yanıl-

gısını da çok kötü yaşıyorlar. Kendi kendilerinin bile inanamayacağı durumlarla karşı karşıya geliyorlar. Daha çok da kaçıyorlar, “Biz adam olamayız, biz iktidar olamayız” diyorlar. Bu tip kaçış da kesin iflah etmez. Bunu aşmak gerekir.

Sizin yaşamanız, aslında devrimi genel anlamıyla da kavrayamamıştır. Hele pratik yaklaşımlarınız da çok tehlikelidir. Ama yine de içine girmişsiniz, hem de ölümüne. Biz bunu düzeltmek istiyoruz. Hevesleriniz iyidir, göze aldığınız fedakârlıklar ve cesaretler iyidir. Bayağı da sevinçli ve coşkulusunuz. Ama her zaman belirttiğim gibi, onun tarzı ve temposu, onun nasılı, onun ifadesi, onun bütünüyle başarıya götürebilecek olan biçimi konusunda deli gibisiniz, hatta yoksunuz. Bu kargaşanın böyle gelişmesine, gücümüzün doğru kullanılmamasına ben mi yol açıyorum? Hayır, benim her şeyim ortadadır. Peki, bunu bozan kimdir?

Ben her zaman şunu arzuladım: Biraz seviye kazanmış, ciddi askeri ve siyasal sorunları tartışmaya götürüp sonuç alabilecek bir topluluk yaratma. İşte ilk çocuk topluluklarını oluştururken de aslında çabam buydu. Çocuklarla hareket düzenlemek, hücum düzenlemek, avcılık yapmak, bitki topluyuculuğu yapmak... Benim için onlar da savaştı. Yılan avlamak, kartal avlamak... O zamanki savaşımım oydu ve bayağı da örgütlüydüm. Sizinle karşılaştığımda, çok arzulu ve tüm pratik hünerimi göstererek bu toplulukları idare etmeye çalışıyordum. Bunu geliştirerek buraya kadar geldik. Bana yine de o çocukluk dönemini hatırlatıyorsunuz. Benim düzenlemek istediğim savaşa katılımınız biraz çocuklarınkine benziyor.

Herhalde bende kusur bulamazsınız, “Bizi neden kattı” diyemezsiniz. Katmak, benim görevimdir. Ben buyum, insanları bir yerlere çağırıyorum. Adına devrim, özgürlük deyin, adına ne dersenez deyin, kandırılarak, öyle küçük teşvikler, küçük çıkarlar sunulur da gelmediniz. Belki bugün bile izah etmekte zorlandığınız, adını hep onur, şeref, yücelik, özgürlük, kurtuluş, vatanseverlik, tümüyle devrim diye tabir ettiğim bir kavram altında geldik. Çokları da gelmiştir. Dediğim gibi hiçbirisi bizim gibi bu kavramların peşine düşmedi, gereklerini yerine getirmek için kendini patlatmadı. Bunlar önemlidir ve biraz saygılı olmanız gerekiyor.

Hiç kabul edilmeyecek bir yönetim, hiç kabul edilmeyecek bir yaşam tarzınız var. Üzerimizde tehditler var. Bizim yaşamamız gereken yerde alçaklar, şerefsizler, düşkünler, soytarlar, lanetliler var ve hepsi de gözlerimizin önünde cirrit atıyorlar. Ama siz hiçbir şey yapamıyorsunuz. Bir TRT ekibi bayram dolayısıyla Urfa'ya gelmiş; “Biz sonuna kadar Türk olarak şöyle insancılız, şefkatliyiz, ama bize karşı direneni de böyle yerle bir ederiz” diyorlar. Tabii ki bizi kastediyor. Bu bir anlayış, bir yayılma ideolojisi, şoven faşist ideolojidir. Bizim insanımız ise aval aval dinliyor, hatta alkışlıyor. Bu insan namussuzun en büyüğüdür. Bu insana ne yapacaksınız? Ben her zaman bunlara şunu diyorum: Sokakta rastlasam -eski zamanda kılıçlarla olurdu- hepsini tarardım. Tararım derken, kaba anlamda biçirim demiyorum, ama iki sözle hizaya getirirdim. Önderlik tarzım budur. Siz bu insanların ortasındasınız, rahatlıkla onlarla uzlaşıp gidiyorsunuz. Benim için bu imkânsızdır. Ne anlayışta, ne pratikte kolay kolay uzlaşmam. Zaten ben kendimi şimdi öyle örgütledim ki, nereye gitsem safları ikiye yararım: Bir kısmı ölümüne bağlanır, bir kısmı hedeftir. Yani nereye gitsem savaş vardır. Kişiliğim budur.

Dikkat edilirse komutanın kişiliği de ayrıdır ve böyle olmak zorundadır. Gerçek bir komutan gittiği her yerde safları bir bu tarafa bir o tarafa ikiye böler. Cepheleleri bir şu cephe, bir bu cephe ikiye böler. Yaşamı bir şöyle yaşam, bir böyle yaşam ikiye böler. Her şeyi ikiye böler. Bir özel savaşa göre, bir de devrimci savaşa göre böler. Ben kendim öyleyim. Dikkat edilirse, beni görüp de hemen saflara dökülmeyen kalmayacağı gibi, tepkisi olan da düşmanlık edemezlik yapamaz. Çünkü örgütleyiş, politik gücüm bunu sağlamıştır. Siz saflarımız içinde bile hangi cephede olduğunuzu kestiremiyorsunuz. İrade felç olmuştur, bakış çok muğlaktır, ondan sonra da “Biz savaşıyoruz, komutanız” diyorsunuz. Bu kavramlar biraz doğru anlaşılmalıdır. Her şeyden önce kendinizle bu temelde uğraşmayı, kendinizi belli bir aşamaya getirmeyi bilmelisiniz.

Şunu demeye getiriyoruz: Bu savaşı hem yürüteceğiz hem de geliştireceğiz, ama bunu kişiler geliştirir. Sizler biraz geliştireceksiniz. Şimdi ben sizi yine idare edeyim, savaşımınızı da geliştireyim; ama her şeyin benimle olmayacağını da iyi anlamalısınız. Bunu da söylesem, siz ne kadar da anlıyorsunuz diyeceksiniz. Ama ben de, kimse bizi pek anlamamıştır diyorum. Beni anlayan dört adamım olsaydı, her şey değişik yürürdü. Örneğin V. Kongremizde Başkanlık Kurumu ve altı tane de yardımcı oluşturuldu. Bizim yardımcı arkadaşlara saygı duyuyorum. Ama onlara ben yardımcı oluyorum, onların bana fazla yardımcı olacak güçleri yoktur, yardımcı olabilmek kolay bir sorun değildir. Şimdiye kadar sürüklediğim gibi, bundan sonra da sürükleyeceğim. Yardımcı olabilmek bile büyük yetenek ister. On defa tekrarlıyorum, yardımcım halen anlayamıyor, yani etrafındakileri yürütemiyorsa o bir zavallıdır. Neden öyle olduğunu kendine sormalıdır.

Benimle yürümeye ve yaşamaya alışmış; ama aile yaşamı gibi, abhap çavuş yaşamı gibi, namus sorunu gibi, “Söyle ağam, öl de öleyim” diyor. Öyle bir tarz var. Ama bizim tarzımız açıktır. Arkadaşları küçümsemiyorum, bayağı güçlü yönleri de var. Benden bile güçlü yönleri var. Ama bütün bunlar önderlik tarzımı yürütmeye yetmiyor. Yetmesi için dövüneceksiniz, çatlayacaksınız, kendinizi mutlaka yeterli kılacaksınız. Bu, militanlık için de geçerlidir. Ben bu kadar eleştireceğim, bu kadar yetersizliğin üzerinde duracağım, ama sözüm ona komutanlık taslayanlar halen kendilerine komutanım diyecekler. Yine öyle komutan olsunlar, kendilerini böyle kabul etsinler. Onları dövecek, öldürecek değilim. Ama ciddiye alacağım bir komutan da böyle olamaz. Benim ölçülerim vardır. Bunlar yabana atılacak ölçüler de değildir; hem tarihten, hem güncel gerçeklikten süzölmüş özelliklerdir, başarısı kanıtlanmış tarzıdır. Buna ulaşamayacak, ama “Ben komutanım, ben örgüt temsilcisiyim” diyecek! Bu bir yanılgıdır.

Devrim Yaratıcı Faaliyet ve Alışkanlıkları Aşan Harekettir

Güçlenmeleri için bazılarını yirmi yıl sabrettim. Hassasiyetlerini görüyoruz. Ama yine de çok yetersizler, çocuk gibi kalıyorlar. Büyük oranda Önderlik gerçeği için yaşamaya çalışıyorlar. Belki de ölüm bazıları için en kolayıydı, fakat yaşamı temsil güçleri, mücadeleyi temsil güçleri çok sınırlıdır; gidemiyorlar, kaçamıyorlar da, ucuz ölüm de yoktur. Peki, nasıl yardımcı olacaklar? Gerisi artık adam gibi yüklenmektir. Ben de öyle yapıyorum. Benim de devrime yardımcılığım var, Önderliğe ben de yardımcı oluyorum. Yani iki tür ben varım. Bir kurum olarak ben, bir de onun militanı olarak ben. İkisini de geliştiriyorum; hem kurumu geliştiriyorum, hem de ona bir militan olarak yardımcı oluyorum. Bu kavramları artık anlamalısınız.

Dediğim gibi, acaba bunu biraz kendinize yakıştırıyor musunuz? Aşiret usulü gelmişsiniz. Aşiret üyesinin bilinci ne kadardır? Aşiret adamıdır; teorik, pratik, politik olarak dardır; fazla kafayı çalıştıramıyor, politik düzeyi çok geridir. Geri toplumsal düzen ve kurumları içindeki tiptir. Bu kişilik siyasal savaşı da, askeri savaşı da veremez. Çoğu bunu sorun yapıp bilince dahi çıkarmamıştır. Bizim savaşçıların büyük bir kısmı böyledir. Gel de bunları savaştır! Bunları savaştırmaya yürek ister.

Bu mücadeleyi çok yüksek bir yaşam biçimi olarak kendime kabul ettirdiğim için yürütürüm, ama ölen siz olursunuz, rolünü oynamayan sizler arada kalırsınız. Benim dengelerim var, benim kendimi ayarlamam, kendimi planlamam var. Kendimi kolay kaybettirmem, kolay düşürmem. Ama aynı şeyi siz kendiniz için söyleyemiyorsunuz. Sizin böyle sözleriniz bile yoktur. İçinizde kendini kolay yanıltmayacak kaç kişi var? Siz gerçekten savaşımımızı anlamak istiyor musunuz? Cevap verin, lafazanlığa da ölüme de gerek yoktur. Kimse ucuz pratiklerle bu savaşı kazanacağını sanmasın. Bu büyük inatçılık isteyen, cesaret ve fedakârlık kadar büyük yetenek, taktik yetenek isteyen bir savaştır. Açık belirteyim: Kim kimi ucuz düşünüyorsa, yüzeysel ele alıyorsa o yanlıyordur.

İlk gün de belirttim, şimdi de belirtiyorum: Yapamıyorsanız çekilin. Size sonuna kadar öğretmeye varım. Görüldüğü gibi sizi doğru ikna etmek için hiçbir kişi bu kadar tartışmacı olmadı. Ama gerçekten ikna olmayı sadece umutta, sadece fedakârlıkta, güzel bir şeyle katılmada görme değil, onun tarzını, başarısını yakalama olmalıdır. Onun için tartışıyoruz. Siz namus meselesi yapmışsınız ve “Böyle yaşamaktansa böyle direnerek ölmeyi tercih ederim” diyorsunuz. Bu da bizim yaklaşımımız değildir. Biz bunu istemiyoruz. Böyle diyen gitsin başka yerde ölsün. Bu ölüm bize zarar veriyor. Bu birçok savaşçıya hakim olan anlayıştır. En iyi niyetlisi, en fedakârı bir an önce ölme çizgisini temsil ediyor. Bu doğru değildir.

Ucuz yaşayanlar var; onlar da daha fazla “Örgüt ne de olsa beni yaşatır” diyor. Hayır, örgüt bizi yaşatmaz. Örgütün ilkeleri ve bir planı vardır. Biz bunu yaşama geçirmek için varız. Düşünün, planlı ve örgütün ilkelerine göre yeterli olan kaç militanımız var? Hepsini birbirini geriletme temelinde yaşıyor. Plan dahilinde değil, onun dışında anlaşıyor, uzlaşıyor. Onun için bizde çok yüksek komutanlar çıkmadı, çok belirleyici rol oynayan savaşlar geliştiremedik. Şimdi ben bunları tartışmaya getiriyorum, arkadaşlarımız ise geliştirmek bile istemiyorlar. Sizler de aynı savaşın içindesiniz; yarın öbür gün pratiğe gideceksiniz. Ama savaş henüz sizin kafanızda halledilmemiştir. Kafasında savaşı halledemeyen pratikte nasıl halleder? İlişkileri en hazır ortamda bile doğru götüremiyorsanız, yarın en sıcak ve gergin savaşta doğru ilişki ve kararları, yönetimleri nasıl ortaya çıkaracaksınız? Halkın başına geçiyor, “Ben PKKliyim” diyorsunuz. Hiçbiriniz gibi halkın üzerinde ben PKKliyim demedim. Buna nasıl cesaret ettiğinize, bunu kendinize nasıl yakıştırdığınıza şaşıyorum. Bunun çok büyük inceliği olmak zorundadır.

Şikâyet biçiminde rapor yazmayan tek bir kişi yoktur. Bu kadar yetersizliği nasıl kabul ettiğinize hayret ediyorum. Hiç sıkılma da yoktur. Şimdiye kadar yetersizlik anlamında kimseye tek bir cümle bile yazmadım ve söylemedim. Büyük bir iştahla her şey yeterliyim dedim. Yeterli çalışmaya, yeterli olmaya bayılıyorum. Siz ise şikâyete, yetersizliğe bayılıyorsunuz. Bu büyük bir çelişkidir. Dikkat ederseniz, kimsiniz, nesiniz, nereden geldiniz, soyunuz sopunuz nedir, cinsiniz cibilliyetiniz nedir, kültürünüz, bilinciniz nedir demedim. Bunları fazla dikkate alarak değerlendirme yapmıyorum. Ama çok temel ve herkes için geçerli, anlaşılır şeyler belirtiyorum. Bunu ilk günde böyle anlayan olsaydı, şimdi işler çok farklı olurdu.

Alışkanlıklar çok güçlüdür denilebilir. En büyük tutuculuk alışkanlık gücüdür. Sigara alışkanlığımı bile sizden kopartmak, belki savaştan daha zor bir çaba gerektirir. Diğer alışkanlıklarınız da öyledir. Ama unutmayalım ki, alışkanlıklar hep tutuculuğa, gericiliğe gitmektedir. Alışkanlıklar yaratıcılığın düşmanıdır. Devrim de esas itibarıyla yaratıcı faaliyet ve alışkanlıkları aşan harekettir. Neden yaratıcı olamıyorsunuz? Çünkü sizin köklü önyargılarınız, alışkanlıklarınız var ve bu bencilliktir. Buna kendine sevdalılık, kendini aşmama diyoruz. Onun için de yeniyi yakalayamaz, düşünceye ihtiyaç duyamazsınız. Alışkanlıkta düşünce yoktur, alışkanlıkta kendini yeniden yaratma yoktur. Yaşama kadercı bağlı olanlar birkaç alışkanlığın esiridirler. Bin yıldır öyle toplumlar var, hiçbir yaratıcı yetenekleri yoktur. Şimdi yaşamı temsil ediyorsunuz. Rahatlıkla bunu sağlayabilirsiniz.

Gerçekten düşünme çok zor bir iştir. Yeni işler yapmak, yeni planlar ve çabalar geliştirmek gerçekten zordur. Ama bunu yapamayanların da artık bu koşullarda, hele savaş içinde hiç şansları yoktur. Onun için kolay ölüyorsunuz, onun için çalışmalarınızda anormal kayıplar ortaya çıkıyor. Nedenlerini neden anlamıyor, neden kendinizi sorumlu tutmuyorsunuz? Anlamadan, kendinizi sorumlu hissetmeden hiçbir çalışma yapma gereğini duyamazsınız. Uzlaşmacılık, örtbas etme, problem, bunalımı derinleştirme denilen şey de bu yüzdendir. “Kendimi yanıltırım, etrafımı bastırırım, bu işin içinden sıyrılırım” anlayışının kendisi en büyük tehlikedir. Ama böyle olmayan da yoktur. Ne malum siz de öyle olmayacaksınız? Benim verdiklerimle sizin bütünleşmeniz ne kadar sağlandı? Alışmışsınız, “böyle gelmiş, böyle gider” diyorsunuz. Neden böyle gelmiş ve böyle gitsin? Kendiniz bir savaşım veriyorsunuz, bunun içinde hiç yüksek başarı umudu görüyor musunuz? Kendinize bir yaşamı yakıştırmışsınız, bu insanın hoşuna geliyor mu? Onun için yaratıcı olamıyor, yeniyi yakalayamıyorsunuz.

Bunu da bir kader olarak değerlendirmeyin. “Böyle gelmiş, böyle gidecek” diyerek bizi kavrayamazsınız. Biz, dediğim gibi devrimciyiz ve yaratıcılığı esas alıyoruz. Benim anlayabildiğim esas engel dışta değil içtedir. Esas gelişme de dışta değil içte olur. Belirleyici olan iç çelişkilerin çözülmesidir, dış çelişkilerin çözümü de ancak onunla mümkündür. TC’yi çözmek için kendi gericiliğimizi çözmek gerekiyor. TC’nin zorunu çözmek için kendi zorunuzu çözümlenip örgütlemek; dayatılan özel savaşı çözümlenmek için de kendi devrimci savaşımımızı çözmemiz, düzenlememiz gerekiyor.

Bu soruları hiç kimse kendine soruyor mu? Kimi zorbela bir araya getirdiğimiz olanakları alıp, inanılmaz bir biçimde vicdansızca, rasgele, sorumsuzca dağıtıp duruyor. Bana göre tek bir damla kan bile sizin döktüğünüz gibi dökülmemelidir; ama siz oluk oluk kan döküyor ve bundan korkmuyorsunuz. Eğilimimi açıkça belirtmeliyim ki, buna katılmıyorum. Diğer olanaklar var, yani bir fişek, bir silah bana göre hiç de sizin kullandığınız gibi kullanılmaz. Ben çok değişik kullanırım. Birkaç fişekin patlatılması bile boşa gitmemelidir. Ama siz yüzde doksanı boşa patlattınız, enerjinizi boşa çarçur ettiniz. Fedakârlığınızın, cesaretinizin yüzde doksan beşi boşa gitti. Savaşın gerekleri çok az karşılandı.

Bütün bunlar savaşın sorunlarıdır; savaşın kişiliği, savaşın silahı, savaşın düzenidir. Başka türlü bu işleri geliştiremezsiniz. Bu kafayla, bu düzen ve bu kişilikle savaş veremezsiniz. Kendimi size nasıl anlatayım veya bu işin felsefesi nedir? Anlattığım bütün dersler bunun içindir. Hemen her yaptığım günlük başlangıç bunun üzerineydi, ama hiçbirini dinlemeye yanaşmadınız. Ben öyle değilim; benim tarzımda insanlardan öğrenme, çok büyük sorumluluk kadar ilgiyledir ve bir de kesin gereklerine göre yaşatırım. Örneğin ben de kendimi bazı değerlere göre ayarlıyorum. Ciddiye almazlık etmem. Belki sizin gibi benim bağlı olduğum önderlik yoktur. Ama sizin bin kat bağlı olduğunuz Önderlik tarzımdan daha fazla bağlı olduğum insanlar vardır; eğilimler, anlayışlar ve tutumlar vardır. Zaten yanılsam yaşayamam. Kendinizi benim yerime koyup düşünün. Hiç ciddiye almadığınız birçok şey var ve bunlar bir gün aniden karşınıza dikilir. Ciddiye almadığınız şey seni aşar, bitirir. Düşünün, bütün dünya bize karşı durmaya çalışır-

ken hesap etmezlik yapsam, sizin gibi inatlıca, öfkeyle ve sübjektif niyetlerle yaşamaya çalışsam böyle politika yapabilir miyim? Kafam mutlaka bir yere sert çarpardı ve parçalanıp giderdi.

Acaba neden böyle olmadı? Az engelle mi çarpışıyorum? Hayır. Engelleri sadece sopa, duvar diye görmeyin; engel anlayıştır, engel ruhtur, engel politikalarıdır, engel ruhu boğmadır, engel örgütsüzlüktür, engel her türlü anlayışsızlıktır. Gerçek engel bunlardır. Duvar engeli hiçbir şeydir. Kaba engelleri engel olarak değerlendirmiyoruz. Ama hiçbirisine karşı da ne yanlışlıklar yaptık, ne de çarpışmada düşme gibi bir duruma yol açtık. Eskiden, ortaçağda kılıç ustaları vardı, küçük bir hata insanın canına mal olurdu. Bizimki de öyledir. Bütün bu engellemelere karşı çok dikkatli olmasaydık, her gün yenilirdik, ölürdük. Sanırım biraz da bunu anlamıyorsunuz.

Diyelim bir yere gittiniz, hatta birlikte yaşıyorsunuz. Bu tarzla değil bir birlik sorumlusu, komutanı olmak, herhangi bir ortak yaşam düzeni içinde bile olunamaz. Tarzlar böyle birbirini boğucu, zorlayıcıdır. Herkes neredeyse herkesi eleştiriyor, birbirini düzenleme zayıftır. Ben onları abartmıyorum, siz açığa vuruyorsunuz. Savaş eğitim okulunda bunlar çok fazla aşırıdır. Birbirine bu kadar karmakarışık yönelenler hangi savaşı geliştirebilirler? “Söyledikleriniz doğru” diyeceksiniz. Ama bu kadar doğruları -ki çoğu da böyle yetersizliğe işaret ediyor- neden kendinizde yaşatmadınız? Demek ki, orada militan sızrayış yoktur, birkaç militan sızrayış olsaydı düzeltirdi. Yönetimde sızrayış yok, yapıda sızrayış yok ve herkes birbirine giriyor diyebiliriz.

İşte bu, eski Kürt çözümsüzlüğüdür veya kölelerin kendilerini düzenleyememe, karmakarışık olanların kendilerini ifade ediş şeklidir. Bunu kendiniz ortaya koydunuz. Neden biriniz kalkıp da bana sen de böylesin diyemiyor? Dikkat edin, sizi bastırıyoruz, ama ne söylerseniz anında cevap verebilirim. Çünkü benim gücüm, esas olarak yapacağınız her eleştiriyi çoktan karşılamıştır. Gücünüz şu anlamda yoktur: Her şey çok önceden düşünülmüş ve yapılmıştır. Neyi eleştireceksiniz? Eleştirilecek hiçbir şey yoktur. Bin defa yaman cevap verebilirim, hem de net, açıkça ve hepimizi rahatlıkla tatmin edebilirim. Kesinlikle ben her zaman sizi eleştiri yapmaya teşvik ettim. Eleştiriyi yapacak adam yeter ki ciddi olsun, karşımda dayanabilsin. Buna cevap verebilirim, ama birbirinize o kadar yüklenmenize rağmen, hiçbirinizin de sağlam bir cevabı yoktur. Yaz duvara kalsın bahara diyerek bununla geçiştiriyorsunuz. Bu büyük bir yanlışlık ve yetmezliktir. Yaşamı seviyoruz, zaten yaşamı o kadar çok sevdiğimiz için çok büyük zorluklarla dolu olan bu savaşı veriyoruz. Yaşamı sevinci büyük olmasaydı, bu savaş bu kadar büyük karşılanamazdı. Yaşamla savaş arasındaki bağlantı da budur. Yaşamı sevmek isteyenlerin, ama bir yerde de o yaşama kastedenlerin, bu yaşamı çoktan yaşamaktan çıkarılanların karşısına büyük bir savaşla çıkma gereği ve görevleri vardır ki, yaşama saygıyı kanıtlamış olsunlar.

Ben biraz böyle olduğuma inanıyorum. Yani biraz istediğim gibi yaşamak için bu büyük mücadeleyi göze aldım. Bütün çabam keyfimce demeyeceğim, çünkü benim keyfim de halkımcadır, insanlıkçadır, kendime has keyfiliklerim yoktur. Toplumu dışlayan, halkı dışlayan en ufak bir keyfiyetim olmamıştır. Hem de çok önceden, iliklerime kadar, gücüm oranında halkın yaşam gerçeklerine ve ona bağlılık biçiminde bir yaşamı esas aldım. Onun önündeki engel, benim önümdeki engeldir. Benim önümdeki engel, halkın önündeki engeldir. Bunu kanıtladım. Benim şu andaki yaşamım, kendi kimliği ve özgürlük tutkularıyla halkın yaşamıdır. Benim önümdeki engel de sadece ve sadece halkın önündeki düşman engelidir. Bu konularda tutarlılık var. Yaşamı bu seviyeye getirmek, yaşama anlam vermeyi böyle kılmak gerçekten büyüklüktür. Böyle yaşayabilseniz, aslında savaşın en temel koşulunu elde etmiş olursunuz.

Siz ‘nasıl yaşamalı’ sorusuna zaten cevap veremediğiniz için, ‘nasıl savaşmalı’ sorusuna da cevap veremiyorsunuz; ondan sonra da “Kendimizi yere atarız” diyorsunuz. Ben bunu istemiyorum. Beni yok sayın, gidin kendinizi başka yerde yere atın. Ben bu savaşçılığı, daha doğrusu sizinkini on yaşında ailedeyken bıraktım. Siz bana kırk yıl önceki aile içi kavgayı dayatıyorsunuz. Ben onları çözdüm, uzaklaştım ve farklı bir savaşı geliştirdim. Sizin köylü tarzı, aile içi, aşiret içi yaşamınızın savaşımını ne yapacağım. Buna metelik kadar değer vermem. Ben ilk eylemimi bundan kurtulmak için verdim. Önderlik diyorsunuz, şöyleyiz, böyleyiz diyorsunuz, bunların hepsi laftır. Bu Önder acaba nasıl yaşadı? Size oldukça veri de sundum, bunları inceleyin. Sizin Önderiniz kendini bugüne kadar nasıl getirmiş? Bu konuda mutlaka birkaç noktayı öğrenin. Temel süreçlerde, temel dönemelerde, temel aşamalarda neye nasıl yaklaştım? Gerçekten öğrenmeye çalışın. Yani Önderi ciddiye alın. Bir önderi sıradan, ilgi çekici bir tip, bir adam gibi de ele alsanız bu böyledir.

Gazeteciler geliyor, bazen ajanlar geliyor, onların ilgisi kadar bile inceleseniz çok şey öğrenirsiniz. Nasıl yaşadığımı kim biliyor? Nasıl mücadele yaklaşımına sahibim? Hassasiyetlerimle, planlarımla, özellikle ruhumla acaba nasılım? Bunu kendinize hiç sordunuz mu? Hep “Sen beni anla” diyorsunuz. Kendilerini acil servislere atan komalık hastalar gibi, kör hastalıklarımızla kendinizi sürekli partiye dayatıyorsunuz. Siyasal ve askeri açıdan sizin durumunuz, hep komalık kişilerin kendilerini acil servislere taşıması gibi bir durumdur. Savaş yaşamına hükmeden bir kişi kesinlikle böyle hareket etmez, böyle konuşmaz, böyle yol yürümez, kelimeleri sizin gibi kullanmaz, sizin gibi insana batmaz.

Yaşamın Her Cephesi Benim İçin Savaştır

Beni biraz ciddiye alıyorsanız anlamaya çalışmalısınız. Kendimi ahım şahım ilan etmiyorum, karşınızdayım. Bu işi bir tarzla buraya kadar getirdim. Bunun ciddiye alınması gerektiği de açıktır. Çünkü düşman beni çok ciddiye alıyor. Ciddiye almaması ne demek, varını yoğunu benim için harcıyor. Aslında PKK’den ziyade benim peşimde, halen PKK’yi bir günde avlayacağını düşünüyor. “Ah, o çocukları, o bizim köleleri nasıl kandırdı” diyor. Sizin için yargısı budur. Onun derdi benim, ama ben nasıl bu duruma geldim? Madem bizi çok seviyorsunuz -anlıyorsunuz da demeyeyim-, biraz ilgili, meraklı bir arkadaş gibi kendinize “Bu neden böyledir” sorusunu sormalısınız. Eski arkadaşlarımız bizi biraz ciddiyetle anlardı. Yeni dönemin kadroları veya savaşçıları ise kendilerini dayatıyorlar.

Aslında farkında değilsiniz, ama “Sen bizi anla” diyorsunuz. Sizi anlıyorum, çözüyorum. Bu kez bebekler gibi, “Daha fazla anla” diyorsunuz. Bizim bebek teorimiz meşhurdur. Önemli bir adım atmaları gerektiğinde, aslında yapmaları gereken işi yapacakları yerde, ikide bir tali şeylerle ilgileniyorlar. O zaman aklıma bu bebek teorisi geldi. Kendini sözüm ona haklı gösterecek. Bu yaklaşımların ardından bu teoriyi geliştirdik. Sizin şikâyetleriniz ve yetmezlikleriniz, çınlayıp çabalayıp sonuç vermeyişiniz ardından gösterdiğiniz yaşam ve savaş bebekliğidir. Güç yetiremiyor, gerekeni yapamıyor ve sonra ya kendini birden ölü gibi yere atıyor ya da bol bol ağlıyor, bağırıyor. Durum budur. Bu kadar şikâyet eden, kendini düzenlemeyen, mevzilendiremeyen ağlıyor, şikâyet ediyor. Böyle olmayan kaç birlik komutanı, birlik ve bölge sorumlusu ve yönetimi vardır? İşlerini derinden, hakimce götüren kim

var? Bunlar bebek değil de nedir? Bir taraftan da mama istiyor, “Beni besle, beni doyur” diyorsunuz. Bu kadar eleştiri-özeleştiri, yetmezliklerinizin büyüklüğünü gösterir. Yetmezlik, yanılğı ve yanlışlık, siyasal pislik, askeri pisliktir. Sürekli “Bunları bize temizletme, gel sen temizle” diyorsunuz. Bu kadar konuşmanızın nedeni de temizletmek içindir.

Bu konuda yine benim durumumu değerlendirelim. Hiç böyle eleştiri-özeleştirim yoktur. Bu durum sizinle kıyaslanamaz bile. Ben en büyük eleştiri-özeleştiriye de çoktan yaptım. Yani çok az anladığınız veya anlamaya yanaşmadığınız buradan anlaşılıyor. Ağlamayacak kişi kim, savaş bebeği olmayacak kişi kim? Öyle olmazsanız işte sizi böyle zorlarız. Ben savaşçılarla birlikte savaştığımı inanmak zorundayım; sizin bütün bu durumlarınıza rağmen bunlar hep kahraman savaşçılardır demek zorundayım. Öyle olmasanız da, size öyle inanmak zorundayım. Çünkü ben buyum, bu inançla götürüyorum ve böyle anlamak zorundasınız. Yani kendinizi ne kadar dayatırsanız dayatın, size kahraman savaşçı gerçeğini dayattım. Kahraman savaşçılar olacaksınız. O da bu büyük özel savaşçılığa karşı çok az olanakla büyük halk savaşçılığıdır. Ya onu dayatırsınız, ya onu dayatırsınız. Önderlik budur. Tekrardan mutlaka anlamalısınız diyorum. Ne iyi niyetlerimi, ne inadımı, ne eğilimlerimi hiç yanlış anlamaya gerek yoktur. Benim her şeyim bu konuda bir savaş yetkinliğidir. Yani yaşamın her cephesi benim için bir savaştır. Öyle bir an dalıp gidecek nefsim bile yoktur.

Belki insanlar kolay anlayamaz, kolay ulaşamaz, ama mevcut düşmana göre de başka çare yoktur. Bu düşünceyi bile yetersiz görüyorum. Değerli dost Yalçın Küçük hocamız şunu diyordu: “Bu kadar hızlı düşünme, hem de çok hızlı yapma...” Bunu fark etmiş. Tabii, düşmana göre oynuyorum. Çünkü hızlı düşünüp hızlı yapamazsan düşman ulaşıp seni öldürür. Bütün Kürt isyanları neden ezildi? Çünkü orada düşünce çok ağır çalışıyor, belki de yoktur, davranış da çok ağırdır. Düşman da hızlı düşünüyor, karar veriyor. Bir de onu daha hızlı yürütecek tekniğe sahiptir. Ulaştırıyor, vuruyor. Bunu neden anlamazlık edeceksiniz?

Savaş bir hız olayıdır. Bir daha kabaca bir benzetmeyle belirteyim: Bir tavşan, bir tazı var veya bir şahin, yine avlanacak bir yılan var. Veya bir canavar var, bir de ondan kaçmak isteyen insan. Bunların başarılı olmaları için, birinin hızının diğerini geçmesi gerekir. Bunun için kartal müthiş süzülür, tazı müthiş kaçar. Bütün savaş sanatlarında bu böyledir. Senin ardındaki düşman da canavardır, tazıdır, kartaldır. Eğer onun etkisinden kurtulmak istiyorsan, senin hızın onu aşmalıdır. Düşmanı şu anda biraz zorluğa düşüren benim hızımdır, tempomdur. Yola girişi yapıyorum, yani yolu seçiyorum, yolu seçme de çizgidir. Bunlar yetmez, yola koyulma da yetmez, yürüyorum ve sizin gibi savaşıyorum. Tabii o da yetmez, hız gerekir; çünkü karşıdaki yüksek bir hızla geliyor. Senin arkandakinin bir hızı vardır. Herhangi bir yürüyüşle değil, ancak onun hızını ikiye katlayacak bir hıza kavuşursan adamı geride bırakırsın. Tarz, tempo, hepsi için de bu böyledir. Bana hakim olan anlayışları size veriyorum, yani sorumluluklarımı diyorum. İşleri yoğun ele almam, hemen her şeyi yeterince düşünmem hem de anı anına yapmam söz konusudur. Bu, düşmana göre olması gerektiği için böyledir.

Tarihte hiçbirisi böyle yapmadı ve hepsi kaybetti. Ben biraz böyle hızlı düşünüp yaptım ve kaybetmedim. Bu çok açıktır. Neden anlamayacaksınız? “Kafamız yok” diyebilirsiniz. Omzunuzun üzerinde kafanız var, onu iyi çalıştıracaksınız. “Kendimi yormak istemedim” diyeceksiniz. Çoğunuz rahatlık diyorsunuz. Ama karşıdaki düşmanın durumunu takip et: Sana nasıl saldırıyor, kendi sömürgesi içinde nasıl düşünüyor? Sen neden düşünmeyeceksin? Düşünmesen, hangi savaşı kazanmaktan bahsedebilirsin? Kendini büyük aldatan adam böyle ortaya çıkıyor; büyük aptallar, büyük yanılğı sahipleri böyle ortaya çıkıyor. Bunları kendinize uygulayın. “Savaşın bu kişilikle verilmesi zordur” diyorlar. Tabii ki zordur. Düşmanın size dayattığı şey imhadır.

“Biraz şeref, onur, kimlik, kişilik” dediniz, onu da size gösterdik. Bunu inkâr edemezsiniz. Düşman gerçekliğini bir tarafa iterek hangi komutanlık, hangi savaşçılık yapılabilir? Buna yönelin. Onun için çoğu “Düşmanı ya abarttık, ya küçümsedik” diyor. Bana göre ne abarttınız, ne küçümsediniz; düşünmediniz bile. Bu düşmanı ufkunuza bile yerleştirmediniz. Düşmanı bazen melek yerine koyma, bazen babası yerine koyma, bazen çok abartma, bazen çok küçümseme var; bunların hepsi yanlıştır. Düşman öyle ele alınmaz.

Tabii siz kendinizi de ele almayı bilmiyorsunuz. Örneğin halkı ele alalım: Halk neden size gelmiyor? Halka az mı emek harcadı? Halkı çok kaçırtınız, kendisine karşı oldukça yanlışlıklar yaptınız. Yine parti gücünü, bin bir emekle hazırladığımız gücü de doğru ele almadınız. Canınız sıkıldı, çarçur ettiniz. Yani kendinizi tanıyamadınız. Yüzde yüz çok büyük bir bağlılıkla, dikkatle ele alınması gereken değerlerimizi ne tanıdınız, ne onunla yaşamayı ve onunla savaşçıyı düzenlemeyi bildiniz. Ondan sonra da “Ben savaşçıyım, ben komutanım” dediniz. Buna kimi inandırabilirsiniz?

Bütün bunları neden belirtiyorum? Bir kördüğüm gibi kendinizi dayatıyorsunuz. “Bu savaş ancak bu kadar olur, geliştirilemez, dönüştürülemez” tarzında bir yaşam sürüyorsunuz. Ben buna karşıyım. Çünkü sizin savaş tarzında yüzde yüz yenilgi var, ölüm var. Size neden alet olayım? Tabii halen kendimdeyim, yaşamaya çalışıyorum, yenilmiş değilim. Kaç sefer yenilmişsiniz? Yenilmedik nereniz kaldı? Diri olan nereniz kaldı? Bu soruları size sormak gerekir. Yaşamın neresindesiniz? Ona da bazı cevaplar vermek istedim, ama bundan kaçınıyorsunuz. Dikkat edilirse, bütün bu değerlendirmeler sizi gerçeklerimizin, en önemlisi de savaş ve örgüt gerçeklerimizin esaslı noktalarına doğru yaklaştırmak içindir.

Benim insanlara saygım var. En temel hususlarda gerçekleri anlatmasam, saygıyı ifade edemem. Diğerleri gibi kandırabilirim; akı kara, karayı ak gösterebilirim. Bu konuda benden üstünü yoktur. Diyalektiği kullanarak benim kandıramayacağım tek bir insan bile yoktur, ama onu yapmam. Çok zor da gelse, benim için gerçekleri kavratmak esastır. Bazı şeylere inanmalısınız, iradenizi biraz ortaya koymalısınız, dürüst olabilmelisiniz. Bu fanatizmi, bu sübjektif niyetlerle kendini dayatmayı artık biraz geriletin. Yaşama biraz çirliçiplak bakmayı bilin; tüm olumlu ve olumsuz, gerekli ve gereksiz yanlarıyla görün. Çünkü başka tür düzeltmezsiz. Yaşam gerçeğini hiç dikkate almayan tarzda çok büyük körlükle, şaşığı gözle yaşama bakıyorsunuz. Tabii bunun da savaşla bağı vardır. Kim ki yaşamak diyorsa, o kadar da savaşması gerekir.

Savaş derken neyi kastediyorum? Ben savaş diyordum, onlar ise “Mavzeri ver, karakola saldırıyım” diyorlar. Halen anlayış budur. Sen mavzerle karakola nasıl saldırıyorsun? En iyi savaşçımızın felsefesi de, şimdiye kadar hakim olan tarz da budur. Hiç kimse “İncelik vardır, biz dönüşüm sağlamışız” demesin. Ben en erken yaşta bu savaştan kaçtım. Köyde ilk tabanca patladığında ödüm koştum. Ama diğer yandan değişik bir mücadele biçimine de girdim. Köylüler halen yerinde duruyor, silahlar halen öyle patlıyor. Ben de böyle savaşıyorum. Savaşsız ve mücadelesiz değilim. Çok iyi biliniyor ki, bu halk için tarihin en büyük savaşını ben hazırladım, buna ben yol açtım. Dikkat edilirse bu, sizin tarzınızdan kaçarak oldu. O köylü tarzı dediğimiz aile içi ve bol bol

dile getirdiğiniz ve yaşadığınız yaşamdan, savaştan kaçtım. Açık belirteyim, beni ister bir korkak gibi, ister büyük bir usta gibi değerlendirin, nasıl değerlendirirseniz değerlendirin, benim savaş tarzım böyle gelişti. Anlamaktan neden kaçacaksınız?

Unutmayın ki, ben sizi savaşa gönderiyorum. Tepeden tırnağa her şeyinizi hazırlayan benim. Bunu anlamazsanız kendinize yazık edersiniz. Hata yapmayın, bizim bir komuta gücünde olduğumuza inanmalısınız. Ama bu öyle sandığımız gibi değil, bunu da hemen belirteyim. Bizi gerçek bir komuta gibi görseydiniz dağda böyle mi yapardınız? “Başkomutanımız filan kimsedir” dediğinizde biraz da bunu tanıyarak yürüseydiniz, bu komutanlar böyle mi olurdu? Demek ki siz, Başkomutanı tanımamışsınız. Peki, Başkomutanı tanımayan komutan olabilir mi? Dünyada bunun başka bir örneğini hiç görmüş müsünüz? Her kafadan bir sesin çıktığı, herkesin “Ben komutanım” dediği yerde kargaşa, dolayısıyla yenilgi çıkar. Ben yine de hizmet etmede çok ustalaşmış bir insanım.

Komutanlık hevesleriniz var. Bunlar kendilerini öyle sanıyorlar, acaba ben biraz gerçekleştirebilir miyim diyorum. Yani insanların hevesini kırmamakta iddialıyım. Komutanlık, savaşçılık iyi bir hevestir. Bu hevesleri besleyen benim. Zaten benim en büyük çabalarım bu yönlü oldu. Çok sevdiğim bir meslek olduğu için, daha doğrusu yaşamın bununla kazanılacağını, esasta temel çelişkinin onunla çözümleneceğini bildiğim için tüm enerjimi, gücümü bu savaşçı ve ordulaşma işine verdim. Siz buna yeterince cevap veremediğiniz için buna bu kadar direndim. Tarihte hiç kimse bu kadar çalışmış mıdır? Bu kadar olanaksızlıklar içinde savaşı böyle geliştirmiş midir? Hele bizim halk gerçeğimizi de göz önüne getirdiğimizde düşünmekten bile korkuyorum. Neden bu kadar hizmet sunduk? Neden bu kadar uzun süreli oldu? Sizin eksikliklerinizden dolayı böyle oldu. Doymayı, eksikliklerinizi gidermeyi bilmiyorsunuz.

En büyük ayıbı savaşçılık, komutanlık adına rahatlıkla kendinize yakıştırıyorsunuz. Her türlü yetersizlikleri, her türlü yanlışlıkları buram buram ortamımıza taşıyorsunuz, dobra dobra dayatıyorsunuz. Ondan sonra da gel temizle diyorsunuz. Ben de çalışmak zorundayım. Sizin gibi komutanlara doğru tarzı taşımak için gücümü ortaya koymak zorundayım. Şu anda en temel sorun, komutayı düzeltme tarzını sizlere dayatmaktır. Gözümü bile açamıyorum. Bu savaşın halen bana bağlı olarak gelişmesini istemiyorum. En rahatsız olduğum, en nefret ettiğim söz, “Sen gidersen her şey gider” oluyor. Bensiz olmalısınız, hatta ben hiç olmadan olmalıydınız. Öyle bir durum yaratmışsınız ki, ben olmazsam yirmi dört saat ölen ölene, kaçan kaçana, biten bitene. Bu ne kadar kötü bir durum, biliyor musunuz? İnsan kendini bir kişiye böyle bağlar mı? Bu, çok büyük bir tehlikedir. Ben, bağlılıklarınız olmasın demiyorum, bağlılıklarınız kutsaldır ve tarih sürdükçe sürmelidir. Ama bu tek taraflı olmamalı, benimle başlayıp benimle bitmemelidir. Ben yine de rolümü oynarım, oynayacağım da, ama sizin de kesin bir rolünüz var. Buna ulaşmalısınız ve bu mümkündür.

Benim başardığımı siz fazlasıyla başarabilirsiniz. Size en büyük destek bu durumu yaratabilmek, bu durumu ortaya çıkarabilmektir. Bu en büyük destektir. İddialı olan, “Ben bu işte bir güç istiyorum” diyen için hemen her şey vardır, alın kullanın. Yani sizi hazır gücün başına koyarak parayla, kaba güçle besleyemeyiz. Sizi hazır gücün başına koyarsam tembelleşirsiniz. Size rahat bir yaşam sunsak ikinci gün düşersiniz. Zaten fazla olanağımız da yoktur, tükenir gidersiniz. Tükenmemeniz için sürekli üreten ve sürekli mücadele eden bir güç gerekiyor. Bu da PKK'dir. PKK'nin diyalektiği sürekli ve başartan mücadeledir. Kimse başka tür PKK anlayışını, başka tür militanlık anlayışını aklına getirmesin.

Eğer bütün bu hususları şimdiye kadar iyi anlamış olsaydınız, kendinizi değil de söylediğimiz bu çerçeveyi biraz dikkate alsaydınız, sizde bunun terbiyesi, bunun sağ duyusu, bunun disiplini hakim olsaydı, her şeyi çok yüksek başarardınız ve dolayısıyla kazanırdık. Ama halen hanginizi düzeltelim, neresini düzeltelim diye kendime soruyorum. Kendinizi bıraktığımız için, çaresizliğe, düzensizliğe ve muğlaklığa soktuğunuz için bunu soruyorum. Adeta “Gel de beni çöz, gel de beni düzelt, gel de beni rayına koy” diyor, buram buram bunu dayatıyorsunuz. Üzerinizden adeta yetersizlik akıyor. Bunlar basit değerlendirmeler değildir, sizin için hayati değerlendirmelerdir. Ben yaklaşımların ana felsefesini, temel yaklaşım esaslarını veriyorum. Bunu esas alsanız, pratik sorunları, örneğin savaş sorunlarını doğru ele alıp geliştirmekten geri kalmayız, bunları daha rahat başarırız. Temel anlayışınızda kusur ve yanlışlık var. Onun için taktik gelişmedi, onun için savaş sorunları ağırlaştı. Yeniden doğru yaklaşmayı bilmeliyiz.

O halde burada tartışacaksınız. İstiyoruz ki bu tartışmalar, bu yaklaşım çerçevesinde ülkedeki savaşçıya rehber, savaşmak isteyenlere bir kılavuz olsun. Savaşın hangi sorununu size cevaplayayım diye her gün düşünüyorum. Halen gelen cevaplar, sıradan bir köylünün düşmeyeceği hatalardır. Bu da bizi isyana sevk etti. Her gün kaza, her gün doğru çalışmama, doğru hareket tarzından ve doğru mevzilenmekten uzak kalma ve benzeri durumlar yaşanıyor. Bunları bir gün, iki gün, hatta bir yıl, iki yıl dinle... İnsan bu kadar uzun süre nasıl dayanır? Bu, “Biz düşünmeyiz, biz temel esaslara dikkat etmeyiz, dağdayız, kimse bizi görmez, ne yaparsak bize göredir” diye düşünüldüğü için böyledir.

Bu ilkel değildir. Ben buna maymunlaşma derim, maymundan gelip maymuna geri gitmedir. Maymun iyi bir savaşçı olabilir mi? Çok ucuzca insan taklidi yapar. Ama savaşçılık, en gelişkin uygarlık aracıdır. Biz onu dağda geliştirecektik. Dağ, özgür savaşçının geliştirileceği yerdir; ilkeleşmenin, daha da köylüleşmenin, maymunlaşmanın gelişeceği yer değildir. Buna rıza gösterilmemelidir. Savaş teorimize göre, tarihi, coğrafi ve ulusal gerçekliğimize göre varolmamızın en temel nedenlerinden birisi dağdır.

Biz dağ halkıyız. Dağ halkının dağla diyalektik bir bağı vardır. Ondan kopamaz. Onun gereklerine göre kalmışsa özgürdür. Günümüzde yine özgürlüğü zorluyoruz. Bu da dağın gerçeğine göre olur veya orada yaşamı özgürleştirmeyi bileceksiniz. Diyalektik budur, Kürt diyalektiğinin özü budur. Eğer özgürleşmek istiyorsa, dağı iyi değerlendirecektir. Ama oraya taşınan parti gücüne bakın: Ne halkın durumunu, ne dağın kendisini ölçülü değerlendiren vardır. En vurulmadık bir biçimde dağda vuruldular. Yabancı bir düşman neden dağa geldi, dağda alan tutma adı altında kendini dayattı? Biz neden bir tuzak bile kuramadık? Bu diyalektiğimizi, savaşmayı bilmediğimizdendir. İçinizde düşmanın kuşatmasını bile bile hazırlamayan komutan var mı? Düşmanın dayattığı, neredeyse cephe savaşı gibidir. Sayısı, nerede olduğu ve yeri bellidir. Bunu düşmana sunmayan, düşmanın böyle yaklaşmasına izin vermeyen tek bir adam içinizde var mı? Yıllardır her şey düşmanın bilgisi dahilinde, her şey onun çemberleşmesi dahilinde gelişti. Onları biraz dağlar korudu, yoksa bu kişiliğe kalsa hiçbir şey kurtulamazdı. Basit bir savaş kuralını, bir yanılmayı, bir düşmanı önceden görmeyi bile akıl edemiyor, ettiğinde de zaten birçok şey boşa gidiyor.

Belirttiğimiz gibi, savaşın -hele bu gerilla savaşıysa- çok önemli kuralları vardır. Sorun bilmek değildir, onunla yaşamaktır. Sizin sorunuz bu anlamda bilme değil, bile bile doğrulara ters yaşamadır; doğruların gereklerine göre değil de, yanlışın gereklerine göre yaşamadır. Tabii bu da pratiğinizi, “Köylü usulü böyle olur, biz köylüyüz, ancak böyle yaparız” tarzını ortaya çıkarır.

Böyle yaparsan düşman da sana öyle vurur. Deve kuşu gibi kafanı neden kuma gömüyorsun? Böyle savaşıya böyle sonuç! Bu savaş tarzınızı düzeltmeliyiz. Anlayışta, felsefede köklüce düzeltmeliyiz ve temel taktik esasları da artık düzeltmeliyiz.

Ben bu savaş tartışmalarımızı geliştirirken aynı zamanda da uyguladım. Bir defa eğer başarılı olmak istiyorsak, düşmanın kontrolü dışına çıkmayı esasta halletmeliyiz. Sadece düşmanın kontrolü dışına çıkma da değil, her adımda bir de düşmanı yanıltmayı sağlamalıyız. Dikkat edilirse, ben kendi savaşıçılığımda iki şeyi başardım: Öncelikle düşmanın ideolojik, siyasal, ulusal ve kültürel kontrolü dışına çıktım. Önderlik yaşamını inceleyin; ilk yaptığı iş, fırsat bulurak düşmanın dayattığı sosyal, kültürel, siyasal ve ideolojik etkilenmelere set çekmesidir. Bunu başardı, başardığı için de parti oldu. Alternatifi koydum, bunda başarı var. İkinci olarak düşmanı yanılttım. Benim yaşamımın ikinci ana özelliği budur. Bütün süreçlere bakın, düşmanı yanıltan bir yaşamdır. İlkokuldan tut günümüze kadar büyük çıkışlarım vardır. Esasta düşmanın tam bildiği ve tedbir aldığı bir durum değildir. Sanıyorum halen de büyük yanılgı içindedir. Bunu benim kişiliğim sağlamıştır. Kısaca hem teorik hem pratik tüm becerilerimde, kendi konumumda düşmanı yanılttım. Ankara'dan çıkışım bir roman akıcılığı biçimindedir. En değme romana taş çıkartır bir romandır. Her şeyim öyledir. Benim her anım biraz böyle geçer.

Gerçek anlamda Önderliğe bağlılığın, Önderlik çizgisinin ikinci önemli özelliğinin ne olduğunu biliyor musunuz? Düşmanı yanıltma durumunu yakalayacaksınız. Önderlik budur. Şimdi kendinize bakın, ideolojik, siyasal ve kültürel açıdan düşmanın etkisi ve kontrolü çok gelişkindir. Zaten bu yüzden kaybediyorsunuz. Bunu aştığınız oranda -hiç olmazsa örgüt sayesinde- başarılı olursunuz. Ama siz savaşın içinde düşmanın direkt ordusunu, emniyet kuvvetlerini yanıltmanız şurada kalsın, kendinizi yanıltıyorsunuz ve bu da kaybetmedir. Bir savaşıncının, bir komutanın başarılı olması için düşmanı yanıltması gerekirken, bilakis düşman sizi dağda yanıltıyor. Savaş içinde neredesiniz, nasılsınız, ne yapacaksınız, düşman bunu yüzde yüz biliyor. Bu da, düşmanın yanıltma payı yoktur, yani yanıltılmıyorsunuz demektir. Gerilla savaşında da yanıltma olmazsa, başarı sağlamanız mümkün değildir.

Bunu nasıl sağlayacağız? Kendini yoğuracaksın ve bunu sağlayacaksın. Tabii ki bu mümkündür. Yani yanıltıcı bilgiler vereceksin; o sağdan beklerken soldan, yine kuzeyden beklerken güneyden vuracaksın veya çıkaracaksın. Kısacası o bir beklerken on ortaya çıkacaksın, mutlaka onu yanıltacaksın, şaşırtacaksın. Birinci şart budur. Ondaki sonra sıra diğer taktik şeylere gelir. Taktiğin diğer hususları biliniyor. En çok da cesaret ve fedakârlık gerekir. Onlar da var. Hamalca çabalarınız zaten var, çabada kusur yoktur. Temel anlayışı böyle oturtunuz mu, taktiğin esasını da oturtursunuz. Belirttiğimiz gibi düşmanın kontrolü, bilgisi dışında, dolayısıyla onu yanıltmayı esas alan koşullar hazırlanmıştır. Düşmanın nerede, nasıl, ne kadar olduğunuzu, ne yapıp ne yapamayacağınızı bilmesinin tersine, 'düşman nerededir, nasıldır' diyerek onu kontrol ve bilgi dahiline almış mısınız?

Bir avı bile avlarken yerini bileceksin ve kapasitesini değerlendireceksin ki, ona göre bir tuzak kurasın. Siz düşmanın üzerine atarken bile onun gücünü hiç hesaplamıyorsunuz. Etrafınızdaki hayvanlara bakın: Bir kartal bir kuzuyu mu vurup kaldırabilir, bir koyunu mu? Kartal hiçbir zaman bir koyunu parçalayıp göğe çıkaracağı demez. Küçük kuzuyu, tavşanı veya bir kekligi, bir tavuğu tutup kaldırabilir. Kartal bile hangi hedefe, hangi avına vuracağını bilir. Size bakalım, sizin meşhur baskın saldırılarınız var. Ben bunlara Donkişot saldırıları diyorum. Vuracağınıza hiç inanmıyor musunuz? O bazı saldırı eylemlerinizi vardı, girdiğiniz birçok çatışma vardı. Bunlarda bir kartal kadar anlayış bile yoktu. Bildiğiniz gibi Donkişot rolü meşhurdur, herkes bildiği için bunu belirtiyorum: Çağ geçmiş, modern burjuva çağı başlamış, ama o feodal dönemden kalma kılıcı sallayıp yel değirmenine saldırıyor. Sizin tarzınız biraz bunu anımsatıyor. Vuramazsanız mahvolursunuz, onun için insan avlayacağı avı iyi seçer. Kısaca vuracağını, vurup da koparacağını önceden kestirir. Bu da neyle mümkündür? Bilgi gerekir, takip gerekir, süzeceksin. Avcılık nasıl yapılır? Her zaman söylerim, etrafınızda yılanlar var, kartallar var, herkes herkesi avlar. Doğaya bakarsanız -hiç kitap okumanıza da gerek yok- savaşın saldırı taktiğini anlarsınız.

Maymunluk kötüdür, maymun hep kötü taklit eder. Zaten insanın tam yaşaması maymundan çıkışla başlamıştır. Toplumun gelişmesi gerilemekle, bunda ısrar ederek değil, köylülükten çıkışla başlamıştır. Bu şartları karşıladınız mı tam bağımsız kişilik, düşmanı yanıltarak savaşı tam esas alan bir kişilik, bir de düşmanı tam kapsamına, bilgisine, takibine, gözetimine alarak yaşayan bir kişilik ortaya çıkar. Bu kişilik başarır. Kayıp da olabilir, kan da dökülebilir, ama hep böyle savaştığı ve ordulaştığı için bu kişilik kazanır. Size çok rahat anlaşılabilir birkaç husus belirtiyorum. Bunlar taktik bile sayılmaz, temel çerçeve anlayışlarıdır. Ama lafta kabul etseniz de, bunlar sizin pratikte gelemediğiniz hususlardır. Düşmanı takip edebilmek için, düşmanın nefesini ensenizde hissedeceksiniz. Yalnız kaba anlamda değil, korkmak veya hiçe saymak için değil, düşmansız bir an bile yaşamayacaksınız.

Düşman nedir, ne yapmak istiyor, nasıl vurmak istiyor? Düşünce budur. Ardından "Ben bunlara nasıl cevap vereceğim" diyebilirsiniz. Eğer 'nasıl cevap vereceğim' dersin, örgütlenememe, eğitim yapamama, birlik düzenleyememe, mevzilendirememe, harekete geçirememe, onun için lojistiğini düşünememe akla bile gelmez. Düşmanını bu kadar esas alan bir kişinin zamanında lojistiği, sığınağı, morali, bilgiyi düşünmemesi mümkün değildir, hepsini düşünür. Demek ki sizde bu yönlü muazzam eksiklikler var. İşte fanatizm, dogmatizm, sübjektivizm dediğimiz olay budur. "Ben düşünemem, ben gözü kör savaşıyorum, hiç kafamı yormama gerek yok" biçiminde teke tek, köylüce tarzda asla savaş olamaz. Her şeyi yap, ama böyle savaşıma. Bu bizim savaşımız değil, bu tarzı kabul edemeyiz. Bunda yüzde yüz kaybetme var.

Kimse sizin böyle savaşmanızı istemiyor. Kendinizi bela etmeyin, böyleyseniz hiç gelmeyin, hatta içimizde de yaşamayın. Kurbanlık koyun gibi geliyorsunuz. Gidin kendinizi başka yerde satın. Gerçekten bizimle birlikte savaşmak isteyenler, belirttiğim bu hususlara dikkat etmek zorundadırlar. Bizi aşiret örgütüne çevirmeyin. Ben buyum, bunun sizin anlayışlarınızla ne ilgisi var? Sizin anlayışlarınızla örgüt yaşamının ne ilgisi var? Yani imkânı yok demeyin, imkânı var. Benim başardığımı siz daha fazla başarabilirsiniz. Çünkü yorulmamış, yıpranmamışsınız. Biraz namuslu ve dürüst olacaksınız, biraz kafayı çalıştıracaksınız, ona göre adımlar atacaksınız ve bu işi başaracaksınız.

Komutan Savaşı Geliştirmenin Tutkusudur

Dikkat edilirse, değinilen hususlar çok basittir. Ama gerekleri yerine getirilmemiştir. Peki, bunu nasıl aşalım? Abeceyi sökmeden üniversiteye atlanılır mı? Sizinki buna benziyor. Komutanlık gibi ancak üniversitelerde yoğunlaşılacak bir mesleği, siz abeceyi sökmeden olur, hallettik diyorsunuz. Sorun buradadır. İşte bu tartışmalar size biraz açıklık getirmek içindir. Her gerilla grubu-

muzu özel bir savaş grubu halinde düzenlemek isteriz. Örnek bir ordu ve savaş birliği olarak örgütlenmeye de hazırız. Yeter ki kendinizi bu çerçevede katın. Böyle bir birlikte yer almak isteyenler bu temelde gelişeceklerdir.

Sizi gayri ciddiyetle ve dürüst olmamakla suçlayamam. Çünkü bunlar ağza alınması bile ayıp olan sözlerdir. Siz de o zaman anlayın, bu işler ciddi işlerdir. Yani karşınızda bıktım, yenildim deyip kendimi yere atmak istemiyorum. Gerçi siz kendinizi dayatarak, belki bilmeden bunu istersiniz, ama bu benim için en zor olanıdır. Fakat unutmayın ki, dayatılanın da yıkıcı etkisi böyledir. Çocuk değilim, anlamayanları, ciddiye almayanları hemen anlarım. Ciddi olmamakta, kendini düzenlememekte bu kadar ısrar eden, aslında ne idüğü belirsizin tekidir. Düşmandan daha fazla zarar verir. Buna asla tenezzül etmeyin. Önce ciddiyet, anlayış şarttır. Biz nasıl ki sizi ciddiye alıyorsak, siz de bizi bu çerçevede büyük bir olgunlulukla, kavrayışla ciddiye alacaksınız.

Bu tartışmalarımızı “Nasıl savaşmalı, savaş tarzımızı düzeltelim ve savaşı geliştirelim” biçiminde bir gerilla kılavuzuna da dönüştürebiliriz. Zaten epey tartışma da yapılmıştır, birikim de var. Pratiğe yol alırken, düzeltilmesi gereken savaş tarzımızı cevaplandırmamız gerekir. Çok gerekli olan da budur. Daha eski pratikleri tekrarlamak olmaz. Birikim, niceliğe nicelik katmakla görevli değildir. Mevcut güçlerimizin böylesine niteliksel dönüşümünü, savaş seyrimizin düzeltilmesini sağlamak, yine ordumuzun örgütsel ve ordusal gelişimini böyle düzenlemek çok gereklidir. Bu, hamle için, başarı şansı için tek doğru yoldur. Bunları tartışabilirsiniz, çünkü pratiği benden daha iyi biliyorsunuz. Madde madde düzenleyebilirsiniz. Bu konuda ciddiyetinize gerçekten inanmak isterim.

Şu anda bir birlik bile çok büyük işler başarabilir. Örneğin doğruları taşıma, savaş tarzını düzeltilmiş olarak biraz örnek düzeyinde yerine getirme... Bu, yeni savaş görevlerimizin başlangıcını yapmak, savaşta bir yeniliği başarmak demektir. O da yirmi yıldır, özellikle son on bir yıldır vermekte olduğumuz, fakat bir türlü istediğimiz gibi kıpırdatamadığımız kargaşaya son verip, düşmanı gerçekten zordan zora, beladan belaya sokan ve onu bin pişman edip kaçırılan tarza ulaşmak demektir. Bu kesinlikle mümkündür. En azından dar bir savaş alanında bunu bazı arkadaşlarımız yapabilir.

Tekrar belirtirim, çerçeve olarak çizdiğimi tekrarlamak istemiyorum. Temel anlayışlar kısmını belirttiklerim çerçevesinde tartışabilirsiniz. Arazi tartışması, halkla ilişkiler tartışması ana maddeler halinde ele alınabilir. Nasıl dağıtılması, nasıl halk değerlendirilmesi gibi hususlar da ana çerçevedir ve aslında herkesin çok da bilmesi gerekir. Dağıtım olmaz, gerilla olmaz. Halka doğru yaklaşmayan gerilla olmaz. Bunlar esastır. Dağdasınız, ama dağın gereklerine göre savaşım vermediniz. Çoğunlukla dağdan kaçırıyorsunuz; hep düzlüğe, hep kenara çekiliyorsunuz. Bu durum gerillanın üs anlayışla çelişir ve nitekim kaybettirir. Halkla ilişkiler de ayrıdır. Halk bastırılmıştır, halk örgütlenmemiştir, düşmanın yönelimine açık hale getirilmiştir, düşmanın insafına bırakılmıştır. Sonuç ortadadır. Doğru halk yaklaşımı, gerillanın koruması altında, gerillanın himayesi altında, gerillanın götürebileceği kadar halk ilişkileri: Bunlar olmadan kimse savaşın geliştirilmesini beklemesin. Bunlar ana çerçevedir.

Bir de sorunların içeriği vardır. Yani saldırı, bir baskın, pusu, hareketli savaş, sızma, çemberleme, taciz eylemi, imha eylemi, küçük birlikler eylemi, büyük birlikler eylemi, hatta bir günlük, üç günlük savaş model olarak tartışın. Savaş ne zaman bir gün olur, ne zaman üç gün olur, ne zaman bir saat olur? Bunu sizinle tartışabilirim, rahatlıkla cevap da verebilirim. Ama siz hiç aklınıza bile getirmiyorsunuz. Tekrar belirtiyorum: Bir saatlik çatışmayı nerede esas alabiliriz? Nerede, nasıl, kimlerle ve yine nerede bir günlük çatışma verilebilir? Nerede bir haftalık savaş verilebilir? Bunun için de dağ, güç, lojistik başta olmak üzere diğer sorunlar karşılır. Burada savaş bir hafta olur, burada bir gün olur, burada bir saat olur. Bana göre birçok yerde bir saatte olması gereken savaş güne yayılmıştır. Yine bazı yerlerde bir gün verilmesi gereken savaş hiç akla bile getirilmemiştir. Baskın ve pusu akla getirilmemiştir. Sistemsizlikten dolayı büyük bir kısmı lojistikle uğraşılıyor. Bu yanlıştır, bu şekilde lojistik halledilmez ve bu savaş çok engelleyen bir durumdur. Yine tekniği kullanmak tartışmaya açılmalıdır. Tekniği mahvediyorsunuz, çoğunu düşmana kaptırıyorsunuz. Kaynağımız düşman olması gerekirken, neredeyse düşmanın kaynağı olmuşuz.

En önemlisi de moral sorunudur. Birliklerimizin yarısının morali düşmüştür; moralin geliştirilmesi sorununu kimse göz önüne getirmiyor. Birliklerin eğitim, bilinç ve kavrayış düzeyi geliştirilmeden, hatta birlikler eğitimden uzaklaştırılarak, köylü tarzıyla savaşılacağı sanılıyor. Kaçışların gelişmesi, savaş kalitesinin gelişmemesinin en önemli nedeni aynı zamanda eğitimsizlik ve moralsizliktir. Başka şeyler de var. Yönetmenliğe göre yaşama, yüksek kazanma duygusu, sorumluluk duygusu çok zayıflatılmıştır. Savaşçının ideolojik-politik seviye sorunları var. Ordudaki çalışmanın ideolojik-politik seviyesinin ne olduğu belli değildir. Bu yönlü bir sorunu görüp değerlendirmek yeterlidir. Koordine sorunları, istihbarat sorunları, keşif sorunları tartışılabilir.

Bütün bu konularda koordineli savaş, istihbaratlı, keşifli savaş bizde sorundur ve fazla gelişim göstermemiştir. Büyük birliklerin, küçük birliklerin kullanılması sorunu vardır. Bir mangayla verilmesi gereken eylem, bizde bir bölükle veriliyor; bir bölükle verilecek eylem bir mangayla veriliyor. Böylesine büyük çarpıklıklar vardır. Yani nicelik veya sayı ile savaş tarzı arasındaki bağlantıyı doğru koymanız gerekiyor. Bir taburla verilecek savaş vardır, bir mangayla verilecek savaş vardır. Bunların ayrımı çok iyi bilinmek zorundadır. Yine mevcut gücümüz var, her şeyden önce bu gücümüzün gereklerine göre bir savaşı düşünmekten çok uzaksınız. Bu gücümüzün iyi bir biçimde düzenlenmesi, on bin kişilik bir düşman gücünü imhaya götürebilir.

Çok yaratıcı bir komutan olsa, bana göre PKK'nin gücünü çok düşündüğü için, çok tartıştığı için öyle bir savaş tarzı geliştirir, öyle bir hazırlığı yapar ki, bir bakarsın bir yerde beş bin düşman gücünü götürmüş. Seçkin komutan biraz bunu düşünmelidir. Artık böyle bir komuta gücü ortaya çıkmalıdır. Yaptıkları bütün eylemler tacizi geçmemiştir. Yani savaşta komuta sorunu diyorum. Artık komuta, “yetkiyi eline geçir, rahatını örgütle” değildir. Bu ihanet kadar çirkin bir şeydir.

Komutan, savaşı geliştirmenin tutkusudur. Daha büyük savaşmak istediği için komutan olmak ister. Bunda yeterli olmayanlar derhal düşürülmelidir. Yüksek azim ve iradesi olanlar komutanlık istemelidir. Bir de başarı sözü olmalıdır. Örneğin üç ayda başarmak istiyor. Biz, “Bana şu kadar gücü verin, ben şu savaşı vermek istiyorum” diyen komutanlar istiyoruz. Komuta sorununa da doğru yaklaşmalısınız. Ama kimin ne için komutanlık istediği belli değildir. Komutanlık istemesi ya rahatlığı ya da kariyerizmi içindir. Hepsine ne idüğü belirsiz derler. Halbuki komutanlıkta temel ölçü, “Ben başarırım, ben geliştiririm” olmalıdır. Komutan, “Süre isterim, bu kadar birlik isterim” demektir. Şimdiye kadar içimizde böyle tek bir komutan çıkmamıştır.

Bunun için doğru yaklaşılmalıdır. Gerçekten bir komutanımıza -tabii komutan olduğuna inanıyorsa- ne gerekiyorsa, kafasına bir şey koymuşsa; bunun için gerekli olan sayı, cesaret, fedakârlık, gerilla, lojistik, araç gereç, bunların hepsi sunuluyor. Peki, neden savaşı geliştirmiyorsunuz? Demek ki siz suçlusunuz. Öyle komutanı alaşağı etmeliyiz. Bütün bunlar yıkıcı sorunlardır. Buna benzer daha birçok soruyu kendinize sorabilirsiniz.

Alanlar sorunu vardır. Ovada verilecek eylem vardır, şehirde verilecek eylem vardır, dağda verilecek eylem vardır. Şehir bas-kınları vardır, düşmanı dağın göbeğine çekip yapacağımız savaşlar vardır. Yarı dağlık alanda, vadilerde vereceğimiz savaş, yine tepede vereceğimiz savaş vardır. Bunların hepsini kurala bağlayabilmelisiniz. Komutanımız en azından bu hususları yoğun bir biçimde düşünebilmelidir ki, savaşı geliştirebilsin.

Hitap ve üslup sorunları var. Komutan, sorumlu çok ciddi olarak mükemmel hitap edendir. Tarz, tempo sorunları vardır. Ko-mutan yüksek tarzı ve tempoyu tutturan kişidir, sürükleyendir. Bunun için net bir çalışmayı yapabilir ve yapar; düşünerek yapar, yaparken düşünür. Bunun yanında bambaşka sorunları da düşünebilir. Bu konuda oldukça önemli noktalar var ve komutanlık oldukça kapsamlı bir konudur. Neden düşünmekten çekiniyoruz? Kendimizi neden düşünmekten alıkoyuyoruz? Ne kadar düşü-nürsen o kadar yaparsın.

Yine somut bölgeler vardır. Botan için değişik bir plan, Serhat için değişik, Amed için değişik bir plan geliştirilir. Dogmatik bir tarzda her alan için aynı savaş tarzı düşünülemez. Bu konuda son derece somut yaklaşım sorunu vardır. Her eyleme, hatta bir eyaletin de her bölgesine, her dağa, her parsele uygun somut bir yaklaşım gerekir. Savaşta somutluk çok önemlidir. Somutluk, genel doğru ve anlayışlarla değil, şu dağda bu savaş verilir, şu alana veya şu kente şöyle girilir, şu yol ağzında şu yapılır gibi yak-laşımlarla sağlanır. Bunlar somut yaklaşımlardır. Düşünceniz ne kadar genelse, somutta da o kadar ayrıntılıdır. Genel çerçeveyi eksiksiz düşünmek, kavramak ve yaşamak kadar, pratik ayrıntıyı da eksiksiz göz önüne getirmelisiniz. Bunu yaparsan başarı ora-nın daha fazla yükselir. Bunu tartışacaksınız. Kaldı ki bunlar benim belirtmem gereken hususlar değildir, gece gündüz yaşadığınız pratik sorunlarınızdır.

Taktik dediğiniz hususlar, benim birçok sorunla dile getirdiğim hususlardır. Benim görevim stratejik sorunlarla uğraşmaktır. Siz neredeyse bana en ayrıntılı taktikleri tartıştıracaksınız. O zaman siz neye varsınız? Ben savaşı görmedim, ben hiç ülkeyi gör-medim, orada olan sizsiniz. Görmediğim yerlerin tartışmasını bana nasıl yaptıracaksınız? Bu büyük eksikliğinizi. Benim buradan gördüğüm yaklaşımları siz neden dağda göremiyorsunuz? Savaş sorunlarına cevap değil de, çözümsüzlük için dayatmalarda bulunuyorsunuz. Buna hakkınız var mı? Gerilik de kabul edilemez. Zaten geriliği kabul ettiğiniz için gelişmemişsiniz. Düşüncede tartışmaktan koptuğunuz için, daha doğrusu parti yaşamı ve parti çizgisinden koptuğunuz için gelişmemişsiniz. Bunun için ken-dinizi sıkı eğiteceksiniz. Eğitime gereken ciddiyeti ve yeterliliği vereceksiniz. Eğitimsiz birlikler ve komuta olmaz. Öyle ise önce ortamı icra edin.

Umarım bu tartışma sizi hem yoğunlaştırır hem de nasıl bir savaşçı yaşamı sorusuna kesin ulaştırır. Bunları maddeleştirin, hat-ta bana göre sözlü eğitim yetmez, bir de kılavuz gibi yazılı hale getirin. Bir birlik, hatta bir birlik savaşçısı, bir militan savaş sorun-larına nasıl yaklaşmalı? Bunları sıralayın, ben size çerçeveden bahsettim. Eğer isterseniz daha da geliştirilebilir. Örneğin, lojistik sorunu için çoban birliklerini de oluşturalım. Elli bin tane hayvan alıp besleyebiliriz. Köyler bomboş duruyor. Ziraat birliklerini kuralım; ekonomik birlikleri, tüccar birlikleri kuralım. Para bizden, imkân partiden, kurun diyorum. Düşünememiş. Düşünemiyor-san orada ne arıyorsun? Bir çoban birliğini kuramıyorsan, sen hangi komutanlıktan, önderlikten bahsediyorsun? "Aklıma gelmedi" diyor. Sen sigaradan vazgeçiyor musun? Ekonomik bir soruna çözüm getiremiyorsan, hangi ciddi komutanlıktan bahsedebilirsin? Tabii bunu düşüneceğiz.

Kendinize göre bir savaşçılığa alışmışsınız. Bu yanlıştır. Ben kendi keyfime göre yaşıyor muyum? Kendi keyfime göre politika yapıyor muyum? Hayır, örgütün ihtiyaçlarına göre yapıyorum. Benim emeklilik istemeye hakkım vardır, ama hiçbirinizin böyle hakkı olamaz. Kendimi yaşamaya belki benim bir hakkım olur, ama hiçbirinizin olamaz. Ben biraz başardım. Belki bunu hak ettim diyebilirim. Ama etmiyorum, söylemiyorum. Peki, sizin bu isteğiniz nedir? Kendinize ayırdığınız bu boş zaman, düşüncesiz zaman kabul edilmez, yanlıştır.

Görülüyor ki sorular çok net, cevaplar çok yerindedir. Madem bu savaşı isteyen sizsiniz, çok coşkulu ve hızlı istiyorsunuz, o zaman bunun tarzı böyle olur. Bu olumluluğu göstermek de işin vazgeçilmez bir gereğidir. Bu keyfinize olmaz. Savaş en büyük nizamdır, en büyük disiplin düzenidir, düşünce gücüdür, tartışma gücüdür. Varsa bu yeteneğiniz buyurun, her şey yetkinizde ol-sun. Ama yapamazsanız da üzerinizde amansız durmaya devam edeceğiz ve zorlanacak olan da siz olursunuz.

Ben duruyor muyum? Düşünün, aklınıza getiremediğiniz taktik sorunları bir çırpıda sıralayabiliyorum. Kendi işinizi bu kadar bana yaptırmak herhalde akıllılık değildir. Bazılarına belki rahatlık gibi gelir, ama bu doğru değildir. Böyle yapanlar kaybeden kişiliklerdir. Sağlam bir komutan, taktik hususlarda bizden daha fazla düşünüp yapan militandır. Hazır gücü bile kullanma, olanağı değerlendirme; hazır arazi, hazır para, hazır fişek, hazır savaşçı var, bunları doğru dürüst düzenleme ve bir de harca! Ondandı sonra da beni ciddiyetle ele al! Hayır, bizim de ölçülerimiz var. Çünkü biz turnakla, iğne ucuyla kuyu kazmış adamlarız. Siz de bu tel-melde değerlendireceksiniz.

Bu hususları daha da açacaksınız. Yalnız bunlar değil, ben bunları yalnız ana sorunlar halinde ortaya koydum. Moral, eğitim, komuta, lojistik, yine diğer taktikler, hareketli savaş, baskın, pusu, karmaşık biçimler, bir saatlik savaşlar, üç günlük savaşlar, az birlikli, çok birlikli savaşlar nasıl olur? Bütün bu konularda netleşmeyi sağlayacaksınız. Bazı şeyleri yeni yeni kavriyorsunuz. Toplu, genel, bir de çok somut ve ayrıntılı kavrayın.

Sonuna kadar bazı hatırlatmalarda bulundum. Dürüstsünüz, gerçekten bir şeyler yapmak istiyorsunuz. Kafanızı şimdiden amansız çalıştırmak kadar, irade gücünü de gösterin. Kendinizi yanıltmanıza hiç gerek yoktur. Yanıltırsanız kaybedersiniz. Şuna buna yüklenmeye, şunu bunu engel olarak göstermeye de gerek yoktur. Esas zaferi kendi kişiliğinizde sağlamalısınız. Bunu iddialı olan herkesten bekliyorum. Zaten doğru tarz da budur.

Benden açılmanması için başka bir şeyler istenebilir mi? Bu süreç, özellikle savaş konusunda çok iddialı olan arkadaşlarımızın çok iyi değerlendirmesi gereken bir süreçtir. Ben ihtiyacımız kadar varım diyorum. Bütün çalışmalarım bir yana, kadro yetkinleştirilmesini bütün çalışmalarımın önüne koydum. Diğer şeyleri hiç düşünmüyorum. Buna göre siz de gerekli olanı hem anlayın, hem de eğitimle alınması gerektiği kadar alın. Sizin sorunuz, her zaman söylediğim gibi dar pratik değildir. Savaşın temel anlayış, temel formasyon, onun disiplinine, stiline ve tarzına kendini kavuşturma sorunudur. Sizde bu eksiktir, diğer şeyler fazlasıyla var. Bunu da sağlayacağız.

Zaten iddialıyım. Başarı için böyle yüklenmekten başka çaremiz yoktur. Bunun dışında başka herhangi ıvrı zıvrı şeylerle ilgi-miz bile olamaz. Gerçek savaşçılar kesin böyle değerlendirir ve gerekeni de sonuna kadar büyük bir tutku ve heyecanla yaparlar.

“Anlayamadım, yetmedim” gibi bir tek sorumsuz laf bile etmezler. Böylesi bir başlangıç mükemmeldir. Eğer bütün bu olup bitenlerden sonra böyle başlarsak, ülkeye adım atarsak, her şeyin daha anlamlı olacağını göreceksiniz. Bunun başarı temeli oldukça oturuyor. Bunu sağladıktan sonra, zamanla sadece zaferi bekleme gibi, yaratma gibi bir durumumuz olacaktır. Birbirimizi böyle uğraştırma, birbirimize böyle yüklenme yerine, tümünü düşmana yöneltiriz. Böylece her şeyi çok iyi değerlendiririz. Bu da adım adım kesin başarıya gitmedir.

Bu değerlendirmemiz oldukça kapsamlı olup güçlü perspektifler veriyor. Hem taktik önderlik konusunda, hem devre için, devrenin gelişim şansı açısından, hem de fetih grubumuz için son derece çözümleyicidir. Bazı önemli alanlara gidecek gruplarımız var. Onların başarı şansı için hayli kapsamlıdır. Bunu biraz daha tartışarak kendinize yedireceksiniz. Bunu iyi bir döneme, uygulama perspektifine dönüştürmelisiniz.

Her zaman başlangıçlar yapmak mümkündür. En iyi başlangıçlardan birisini şimdi yapıyoruz. Hepiniz tek tek yapıyorsunuz. Devre itibarıyla yapıyorsunuz ve çok önemli savaş birlikleri, parti ve örgüt temsilcileri olarak yapıyorsunuz. Bu temelde olursa, sizin geçmişteki hata, yetmezlik ve özeleştirilerinizi kabul ediyoruz. Yine en ağır suç işleyen bile olsa, bence yeni bir yaşam şansı temelinde affedilebilir, affetmeliyiz. Ama bu şans asla başarısızlığa yol açan nedenlerle ve yaşama başlamayı tekrar hastalıklı yapma biçiminde kötü kullanılmamalıdır. Sözüünüzü bu temelde, başlangıcınızı bu temelde yapma konusunda çok ısrarlı olun. İddianız varsa bu temelde olmalıdır. Bu başlangıç bile böyle kararlı olanları, kararında çok inatçı olanları kısa sürede önemli gelişmeler ve başarılarla götürebilir. Bunun imkânı vardır diyorum. Çok iyi değerlendirin ve kendinizi mutlaka başarılı sonuçlara taşıyın.

9 Mart 1995

SAVAŞ BİR HALKI KENDİNE GETİREN KÖKLÜ BİR EYLEMDİR

Savaş üzerinde yoğunlaşıyorum. Neden savaş, nasıl savaş, kimin için savaş, kimler nasıl savaşmalı, komutan ve savaşçı kimdir, nasıl olmalıdır sorularını kendime yoğunca soruyorum ve tabii beynime böyle muazzam cevaplar sökün ediyor. Ayrıca komutan adaylarımız neden yüksek bir savaş çizgisini tutturamıyorlar diyorum. Savaşan kişi kimdir, nedir, nasıldır? Savaşa gelmeyen kişi nedir, nasıldır? Savaşa neden gelemiyor? Savaşma yeteneğini kaybetmiş bir halk, dolayısıyla onun kişiliği yaşamı kaybetmiş oluyor. Bunun hemen farkına varıyorum. Yaşamı da ana hatlarıyla kaybeden, bütün sahtelikleri yaşam adı altında yaşamaktan, kandırmaktan, dolayısıyla yalanla dolanla kendini idare etmekten kurtaramaz. Bu sonuç, bizde bu kadar zayıf kişiliğin yaşamayı neden bilemediğini ve vatanına sahip çıkamadığını, özgürleşememeyi, saygı ve sevgi olayı haline gelememeyi açıklığa kavuşturuyor.

Savaş, sadece bir şiddet olayı değildir. Savaş bizim için kör bir şiddet hiç değildir. Belki düşman için öyle denilebilir, fakat onun için de öyle değildir. Kör şiddet diyoruz, ama düşman da savaşarak kendisi için yaşam alanı yaratıyor. Kendisi için, egemen sınıf için, hakim ulus egemenleri için yaşam alanını sürekli geliştiriyor. Siz başarıyla savaşmadığınız için de yaşam alanını kaybediyorsunuz. Zaten yaşam alanını kaybettikten sonra burada kişilik, toplum, toplumun sosyal ve siyasal düzeyi gelişmez, manevi bir yaşam söz konusu olmaz. Bunun yerine kendini aldatan toplum, şikâyetçi ve saygısız, birbirlerinin kuyusunu kazan, toplumsallaşmayan, kısaca toplumsal bağları, kişisel bağları sağlam geliştiremeyen, pamuk ipliğine bağlı ilişkiler, güvensiz, bilinçsiz ve aydınlıksız ilişkiler sürüp gider. Sonuçta dağılmış, kolay sömürüye gelen bir toplum, kolay baskıya alınan, güdümlenen ve kullanılan bir köle kişilik ortaya çıkar. Ve bu sizin yaşam hikâyeniz oluyor.

Ben bu tanımları daha da geliştirebilirim, sorun bu değildir. Sorun, bunca çabaya rağmen, neden yüksek savaşçı özellikleri kazanamadığımızdır. PKK çizgisinde çok etkili savaş kişilikleri ortaya çıkmalıydı. Bunun çıkmayışını büyük bir sorun olarak ele alıyorum ve sizin en temel sorunuz budur. Savaş çizgisine doğru gelişim gösteremezseniz yaşayamazsınız. Artık bazı hususları tamamen anlayabilmelisiniz. Kendini müthiş aldatan bir konumda seyrediyorsunuz. Aldatıcılık derken kasıttan, kötü niyetten bahsetmiyorum. Yanlışlarınız köklüdür. Yüreğinizi, beyninizi açmıyorsunuz. Ve bu yürek ve beyinle de savaş planlanamaz, büyüülemez, geliştirilemez, kazanılamaz. Tabii bu bir sonuçtur.

Neden buraya gelindi? Neden kolay kaybediyorsunuz? Onu anlamaya ve anlatmaya çalışıyoruz. Ama sorun benim için anlatmak da değil. Zaten bu büyük eylemi biraz da çözüm için geliştirdik. Tabii bu yalnız benimle olmaz. Ben biraz savaşı geliştirdim. Kişilik çözümlememi de onun için yaptım. Benim bugün halka ve tarihe en büyük katkı, ilk defa savaşı bu düzeyde geliştirme sorumluluğunu gösterebilmiş olmamdır. Bu zaten başlı başına bir olaydır, zafer gibi bir şeydir.

Savaş, bir halkı kendine getiren köklü bir eylemdir. Bir halkı savaşır duruma getirdiniz mi, bu halkı yarı yarıya kurtarır duruma getirdiniz demektir. Ben bunu nasıl sağlayabildim? Hiç olmazsa bu tecrübeyi incelemelisiniz. Savaş gücü olmaktan çıkarılmış bir topluluk, köle bir topluluktur. Savaş dışı bırakılmış, deklase edilmiş -ki, bizim durumumuz öyledir- bir toplum ya da bir halk, üzerinde her türlü baskının, sömürünün, çirkinleştirilmenin, düşürülmenin geliştirilebileceği bir halktır ve siz oradan geliyorsunuz. Siz bir şeyleri anlamaya yanaşmıyorsunuz. Bu çok tehlikeli bir kültürdür. Oradan, yani bu köle kültüründen geliyorsunuz. Kendinizi çok kandırıyorsunuz. Böyle kişilikler savaş gibi soylu bir eyleme, mutlak böyle yığılasmeye, sağlam bir ideolojik temele dayanmayı gerekli kılan bir olaya çözüm gücü olamazlar. Dolayısıyla ciddi bir yaşam gücü haline gelemezsiniz. Çoğunuz lafazan-sınız. Lafazanlık, çözüm gücü olamıyor. Veya kör pratikçisiniz, kör pratik yine köle halkların başvurduğu bir pratiktir ve çözüm gücü olamaz.

Şimdi tanımları daha da geliştirmem mümkündür. Bence sorun bu değildir. Daha pratik bir yaklaşım olarak Önderlik gerçeğini incelemek sizin için daha öğretici olabilir, kendinize güveninizi geliştirebilir. Savaşın teorisinden ziyade hikâyesi sizin için daha öğreticidir. Örneğin ben buna çok tutkuluyum. Yalnız cephedeki savaştan bahsetmiyorum. Benim için yaşamın tüm yönleri bir savaş gibi ele alınmaktan ibarettir. Her şeye savaşın düzeltebileceği, mücadelenin biçimi ne olursa olsun düzeltmesi gereken bir olay, bir yaşam tarzı olarak bakarım. Başka türlü yaşam hiç aklıma gelmez. Elime kılıcımı almışım, burayı şöyle kessek -ki, bu

eylem oluyor-, burasını böyle kessek bu yaşanılır hale gelebilir diyorum. Hatta sıkça kendime, şu topluluğun içine çıkayım, elimde yalın kılıç -Ortaçağlarda biraz böyleydi-, şuradan bu kadar, şuradan şu kadar keseyim -ki, bunlar hainler oluyor, düşman cephesinden oluyor-, geriye şöyle bir yaşam ortaya çıksın diyorum. Ruhum bana hep bunu söyler. Yani toplumun içine girdim mi, geri yanlarını şöyle kesmek, geriye kalanı şöyle ayağa kaldırmak gibi bir giriş olmalıdır. Günlük olarak hep böyleyim. Kime bakarsam bakayım böyleyim. Şunun için şurasını koparmak, şurasını sökmek, şurasını yapmak... Dikkat ederseniz, bunların hepsi savaşla ilgili yaklaşımlardır.

Ama size bakıyorum: Sizin hırs, öfke, hatta yıkma ve inşa gerçeğiniz çok zavallıcadır. Neyi yıkmak, neyi yapmak istediğinizin farkında bile değilsiniz. Savaş hırs demektir, savaş kin demektir, bir anlamda öfke demektir. Tabii diğer anlamda da plan demektir, örgüt demektir, müthiş hazırlık demektir. Bütün bunlarla sizin ilişkiniz nedir diye sorduğumda, durumlarınızı fazla umutlu göremiyorum. Siz partiye, orduya böyle kaybettiriyorsunuz. Sanki savaş kölelikmiş, paralı asker de demeyeceğim, sanki savaşa zorla sürülmüşünüz gibi yaklaşıyorsunuz. Böyle bir namus meselesi var, bizim geleneksel toplum tipimizde sınırlı bir kavga düzeyi var; sanki ben onu genelleştirmişim gibi bize geliyorsunuz. Yüksek bir halk savaşçılığı değil de, toplumumuzun genel ölçülerine göre bir namus anlayışı, bir kavgacılık anlayışı var ve siz onu temsil etmeye bayılıyorsunuz. Şu anda saflarımızda da aslında savaştıran demeyeyim, savaştan alıkoyan tutum budur. Size göre savaşçılık böyle olur. İşte trajik tarz, klasik Kürt kavgacılık tarzı ve hepsi de feci sonuçlara yol açıyor.

Size hikâyeyi anlattım. İlk tabanca sesini ne zaman duyduğumu ve o anki ruh halimi size anlatayım. Halen hatırımdadır: Caminin arkasında bir baktım ki tabanca sesi geliyor. Adeta ödüm koştum. Bu ne müthiş sestir, insanlar karşı karşıya geldiklerinde bu ne çığlıktır dedim. Buna nasıl cesaret ettiklerine uzun süre anlam veremedim ve o beni şoke etti. Bu, köyümüzdeki bir tabanca atışıydı. Ona bakmaya gücüm yoktu. O olayı halen hatırlıyorum. Aslında orada büyük bir akıl dışılık görüyorum. Büyük ihtimalle halk içindeki çelişkilerin öyle halledilmemesi gerektiğini düşünüyorum ve bu iyi bir yaklaşımdır. Büyük ihtimalle bu kavgacılıkta umut yok diye anlamlı bulmuyorum. Tehlikeli görüyorum ki, şoke oluyorum. Bu kavga tarzı bana hiçbir zaman anlamlı gelmedi.

Daha önceki olayları da anlattım. Beni kavgaya götürebilecek çelişkileri, arkadaşlık kurarak nasıl önlemek istediğim de aslında onunla bağlantılıdır. Ama kendi psikolojinize bakın, siz bu tip kavgalara bayılırsınız. Biri geriden sizi dolduruşa getirdi mi, aileden veya kabileden biri elinize silah verdi mi, rahatlıkla belinize takarsınız, onunla fors atmaya bayılırsınız. Bu da düşmanın yüzyıllardan beri aile ve kabile kavgalarını körükleyen kültürünün şahsınızda dile getirilmesi demektir. Şu anda savaşın bir numaralı sorumlusuyum, ama hiç böyle duygularım, böyle bir kültürüm yoktur. Oldum olası bundan kaçındım ve bu yaklaşımı tehlikeli buldum.

Halk savaşına nasıl giriyorum? Saflarımızda şu anda bile planlama ve düzenleme neden zayıftır? Neden çok ciddi bir eylem planı geliştirilemiyor? Bu, çok geleneksel kültür yüzündendir. Neden birlik ruhu güçlü değil? Neden silaha yerinde kullanma gibi bir anlam veremiyorlar? Bu kültür yüzündendir. Dikkat ederseniz, silaha kolay alışmışsınız, kolay yanaşıyorsunuz. Ama benim gibi birisi halen silaha kolay yanaşmıyor. Sizin kültürünüze göre silaha ucuz yaklaşıyor, silah ucuz patlatılır. Her an onunla kaza da yapılır ve yapılıyor da. Benim durumum öyle değildir, Önderlik çok farklıdır. İlk çocukluk kavgalarımızdan birisi de taşlı eylemdi. Beni vurdukları için çok zor da olsa bir eyleme kalktım. Cumo'yla Miho'ya karşı düzenlediğim eylem hikâyesi de ilk isyan kadar önemlidir. Bu iki eylemi de şunun için yaptım: Baktım, aile beni kabul edemez duruma geliyor, çok zorunludur, artık yapmasam fazla yaşayamam. Çocuk aklıma peki nasıl eylem yapmalıyım geldi. Cimo yaramaz bir çocuk, her türlü pisliğe bulaşmış, kavgada kural dinlemiyor. Ben de son derece çekingen bir çocuğum, kolay kavgaya gelemem ve bu çok ciddi bir engeldir. Baş edilmesi güç biriydi. Kendisine Fırdo (fırlama) derdik, adeta fırlama gibiydi. Bir baktım, Cimo aşağı derede yürüyor. Çarnaçar, artık bilemiyorum, benim her zamanki sürpriz çıkışlarım gibi hareketlendik.

Halen hatırlıyorum, derenin üstüne çıktık. Onun üst kısmına yerleştik; izlemeye, takip etmeye başladık. Yine o zaman üzerimde kıras (uzun elbise) vardı, kırasımın eteğine taş doldurmaya başladım. Biraz uzağımda da bir komşum vardı, yani en azından iyi bir dost olmasa da ortada durabilir veya bana yardımcı olabilirdi. Bir de müttefikim vardı; kavgaya kesin katılmayacak, fakat beni gözleyebilir diyordum. Yani bir kavgada doğru tarz üzerine aslında her şey var: Yeterince hazırlık, sağlam mevzilenme, yine takip, hareket tarzı ve bir ittifak, yani bir örgütsel durum. Ondan sonra yukarıdan Cimo'ya taş yuvarlamaya başladım. Cimo kolay çekilecek biri değil ve üzerime hep olumsuz gelmeye alışmış; taşları fırlata fırlata Cumo'yu en son kaçma pozisyonuna soktum. Kaçmaya başlayınca da daha bir yüklandim. Yamaçtan evine kadar -çok iyi hatırlıyorum- kaçtıttım ve en son evine girdi. Hatta sanıyorum bir de üzerine kapıyı kapattı.

Çok ilginçtir. Aslında bu benim için büyük bir başarıydı. Herhalde anamın o zaman bunu çok iyi değerlendirmiş olması gerekiyor. Çünkü onlarla çelişkilerimiz vardı. Anam mutlaka cevap vermemiz gerektiğini söylüyordu. Bu eylem böyle gelişti ve sonuç tam başarıydı. Halen hatırımdadır, abartmıyorum. Mutlak başarı vardı. Çünkü oldukça belalı bir tipti. O güne kadar beni yıldırılmıştı, fakat düzenlediğim bir eylemle Cumo'nun işini bitirdim. Eylem oldukça hazırlıklı, planlı, inisiyatifli geliyordu. Miho için de aynı şeydi. Miho da bizi oldukça uğraştırmıştı. Başımı yarmıştı, belki daha izi bile vardır. Ona da aynı şekilde cevap verdik. Damın üstüne çıktık. Köşeden çıkış yapacak, bir de bize gözüküyor. Köşeden çıkacak, ben de diğer damın gözükmeyen köşesindeyim. Yine eteklerime taş doldurdum ve Miho köşeden çıkar çıkmaz onu taş yağmuruna tuttum; Miho yarayı aldı. O da büyük bir hızla evinin içine kadar gitti. Onu da ta evinin karanlıklarına kadar kovaladığımı hatırlıyorum ve Miho'nun da işi öyle bitti.

Bu olayda da benim tarzım yine bütün yönleriyle kendini ele veriyor. Plan, gizlilik, inisiyatif var. İlk hücum bende ve bir de sonuna kadar takip ediyorum. Dikkat edilirse, burada bir gerillanın bütün özellikleri gizlidir. Yani çok erken yaşlarda buna benzer birçok kavgadan bahsedilebilir. Ama bu bile yeterlidir. O zaman çocuklar yüz yüze, göz göze girerlerdi. Biri öbürünü, öbürü diğerini yere atardı. Galibi belli değil, mağlubu belli değildi. Şimdi sizin tarzınız da öyledir. Şu anda bizim çok iyi hazırlanan çalışmalarımızı bile TC ile olan kavgada öyle karıştırıyorsunuz ki, yenilgisi veya başarısı kesinlikle belli olmuyor. Aslında bu da kişiliklerinizle ilgilidir. Seçkin bir komutan yoktur. Ha o zamanki köy kavga ortamı, ha sizin TC ile kavga ortamınız, her ikisi de birbirine çok benziyor. Çok kavga ediyorsunuz, fakat başarısı yoktur. Bütün köylülerin yaşamı kavgalı geçer. Fakat köylünün bu tarzında başarı yoktur. Bu, halk savaşına aykırı bir durumdur. Kürt kavgacılığı, halk savaşının inkârıdır. Bu yüzden de köylüler iç çelişkilerle birbirlerini tüketirler.

Bunun diğeri bir yüzü de pafisizmdir. Bu kavgacılığın sonu köylü pasifizmi, kadere boyun eğmedir. Sizin hikâyeniz biraz böyledir. Oysa benim hikâyem farklıdır. Kavgayı bir sanat gibi, bir hazırlık gibi ele alıyorum. Yıllardan beri öyleyim. Örneğin şu andaki kavga durumuna, savaşın vardığı düzeye bakın; size kalsa, bunun ömrü aslında birkaç haftalıktır. Ama benim bir ayarlamam var, bu savaşın ömrü en az benimledir. Ben yaşadığım müddetçe, bu savaşın hızının kesilmesi söz konusu olamaz. Bu sizinle ilgili değil, benimle ilgili bir olaydır. Planlamamı yaptım, günü gününe bunun hazırlığı içindeyim, ta ki birisi PKK'yi durdurana kadar. PKK'yi durdurmak isteyen çok kişi de çıktı, fakat sonuç alamadılar.

Bu kadar zarar veriyorsunuz, bunun için her gün yana yakıla üzülüyorum. Kendilerine de çok kötü kaybettiriyorlar, ama savaşımın düzeyini hiç kimse asla geriletemeyecek. Bir irade var. Benim bir plan anlayışım var. Eskiden köy çapında veya küçük bir topluluk içinde yapıyordum; şimdi ulusal çapta yapıyorum. Tabii bunu oldukça güçlü bir biçimde yapıyorum. Hatta dünyada savaşların durduğu, ulusal savaşların, sınıfsal savaşların sonuna geldiği bir aşamada en güçlü savaşı ben yürütüyorum. Amerika bunu açıkça söylüyor. Bunun hikâyesini öğrenin. Bu nasıl böyle oluyor? Komutanlar daha üst komutanlığa göre oluşamazlarsa, kesinlikle başaramazlar. Belki ortaçağlarda olsaydınız, bir feodal beylik kurabilirdiniz. Ama şu anda benden ayrı bir şekilde başkaldırsanız, feodal bir alan beyliği oluşturabilir misiniz? Hayır. Çünkü kendinizi bile yirmi dört saat idare edemiyorsunuz, beyliği nasıl idare edeceksiniz? Güney'de feodal beylik düzeni, yaklaşımları var. Şu anda biz olmazsak, onların da beyliği fazla sürmez. Demek ki, halk savaşını bu kadar genelleştirmişiz. Bu duruma nasıl geldiğini halen çözemiyorsunuz. İlla kendimi size dayatayım diye bir derdim yoktur. Ama eğer savaş iradenizde samimiyseniz, sizin şöyle bir sorunuz var: Bu savaşı böyle geliştiren bir komuta kişiliği esasta nedir, nasıldır? Mutlaka bunun cevabını vermeniz gerekir. Başka türlü avsınız, kurbanlık koyunsunuz. Size yazık olur, bu savaşa girmeyin diyorum.

Kendi köylü tarzınızla savaşmak belki hoşunuza gidebilir. Çünkü böyle bir kültür var. Ölmeniz de, kalmanız da size o kadar önemli gelmeyebilir. Bütün köylüler basit değerler için savaşır, yaşarlar. Ama sonuç ortadadır. Kaybeden bir toplum, kaybeden kişilikleriniz. Yazık oluyor. Bir de bana bakın, benim gibi hareketli bir insan az bulunur. Herhalde şimdi şunu da biraz anlıyorsunuz: Kürdistan için Kemalizm'e karşı tek başına yıllarca savaşı böyle ortaya çıkarıp buraya kadar getirmek bir yana, on binlerce silahlı militanı olanın bile iki hafta dayanmadığı biliniyor. Şeyh Sait, Kemalist ordunun en zayıf dönemini yaşadığı bir süreçte on binlerce güce ulaştığı halde, bütün ömrü iki ayı bile bulmadı. Yani o zaman uçak yok, tren yok, yol yok, tank ve top yoktu; ona rağmen Kemalistler iki ayda isyanı bitirdiler. 13 Mart'ta başladı 15 Nisan'da kendisi yakalandı.

Peki, biz Kemalizm'in -ki, bu Demirel'in deyişidir- en güçlü olduğu, NATO'nun ve bölge gericiliğinin arkasında olduğu dönemde, benim tek olduğum, Kürt halkının halk olmaktan çıktığı, sosyalizmin çözüldüğü ve ulusal kurtuluş akımlarının zayıfladığı bir dönemde, nasıl oldu da bu savaşı bu kadar geliştirebildik? Bu savaşta hangi temel tutumlar rol oynadı? Hangi yaşam tarzı, hangi duygular, kin ve öfkeler, yaşam bağlılıkları, intikam duyguları, hangi sevinçler etkili oldu? Siz kadrolar ve komutan adayları sorduğum bu sorulara bir çırpıda cevap veremezseniz, bırakın komutan adayı olmayı, sıradan bir savaşçı bile olamazsınız.

Eğer yaklaşım ve katılımınızda, "Feodal namus anlayışı gereği bir söz vermişiz, bu işe girmişiz veya ayağımız kaymış girmişiz" anlayışı varsa bunu aşın. Eğer katılım tarzınız buysa vazgeçin, size yazık oluyor. Bunu hiç gurur meselesi yapmadan yerinize oturun. Bu işi yapamazsanız yiğitlik serdedir deyip, yine gurura kapılmadan oturun. Çoğunuzun durumu budur. Yapamıyorlar. Benim tek ricam veya istirhamım mı desem, emrim mi desem, arzum mu desem, ne dersiniz deyin, devrimci eylemi veya savaşı çok büyük bir iddia, inat, azim ve iradeyle, hatta çılgınca bir tutkuyla ele alma gerçeğiniz yoksa bu işe girişmeyin, yapamazsınız. Aynı zamanda sabır, plan, dakiklik, incelik, incelikli hazırlık, çok düşünme, nefes nefese işin başında olma özellikleriniz yoksa yine yaklaşmayın. Yine olanakları milimi milimine kullanma, başta savaşçıyı, fişegi, dağı mükemmel kullanma, çok stratejik, taktik anlamda değerlendirme yeteneğiniz yoksa, bu savaşa girişmeyin. Yapamazsınız, yanarsınız. Savaş bir oyuncak işi değildir, çok ciddi bir iştir.

Her zaman sizin kadar cesur veya kendini böyle ateşe atar bir biçimde atamam diyorum. Savaşı sizin anladığınız biçimde ne anlar ne de yaparım. Şu anda aramızda bir de bu çelişki var. Sizin beni sürüklemek istediğiniz tarzla benim sizi sürüklemek istediğim tarz büyük çatışma halindedir. Siz istiyorsunuz ki, köylü tarzıyla bu iş bir an önce hallolsun. "Öleceksek ölelim, yaşayacaksak yaşayalım" tarzında yaklaşıyorsunuz. Benimki ne böyle yaşanılır, ne böyle ölüdür. Bunun savaşımını veriyorum. Örneğin siz çok kolay ölmek istiyorsunuz. Oysa benimki farklıdır.

Benim İçin Yiğitlik Ölçüsü Başarı Ölçüsüdür

Hepiniz son isyancıyı, son Mohikanlıyı temsil ediyorsunuz. Son Mohikanlılık nedir? Tükenişe giden bir kültürün son çırpınıları, tükenişe doğru giden bir kültürün son namuslu adamının ölüm tarzı... Çoğunuzun durumu son Mohikanlı gibidir. Benim için bu dehşet verici bir durumdur. Bu kadar son Mohikanlıyı ben nasıl idare edeceğim, bu kadarını nasıl yaşatayım? Zaten gözlerinizden okunuyor. Bu eğilim, vahşi Batı'nın ölüme çektiği, nesli tükenmiş halkların yaşadığı bir eğilimdir. Düşünülmesi bile insanın ödünü kopartır. Madem güçlü olduğunuzu sanıyorsunuz, o zaman bunu önleyin. Ben asla son Mohikanlı olamam, bende bu yetenek yoktur. Nenem, "Üveys, bu çocuğun namussuzdur" demişti. Son Mohikanlı olamam. Onu dile getirmek istiyorum. Nenem, beni o zamandan beri aşireti için, ailesi için ölmesi gereken biri olarak görmek istiyor, ben ise yaşamak istiyorum. Bağımsızca bir yaşam planı geliştirilmek isteniyor.

Benim durumum çok farklıdır. Düzenle zaten evvel ahir amansız savaşıyorum. Yani ilk kente gittiğimde bile bin bir çelişki söz konusuydu. Halen hatırlıyorum; Bireciğ'e yürüdüğümde babamın eteğinden tutuyorum ve her şeye böyle bakmaya başladım, korkunç görüyorum. Bu nedir, bu nedir diye soruyorum. Yani her şeyden bir şey kapiyorum. İlk şehre girdiğimde, benim savaşımın babamın eteğine tutunarak başladı. Sanki şehir büyük bir dağdır da üzerime yıkılıyor. O caddelerinde adım atmam, sanki azgın bir düşman ortamında yürüyormuşum gibi geliyor. Beni o caddelerde babam yürütüyor, benim için büyük güçtür. İlk Ankara'ya ulaştığımda da tesadüfen otobüste tanıştığım bir öğretmen vardı. Bana biraz yardımcı olur musun dedim. Onun da eteğinden tutmuşum. Aynı ortamdı. Ankara yine dağ gibi üzerime geliyor ve korkunç bakıyorum. Atatürk'ün heykelini gördüm. Adamı dürttüm, buna bak diyordum. Yani her şey inanılmaz gibi geliyor. Büyük çelişki. Köydeki ağalık çelişkisi... Şimdi hepsi aklımdadır.

Bütün bunlar anlaşılacak zorundadır. Siz bu süreçlerde aşiretçiliğe de, kabileciliğe de bulaştınız. Şehre girdiniz, olduğu gibi yaşadınız. Ben halen yaşamayı fazla bilmiyorum. Zaten şu anda aştım; köyü de aştım, kenti de aştım veya feodal toplum artıklarını

da, burjuva toplumunu da aştım. Ama nasıl? Bu işin moral yönü var. Kişiliğimin yenilmemesi, ruhumun satılmaması için binlerce duygu savaşı, binlerce utanma, sıkılma savaşı, kin ve öfke savaşımı verdim. Eziklerim ne kadar? Sonuç, ruhu şehre de, feodalizme de satmayan bir ilişki oldu. Biraz ruh özgürlüğü var. Zaten bu kavga çoğunuza göre hiç anlaşılabilir bir durumdur. Çok zorda olan bir çocukluk, çok zorda olan bir orta yaş, bir gençlik yaşı. Bundan bahsediyorum. Neden zordur? Çünkü orada kendisini satmak istemeyen bir kişilik var. Sizin gibi Kemalizm'in etkilerine, düzenin veya kapitalizmin etkilerine bulaşsam zaten giderdim, böyle bir kişilik kalmazdı. Aile etkilerine takılıysaydım daha da giderdim, böyle bir önderlik oluşmazdı.

Bunlar işin görünmeyen yanları, savaşın hiç anlamayacağınız kısımlarıdır. Ama dikkat edilirse, yaşayamıyorsunuz. Şu anda sizleri yaşatmak çok zordur. Büyük acılar içindeyim. Sizi nasıl yaşatacağız? Vatansızlar, özgürlüksüzler, ama yaşamak zorundalar. Ölmek değil, yaşamak gerekir. İşte devrimci sorumluluğunuz varsa, vicdanınız varsa yaşatın. Vicdanınız, beyniniz varsa, yiğitseniz kendinizi yaşatın. Her gün kolay ölüyorsunuz, size yazık değil mi? Şimdi kendimi düşünüyorum: Ben gitsem, haliniz ne olacak? Yazık değil mi? Hani gençtiniz, bu kadar iddialıydınız, bunu yaşam kavgası için neden kullanmıyorsunuz? Bunu benimki gibi bir yaşam pratiğinin olsun diye değil, ama hiç olmazsa bundan sonra savaş gerçeğinize göre yaşayın diye belirtiyorum. Bunu neden hiç yapamıyorsunuz? Bir çırpıda böyle kaybeden kişilik olmak ayıp değil midir? Her gün "Yaşama, parti yaşamına, örgüte gelemedim, tarza ve tempoya gelemedim" diye rapor yazıyorsunuz. Peki, bu laubalilik değil mi? Bu ucuz lafları nasıl söylüyorsunuz? Hiç böyle komutan olur mu?

Onun için, siz kocakarıdan betersiniz dedim. Ben hiçbirinizi ciddi bir erkek olarak değerlendiremem. Karıdan betersiniz. Benim için erkeklik ölçüsü veya yiğitlik ölçüsü, başarı ölçüleridir. Açık belirteyim: Hiç kimse ne alınsın, ne de gerçeği inkâr etsin. Başarı ölçülerine göre yaşamazsanız -tabii benim felsefeme göre- niçin yaşatılacaksınız? Kendinizi ağlamayla, sağa sola atmakla kurtaramazsınız. Yaşama, başarıya saygı olacak. Sizce başarıya hiç inanmayalım mı? Yani benim başarıya istemim gerçekten suç mudur? Eğer hayır diyorsanız, o zaman buna neden gelemiyorsunuz? Bunun derinliği, bunun planı neden bir türlü temsil edilemiyor? Neden vicdanınız yok? Bir de imkânlar mı çok az? Gerçekten savaşı geliştiremez miyiz? Onun imkânları var. O zaman neden bu imkânlarla bu kadar oynanılıyor? Yani yüksek bir komuta kişiliğine ulaşmamak kader midir? Sizi dağlara, bizim dağlara ulaştırdık. Binlerce savaşıya da, silaha da kavuşturduk. Neden bir toplantı bile düzenleyemiyorsunuz? Beyinleri açan, yüreği açan bu dağı nasıl kullanmalıyız? Neden şimdiye kadar böyle bir tartışmanız olmadı? Çok büyük engeller mi vardı? Hayır. Kendileri kilitlenmiş kişiliği ifade ediyorlar. Böylesine bir toplantı düzenlemek basit bir iş değil mi? Ama kimse yaptı mı? Hiçbirisi yapamadı. Hem biçim, hem içerik itibarıyla benim düzenlediğim toplantılar gibi bir toplantı geliştirildi mi?

Hangi komutan Hz. Muhammet'in Bedir Savaşı'nı inceledi? Tarihteki Bedir Savaşı'nı iyi öğrenmelisiniz. Bedir Savaşı, Hz. Muhammet'in ilk acemi gerilla savaşıdır. Bu üç yüz veya daha az kişiyle verilen bir savaştır. İslam'ın amatör gerillaları üç yüz kişi civarındadır. Diğerleri de Kureyş gücüdür. Onların gücü de üç bin kişi, yani bire on kadardır. Savaş nasıl sonuçlandı? Hz. Muhammet yanlıları kazandı. Üç bin kişiyi darmadağın ettiler. Üstelik teknik üstünlük Kureyş ordusunda idi. Hz. Muhammet'in ordusunun elinde ciddi bir kılıç bile olduğunu sanmıyorum. Yani çok donamsızdı, amatörü, ama kazandı. Yani o ciddi bir savaştır, küçümsemeyelim. Düz ovada verildi.

Bizim şimdiki birliklerimize bakalım: Üç yüz kişilik bir birlik, herhangi bir dağ parçasında bir araya getirilebilir, alabildiğine donanımlı ve eğitimli kılınabilir. Düşman da zaman zaman bu güçlerin üzerine bir taburluk güçle geliyor. Yani aşağı yukarı o da o sayıdadır. Olmadı mı üç tabur, bin etsin. Peki, hangi üç yüz kişilik gücümüz, bin kişilik bir düşman gücünü tarumar etti? PKK'nin yirmi yıllık savaşında, yine 15 Ağustos Atılımı'na göre de on bir yılda neden böyle tek bir eylem geliştirmedik? Bu bir kader midir? İmkânsız mıydı? Bizim üç yüz kişilik bir birliğimizin bin kişilik bir düşman gücünü imha etmesi imkânsız mıydı? Elbette değildi. Bence yüz kişi de bin beş yüz kişiyi imha edebilir. Ama böyle bir komutanımız hiç çıkmadı.

Neden çıkmadı? İşte burada en temel sorunumuz budur. Bence burada bunu irdeleyin. Savaş dersimizin en temel sorusu budur. Dersim dağlarında yüz kişiyle rahatlıkla bin beş yüz kişilik düşman gücüne darbe vurulabilirdi. Ama daha çok kendimizi vurduk. Botan dağlarında, Garzan dağlarında, Bingöl dağlarında, Toros dağlarında rahatlıkla üç yüz kişiyle üç bin kişilik düşman gücünü tarumar edilebilirdi. Biz kendimizi vurduk. Mutlaka bunun nedeninin cevabını vereceksiniz. Aksi halde siz, bu savaşta bir oportünistsiniz, bir başarısız örneksiniz. Böyle savaşa katılmayın. Dikkat edin: Bu, PKK savaş güçleri için de çok ciddi bir yetmezliktir. Üç yüz kişiyle düşmanı düşüremeyen bir komutan başarısızdır. Onun için PKK'de başarılı komutan göremiyorum.

Kendimi pratik bir hareket komutanı yerine koymuyorum. Benim görevim değişiktir. Halen savaşa iddialıyım. Bana dayattığınız bütün bu başarısızlıklara rağmen umutluyum. İddiam var, devam ettireceğim. Bu benim işim, benim görevimdir. Fakat sizin de pratik bir alanda oldukça kahramanca bir eylemi vermeniz gerekir. Aslında üç yüz kişilik bir güçle -üç bin kişi de değil- on bin kişilik gücü tarumar edilebilir. Yırtıcı bir savaş komutanı bu işi götürebilir. Ama şu anda en değme komutanımız sigara komutanıdır; kendi basit güdülerini savaş gerçekleri yerine koyma komutanıdır. İşin içinden ucuz sıyrılmaya komutanı, savaşçıları "nasıl ucuz harcarım" komutanı, düşünmeme komutanı, planlamama komutanıdır; hatta düşüncesiz, plansız, savaşı geliştirmekten sıkılan komutanıdır; böyle bir iddiası olmayan, bunun tutkusu, azmi olmayan komutanıdır. Gecisini gündüzünü buna göre ayarlayan değil de, sanki böyle bir sorunu yokmuş gibi yaşayan komutanıdır.

Köylü kavgacılığı yürütülüyor; "gelirse göreceği de vardır. O gelir sikar, ben de sikarım" deniliyor. Ufuk yok, ezme yok, fetih ruhu, zafer ruhu yoktur. Onun için en iyisi, "O atarsa ben de atarım"dır. Yani düşman kadar olmaz, anlayışı öyledir. Bütün mevziler şimdi böyle çalışıyor. Bütün komuta kişilikleri, düşman gelsin de bir kurşun sıksın diye bekliyor. İnisyatifi altında ezici bir plana halen ulaşılmamıştır. Deneyenler yok mu? Var, ama belirttiğimiz gibi kişilik hazır değildir. Kurduğu bütün planlar ters tepti. Ters teper. Çünkü benim bahsetmek istediğim zafer kişiliği aylarca düşünür. Şimdi en iyi komutanlarımıza bakıyorum, birliklerimize ne verdiniz diyorum, ses yoktur.

Bir savaş konseyi toplansın dedik. Bunu engelleyen bizim sözüm ona konsey üyeleridir. Fakat bu tikanmaları geliştirmek için bir araya geliyorlar. Şu anda bunları ne yapayım diye düşünüyorum. Etrafında günün yirmi dört saati savaşı yaşayan binlerce kişi var; ama "Şurada bir düşman taburunu düşürelim" diye düşünmüyorlar. Ellerinde zaman, çok fırsat vardı, fakat hiç kullanmadılar. Birlikler nerede imha olacak diye ödüm kopuyor. Garzan'da, o dağlarda düşman kuşatmaya almış, dereye sıkıştırmış, böyle imha oluyorlar. Çok trajik bir son yaşanıyor. Bir eşkıya grubu bile olsa, kesinlikle orada o kadar kayıp vermez. Hatta isyancı köylüler bile olsa, kesinlikle öyle davranmazlar. Hastalık buradadır. Bunlar hep devleti hiçe sayan, "Düşman gelemez, gelse de göreceği

var” diyen adamlardır. İşte trajik ölümleri de ortadadır. Dağlar şimdi böyleleriyle dolu. Ben mi dağa böyle gitsinler dedim? Hayır, kendileri bunu bize dayatıyorlar. Neymiş? İşte zora, fazla düşünmeye, düzenlemelere gelemiyorlarmış. O zaman yanarsınız. Savaşın kolay kazanılacağını nerede gördünüz?

Şu anda en tehlikeli durum şudur: “Tamam, köylü tarzımıza hayır, ama senin de dayattığın tarza bin kere hayır!” Bu, tipik bir oportünizm ve daha tehlikeli bir durumdur. Çünkü köylü tarzı da biraz kurtarabilir. Savaşta bocalama, muğlak bir süreç yaşıyorsunuz. Yalnız tarzda, taktikte değil, iddiada da, azimde de, duyguda da durum muğlaktır. Bunu bir an önce aşın diyorum. Yok, “Ölsek de ölelim, ne olacak” diyorsunuz. İşte bel veren, açık veren, kayba götüren kişilik! Bu, tehlikeli bir durumdur. Bin bir emekle geliştirdiğimiz bir süreç, bu sürecin olanaklarıyla oynama, bir çırpıda yirmi gerillayı gözden çıkaran bir tarz var. Bu durumda taktik önderlik çoktan kaybetmiştir. Yirmi beş fedaiyle bir kentin altını üstüne getirirsin, yine de bu kadar kayıp vermezsin. Bir metropole gir, düşmana binlerce kayıp verdirirsin, yine de bu kadar kayıp vermezsin. Böyle yirmi beş PKK gerillası bir ülkenin kurtarılış gücüdür. Onu kullanmayan bir taktik önderlik, acaba ne kadar zarar verdiğini düşünüyor mu?

Tabii gerillayı tutturamayan savaşçıların da durumu bundan farksız değildir. “Bu durumum gerillaya uygun mudur” demiyor. Sınırlı bir tehlike bile olsa, ben burada aylarca önce düşünüyorum. Benim burada on altı yılım geçti, on altı yersiz şahadet bile vermedim. Burada tehlike yok muydu? Tehlike burada daha büyüktü. On altı şahadet vermediğimiz gibi, on altı kaçış da olmadı. Yılda bir tane şehit ve kaçış yoktur. Çünkü burada bir Önderlik var, bir yönetim var –ki, kendimi yönetime direkt katmıyorum-, yürek var, irade var, koruma, savunma duygusu var, çaba var. Başka önderler de var. :unlar neden tedbir almadılar; birim, savaşçı veya devrimci çıkarmadılar? Demek ki bu, kişilikle, önderlikle ilgili bir şeydir. Ben bir Kürdistan ordu gücü çıkardım, oysa bizden on kat güçlü olanların örgütü bile kalmadı. Demek ki kişilikle ilgilidir. Dağda da olsak, herhalde bundan daha aşağı çalışmazdık.

Tekrar vurguluyorum: Neden kaybettiğinizi kendinize çok güçlü sormalısınız. Köylü tarzı olmaz. İşte “Kaderde bu da varmış, bu günü de kurtardık, buna da bin şükür, bir onlardan bir bizden, işte öcümü aldım, bir vurdum bir vuruldum, ödeştik” diyemezsiniz. Bütün bunlar zafer anlayışları değil, köylü anlayışı, küçük burjuva anlayışlarıdır. Bu bir kader midir? Tekrar soruyorum: Bu kişilik, size göre evvel ahir bağlanması gereken bir kişilik midir? Öyle değilse o zaman neden aşamıyoruz? Önünüzde durmazsam, aslında nerede duracağı belli olmayan bir kişilik olursunuz. Tabii ki yazık ve tekrar belirtiyorum: Zorlamayla savaş verilmez.

Zor Olan Yaşamdır O da Devrimin ve Savaşın Sanatıdır

Halk savaşında gönüllük esastır. Büyük yurtseverlik, özgürlük duygusu ve düşüncesi esastır. Böyle olduğunuzu dair samimiyetsiz gelişmelisiniz. Bu savaşın kaderini çok yakın bir süreçte değiştirmeniz, savaşta bu oportünizmi ve bu safsatayı ortadan kaldırmamız gerekir. Benim söylediğim her şey doğrudur demiyorum, ama savaşın içine giren herhalde benden daha fazla doğrularını da görür ve değerlendirir. Taktik iş senindir. Düşmanın nereden geldiğini dağdaki görmeli, dağın neresinde üsleneneğimizi oradaki değerlendirmelidir. Hangi süreyle çatışabileceğini, nasıl mevzileneneğini oradaki komutan yapabilmelidir. O benim işim değildir. Ben bile buradan oradakilerden on kat daha iyi düşünüyorum. Neden böyle yapıyorsunuz? Dağdakilere, komutanlarımıza soralım: Neden bu kadar düşünemediniz? Korktunuz mu, çekindiniz mi? Hayır, sadece iddiası olmayan, derinliği olmayan kişiliklersiniz.

Sizin savaş tarzınız böyledir. Ama olan size oluyor. Buna rağmen yine de rahatsızsınız. Buna şaşırıyorum. Bütün yetersizlikler bana diken gibi batar. Her sabah, her gün, her akşam bin kilometre ötesinden bunları sezerim. Nasıl oluyor da, yanlışlıkların değil, neredeyse imhanın eşliğinde, ama oralı bile olmuyorsun? Bu nasıl komutan kişiliğidir, bu nasıl savaşçıdır? Duyarsızlaşmışsınız, dağda ilkelleşme gelişmiş. Sen özgürlük savaşçısı değilsin, iptidailemişsin. Dağda maymun soyuna doğru gitmişsin. Kendini neden kandırıyorsun? Savaş özgürleştirir, geliştirir. Eğer bazı eksiklikler varsa, örgüt silahını herkes kullanabilir. Bunu yapamayan komutan düşürülür, iddiası olana fırsat sunulur. Her tür düzenleme yeniden yapılır. Komutansınız, savaş konseyisiniz. Günün yirmi dört saati düzenlemeyle uğraşacaksınız. Çünkü bu savaşı kazanmak istiyorsunuz.

Oysa komutanlarımızın büyük bir kısmı safsata komutanıdır. Çünkü en baştakinden en alttakine doğru önemli bir başarıya gidememenin yalanlarını uydurmakla meşguldür. Arkadaş, senin neyin eksik, şimdiye kadar neden öldürücü bir eylemi geliştiremedin diyorum. Yirmi beş kişiyi gözden çıkardığında, üç yüz kişilik düşman gücü tarumar olmalıydı. Zaten dikkat edilirse bu kayıplar savaşmanın değil, savaşmamanın, savaş fırsat bulamamanın kayıplarıdır. PKK’de kayıpların yüzde doksanı böyledir. Biz savaşarak yüzde on bile kaybetmedik. Düşman dayattı, yani biz savaşamadık, kaybettik. Savaşığımızda kayıplar yoktur, kazançlar on kattır. Gücü neden savaşmıyorsunuz? “Emrim altında güç olsun, üzerinde durayım” demek hoşuna gidiyor. Bunun altında çok tehlikeli bir yaklaşım var. Bu belki de karşı sınıftan objektif bir ajandır.

Biz bu gücü burada geliştirmek için korkunç bir savaş yürütüyoruz. Sen ise aylarca bu gücü geliştirmiyorsun, savaşmıyorsun, eğitmiyorsun, ama tekeline de almışsın. Bizim bu komutanlara bölükleri, taburları ve takımları teslim etmek bir yana, bunlara üç keçi bile teslim edilmez. Bunlar için komutanlık hataydı. Ama maalesef bizim hazırladığımız savaş güçlerinin başına kondular, fakat bizim dediklerimizi uygulamadılar. Şu anda beladılar. Olmaz diyorsun, küsüyorsun; yerinde hazırla diyorsun, buna yanaşmıyorsun. Demek ki, savaş sorunlarını tartışırken, artık sorunları can alıcı yerinde görmelisiniz. Bu dayatılan savaş biçimlerine, özellikle onun komuta tarzına artık bir son vermeliyiz. Kötü olan bu tarzın esiri olmak, size hiçbir zaman kazandırmaz. Başarılı olanın tarzına da inanmalısınız. Önce inanmak, sonra da onun mücadelesini vermek gerekir. Ama mutlaka mücadele verin. Yazıktır, bizim zorbela ortaya çıkardığımız bu savaş olanaklarını böyle çarçur etmek büyük bir vicdansızlıktır.

Siz savaşığımızı, kazandığımızı sanıyorsunuz. Hayır, siz ne savaşınız, ne kazandınız. Tam tersine savaşmıyor, kaybettiriyorsunuz. Bunu görmelisiniz. İçinizde birçok feodal kişilik, köylü kişiliği, iflah olmaz küçük burjuva kişilik var. Onlar biraz kurnazlar, tanımıyor değilim, hepsini iyi tanırım. PKK’nin gerçek önderliğini tutturamadıklarını görüyorlar, yani gerçek çizgiye göre önderlik, komuta tarzının oturmamışlığını görüyorlar ve bütün komutanlıkları bunlar işgal etmişler. Onun için başarı tarzı gelişmiyor. Çünkü komutanlıklar en erkenden bunlar tarafından paylaşılmış ve diğerleri de uzlaşmışlar. Hatta tutucu bir tarz olarak bu şu an bana da dayatılıyor. “Böyle kabul etmek zorundasın” diyorlar. Ne yazık ki bunlar, bırakalım savaşın gafilleri olmalarını, yaşamın sıradan biçiminin bile gafilleridir. Hiçbir şey anlamıyorlar. Bela! Yani eskiden bir keçiyi, bir eşeği idare edemeyecek adam, PKK’nin diri güçlerini kontrolüne almış, bunun karşısında gözü dönüyor.

Bunların erken iktidar hastası olduklarını da belirttik. Eskiden bir çorbaya takla atan adam, şimdi elinde milyonlar görüyor. Aramızda bu tipler var. Belki de farkında değilsiniz veya çoğunuz bunu üstüne almıyor. Ama yüzde doksanınızın böyle olduğunu belirtiyorum. Kendinizi ne sanıyorsunuz? Bir silahın nasıl elde edildiğini biliyor musunuz? Önderliğin cesaret savaşımının farkında mısınız? İlk silahı nasıl elde ettiğimin ve onu nasıl geliştirdiğimin farkında mısınız? Bunun cevabını verebilir misiniz? Bu silahlar sanki babanızdan size kalmadır. Babanızın neyi vardı? Babanızın bir tabanca taşımaya da gücü yoktu. Yani bu ailecilik, ataerkillik kültürü içinde olanlara söylüyorum, onlar çoktan ölüdüler.

Cesaretin yaratıcısı biziz. Onu bana sorun. Bu cesaret tarzını öğrenemezseniz, hiçbir değer kıymetini bilemezsiniz. Bir silahı elde etme tarzını, bu silahın PKK'nin eline nasıl verildiğini biliyor musunuz? Her birisinin acıklı bir hikâyesi var. Bir kuruş para temin etme, silahı eline almanın cesaretini oluşturma yılların savaşıyla olmuştur. Tabii size göre aileniz, babanız yığıttı. PKK'ye katılımınız var, birdenbire katıldınız ve her şeyi elde ettiğinizi sandınız. Yalan! Bir defa yanılgılarımız burada köklüdür. Benim cesaret anlayışım, değerleri kullanma anlayışım, bu işlerin hikâyesi iyi bilinse, bu kadar silah dağda kaybettirilir mi, düşmana kaptırılır mı? Bir savaşçının elde edilmesi hikâyesini iyi bilerseniz, bu yoldaşları zorlar mısınız, kolay kaybeder misiniz? Bizim sırtımızda şimdi yaşayan yaşayana, ölen ölene.

Tekrarlıyorum: Ne sizin gibi yaşamayı, ne de ölmeyi kabul ederim. Doğrusu, üzerinde uğraştığımız tarzıdır. Yıllardır neden buna gelmediniz? Ukalılığınızdan, akılsızlığınızdan, hafifliğinizden, kendinize sevdalanmışlığınızdan dolayı buna gelmediniz. Bu sonuç veriyor mu? Vermediği ortadadır, ölen sizsiniz. Ben kolay ölmem. Hatta kral gibi yaşarım, yine kolay ölmem. Bu durumda ölmek ihanettir. Halkına ölümü böyle yakıştırmak, yapılabilecek en büyük kötülüktür. Zor olan yaşamdır, ki o da devrimin sanatıdır, savaş sanatıdır. Görüyorsunuz ki, karşımızda kadercilik midir, baş belası mıdır, bir tarzıdır tutturmuş gidiyorsunuz. Sizi derken, en çok da bu sözüm ona cephe komutanlarını kastediyorum. Siyasal ya da askeri olsun, sözüm ona yönettiğini iddia edenler başta olmak üzere hepsini kastediyorum. Kendimi de beğenmiyorum. Dikkat edin, her gün kendimle savaşıyorum. Çünkü daha doğru bir biçimi bulmam gerekiyor. Günlük gelişmeleri doğru kavramam ve bunlara günlük cevap vermem gerekir. Yoksa benim önderliğim ikiyüzlülük, benim önderliğim safsata olur. Sizin için de bu aynen böyledir. Hiç kimse buna alımsız. Ben sizden daha zavallıydım, yoksuldum, eziktim. Ama mücadele ederek gelişmeyi esas aldım. Güzellik mücadelesi etmektedir.

Şunu her zaman söyledik: Yeterli olmayan bensem, beni de aşın. Sahte komutana neden bu kadar alet oluyorsunuz? Bile bile cevap vermeyen yönetimler var. Bu oportünist karargâhları neden aşmıyoruz? İçinizde yiğit bir yaklaşımın sahibi olan yok mu? “Ben bu işte iddialıyım, sınırlı bir güç istiyorum, bu savaşı nasıl geliştireceğimi gösteririm” diyen yok mu? Sizi kim bundan alıkoymuyor? Aslında öyle ciddi bir engel yoktur; engel kendinizsiniz. Günde bu kadar şehit veriyoruz. Peki, bunların anılarına nasıl karşılık verilecek? Sizin gibi düşünmek veya düşünmemekle mi, kadere boyun eğmekle mi, yenilgiyi kabul etmekle mi? Bu affedilir mi? Birbirimizi affedebilir miyiz? O zaman bizim insanlığımız nerede kalır? O yaşama bin defa lanet olsun demeyecek miyiz? Kendi yüce değerlerine karşı bu kadar duyarsızlaşan, kendine saygıyı bu kadar yitiren topluluk lanetlidir.

Beni bile yeterli görmemeniz gerektiğini söyledim. Beni kazara, tesadüfen yaşıyor bilin. Yaşamı kendinizde başlatın. Buna yol açtıysam ne mutlu bana. Fazlasını istemeniz doğru değil, ama kendinizden daha da istemeniz mutlak gereklidir. Çünkü hem şiddetle ihtiyacınız var, hem de olanaklar ve düzey tutturulmuştur. Bu tarihi döneme cevap mı vermek istiyorsunuz, savaşı zafere doğru mu ilerletmek istiyorsunuz, değerlendirin.

Tekrar vurguluyorum: Bu büyük tehlike ikinci bir 19 Mayıs senaryosunu geliştiriyor. Bu senaryonun özü nedir? Birincisi, “19 Mayıs'ta Batı'dan gelen işgalci güçleri Ege'ye, Akdeniz'e döktük”tür. İkinci 19 Mayıs senaryosuna göre ise, dağdan gelen sözüm ona yabancı uşağı, gücü, -ki buranın, belki de dünyanın en eski halkıyız, tarihin tanıdığından beri en eski yerleşeniyiz- dağda boğmayı, yok etmeyi amaçlıyorlar. Korkunç! Vahşi bir barbar güçle, arkasına da emperyalizmi alarak, hainiyle de, itiyile de anlaşarak nefes nefese sonuca gitmek istiyor. Bunu nasıl göremiyorsunuz, görüp de nasıl büyük sorumluluk duygusu edinemiyorsunuz? Buna şaşıyorum. Adamlar dağda boğup bitirecekler. Kendilerine göre de “çoğu gitti azı kaldı” diyorlar.

Gafillere soruyorum: Peki, karşılığımız nedir? Bu acımasız gücün birinci 19 Mayıs'ının sonuçlarını biliyorsunuz. Şeyh Sait'in mezara konuluşuna “betonladık” diyor. Ağrı dağına da, “Hayali Kürdistan burada meftundur” diyor. Dersim'de de zaten darağacına nasıl boylattırıldığını gördük. Bu birinci sonuçtur. Peki, ikincisi nasıl olacak? Belirttiğimiz gibi, o zaman ordu gücü bu kadar güçlü değildi ve yine o zaman şeyh, aşiret önderliği gidecek, kendisine bağlı halk da kalacak değildi. Bu kez de halkı toptan götürülecek. 20. asrın son tekniklerini, Hitler'in bile geliştiremediği faşist yöntemleri uygulayarak bir halkı bitirecek. Helen halkı Anadolu'nun 3000-4000 yıllık halkıydı. İşte bu yetmiş yıllık süreç içerisinde bu halktan eser kaldı mı? Ermeni halkı yine 3000-4000 yıllık bir kültürün en güçlü temsilcisiydi. Ondan bir eser kaldı mı? Biz zaten kültürel olarak gelişemedik, bizim ömrümüzü belki de on yılda daha da bitirebilir. O zaman bu değerlendirmenin doğru olduğundan hiç kuşku duyulmaz.

Adamlar ilan etmişler. O zaman nasıl tavır geliştireceksiniz? Halk savaşının taktik önderleri olarak, karşılığımız ne olacak? Helen “Birlikleri eğitemedim, silahları yerinde paslı bıraktım” deniliyor. Silahların çoğunun kullanılması bilinmedi. Ciddi bir kural gereği düzenleme, yürütme hiç yoktur. Öyle mi karşı koyacaksınız? “Aslında biz çoktan ölmüş, bitmişiz” diyerek mi yaşayacaksınız? “Ne kadar yaşasak kârdır” diyorsunuz. Yaşam bu mudur? Buna kim yaşamak diyebilir, kim tenezzül edebilir? Eğer bütün bunları anladık diyorsanız, buna göre neden kişilik hazırlığınız yoktur? Buna göre neden kavgacılığınız yoktur? O zaman sizin için sorun vardır.

Sorunların çözümü de, bizim cevabını vermek istediğimiz tarzdan başka türlü olamaz. “Buna ulaşamıyorum, gereklerini yerine getiremiyorum” demek, en gafilce kendini aldatmak demektir. Yapılacak işler çoktur. Kendi kişiliğimden size çok açık bir örnek sundum. Olmayan olanaklardan, ortam ve olanak yarattım. Her birinizin eline verilen savaş olanakları, her zaman benimkinden daha değerlidir. O zaman geriye kullanmasını bilmeniz gerekiyor. O da sizin işinizdir. Kullanmasını bilmezseniz ne olur? Sağ kalanınız savaş suçlusunu, diğerleri de ucuz bir ölümün kurbanı olur. İkisi de doğru değildir. Görüyorsunuz ki, bütün değerlendirmeler, bizim amansız bir savaşçı olmamızı emrediyor. İtirazsız, son derece azimli, kararlıca sınırlı bir gelişmeyi, bir olanağı, bir fırsatı amansız değerlendirmemizi emrediyor. Neden gerekleri yerine getirilmedi denildiğinde, hatayı ve eksikliği kolay kolay kabul etmememiz gerektiğini gösteriyor. Çünkü üzerinizde senaryo var. Bilemediniz, taş çatlasa beş ay sonra tarihten siliniyorsunuz. Bunu önlememiz gerekiyor.

Ordumuzun, kurmayın en temel görevi budur. Önlemiyorsa kurşunu kendine sıksın, mezarını kendisi kazsın. Onun bir saniye bile yaşamaya hakkı yoktur. Yaşamamın tek gerekçesi vardır, o da savaşı geliştiriyorum, savaşta iddialıyım, mutlaka başarı yolunu bulacağımıdır. Bunun dışında hiçbir yaşam gerekçemiz olamaz. Bu benim için de böyledir. Savaşı geliştirdiğim oranda yaşayabileceğime inanıyorum. Zaten geliştiremezsem, bize bin defa ölüm fermanı biçilmiştir, düşmanın affedici hiçbir durumu yoktur. Çok gerçekçi olmak zorundayız ve yaşamamız için başarmamız gerekiyor. Başarı için askeri sanatın bütün inceliklerine, onun halk savaşımı tarzına anlam vermemiz ve korkunç yüklenmemiz gerekiyor. Ben bir takım diyeyim, siz bir manga deyin, bununla on kat düşmanı tasfiye etmeyi bir numaralı askeri ilke bilmeniz gerekiyor. Ben mangasının veya takımının yarısını söyleyeyim, siz dörtte birini kaybettiğinde o komutanının yaşama hakkının da bitmekte olduğuna, eğer bir fırsat taniyacaksak, çok kısa sürede, üçte bir kaybetmişse onun üç katı kazanca, yani düşmana kaybettirmeye dönüştürdü mü -kısa bir süre içinde diyorum, ben bir ay, siz bir hafta deyin-, bunu sağladı mı ancak yaşayabileceğine anlam vermemiz gerekir.

Bu da temel askeri kuralımızdır. Hiç olmazsa iki temel kuralı kendinize egemen kılın, o zaman başarı oranınız yükselecektir. Bunun dışında yaşamaktan ne anlıyoruz? Kim bizi başka türlü yaşatma gafletine düşebilir? Hangi kişilik, hangi komuta, PKK'nin adına kim bizi yaşatabilir? En başta sen diyeceksiniz. İşte ben de size gerçeği söylüyorum. Benim ilkelerim tartışmanıza da açıktır. Canı gönülden kabul diyorsunuz, o zaman bana göre yaşamınızın düzenlenmesi ve askerlik böyle başlar, çok muhtaç olduğunuz askeri yetenekleriniz böyle gelişir. Bunlarla oynamayın. Yıllardır oynadınız. Peki, nereye geldiniz, ne kadar geliştiniz? İşte tıkanma düzeyi, işte kaybetme düzeyi ortadadır. Yargılanırsa, savaş suçlusu olmayan bir tek kişi çıkmaz. Demek ki, dönüşmeniz gerekiyor. Demek ki, temel ilkelere göre artık bundan sonra yaşamayı ve savaşmayı bilmeniz gerekiyor. Başka tür halk savaşçısı, hele hele komutanı olamazsınız.

Komutanlık size yakışmaz mı? Yakışır. Yapamaz mısınız? Yapabilirsiniz. Ama bu, bazı temel ilkelere göre kayıtsız şartsız ve amansız yaşama ilkesini gösterirseniz olur. Örnek düzeyde bunun fedakârlığını, bunun usta yürütme gücünü kendinizde gösterirseniz, hem buna layıksınız hem de bunu yaparsınız. Başka seçenek, başka bir yaşam olanağı var mı? Olmadığını sanıyorum benden daha iyi taktir ediyorsunuz. Oldukça gençsiniz. Tam da "Bu ömür böyle bir düşmana patlatılmak içindir" demelisiniz. "Zamanı, zemini kullanmak, bir savaş olanağını yaratmak, bir savaşı geliştirmek tam bana göre; yüzyılların rüyası, umudu, intikamı olarak bundan asla vazgeçmem" demelisiniz. İşte temel halk savaşçılığı ve duygusallığı böyle ele alınır. İlkesi kadar duygusal gerçeği de, moral gerçeği de budur.

Tekrar vurguluyorum: Şimdiye kadar böyle yaklaşmamayı büyük bir eksiklik, yanlışlık olarak değerlendirmelisiniz. Bundan sonra sizinle bu çerçevede yürümek isterim. Sorumluluğunuzu paylaşırım. Kabul edilmeyecek, affedilmeyecek olan, bir kez daha eski yanlışlar, kendinize yakıştırdığınız eski yetmezlikler, tarz ve üsluplardır. Bunun için gerekli olan eğitimi ise veriyoruz. Bence yeterlidir. Doğru bir görevlendirme de yapıyoruz. Bütün bunlar yapıldığında da kaybedebiliriz. Biz bu kayba acıymıyoruz. Şehit de düşebiliriz. Buna da üzülmiyoruz. Bütün bunlar yapıldığında, ölüm nereden gelirse gelsin, ben de dahil hangimiz şehit olursak olalım, hoş geldi sefa geldi deriz. Bizim büyük üzüntümüz ve öfkemiz tam da istediğimiz gibi savaşmamaktan dolayıdır. Buna son verelim diyorum.

8 Haziran 1995

KOMUTAN HALKINI YAŞATMA GÜCÜNÜ GÖSTEREN VE YAŞAM KAYNAĞI OLAN KİŞİDİR

PKK askeri çizgisini geliştirmeye çalışırken, ciddi sorunlarla karşılaşılıyor ve çözüm için özgür olduğu kadar büyük bir yoğunlaşmayı yaşama gereği duyuyoruz. Buna rağmen günlük olarak çıkan savaş sorunları, halen bu işin başarılmasında çok büyük çaba harcamamız gerektiğini ortaya çıkarıyor. Affedilmez hatalar ve bunların sonuçları olan kayıplar bizi büyük öfke içinde bırakıyor. Hatta çok iyi savaşıma imkânlarımızın kendi içinde çürütülmesi çok büyük sorun teşkil ediyor.

Çok güçlü cesaret, fedakârlık, dayanma gücü gibi yanlarınız var. Ama bir o kadar da çok aptalca, çok anlamsızca, yerinde olmayan nedenlerle kaybedişleriniz vardır. Neden böyle oluyor diye çözümlemelerle biraz netleştirmeye çalışıyoruz. Ama buna rağmen, kendime hakim olan anlayışa bakıyorum, bir türlü kabullenemiyorum. Bu yapı neden böyle, kendisini engelleyen ne? Bu büyük gelişme imkânı neden bir türlü ister ordulaşmaya, ister onun her türlü eylemsel ifadesine dönüşmüyor? Tabii bu soruların cevabını daha değişik ve köklü nedenlere bağlamaya çalışıyoruz. Yoğun bir biçimde verdiğimiz derslerin daha çok bu yönlü olduğunu anlıyoruz.

Çok sivil bir yaşam da demeyeceğim, yaşamın en anlamsız, haince, gafilce, sorumsuzca biçimi size dayatılmış ve onun kalıntıları ve yansımalarıyla geliyorsunuz. Bunu epeyce çözümledik. Eğer tutarlıysanız, bu eğilim ve olumsuzlukların kaynağını iyi anlamışsınızdır. Genelde de teoriyi verdik, halkların deneyimlerini yıllardır özümsetmeye çalışıyoruz. Bunun da uygulamaya fazla bir katkısının olmadığını görüyoruz. Dünya halklarının deneyimleri, bizim gerçekliğimiz karşısında adeta bir hiç olup gidiyor; buhar olup uçuyor veya kayboluyor. Bunun da nedenleri var. Çok özgün bir gerçekliğimiz var. Mevcut teoriler bu gerçekliği fazla çözmeye yetmiyor.

Öte yandan bunun parti ve savaş tarihimize bağlantılarını ortaya koyduk. Kaldı ki güncellik ve tarih birbirinden ayırt edilemez. Aslında işler nasıl başlamışsa, bir yerde öyle gidiyor. Ne tarihten ne de güncellikten fazla anlama yok, bu oldukça zayıftır. Ama tarihi temelini de oldukça ortaya koyduk. İsteyen istediği kadar tarihi gelişmeyi anlayabilir. Biraz daha iyi anlaşılması açısından bazı güncel örnekler vermeye çalışıyoruz. Çok doğrudurlar veya en iyisini yapmışlar demiyorum, ama yaşananlar yine de göz ardı edemeyeceğimiz bazı gelişmelerdir.

Çeçenya biliniyor, küçük bir ülkedir ve daha çok yeni mücadeleye başlayan bir savaş deneyimleri var; altı ay kadar bir süredir denilebilir. Her ne kadar içlerinde eskiden subay olanlar varsa da, halk savaşçılığı açısından yenidirler. Adam bir gerilla birliğini almış, yüz kilometreden daha fazla Rusya'nın içlerine kadar giriyor ve bir şehri toptan rehine alıyor. Ardından pazarlığa giriyor ve Rusya'yı görüşmelere oturtturuyor. Başarılı olup olmaması ayrı bir şeydir, haklı olup olmaması da ayrı bir şeydir, ama tümüyle ateşi durduruyor. Ve ardından da rehinelere birlikte gidip tekrar Çeçenya'ya ulaşıyor.

Buradan çıkarılması gereken bir ders vardır. Biz yüzlerce kilometre içeri girmeyi bırakalım, Kürdistan şehirleri dağların beş kilometre bitişiğindedir, hatta iç içedir, hemen tüm şehirlerimizin yarısı dört dağın arasındadır. Rahatlıkla bir gece baskın yapıp geri dönülecek yerler var. Şehirlerdir, köylerdir, yine yollardır, düşman karargâhlarıdır... Şimdiye kadar hiçbirine başarılı bir baskın yapamadık. Bunun nedenleri üzerine durmak gerekir. Düşmanın çok örgütlü olduğunu, yine çok sıkı güvenlik tedbirleri aldığını sanmıyorum. Hayır, bundan kaynaklanamaz. Yine bizim gücümüzün zayıf olduğunu, araç gereçlerimizin yetersiz olduğunu sanmıyorum. Hayır, bundan da kaynaklanmıyor! Olmayan beyindir, o beyine göre azim ve iradedir.

Savaş beyinsel bir olaydır; beyin ve iradenin en üst derecede birleşmesidir. Bu konuda bizde büyük bir çarpıklık var. Büyük bir beyin faaliyeti ve planlama olmadan, yine iradeyi çok güçlü bir biçimde plana hakim kılmadan bir savaş geliştirmek istiyorsunuz. Bu, asi avare çeteler pratiğidir, köylü isyancılığıdır, sorumsuzluktur. Bu bizde çok yaygın olan komuta pratiğidir. Bu yüzden büyük eylem planlayamıyoruz. En değme komutanımıza bakalım: En üst düzeyde bir komutanımız, Cizre'ye korucubaşı Kamil Ağa için üç bayan arkadaştan oluşan bir tim gönderiyor; bir iki bomba, bir iki tabancayla "Gidin Kamil Ağayı vurun" diyor. Cizre'yi böyle düşünüyor. Buna izin veren veya bu emri veren komutan en üst düzey komutanımızdır. Nereden bakılırsa bakılsın, bu çok çarpıcı bir gerçekliği ortaya çıkarıyor. Bir: Üç bayanın Cizre'ye gidip de üç yüz korucusu olan bir ağayı vuramayacağı gün gibi açıktır. İkincisi, Cizre'ye böyle girilmez. Cizre'ye bir gerilla girişi gereklidir, ki zaman zaman gerilla girebilir. Bu da hem sayı hem de nitelik olarak son derece güçlü bir gerillayı gerektirir.

Bu anlayış birçok alan için de böyledir. Yüzlerce gerilla var, bir kişiyi diğer birliklerden koparmışlar, "Şu şehre git, suikast yap, şu şehirde git, çalışma yürüt" diyorlar. Halbuki geç fark ediyoruz. Örgütleyici şehre gitmez demedim, gidip örgütleyebilir; ama üç dört kişiyle şehirde günlerce kalınarak gerilla eylemi yapılamaz. Burada büyük anlayış karmaşıklığı var. "Git, vur" demeye alışmış. Bu, sıradan köylü anlayışıdır. Gidip sıradan neyi vuracaksınız? Adam tedbirini almış, senin vurma tarzın ona ulaşamaz. Ama bunu hiç düşünmüyor.

Dikkat edersek, bu örneklerde düşünce yoktur. Botan'da yüzlerce kişi bu anlamda, bu biçimde, şehirlere, yakın köylere gönderilmiş ve hepsi de imha olmuştur. Halen bu konuda bir özelleştiri yapma durumu yoktur. Bu tarz doğru değil, bunu düşünen bile yoktur. Demek ki düşünce, savaş düşüncesi yoktur. Ne olur ne olmaz sorusuna kimse fazla cevap veremiyor. Yalnız Botan'da değil, Mardin, Amed, Garzan bu konuda binlerce örnekle doludur. Halen "göreve giden grup şöyle oldu" diyorlar. Nedir göreve giden grup? Gider birkaç çuval un bulur, birkaç teneke yağ, biraz çay bulur. Kocaman gerilladan böyleleri çıkar; "Git köye" denir ve hepsi biçilir. Burada savaş mantığı, ciddi hiçbir plan anlayışı yoktur. Sadece ihtiyacı var diye rasgele "Git al, git vur, gel" denilir. Askeri eylemler böyle geliştirilemez.

Bu hataya ben de düştüm veya düşürüldüm. Çünkü rasgele, "yaparız, ederiz" diye birbirimize adeta laf çekeriz, "olur" deriz, sonra bir bakarız ki öyle değilmiş. Aklımız başımıza geliyor, ama çok sonradan geliyor. Örneğin bazı karakol baskın eylemlerine baktığımızda, aslında istenildiğinde iyi sonuç alınacak çok sayıda eylemin yapılacağı kesindir. Bu karakollar belki de en örgütlü, tedbirli karakollardır. Ama biraz düşünülmüş, biraz irade ortaya çıkmış ve o yüzden sonuç alınmıştır. Belki kazayla birkaç arkadaşı şehit düşüyor, ama en az kayıpla oldukça üstün başarılı olabilecek gelişmeler ortaya çıkabiliyor. Eğer daha fazla düşünülse, dikkat edilse, planlı ve iradeli yürünse, aslında çok daha büyük başarılar. Bir karakol değil, bir bakarsın bir taburu, bir alayı düşürdün. Bir şehri toptan ele geçirebilirsin veya binlerce kişiyi bir şehirde tasfiye edebilirsin.

Bir de Bitlis yakınlarında yirmi beş şahadetin yaşandığı eyleme bakalım: Asi avare grubudur. Baştaki komutan da kendini bilmez tekidir. Düşman geliyor, etrafını kuşatıyor, bir vadiye tikiyor, orada tank ve topla imha ediyor. Halbuki pasif savunma veya sorumsuz asi avare grubu gibi hareket edileceğine, Bitlis'i basma planını kendisine sorun yapsaydı, yirmi beş şahadeti bunun için göze alsaydı, belki de Bitlis'in içinde beş yüzü aşkın düşman gücü tasfiye edilirdi, çok sayıda da olanak Bitlis'in bitişiğindeki dağlık alana çıkarılabilirdi. Eminim ki büyük bir kazanımla yanı başındaki dağa hükmedebilirdi. Ama orada bu yoktur. Kış boyunca ca yüz ellie yakın kişi kaybettirildi, kaçırıldı, çürütüldü. Halen başarılı bir tek planlı eylemleri yoktur.

Bunları fazla belirtmek istemiyorum, bu arada değerli savaşçıları suçlamak istemem. "Parti gereği, disipline bağlıyız, komutana bağlıyız" diyenleri suçlamam, ama az sayıda da olsa içinde öyle bazı tipler vardır, ki bunlar birer hayduttur. Bu kişilere kesinlikle güvenmem. Zaten bunlara karşı öfkem düşmana olandan daha az değildir. Bunları mutlaka anlamamız ve tanımamız gerekir. Hatta savaş sorunları yaşıyorsunuz, size lütfen biraz düşünmeye çalışın diyorum. Böyle durumlar oldu mu, komutan mıdır, haydut mudur, ondan korkulmalıdır. Burada kendinizi de suçlamamız gerekir. Çünkü savaş pozisyonlarına göre kendi tarzını ayarlamayan kimdir? Eğer sizi biri tehlikeye attıysa, o tehlike karşısında uyanık davranmayan savaşçı da suçludur. Bir çırpıda yirmi beş kişi, yirmi beş silahımız, o kadar araç gereçimiz giderse, insan yana yana yıkılır. Bu, sıradan bir gaflet, sıradan bir sorumsuzluktur. Randevuya gelmemiş, açığa çıkmışlar, yol kenarında kalmışlar... Hepsi suç!

Komutanlık gerçeğiyle, savaş iradesiyle, plan gerçeğiyle, savaş düşüncesiyle hiç ilgisi olmayan bir yaşam var. Gel de buna dayan. TC'yi başarıya götüren budur; askerlik yaşamına gelmeyişiniz, bilinen basit yaşam alışkanlıklarınız, onu yaşam belleyişinizdir. Bunu yapmayın. Bu komutanlıktan, bu savaşçılıktan ne anladınız? Şamil Basayev Çeçen komutanıdır; sanmıyorum ki savaş teorisi, pratiği sizinki kadar güçlü olsun. Ama adam az çok askeri komuta esasına uyuyor. Azimli, iradeli, planlı, gözünü budaktan esirgemiyor. Onu başarıya götüren budur, başka hiçbir şey değil. Bunu kendinizle karşılaştırın. Bu durumlar karşısında gerçekten oldukça öfkeleniyorum.

Benim görevim takım komutanlık görevi olmasa da, askeri olanakları geliştirmektir. Onun ideolojik, siyasal, kitlesel boyutunu hazırlıyoruz. Daha fazla savaşçıyı, iradeyi, morali de hazırladık. Burada tam bir komuta belası var. Karşımızdaki durum bela mı bela, düşkün mü düşkün, yaramaz mı yaramaz! Adını ne koyarsanız koyun. Zavallı mı zavallı; üstelik hepsi de dürüst. Bunları belirtirken, bunların art niyetli olduğunu belirtmiyorum, ama öyle belliyorlar. Sorumluluk duygusu, tarih bilinci, değerlere karşı sorumluluk düzeyi keyfine göredir veya belki de bunun sorumluluğu ve düşüncesi oldukça zayıftır; burnunun ötesini görmüyor.

“Git, şu işi yap” diyor, düşüncesi bu kadardır. Ama nasıl olacak, ne kadar tehlike var, ne kadar zaman gerekir, ne kadar kişi gerekir? Bütün bu soruları kendine sormaz bile. İşte düşüncesiz komutan, ve şu anda bunlar hakimdir.

Aslında kimin ne kadar suçlu olduğu da belli değil, suçlar adeta birbirini tamamlıyor. Sistem yok demek istiyorum. Komuta sistemi üstten aşağıya doğru yayılmamış, tam tersine alttan üste doğru yayılmış. Üstten alta zaafılar, düşüncesizlikler, her türlü yetmezlik uzlaşarak birbirini tamamlıyor. Öfkeliyiz, ama bu tip kişiliklere veya anlayışlara karşı ne yapalım? Yıllardır düşmanla savaş yürütüyorum, ama neredeyse düşmanı unuttum. Böylesi pratiklerden gelenlerinize bakıyorum, sanki ciddi savaş sorunlarınız yokmuş gibi yaşıyorsunuz. Halbuki çok ciddi savaş sorunlarınız var. Acaba kendinize yakıştırdığınız ne tür bir savaşçılıktır diye düşünüyorum ve bunun karşısında hayıflanmamak elde değil.

Günü kurtarmak için bazı tedbirler alıyorum, benimki gerçekten günü kurtarma tedbirleridir. Bazı yönleriyle köklü tedbirler de alıyorum, uzun vadeli olanlar da var. Size bakıyorum, günü bütünüyle kendiniz için kurtarıp kurtarmayacağınız biçiminde çok dar ve sığ bir yaşamınız var. Hatta neyi kurtarmak istediğiniz de belli değil. Tarihi mi, halkı mı, partiyi mi, gerillayı mı kurtarmak istiyorsunuz? Siz belki bunları hiç düşünmüyorsunuz bile. İçinizde bir garip hastalık var, o da can telaşı mı desem, kariyerizm, erken iktidar hastalığı, kişiliğini yeni bulmaya çalışan birisi mi, yeni uyanan tip mi desem, belki de bütün bu özellikler en ciddi, en kritik bir anda kendini anlayış diye bize dayatıyor. Çok hazırlıksınız, yılları çok kötü ihmal etmişsiniz. Savaş da gelip dayandı mı, bu hataları yapıyorsunuz. Ne kadar dürüst olursanız olun, pratiğiniz dehşet vericidir.

Diğer bir alışkanlığınız da şudur: “Parti düşünür, Önderlik düşünür” diyorsunuz. Bu sonuna kadar sorumsuzluktur. Baştan savarak, kendini çeşitli yan nedenlerle “şu engel oldu”, “şuna havale edildi” veya “benden bu kadar, üzerime düşeni yaptım” deyip kandırarak işin içinden sıyrılıyorsunuz. Şu anda içinde kim “Benim temel ordu sorunlarım var, kendimi bütün partiden sorumlu hissediyorum, savaşın sorunları benim temel sorunlarımdır” diyor? İçinizde kendini böyle veren yoktur. Birer zavallı gibisiniz, sizi kimin kurtaracağı belli değildir veya henüz kurtarıcı olmadan, kendinizi gittikçe kurtarmalık duruma sokuyorsunuz. Bundan sonra zorbela el uzatırım. En başta önde gelen arkadaşlarımızı kurtarmaya çalıştım. Böyle mi olmalıydı? Kurtarıcılar kurtarmalık duruma mı düşmeliydiler? Hepiniz bunu normal görüyorsunuz.

Bir diğer yaşam gerçeğiniz de ölüm gerçeğidir. Yaşam değil, ölüm gerçeği! Yaşarken bir ölü ilkesine bağlısınız. Aslında en iyiniz, en dürüstünüz bile devrim saflarına savaş için değil namuslu ölmeye geliyor. Bir zafere değil, bir başarıya değil, namuslu ölmeye geliyor. Ufku bunu aşan arkadaşı çok azdır. “Yaşamaya geliyorum, yaşam için bütün gücümü kullanacağım” diyen kişiler çok azdır. Belki bazılarınızın yaşam istemleri var; fakat bunun savaşla bağlantısı, günlük komuta ve savaşçı gerçeğiyle bağlantısı yoktur. Zavallı bir biçimde, battı balık yan gider misali, savaş seline kapılıp gidiyorsunuz. Suya kapılıp gitme... Gelen raporlara baktığımda, çoğunun durumu bu olduğunu görüyorum. Saflara geliyor, “Bizi bir ilah kurtarsın” diyorsunuz. Yoksa güçlü bir kurtarıcı olalım diye gelenleriniz yoktur. Böyle de komutan olunamaz.

İçinizde garip durumlar var; benim tüm çabalarıma rağmen tam çözemediğim, değişik, karmaşık bir durum var. Büyük bir kargaşa yaşıyorsunuz. Bunu düzeltmek gerekir. Aslında son zamanlarımı bütünüyle bunlara harcıyorum. Birkaç akıllı adam arıyorum. Bu arayış boşuna değildir. Düşman çok sinsidir, onu günlük olarak izliyorum, anlıyorum. İş kendi içinde inanılmaz hainlik ve sinsilikle götürüyor. Ölümüne böyle bir yaklaşım içinde bulunuyor. Kendi komutanımıza bakıyorum, tam tersine bir duruş sergiliyor. Düşmana bakın: Dünya arkasında, ABD’den totalim diğer güçlere kadar hepsini arkasına almış, ama yine de kendine nasıl yükleniyor. Dağlar gibi imkânları var, ama bu kadar telaşlı ve yoğun bir sorumlulukla mutlaka başarırım diyor. Bizimkilere bakalım: Aslında çok sınırlı olanaklarla bir savaşı geliştirmek durumundalar; sanki düşmanın değil de bizim arkamızda dünya varmış, devletler varmış, yine bitmeyecek imkânlarımız varmış gibi sorumsuz ve çarçur eden bir yaklaşım içindeler. Bunları kendinize nasıl izah edeceksiniz? İstedığınız kadar geriliğinizden söz edin, şu nedenimiz bu nedenimiz deyin, bu durumunuz ordu kişiliğiyle çelişir. Bunun hiçbir gerekçesi olamaz. Suçtur; savaş suçu, çizgi suçu, disiplin suçu! Tam bunu söylediğimde, sizden çıkardığım sonuç, bu çocuklar suçtan ne anlar oluyor. Çocuklukta suç kavramı yoktur. Çünkü çocuk, çocuktur. Sizin durumunuz ise savaş çocukluğudur. Savaşın yasaları, mutlak gerekleri vardır; bu çocuklukta ısrar ederseniz, tabii ki bunu anlamak istemezsiniz.

Bütün dayatmalarınız şu noktaya geliyor: “Bizim bu tarzımıza boyun eğmelisin. Biz bize görevimiz, bırak öleceğimiz kadar ölüm, yaşayacağımız kadar yaşayalım; bir sigaralık süre dahilinde bile olsa, böyle yaşasak da kabul ederiz” demeye getiriyorsunuz. Savaşın sorumluluğunu yaşayan herkes açısından buna dayatma diyorum. Bu da bana dehşet verici geliyor. Bu yaşam felsefesi, bu savaş anlayışı beni kahrediyor. Bunun nedenleri nedir? Tarihi nedenler sıralıyorum; sosyolojik nedenlerle, eğitim nedenleriyle izah etmeye çalışıyorum. Anlıyorum ki, “Biz bildiğimiz gibi savaşırız, yaşarız ve ölürüz” diyorsunuz. Halkların tarihinde de bu anlayışla birçok isyan, birçok gerilla savaşı olmuştur, ama sonuçta kaybetmişlerdir. Hem de bu yüz binlerce insanın kanı pahasına olmuştur. Bu tehlike bizim için de vardır.

Güncel bazı örneklerle bakalım: Bir Afrika’da ve Latin Amerika’da, hatta Asya’da halkın adına zaferle sonuçlanmamış, bilakis halkın başına bela olmuş birçok gerilla deneyimleri, birçok isyan deneyimleri var. Salvador’dan Nikaragua’ya ve Peru’ya kadar; Angola ve Mozambik’ten Laos ve Kamboçya’ya kadar birçok yerde tersine işleyen savaş kontrsavaşa dönmüştür. Şüphesiz bunda emperyalizmin de payı var. ABD’nin kontrgerilla deneyimleri var. Bunu Türkiye’ye de uygulattırıyor. Belki iyi bilmiyorsunuz. Ama şu anda diğer önemli bir plan da, Amerika’nın kontrgerilla deneyiminin Türkiye tarafından amansız uygulandığıdır. Zaten kitaplarda yazıldı, çizildi. Şu anda üzerimizde amansız uygulanıyor.

Dikkat edelim: Birkaç itirafçı çıktı diye belki yadırgıyoruz, ama bunların içinizden fazla çıkmayışını kendi savaşçılığınıza bağlamayın. Zindanda itirafçılık, dağlarda itirafçılık korkunç boyutlarda geliştirilmek istendi. Bunlar uluslararası kontrgerilla planının çok güçlü bir biçimde Türkiye’ye uygulandığıdır. Açıkça belirtmeliyim ki, bazı tedbirler almasaydım, PKK gücü, hem de dürüstlük adına, PKK adına çoktan bir kontra sürecine girebilirdi. Halen de düşmanın niyeti budur.

Güney Savaşından sonra Zelé pratiğine bakalım: Eğer bu sorumluluk düzeyi serbest bırakılsaydı, parti üzerinde etkinliği artsaydı, oradaki yaşama sığınmış komutanlık, önderlik çoktan işbirlikçi bir temelde Çekiç Güç’e bağlanmış, dolayısıyla Ankara yoluna girmiş olurdu. Liberalizm adına, ‘barışçıl çözüm’ adı altında, hatta ‘siyasal çözüm’ adı altında gerçek devrimci savaşı, onun gerillasını ve savaşımını tasfiye etmiş olurdu. Hazin tarafı da farkına varmayarak tasfiye sürecine girmiş olmasıydı. Bu belirttiğimizi kimse yadırgamamalıdır. Bu yalnız küçük bir örnektir, içinizde böyle onlarca örnek var. Hangi eyalete bakarsak bakalım; Mardin, Amed, Dersim, Serhat, Botan, hemen hepsi serbest bırakılsalardı, şimdi çoktan yapı kontrlaşmıştı. Zaten V. Kong-

re'de tartışılan bir husus var: Kontra gerçeği! Hemen her eyalet bunu yaşamıştır. Eğer bu kontra gerçeği tam başarıya ulaşmamışsa, bu bizim aldığımız tedbirler yüzündendir.

Güncel ordu ve savaş dersi işlenirken, bu da incelenmelidir, bu inceleme sizin için iyi olur. Kontra gerçeğine karşı ne kadar tedbirliyiz? Hatta kendimizi kontralaştırmaktan ne kadar uzak tutabileceğiz? Bunun farkında bile değilsiniz. Örneğin Zelê pratiği olsun, bütün eyalet pratikleri olsun, oralarda herkes iyi niyetliydi. Ama şimdi daha iyi anlaşılıyor ki, bizim de bazı önemli tedbirlerimiz olmasaydı, acaba yerimiz neresi olurdu? Kimisi öldü, kimisi kaçar giderdi, sonuçta tasfiye gerçekleşirdi ve bunun sorumlusu da siz olurdunuz. Size göre iyi niyetliydimiz, size göre aslında partiye uydunuz. Gereğeleriniz hazır; hatta "Parti Önderliğiyle eski bağları olanlar var, çok güvendiğimiz kişiler var" der, işin içinden sıyrılırsınız. Sizin siyasal düzeyiniz, ulusal ve sınıfsal düzeyiniz bu kadardır, çok rahatlıkla bunu kabul edersiniz. İlkeye bağlılığınız, devrimci pratiği son derece güçlü bir biçimde göz önüne getirmeniz yoktur. Oldukça kendiliğindenci, iyi niyetlere kanan, kendini son derece hafif birçok gerekçelerle kandıran bir tip, tabii ki kontra olma sürecine girmekten de kurtulamaz. Nitekim kendinizi kurtaramamışsınız.

Halkımız neden sömürgeci? Neden dünyada eşi görülmemiş bir özel savaşın kurbanıdır, hatta destekleyicisidir? Bunların nedenlerini araştırdınız mı? Bunda da size göre düşünceye pek gerek yoktur, zaten biliniyor. Bunlar doğru değildir. Sürecin üzerinde fazla yoğunlaşmış değilsiniz. Savaşa yaklaşımınız da öyledir. Size göre bir savaşın içine girilmiştir ve sonu gelir; bazı iyi niyetliler de zafer kesindir der. Bazı umutsuzlar, daralmışlar, tıkanmışlar da, "Başarı mümkün değildir" der. İkisi de bizde çok güçlüdür. Hiçbir gerekçesi olmadığı halde, kendini ciddi olarak zafere inandıranlarla, başarı imkânı olduğu halde, kendi dar ve sığ gerilikleri nedeniyle teslimiyete kadar mahkûm eden tipler içinde yan yanadır. Derin sübjektivizm, kendi öznel yaklaşımlarına göre ordu ve savaş gerçeğine yaklaşım budur.

Neden böylesiniz? Bunu biraz anlamaya çalışıyorum. Sizin anlayışınız, temel tutum ve davranışınız neden bu kadar darlığı yaşıyor, bile bile sorun yaratıyor ve bunun farkında olmuyorsunuz? Bu bir kader midir? Çok mu zayıfsınız? Olmaması gerekir. Parti tarihimiz, bütünüyle güçlü bir dönemin yaşandığını gösteriyor. İradeniz çok mu zorlandı? O da değil. Altından çıkılmayacak kadar büyük görev midir? Bu da değil. Temelde yaşam anlayışınızı da çözmeye çalışıyoruz. Bir düzeyiniz var, siz sözüm ona onunla bu savaşı vermek istiyorsunuz. Gece gündüz düşünce derinliği diyorum, irade keskinliği diyorum, ama bu sizi fazla etkilemiyor. Şu anda ordu ve savaşın gelişmesi önünde en temel engel budur, kendi düzeyinizdir.

Ben de günlük ilişkilerde kendi dengemi neredeyse yitireceğim. Çok iyi çalışıyorum, aslında çok iyi perspektif ve destek sunmaya çalışıyorum. Ama arkadaşlar sivrisinek gibi hep bana batıyor. Hepsisi de bizi tırmalıyor. Demek ki nizama gelen, tam kurala gelen yoktur. Hepsisi zavallıdır. Artık kendimden sıkılıyorum. Çünkü sen onlarla konuşuyorsun, belki cesarete geliyor, ama kötü kaybedebilirler de diyorum. Konuşsam bir türlü, konuşmasam bir türlü; yol versem bir türlü, vermesem bir türlü. Gerçekten de laftan anlamıyorlar. En iyi olanı bile benden aldığı cesaretle gidip ikinci gün düşüyor. Dürüst birisi değilse, aldığı gücü en alçakça düşkün bir küçük burjuva, bir ağa gibi kullanıp gidiyor. Peki, ben ne yapayım? Aslında büyük bir çıkmazı bana nasıl dayattığımızı görüyorsunuz.

Komutan Adayı Önderlik Sözü, Önderlik Gerçeğini Müthiş Anlayandır

Komutan adayı Önderlik sözü, Önderlik gerçeğini müthiş anlayandır. Hem de birkaç sayfalık perspektif onun için yeterdir. Biz burada hiçbir hareketin tarihinde görülmemiş değerlendirmeler geliştirmeye çalışıyoruz. Yapmasam daha mı iyi olur? Sanmıyorum. Yapmasam belki de birçok şey çoktan bitmişti. Belki biraz bu çabalar yaşıyor, yoksa bu yaşam da olmazdı. Böyle yapıyorum, ama bakıyorum ki olacak iş değil. Düşman bile artık "Bu cahillerle bunlar ordu kuramazlar, bu kadar hata yapanlarla sonuç alamazlar" diyor. Bunları nasıl aşacağız? Bunun için kendinize önemli sonuçlar çıkarın diyorum. Çok önemli savaş ve savaşı ilgilendiren yaşam sorunlarınız var. Çoğunuz "Görev istiyoruz, hazırız" diyorsunuz. Ama pratiklere bakıyorum, fazla umut vermiyorum.

Zindandan, dağdan raporlar geliyor, kendilerini müthiş lanetliyorlar. "Nasıl zindana düştüm, benden alçağı yok" diyorlar. Arkadaş, kendini neden o alçakça duruma sokmuşsun? "Şöyle nedenler, böyle nedenler" diye yazıyor. Yapma dedik. Ama onun için önemli olan küçük bir alışkanlıktır. Şimdi zindanda çürüyor, belki de düşmanın elinde ölecek. Sözüm ona rahat bir yaşamış, sözüm ona şu veya bu sorumsuzluklar içindeymiş. Yapamıyorsan yerinde otur diyorum, ondan da vazgeçmiyor. Bir PKK sevdasına tutulmuş. On binden fazlası zindandadır. Bu anormal bir durumdur. Zindanda olanların sayısı bu kadar olmamalıydı. Çoğu birkaç ay bile savaşmadan zindana girmiş. Çünkü insan mentalitemiz bu kadar, kapasitesi bu kadar veya bizim bütün çabalarımıza rağmen anlamaya gelmemiş. Düşman orada adam etmez, tabii ki çürütmeye çalışacaktır. Korkunç direnecekler ve gerçekten de direnmiyorlar. Ama insan isterdi ki, bu büyük direnmeyi görev başında, savaş alanında gösterebilirler. Eğer o direnmeyi devrimci savaş düşüncesi, devrimci savaş iradesi temelinde göstermiş olsalardı, dağlar dayanmazdı. On bin kişilik zindan ordusu mutlak zaferin ordusuydu. Ama şimdi ancak kendi kendini suçlar, kendi kendine hayıflanırlar.

Yalnız onlar mı? Mezara girenler de öyledir. Hatta bırak onları, elinde özgürlük silahı olanlar da var. Sanki birisi efsunlanmış da, elleri kolları bağlanmış gibidir. Halbuki en özgür alanlarda, o silahlarla istedikleri gibi düşünüp yürüyebilirler. Ama sanki elleri tılsımla bağlanmış, bir gizli el onların hepsini tutsak etmiş, yürüyemiyorlar gibi. Aslında neden böylesiniz sorularına karşılık vermek için çocukluğumdan kendimi örnekleyerek buna da açıklık kazandırmak istedim. Bunu sizi biraz daha düşünceye ve kesin bir mücadele kişiliğine bağlayabilmek için yaptım. Artık bilemiyorum, anlayışınız ne kadar var, iradeniz buna ne kadar elveriyor? Ama gerçekten inanılmaz bir şeydir. Bu korkunç çabayla binlerce, on binlerce insan savaş sahamaza çekildi. Ama içinden bir elin sayısı kadar akıllı komutan çıkmadı. Adeta kendimden kuşkuluyorum.

Kaderimizi devrimle değiştirmek gerekmez mi? Size bu soruyu soruyorum. Neden? Gerçekten ben mi insanlarla uğraşmasını bilmiyorum? Ama ortada çürümüş, aşağılık insan durumu var. Bizim çabalarımız insanı az çok insan yapıyor. Bu da çok açıktır. Buna rağmen adamlarımızın zavallılığı ortadadır. Bunu da abartmıyorum. Çünkü hepinizin raporlarının yüzde doksanı şikâyet ve çözümsüzlük doludur. Çoğu arkadaşın suratına bakıldığında bu hemen anlaşılıyor. Bizim adam yandı, gitti; yaktı, gidiyor. İşte Kürt savaşçılığı bu noktadadır.

Kendime bakıyorum: Ben güçlü değil miyim? Mücadeleyle kendimi de büyük kazandım. Mücadelenin büyük gücü ortadadır. Kendi mücadele tarzım ortaya oldukça iş çıkarıyor. Kendi tutkularına bakıyorum, kendi arzu, irade, azim ve düşünce gücüne bakıyorum: İğne ucu kadar fırsat bulsam, bir rahat nefes alabilsem çalışır ve başarıyorum. Kendimden neden kuşku duyuyum? Belki

ahım şahım bir zafer kazanmıyorum, ama en olmaz ortamlarda bile oldurabiliyorum. Bir provokatör vardı; “Sen olmazları bile olur yaparsın” diyordu. On beş yıl önce bunu söylüyordu. Doğrudur, olmazı bile olur yaptıktan sonra kendimden neden kuşku duyayım?

Siz hazır olanı bile kullanamıyorsunuz. Sizi ne yapayım, sizi nasıl çözelim? Adam olamazlar damgasını mı vuralım? Bunlar lanetli bir toplumun lanetli bireyleridir deyip nihai damgayı mı vuralım? Düşman gibi ‘mal gelmişler, mal giderler’ demeyi mi layık görelim? Hiç insan olma şansları yoktur yargısına mı ulaşalım, adam olamazlar mı diyelim? Bu, adeta lanetli zinciri kendi eliyle boynuna geçirmek demektir. Bunu nasıl kabul edebiliriz? Ama size göre sonuç budur. Bana bu konuda boyun eğdirmek ne demektir? Bu, “Biz böyleyiz, sen istediğin kadar söyle, çabala, yürüyecek kanun düşmanın kölelik kanunudur” demektir. İsrarınızın siyasal anlamı budur. Doğruya gelmeyişiniz, kendi sorunlarınızı çözemeyişiniz, düşmanın bu hükmüne onay vermektir. Sizinle çok açık konuşuyorum: Düşmanın hükmüne göre mi yaşayacaksınız? O zaman düşmanın askerinden ne farkınız kalır? İşte kontra pratiği. Kendiliğinden, iyi niyetlice ve sonuçta oraya varacaksınız. Bu doğru mudur, neden bunu kabul ettiniz? Hani özgürlük anlayışınız, hani özgürlüğün şeref ve onuru? “Baskıya, her türlü yetmezliğe karşı direnecektik” diyordunuz. Nerede kaldı bu sözler? Kendini aldatan kimdir? Yiğitlik nerede? Yiğitliğin tanımı nedir, sizinki gibi midir? Değilseniz, o zaman ayıp değil mi, ne güne duruyorsunuz?

Kendimi sizin gibi savaştı hissetmiyorum. Ama benim de bir yiğitlik iddiam var. Adam olma iddiamı halen yitirmiş değilim. Onun uğrunda çabaladıkça çabalıyorum, o hazzı yaşamışım. Ama bakın, büyük bir yaşamı nasıl adamışım. Çünkü önemlidir. Düşmanın sana dayattığı “Sen adam olamazsın, eşeğimiz olacaksın, hiç olacaksın, yok olacaksın” yaklaşımına karşı, seni kimliksiz ve kişiliksiz kılma çabalarına karşı, senin de insanlık anlayışın ayağa kalkmalıdır, kalkmak durumundadır. Siz ne kadar söyler-seniz söyleyin, aslında sizde derin bir insanlık anlayışı da fazla gelişmiş değildir. Hakkınız nerede elinizden alınmış, gelişmeniz nerede durdurulmuş, özgürlüğünüz, zenginliğiniz ve sevinciniz nerede darağacına çekilmiş, farkında değilsiniz. O zaman da böyle küllüstür insan olursunuz, ağlayıp sızlırsınız. En iyisinden birer ucuz şikâyetçisiniz, ölüsünüz, onun için güçlü bir komutan kişiliği gelişmez. Kendini büyük aldatan kişilikler ne kadar komutan olursa, o kadar aldatan kişi olup çıkar. Bu da çok tehlikelidir. Böyle olmak, düşmanın kanununa göre yaşamaya rıza göstermektir.

Açıkça sorunları önünüze koyuyorum. Neden kaçacaksınız? Kaçıp nereye gideceksiniz? Ya ucuz ölüm, ya parti değerleriyle oynama, ya bozma yaşanıyor. Kısacası şimdiye kadar layık gördüğünüz durumlar bunlardır. Burada hiç sopa sallamaya gerek yoktur. Burada insanlık onuru, insanlık şerefi dediğimiz bir anlayışa çağrı yapmak gerekiyor. Yaşama saygınız varsa, sizi ona çağırmanız gerekir. Her gün şehitler, halk, Önderlik diyorsunuz; bunlara biraz bağlı olmayı bilmeniz, bunları laf olmaktan çıkarmak ve bütün bunlarla biraz güçlenmeyi hedeflemeniz gerekiyor.

Dikkat edin: Kimse sizden aşırı şeyler istemiyor veya bana gelin, şöyle destek verin demiyorum. Tüm istediğim, ölmeyecek kadar kendinizi güçlendirmeniz, yaşayacak kadar kendinizi umutlandırmanız, kendinizi taktiklere ulaştırmanızdır. Bunu istiyorum, elimizde bir ölü olmaktan çıkın diyorum. Gerçekten soruyorum: Kendinizi ölü gibi ısrarla bize taşıtmaktan ne zevk alıyorsunuz? Yaşama neden bu kadar iddiasız ve zavallıca yaklaşıyorsunuz? Yaşam coşkunuz, sevinciniz neden bu kadar zayıftır? İhtirasınız, azminiz neden bu kadar körelmiş? Gençsiniz, aslında benim işim çoktan bitmiş. Ama bir bana bir de kendinize bakın: Bu büyük fark neden? Gerçekten ben kendimi bile beğenmiyorum. Yediğim bir pilav, ayran, soğandır; onu hak ettiysem ne mutlu bana diyorum. Yaşamı böyle ele alıyorum ve kendimi de hiçbir şeyin hak sahibi görmüyorum.

Ama size bakıyorum: Yaşama sahiplenmeyle, bir o kadar da tersinden kaybetmeyi yaşıyorsunuz. Bu oldukça tehlikeli, yanlış ve yetersiz bir durumdur. Haddini bilmezlik oldukça gelişmiş. Aynı zamanda düşmana haddini bildirmeme sizde fazlasıyla etkilidir. Bunları hiç ölçüyor musunuz? Bütün bunların sizin için hiçbir anlamı yoktur. Anlamı olmazsa, savaştı da olamazsınız. Savaşçılığımız bana tehlikeli geliyor. Sözüm ona hepiniz yarın öbür gün gerilla ordusundasınız. Sizin bu gerillacılığınıza nasıl inanayım? Aslında tutku da yoktur. Hemen karargâhlar aklıma geliyor. Gidin bakın, o karargâhların başında ordu ve savaşımı sözüm ona geliştirmekle sorumlu olanlar, eminim ki baştan savma işlerin planlamasıyla uğraşıyorlardır.

Güney’den gelen bir raporda, “Otuz bin Doları sıradan bir köylü gelip çalmış” diyor. Onun hesabını vermesi gerekirken, utanmadan bunu söylüyor. Hatta hesabının verilmesi bir yana, “Ben büyük, utanmaz bir soytarıyım” deyip partimizi terk etmesi gerekir. Sanki hiçbir şey olmaması gibi, yine o karargâh komutanı “Daha para gerekiyor, kadro gerekiyor” diyor. Bir de üçüncü bir şey daha istiyor, bu da herhalde diğer ihtiyaçları içindir. Peki, sana ne iş kaldı? Komutan bir köye iniyor mu? Yok, inmiyor. Birkaç dostu etkiliyor mu? Hayır. Birkaç savaştıyı derinliğine eğitiyor mu? Hayır. Hatta verdiğimiz parayı, verdiğimiz kadroyu koruyup geliştiriyor mu? Yok. Peki, orada ne yapıyor? Keyfini nasıl sürdürüyor?

Ona ancak öyle diyebiliriz. Bu komutanlara artık benim böyle yaklaşmam gerekecek. Hatta artık en ağır sözleri söyleyeceğim. Bunlara öyle yükleneceğiz. Çünkü partiden görev ve yetki isteyen, bunun karşılığının savaştı geliştirmek ve orduyu kurmak olduğunu bilmek zorundadır. Zorla komutanlık iste demiyorum, kendileri daha fazla komutanlık diyor. Daha fazla komutanlık diyen kişi, benden daha fazla çalışmalıdır. Ben burada hizmetçiyim. Kaldı ki, burada karargâh yok, ülke yok, savaştı yok, düşman yoktur. Benim burada yapacağım bu işlerdir. Ama orası ordu kurmay merkezidir, adım adım düşmanı takip etme ve vurma yeridir. Aylardır oradalar, eveleyip geveliyorlar. Burada zorbela oluşturduğum bazı değerler var, bunları arkadaşlara ulaştırıyoruz, yıllardır bunu yapıyoruz; bir de beğenmiyorlar. Parayı ve savaştıyı nasıl kullanacaklarını bilmiyorlar.

Benim çalışabileceğim bir dağım olsaydı, bundan on kat daha iyi çalışırdım. Kendi ellerinde o güzelim dağlar, hazır üslenme yerleri var, ama onu da değerlendirmeyi bilmiyorlar. Neymiş de yaşıyorlarmış. Nasıl yaşıyorlarmış? Bunları yakasından tutacağım ve sen böyle yaşadın diyeceğim. Beni mi aldatacaklar, bu kolay mı? Ben intikamcı biriyim. Benimle nasıl yaşamak ve savaşmak gerekir, bu soruya cevap vereceksiniz. Ben, halka hem verdiğim sözü tutarım hem de sözümün yaratıcısıyım. Tutmak da ne demek? Sözün sahibi, yaratıcısı ve uygulayıcısıyım. Beni kandıracaklarmış! Bu büyük bir yanılgıdır.

Örneğin, sivil insanların bulunduğu bir kampa sorumlu atamışlar. Peki, o sorumlu ne yapmış? Buraya köylüler geldi, o insanlar için gecemi gündüzüme kattım. Onları biraz eğittim. Bin bir işim vardı, o kadar işin içinde o insanlara da yer verdim. O sözde sorumlu, aylarca aralarına girip bir tek kelime bile taşırmamış, örgütlememiş. Peki, orada neyin nesisin, ne yapıyorsun? Lümpenden de öteye, kendini bilmez, aymazın teki. Bunlar sözüm ona PKK temsilcileri olacaklar! İnsanda haysiyet olur, edep olur. Hazır kitlemiz, mutlak savaşın emirlerine göre iş isteyen insanlar var. Çocuk ordusunu kur, kadın ordusunu kur, yaşlılar ordusunu kur...

Adam bu işlerin zevkine varamıyor, “Benim gibi bir komutana bu söylenir mi” diyor. Sana değil bunu söylemek, en ağır sözleri sarf etmek bile azdır. Yaramaz adam, bazı gerçekleri halen neden anlamıyorsun? Kendini ne sanıyorsun? Parti içinde düzeni ve disiplini ne sanıyorsun? Böyle ne idüğü belirsiz tipler var.

Ben bile burada bilinçlendirme eylemini günlük olarak yürütüyorum. Yalnız burada değil, bir tek kişi karşıma çıktığı andan itibaren, saati saatine onunla da sonuna kadar bilinçlendirme işini yürütürüm. Peki, sana ne oluyor? İnsanlar sizden o kadar bilinç bekliyor, örgüt bekliyor; ama sen tek bir grup örgütlememişsin, eğitmemişsin. Burada kendinizi tanımanız gerekir. Yazık oluyor. Bütün bunları belirtirken, bunlar art niyetlidir demiyorum. Bunlar partili olduklarını, hatta savaşçı olduklarını sanıyorlar, ama neyi yaşadıkları da ortadadır. Parti temsilciliklerini yanlış kullanıyorlar. Kimse bunlara yaşamayın demiyor. Onları kral gibi yaşatayım, ama bunun bir karşılığı olmalıdır. Halkını örgütlesin, bilinçlendirsin, isterse canımı alsın, buna da razıyım. Ben yaşamayın demiyorum, namussuzca yaşamayın diyorum.

Bu konuda savaşı şiddetlendireceğiz. Ne karargâhlar, ne kitle yönetimleri böyle olabilir. Bu tür kelimeleri kullanmak istemezdim. Ama bence daha ağır bir biçimde üzerine gitmem gerekecek. Anlamıyor, görev ve sorumluluk anlayışına bir türlü gelmek istemiyor. Her yerde bunlar var. Benim de kendime yakıştırdığım bir adım şanımdır. Kendimi böyle kullandırtmam. Açık belirtiyorum: Beni yanlış anlamana hiç gerek yoktur. Benimle yaşamamanın, benimle mücadele etmenin bir kanunu var. Bunlar yaşayacaklar mı? Bu halleriyle mümkün değildir. Kaçarlarsa, düşmana sınırlarsa yaşayabilirler mi? O da mümkün değildir, çok kötü olurlar. Orada da kendilerini böyle yutturabilirler mi? O da mümkün değildir. Geriye ne kalıyor? Geriye gerçekten savaşçı, mücadeleciler yaşam kalıyor. Ben kendim de böyleyim. Açık belirtiyorum: Şu anda hepimiz açısından en temel savaş gerçeği budur. Savaşa böyle baksanız daha iyidir.

Benim anladığım anlamda komutan, başarılı olmasını bilen kişidir. Komutan karargâhları, kitle önderliklerini, komutayı ve birlik önderliklerini böyle kullanmak yerine, tam tersine bire on katar. Nasıl oldu da benim sorumluluğum altında bunlar bu duruma geldi diye büyük öfke duyuyorum. Buna nasıl cesaret edebilirler? Bence şundan dolayı buna cesaret ettiler: “Nasıl olsa biz öleceğiz; o adam orada kaldı, biz de burada kaldık” tutumu var. Bir de bir namussuzluk ilkesi var, ona göre de yaşadılar. “Bir gün paşa gibi yaşadım mı yeter” diyorlar. PKK’de bu da ortaya çıktı. “Keyfime göre bir gün yaşarım, yarın ne olursa olsun” diyorlar. Aslında bu durumlar, namussuzluk ilkesine göre ortaya çıktı. Bu doğru değildir. Bir gün yaptığının karşılığını sana sorarlar. Daha vahim durumlar var. Bunlar yüzeyde, görünüşte kendini dayatan durumlardır.

Hemen hepinize bakıyorum, yaşama saygıdan eser yoktur. Yaşam, şahsınızda kurumuştur. Oysa devrime çıkan insan düğüne gider gibidir. Doğrusu da budur. Ama kendinize bakın, bir ölüden farkınız var mı? Yaşam coşkunuz, sevinciniz ne kadar? En çok savaşanlar yaşamın kudretli sahibi olmalıdırlar. Ama en çok savaştan gelenlere bakın: Çoktan pili bitmiş, kurumuş durumdadır. Bunun sorumlusu kendinizsiniz. Mücadeleyle üretim, benim Önderlik tarzımda kanıtlandı. Bunu neden görmezlikten geleceksiniz? Nerelerden aldık, nerelere geldik... Bizde Önderlik büyük üretkenliktir. Peki, kurutan kişiliklere ne diyeceğiz? Hatta kendinize sorun: Neden kurudunuz? Neden büyük açılım gösteremediniz? O zaman kimsiniz? “Ben neden büyük gelişme gösteremiyorum” biçiminde bazı soruları kendinize çok güçlü sormanız gerekir.

Savaş tanrıların sanatıdır. Yani insanı tanrılaşmaya götürür. Siz birer zavallı gibi kalmışsınız, çünkü bu sanatı anlamamışsınız. O köylü kafanızla, küçük burjuva kafa yapısıyla kendinizi yaşam dışı bırakıyorsunuz, yaşamıyorsunuz. Yazık! Aslında sizin bu düzenden kaybedecek hiçbir şeyiniz yoktur. Kaybedecek ne varsa sonuna kadar kaybedilmiştir. Kazanmanız için büyük bir dünyanız var veya mutlaka kazanmanız gereken bir dünyanız olmalıydı. Yaşam karşısında neden o kadar umutsuzsunuz? Bu, düşmanla bağlantılıdır. Eğer umudunuz büyük olsaydı, böyle kalır mıydınız? “Ben bu mücadeleyle bir dünya kazanacağım ve bu konuda da müthiş tetikte, hazır yürüyen, savaşan, bir kişiliğim” deseydiniz, böyle kalır mıydınız?

Köylüler neden çok hayal eder, ama neden gittikçe fakirleşirler? Bu soruyu kendinize hiç sordunuz mu? Hayali en geniş topluluk köylü topluluğu olur. Fakat gittikçe yoksullaşan ve Kürdistan’da mecnun hale gelen kesimler de köylülerdir, bizim halkımızdır. Hemen kendinizle kıyaslayın: Yaşam hayalleriyle yoksulluğunuz arasındaki ters orantı neden bu kadar büyüktür? Demek ki, artık bazı soruları yerinde sorup cevaplandırmak gerekir. Benim gibi yaşlı başlı olsaydınız, belki size yüklenmezdim. Bu fukaralardan ne istiyorsun derdim. Öyle değilsiniz, yaşamın içindesiniz. Mutlaka kazanmanız gerekir. Peki, benim gibi yoktan var etmeniz gerekseydi ne yapardınız?

Hikâyesi meşhurdur: Bir iki teorik söz, bir iki fişek, birkaç kuruş para... Biz bütün bu süreçlere yoktan var ederek geldik. Ama siz hazır kullanabiliyor musunuz? Bunun özgür yaşamın gereği ve insan olmanın temel şartı olduğunu hiçbiriniz inkâr edemezsiniz. Lafta bu böyledir. Ama bunun olanaklarıyla verilen savaşı ve ortaya çıkardığımız olanakları görememek ne kadar namussuzlukla, ne kadar tutarlılıkla bağdaşır? Sözü gereklilerini yine kendinize uygulayın. Yoksa en hafif deyimle kendini kandıran bir köylü olmaktan, bir küçük burjuva esnafı olmaktan öteye anlam ifade edemezsiniz. Ve bu da kişilikte çok ince ve çok duyarlı bir sanat olan ordu sanatında gelişme kaydetmeye kesinlikle imkân vermez.

Güç oluşturma, gücü geliştirip onunla temel toplumsal ve ulusal sorunlarını çözme esastır ve bu da çok gelişmiş kişilik ister. “Güç tanrıdır, tanrı güçlüdür” denilir, o açıdan belirtiyorum: Askerleşme tanrısal yola girmez. Benim anlayabildiğim, sizin gerçek anlamda güçlenmeyle ilginizin olmadığıdır. Aslında fırsatım olsaydı, bu konuyu daha çok açabilirdim. Kürt olayında güçsüzleşme ve güçlenme nedir? Kürt kişiliğinde eline güç geçtiğinde birey nedir ve gücü elinden alındığında birey nedir? Bunu iyi anlatmak isterdim. Çıkan sonuç şudur: Ordu güçlenme olayıdır, güçle en ağır sorunları çözme olayıdır. Bu tanıma göre güçlenen arkadaş kimdir? Gücünün farkında mıdır? Yetkiyi ve sorumluluğu kullanmasını biliyor mu? Ordu bir sanattır, bunun farkında mı? Eğer gücü sopaya benzeştirirsek, sopayı elde ettiğinde önce sağına soluna vuruyor, çok kötü kullanıyor, yani kendine vuruyor. Bizde öyle yapmayan komutan var mı?

Adam yaptığının farkında değildir. Kılıçtır, eline altın değerinde bir kılıç veriyoruz. Çürümüştür, gücü kullanmasını bilmiyor. Bunlar da içimizde yaygındır. Gelin de işin içinden çıkın. Bu, Kürd’ün güçsüzlüğü veya Kürd’ün güçsüzleştirilmesi sorunudur. Gel de anlat. Kimin eline gücü verdiyse, bunu ağırlıklı olarak güçsüzleştirme temelinde kullandı ve sonuçta ne mal olduğunu ortaya koydu. Peki, ne olmak istiyorsunuz? Nereden bakılırsa bakılsın, iğdiş edilmiş insanlara benziyorsunuz. Güç olma, kuvvet olma kaynakları kurutulmuştur.

Esas Olarak Çözüm Çözümde de Zafer Kendi Beyninizde ve İradenizde Gerçekleşmelidir

Hemen burada yan bir konuya geçmem gerekir: Toplumda güçlenme kaba erkeklığı kime karşı göstermeyle olur? Biraz kadına karşı gösterme olabilir. Güç deyince kadını bastırırsan, söversen, döversen güçlü olduğun, 'erkek' olduğun anlaşılır. Çocuklara karşı, zayıfa ve zavallıya karşı gücünü gösterirsin. Bu da sağlıklı bir güçlendirme biçimi değildir. Ama bizim olayımızda bunu aşan adam azdır. Erkeklik, bizde güçlülük olarak anlaşılır ve çocuğa karşı, zavallıya karşı, en çok kaba cinsellikte kadına karşı sergilenen tutumu ifade eder. Bu, güçlülüğün çarpıtılmış bir biçimi oluyor. Yalnız buna karşı mücadelemiz on yılı alıyor; erkeklik bu değildir deyinceye kadar mücadeleye devam ediyoruz. Halen aranızdaki ilişkilere uygulanan kanun budur.

Kıza diyorum ki, böyle kadın olunmaz; erkeğe diyorum ki, böyle erkek olunmaz. Çünkü bunu çözemezsek erkek kaba erkektir, kız da ucuzundan bir karıdır. Burada da doğru güç anlayışı biter; askerileşme, ordulaşma olmaz. Dikkat edilirse, olmayan kişiliğinin bununla bağlantıları somuttur. Bunu kırmaya çalışıyorum. Bu küçük bir nedendir, daha başka birçok neden var. Örneğin sizi teoriye bağlamak istiyorum. Beyninizi biraz çalıştırabilmek için binlerce soru sordum. Çünkü güçlenmek, kesin düşünceyle bağlantılıdır. Hem de hızlı ve müthiş pratik düşüneceksiniz. Hem doğru, hem hızlı, hem de anında pratikleşen düşünce sahibi olan kaç kişi var? Çok yetkin ve hakim bir üsluba, hitaba gerek var. Böyle konuşma kabiliyeti olan kaç kişi var? Bunlar olmazsa ordulaşma olmaz, ortaya komutan çıkmaz.

Tekrar belirteyim: Bu kadar zorsa, bu işleri bırakalım diyebilirsiniz. Eğer bunu demiyorsanız lafazanlığı bırakacaksınız. Çünkü asker olmak istiyorsunuz. Sanıyorum benden daha fazla da inanıyorsunuz, hatta ciddisiniz. Hayatınızı ortaya koymuşsunuz. Ama gerçeğinizi biraz derinleştirdiğimizde alay var, askerlikle alay halindediniz. Çok ciddi güç sorununa karşı çok laubali, çok alaycı bir durumla adeta kendinizi geçiştiriyorsunuz. Ondan sonra da yaşamak istiyorsunuz. İşte karı-koca teorisi. Bu gerçekleşmiş oluyor. Geleneksel özelliklere göre onun da fazla imkânı yoktur. Evden kaçan kızlar, kendini bilmez erkekler! Bu durumda kalmışsınız veya öyle kalırsınız. Bu da çok tehlikeli bir durumdur. Kesinlikle dediklerimi anlamalısınız. Bu sınırdaki seyrediyorsunuz. Ordulaşma sorununda sizi güçlendirmeye çekiyorum, ama bin bir engelle karşılaşıyoruz.

Kadın ordulaşması diyorum, o da zorbela yaşayacak mı yaşamayacak mı noktasında seyrediyor. Sorunlarına bakmasını bile bilmiyorlar. Büyük düşünmesi, büyük iradeyi sergilemesi gerekirken, imkânı ve fırsatı da göremiyor, kendisi de yaratamıyor. Bu nereye götürür? Muazzam sorunlara cevap olmazsak, çürümeye götürür. Bu tehlike çok somuttur. Beni çalıştıran sorumluluk duygusu bu durumlardır. Bu kadar gencin yaşam sorunları var, bu kadar genç kızın yaşam sorunları var, bunlara cevap olmam gerekir. Çünkü ben sizin gibi ben hiç düşünmem, ben en az düşünürüm veya herhangi bir şey yaparak sıyrırım desem, bunu yapsam, sizin gibi davransam, Önderlik şurada kalsın, en büyük sahtekâr olurum. Sizin gibi sorunlara baksam, sizin gibi düşünme veya davranmayla yetinsem süper sorumsuz olurum, belki de halkıyla en kötü oynayan önder olurum.

Aslında iyi niyetlisiniz, ama böyle tehlikeli bir durumdasınız. Çünkü temel yaşam sorunlarına savaşla cevap veremiyorsunuz. Partinin, ordunun, bir bölgenin sorunlarına cevap vermeyi bir yana bırakın, kendinizi bile çözemiyorsunuz. Bu bir kader midir, aşılabilir mi diye sorsam, yok diyeceksiniz. Madem ki kader değil, aşılabilir de, o zaman kim duruyor? Kim yeterince kendini ayaklandırmıyor? Kim sorumluluk gereği yaşamıyor? Eksiklik kimde, yetersizlik nerede? Yaşam nasıl değerlendiriliyor? Bu sorulara başarıyla cevap veremiyorsunuz. Ondan sonra da sizi idare etmemi istiyorsunuz. Hayır, savaş idaresi ve yönetimi sizin böyle idare edilmenizi hiç kabul etmez.

Tecrübelerime dayanarak da belirtiyorum, hayatı da çözümlerim. Hiç olmazsa bazı akıllı arkadaşlar işin özünü anlayabilmelidir. Hiç kimse parti adına, hatta benim adıma sizi bastırmamalı, ucuz bir komutanlıkla hayatınızla oynamamalıdır. Ne alttan ne de üstten sizi yanıltmamalıdır. Sonuna kadar inisiyatifle doğrulara işlerlik kazandırmalısınız. Bunu da ben söylüyorum. Çünkü biliyorum, çok kötü kaybettirirler. Onun için gözünüzü dört açın. PKK'de inisiyatifle işleri sonsuza kadar geliştirme gereği vardır. Yapmacık komutanlık şu anda en büyük tehlikeyi ifade ediyor. Komutanlığın gereklerini bilmeyenler, onunla çocuk oyunu gibi bile oynamayan zavallılar, kendileriyle de, altındakilerle de, üstündekilerle de oynayanlar bunları bilmelidirler.

Bütün bu anlattıklarım nereye götürüyor? Bir noktaya getiriyor. Bu işe girişeceksek bu işin esaslarıyla oynanılmaz. Eğer kıvırtmayacaksak, yani oportünistlik yapmayacaksak, alışkanlıklarımızdır, keyfiyetlerimizdir, şu ve bu yaramazlığımızdır demeyeceksek, işin özünü yakalayacağız. Asker olmak, komutan olmak bu noktaya giriş yapmakla başlar. Bu giriş yaptınız mı, bu ciddiyeti gösterdiniz mi, başladınız veya yarı yarıya komutan oldunuz demektir. Bunu yakalayın. Bu kadar ders verdiyse, bu noktayı yakalayabilmeniz içindir.

Benim öfkem şundandır: Bu kadar şehidin durumunu anormal olarak görüyorum. Yine bu kadar imkânın çarçur edilmesini ve düşmanın amansız saldırısına karşı amansız bir savaşı vermemeyi büyük bir öfkeyle karşılıyorum. Hatta kendinizi hayatın, savaşın yoluna koymamanızı büyük bir öfkeyle karşılıyorum. Size gerçekten yazık. Sizi savaşa yollamak benim için bir trajedidir. O zaman sizi ne yapayım? Sizi ana baba kucağına teslim etmem yakışır mı? Size ağır sözler söylemek yakışır mı? O zaman kendimizi işin gereklerine, işin başlangıçlarına müthiş bir biçimde ayarlamamız gerekir.

Ordu ne demektir? Ordu büyük resmiyettir. Ordu bir kural demektir. Ordu keskin irade, biçim demektir. Kendinizi bu ilkelerle kıyaslayın, çok çelişkileriniz var. Keşke işin ciddiyetini biraz anlayabilseydiniz. Tekrar belirteyim ki, bir küçük gerilla ordusu gerçeği hakkında değerlendirme de değil, Kürt olayında gerçekten bir siyasallaşma ve askerileşme olacak mı? Buna bir cevap verilmek isteniyor, bunu çözmeye çalışıyorum veya bir devrimci adam arıyoruz. O adamı askerileştirecek miyiz, ordulaştıracak mıyız? Bu soruların cevabı çok yakıcıdır. Çünkü bu kadar şehit kanı var, zindanlardan her gün çekilen ahlak yükseliyor, bir halk göz göre göre gidiyor. Vicdan gerekir. Biraz vicdanınız ayaklanmalıdır. Sizde vicdan yoktur. Bu konularda akla hemen anaların çocukları için yüreklenmesi gelir. Böyle yürekler istemiyoruz. Devrimciliğin yüreği dediğimiz, devrimciliğin duyarlılığı dediğimiz gerçeği yakalamak istiyoruz.

Siz sadece kendinize ağlıyorsunuz. Çok açık belirteyim: Ben yüz ifadelerinizde, hemen her şeyinizde kendine ağlayan insanı ifade ettiğinizi görüyorum. Kendimi niçin yetiştirdiğimi biliyor musunuz? Daha erken yaşlardan beri birçok anlamsız şikâyetler, ucuz duygular, çaresizlikler, zavallılıklar vardı. Bunları gördükçe kendime ahedtim; ben böyle olmayacağım, köklü çare, her şeye çözüm arayacağım dedim. Nitekim biraz yapıyorum. Sizininki ise Kürt olayıdır. Tekrar belirteyim: Siz halk olarak bir zavallısınız. Düşmandır, bir kişiye her gün vurursa o kişi ne yapar? Yalvarır. Sürekli vurulan bir kişinin psikolojisini göz önüne getirin: Çocuklaşır, 'etme, yapma ağam' der. Ne kadar yaşlı başlı biri de olsa, vuran kişinin elinde bir oyuncaktır. Durumlar böyledir. Sizin de

zavallılığımız budur. Çok ucuz duygusallığınız kaynağını bu toplumsal çocukluk gerçeğimizden alıyor. Çünkü ideolojik, ruhi, siyasal olarak mücadeleyle kendinizi bu çocukluktan kurtaramamışsınız.

Benim bütün marifetim, kendimi biraz bundan kurtarmamdır. Bu benim için büyük bir sorundur. Çünkü ağlamak çok ayıp bir şeydir. Bizim toplumumuzun bütün süreçlerinde az çok gördüm. Yalvarmayı, yakarmayı, ağlayıp sızlamayı, şikâyeti, hepsini gördüm. Örneğin şu anda önderlik ilişkilerinde fazla beğendiğim kişi yoktur. Çünkü çoğu zavallıdır, çoğu ilkenin gereklerine göre değildir. Önderlik de bu durumları hemen kavrayan bir kurum olduğu için rahat olamaz. Ölçüler fazla askeri değil, ölçüler fazla yüce değildir. Ölçüler çok yanlış ve zavallıdır. Ölçüler çok eğri ve büyük yanlışlıklara uzanıyor. O açıdan kimseye inanmıyorum. Ne kadar istesem de, değer versem de, uzak durmak veya yalnız kalmak zorunda kalıyorum. Çünkü zayıf insanla, yanlışlar ve eğrilerle yürüyen insanla fazla birleşme olmaz. Ama yaşam pratiğinize bakın: Tamamen “Zavallılıklar temelinde birleşelim, yanlış anlayışlar temelinde birleşelim, yanlışlıklar temelinde birleşelim” tarzındadır. Sonuçta bu, ağlayan çocuk toplumunu ortaya çıkarır. Ağlayıp sızlayan ve çaresizlikten ölen sizleri akla getirir.

Demek ki mücadelecilik deyiş geçmeyelim. Neden bu kadar kendimle uğraşıyorum? Bir şeref, haysiyet meselesi, bir yiğitlik meselesidir. Kolay değil, birçok kendini bilmez komutan her gün adam kaybettiriyor. Bunun komutanlıkla bir ilgisi yoktur. Ölmezlerse bunların hepsini mahkemeye çıkaracağım. Zaten biliyorlar, komutan böyle olmaz. Komutan, halkını yaşatma gücünü, başarı yolunu gösterendir. Komutan, yaşam kaynağı olan kişidir, mutlaka başarı çizgisinde ısrar eden kişidir. Bir damla kan döküldüğünde onun büyük hesabını yapan insandır. Bir yetkiyi ve sorumluluğu üslendiğinde onu en yerinde kullanan insandır. Bu tanıma göre biraz yaşamayı bilerseniz kazanırsınız.

Ben neden böyleyim? Çünkü doğru anlamak zorundayım. Düşman kendine göre vuruyor. Peki, bu ölümü, ölümünüzü nasıl durdurayım? Bu çok çirkince yaşamın önüne nasıl geçeyim? Siz benden yaşama saygısızlık yapmamı, ölüme geçit vermeme istemezsiniz. Önderliğin görevi yaşatmaktır, militanın görevi de budur. Neden en zayıf bir insandan, herkesi bir ölümsüz gibi karşılama istemleriyle karşı karşıyayım? Çünkü önderlik halklar adına yaşam savaşını kazanmak zorundadır. Hiçbir bahane ve engel ileri sürmeden, kabul etmeden bunu sağlamak, yani ölümsüzlük noktasını yakalamak zorundadır.

Militanlarımıza ve komutanlarımıza bakalım: Nasıl vurulduklarını bile anlamıyorlar. Elinden değer gidiyor, nasıl kaybettiğini bile bilmiyor. Çok anlamsız yere bu kadar kayıp veriyor, ama farkında değildir. Bırakın komutan olmayı, bu bir suçludur. Döktüğü kanın hesabını sormuyor, vicdanı bile sızlamıyor. Bunun için neredeyse çatlayacağım. Bunlar suçlular ve içimizde dolular. Suçluların varlığını nasıl kabul edebiliriz? İçinizde böyle birçok kişi var.

Yalnız fiziki anlamdaki ölümden bahsetmiyorum. Görevin üzerine doğru gitmemek, çok iyi gelişebilecek ve örgütlenebilecek bir insanın eğitimini örgütlememek bir öldürmedir. Bir bölgeyi rahatlıkla örgütlemek mümkünken, bunu yapmamak daha büyük bir öldürmedir. Çok iyi bir eylem imkânı olduğu halde bunu değerlendirmemek, planlayamamak büyük öldürmedir. Fırsatları doğduğunda onu görememek ve yapılması gerekenleri dayatmamak bir öldürmedir. Vurma imkânı doğduğunda vurmamak bir ölme veya öldürmedir. Gerektiği kadar düşünmemek öldürmedir. Gerektiği kadar davranış gücü göstermemek öldürmedir. Bütün bu öldürmeler içinde de varsınız. Komutanlık, bu öldürmelere karşı durma sanatıdır. Fakat içimizde çok tehlikeli bir biçimde çarpıtılmış bir komutanlık gerçeğiyle karşı karşıya bulunuyoruz.

Benim en büyük sorunum, halkın biraz savaşa katılımını sağlamaktır ve bunu başardık. Yine savaşçının gelişimini sağlamaktır, onu da sağladık. Diğer araç gereçleridir, onu da az çok çözümledik. Ama şimdi komutanı çözemiyoruz. Komutan en namussuz ağadan daha beter tehlikeyi ifade ediyor; işbirlikçisinden, şeyhinden, ağasından, beyinden daha aşağılık durumu ifade ediyor. Bunu aşamazsak her şeyi alıp götürebilir. Burada da hiç kimse alınmasın, “Yahu biz bu kadar mıydık” demesin. Hayır, benden daha fazla dürüstün diyorum, iyi niyetlisin, daha yiğitsin, belki fedakârlık da yapıyorsun; ama yine de komutanlığı, askerlik sanatını hiç anlamamışsın. Köylü de samimidir, Allah'ına yalvarıp yakarır, hamallık yapar, ama iyi bir komutan değildir. Sömürgeci orduya koşar, ona askerlik yapar.

Demek ki burada çözmemiz gereken çok esaslı bir sorunumuz var. Tekrar belirteyim: Hamalca çalışmanıza hiçbir şey demiyorum; cesaretinize, fedakârlığınıza, dürüstlüğünüze, içtenliğinize bir şey demiyorum. Benden daha iyisiniz. Ama ortada bir sanat var, onun gereklerine göre yaşama gücünü göstermek gerekir diyorum. Sizde bu yoktur. Olmadığı için her şeyi kaybettik. Bu olur-şu olur her şeyi kazanabiliriz. Onun için disiplin, suç ve yargı konularını iyi anlamalıyız. İnsan iradesini bu esaslara göre ayarlarsa, kıyamet de kopsa bağlı kalır. Gerektiği kadar çaba, gerektiği kadar inat ve azim, bunların hepsi gösterilir. Bu, işin gereğidir; plan, perspektif, hazırlık, adım adım harekete geçirme, bunların hepsi işin gereğidir. Gerçek bir komutanlık böyle anlaşılmalıdır.

Her gün söylediğim tarzda ordulaşmaya gideceğiz. Ama ağır sorunlarımız var, gittikçe de sorunlar ağırlaşıyor. Ben karargâhlardan bahsettim. Bunların hepsinde büyük öfke doğuyor. Karargâhta ne kadar gelişme oluyorsa, o kadar sorunlar artıyor, çözülüyor. Çünkü yanlış ve yetersiz ele alıyorlar. Yani şunu demeye getiriyorlar: “Ya böyle karargâhlaşırız, tepeden bitiririz ya da askerleşmeye gelmeyiz, tabandan bitiririz.” Sözümlerim ona komutanlar işi tepeden bitiriyor, sizin savaşçılığınız da tabandan bitiriyor.

Tüm bu eleştirilere rağmen yine de size güveniyorum. Büyük bir azimle de üzerinizde duruyorum, sizi anlamaya çalışıyorum. Ama siz de gerçekten kendiniz için çok hayati olan bu hususları anlamaya çalışın. Hiç kimse aceleyle şurayı fethet, büyük bir komutan kesil demiyor. Doğru temelde bir manga komutanı olmak, büyük işin başarılması için büyük bir adımı ifade eder. Doğru ve etkili bir manga komutanlığı kendini iyi organize eder ve yönetirse, bugün Kürdistan'da büyük bir savaşçı birlik anlamına gelir ki, bunun yapacağı iş belki de beş yüz kişilik düşman gücünü tasfiye eder. En kaba anlamda belirtiyorum ki, komutan adayı kendisine böyle hedefler çizmelidir. Yarış olacaksa bu temelde olmalı ve buna inanmalı, güvenmeliyiz.

Eleştiriler adam olamaz, iflah olamaz anlamında görülmemelidir. Bilakis, “İflah olmamanın, adam olmamanın nedenlerini anladık, iflah olma yollarını da gördük ve içine girdik” biçiminde değerlendirilmelidir. Her şey bitmiş değildir, hatta çok şeyin başlangıcındasınız. Ama bunun için ısrarla vurguluyorum: Bir çıkış noktasına, askerliğin temel yasalarına, önderlik disiplinine başlangıcı doğru yapmak gerekir. Her zaman söyledim: Biz her şeyden önce bir mücadeleciyiz, savaşçıyız. Bunun dışında ikinci, üçüncü yaşam yüzümüz yoktur, özel yaşamımız yoktur. Çünkü sizin birçok yanlış hayaller, ikiyüzlülükler, üç yüzlülükler, dört yüzlülükler biçiminde yaşamamız var. Bunların hepsi ya bırakılmalı, ya savaşa bağlanmalıdır. Başka türlü komutan kişiliği dönüşüm gösteremez. Kendinizi bunun için hazırlayın. Hiç olmazsa birkaç kişi kendini hazırlayabilmelidir.

Bu kadar insanın sorumluluğu ne olacak? Bu sorumluluk sanıldığından da fazladır. Çoğu sürüye giden koyun gibi, düşman da kurt gibidir. Hiç olmazsa bunu önleyecek birkaç çoban çıkmalıdır. Kaldı ki ordu bir sürü, komutanlar da bir çoban değildir. Halk ordusu farklıdır; o sürü olmaktan çıkmış birliktir. Bütün bunlarla tekrar bir kez daha formüle edersek, yıllardan beri kendini PKK tarihine ve onun askeri çizgisine dayatan ordulaşmamaya, gerillalaşmamaya ve savaşı bu ordulaşmayla birlikte geliştirememeye bir son vermek istiyoruz. Çok vurgulanan ve tekrarlanan doğrulara artık bir hakimiyet, bir işlerlik, gerçeklik kazandırmak istiyoruz. Bunu ikna yoluyla anlıyorsanız ikna yoluyla, emirden anlayacak gücünüz varsa emirle, yeter ki anlayalım. Çünkü siz asker olmak istiyorsunuz, savaş istiyorsunuz. Bunun hangi kişilikle ve onun hangi tarzı, temposu ve üslubu olduğunu kesinleştirmeliyiz. Bunu sağlama almayınca uyku uyumayın, sigara içmeyin, hepsi haramdır.

Ben de öyleyim, örneğin şimdi her şeyi durdurdum. İşler yolunda gitti mi, kendime yaşıyorum diyorum. Şu anda PKK'de, orduda işler benim tam istediğim gibi değildir. Ama sizin kendinize yakıştırdığınız gibi tam bir başarısızlık hali olursa, bunun karşısında benim kanım donar. Şu anda işler biraz yürüdüğü için ayaktayım. Bu bir duygu halidir ve hepiniz anlamalısınız. Eğer işleri biraz geliştirmede rolünüz yoksa, adeta kanınız donmalı veya kendinizi öyle hissetmelisiniz ki, sorumluluk nedir bilesiniz. Hayretler içindeyim, halen bu duyguyu nasıl anlamıyorsunuz, nasıl hissetmiyorsunuz?

Geçen tarihe üzülüyorum. Dağ gibi değerlerin gidişine o kadar hınçlıyım ki, bazılarını mezardan kaldırıp neredeyse hesap isteyesim geliyor. Birçok komutan var; günde on defa, bunları ne zaman tutup hesap soracağım diye kendime soruyorum. İşleri nasıl böyle bırakır? Komutanın veya önderin ruh yapısı, ruh durumu biraz böyle olmalıdır. Aç bir kurt gibi sorunların üzerine saldırmalıdır. Benim böyle olduğumu görmüyor musunuz? Bana Başkan diyorsunuz, bana başkomutan diyorsunuz. Peki, nasıldır bu adam, nasıl yaşıyor? Neden onu anlayamıyoruz? Hiç olmazsa bazı temel özelliklerini esas alalım. Aksi halde ikiyüzlülük olur, kandırmaca olur. O zaman ben güçlü olduğum için sizi kötü kullanırım. Yazık değil mi? Doğru olursa siz güçlenirsiniz. Bizi doğru anlar, özümser, yaşatırsanız yenilmez olursunuz. Bu kandırmacaya bir son verelim.

Gördüğünüz gibi, yerimde duramıyorum. Aslında savaş alanlarında olsaydım fırtına gibi eserdim. Bu daracık yerde bile savaşı bu kadar geliştiren, savaşın esas kaynağında işe koşmayıp hiç boş ve verimsiz durur mu? O zaman Önderlik gerçeğini kendinizle mukayese edin. Yine belirtiyim: Kimseye zorla gelip benim sorumluluğum altında savaş veya benimle yan yana savaş demiyorum. Kara sevdalı olan, yakamı bırakmayan sizsiniz. O zaman nizama, işin kurallarına gelin; tarzına, temposuna, ruhuna ve bilincine gelin diyorum. Size güvenmeyelim mi? Bunlar insan olamazlar mı diyelim? Bu kabul edilebilir mi?

Şu noktada ısrar etmeye hiç gerek yoktur: “Biz bu eşiği atlamayacağız, bu savaşın başarı tarzına ulaşmayacağız; biz bunun gerekli ordu gücü haline gelemeyeceğiz. Yokuşu çıkarken, daha yolun başında devrilip tekrar aşağı yuvarlananlar, dolayısıyla yerle bir edilip dereyi boylayanlardan olacağız” dememelisiniz. Hayır, ulaşmak zorundayız. Şu anda ordulaşma eşiğini -ki, bu zafer oluyor, başarı oluyor, yaşam oluyor- atlayıp atlamama noktasına gelmişler. Büyük bir kısmı “Bu zirveyi tırmanamayacağız, buraya kadar gelip dayandık, birakalım, kendimizi koyuverelim” diyor. Bunun savaşta ne anlama geldiğini biliyor musunuz? Bu, Ağrı Dağı'nın zirvesinden tepe taklak yuvarlanmak demektir. Bunu bana sorun, biliyorum. Onun için diyorum ki, büyük bir sorumlulukla herkes eşiği atlamaya çalışmalıdır. Eşiği tırmanmak için, maratonu önde tamamlamak için, yani savaş rekorunu kırmak için ben de bu gücü gösteriyorum. Yoksa başka türlü düşman üstün çıkar.

Bu temelde daha fazla anlayışlı ve sorumlu olmalısınız. Beni mazur görün demeyeceğim, aslında mazur görülecek bir durum da yoktur, kendime göre işleri yürütüyorum. Ama sizin işleriniz daha fazla anlayış, sorumluluk, tartışma ve çözüm bekliyor. Kendinizden kolay vazgeçmeyin, yapay çözümlere kendinizi kaptırmayın. Hiç olmazsa bu aşamada oldukça netleşmiş bir parti ortamında, savaş ve askeri çizgimizin oldukça netleştiği bir düzeyde, savaşın pratik-taktik sorunlarında, özellikle onun ordulaşmasına anlam vermek kadar savaş teorisinde, daha yakıcı bir biçimde de güncel taktik -ki, bu da ne kadar örgütlenme, ne kadar çarpışma, eğitim, tayin ve terfi, ne kadar pusu, hareket tarzı, üslenme, yürüyüş, ne kadar derinliğine ve genişliğine iktidar olmadır-konularında yeterince yoğunlaşın.

Elimden gelen desteği zaten veriyorum. Ama esas olarak çözüm, çözümde de zafer, kendi beyninizde ve iradenizde gerçekleşmelidir. Bunu mutlaka başarmalısınız.

20 Haziran 1995

SAVAŞ ÇOK SERT BİR AYRIŞTIRMA EYLEMİ OLDUĞU İÇİN AFFETMEZ

Savaş eylemi en öğretici okuldur. Bütün öğrenme yolları içinde en etkili öğrenme yolu böylesine bir eylemin yoluna girmek, savaşanlarımızın bu okulda öğrenmek yerine öğrenmede yetersiz kalmaları, tam tersine sanki savaşta değil de başka bir etkinlikteymiş gibi davranmaları, bizi en çok uğraştıran konu oluyor. Bunun neden böyle olduğunu bütün gücümüzle açmaya çalışıyorum. Savaş seviyesine gelmiş bir çalışma müthiş öğretmeliydi. Buna rağmen neden öğrenmemekte ısrar var? Bu çok tehlikelidir. Yetkin bir beyin gücüyle karşılanması gereken, ancak bu temelde kazanılabilecek bir eylemi, bu kadar tehlikeli bir biçimde karşılıyor, gereklerini hiç yerine getiremiyor ve kendimizi en ağır bir yenilgiyle karşı karşıya bırakıyoruz. Bu ne biçim ruhtur, ne biçim kişiliktir? Gerçekten anlamakta çok güçlük çekiyoruz.

Bunu halkımıza da öğretmenin en etkin yolu, onun savaşımını gerçekleştirmektir. Bu çok açık ve tartışma götürmez bir gerçektir. Ancak bunu yönetmekle sorumlu olanların, kendi gerçeğinin bu kadar uzağına düşürülmüş bir halkın anlayış ve sorumluluk düzeyinden kesinlikle çok geri bir konumda yöneticilik yapmaları şurada kalsın, onun sahip olmaması gereken ne kadar özelliği varsa onu esas alarak adeta boşa çıkarma durumları vardır. Bu neden böyledir, bunda neden böyle ısrar var? En çok üzerinde durduğumuz konu budur. Savaşa yönümüzü vermenin bile müthiş düşündürücü etkileyici bir yanı varken, birkaç yıl da demeyeceğim, onunla temas eder etmez, onun kurallarını, onun gerekli kurumlaşmasını, sevk ve idaresini, bir de bu halk savaşıysa, mutlak verilmesi gereken ve yaşamın tamamen bağlı olduğu bir savaş çeşidiyse, neden giderek gereklerinden uzaklaşma yaşıyor? Bu, kişiliğinizde en çok kördüğüm haline getirdiğiniz bir konudur. Biz bunu çok çözmeye çalıştık. Ama kendi en temel işinin nedenini bir türlü anlamamak, anlamaya gelmek, böyle çok çeşitli bahaneler uydurarak yaklaşmak ve böylece işin içinden ucuzca sıyrılmak

son derece kişilikle de ilgilidir. Belki de düşmanın tamamen kendi en iyi ajanı haline getirdiği özellikleriyle de ilgilidir. Ama tek bir şey var ki, bu kişilik ahmaktır. Bu kişilik kendine çok zarar verir ve böylece asla eylemlerin militanı olamaz.

Şimdi bunu oynuyorsunuz ve bu oyun tehlikeli bir oyundur. Hiçbir biçimde, hiçbir gerekçeyle bu oyunu kendinize göre böyle oynayamazsınız, oynamamalısınız. Buna ne hakkınız var, ne de gerek vardır. Düşman sizinle, sağduyunuzla, kişiliğinizin tüm olumlu yönleriyle ne kadar oynamış, sizi kendinize ne kadar yabancılaştırmış olursa olsun, bütün o sorumlu olmanız gereken kişilikle sizi ne kadar çeliştirmiş olursa olsun, belirttiğimiz gibi savaş eylemi çok kısa bir süre içinde sizi kendinize getirmeliydi. Demek ki bu bizi düşündürdüğüne düşündürcektir.

Sizin davranışlarınızın altındaki birçok nedeni hemen görmek mümkündür, zaten bunları yoğunca sıralıyoruz. Bu oyun tamamen sığ bir küçüklüğü oynama oyunudur veya siz bunu esas alıyorsunuz. Büyümenin yoluna girmek, büyük eylemin yoluna girmek, başarı yönünde bir yerde bu işin yarısını oluşturuyor. Bir yerde kendinizi inkâr etmek; düşmanın yarattığı zayıf gerçeğinizi, hayatta ciddi büyüme iddiası olmayan, yalan dolanla oluşmuş kişiliğinizi inkâr etmektir. Sanıyorum bundan vazgeçmiyorsunuz. Bu anlamda oluşmuş kimlikler, düşmana en büyük güç kaynağı rolünü oynuyor. Eğer kişi devrimde temel çelişkiye göre kimliğini çözmez ve onu savaşmazsa, devrim ve onun çalışması da hiç olmaz.

Ustaların sözüdür: Savaş meydanı, akla kararı, iyiyi kötüyü, yaşaması gerekenle ölmesi gerekeni, alçaklıkla yüceliği, gerçekle yalanı, çirkinle güzeli, kısacası ne kadar çelişkili ve birbirini reddeden şey varsa hepsini ortaya çıkarmanın, biri lehine diğerini bitirmenin odağıdır, ayırıcıdır. Bu temel saptamaya göre bir türlü çözümlenmemek, çözüm için kendini ayırıştırılmamak, kendini çözümsüz bırakmak da oldukça ertelemeci anlama gelir. Her türlü savunmacı, tutum geliştirmeyen, kendini bambaşka biri gibi gösterme ve böylece kendini tamamen büyük aldatma daha çok kanıtlamak istediğiniz şey oluyor. “Savaş bizi ayırıştırır, şöyle veya böyle çözüme getirmez, biz ona karşı da direniriz ve kendimizi geçmişteki gibi şu veya bu biçimde gizleyip örtbas ederek, kandırarak götürürüz” demeniz, en temel toplumsal gelişme yasasını inkâr etmek oluyor. Yalancı, olmayan, gerçekleşmeyecek hayal ve ahmaklığın büyük direnmesi olarak değerlendirilen bu durum, biraz sizin gerçeğinizi ifade ediyor.

Kürt neden gelişmiştir, neden bu kadar dünyanın gerisindedir ve çok farklıdır? Bu, temel toplumsal yasaya göre böyledir. Bizim eylemimiz buna bir başkaldırı, buna bir son verme, bu anlamda da büyük deneme oluyor. Bu denemenin öğretmesi kaçınılmazdır. Ne kadar direnirseniz direnin, objektif olarak bu yasa hükmünü icra edecektir. Kendi bölüğünüze, yaşam anlayışınıza da demeyeyim, oldukça gerçek dışı anlayışsızlığımıza, incir çekirdeğini dolduramaz hayallerinize ne kadar ısrarla dayanırsanız dayanın, sonunda çözüleceksiniz. Çözülüş, hiç şüphesiz kaybetme temelinde hızlı olabilir. Özellikle kendi çabalarımızda ısrar etmezsem, hızla kaybetmeniz işten bile değildir.

Sessiz bir biçimde sizin adeta vurgulamak istediğiniz şudur: “Bırakın, biz öleceğiz, biz bu işe gelemeyiz. Ne olursa olsun, biz buna razıyız.” Oluşturulmak istenen savaş ve Önderlik gerçeğine her gün adeta haykırarak dayattığımız tarz budur. “Ölüme razıyız, anlamaya gelemeyiz. Bu kazanma işi bize ölümden daha zor geliyor. Bu savaşı körce karşılar, sonuna kadar dayanırız; ama onun yasalarına göre yüksek anlama gereklerini yerine getirmeye de gelemeyiz.” Şimdi sizin oynadığımız tiyatro budur ve bu çok ilginç bir tiyatrodur. O keyfiyet dediğiniz, sizin kişilik değerlendirmelerinizde kendinizin de çokça ortaya koyduğunuz “Biz böyleyiz, bu canı kendimize göre böyle kullanırız, özgürlüğümüz olsa olsa budur” anlayışdır. Yani toplumsallığa gelmeme, toplumun beklentilerine göre kendini vermeme. Aslında bu bir lümpenin, çok kötü bir bireycinin yaşadığı yaşamın kendi içimizde ısrarla savunulmasıdır. Keyfiyet dediğiniz tutumun gerçek değerlendirmesi budur.

Savaş yasalarını tanımak, giderek ona yüksek anlam vermek, aslında toplumsallaşmanın da başlangıcı ve her türlü gelişmenin özüyü. Yine çok komik bir tarzda kanıtlamak istediğiniz “Bu savaş ancak böyle olur” düşüncesidir. Bunun böyle olması en trajik ve komik olandır. Ateş içindedir, komediyi oynuyor veya en olmaması gerekeni sergiliyor. Toplumsal ayıp, savaşta büyük bir kusur olup çıkıyor. Yani daha da derinleştirilirse şu anlama geliyor: “Bu savaş bize göre değil veya biz savaşacak bir halk olamayız; savaşsak da kazanacak bir halk olamayız. Zaten böyle gelmiş böyle gider formülüne göre de başa ne gelse çekilir; bu savaşta düşman nasıl buyurursa öyle gider!” Bu, toplumsal kaybediş sürecinin savaşta da peşinen onaylanması anlamına gelir ve fark etmeden yine dayattığımız budur. Bu kurala gelememe, taktiğe ve örgütlenmeye gelememe nedir? Bunlar savaşın kazanılmasına gelememe. Bu da şu veya bu tarzda kendi köleliğini sürdürme, buna da fırsat bulmadı mı, kaçma, ölme anlamına gelir. Kendinizi başka türlü anlatamazsınız.

Bizde bir gerçeklik var: Köylüler hiç anlamadıkları Allah’a en büyük gerçek diye taparlar, hiç bilmedikleri konularda bin defa yemin içerler, hiç anlamadıkları bir selamı günde bin defa tekrarlarlar, hiç anlamadıkları bir hal ve hareketi yine bin defa öyle iyiymiş gibi gösterirler; ters olan her şeye doğru biçiminde, hem de çok safça inanmış gibi gözükerek anlam verirler. İşte bizim toplumsal düşünce gerçeğimiz, yalan gerçeğimiz budur. Sizler savaş eylemine bu toplumsal gerçeklikle, mantık da demeyeceğim, yalan dolanla geliyorsunuz. Savaş eylemi de çok sert bir ayırıştırma eylemi olduğu için affetmez, öldürür. Oyunun son perdesidir, yani artık son bölümdür ve her şey ölümle noktalanacaktır. Siz oyunu böyle kapatmak istiyorsunuz.

Halbuki biz bununla yaşamı aramak istiyorduk. Bir yaşam imkânını ve şansını bu son perdede aramak en doğrusuydu ve bu kadar heyecan vericiydi. Hiç olmazsa bunun son perdede bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarılması gerekir. Ölünmemesi gerekiyorsa, hiç olmazsa o büyük direnmeye anlam verilse. Yaşayacaksam nasıl yaşayacağım? Buna benim gücüm var mı? Böyle anlaşılması en doğaldır. Fakat şimdi buna da hiç gelinmiyor. Bunu aşmak ve sizin kendinize göre oyunu çok anlamsız bir biçimde bitirme eğiliminize bir son vermek gerekiyor.

İşin daha tehlikeli bir diğer yönü de şudur: Sizde gerçekleşmeyecek çok hayaller var ve bunlar yanıltır. Olmayan veya adına başarı denilmeyecek her şeye zafer var diye sarılıyorsunuz. Güvenilemeyecek adımlara sağlam adım diyorsunuz. Başarılmamış birçok görevi kendinizi kandırarak başarılmış gibi gösteriyorsunuz. Bu yönleriniz hayli güçlüdür. Belirttiğimiz gibi savaş eylemi bu yaklaşımı affetmez. Buna kimler yol açtı? Şüphesiz en başta kendiniz yol açtınız. Etkileyciler, başta düşman olmak üzere sıralanabilir, bana kadar gelir; benim yetersizliklerimden tutun, düşmanın saptırma ve yok etme girişimlerine kadar uzanır. Ama bu, sizin sorumluluğunuzun birincil derecede rol oynadığı gerçeğini ortadan kaldırmaz.

Ateşin içine giren sensin. Bu savaş senin öz savaşındır. Elbette onun yasalarına uymayı en iyi sen bileceksin. Her şey seni bundan alıkoymak isteyebilir, en iyi bildiklerin bile sana engel olabilir. Buna karşı koyacak olan da sensin. O halde, yine neden çocuk teorisine göre, bebek teorisine göre ağlayacaksın? Bu da çok etkili bir teoridir. Dikkat ederseniz, insanlar zorlandıkça, hatta yaş-

landıkça hep bebekleşirler. Bu, onlara o zorluk karşısında kendisini savunma, yiğitçe karşılık vermeme özelliğini verir. Dikkat ederseniz, her ağlayan insan, kendini çelişkisinden biraz kurtarmış sayar. Her çocukluk yapan, çok ciddi bir süreci atlattığını sanır. Bunlar zayıf kişiliğin kendini kurtarma numaralarıdır. İster bilin, ister bilmeyin; aslında bununla kendinizi ucuz kurtarıyorsunuz. Bu, içinde çok yaygın bir yöntemdir. “Ağlarım, küserim, düşerim, oynarım, kendime göre bir yol ve yöntem tuttururum, ölürüm” demeye getiriyor veya çok çeşitli sübjektif yaklaşımlar sergiliyorsunuz. Böylece tarihin en önemli adımının atılmaması konusunda kendinizi ikna etmiş olursunuz. Yalanı savun ha savun, asla sonu gelmez. Yalan, kendini sonsuz bir boşa çıkarmadır. Neden çok yalan söylenilir veya bir sakız gibi çiğnenir denilir? İşte bu yüzden.

Şimdi açıktır ki, düşmanla bizim gerçeğimiz arasında sıkışmışsınız. Önderlik deyip geçmemek gerekiyor. Önderlik denilen olay, temel çelişkiye karşı bir bent oluşturmuştur. Bu bir vaka ve olgudur, kolay inkâr edilmez, zaten eden de kaybeder. Şimdi ikisini de dikkate almak bu işte biraz doğru yol almak için kaçınılmazdır. Gerçekler kandırılmak için değil, öğrenilmek içindir. Sizin gerek düşmana, gerek ona karşı savaştan temel kurum olarak Önderliğe yaklaşımınız son derece çocukça oluyor. Kandırmaca yönü ağır basan, “Düşmana değişik kılıflarla yaklaşırım, Önderliğe de hakeza öyle ve böylece iki temel gerçeği başka türlü göstermekle veya kendime uyarlamakla kendimi akıllı bir politikacı yapar ve böylece sıyrılırım” biçiminde bir düşünceniz var. Halbuki aldatılmayacak iki temel kavram, düşman ve ona karşı ayakta durmaya çalışan Önderliktir. Her şeyde bir kandırmaca yapılabilir, ama bu iki kavram asla aldatılmaya gelmez. Çünkü bunlar savaşın ateşinde denenmiş en temel toplumsal etkinlik noktalarıdır. Şimdi değirmende tane öğütür gibi, bu iki gerçeklik karşısında öğütülüyorsunuz. Böyle de olacaktır. Düşman kendine göre, Önderlik de kendine göre öğütür. Bu bir yasadır ve kolay değiştirilemez. Kendinizi ne kadar bir çakıl taşı gibi öğütülemez, un edilemez sayarsanız da, bu bir yanılgıdır. Bu kurumlar kendilerine göre öğüten kurumlardır. Aklınızı peşinen başınıza almanız gerekir.

Bütün bunlar, gerçeğinizi savaş konusunda biraz daha aydınlatmak içindir. Şimdi yılları neden böyle harcadığınıza geliyoruz. Bu savaş gereklidir, buna itirazınız yoktur. Niyet olarak başarmak da istiyorsunuz. Ama işin ciddiyeti, anlama gereği söz konusu olduğunda, ortadan yok oluyorsunuz. Bambaşka birileri olup kendinizi konuşturuyorsunuz. Bu da savaşı geliştirememenin en temel yanılgısı oluyor. Kötü kaybedilen bütün savaşlar, bu tarzla, sizin yaklaşımlarınızla bağlantılıdır. Gelişemeyen, büyümeyen her insan sizin gibi yapar. Saflarımızda çokça söylenen “Teoriden anlamaz, ama pratikten anlar; siyasal yönü zayıftır, ama askeri yönü güçlüdür” sözleri ne demektir? Belirttiğimiz gerçeğin oldukça etkili olması ve savaştan hiç anlamama demektir. Çünkü savaş eyleminde siyasal olmayanın askeri olması, yine teorik olmayanın pratikçi olması mümkün değildir. Ama siz bunun tersinin doğru olduğunu kanıtlamak istiyorsunuz: “Pratiği güçlü olanın teorisi olmaz; askeri yönü güçlü olanın siyasal yönü olmaz!”

Bu nasıl böyle oluyor? Sizin bu pratiğinizi aydınlığa kavuşturmak için yeni bir kitap gerekiyor. Halen size hakim olan ilke de budur. Bu, “teorisi olmayan pratiğin güçlü olduğu”, yine “siyasal temeli olmayan askeri cihetin oldukça güçlü sonuç verdiği” ilkesidir. Yani bu, neredeyse savaş bilimini altüst edecek bir gelişmedir. Belki de bu, Kürt savaş tarzının savaş teorisine bir katkısı olur. Bu, oldukça vahim bir yaklaşımdır. Tabii, bunu sıradan savaşçı için belirtmiyorum; bunu sözüm ona savaş kurmaylığında iddialı olanların pratiklerini normal görmelerinden dolayı belirtiyorum. Savaş kurmaylığımıza göre -ki, böyle bir kurmaylığa da kim ne kadar sahiptir, belli değil- durum böyledir ve böyle gider. Bu, bile bile yenilgiye götürmektir.

Eğer yargılanması gereken bir şey varsa, bu anlayışın ele başlarını daha işin ilk gününde ağır bir suçlamayla savaş mahkemesine çıkarmak gerekir. Üst düzey kurmay böyleyse, kendi temel teorisini ve onun siyasal çalışmasını esas almamışsa, o hainden daha tehlikeli birisi olarak yargılanmak durumundadır. Ama şimdi gidin bakın, kurmay bu konuda sonuna kadar hiçbir şey olmamış gibi, “Bu savaş böyle gider, normal de budur” der. Savaşı neden geliştiremedik? Kurmay, yönetim, komuta böyle olursa, bu savaş nasıl gelişir? Nasıl büyük bir eylem düzenleyebiliriz? Savaşın kalitesi nasıl yükselecek? Şu anda en tehlikeli karmaşa durumu budur. Tabii bu yaklaşımın içinde her ne kadar lafazanlık olsa da, yeterince düşünce yoktur; savaş düşüncesi ve onun kurumsal ifadesi olan ordulaşma ve yine bunun günlük yönetimi, komutası yoktur. En tehlikeli yön burasıdır. Aylardan beri, yıllardan beri bunun böyle olamayacağını söylüyoruz; fakat işin pratik önderliği -buna taktik önderlik diyoruz, adı o kadar önemli değil- “bu bir kaderdir, böyle olur” diyor.

Aslında şunu bunu fazla suçlamaya gerek yoktur; şu ayrıntıya, bu ayrıntıya boğulmaya gerek yoktur. İlk elde bunu savaşın komuta eklenine sormak gerekiyor: Sen var mısın, yok musun? Bu savaşta varsan, savaş kurallarını alt üst eden bu gelişmeler ve yaklaşımlar nedir? Sen bir numaralı pratik sorumlusun. Gidişat böyleyken, neden en küçük bir tedbirini almadın? Bunun için oldukça yargılamak gerekir. Savaş ağalığı, dile getirilen o her türlü bürokratik ve keyfi yaklaşımlar, komutayı bozan her türlü bencillik, bütün bunlar olsa olsa suçun çeşitlerini ifade eder. Ne acıdır ki, tek bir akıllı çıkıp da “Bu savaş teorisini, bu partinin askeri teorisi böyle ifade edilemez, hele hele hiç böyle uygulanamaz” demedi. Sağduyulu, gerçekten “Bu partinin askeri çizgisine göre adım atıyorum, gidip işleri başarı noktasına getireceğim, tüm gücümü ortaya koyacağım” diyen namuslu biri çıkmadı. Giden ahmaklıkla uzlaştı; giden sanki bu bir kadermiş gibi uydu, gitti en kolayı seçti. Zaten “Balık baştan kokar” kuralına göre zıvanadan çıkardılar. Demek ki, bir halk adına kendinize yapılabilecek en büyük kötülük budur.

Bu büyük kötülükte ısrar var. İnsan şunu düşünüyor: Bu halk adına gerçekten bu işleri biraz ilerleten birkaç adam çıkaramayacak mıyız? İyi bir askeri komuta çizgisinin iyi bir örgütleyicisini, iyi bir eğitimcisini, iyi bir politikacısını, sanatkârını, diplomatını çıkaramayacak mıyız? Bunları derin derin düşünmemek, endişelenmemek elde değil. Her şey sıradan ve basit, alelusul gidebilir. Tabii bunun benimle ne kadar ilgisinin olduğu üzerine düşünüyorum. Düşmandır, yapacağını yapar, savaş kurallarına göre hile de yapar, psikolojik savaş da yürütür. Tüm gücünü kullanarak karşısındakini boşa çıkarmak ister. Fakat benimle ne ilişkisi var diye düşünüyorum. Diyelim ki, düşmanın etkilemesi bir dereceye kadar oldu; ama bunun o kadar belirleyici olmadığı anlaşılmalıdır. Bunlara ben mi böyle savaşın diyorum? Şimdi benim komutanlığım nasıl bir komutanlıktır, nasıl anlaşılmalıdır?

Bunun için de kendimi en olmadık bir biçimde, hem de tüm yaşam anlayışlarımı ve davranışlarımı açtım. Bunun öğrenilmesi çok kolay ve açıktır. Düşman bile günlük olarak müthiş öğreniyor ve uyguluyor. Peki, bu bizim sözüm ona en yakın kadrolarımızın anlayamaması neye bağlanabilir? Başka güç kaynakları var mı? Varsa onunla savaşınlar, o da yoktur. Kendilerinden menkul bir kerametleri varsa onunla savaşınlar, ama onu da gösteremiyorlar. O zaman bizden, yani bir numaralı komuta kişiliğinden öğrenin. Bana göre bazı kritik süreçler aşıldığında iyi savaşılır, hem de mevcut savaşçılık düzeyinin bin kat üstünde savaşılabilir. Gösterilemeyen budur.

Örneğin kendi çalışma tarzımı, tempomu ve üslubumu her an başarıyla sergiliyorum. Çok sınırlı bir imkânla büyüme, çok etki-leyici bir üslubun sahibi olma, savaşın gerekli kıldığı düzeni sağlama alma, yine o tutumla davranabilme, savaşın bir çırpıda sıralayabileceğimiz gereklerine cevap veren davranışları ardı arkasına geliştirme vb. hepsi var. Disiplin, sorumluluk, dikkat, öngörü, tedbiri sürekli alma, olumsuzluğu derhal fark etme, zayıflığı güce dönüştürme... Bütün bunları güce dönüştürmek mümkündür ve biz bunu kendi tarzımızla her gün kanıtlıyoruz. Neden öğrenmiyorsunuz? Bilindiği gibi bu tarzla gün kurtarılıyor; yıllar, belki de bir halk kurtarılıyor. Bu kanıtlanmıştır ve öyle yıllarca incelemeyi gerektiren bir iş de değildir; bir çırpıda bunu anlayabilmek mümkündür. Biz kendimizi o tarzda sunuyoruz.

Demek ki, işin baş komuta kısmı –buna stratejik önderlik diyelim- söz konusu olduğunda, hani “balık baştan kokar” veya imam bilmem ne yaparsa cemaat betlerini yapar” söylemine göre, bu anlamda en üst düzeyde bile bir iddiada bulunamazsınız. Siz, “Sen yıllar sonra bu duruma geldin. Bizim başkomutan kendini çok önceleri eğitti ve hazırladı, ondan sonra bizden hızlı gelişme istiyor” diyemezsiniz. Hayır, biz bu işe ilk iki kelimeyle başladığımızda da, günün koşullarına göre tam bir sorumlu kişi gibi davrandık. Hatta ilk isyanda olduğu gibi, yine gereken asgari düzeyde bir sorumlulukla başladık. Sorun çok tecrübe sorunu değildir. Kaldı ki, önünüzdeki işler çok tecrübe isteyen işler değildir. Size çok stratejik bir görev verilmemiştir. Size haydi dendiğinde rahatlıkla yol alabileceği kadar düz bir yolda yürüme görevi verilmiştir. Buna rağmen eğer siz, gözlüğü takıp başka türlü görmek istiyorsanız o ayrı bir konudur. Zaten çoğunlukla da karşı karşıya geldiğimiz dayatma budur.

Demek ki, başlangıçta birkaç kişi benzer üstün bir sorumluluğu göstermiş olsaydı, bugün tarihin seyri başka olacaktı. Eğer biraz sıkıştığında kişi yerim dardır, oynayamıyorum demeseydi veya erken iktidar hastalığıyla kendini dayatmasaydı, iktidar savaşımında çocukluğu veya erken bunamayı yaşamayaydı, bu işler başka türlü gelişirdi. En kolayı tercih edildi, bir gelişme imkânına ‘en devlet oldum’ diye karşılık verildi. Sıradan bir zorlukla karşılaşıldı, orada da en anti-askeri davranış neyse o sergilendi ve böylece köylü kurnazlığıyla yaşanılacağı sanıldı. Tarih bunu kabul eder mi? Savaş gerçeği bu yaklaşımı affeder mi? Etmeyeceği bin defa anlaşıldı. Belirttiğimiz gibi, hiç kimse “Ben başta yeterince teorik ve siyasal değildim” diyemez. Teorik ve siyasal olabildin.

Yığıtlık Asla Düşmeye Fırsat Vermez

Kendimden bu işi başlattığım zaman, kimseye öğretmeden iki kelime söyle, bir adım atmadan bir adım daha at demedim. Önce ben gölün ortasına kadar ölçe biçer yüzdüm; ondan sonra gel, böyle kulaç at dedim. Sorumluluk anlayışım tamamen böyleydi. Başlangıçta öğretilenler bu savaşı kat be kat geliştirmeye, zafere götürmeye yeterliydi; ama almadı, öğrenmedi, öğrenme gereği duymadı. Siyasal davranmak kendisine bir yük gibi geldi. Ne kadar apolitik, yine anti-askeri özellik varsa onu esas aldı. Eski yaşamı parti ile boyayıp kendini yaşatabileceğini sandı. Savaşta en tehlikeli yanığı budur. Ne kadar büyük bir gafillik, ne büyük bir kötülük! Düşman bile şu anda ‘teslim ol’ bildirimleri attığında, “Savaşçılar, bu yeteneksiz komutanlarınızı terk edin. Onlar birbirlerini suçlamaktan ve sizleri kandırmaktan başka bir işe yaramazlar” diyor. Bunda biraz gerçek payı var.

Demek ki başlangıçta yanılmanız çok küçüktü. “Böyle bir kuralı ihlal etsem, kendi keyfime göre bir günü idare etsem ne olur?” dediniz. Bunu dediğinizde aslında işin yarısı bozulmaya uğramıştır. Bu anlamda kendinize tanıdığınız bir keyfilik, daha sonraki bütün adımları sakatladi. Çok iyi niyetli, çok müthiş çaba da harcadınız. Ama işin çok önemli bir başlangıcını sakatladığınız için hepsi boşa gitti. Örneğin beni sorarsanız, ben hiçbir zaman, hiçbir güne, hiçbir adıma böyle başlamadım. Denilebilir ki, bir zincir gibi, en son halkaya sadece bir halka, en son güne kesinlikle bir gün ekleme durumunu yaşadım. Çünkü çok iyi biliyorum ki, bir gün bir halka gibi eklenmezse o zincir uzamaz. Siz halkalar teorisine göre de yaşamadınız. Zincirin belki elli tane halkasını koparmışsınız, ama bunun farkında bile değilsiniz. Daha sonra “Bu zincir, yani bu savaş zinciri neden çekmiyor, dökülüyor?” diyor-sunuz. Tabii ki dökülür. Sen ona hangi halkaları ekledin?

Savaş en sıkı mantık dokumasıdır, en sıkı irade zincirlemesidir. Büyük komuta kişilikleri, bu sıkı dokumayı esas aldıklarında gerçekleştirirler. Baş komuta çizgisinde bunu yakalamak hiç de zor değildir. Ama yine çocukluk teorisi, bebeklik teorisi imdadınıza yetişiyor. Çocukların kendilerine göre bir oyun oynama tarzları olduğunu biliyorsunuz. Bir tane doğru koyarlarsa, elli tane de yanlış koyarlar. Çocuklar, onunla kendini oyalar, ne de olsa çocuk oyunudur. Sizin savaş halkalarını birbirine eklemeniz, tıpkı o çocukların savaş oyuncaklarının parçalarını birbirine ekleyip oynamalarına benziyor. Hayretler içinde kalıyorsunuz, kendime bu ne çoklukluktur diyorum. Savaş gibi hiç de oynamayacak bir oyunda, ateş gibi bir oyunda rahatlıkla bunu oynuyorsunuz.

Bunu fazla açma gereği duymuyorum. Çünkü bütün davranışlarımızdan bu yansıyor. Bu kadar dikkatsizlik, duyarsızlık, kuralların hemen hemen büyük bir kısmının işlemeziği, eğitim yetersizliği, örgüt yetersizliği, ideolojik ve siyasal yetersizlik, günlük olarak gücü düzenlememe, yerleştirmeme, mevzilendirmeme, savaşın bizzat temel taktiklerinden habersizlikler... Bütün bunlar en tehlikeli oyun demektir. Sağlam bir mantık önermesi, zincirlemesi yoktur. Bir irade keskinliği de, takipçiliği de yoktur. Bu durumda savaş gelişir mi? Sen büyür müsün, gelişir misin? Şu andaki savaşçılarımıza veya daha doğrusu onun komuta yapısına göre olur! Bu nasıl olduruluyor? Kendini genel parti inancına vermiş. Kişiye sonuna kadar savaş diyor. Zaten o da dayanabildiği kadar götürüyor. Üstte bir de ben varım. “Bu adam nasıl başladıysa, öyle de sonucunu getirir. Gönder ha gönder”, yine “Savaşı sen başlattın, sen kazanmak zorundasın” diyor. Yani demek ki alttaki savaşçının dayanma düzeyiyle benim biraz dayanma düzeyim, ona sonsuz bir rahatlık veriyor.

Savaşta sonsuz bir oburluk, sonsuz kendini abartma, küçüleştirme, duygusallaştırma var. Kısaca erken iktidar hastalığından tutalım ‘bu iş olmaz’ inançsızlığına, en çelişkili ve olmayacak dualara amin demelere kadar götürüyor. Bu büyük bir haksızlıktır. Bir savaş ekibinin en çok yapmaması gereken hatası budur. Sen ne altındaki savaşçıya sonuna kadar dayan diyebilirsin, ne de üstteki komutayı böyle zorlayabilirsin. Buna hiç mi hiç hakkın olmadığı gibi, en tehlikeli bir oyunu oynamış oluyorsun. Bütün bunlar savaş yasalarına göre en ağır cezayla cezalandırılır. Ama sizin savunma silahınız, kendini aldatma teorileridir. Zaten eleştiri ve özeleştirilerinizde dile geliyor. “Anlamadım, görmedim, yapmadım” diyorsunuz. Neden? “Keyfim böyle istedi, bireyciliğim, canım iktidar istedi, birdenbire kendimi iktidar sandım. Zorlandım, kaçtım, kör oldum, görmeye bile üşendim” diyorsunuz. Bütün davranışlara bakarsanız, böyle olduğunu görürsünüz. Bu yüzden de çok ciddi bir komuta düzeyi gelişmiyor.

Şu anda bir savaş merkezimiz, karargâhımız olan Botan’a bakıyoruz: Orada daha dün en sorumlu tutulması gereken bir komuta kişiliğine, nedir bu durumlar, neden böyle oldu, kendini neden böyle bile kaybettirme önderliğine dönüştürdün diye soruyo-

ruz. Varabildiği sonuç şudur: “Partinin verdiği olanaklar üzerinde yayıldıkça, rahatladıkça rahatladım. Bu olanaklar elimden alınca da tükendim.” Oysa biz rahatlama şurada kalsın, nefes nefese tırnakla değer söktüyoruz. Hazırladığımız gerillaları suyun öte tarafına geçir, Botan’a ulaştır, orada ordulaştır, savaştır diyerek, tüm yüreğimizle, tüm bir halkın emeğiyle en zor bentleri aşa aşa gönderip ulaştırıyoruz ve beyefendi bunu bir rahatlama gerekçesi olarak kullanıyor. Bu korkunç bir şeydir, ama bir gerçektir. Sadece biri de değil, ezici bir kesimi böyledir.

Hatırlardadır, birisi çok kötü de yargılanmıştı. Eskiden hırsızlık yapıyormuş, yolda gelip geçeni vurarak ya da soyarak zorbela bir sigara parasını çıkarıyormuş. Parti ortamına gelince, “Bir baktım ki değerler kendiliğinden, eski hırsızlık dünyasına göre daha kolay etrafıma doluyor” diyor. Hırsız kişiliğine göre artık bu değerlere ilişkin doğru dürüst bir hayali de yoktur. Kendisini yitirmiş; bir lümpen gibi yaşa ve savur anlayışını yaşıyor. Bir köylünün de bunun daha ötesine varacağı söylenemez. Keyfi tutum, kendini abartma geliştikçe gelişmiş. Ağa da olamıyor, iyi bir eski ağa olsaydı böyle davranmazdı. Bir peşmerge ağasının ağılığı çok daha yerinde, terbiyeli ve iş bilirdir, ancak onu da beceremiyor. Partinin başına gelen bu bela, aslında kendisini de tanımaktan uzak, kendisini de yitirmiş. Fakat kendisini buna kaptırmış, çünkü doyumuz bir kişiliktir. En kötüsü de savaşçılar, silahları harcıyor. Bir de rahatlama teorisine göre elli insan varsın bir günde gitsin, umurunda bile değil; çünkü ona her şey beleştan gelmiş! “Bir gün paşalık yeter” diyor. Bunlar da işin başındakiler oluyor.

Ben burada bir savaşçıyı yetiştirmek için yıllarımı harcıyorum; o bir günde bir hiç uğruna beş tanesini götürüyor. Bir silahı ulaştırmak için nefes nefese, bugün başımıza neler gelir diyerek ulaştırıyoruz; o bir günde onlarca silahı kaybettiriyor, üstelik umurunda değil. Para için de öyle, savuruyor, ama farkında değil. Bu kişiliklerin komutanlıkla ilişkisini bir yana bırakalım, bunlar birer suçludur. Bu kişilikleri ya hemen kovmak ya da en ağır bir biçimde bir yere oturtmak gerekir. Onlara ölüm bile fazla gelir. Eğer sorumsuzluk bu düzeye gelmişse, hangi savaş gelişebilir? Ama unutmayın ki, bu sizin yaşadığınız pratiktir, şu veya bu ölçüde bulaştırıldığımız savaş pratiğiniz oluyor. Bu, uzlaşma denilen mantığın savaşıdır.

Bütün bunlara rağmen, bu kişiliklerin iyi niyetinden hiç kuşulanmıyorum; hepsi çok temiz halk çocuklarıdır. Ama saf halk çocukları, hiçbir iş beceremeyen, askeri ve siyasal yeteneği olmayan zavallı, kendini kandıran halk çocukları kaç para eder? Bu anlamda bu bir yücelme gerçeği olarak askeri düşünceyle de, onun pratiğiyle de oynamak demektir ve en tehlikelisi de budur. Görünürde oldukça saf ve dürüst bir çocuktur, melek gibidir, zaten bu yönü de müthiş aldatıcıdır. İyi saf çocuk, ama bu savaşa göre midir? Bu kişilik askerlik teorisine göre midir? Kurallara ne kadar hakimdir? Ne kadar kurumlaştırıyor, ne kadar sevk ve idare ediyor? Hiç bunları soran yoktur. “Ya görmüyor musun, melek gibi çocuk” diyor. Bu kişiliğin askerlikle ilgisi var mı yok mu, gereklerini yerine getiriyor mu getirmiyor mu? Bunu hiç söyleyen yoktur, çünkü hepsi suçludur. Uzlaşma dediğiniz, “birbirimizle uzlaştık” dediğiniz hikâyenin özü budur ve bu en tehlikeli oyun oluyor. Bununla halka kaybettiriyor, milyonların emeğini boşa çıkarıyorsunuz.

Görüyorsunuz ki, yeterince düşünememe ve davranamama hainden daha kötü yapıyor. Ajan bir kişinin zararı bile sınırlıdır. Demek ki böyle komuta sahtekârlıkları sayısız ajandan daha da tehlikelidir. Çünkü yüzlerce kişiyi en ahmakça biçimde kullanıyor. Sizin uzlaşma anlayışınız bir ajanla uzlaşmaktan, onunla iş yapmaktan bile daha tehlikelidir. Sizin kişiye yaklaşımınız, askeriyeye yaklaşımınız tehlikelidir. Açık belirteyim, ajanlık zarar verme anlamında bir hiçtir. Bu neden böyledir? Kendi ahmaklık teorinize göre “Bir gün de kurallar aşınsa ne olur? Biraz keyfilik yapsak, kendimizi eğitmezsek, günlük olarak biraz keyfimize göre yan gelip yatsak ne olur?” dediğinizden dolayı böyledir. Ama bununla bir halkı bitiriyorsun, son yaşam umudunu da sona erdiriyorsun. Bu kişilik neden böyledir? Neden böyle kalmakta ısrar ediliyor? Soruyorum: Bundan zevk mi alıyorsunuz? Bu size ne kazandırıyor? Bir sigara keyfine bile kendini o kadar kaptıran siz değil misiniz? Büyük bir onurlu dünya kazanmak dururken, kendinizi yaşamada neden böyle ısrar ediyorsunuz? En hayati konularda -ki, bunlar bizi özgür yaşama götürecektir kurallardır, yaşam tarzlarıdır- neden bu kadar taviz veriyorsunuz? Bu büyük bir çelişkidir. Kendinizi tanınamaz hale getirmeniz bu temelde, bu anlamdadır.

Demek ki, kandırmacılık, kendinize göre uzlaşmacılık, ahbap-çavuşluk, kendinize göre teoriziz, siyasetiz bir kişilikle yaşamak kendinize yaptığımız en büyük kötülük oluyor. Bu her şeyden önce sizi büyütüyor. O özlediğiniz, istediğiniz yaşamı size kazandırmak şurada kalsın, onu da başımıza bela ediyor. Sıkça size şunu söyledim: Bir genelevde bilmem ne yapın, bilmem ne mesleğini icra edin, bunun bir değeri vardır; ama savaş gerçekleriyle, savaş değerleriyle, savaşın kural, kurum ve yönetim ilkeleriyle oynamak, o mesleklerden yüz defa daha tehlikelidir. Çünkü genelevde kaybeden, düşen birkaç kişidir ve kişilerin kendileridir. Ama burada işin gereklerine göre oynamayan biri milyonların kaderiyle oynuyor, onların en kötü düşürülmesine neden oluyor ve bu çok açıktır. Demek ki, eğer sizde yüksek bir sorumluluk olsa çok büyürsünüz. En tehlikeli toplumsal düşürülüş konusunda ısrar ettiğiniz için çok kötü kaybediyorsunuz. Şimdi şu çok açıkça ortaya çıkıyor ki, bu yücelik mesleğiyle oynanamaz.

Bazıları erken iktidar olma hevesine veya saflarda ucuz komutanlığa bayılıyor. Hayatında hiçbir dönemde, bu komuta görevi kendini dayattığında zorlandığım kadar zorlanmamışımıdır. Dikkat edin, günlük pratik bir komuta görevi içinde değilim. Benim komutanlığım çok genel düzeydedir, buna stratejiktir diyelim. Ama taktikte de günlük olarak neyi nasıl örgütlemek ve yönetmek gerektiğine de kendimi kattığımda görüyorum ki, bir numaralı komutanla kıyaslanamaz bir biçimde güne yatırıyorum, pratiğe yatırıyorum. Çünkü bu işle oynanmaz. Bu iş dehşet verici bir iş, anı anına müthiş götürülmesi gereken bir iştir. “Böyle anladım, sağa yattım, sola yattım, düşünemedim, benimle oynandı” gibi laflar asla söylenemez.

Bu nedenle savaş ve ordu yaşamında büyük bir komuta sorunu yarattık. Kendi çocukluk, bebeklik anlayışımıza göre yaşamak istediniz ve bu böyle büyük kötülük oldu. Şimdi de durumunuz çok zordadır. Savaşmak istiyorsunuz, bayağı iyi niyetlisiniz, benden daha çok fedakârsınız, cesursunuz. Ama bütün veriler şunu gösteriyor: Siz bu savaş gerçekliğimize dayatılan anlayışla mağlup olabilirsiniz, üstesinden gelmeye bilirsiniz. Gider uzlaşırsınız, gereken yaratıcılığı sergileyemezsiniz. Siz de kendinize göre bayağı bir oyun tutturursunuz. Sizlerle biraz daha ilgilendik. Bu size sonsuz cesaret ve moral veriyor. Buna dayanarak “İşte bu kez yaparım” diyen yine o eski kişiliktir. Şimdiye kadar bu verdiklerimiz en tehlikeli bir biçimde kullanıldı. İkili kişiliğiniz, yani bizim biraz potada eritmek istediğimiz yanlarınızla eğitip örgütlediğimiz yanlar dağıldı mı, pratikte eski kişiliğiniz hortluyor ve bu bütün yaşama damgasını vuruyor. Artık bu anlamda bir komuta çizgisine nasıl gelinmesi gerektiği sorusunun da cevabını fazla uzatmak istemiyorum. Bana göre çok açıktır.

Aslında o kadar kötü de değilsiniz. Bir yerlerde hepinizin kendine göre bir kaybetme nedeni var, artık onu anlamalısınız. Herkes kaybettiği yerde kazanmasını bilmelidir; hatayı nerede işlemişse, oradan gidermesini bilmelidir. Bu onun en temel görevidir ve

bizi de uğraştırdıkça uğraştırmamalıdır. Bu kadar netleşme, bu kadar açıklığa kavuşturma yeterlidir. Sadece bir eğitim devresinde değil, herkes yalnız bir konuşmada bile istediği kadar kendisini bulabilir. Ben kimim, ne ile görevliyim, nerede hata yaptım, nasıl düzeltereğim diye sorun. Bunlar çok nettir. Bizi de kendi ahmaklığına alet etmeye artık hiçbirinizin hakkı yoktur. Her gün söz veriyorsunuz. Bu ne anlama gelir? Hatasız insan olmaz denilir, ama insan hatayı bir sistem haline getirmemelidir. Bir hata yaptığın derhal anlaşılır, ondan ders çıkarırsın. Bir noksanlık, bir zorluk çıkar, onlara da bir şey demiyorum. Ama hatalı bir tarzı sistem haline getirmek, bütün yapıya yaymak, onu savunmak, üzerine yatmak olmaz.

Hiç kimse “Bürokrasi vardı da beni zorladı” demesin. O bürokrasi yıkılsın. “Bir büyük kişilik vardı; partiyi, Parti Önderliğini onun şahsında tanıdım, o yüzden uzlaştım.” Yine onun da canı çıksın. “Parti Önderliğini onun şahsında gördüm, onu iyi parti yerine koydum da kendimi yanılttım.” Bunlar ne demek oluyor? O halde bu kadar çözümleme neyin nesidir? Hani bu kadar eğitilmiştin? Hani bütün son sözleri birlikte vermiştik? Bunları ne çabuk unuttun? Neden en yüce sözün sahibi, sözünüzün sahibi olmayı yaşamsal bir meslek olarak görmüyorsunuz? Son nefesinize kadar böyle büyük yürümeyi neden esas almıyorsunuz? Burada neden gafillik, unutkanlık var? Sen sorumlu değil misin? Birbirimizle açıkça böyle kararlaştırmadık mı? Söz kesmedik mi? Neden oynadın? Neden tez elden unuttun? Bu sorulara verebilecek cevabı yoktur. “Bundan sonra ben bir suçluyum, parti ne ceza verirse karşılamaya hazırım” diyor. Cezayı bırak, bile bile neden bu duruma düştün diyorum.

Mertlik ve yiğitlik odur ki, bu durumlara düşmeye fırsat vermez. Bir düşer, iki düşer, üçüncüsünde ayıktır. Umarım bir şeyler anlıyorsunuz. Gerekirse yine değerlendirebilirim. Siz istediğiniz kadar bana olmazı veya kendi olmanızı, kendi yürümenizi dayatın; ben de bana göre doğruluğu çok açık olan düşünce gücünü ve irademi dayatırım. Sizin en büyük silahınız “biz ucuz ölürüz”dür. Ölü, ne kadar ölerseniz ölü, böyle ölmek umurumda değil. Ben böylece alet olmamış olurum. Zarar verirsiniz, kimse beni görmez dersiniz. Yaşarsanız görürüz, gösteririz. Biz halen bu savaşta iddialıyız.

Sıkça size şunu da söyledim: Bazı değişik hesaplarımız varsa, onları yaşama geçirmek için benim ölümümü bekleyin. Bu dünyada, bu ülkede, bu halkın içinde benim kadar iddialı ve hesap soran adam yoktur. İğne ucu kadar bir kusuru bile görürüm, yani yaptığın her hatayı görürüm. Bu işte böyle bir kişiliktir. Açık belirteyim: Aklınız varsa tanımaya çalışın ve oldukça insan yönetmeyi bilin. Sizi anlamayı, sizi yönetmeyi, sizden hesap sormayı hep yerine ve zamanına göre yapmayı bilirim. Karşınıza her zaman biraz görevinin başında birisi olarak çıkmak istiyorum. Bizim birbirimizin karşısına çıkmamız demek, halkımızın, tarihin ilerleyen çarkının karşısına çıkmak, temel yüce değerlerle her gün karşı karşıya olduğumuzu bilmek demektir. Doğrusu da budur. Vicdanen kendi hesabını da bu temelde kendin vereceksin. Mezarda da olsak, birbirimize verdiğimiz söz bu temeldedir. Yüceliğe giden yol böyle aşılır. Ama daha da somut dersenez, ben kalırsam hesabımı sorarım. Dediğim gibi ben yaşıyorken dikkat edin, hesap vermeme gibi bir utanmazlığa düşmemek için her şeyinizi ortaya koyun. Yanılmayın, yanılmamak güzel bir şeydir. Bu biçimiyle yaşama yaklaşım, savaşa yaklaşım, sadece ve sadece büyümeye, her türlü kazanıma götürür.

Bundan neden kaçınıyorsunuz, neyiniz var? Düşmanın teslim ol çağrılarında başka size ne sunuluyor? Deliler bile böyle kaçarmı? Bu savaşın amacının ne kadar büyük kazandırdığını görmüyor musunuz? Bu kadar büyük kazandıran bu savaşa neden gereken büyüklükle, onun bütün uygun düşünce ve adımlarıyla karşılık vermiyorsunuz? En makul olan, en vicdanlı olanın yapacağı iş, bu büyüklüğe doğru ve yerinde adımlarla koşmak değil midir? Eğer öyleyse ne güne duruyorsunuz? Bütün bunları işi düzeltmek için belirtiyorum. Mutlaka anlamamız gerektiği için bu kadar açıyorum. Artık mutlaka yeterince anlamalı, söze bağlı olmayı bilmeliyiz. Belki çok büyük tecrübelerden de geçememiş olabilirsiniz, okul çok sistemli olmayabilir. Ama en akademik olan savaş okulu bile esasta bu belirttiğilerimi verir ve özü budur.

Bütün bunları çok kısa ve yalın bir biçimde size sunarken, belki de yıllar süren bir eğitimle elde edilebilecek hususları verdiğime inanıyorum. Sizden istenilen, anlamı üzerinde durmak, durdukça kendi gerçeğine uyarlamak, kusuru ve yetersizliği varsa atmaktır. Yarattılması gereken neyse ona biraz yeltenmek ve böyle bir işin artık temel bir taşı haline gelebilme. Eğitim buydu. Tecrübe bunu yaşama geçirir. Bundan neden kaçınıyorsunuz? Kaçınmakla elinize ne geçiyor?

Bir çalışma ilkesinden bahsettim. Bu eylemde bir kişiye verilecek en büyük ceza, onu çalışma olanaklarından uzak bırakmaktır dedik. Parti olanaklarıyla rahatladım diyen adam, kendini çalışmalardan uzak tutuyor demektir. Aslında bu rahatlık değil, en büyük rahatsızlıktır. Devrimin kritik yerinde, en sonuç alıcı olanakları üzerinde kendini çalışmasız bırakmak, insanın kendisine yapabileceği en büyük kötülüktür. Ama bu kötülük şimdi bizde komutan olmuştur. Bu ne vahim bir hatadır veya suç ve gaflettir? Tersidir doğrudur. O da büyük zaferin veya bir küçük eylemin olanaklarını ele geçirir geçirmez, müthiş ve büyük zevkle çalıştım demektir. İster bir sosyalistin, ister bir özgürlük savaşçısının deyin, temel tutum budur. Zindanı yaşayanlarınız da var. Burada özgür çalışmanın ne anlama geldiğini biraz bilince çıkarıyorsunuz.

Önderlik Savaşa Yönelim ve Yoldaşlık Yaşamının Geliştirilmesidir

Ben çalışınca diriliyorum. Çalışmaktan vazgeçince bir ölü gibiyim. Bunlar yüksek siyasal ve askeri çalışmalardır. Hele bu sıcak savaşla iç içe olunca, fırtınalaşmaktan bahsediyorum. Bizim bulunduğumuz alanda fırtına gibi olmamıza gerek yoktur, ama bizim tarzımız sıcak savaşım içinde tamamen fırtına tarzıdır. Bu kanıtlanıyor. Bahsettiğimiz gibi, komutaya sorarsan sivrildikçe, tepeye çıktıkça tembelliğe başlarsın: En az düşün, en az davran, partinin savaş olanaklarıyla oynayabildiğin kadar oyna! Bu da Kürt ağalığıdır; tembellik, en az düşünce, en az kurumlaşmadır. Arkadaş, sen bizim başımıza en büyük tehlikeyi bela ettin. Şimdi bu ilke veya bu yaklaşım benim sayemde değil, yıllardır sizin sayenizde ayaktadır. Ben karşınızdayım, belirttiğim gibi çalıştıkça diriliyorum. Bana şu anda uygulanabilecek en büyük ceza, bu sınırlı çalışma olanaklarından beni uzak bırakmaktır.

Gerçek buyken, hiçbiriniz en tarihi sonuç alıcı savaş değerleriyle görevlendirildiğinizi inkâr edemezsiniz. O zaman soruyorum: Neden büyük çalışmadınız? Bu çalışmanın büyük zevkine ve tutkusuna neden ulaşmadınız? İşte bunu anlayacaksınız. Bunu anladıkça sosyalistsiniz, bunu anladıkça özgürlük savaşçısısınız, bunu anladıkça diriliyor ve yaşıyorsunuz. Bunun dışındaki her tür yaşam anlayışı sahtekârcadır, kendini kandırmadır. Sonucu en tehlikeli yenilgidir, imhadır. Buna da hiçbir gerekçeyle kılıf uyduramaz. Eğer bu temelde çalışmayı anlayabildiysek, çalışma tarzının bizdeki anlamı budur diyorsak, şimdi kazanmamak için çok az gerekçe vardır. Bir kaza bela olur, hesapta olmayan bir hata ve eksiklik olur, onlar da derhal giderilir ve sonuç yine kesin kazanmadır. Veya bambaşka bir savaş çizgisinin, düşmanın şu veya bu dolaylı veya direkt etkisidir. Ona karşı da bir devrimcinin günlük savaşımı vardır, dolayısıyla savaşır.

Söz vermeye çalışıyorsunuz. Bu son derece temel gerçeklikler bana göre artık hem anlaşılıyor hem de bunun gereklerini rahatlıkla yerine getirebilirsiniz. Yani çalışma tarzınız, temponuz buna ulaşmaya, özellikle bu dönemde gereklerini yerine getirmeye oldukça yeterlidir. Fazlasını da, eksikliğini de siz kendinizde bulup çıkarırsınız. Bu anlamda diyorum ki bir devreye, döneme, hatta bir bütün parti ve ordumuzun yeniden kuruluşuna katkı yapmak için fazlasıyla yol göstericidir, sonuç aldırıcıdır. Aldanmaya da, aldatmaya da, yetersiz yaklaşımlarla kendini kandırmaya da gerek yoktur. Bu olanaklarla, savaşımımızın bu düzeyiyle, bu anlamda sözünü iyi veren, kararını iyi kesinleştiren bir kişi eğer ciddiye ve beklenmedik bir hesap hatası olmazsa -ki bunlar asgariye indiriliyor, olsa da kişiyi sorumlu tutmuyoruz-, gereklerini yerine getirecektir, artık iş onun yürütmesine kalmıştır. Bu da onun günlük yaşamıdır. Bir başarı yürüyüşü olmalıdır.

Bir kez daha derinlikli olarak savaş üzerinde durduk, yaşanan büyük yetmezlikleri dile getirdik. Savaşın başlangıcı için, komutanlık için, ideoloji ve politika üzerine söylenenler herkes için geçerlidir. Hepiniz bu temelde savaşmamayı, katılmamayı esas alırsanız, sonuç düşüştür. İdeolojisiz, politikasız, örgütsüz, tarz, tempo ve üsluptan uzak, kısacası Önderliğin oturtmak istediği özelliklerden uzak bir yürüyüşle başarı sağlamak mümkün değildir. Bir kişi ne kadar dürüst olursa olsun, ne kadar çalışırsa çalışsın, müthiş bir cesarete de sahip olsa sonuçta düşer.

Bu bir kader değildir, köylülüktür. Botan'da oluşan kişilik, köylü bir kişiliktir. Dürüsttür, cesaretlidir, çalışkandır da, ama bireyciliğine göre, köylülüğe göre çalışır. Siyasal değildir, örgüt adamı değildir, ahbab çavuşçadır. Çevresindekilerle partiye değil, birbirlerine bağlanırlar. Bundan dolayı da başarıları mümkün değildir. Bu yaşam biçimiyle, bu görüşle halk ordusunun kurulması, halk savaşının gelişmesi, parti yoldaşlık esaslarının oturtulması mümkün değildir. Bunlar olmadan da ne kadar savaşsınız savaşın, ne kadar yiğit olursanız olun, sonuçta kaybedersiniz. Tüm arkadaşlarımız, savaşan ve bu noktada daralan, tıkanan arkadaşlarımız bunu iyi anlasınlar.

Başlarken geçmiş savaş pratiği üzerinde durduk. O çok ucuzca kaybettiren, başarı getirmeyen savaş tarzını açtık. Eğer esas alınmaz, tek başına bu değerlendirmemiz bile başarı sağlamaya yeterlidir. Bugüne kadar yaşanan tüm yetmezlikleri sadece kendi şahsınızda değil, tüm partiye mal olacak bir biçimde çözebilirsiniz. Geçmişte yaşananları çözebilirsiniz. İleride muhtemelen ortaya çıkabilecek olanlara fırsat vermezsiniz, karşısında durabilirsiniz. Size bu gücü verdik. Bundan başka çareniz de yoktur. O kadar ucuzundan şehitler verdiniz, hepsi de birer kahramandı. Eğer onlar parti çizgisine doğru bağlanılsaydı, Botan'daki o arkadaşlara ideoloji ve politikamızı verebilseydiniz, şu an tek başlarına ülkeyi kurtuluşa götürebilirlerdi. Ne yazık ki, o dürüst olmayan bireyci komutanlar, parti ideolojisi ve politikasından yoksun o komutanlar, keyiflerine göre savaşı yürütmek isteyenler, bu yersiz şahadetlere neden oldular. Yediğimiz darbelere, kaçırdığımız tarihi fırsatlara onlar nedendir. Bu da küçümsenemez.

İdeolojisiz, politikasız ve öncüsüz hareket ettiniz mi, işte böyle düşersiniz. Bundan kendiniz zarar göreceksiniz ve sizin şahsınızda tüm halkımız zarar görecektir. Botan'daki savaş tarzımıza egemen olan bu anlayışları şimdi görüyoruz. Neden böyle oldu? Parti çizgisine hakim, dürüst biri olsaydı, Botan şu an bağımsız bir vatan parçası olur ve düşman içinde boğulurdu. Ama keyfi komutanlık, köylü tarzı komutanlık ve rahatlarına düşkünlükten dolayı hem kendileri çok düşüp zarar gördü, hem de düşmana böylesine güç verdiler. Kalanlar da çok cüce, kusurlu ve yetmezlikler içinde kaldı. Bundan ne anladınız? Hiçbir şey. Müthiş yoruldunuz, müthiş yük kaldırdınız, ama boşuna. Bu bir kader değildir, köylülüktür. Ben size gidin, böyle yapın demedim. Önderlik bu değildir, hepinizin gözleri önündedir. Önderlik savaşa yönelimdir, yoldaşlık yaşamının geliştirilmesidir. Önderliğin ideolojiyi nasıl esas aldığını, sorunları siyasal yollarla nasıl çözdüğünü, morali nasıl yüksek tuttuğunu, insanları hangi biçimde yarattığını ve yönetim gücünü gördünüz.

Sizden fazla bir istemimiz yoktur. Tek bir arkadaş anladığı kadarıyla dürüstçe bunu uygulayabilse, birçok şeyi başarıya ulaştırabilir. Bu noktada köylülüğünüzü gerçek anlamda yerle bir edeceksiniz, keyfiyeti açacaksınız. Partiye, Önderliğe ulaştığınız oranda başaracaksınız. Ahmaklık yapmayın, yani "Keyfiyetimdir, dağ başındayım, kimse beni görmez, ne yaparsam bana kalır" dersiniz, kaybedersiniz. Bu görüş açısı ölümdür. Bilakis, "Tüm halkım yüreğimde, tüm parti beynimde, yalnız kendim bile tüm partiye bedelim, etrafımdaki en küçük bir imkânı bile istismar etmeyerek hizmete sokacağım" diyeceksin. Bu bakış açısı, Önderliğin bakış açısıdır. "Keyfim istiyor, biraz ağalık yapayım, çalışmayacağım, parti imkânlarıyla da oynarım, rahatıma bakarım" dediğin zaman, bir hainden daha kötü olursun. Komutanlığı böyle anlayıp uygulayan birçok arkadaşımız bu tür yaklaşımlarıyla bize çok zarar verdi. Ağadır, arkadaşlarla ilişki geliştirmiyor, eğitim yok, biriktelik yok, hakimiyet yoktur; etrafındaki tüm erkekler ve kızları sıkıp daraltıyor, kaçırıyor. Bu da bir hain, bir ajandan daha kötüdür. Öylelerine yetmezliklerinizden dolayı fırsat verdimiz. Eğer Botan'da yürütülen savaşta bu hatalara, bu yetmezliklere, bu keyfiyete fırsat vermeseydiniz, şimdi devlet olmuştunuz, her biriniz göklere yükselmiştiniz. Neden olamıyorsunuz? Köylü ahmaklığından, ahbab çavuşluğundan, çaresizliğinizden.

Bu andan itibaren Botan savaş tarzını bir kez daha gözden geçirmeniz gerekiyor. Botan'da parti imkânlarıyla, ama aynı zamanda partiden uzak savaş tarzını, halk ordusu adına, ancak halk ordusundan uzak savaş tarzını iyi anlayacaksınız. Geçmişte yaşanan ve gelecekte yaşanması muhtemel yetmezlikleri görüp karşı çıkacaksınız. Özeleştirimizde bir kez daha gelecekte tekrarlamamaya dair kararlılığınızı belirteceksiniz. Bir daha ne siz ne de çevrenizdekiler buna fırsat verecektir. Böyle yaparsanız, bundan sonra büyük bir rol oynamanız mümkün olabilir. Size layık olan da budur. Şehitlerin anılarına bağlılığın bir gereği olarak çektiğiniz acılar, verdiğiniz emekler, harcadığınız çabalar sizin için yaşam oluyor. Bunun dışında ne başka bir şey istenir, ne de fırsat verilir. Önderliğe vereceğiniz söz bu doğrular temelinde olacaktır. Bu, zafer sözüdür, sonuna kadar başarıma sözüdür, yetmezlik ve hatalardan arınma sözüdür, düşmana karşı da halk savaşını sonuna kadar başarıyla götürme sözüdür.

Dikkat edilirse, önemli bir çözümleme daha yaptık. Bunlar komutanlık çizgimizi oldukça belirginleştiren çözümlemelerdir. Bir çözümlemede bir kişiliği netleştirmek ve komuta çizgisine getirmek, bir kişilikte bir sistemi açıklığa kavuşturmak oldukça aydınlatılmıştır. Benim bir kişinin şahsında yakaladığım, hepinizin şahsında yakaladığım tespitlerdir. Çözümlemeler hepiniz içindir. Kesinlikle eskiden yaptığımız gibi, "Bu bana göre değil de, adı geçen arkadaşta, adı geçen komutana göredir" demeyin. Hayır, kesinlikle hepinize göredir. Hatta daha fazla siz üzerinize almalısınız. Üçüncü bir şahsı çözümlemişe tabi tutmamız bile size fazla gelmelidir. Doğru komuta özellikle yapımızı yeniden bir komuta çizgisine göre şekillendirirken, son derece hayati bir başlangıçtır.

Verilen sözler dikkatle takip edilirse, sonuç, halk ordumuzun ve savaşımımızın mükemmel yürütülmesidir. Yalnız başına bir grubun bile savaşa adım atması, başarı için en temel bir garantidir. Hem de çok kısa bir süre içerisinde halk ordusunun nicel ve nitel gelişimine, parti öncülüğünün oturtulmasına, halkla sağlam ilişkilerin geliştirilmesine, kısa bir süre içinde yine derinliğine ve

genişliğine kurtarılmış bölgelerin yaratılmasına, hatta halk iktidarının kızıl üslerini parça parça kurmaya bile yeterlidir. Şimdiye kadar oldukça açığa çıkarılan nedenlerle yapamadığınız, ulaşamadığınız bu çok tarihi göreve gerçekten büyük bir istek ve azimle, yine yanıp tutuşan bir çalışma tarzıyla yol alırsanız, hem geçmişte telafi edebilir hem de o çok istediğiniz, ulaşmak için can attığınız yaşama kavuşabilirsiniz. Başka türlü bir şeyi ne partiden, ne kendinizden, ne de yaşamın kendisinden bekleyin.

Benim burada kesinleştirmek istediğim -bundan sonra ister olayım ister olmayayım, hatta isterse yarın öleyim-, bir zaferin kesinleştirilmesidir. Aslında her güne bu anlamda yüklendik. Bizde sözle çok oynanıyor. İnanılmaz ölçüde söz enflasyonu var. Çabayla da çok oynuyorlar, yerinde olmayan çabalar harcıyorlar ve insan bundan büyük üzüntü duyuyor. Kendime değil, size üzülüyorum. Şuna inanıyorum: Benim çabalarım az çok tarihte yerini bulur. Ben bunun tedbirini kendim için aldım. Benim kendime verdiğim bazı sözler vardır, inadım vardır, bunu yürütürüm. Gönül istiyor ki, sizin de böyle tarihe verilmiş ve başarılı olmuş sözleriniz olsun. Biraz da bu direnişe yaraşan budur. Buna ulaşmamanız bizi çok üzüyor. Bu insanlara, bu gençlere yazık diyorum; kendilerini bu işe vermesini bilmiyorlar. Çok ucuz ve basit hataların ve yaklaşımların kurbanı oluyorlar. Ben bile kendimi bunlar gibi bu savaşa veremem. Bu kadar büyük ver, ama bu kadar ucuz kaybet! Gel de üzülme. Hem de bir hiç uğruna. Onu burada çözmeye çalıştım.

Bütün bunları neden belirtiyorum? Gruplar kaybettik, dağ gibi yiğitler kaybettik. Nedeni basit bir ihmalkarlıktır, basit bir dikkatsizliktir, basit bir kural gereğine göre üslenmemedir. Bayağı dikkatsizlik, keyfiyet, sözüm ona ucuz rahatlık anlayışları... Dağ gibi değerleri bu yüzden kaybettik. Kendimi bile şöyle tahlil ediyorum: Neden buna fırsat verdin? Dikkat ederseniz, bende fırsat verme söz konusu değildir. Çok amansız üzerinizde duruyorum, ama yine de kendimi affedemiyorum. Yine de buna fırsat vermemeliydin, kıyamet koparmalıydın, daha da büyümeliydin, kendin görmeliydin, önlemeliydin diyorum. Ve sorumluluk anlayışı nedeniyle halen bu çalışmalarını böyle yürütme gereği duyuyorum.

Şimdi bu ortak sorundur. Ben babamın malı mülkü için bunu yapmıyorum. Bu ülkenin halkına bu insanca yaşama olanağını biraz verebilmek için yapıyorum. Bu konularda süper namussuz olmalıyım ki, işte o adı geçen ve sizin oldukça kendinize yakıştırdığınız yetersizlikte kalayım! Ben onu kendime en büyük hakaret olarak değerlendiririm. Onun izahını bulmak, onunla kendimi savunmak bir yana, ben kendimi en aşağılık birisi olarak değerlendiririm. Ben böyle hatalar karşısında sessiz kalırsam, boyun eğersenem, doğruyu dayatmazsam, en büyük hain benim. Kime neden suçlama yapacağım, neden herhangi bir gerekçeye sığınayım? Sebep sensin diyeceğim.

Zaten kendimi böyle değerlendiriyorum ve böyle değerlendirdikçe görüyorsunuz ki, kendi hesabımı kendime veriyorum. Hatta kendime, gücün başkalarına yetmiyorsa kendine niye yetmiyor, kendini geliştir, kendini hakim kıl diyorum. Bilindiği gibi böylece kendimi geliştirdim. İnsan sonsuz gelişebilecek esnekliktedir, atom bombasından daha büyük bir patlayıcı olabilir. Ben bile kendimi sınırlı geliştirdim. Bakacağım, siz gelişmiyorsanız, kendimi geliştireceğim. Sizlerle birlikte gelişmek isterdim, bunun için kendimi bile unutturcasına size adıyorum, ama bir türlü çözümlenemediniz. Dönem, inadınız buna imkân vermedi. Kendimle uğraşmasını bilirim. Nitekim bugüne kadar böyle gelmesini bildim. Ama açık, yani sizlerle de mükemmel büyümek istiyorum. Kendimi adeta unutturcasına yoldaşlık çizgisinde, kişiliğinde eritircesine kesinlikle böyle gitmek istiyorum.

Bu benim kolektivist anlayışımdır. Ama siz, bütün ısrarlarıma rağmen, bu kolektivizmin gereklerini yerine getirmediniz. Ne yapalım? Kendimi ilahlaştırırım, müthiş inisiyatifimi kullanırım. Bununla olmadı başkasıyla, onunla olmadı daha başkasıyla, bir nesille olmadı başka bir nesille... Görüldüğü gibi bu da beni derinleştiriyor, beni yüzyıllara yayıyor ve müthiş halklaştırıyor, milyonlara kavuşturuyor. Kötü mü oldu? Hayır. Bir parti kuşağıyla olmazsa, bu işi halkla yaparım, gelecek tarihle yaparım. Böylece kendimi kolay çiğnetmiyorum, kolay yenilgiye uğratmıyorum, düşman beni kolay ezemiyor. Şimdi düşman "Bu ölse de artık biz kurtulamayız" diye kara kara düşünüyor. Bu ne demektir? Mezara düştüğümde bile kendimi savaştırmam demektir, yaşatmam demektir. Sanırım bu biraz anlaşılıyor. Doğrusu da, güzel olanı da, yaraşanı da, beklenen de budur.

Bunu önceden de belirtmişim. Ama belirttiğim gibi esef ettiğim, hiç de yakıştıramadığım nedenlerle çok değerli arkadaşlar onların sorumluluğu altında, yine çok büyük değerler bana göre çok trajik bir biçimde, hatta affedilmez yaklaşımlar sonucu kaybedildi. Öfkem bunadır. Şimdi görüyorsunuz ki, buna artık fırsat vermemekte çok kararlıyız. Artık sizlere bu kadar vermeye de gerek yoktur, hatta size bu eleştiriler bile yakışmaz. Size yakışan, "Anlaşıldı ve bundan sonraki pratik, bu devrenin şahsında, hatta bir konuşmanın şahsında bile oldukça başarıyla seyredilecektir" demektir. Ben de her zaman sözümü bu temelde verdim, güne böyle başladım; tek istediğim nefes alıp vermektir. Gerisi başarı olmadı mı? Daha yeni başlarken de günlük yaşamım bir başarı değil miydi? Şimdi de durumum bir başarı değil midir? Siz benden daha fazla bunun için yaşamıyor musunuz? O halde ne yapıp edip başarıdan başka hiçbir gelişmeye şans vermeyen ve nerede olursanız olun, yine göreviniz ne olursa olsun, ben orada oldukça, yaşadıkça gelişecek olan başarıdır.

Ben bu şiar temelinde tekrar son sözleriniz temelinde başarılı olmanızı diliyorum. Bu kez diyorum ki, başarı şansı yüksektir. Bu, kendini bazı sözler karşısında yanıltma da değildir. Çünkü yapılan yüksek çözümlenmeler, çok ciddi ve hesapta olmayan nedenler olmazsa, bizi son derece iddialı ve başarılı kılacak niteliktedir. Söz bu temeldedir. O halde başarı da kesindir.

7 Temmuz 1995

ORDULAŞMAK ULUSLAŞMA, SOSYALLEŞME VE SİYASALLAŞMADA DEV ADIMLAR ATMAK DEMEKTİR

Gerek özel savaşın yoğunluk düzeyini, gerekse buna karşı yürütülen devrimci savaşımızın tarafımızdan yoğun bir biçimde çözümlenmelere tabi tutulmasını daha üst bir ordu kuruluşu ve savaş tarzıyla karşılamak istiyoruz.

Savaşta durağanlık ölüm demektir. Halk savaşının dinamiği, asla durağanlığı kabul etmez. Özü gereği zafer doğrultusunda sürekli yaratıcılığın, az bir güçle basitten karmaşığa doğru savaşı geliştirerek sonuç almayı bilmenin de teorisi. Eğer aleyhte çok ciddi objektif koşullar yoksa, hatta sınırlı bir çerçevesi mevcutsa, gerisi teori ve onun hayata geçirilişinin irade gücüdür.

Bu anlamda halk savaşımızın gelişimi önünde ciddi objektif engeller olmadığı gibi, sübjektif koşullarda da bilinç ve iradeyle büyük ve hızlı gelişmelerin kaydedilmesi için olanaklar fazlasıyla mevcuttur. Özellikle gerek bu son çözümler, gerek savaş birliklerine yönelik perspektifler, savaştaki temel sorunumuzun kurmay faaliyeti olduğunu, bu konuda çok dar ve bireysel kalındığını, kolektif bir kurmay gücüne ulaşamadığını, bunun da zincirleme etkisini ordu ve savaş düzeyimizin beklenen tarzda gelişme göstermemesi biçiminde ortaya koyduğunu ve çok anlamsız kayıplar kadar tıkanmaların yaşanmasına yol açtığını göstermiştir. Bunlar en çok tartıştığımız ve çözüm için tüm gücümüzü ortaya koymamız gereken olgulardır.

İyi bilmek gerekir ki, ordu çalışması irade çalışmasıdır. İrade de disiplindir. Orduda disiplin, bilincin kendini kurallar temelinde yaşama geçirmesidir. Dönem için çok gerekli olan, sayı kalabalığı ve teknik olanaklar değildir; bunlar çoktan sorundan çıkmıştır. Gerekli olan, işin derinliğine hükmeden, gidişatı belirleyecek, her koşul altında onu sevk ve idare edecek kurmay gücü olabilmektir. Bunu aşmaya çalışırken, kişilikler uzun süredir kendilerini eğitememelerinden ve çok dar tutumlar içinde ısrarla kalmalarından dolayı engel teşkil ediyorlar. Çok amatörce, son derece alışıldıkları bir keyfi tutumla tarihin en önemli çalışmasını sakatlıyorlar. Hakkını vermek şurada kalsın, haksızlık ediyorlar. Tabii bu da halkımızın çok değerli savaş olanaklarını, başta yiğit savaşçı öğeler olmak üzere, zorbela yaptığı fedakârlıkları maddi ve manevi anlamda boşa çıkarıyor.

Komuta çözümlerinde sorunları bütün yönleriyle biraz ortaya koymaya çalıştık. Savaş ya verilir, ya hiç içine girilmez. İnsan ordu çalışmalarına ya olağanüstü yeteneklerle katılır, ya hiç katılmaz. Öyle anlaşılıyor ki, çoğunuzun, hatta şu an savaşı yürütmekte olan yapımızın, gerçekten orduyu ve savaşı yaşadıklarını söylemeleri çok zordur. Bir tarz uydurmuşlar, bir köylü tarzı veya ağzı laf yapacak birkaç kişi varsa onların da kendilerini bile yaşatmaktan aciz bir konumda yaşayıp gitmeleri söz konusudur. Bin bir ordu sorunu çözüm beklediği halde, ilgi bile göstermeden, zaferi kesinleştirmeyi bir yana bırakalım, kendi kısa vadeli yaşamlarını bile garantiye almadan savaşa alay edercesine günü gün ediyorlar. Bunun da altında doğru dürüst siyasal amaca, tutkulu bir yurtseverlik ve insan severliğe ulaşmama var. Baskı ve sömürü düzeninin aşılması için gereken kin ve öfkenin, ayrıca alternatif yaşamın çekiciliğinin bilince ve ruha yansıtılıp geliştirilememesinden dolayı, niyetleri ne olursa olsun, gerçek bir tutuculuk ısrarla dayatılmakta ve yaşatılmaya çalışılmaktadır. Bununla savaşların kazanıldığı tarihin hiçbir döneminde görülmemiştir.

Anlam vermekte güçlük çektiğimiz husus, bu bilinç kişiliğiyle böylesine kızgın bir savaşa yer almanızdır. Yüreğiniz bunu nasıl kaldırıyor, beyniniz çözümsüzlüğü bu kadar uzun süre nasıl yaşayabiliyor? Bununla en çok kendinize kötülük yapıyorsunuz. Yıllarca ordu faaliyetlerinde olup da bir kuruluşa yol alamamak ne demektir? Kısaca çok sıradan sorunlara bile çözüm gücü olamamak, bir savaşı geliştirememek ne demektir? Bununla nereye gidilecek? Büyük bir yoğunlukla bunun üzerinde durduk. Hatta özellikle yetişme tarzınızın düşmanla bağlantısı -ki, bu da yabancılaşma ve her türlü kişiliksizlik, adeta düşmanın her türlü işlevini götürmeye ayarlanmış güdümlü kişiliktir- ortaya koyduk. Bunun yerle bir edilmesinden tutalım fetheden kişiliğin özelliklerini yakalamaya kadar, bunun neden anlaşılmadığını veya çoktan halledilmesi gereken bu sorunları neden gideremediğinizi sorguladık. Devrimi zafere ulaştırmak bir yana, şimdi sizi bile yaşatmak ciddi bir sorundur.

Anladık, bu halk kendi elinde bela olmuş, peki ya siz? Sizi nasıl bela olmaktan çıkaracağız? Devrimciler kurtuluşçu insanlardır; kurtuluşçu insanlar da, kurtuluşun önünde ne engel varsa onları kaldırmasını bilen insanlardır. Bu kişilik yapınızla kendiniz kurtuluş önünde engel olursanız. Gayet tabii bu durumda sorun önce sizi halletmek olur. Hiçbir ordu bu kişiliklerle yürümez. Sizin bahanelerinizi çoktur. Birçok gerekçeye de sığınmıyorsunuz; "Parti bizi böyle kabul etsin, ordu biraz böyle olsun" diyorsunuz. Bu biçimler yerle bir edilmeyle mahkumdur.

Kendi sorumluluklarımızın derin farkındayım, bunun gereklerini yerine getirmek için olağanüstü tutkuyla çalışıyorum. Peki, size ne oluyor? Yaşamı, savaşı ne sanıyorsunuz? Hatta bu geriliğe neden böyle dalmışsınız ve bunu neden bir kader gibi görüyorsunuz? Buna ben yol açsaydım, kendimi bin defa paralırdım. Bana yaşamın önünde, savaşın önünde engel olduğumu bir saniye için bile söyleseniz, önce kendimi yerle bir eder veya dönüştürürüm. Şimdi aynı şeyi siz kendiniz için söyleyemiyorsunuz. Tabii belki şimdi çözümlendiğinizi söyleyebilirsiniz. Bundan sonrası daha doğru ve yeterli geçecektir. Sorun bu değildir. Sorun, varolan önümüzdeki yapılarıdır, önümüzde dağ gibi biriken sorunlardır. En önemlisi de gerçekten zamanında ve yerinde yüksek çözüm gücü olmamızdır. Birey olarak siz çözümlenmiş de olabilirsiniz, sorun yalnız bu değildir.

Öyle anlaşılıyor ki, aslında düşünce düzeyinizle planlamada fazla role soyunmak istemiyorsunuz. Bu da sizi yüksek düşünmekten ve sorumluluklarla yürümekten alıkoymuyor. Öyle bir aşamaya gelip dayandık ki, yenilmedik. Bu doğru, fakat durumunuz zafer için elverişli değil. Hatta ciddi bir savaşı şimdi planlayalım diyoruz. Kafamızı en çok yoran, bu eylem biçimini nasıl aşmalıyız sorusudur. Eylemler taciz düzeyini aşmıyor. Bu dağlarda -meydan muharebesi veya mevzi savaşından bahsetmiyorum- öyle bir hareketli savaş tarzını yakalayalım ki, gerçekten savaşın kaderini değiştirecek bir savaşa verelim. Bu mümkündür ve mevcut gelişim düzeyimiz buna zemin hazırlamıştır. Ama halen bunun planlamasını kendine sorun yapan ve pratik çözümünde de iddialı olan fazla sorumlu komuta öğemiz yoktur. Hep sıradan işler, neticeyi, aşamayı etkilemeyecek eylemler var.

Savaş, durağanlığı kabul etmez. Biz de bu tarzı fazla kaldıramayız. Önderlik olarak da, eğer bu düzeyle bazıları iş olabilir diyorsa, aslında onlar müthiş bir sağcılığı dayatıyorlar ve tedbir alınmazsa bu yenilgiye gider diyoruz. Ne yazık ki yenilgiden değil de, başarıdan sorumlu tutulması gereken birçok komuta gücümüz bu soruyu kendine sormuyor. Hatta kendilerini öyle bir rahatlık anlayışına kaptırmışlar ki, kendilerine göre bu düzey yeterlidir, hatta fazladır bile. Konumu böyle olanların aslında partiden, partinin çizgisinin gereklerinden anladıkları fazla bir şey yoktur. Çok geri, çizginin gereklerinin çok dışında, oldukça keyfi, savaştan da pek bir şey anlamayan bu kişiler bunu da savunarak, partide kabul görmesi için her türlü sağ anlayışı, köylü kurnazlıklarını, yine aydının da demagojik laf gücünü kullanarak kendilerini savunmaya çalışıyorlar. Partinin bu yaşamlarını kabul etmesini, nereye kadar böyle gidersek gitmemiz gerektiğini adeta ısrarla dayatıyorlar.

Açık ki biz bunu büyük bir endişeyle karşılayacağız. Bu hareketin nabızı durumundayız, anı anına her şeyi hissediyoruz. Buna dayanarak belirtebilirim ki, bu anlayışın kesinlikle yüksek başarıları sağlaması ve mevcut düzeyin bile korunması şurada kalsın, günlük olarak tedbir almazsak bunlar felaket getirir. Birçok komuta kişiliğimizin durumu, felakete götürme durumudur. Belki onlar fazla farkında değil, ama almış olduğumuz tedbirlerle durum yürütülüyor. Bunların gerçeğine ve yaşam tarzlarına bakılırsa, her şeyi bitmiş gözle değerlendirilmelidir. Ne yazık ki bir de bunu anlamıyorlar. Hatta daha da kötüsü, parti ve ordu çalışmalarına tarz olarak durumlarını dayatma ısrarındalar.

Kadro yapımızın fazla yaratıcı olmaması, sorumluluklarını idrak etmemesi, kötü bir uzlaşma içinde kalmaları, çizgi ve tarz konusunda bu tutuma epey prim veriyor. Görünüşte hepsi iyi niyetli çalışıyor. Ama sorun bu değildir. Sorun, sonuç alıyor mu almıyor mu, bu durağanlığı yıkıyor mu yıkıyor mu, savaşın zafer tarzını yakalıyor mu yakalamıyor mu sorunudur. Yoksa görünüşte hepsi çalışıyor, belki de hamalca herkesten fazla çalışıyor. Ama bu kurmay çalışması, sonuç alıcı bir çalışma değildir. Bu, hepini kendine biraz yakıştırdığı niteliksiz bir çalışmadır. Ciddi bir kurmaya dayanmıyor. Planı olmayan bir çalışmadır, rasgele ve kendiliğindedir. Bu da sonuç vermiyor.

Güncel savaş ve ordu sorunlarını daha da özgün anlamak gerekir. Hatta yakaladığımız sınırlı gelişme olanakları bizi biraz yaşıyor. Bu da epey bir gelişmedir deyip kesinlikle aldanmamak gerekiyor. Karşımızdaki özel savaşın amaç ve stratejisini, hedefini kesinlikle bilmemiz değil, anı anına hissederek kendi savaşımıza anlam vermeniz gerekiyor. Neden bizde gelişkin bir kurmaya ve onun komuta ettiği bir orduya ulaşamıyoruz denilirse, nedenler böyle sıralanıp dökülebilir. En önemlisi de, bu tarz güçlü komuta kişiliklerini yetiştirmiyor. Yapının büyük bir kısmı savaşmadan adeta çürütülüyor. Kaldı ki parti öncülüğü epey gelişme sağladı; yine koşullar değerlendirilerek, olanaklar oldukça artırılmaya çalışılıyor. Ama tüm bunlar kolay çürütülüyor. Birileri tutuculuğu esas alırken, etrafındaki yüzlerce insanın da buna seyirci kalması en az tutuculuk kadar tehlikelidir. Bunu anlamamız gerekiyor. Çünkü sizin çoğunuzun durumu böyledir. Sıradan birer seyirci gibi savaş sorunlarına bakıyorsunuz. Halbuki tarzınız, hücum tarzı olacaktı. Sorunlara büyük kafa yormayan, iradeyi amansız dayatmayan kişi ne kadar gelişebilir?

Yaptığımız, ciddi olarak sorunlara hiç ortak olmama; yapılamıyorsa neden yapılamadığını, yapılması gerekiyorsa nasıl yapılması gerektiğini hiç sorgulamamadır. Bu, en oportünist bir tavrıdır. Aslında kendinize de bu anlamda kötülük ediyorsunuz. İcinizde hanginiz istese bir sağlam takım kuramaz, yönetemez? Hatta daha da kafasını verse, hanginiz ciddi bir ordu kuruluşuna gidermez? Hanginiz bir dağı savaşa kim hazırlayamaz? Hepsini yapabilirsiniz. Ama öyle bir yakıştırmışsınız ki, “Ne de olsa parti yapar, ben kendimi en dar ve en az yoran bir çizgide tutarım, sıradan bir görevle yetinirim. Bu da benim için uygundur. Zaten fazla rahatımı bozmaya ne gerek var? Her şeyi ben mi kurtaracağım?” diyorsunuz. Bu, en tehlikeli oportünist tarzıdır ve neredeyse herkes böyle yapıyor.

Bununla ne kadar kötülük yaptığınızı biliyor musunuz? Görevlerin üzerine yürümek, hep bir yerden, hep bizden beklemek en tehlikeli oportünist tarzıdır diyorum. Bu, davranışlarınızda ve yaklaşımlarınızda kendini ele veren bir tarzıdır. Artık bu neyin oportünizmi, neyin gafleti, neyin ciddi yetersizliğidir, bilemem. Belki birileri buna yol açtı, ama siz de alet olup gittiniz. Bunun böyle olmaması gerekir, doğrusu budur. Ama siz bu savaşı veremediniz. Ben tüm gelişmeleri nasıl idare ediyorum? Görüyorsunuz ki, her gün kendimi adeta iğneyle kuyu kazarcasına üretime çekmek istiyorum, daha ne üretebilirim diye yüklendikçe yükleniyorum. Siz hazır hazine üzerindesiniz, elinizi uzatsanız altın tutarsınız. Devrimci bir pratik çalışmada onu da yapmıyorsunuz. İğneyle kuyu kazarcasına kendinizi üretime çekmeniz bir yana, hafif bir el dokunuşuyla yapabileceğiniz işler varken, bu gücü bile göstermiyorsunuz veya yanlış çalıştırılıyorsunuz. İşte bu, hamalın çalışmasıdır. İstedik kadar yükün altına gir, taşıdığın bir çuval arpadır. Bunun da ne değeri var? Kaldı ki devrimci çalışma altın çalışmasıdır, onu yapacaksınız.

İşin en tuhaf tarafı, gözle görülür engelleyici de yoktur. Hepsi iyi niyetlidir, hepsi varım diyor. Örneğin bu grubumuz bile ‘mükemmel varım’ diyor. Ama gidince elleriniz birbirinize dolaşacak, etkisizleşeceksiniz veya etkisizleştirileceksiniz. Bunu nedeninin de ne olduğunu fazla düşünmeyeceksiniz. Bir bakarsınız ki umulan veya düşünülenle gerçekleşen arasında dağlar kadar fark olmuş ve bunun asıl sorumlusu yine sizsiniz. Bu konuda suç şurada burada aramaya gerek yoktur. Anı anına tarzı dayatmamakla buna siz yol açtınız. Bilinen, fazla kurmay değeri olmayan, fazla kuruluş çabası teşkil etmeyen bir yaklaşımı esas aldınız; onunla kendinizi oyaladınız ve sonuç, umduklarınızla ters bir gelişme oldu.

Bunun nedenlerini de kendi yetersizliğinizde arayacaksınız. Artık çözüm bu anlamda kişinin kendisindedir. Engelleyiciler her zaman, her yerde var; ama birilerinin aşması gerekir. Doğruca ve yerine göre tarzı oturtturarak ciddi bir kurmay, dolayısıyla ordu ve savaş gücü haline gelmemizi engelleyen başka neden göremiyorum. Sorunları yanlış ortaya koymak istemiyoruz. Birkaç kişiye takılmamak çok önemlidir, ama siz hep böyle takılıyorsunuz. Sıksanız suyunu çıkarabileceğiniz birçok şeyi kurutuyorsunuz. Bunları sorun olarak ortaya koyamam. Ama siz hep böyle yapıyorsunuz. Sıradan halledilecek bir sorunu aşılabilir gibi gösteriyorsunuz. Hiç sorun olarak görülmemesi gereken bir şeyi sorun diye belirtiyorsunuz. Böylece kendinizi sıyrıyorsunuz. Bu yanlarınız çok gelişkindir.

Tüm bunlar dönemin kurmay tarzını yakalamamanıza götürüyor. Bahane çoktur; kişilikleriniz bahane yaratmaya, kendini aldatmaya oldukça elverişlidir. Tabii kurmaylık yırtıcı bir çalışmadır. İğne ucu kadar bile olsa, her şeyi değerlendiren çok gerçekçi bir çalışmadır. Yine iradeye müthiş yüklenmek kadar, koşulların da objektif değerlendirmesini en gerçekçi tarzda yapan bir çalışmadır. Hemen her şeyi iyi hesaplar; moralinden tutalım fişegine kadar, dağından tutalım lojistiğine kadar, sayısından tutalım niteliğine kadar, düşmanın kendisinden tutalım kendi her türlü cephe olanaklarınıza kadar hepsini anı anına değerlendirerek kendi planını ortaya koyar. Neye güç yetirebileceğini yeterli bir grupla kesin mümkün kılar. Planı odur, kafasında kestirir, tartışır, onu gün yüzüne çıkarır. Bu bir kurmay heyetidir, grubudur. Bazıları da sorumluluğunu üstlenir. Bu çalışmayı böyle yaşama geçirebiliriz. Ama onlar derhal unutulur.

Bunlardan büyük kaçınma var. Yani nerede oturacağını, kimle nasıl konuşacağını bile bilmiyor. Yine benim endişelerim fazladır. Herhangi bir grubumuz, gidip nerede ilk değerlendirmeyi yapacak veya herkese ve her yere göre en uygun değerlendirmeyi nasıl başlatacak? Kişileri işlere nasıl ortak edecek? Derinliğine ve genişliğine alt-üst çalışmalarına nasıl anlam verecek? Bu konularda endişelenip duruyoruz. Çünkü yüksek komuta yeteneğiniz yoktur. Çok sudan bir bahaneye bile aldanıp idare ediliyorsunuz. Hem de bu iyi niyetle oluyor, yani burada kasıt aramıyoruz. Göremiyorsunuz, esası yakalayamıyorsunuz. Bunun için iradenizin keskinliği, onun çalışmaları çok can alıcı yerinden yakalaması yoktur. Bir bakıyorsunuz felç olmuştur.

Bunları aşmak için epeyce tartıştık. Yalnız bir devrimizin şahsında değil, bütün savaş birliklerinin yönetim kişilikleriyle de tartıştık. Görünüşte anlıyorlar; fakat pratiklerine baktığımızda, halen ciddi bir kurmay çalışması, dolayısıyla ordu ve savaşın geliştirilmesi ufukta gözüküyor. Kendilerine bıraksak, bu konuda ağır darbeler yemekten kendilerini kurtaracaklarını sanmıyoruz veya bu konuda endişeleniyoruz. Beklenmedik kayıplara uğramaları, bu kurmay kafalarının gelişmemişliğinden dolayıdır. Hakim olamıyorlar. Tabii bu çok büyük bir yetersizliktir.

Biz tarihi olarak da az direnmedik, az kan dökmedik, az acı çekmedik, ama çok kötü kaybettik. Aynı hikâye tekrar başımıza getirilmek isteniyor. Size göre, ufkunuza göre de olabilir. Ne olacak, tarihi bir zafer çok mu önemlidir? Önemli olan direnmektir, namusuyla savaşmaktır, ama bu hiçbir şey ifade etmez. İstedğin kadar diren, namusunla savaş, tarih hep böyle geldi ve hep düşmana yaradı. Sonuç alma kişiliğiniz son derece zayıftır. Hep iyi niyetlice şuraya buraya havale ediyorsunuz. Zaferi kendi kişiliğinizde düğümleyen kişiliklere ihtiyacımız var. Benim yaşamım zaferin garantisidir diyebilmeniz gerekiyor. Kaçamak yapmaya, kendini sağa sola yatırmaya hiç gerek yoktur. Bu çalışmadır, bunu ya başarırız ya başarırız. Düşman bile karşımızda hep bu sloganı kullanıyorsa, bizim için bu bin defa daha doğrudur. ‘Ya başarı, ya başarı’ sloganı bizim sloganımızdır. Çünkü bunun dışında hiçbir yaşam seçeneğimiz yoktur. Yaşam umutlarınıza kesinlikle bir şans bile verilemez.

Tam da bu noktada diyorum ki, insan size bakınca, bunları nasıl yaşatacağınız sorusunu sormadan edemiyor. Halbuki sizin için sorun bu değildir. Sorun, nasıl yaşatacağınız sorunudur. Yoksa parti bizi nasıl yaşatır diye sorun yoktur. Gelmişler -tabii herkesi kastetmiyorum-, “Bazı yönlerimizi parti bu şerefli direnişçilikle rahatlıkla kabul eder ve biz de götürürüz” diyorlar. Bu kendini yaşatmaya çalışan kişiliktir. Yoksa bir halkı veya bir zaferi yaşatacak kişilik değildir. Bunu aşacaksınız. Bu bunalım teorilerine sığınmayın, gelişmeme bahanelerine sarılmayın. Ya bu deveyi güdersin ya bu diyardan gidersin; ya yaparsın ya da yaparsın. Ya yaşarsın ya yaşarsın. Dikkat edin, ya yaşarsın ya ölürsün demiyoruz; ya kazanırsın ya kaybedersin de değil. Bizim için tarihin bu aşaması, bir kelimeyi hep iki defa tekrar etmedir; alternatifi yoktur. Başarı dışında, zafer dışında, kazanma dışında, geliştirme dışında seçenek yoktur. Ama size göre her şey mümkündür. Bu olmaz diyoruz. Gerçek bir PKK öncülüğü ve çabası ‘her şey olabilir’ düşüncesine kapalıdır. Affetmez, en küçük bir olumsuzluğa bile tavır koyar. Tarih böyle söylüyor, bunu kendiliğimden icat etmiyorum. Size, seçeneğiniz yok diyorum. Düşmanımız başka türlü yaşamınıza iğne ucu kadar açıklık vermiyor. Hayat sizi bu noktada böyle olmaya zorluyor. Kendinizi saptıramazsınız. Savaş, yaşamın tek yolu olarak gelmiş dayanmış ve bu savaşı vermesini bileceğiz. Mademki bunun dışında yol yoktur, mademki her şey bu temelde kazanılacak, o halde neden oldukça yüklenmiyoruz?

Büyük yüklenme, başarıyla yüklenme, az olanakla büyük gelişmeleri sağlama: Planlamamızın dayanması gereken en temel anlayış budur. Hiç kimse başka bir anlayışla kendini bu yeni dönem planlamasına dahil ettirmesin. Yeni dönemin savaş ve ordu planlamasına dahil olmak isteyen her kadromuz, öncelikle anlayışını bu biçimde netleştirecek ve aynı anda bu anlayışla kendini hayata geçirecek, üstlendiği bütün görevleri bu anlayış temelinde yerine getirecektir. Biz de diyoruz ki, eğer böyle yapılırsa bu işte aşama kaydederiz.

Yeni dönem planlamamız gerçekten hiçbir dönemle kıyaslanamayacak kadar gerçekçidir ve hayata geçirilme şansı yüksektir. Neden olmasın? Olmaması her şeyi götürüyor, bütün iyi niyetinizi ve çabanızı boşa çıkarıyor. Kaldı ki insan, bu planlamaya büyük bir coşkuyla katılır. Çünkü savaşta belirleyici düzeyi yakalayacaksınız. Orduda artık büyük güven duyacağınız bir kurum kazanacaksınız. Artık derin endişeler ve korkularla değil, zafer tutkularıyla yaşayacaksınız. Bunun dışında da hiçbir seçeneğiniz var mı? Böyle bir kuruluşa tüm yeteneklerini ayaklandırarak yaklaşmak gerekiyor. Burada başka küçük hesapların yeri olabilir mi? Hatta küçük düşünmek, küçük yapmak size yakışır mı? Açık ki her sorumlu kadromuz nerede olursa olsun, kademesi de ne olursa olsun, bunu zorlayarak sonuç almayı bilmelidir.

Tekrar belirtiyim ki, bu bizim döneme ilişkin yaptığımız en üst düzeyde çözümlerimizdir. Kimsenin buna engel teşkil etmemesi gerekir. Engel teşkil eden en üst ve resmi düzeyle oynuyor demektir ki, buna da gücü olmaması gerekir. Yani “Şu kişi engelledi, şu alan engelledi” deyip boyun eğmemek gerekiyor. Çünkü biz burada bunu sizlerle tartışıyor ve büyük bir kararlılıkla sonuçlandırıyoruz. Yeni dönem planlamasına böyle gidiliyor. Herkes yeni döneme bütün yaratıcılığıyla katkısı gösterecektir. Direkt savaş karargâhlarında olur, hatta onun cephe gerisinde olur, emredilen neyse onu yapacaksınız. Bizim gerçek bir partiliden ve onun ordu çalışmalarından beklediğimiz budur.

Gerilla Tarzımız Yıldırım Tarzıdır

Bu anlayış temelinde daha somut bir planlama çalışmasına nasıl başlayabiliriz? Buna da biraz değinmek, en azından yürütülecek tartışmalara açıklık getirmek istiyoruz. Öncelikle kısaca da olsa düşmanın özel savaş konumuna bakalım: Faşist rejim, özel savaşın arkasındaki hükümet, parlamento, son derece göstermelik olduğu kadar, harfi harfine özel savaşın dediklerini kabul edecek düzeydedir. Yani Türkiye’nin siyasal konumunun özel savaştan ayırt edilemez, hatta onun mutlak emrinde olduğunu anlamak zor değildir. Daha da ötesi, toplum da bu özel savaşa alet olmuştur. Siyasal rejimin bu anlamda muhalefeti de yoktur. Hepsi özel savaşa endekslenmiş, onunla milli mutabakat adı altında birleştirilmişlerdir. Çelişkiler çok yoğun olmasına rağmen, yine halkla da çok yoğun çelişkileri olmasına rağmen, psikolojik özel savaş yöntemleriyle idare ediyorlar.

Şüphesiz son günlerde çelişkileri had safhadadır, adeta irin olmuş akıyor, her tarafı kirletiyor. Emekçiler, işçiler, köylüler, memurlar gerçekten tahammül edilmez yaşam koşullarında bulunuyorlar. Dış ilişkilerdeki tıkanmalar devam ediyor. Ama bu, mevcut özel savaş rejimi zayıftır, kendi kendine yıkılır demek değildir. Hayır. Bu anlamda ne kadar zorluk da yaşasa, kendini yaşatmak için daha sıkı örgütleniyor. Giderek, özel savaşla bağlantıları olan herkes bir suçlular grubu gibi yaşamak için birbirlerine sınımsız sarılıyorlar. Direkt veya dolaylı bu rejimin suçlarına bulaşmış ne kadar kişi, sınıf, parti ve çevre varsa, hepsi suçluluk telaşıyla durumlarını kurtarmak için birleşiyorlar. Bu anlamda çözülmeyi değil, daha da kenetlenmeyi sağlamaya çalışıyorlar. Bu çok güçlü olduklarını da göstermez, bir zayıflığın ürünüdür, ama bir gerçektir. Dikkat edilirse, böyle rejimler ağır suçlu konumunda oldukları için çok korkarlar, çok korktukları için de kendilerini çok sıkı örgütler ve şu anda yaşanan durum da budur. Bu, güçsüzlüklerinin bir sonucudur. Ama buna güçlü kalmakla karşılık veriyorlar.

Çelişkileri için içindir, her yandan patlak veriyor. Yolsuzluklar yoğundur, her gün patlak veriyor. Kendi içlerinde olsun, halkla olan ilişkilerinde olsun, her gün her tür çelişme patlak veriyor. Ama tüm bunlar üzerinde de halen özel savaşın kontrol gücünü görmek gerekiyor. En önemlisi de her şeyi özel savaşa seferber etmişlerdir. Şu anda ekonomik cephedenen tutalım kültürel cepheye, siyasal cephedenen tutalım medyaya kadar hemen hepsi özel savaşa seferber edilmiştir. Diploması de buna seferber edilmiştir ve unutmayalım ki, tüm Türkiye’yi bunun için kullanıyorlar. Tüm Türkiye şimdi özel savaşın emrindedir. Artık ne kadar başarıp başarmadıkları ayrı bir meseledir. Bunun için gerekirse Türkiye’yi yok ederek özel savaşın emrine verirler. Oldukça çılgındırlar ve gözlerini budaktan esirgemezler.

Özel savaşın doğasını iyi anlamak gerekiyor. Her şeylerini cepheye, askeri yöntem diye tabir edilen yöne bağlamışlar. Umutları bundadır. Örneğin şu anda görünüşte iktidarda olan Doğru Yol-CHP ittifakı, varını yoğunu “Teröre karşı başarılıyız” söylemine bağlamıştır. Ama başarılı olamıyorlar ve her an çözülmeye karşı karşıya bulunuyorlar. Bunun için de başarılı olma uğruna her şeylerini ortaya koyuyorlar. Artık gerçekten bitiyor, Doğru Yol da bitecektir. Onun bütün sermayesi şuydu: “Terörü biz geriletтік” diyorlardı. Geriletemediği ortaya çıkarsa, bu partilerin tümü biter. Bu da özel savaş içerisindeki büyük bir geri adımdır, çözülmüştür.

Benzer diğer kurumlar da öyledir. Muhalefet de gelişmiyor, alternatif olamıyor. Muhalefeti de iyi anlamak gerekir. Muhalefet, özel savaşa muhalefet etmeme muhalefettir. Örneğin bir Mesut Yılmaz muhalefeti, aslında gerçek bir muhalefeti önleme muhalefettir. Tüm rahatsızlıklarına rağmen Refah’ı bile kontrol altında tutarak, en son bir seçenek olarak devrede tutmak istiyorlar. Düzen böyle kontrollü olmaya çalışıyor. Hatta kendilerine göre demokrasi paketlerini, anayasa değişikliklerini de sürekli gündemde tutuyorlar. Yani sıkıştıklarında böyle uyduruk yollara başvuruyorlar.

Esasta umutlarını bağladıkları hemen her kurum -ki, buna sendikalar da dahildir, çok çeşitli kitle örgütleri ve bunların ele başları özellikle dahildir- bu rejimden nema almışlardır, ittifak sağlamışlardır. Dolayısıyla ‘terörün’ bir an önce bitmesine ve hayal hanelerindeki ‘zafer’ temelinde bir kez daha iktidarı, Türkiye’yi paylaşmaya umut bağlamışlardır. Bunun yürüyemeyeceği açıktır, ama bunun dışında seçenekleri yoktur. Bu biçimiyle ısrar edecekler ve zorlandıkça zorlanacaklar. Halk zaten büyük öfke içindedir. Kendi içlerinde de çıkmaz derinleştikçe derinleşiyor. Bunun da hızlanması için sadece ve sadece devrimci savaşı tırmandırmamız gerekiyor. Bu noktada tüm gelişmeler her zamankinden daha fazladır. Bizim yürüttüğümüz gerilla savaşımıza ve onunla bağlantılı zorladığımız siyasal gelişmelerin hız kazanmasına bağlıdır. Biz gerilla savaşını tırmadırsak, askeri yolun yol olmadığını göstersek ve halkın kontrol dışında kalmasına yol açarsak, bu rejimin çözülmesi kesin hız kazanır ve önlenemez akıbete de gider.

Böyle olabilmesi için, yeni dönem planlamasından bahsedelim: Unutmayalım ki, generallerin de günlük planlamaları var; her gün planlama faaliyeti içindeler. En son ‘akıncı birlikleri’ diye bir tarz dayattılar. Neydi bu? Bir kontrgerilla tugayını tümüyle bizim ordu kurumlaşmamızın geliştirilmesi gereken bir yere saldırttılar. Biz bir yeni dönem planlamasında en az bir tugaylık güçle dönemi yakalayalım dedik; onlar bir tugayla hemen girdiler. Yani şunu demeye getiriyorlar: “Biz daha da hazırlıkliyız ve bindiririz” diyor ve adeta gerillayı uyguluyorlar. Hem de tipik, bizim yapmamız gereken gerillayı bizden daha iyi uyguluyorlar. Sözüm ona kendilerine akıncılar diyorlar, sözde yeni bir taktik geliştiriyorlar. Güney operasyonunda denediler; Dersim operasyonunda, diğer bütün o savaş alanlarında zaten her tür yöntemi denediler. Yani planları günlüktür.

Buna karşı şüphesiz bizim de askeri planlamamızın adım adım geliştirilmesi gerekiyor. Biz daha düşüncede tartışıyoruz, adamlar karşılık veriyor. Demek ki, bizim buna daha hızlı yaklaşmamız, kendi savaş planlamamıza gitmemiz, bundan sonraki gelişme açısından kaçınılmazdır. Karşı taraf buna zorluyor. Yani kendini yetkinleştirmiştir ve her türlü yöntemle saldırıyor. Sen de kendini yetkinleştireceksin, başka çaren yoktur. Bunu boşa çıkaracak kendi ordunu, onun savaşımını ya ayarlayacaksın ya da çaresizlik içinde kıvranacaksın. Zaten yüklenimleriyle de yapmak istedikleri budur. “Toparlanmak istiyorlardı, tekrar bozduk” diyorlar. Bu şu demektir: “Yeni bir planlama dönemine girmek istiyorlardı, biz bozuyoruz” demeye getiriyorlar. Bozmamaları için demek ki kendimizi yeterli kılacağız. Bunun için bütün olanakları seferber edeceğiz, savaş tarzını geliştireceğiz. Kontrgerillaya karşı gerillayı her yolla dayatacağız.

Yine örnek kabilinden olsun diye belirtiyorum: Bizim halk savaşımımızın 15 Ağustos Atılımı’ndan beri geliştiği saha var ve bu doğru bir saha seçimidir. Biz daha 1980’lerden itibaren, partinin yurtdışına çıkışından sonra, yeni dönem savaş çizgimizi geliştirmeye çalışırken bu sahayı esas aldık. Dikkat edilirse, 1980 öncesi sahaların o kadar belirgin bir önemi yoktu. Çünkü yapılması gereken partiyi ortaya çıkarmaktı. Parti siyasal bir araç olarak düşünülüyor. Ankara’da da olur, Kürdistan’da da olur. Nitekim her yerde çalışmalarını yürütmüştür. Ama ne zaman ki artık yavaş yavaş şiddete yönelmek kaçınılmaz olunca, artık kentlerde bireysel suikastlar ve bazı işbirlikçilere karşı eylemler yetersiz kalınca ve ayrıca bu temelde savaşın fazla gelişemeyeceği görülünce açıldı. Ülke içinde de, ülke dışında da olsaydık, yeni bir yaklaşıma gerek olacaktı.

Biz ülke dışında yeni dönemi yakalamak isterken, işte bu alanın her bakımdan seçilmesini uygun gördük. Tarihi açıdan da bu öyledir. Direnmek için, özellikle askeri direnme için burayı merkez alacaksınız. Bu doğru bir seçimdir, üzerinde fazlaca durmaya gerek yoktur. Ana hatlarıyla Botan, Zagrosların eteklerinden tutalım Güney’in dağlık uzantılarına kadar, yine Dicle suyunun tüm doğusunu ve Botan Çayının güneyden kuşattığı sahayı, çok temel bir ordu kurma sahası olarak değerlendirebileceğimizi hep düşündük. Zaten on beş yılı aşkın bir süredir de bu alanda hazırlıklarımız yürüyor. 15 Ağustos Atılımı burada başladı. Denilebilir ki, partimiz gücünün yüzde doksanını buraya seferber etti. Savaş biraz burada gelişti. Kısaca, kaderimizi denememiz, savaşın seyrini şu veya bu biçimde değiştirmemiz bu sahada olacaktır. Başlatılırken de böyleydi, gelişirken de öyledir.

Şimdi daha ileri bir aşamaya giderken de biz bu sahayı yine stratejik olarak değerlendireceğiz. Burada kazanacak strateji, ülkede de kazanacaktır. Burada kazanmayan bir çalışma, ülkede de kaybedecektir. Hiç şüphesiz diğer alanların önemini göz ardı etmiyoruz. Her eyalet veya her savaş bölgemiz, çok önemli görevleri başarmak durumundadır. Genel zafer buradaki çalışmaların dışında düşünülemez. Yalnız bu merkezi sahaya sıkışmış bir çalışma, zafer için yeterli değildir. Ama temel belirleyici olan da bu merkezi saha çalışmasıdır. Kaldı ki, bu saha çalışması başarılı oldukça, diğer saha çalışmaları güç kazanır ve gelişme sağlar. Dolayısıyla yeniden planlama için bu sahayı temel alırken, partimizin en gözde kadrolarını, maddi ve diğer olanaklarını da seferber ederken, bunu çok temel bir aşamayı sağlamak, savaşın kaderini değiştirecek bir çalışmayı başlatmak için yapıyoruz.

Bir 15 Ağustos Atılımı vardır, yine onun bilinen aşamaları vardır. Bunları tekrarlamaya fazla gerek yoktur. Daha güçlü başlatılabildi. Ama bilinen ve çokça eleştirilen nedenler yüzünden o atılım biraz geç oldu, küçük çaplı oldu; arkası da iyi getirilemedi, nitekim bir yıl sonra da tıkanı. Onun nasıl aşıldığı biliniyor. Orada aşılması gerekirken, biz yurtdışında aştık. III. Kongre temelinde yeniden kadrolaşma, nicel birikim sağlama ve 1987’lerden itibaren tekrar alanı gerillaya tabi tutma gerilla savaşı açısından ikinci önemli bir aşamaydı. Bu dönemi 1990’lara kadar getirmeye çalıştık.

Bilindiği gibi, 1990’dan sonra büyük bir fırsat daha doğmuştu. Buna da IV. Kongre çözümlerinde her yıl oldukça kapsamlı yaklaşıyorduk. Körfez Savaşı dolayısıyla büyük bir gelişme imkânı ortaya çıktı. Daha önce de İran-İrak Savaşı büyük gelişme imkânı vermişti. Körfez sorunu daha da fazla olanak verdi. Ama maalesef 1990-’91-’92, hatta 1993’ün büyük gelişme olanakları sınırlı değerlendirildi. Zaten en çok yüklenilmesi gereken, bu yılların neden değerlendirilemediğidir. İyi bir komuta olsaydı, güçlü

bir kurmay olsaydı, bu yılları elli bin kişilik bir orduya dönüştürebilirdi ve birçok kurtarılmış alanı sağlamış olurdu. Bir yığın çapsızlık, görevlerine doğru yaklaşmama, çok sınırlı bir çalışmayı yeterli görme, hatta kendi içinde yeni bir tıkanma yaşandı. Nitekim bu kadro Güney Savaşında tıkanıp ve yenilginin eşliğinden biz çevirdik.

Sorun yine dıştan değildir, kadronun düzeyindedir. Kendi kendilerine yenildiler. Bu çok kötü bir düzeydir ki, bu da siz kendiniz oluyorsunuz. Hem de ciddi hiçbir neden ileri sürmeksizin, utanmadan, bunu anlayış diye bize dayatmaya bile çalıştılar; kimisi şu anlayışla, kimisi bu anlayışla dayattı. Ne cesaretle, hatta ne zavallılıkla, bunun ne gereği var? Bununla da oldukça mücadele edildi. Bu da V. Kongre çözümlerine oldukça denk geldi. 1995 sürecini yaşıyorken, bu anlayışlar geriletildi, tıkayıcı öğeler atılmaya çalışıldı. Ama yenisini tam istediğimiz gibi oturtamadık. Her ne kadar kadro birikmesi, yeni merkezi görevlendirmeler belirledikse de, henüz bunların kurumlaşması ve harekete geçirilmesi sınırlıdır.

Bizim burada tamamlamamız gereken, aslında ilk defa ve tecrübemize de dayanarak gerçekten bir halk ordusunu ve onun savaş planını yürütmektir. Öyle bir plan geliştirmeliyiz ki, ülke genelini etkilemeli, yine alanın bütün olanaklarını göz önüne getirmeliyiz. Başta yürürlükte olan savaş ve onun ordu güçlerini ve en önemlisi de Güney'deki hassas durumu -ki, Körfez Savaşı'nın etkileri sürmeye devam ediyor- hesaba katmalıyız. Güney halkı 1991 ayaklanmasından sonra aslında yürümeyen bir sözde Meclis ve Federe Hükümete mahkûm oldu. Bunlar tamamen tıkanmıştır ve halkın devrim talebini, kurtuluş isteğini engelliyorlar. Kimi düşmanla birleşerek, kimi şahsi çıkar temelinde çok önemli tarihi bir süreci boşa geçiriyorlar. Güney halkı bir kez daha ciddi bir devrimsel çıkışla karşı karşıyadır.

Bu noktada oldukça değerlendirme yaptık. Sorunu sadece Güney olarak da değerlendirmiyoruz. Kürdistan devriminin kayma düzeylerinden, kayma yoğunluklarından bahsedilebilir. Tarihte de hep böyle olmuştur. Mevcut sınırları esas alıp da "Burası benim, burası senin" demek, feodal anlayışa mahkûm olmaktır. Kim demiş "Güney senindir de, Kuzey benimdir" diye? Ne Kuzey bizim, ne Güney sizin. Bunları düşman böyle yaptı, hem de sözüm ona dost geçinenler böyle yaptılar. Biz bunları meşru göremeyiz. Çok iyi biliyoruz ki, Güney halkının kaderi etle tırnak gibi Kuzey halkının kaderine bağlıdır. Hatta Kuzey'deki devrimci çalışma biterse, Güney halkının ömrü yirmi dört saattir, hem de bir Halepçe temelinde yok edilerek.

Durum buyken, bütün veriler bunu gösteriyorken, kalkıp da "Güney halkına devrimi dayatmayın, içinde çalışmayın" demek, hainlik değilse de büyük bir gaflettir ve bu anlayışlara net, kesin ret cevabı vermek gerekiyor. Sırf Güney halkının kurtuluşuna yardımcı olmamız için, devrimi burada mutlaka geliştirmemiz gerekiyor. Ne kadar Kürdistanı yurtsever güç varsa, hatta enternasyonal güç varsa, hepsini çalışmalar içine katmak gerekiyor. Yeni dönem planlamasında biz Güney devrimine böyle bakıyoruz. Orası bir Kuzey sorunudur, Kuzey devriminin yoğunlaşmış bir alanıdır. Kaldı ki düşman oraya girmiş, TC orayı ayarlamıştır. Çekiç Güçle, binlerce ajanıyla, işbirlikçileriyle Kuzey devrimini kesintiye uğratmak için orayı kullanıyor. Yine emperyalizm Kürdistan devrimini boşa çıkarmak için orayı kullanıyor. Oradaki emperyalizm, Çekiç Güç bize karşıdır. Oradaki işbirlikçilerin büyük bir kısmı, Kürdistan'daki devrime tümüyle karşıdır. Böyle olunca da bizim oradaki devrimi karşıımızdaki tüm güçlere karşı geliştirmemiz tek doğru yoldur. Devrimin böyle geliştirilmesi kaçınılmazdır.

Oranın gerek siyasal cephesini, gerek gerilla çalışmalarını, yeni plan döneminde derinleştireceğiz. Bunu epey tartıştık ve Güneyli halk da, yurtsever güçler de bunu oldukça istiyor. Bazıları rahatsızdır, ama bu sorun değildir. Rahatsız olanlar, emperyalizmle çıkar ilişkisi olanlardır, devrimin gelişmesinden çıkarı bozulanlardır. Neden rahatsız olunsun? Sınırlı bir yurtsever bile, Güneyli-Kuzeyli ayrımı yapmadan, tüm olanaklarıyla seferber oluyor. Halk "Ben Güneyliyim, PKK gelmesin" demiyor. Halk canı gönülden istiyor. O zaman halkın bu beklentilerine yurtseverim diyenin saygılı olması gerekir.

Demek ki planlamamızda bu Güney çalışmaları hayati bir rol oynuyor. Güney çalışması olduğu için değil, Kuzey devriminin de temel bir odağı olduğu, onun kaderini çizmek için buradaki kördüğümü çözmek zorunda olduğumuz için ilgileniyoruz. Güney'i çözmek, Türkiye'yi Kuzey'de halletmek demektir. Buradaki atılımın üzerine biz bu bakışla yükleneceğiz. Görünüşte Türkiye Kuzey'dedir, aslında esas olarak Güney'dedir. Nitekim her gün açıkça da operasyon yapıyor. Ama burası en zayıf noktadır. Çünkü buraya girerse Arap alemini karşısında bulur, İran'ı bulur. Hatta emperyalist devletlerin çıkarları çelişir. Dolayısıyla düşman en zayıf bir yere basmış olacaktır. Onun için de orayı devrime katmakta ısrar etmeliyiz. Düşmanı en zayıf noktasından yakalamak ve batağa çekmek için engel tanımaksızın devrimi orada yoğunlaştıracağız. Unutmayın ki, orayı böyle çözdük mü, TC'nin püf noktası yakanamış olur.

Bazı şeyleri iyi anlayıp uygulamak gerekiyor. Bunun dışında bütün Botan diye tabir ettiğimiz saha ve Zagros var. Zaten Güneyle de iç içedir. Bunların ayrımı fiziki olarak da, etnik olarak da mümkün değildir. Coğrafyası da, halkı da bir bütünlük arz ediyor. O halde çok güçlü bir ordu kurumlaşmasını buraya dayandırmamız yerindedir. Mevcut objektif koşullar hem elverişlidir, hem de bunu şart kılıyor.

Tekrar vurgularsak, Türkiye için Çekiç Güç'ün konumlanması büyük bir çelişki ve zayıflıktır; coğrafya ve işbirlikçi güçlerin durumu büyük bir zayıflıktır. Halkın sorunları çözüm bekliyor, devrim de esastır. Yine büyük bir tecrübemiz var. Ayrıca daha da subjektif olarak, partinin öncü kadrolarının büyük bir kısmı pişmiş ve savaşçıların hepsi burada yoğunlaşmıştır. Yoğun bir silahlanma imkânı da mevcuttur. Bütün bunlar göz önüne getirildiğinde, bir ordu kurumlaşması için burası en ideal yerdir.

Nasıl ve ne kadar bir güçle başlamalıyız? Buradaki gücümüzü bile göz önüne getirdiğimizde, bizim artık sıradan gerillaya bir gerilla eklememizin hiçbir anlamı yoktur. Hatta "Bir taburluk gücü şu bölgeye gönderelim" demekle savaşın seyrini değiştiremeyiz. Böyle taburlar yıllardır var, fakat niteliksel bir sıçramaya yol açmadılar. Ayrıca bir eylem türü, savaş türü vardı ve denendi. En çok bir karakolu kısmen tahrip edebiliyor. Yine bir pusuda düşmanın bazı kollarını vurabiliyor. Ama düşmanın girmeyeceği bir tarzda bir kurtarılmış bölgeyi yakalayamadık. Yine düşmanın bazı operasyon birliklerini tümüyle imha edecek bir tarzı yakalayamadık. Bu da bir darlığı ifade ediyor.

Yine tartışma devam edebilir. Hacim itibarıyla daha üst bir ordu kuruluşu ne kadar olur? Giderek niteliği nasıl geliştirilebilir? Bu tartışmaya açıklık getirmek için diyoruz ki, bir tugay gücünü merkezi olarak yeniden bir kuruluşa tabi tutarak, savaşın daha üst bir boyutuna gidebiliriz. Bir tugaylık güç deyip geçmemek gerekiyor. Hem yeniden bir kuruluş, hem yönetim, hem de harekete geçme düzeyi bir çığır açar ve öyle olması gerekir. Hatta bu son çözümlerimizin hedeflerini en iyi hayata geçirmenin de aracı olacaktır. Büyük eleştiriler, büyük eğitimler yaptık; büyük savaş tecrübelerimiz var. Bunları üst bir düzeye nasıl sıçratacağız? Böyle bir tugay, önemli bir araç olabilir. Çözümleme düzeyimiz yüksektir, kadro hazırlıkları epey geliştirildi, savaşçı dayanıklılığı

çok fazla geliştirildi. Mükemmel bir coğrafyayı avucumuzun içi gibi biliyoruz ve hakimiz. O zaman ne diye böyle gelişkin bir kurumu dayatmayacağız? Engel olan nedir?

Daha da ötesi, komuta krizinden bahsediyoruz; onun çözümü için de bu kurumlaşma en uygun bir araç olabilir. Çünkü suçu sadece bireylere yığmak doğru değildir. Zaten şunu da söyledik: Sistem olmadığı için bireyler sorun oluyor, sistem olursa bireyler hızla sorun olmaktan çıkar, hatta en sorunlu tip bile mükemmel çalışabilir. Dolayısıyla suçu bireyin kendisinde değil, sistemin geliştirilmeyişinde arıyoruz ve bulduğumuz çözüm de böyle bir kurumlaşmaya örnek kabilinden yer vermek oluyor. Çok kapasitesi olanlar var, ama kurumlaşma olmadığı için kullanamıyorlar. Çok yoğun savaşa girmek isteyen bir güç var, yine kurumu olmadığı için yürüyemiyor. Hatta çözümleme gücü yüksek, her birim epey anlıyor, her komutan anlıyor; fakat kurum olmadığı için bildiklerini hayata geçiremiyorlar. Ciddi bir ordu kurumu olmadı mı, gerilla uzmanı bile olsanız, bir hiçsiniz. Nitekim çok değerli yetenekler işlevsiz kalıyor. Bu anlamda ciddi bir kurum sorunuyla karşı karşıya bulunuyoruz.

Bu bunalımların en temel nedeni de şudur: Döneme göre potansiyelimizi en iyi şekilde çekip çevirecek ve aktifleştirecek kurumlaşmayı yaratamadık. Bireysel kalındı, bireyler de kurumlaşamadı. Dolayısıyla bireysel yetenekler de mahvoldu. Savaşçılar da kişiye bağlı olmaktan kurtulamadı. Herhalde komuta krizinin en temel nedenlerinden birisi de budur. Herkesi kuşatacak, çalıştıracak bir kurumlaşmaya yeterince yol açılmadı. Bu konuda inşa görevini layıkıyla yerine getiremedik. Bu görevin üzerine yürüyoruz ve bu da gerçek bir savaşçılık oluyor.

Bir tugay kurumlaşması bu sahada hangi kentin üzerine yürürse, hangi dağa girerse, ister imha amaçlı gitsin, ister düşmanı üzerine çeksin, büyük bir savaşı verme yeteneğindedir. Bir meydan savaşını bile verebilir. İyi bir dağa mevzilenmiş bir ordu, on bin kişilik bir düşman gücü de gelse, gerçek bir ordu düzenine kavuşursa, onun ölçülerine göre yürürse, eğer çok iyi örgütlenmiş ve taktiğe hakimse, rahatlıkla yerle bir edebilir; bir kuşatmayı, bir baskını ezici bir biçimde sonuçlandırabilir. Bir de yıldırım gibidir, zaten gerilla tarzımız yıldırım tarzıdır. Hareketlilik düzeyi yüksektir, savaşçıda dayanıklılık düzeyi yüksektir. Bu da büyük bir avantaj, hatta savaşta belirleyici olan tarzıdır. Savaşı, tekniği güçlü olan ve sayısı çok olan ordu değil, bu nitelikleri güçlü olan ordu kazanır. Dayanmaya, cesarete, hareketliliğe en çok gelen, aslında sınırlı bir sayıyla da büyük bir savaşı kazanabilir. Bu açıdan da biz avantajlıyız.

Bu ordu bütün diğer eyaletlere de cesaret verir, örnek teşkil eder. Burada kazanan bu ordu çalışmaları, dalga dalga ülkeyi etkisi altına alacaktır. Bir tugayın büyük başarısı, ikincisinin gelişmesine yol açar. Henüz bunu denemedik. Denediğimizde, hızla ikincisi, üçüncüsü gündeme gelecek ve bu da eşittir ülkede artık bir parçanın adam akıllı kurtarılmasına gidecektir. Artık bunu da yıllar sorunu olarak değil, bu yılın sorunu olarak görmek gerekir. Çünkü halihazırdaki gücümüz bile, eğer biraz daha yoğunlaştırırsak, üç tugay gücünden az değildir. Bunu bulabilir ve bu da alanı kurtarmak açısından büyük bir güçtür. Bunun için kuruluş ustalığı, kurumun bizzat kademe gerçeği, yönetim gerçeği, savaşın gerçek kapasitesine göre birliklere alınma gerçeği, araziye gerçekten değerlendirme ve hareketliliği gerçekten sağlama gibi birçok şey gerekir. İşte bunlarla sağlanır. Düşüncede büyük bir hantallık var veya düşünce var kurum yoktur, kurum var hareket yoktur, hareket olduğunda bu kez kurum ve beyin yoktur. Biz bu yüzden büyük gelişme sağlayamadık. Büyük çaba var, büyük cesaret ve fedakârlık yapıyor. Fakat kurmay çalışması olmadığı için, hangi kurumun kimi içerdiği pek belli olmadığı için, kişilerin keyfine göre olduğu için, savaşçının kahramanca özverisine rağmen, bir bakıyorsunuz kaçıyor. Suç bu savaşçıda değil, kurumu yaratamayan anlayıştaadır.

Yaşamın ve Savaşın Kendi Gerçeği Nasıl Birlikler Kurmamız Gerektiğini Anbean Gösterir

Bu anlamda komuta krizinde sözde alan sorumluları ağır bir vebal altındadır. Hep bireysel kaldıkları için büyük günah işliyorlar, suç işliyorlar. Zamanında kurumlaşmayı sağlayacaklardı. Şu anda herkes peşine PKK'nin imkânlarını takmış gidiyor. Bu, kurumlaşmayı reddetmektir. İki kişiyle bile çalışmak istemiyor, hep 'ben' diyor. Bu örgüt ağalığıdır; bu da çalışmaları felç etmiş ve muazzam ordusal gelişmeyi kösteklemiştir. Hoşuna gidiyor, ne de olsa beylik, keyfilik var. Bunu derhal durduracağız. Hiç kimsenin bir gün bile böyle yaşamaya hakkı yoktur. Bu, orduda en tehlikeli saptırma tarzıdır.

Öyle anlaşılıyor ki, biz bu yüzden kendimize en büyük zararı verdik. Bazıları doğru tarza gelmemekte ısrar ediyorlar. Çünkü yıllarca böyle alışmışlar, milim kadar ilerletme yoktur. Parti adamı yaşıtsın, savaşçı onu yaşıtsın diye bekliyorlar. Bunları derhal alaşağı edeceğiz. Hatta bunun suç olduğunu hissetmesi gerekir. Aylarca hiçbir başarısı olmayan kişilikler var. Bunlar içimizde ne yapıyor? Hiçbir kuruluş çalışması yoktur, kendi savaşçısının karnını bile doyumuyor. Bu suçludur, derhal yakasını tutup alaşağı etmek gerekiyor. Ama biz dokunmuyoruz, adeta uzlaşmışız. Bu yüzden bu kurumlaşma gelişmiyor, savaş gelişmiyor. Hepinize yazık. Bu kadar yetenekleriniz var, boşa çıkıyor.

Eğittiğim bir grubumuz bile yalnız başına mükemmel bir ordu kuruluş grubudur. Altı ay bile ordusunu kurması için fazladır; etkili bazı savaşları vermesi için fazla bir zamandır. Demek ki bazı inisiyatifliler kırıp dökmeden, ama kimsenin de gözünün yaşına bakmadan bu işe böyle yürüyecektir. Biz buna yıldırım tarzı diyoruz. Zaten başka türlü fetheden komutanı yaratamayız, ordu birimlerini geliştiremeyiz. Bu işte birbiriyle uzlaşarak veya bazı "Al sana bu kadar olanak, biraz rahatla" sözleriyle hiçbir yere varılamayacağı açıktır. Bunlar bir kurmay için en aşağılık durumlardır. Biraz yurtseverliği olanlar bile bu durumlara asla fırsat vermezler. Yüreği vatanseverlikle, zaferle dolup taşmayanların bu işin içine alınmaması gerekir. Birçok baş belasını almışız; fırsat bulsa insanı satar, ama biz eline yetki vermişiz. Ateşli bir yurtsever olunmadan, yine zafer için yanıp tutuşmadan, bir kişiyi böyle önemli çalışmaların içine nasıl alabiliriz? Bu namussuzları derhal ayıklayacağız.

Hepinize yüreğinde ateş yananlar gelmeli diyorum. Esas itibarıyla görevleri üzerine amansız biçimde varım diyenler yeniden kurumlaşmanın içine alınmalıdır. Bunlar çoktur, yeter ki çağrı yapalım, yeter ki araştıralım, her taraf böyle savaşçılarla doludur. İş gücü şimdiye kadar örgütün başına bela olmuş olanları neden tutuyoruz? Aylardır doğru dürüst bir eylem geliştiremeyi neden komutanlıkta tutuyoruz? Kendinden aciz, kendi kendine daralmış ve problem kaynağı olmuşsa, bunu ne diye tutuyoruz? Ayrıca çağrımızı da yapıyoruz: Gelin, görevlere doğru yaklaşın. Neden anlamak istemiyorlar? Kurumlaşmanın yönü belli, gerçeği belli, başarılması halinde nelere yol açacağı bellidir. Neden ilgi göstermiyorlar, neden illa köylü-ağa usulü yaklaşıyorlar? Bu ne kazanıyor? Neden kafayı yüksek çalıştırmayalım, tempoyu neden müthiş kılmayalım? Kim engel olabilir? Kimden korkuyorsunuz, kazanmak için daha ne bekliyorsunuz? Ne güne duruyoruz? Bu sorulara artık cevabınız kesin olmalıdır. Başka tür yaşam da kendi sonunuzdur.

Biz zamanı çok kötü öldürdük. Olanakları çok kötü çarçur ettik. En büyük öfkeyi halen bu yüzden duyuyorum. Nasıl yaptılar? Hem de iyi niyetle, hem de adımıza ve tüm gücünü bizden alarak. Biz böyle mi kazandık? Biz nasıl yaratıyoruz? Bize en çok dayanması gerekenler, neden gerçekten bunu başaramadılar? Neden bu sığılğı, bu darlığı bir kadermiş gibi yaşadılar ve yaşattılar? Doğrusu herkesi yaşatır, herkesi büyütür, kısaca hepinizi tarihi görevlerin içine alır. Bundan neden sıkılıyor? Tam tersine, buna ulaşamazsak bir gün bile tahammülümüz yok demeliyiz. Biz ordumuzu ve savaşımımızı geliştirmek istiyoruz. Bunun için ne gerekiyorsa ona varız diyoruz. Sonuna kadar kurallı da oluruz, sonuna kadar çabalı da oluruz, anlayış gücüne de ulaşırız. Cesaretimiz ve fedakârlığımız zaten sınırsızdır. O zaman kim bunun önünde durabilir? Dursa bile nasıl kabul edebiliriz? Bu tutum, bu plan böyle bir tugaysal gelişmeyle savaşın kaderini değiştirir.

Demek ki daha da somut olarak böyle bir kurumlaşmayı öngörürken gerçeklere dayanıyoruz, hayali konuşmuyoruz. Tam tersine, çok gecikmiş, çok önceden halledilmesi gereken bir çalışmayı tekrar vazgeçilmez bir görev olarak önünüze koyuyoruz. Ben burada bir tugaylık gücün bütün ayrıntılarına girmek istemem. Görevimiz de bu değildir. Ana hatlarıyla değinirsek, onun kurmayı, onun harekât tarzı, onun irtibatları, onun her türlü üslenme ve özellikle hareketlilik tarzları rahatlıkla öngörülebilir. Şu andaki savaş güçlerimizin önemli bir kesimi veya gerekli olduğu kadarını bu yeni kuruluş içine çekebiliriz. Zaten birliklerde şişme var, bazılarında yıpranmışlık var; bazıları gerçekten bir üst düzeye sıçramak, daha fazla savaşmak istiyor. Bazıları sıkılmış ve daralmıştır. Bu onlar için de çözümdür. Diğerlerinin, yani şişmiş birliklerin de önünü açmak, daha çok işleyen birlikler haline getirmek için bazı mntıklarda özellikle bu üst kuruluşa çekilmesi gerekiyor.

Şu anda Güney’de de, Kuzey’de de yüzlerce birim var. Bunların içinden alacağımız birer mangalık güçle -ki, her birim bunu rahatlıkla verebilir, hatta bir ihtiyaçtır- şimdiden böyle bir tugayı yaklaşık olarak tamamlıyoruz. Tecrübeli ve tecrübesiz, çok sayıda hem savaşçı hem de komutan adayı var. En önemlisi biz burada bu devreyi eğittik. Bu devrenin kendisi, hem savaş tecrübesi olan, hem de sıkı eğitilmiş, yüzden aşağı olmayan bir kadroyu ifade ediyor. Her düzeye cevap verebilecek bir kadro söz konusudur. Kendi etrafında bile en azından bir tugayı şekillendirmesi işten bile değildir. Gerçek kapasite böyle hayata geçebilir. Yoksa kapasitenizi sınırlı bir savaşçılıkla değerlendirirseniz, kendinize son derece yazık etmiş olursunuz.

Yıllardır savaş içindesiniz, en azından bir bölük komutanı gibi hareket etmeyi bilmelisiniz. Kendinizi doğru bir tarzda verirseniz, bu gücünüz var. Burada manga komutanlığı yapamayacak bir tek kişi bile yoktur. Elli kişi manga komutanlığı yaparsa, bu beş yüz kişi eder. Elli kişi takım komutanlığı yaparsa, bu bir tugay eder. Bu biraz kendini katarak yapılabilir. Yani aslında sayı sorunu yoktur. Sorun bunun ustalığıdır. Nereyle nasıl birleşecek, kimle birleşecek? Sorunlar nasıl masaya getirilecek veya anlayışın içine oturtulacak? İrade nasıl kendini konuşturacak? Aslında anlayamadığım, arkadaşların şimdiki kadar bunu neden yapmadıklarıdır. Hep kendilerine bağlı, kişiye bağlı birlikler, birlik de demeyeceğim, ahbap çavuş grupları oluşturdular.

Biz bundan ne anladık? Sana bir birlik bile tapsa, bundan ne fayda görürsün? Kaldı ki, bu birlikler daha sonra başa bela oluyorlar. Çünkü kişiye bağlanan birlikler, kişiden kurtuluş bekler. Kişide kurtuluş yolu olmadı mı, engel teşkil eder ve dağılır. Olan da biraz budur. Birlikleri kendi kişiliklerine bağlama, kuruma bağlamama büyük bir geriliktir ve bizde çok etkilidir. “Birlik bana bağlıysa ben savaşırım, bağlı değilse yaşayamam” anlayışı aslında partiyi de, çizgiyi de inkârdır ve son derece de tehlikeli bir anlayıştır. Çünkü bireye bağlanan çalışma o birey ortadan kalkınca ortadan kalkar. Nitekim bütün söylemler şunu gösteriyor: Birimin komutanı gidince birim de dağılıyor. Bu büyük bir yetmezliktir. Bireyler, tam tersine, bir kurumdan ayrıldı mı, kurumun daha fazla gelişme şansı olmalıdır. Ama şimdiki duruma bakarsak, kişiye bağlı birliklerin morali de, çabası da o kişiye bağlıdır. Bunu aşmak gerekiyor. Hiç kimse artık bireye bağlanmamalı; bir kuruma, bir çizgiye bağlı olduğunu bilmelidir. Böyle olunca da etkili komutanlıklar çok iş yapar ve bireyin inisiyatifinin de ardına kadar yolu açılmış olur.

Şimdiye kadar bunu önlediler; sığ, incir çekirdeğini doldurmayan beyincikleriyle bireycilikler yaptılar. Ne kadar zarar verdiği herhalde ileride çok daha iyi anlayacaksınız. Yetenekler tıkanı. Bizde muazzam yetenekler vardı, onların hepsi yok oldu. Hepsisi de bu yaklaşım yüzündendir. Büyük komutanlar, zafer kazanan birçok birlik ortaya çıkabilirdi. Bu yaklaşımlar yüzünden engellendi. Aslında bunlar benim görevim değildi. Savaş alanında bulunan arkadaşların çoktan halletmeleri gereken sorunlardı. Ama yıllardır tekrarlıyoruz, anlamaya gelmiyorlar. Bu halkın büyük bir talihsizliği ve bu partinin hiç hak etmediği bir durum da budur. Bunun yerine kendi en sığ, en apolitik, dönemin çok gerisinde kalmış olan anlayışlarını dayattılar.

Tekrar belirtiyorum: Ciddi bir kurumun önünde bu işin başındakilere başka hangi engel var? Halen de bireyseldirler, kendileri gibi birimler, yani büyük ağa, küçük ağa birlikleri oluşturuyorlar. Bu çok geri bir durumdur ve aşılmazsa tehlikelidir. Eğer doğrusunu yaparsak, demek ki şahane bir tugay, alt veya üst birliği neler yapmaz ki? Yaşamın kendisi, savaşın kendi gerçeği nasıl birlikler kurmamız gerektiğini anbean gösterir. Düşünüyorum: İnsan bir tugayla hangi kente giremez, büyük bir darbe indiremez? Düşmanın karakolları var, hangi birisini yerle bir edemez veya hangi dağı düşmana mezar edemez, hangi yolu tutamaz, hangi sahayı denetim altına alamaz? Hiçbir şey yapmasın, sahayı denetim altına alsın. Hedefler mi az, bu birlikle hangi savaş geliştirilemez? Düşman çıkıyor, çıksın, gelsin bakalım. Dağlarda hareketli savaş tarzıyla neler yapılamaz ki. Şimdiye kadar denediğimiz şudur: Düşmana, “İşte biz buradayız, yarın geleceğiz, kolla kendini” dedik veya düşman “Ey PKKli sen şu dağın arkasındasın, kolla kendini, geliyorum” dedi. Savaş bu ikilem içinde kaldı. Bu geri düzey bir kader değil, bazı anlayışların kemikleşmiş durumudur.

Aslında benim fazla açmama gerek yoktur. Çünkü savaşın içinde olanların böyle aylarca ertelemek bir yana, bunu çoktan anına çözmeleri gerekirdi. Savaş bu temelde gelişebilir, birlikler bu temelde üst düzeye sıçratılabilir. Tabii bir ordu kurmanın, bir ordu komutanının en temel işi budur. Çoğunu bıraksak bir gelişme, bir dinamik yoktur. Yıllardır askerdir, on yıldır askerdir; ilk anda da, son anda da ağadır. Gelişemeyeni biz ne yapacağız? Çok açık belirteyim: Askerleşemezseniz, orduyu geliştiremezseniz sizi ne yapacağız, nereye koyacağız? Sizi ne kadar yaşatabilirim? Ordunun yaşatılma sorunu da yoktur; ordu yaşatır, ordu kurtarır.

Bir kişiye dayanmış ordu dengesi doğru mudur? Kaldı ki, biz on yedi yıldır yalnız bu sahada denge olduk. Halen “Sen kal, biz yaşarız” deniyor; hikâye budur. Sen ordu gücüsün; halkı da, beni de yaşatacak olan ordunun kendisidir. Düşman bile özel savaş ordusundan bunu bekliyor, tüm umutları ondadır. Bizim ordumuzun umudu ise bendedir. “Sen yine bize imkân gönder” diyor. Böyle utanmaz birçok komutan var. Burada günlük olarak savaşçı yetiştirmesem, siyasal olarak desteklemesem yaşayamaz.

Neden böyle oluyor? On yıllık, on beş yıllık komutanlarımız var. Bu kadar imkâna rağmen neden geliştiremediler? Bunların hesabını soracağız ve bunlar namusluca hesabını vermek, neden geliştiremediklerini doğru ortaya koymak zorundadırlar. Yapamı-

yorlarsa adam gibi bir köşeye oturmaldırlar. Bela mı olacaklar? Buna güçleri varsa, açık ortaya çıksınlar. Artık bunları taşımaktan bıktık. Çözümlemeler gönderdik, okumamışlar. Kendin çözümleme geliştir diyorum, onu da yapmıyor. Adam örgüt ağasıdır. Buna defol git denir.

Lütfen bazılarınız artık bu konuları anlayın. Bu örgüt ağalığıyla ne yapacaksınız? Açık belirteyim, ben yaşatamıyorum. Kendi durumunuzdan utanın, biraz sıkılın. Başaramıyorsanız ne diye duruyorsunuz? Dikkat edin: Bir ay değil, bir yıl değil, yıllardır doğru dürüst bir takımı bile evirip çeviremiyor. Ne anladın bu savaşçılıktan? Bu, kurumlar önünde bir engeldir, savaşın önünde ciddi bir engel demiyorum. Bizim insanımız en mükemmel savaşçıdır. Bizim sahamızın özellikleri dünyada en savaşçı özelliklerdir ve bu özellikler aynı zamanda en büyük tekniktir. Bunları çok önceden söyledik, fakat kullanılmadı.

Halen kendini dayatan anlayışlardan bahsediyorum. Tekrar soruyorum: Bu anlayış sahipleri kimlerdir? Kendini dayatma ne demektir? En büyük suç budur. Orduya dört dörtlük gelmeyen kim oluyor? Ben dahil, dört dörtlük hazır değilsem, benim PKK'de ne işim var, ordu çalışmasında ne işim var? Kendini dayatma, hatta birçok şeyi kendine bağlama var. Sen kimsin, ne cüretle bunu yapıyorsun? Aylarca bir tek hayırlı iş yapmamanın hesabını zamanında sormalıyız. Bu işin sanatına bu gerekiyor. Devrim artık bunu şart kılıyor. Kaldı ki herkes fedai gibidir; yapımızın ezici çoğunluğu "Ben savaşa gelmem" demiyor, "ben daha fazla savaş istiyorum" diyor. Savaşa şu anda gelmeyen, önemli oranda baş belası komuta ögesidir, yapı değildir. Yapı kahramandır. Bu komuta öğelerinin biraz yürütme gücü olsa, biz fırtına bir hareketiz. Açık ki, böyle bir kurumlaşma eser, gerekirse bu merkezi alanları dolaşır, gerekirse en zayıf yerinden düşmana savaşı dayatır. Düşmanı nefes alamaz duruma da getirebilir. Kendi planladığı bir savaşı mutlaka bir yerde dayatır. Yani bu ordu halk savaşının zafer tacını oturtabilir. Ama bu tarzıyla, bu komutasıyla yaparsa bunu yapar. Kurmayı olur.

Tekrar belirteyim: Komutası olur. Harekât birlikleri gerçekten birliklerdir, tekniği de vardır, bütün bunları da ölçerek yapar.

Kısaca denenmemişi, aslında çoktan denemiş olmamız gerekeni deneyeceğiz. Hatta ilk başlarda yapmamız gereken işi şimdi yapacağız. Yıllarca önce başarmamız gereken işi şimdi başarmaya çalışacağız. Bu grubun şahsında da yeni görevlendirmeyi bu temelde yapmak istiyoruz. Bu alınan kapsamlı eğitimi de başka türlü kullanmak doğru olmaz. Bu grubumuz böyle bir kurumlaşmada çok etkili görev alabilir. Temel merkezi bir kurumlaşma olduğu için, zaten daha sonra etkisini de bazı alanlara taşıyabilir. Çoğu çeşitli alanların kadrolarıdır; ama bu kurumlaşmadan alacakları deneyimleri, belki de önümüzdeki yıl içinde bütün ülkeye taşıyabiliriz. İnsan bunu da bir hedef olarak şimdiden göz önüne getirebilir.

Bu merkezi sahada birkaç tugaylık savaş gücünün yeniden teşkil edilmesini ve bazı çok önemli savaş pratiklerinin yaşatılmasını çığır açıcı buluyor, ciddi bir engelin olmaması gerektiğini özenle vurguluyoruz. Esas engelin ilerlemek istemeyen komuta yapısında olduğunu ve onun artık yerle bir edilmesi gerektiğini belirtiyoruz. Burada iyi niyetin fazla anlam ifade etmediğini, az çok herkesin engel teşkil ettiğini, ama bazılarının da bunu bir örgüt ağalığı biçiminde yaşamak istediklerini vurguluyoruz.

Bu grubun da planlamaya tabi tutulması, öngörülen bu çerçevede gelişecektir. Ülkedeki merkezimizle de, karargâhlarımızla da bunu biraz tartıştık. Gereken hazırlıklar bu biçimde yürümek durumundadır. Sanıyorum gerçekleşme şansı çok yüksek bir çalışmadır. Yine de gerekirse daha alt veya üst düzeyde de kurumlaşmalara gidilebilir. Ben sadece koşulların sıkı irdelenmesi, nerede ve ne zaman hangi kurumlaşmaların, yine hangi savaş tarzlarının esas alınması gerektiğini böyle doğru bir tarzda ortaya koyuyorum. Bunun için sonuna kadar düşünülmesi, tartışmaların yapılması, planlamalara gidilmesi vazgeçilmez bir görevdir ve bunun ihmale gelir bir yanı yoktur. Bunu büyük bir önemle vurguluyorum. Böyle bir planlama devresinin de rolünü sonuna kadar oynamaktan vazgeçmemesi gerektiğini belirtiyorum.

Lojistik nasıl sağlanır, silah nasıl sağlanır gibi konular ayrıntıdır. Parasını da veriyoruz, istediği kadar silahını da buluyoruz. Dağı da bellidir, temel taktiklerde eğitilmişsiniz. Taktiğe gelemem diyen yoktur. Kaldı ki, olsa bile sorunlar hızla çözülecek cinstendir. Her türlü kuruluş için her türlü olanak var. Yeter ki, iradeyi seferber etmeyi esas alalım.

Ben daha da derinleşebilirim. İsterseniz burada bir savaşı da planlayalım, bu zor değildir. Düşmanı üzerimize çekerek mi olur, yoksa düşmanın üzerine giderek mi olur, bunların hepsi taktiktir. Elbette ki düşmanı şarttacaksın. Şu anda yapıldığı gibi 'ben geliyorum, kendini kolla' tarzıyla olmaz. Bağırıp çağırıp "PKKliler gelir baskın yapar, düşürürüz" diyorsunuz. Böyle olmaz. Tabii ki düşmanın takibi, yanıtılması, nerede ve ne zaman eseceğinin bilinmemesi esastır. Mutlaka düşmanı yanılarak en zayıf yerinden yakalaman esastır. Bu, gerillanın ana ilkesidir. Beklenmedik yer ve zamanda, beklenmedik kuvvetle vurmayı bileceksin. Bu, senin komuta ustalığıdır. Örneğin bir pusu her zaman beklenmedik yerde kurulabilir. Git, gece kur, gündüz düşür veya gündüz aniden girip gece düşür. Bir yönden bekliyorken, tersi yönden gir. Dağda bekliyorken, kente gir. Hepsı mümkündür. Büyük bekliyorken küçük gir, küçük bekliyorken büyük vur. Bunların hepsi mümkündür. Yeter ki sen gerçek bir kurmay kafası ve komuta kişiliği olarak kendine anlam ver, o zaman bunların hepsini yapabilirsin. Başka türlü de adam olunmaz ve başka türlü de gelişmezsiniz. Karşımızda zavallı köylüler gibi durursunuz. Yeteneksiz, kendi başına bela olmuş veya ölümlük fedai güçler gibi kalırsınız ki, bu da çok yazık olur.

Yenilmiş Geçmişinize Zafer Temelinde Bir Gelecek Karşılık Veriyoruz

Anlayışı biraz ortaya koymaya çalıştık. Hemen bu konuda şunu da tamamlayalım: Bu ordu kurumlaşması Güney devrimine büyük bir hız verecektir. Güney devriminin hem siyasal cephesini, hem askeri cephesini çok ileri bir aşamaya getirecek ve Güney'in demokratik bir federasyona gitme hedefini yaklaştıracaktır. Halk içindeki çelişkileri olumlu temelde çözecektir. Yine emperyalizmin ve sömürgeciliğin dayatmalarına çözüm olacaktır. Kuzeyin de üzerine gidişte birçok özel savaş birliklerini işleme duruma getirecek ve şu andaki tıkanmış savaş düzeyini aşacaktır. Düşmanın bel bağladığı bir tarz var, onu yıkacaktır. Sanıyorum bu da düşmanın "Gerillayı geriletтик, terörü durdurduk" adı altındaki yaklaşımını boşa çıkaracaktır. Güçlerimizin sonuna kadar kendilerine güvenmelerine ve iktidar gücü haline gelmelerine yol açacak, nicel ve nitel büyümeye kesin zemin sunacaktır. Diğer alanlara da uygulanabilir bir model olarak sunulacaktır. Kurtarılmış bölgeler yaratacak, birçok alanın kurtarılmış bölgeye dönüşümüne tamamen yol açacaktır. Düşmanın kolay kolay giremeyeceği, girse de büyük darbeler alacağı alanları kesinlikle yaratacaktır. Bir de gerçek profesyonelleşmeyi, gerçek kadroları, komutanları ortaya çıkaracaktır. Herkesin artık iyi savaşabileceği bir düzene; atıl kalan, çarçur edilen gücün iyi işlenmesine ve herkesin iyi bir savaşan olmasına; derin endişeler yerine, sağlam, kendine güvenen bir sürece yol açacaktır. Daha da gereken öngörülüp yapılırsa, sanırım bu öngörülenden daha fazla gelişmeler de orta-

ya çıkacaktır. Yine birçok uluslararası siyasal gelişmeye de hız kazandıracaktır. Kürdistan'daki ulusal birlik, özellikle de Ulusal Kongre çalışmalarına hız kazandıracaktır. İşlenmeyen güç tekrar bir atılıma geçecektir. Türkiye üzerinde etkide bulunarak, özel savaşın çözülmesine ve demokratik gelişmelere hız kazandıracaktır.

Demek ki, sonuçları bu kadar büyük olacak bir çalışmanın temeli atılıyor. Bu, insanın son derece coşkuyla tarihi kişiliklere yaşıyor bir tarzda yaklaşarak sonuç almak isteyeceği kutsal bir çalışma olacaktır. Bunun üzerine gitmeyi ne engelliyor veya artık böyle bir çalışmayı başarmanın önünde ne tür engeller kalıcı olabilir? Olsa bile nasıl hızla aşılabilir? Bunlar da açıktır. Herhalde bunu iyi anlıyor ve gerek bu grubumuz, gerek alandaki birçok birlik, komuta ve çalışanlarımızla en seri biçimde böyle bir kurumaşmaya yol almanın işten bile olmadığını görüyoruz. Herhalde bunun sonuçları hızla savaşın gelişim seyirinde, hem de bu yakın yarı yıl sürecinde önemli değişiklikler ortaya çıkaracaktır.

Bu konuda kurumumuz planlamaya dahil olurken, bu yaklaşım en gerçekçisi, en verimli olacaktır. Bir kurmay olmamak, ya da geniş bir savaş konseyi gibi çalışmamak ne demektir veya bunu kim engelleyebilir? Artık bu aşamadan sonra bu mümkün değil diye düşünüyoruz. Çok geri olacağınızı da sanmıyoruz. Artık bu tecrübeyle insan böyle kurumlaşmalara rahatlıkla gidebilir. Bunu biraz kendimize yakıştıralım diye düşünüyorum. Amatör özellikleriniz eskisi kadar etkili olmaz. Bunun hiçbir çıkarı yoktur veya gülünesi bir durumdur. Ahbap çavuşluk, keyfi, gayri resmi tutumlar ve askeri kişilikle bağdaşmayan yaklaşımların bu aşamadan sonra hiçbir değeri yoktur. Tenezzül bile edilemez.

Kurumlaşmanın önünde ciddi bir engel yoktur. Fakat bu kurumlaşma acaba görevlerinin üzerine bu çerçevede başarıyla yürürebilir mi? Bu alan hangi imkânları sunuyor? Düşmanı bazı etkili savaşlarla geriletebilecek miyiz? Bunu biraz tartışmakta yarar olabilir. Düşman kendi tarzını uygularken, adeta biz de ona mahkûm oluyoruz. Buna karşı yapılması gereken ise, düşmanın tarzını allak bullak eden, işlevsiz bırakan kendi gerilla tarzımızı egemen kılmaktır. Bu kurumlaşma bunu sağlayabilir. Şimdiye kadar yaptıkları gibi, "Görev gücüdür, beş kişi şuraya, beş kişi buraya" demek artık çok tehlikeli ve çok zararımıza olan yaklaşımlardır. Dikkat edersek, burada ordu anlayışı yoktur. "Git şu köyden erzak getir, git şu yolu gözetle" demelerinin hiçbirisi ciddi bir kurumlaşmaya bağlı bir tarz değildir; kişilerin keyfine göre yapılıyor. Şu anda esas itibarıyla darbeyi böyle yiyoruz. Görevlendirilmelerde, bu hareketlendirmelerde hiçbir ordu mantığı yoktur. Dağa da anlamsız gönderiliyor. Dağı tutmayacaksak, o dağa neden gireceğiz? Her gün tepe düşürülüyor, tepeyi tutmayacaksak neden düşürüyoruz? Bunun bir mantığı yoktur, yani ordu mantığı yok demek istiyorum. Hayatını ortaya koyuyorsun, bir yere beş gerillayı gönderiyorsun. Neden gönderdin? Gerilla sıradan bir iş için gönderilemez.

Bir de bu anlamda kurumlaşma bir yere yürüdü mü, bir günü bile planlanmıştır, hatta anı anına planlanmıştır. "Gideceğiz, orayı şunun için tutacağız, şu görev birimini şunun için şehre gönderiyoruz, köyü şunun için tutuyoruz, şu boğazı şunun için tutuyoruz" denilir. Hep ana plana bağlı olarak düşünülür. Ama şimdi git gör, canı sıkılmıştır; "Hele şuraya git bakalım, ne var ne yok, hele bir şu köye git biraz çorba getir, çay getir, sigara getir" diyor. Sözüm ona buna da görev diyorlar. Bu, büyük bir istismardır. Beş kişilik bir fedai gücünü çok ciddi bir eylem temelinde ancak gönderebilirsin. Ama şu anda herkes istediği gibi gücü kullanabiliyor, silahlı çalıştırabiliyor, çarçur edebiliyor. Bunlar ordu kurumuna bağlı olmayan çok keyfi, anti-askeri yaklaşımların etkili olduğunu gösteriyor.

Bir ordu kuruldu mu, herkes saati saatine her tür imkânını ordunun emir ve komutasına bağlı olarak işletir. Hiç kimse keyfi tutum gereği "Gideyim şurada yatayım, hiç çalışmayayım" diyemez. Nitekim bizde bazıları altı ay hiç çalışmıyor. Dağa gitmiş, dağdan haberi yoktur. Niçin yaşadığı, ne kadar kaldığı belli değildir. Bunları aşmanın yolu da ciddi bir kurumlaşmadan geçiyor. Buna da şiddetle ihtiyaç var ve herhalde en çok ihtiyacımız olan durum, artık böyle bir kurumlaşma düzeyine bağlı yaşamaktır. Çok zarar gördük, hızla önlemek de bu temeldedir. Başka ne beklenebilir?

Ciddi bir engel yoktur. Özel savaş gelişmeleri tersyüz edilebilir. Yine alanlara yönelik görevler var; örneğin üslenmelere, kurtarılmış bölgelere götürülebilir. Birçok yerel gücü doğru çalıştırır. Bu, bir nevi merkezi alanın hareketli tugayı oluyor. Birçok yerel birliği güçlendirir, güç verir ve alır. Kendi başına yapamadığı işi yaptırır, yerel iktidar gelişimine yol açabilir. Güney devrimindeki rolü zaten bellidir. Herhalde bu mevcut boşlukları en iyi dolduracak olan hareketli tugaydır. Bunun adına Hareketli Yıldırım Tugayı diyebiliriz. Böyle iteliği olan bir kurumdur. Bu tür seçkin tugaylar yol açıcı, çığır açıcı tugaylardır. Özellikle şu anda koşullar hem bunu bizden istiyor, hem de bunu imkân dahiline sokmuştur.

Bu kurumlaşmanın temel savaş biçimi hareketli savaştır. Hatta gerilla da değil, hareketli savaştır. Bunu özenle vurgulayayım. Tugayın tipik savaş tarzı, hareketli savaştır. Onun temel özelliği de yarı yarıya mevzi, yarı yarıya gerilla savaş tarzının birleştirilmesidir. Tipik bir biçimde düşmanı mevzi savaşına çekmek, fakat tam tersine orada bir gerilla gibi tarzı derinleştirmektir. Bu anlamda hareketli savaş üzerinde biraz yoğunlaşmalısınız. Bu bir mevzi savaş birimi değildir. Öyle günlerce tank, top, her türlü silahlı kullanma bu savaş tarzını yürütmeyecektir. Tek bir çatışmalı güç de değildir. Örneğin sonuç almak için üç günlüğüne bir hareketli savaşı yürütebilir. Üç günlük bir planlamayla bir dağa gidebilir, bir şehre girebilir; bu bir haftalık da olabilir, bir günlük de olabilir. Ama unutulmaması gereken ne kalıcı bir mevzi çatışması tarzını, ne de bir çırpılık gerillayı esas alır. Tugayın savaş tarzı değişiktir. Buna hareketli savaş diyoruz. Onun savaş biçimi derinliğine düşünülüp planlanabilir.

Taciz eylemine taciz yaklaşımıyla, imha eylemine de imha edici tarzla yaklaşırın. Kesin ve mutlak sonuç almak istediğinde de önceden bunun planlaması yapılır. O senin seçme tarzına bağlıdır. Oyalama eylemi var, yıpratma eylemi var, sıradan taciz var ve bir de imha amaçlı eylem var. Bunların ayrımını iyi yapmak gerekiyor. Burada da sizde büyük bir karışıklık var. Taciz, birden bakıyorsun imha oldu; imha bir bakıyorsun taciz oldu. Sıradan yanılma bir bakıyorsun düşmanın ölçülerinin içine düşme oldu; düşmanın savaşına mahkûm olma, alet olma söz konusu oldu. Bütün bunlar yıllardır yaşadığımız geriliklerdir. Artık kendinizi dönüştürerek, profesyonel ordu elemanı haline getirerek karşılayacaksınız. Bu tarz üzerine adam akıllı durmak zorundayız.

Tarih, bazı adımlara yeterince karşılık verenleri başardın diye karşılar. Biz ne zaman yapabileceğimiz halde yapmadık; bunun üzerinde düşünmemiz gerekir. Aranızda bunun tartışması da olabilir. Tartışmayı verimli yapın. Şimdiye kadar neden yapamadık, kim engelledi? Kişi ve anlayış düzeyinde sorumluluklar nerede aranabilir? Aslında bu çok gecikmiş bir yaklaşımdır. Bu fırsat elimize geçemeyebirdi. Bu eski anlayışlar savaşı çoktan bize kaybettirmiş olabirdi. Bu yeni plan dönemine yüklenirken ve yeni bir başlangıçtan bahsederken, ilk akla getirmemiz gereken husus şu olmalıdır: Biz eski tarzla kaybettik. Tesadüfen yaşıyorsunuz, size söyleyeyim ki, sizi ben yaşıyorum.

Bu devreyi de ben büyük bir sorumlulukla hazırladım, ülkeyi biraz hazırladım. Size sunuyorum, bunu büyük bir minnetle anlayacaksınız. Yük olarak görme değil, minnetle karşılayacaksınız. Yine eski tarzınızı yardımımızla aşılmış olarak değerlendireceksiniz. Yenilmiş geçmişinize, zafer temelinde bir gelecek karşılık veriyoruz. Sanıyorum bu kurumlaşma işine giderken, herkesin göstermesi gereken bir tutum da budur. Yenilmiş geçmişinize, kurumlaşmayan ve istenildiği gibi savaşmayan yakın geçmişinize, zaferi kesinleştiren bir kurumlaşmayla karşılık veriyoruz. Adeta bunun özeleştirisini yapıyoruz

Bu tarzla yaklaşırsanız, kendinizi de geçmişten dolayı aklayabilirsiniz, affettirebilirsiniz ve gerçek yeteneklerinizi hayata geçirmiş olursunuz. Yetenekleriniz var, bir ordu generali olabilecek yetenekte arkadaşlarımız var. Ben şuna üzülüyorum: Bu kadar diren, dayan, hatta bazılarınız yirmi yıldır direniyorsunuz, bir Giap olmanız işten bile değildi. Bunu söyleyeceğim, güleceksiniz; ama Giap çok erken yaşta komutan oldu, hem de bir sivil öğretmenlikten geliyordu. Siz yıllardır askeri tutum içindesiniz, neden olmayasınız? Bir kurmay örgütlenmesi Giap'ın yaptığını çok rahat yapabilir Bir Dien Bien Fu'yu çok rahatlıkla geliştirebiliriz. Bu tıkanıklığı, savaşın düşman tarafından 'durdurduk, geriletтік' demesini de yerle bir edebiliriz. Bu ancak bu tutumla sağlanabilir. Başka türlü savaşım mümkün değildir. İnsan halen öfkeleniyor, biz neden layık olamadık diyoruz. Aslında bu devre bunu çözümledi sanıyorum.

Bu Kürt kişiliğinin çok iflah olmaz ve kendini aldatan bazı özellikleri var. Tarihte hep kaybettiren yönler bunlardır. Delinin tarzı, ahmağın tarzı ne karın doyuruyor, ne ruhu doyuruyor, ne de onore ediyor. Sadece kemikleştiriyor, adeta bir deli gibi tutuyor. Ne anladın bundan? Bu kişilik biraz böyledir. Bunun için sizinle savaştım, siz böylesi bir savaşı daha fazla geliştirin. Bu konuda yanılmayın. Dakikası dakikasına her gün geliyorum, nasılsınız diyorum, siz benden birbirinize daha fazla demelisiniz. Beyin beyine verin. Birey değil, herkes kolektif bir şahsiyet olduğunu anı anına hissetmelidir. Çünkü bazı komutanlar var, tam bir örgüt ağasıdır. Kuralı da kendisi, yürütmesi de kendisidir; aklına bir yıldır rapor yazmak bile gelmemiş. Bu ordu değil, ordunun önünde en büyük engeldir, ama egemen anlayıştır. Demek istiyorum ki, neden geliştiremiyor ve siz buna nasıl göz yumarak alet oldunuz, kendinizi de nasıl bu kadar zora soktunuz? Size yazık oluyor.

Tekrar vurguluyorum: Birer Giap da olabilirsiniz. Herhangi bir arkadaş Giap'tan da daha etkili bir halk savaşçısı veya komutanı olabilirdi. Ama bu Kürt ahmaklığından dolayı başarılıyor. Oldukça yarı deli, yarı kendine düşkün -aslında bu konuda da insan tam bir şey söyleyemiyor-, bir ahmak, kendini kandıran tip kendini büyük işe vermiyor. Küçük işlerin akıl hocasıdır veya düşüncesizliğin, kör hamal pratiğinin oyuncağıdır. Olgunluk göremiyorum. Bir plan gücü, bir hitap gücü, bir düzenleme gücü yoktur. Halbuki ordu da budur: Ordu hitaptır, nizamdır, kuralı gözetmedir, disiplini çiğnetmemedir. Kısaca bu aynı zamanda tarihi bir çalışmadır. Çünkü Kürt olayında bu ordu kurumuna ilk defa böyle gidiliyor. Ordulaşır mıyız demek, bir yerde Kürt gerçeğinde nizama derli toplu gelecek miyiz sorusuna da cevap aramaktır. Bu aşiret kafası, bu ahbap çavuş kafası çok mahallidir; amatörlük geçmişte hep yaşadığınızdır; bu zihniyetin, anlayışın sona ermesi anlamına da geliyor. Sürekli çalışan bir ordu, bir tugay, yapının daha da bir nizama kavuşması gerçek bir devrimdir.

Ben Kendi İçimde Bir Orduyum Tutarlı Olan Her Kişilik Gerçek Kişiliğini Ordu Çalışmasında Ortaya Çıkarır

Başlı başına asi avarecilik, keyfe göre her türlü kendini dayatmalar, şu anda düşmandan daha fazla zarar veriyor. Aslında kişi olarak hiçbirinizi suçlayamam, hatta benden daha iyi bir savaşçı olduğunuz kesindir. Ama kendinizi kurumlaştırma gücünüz yoktur. Dikkat edilirse, ben neden biraz verimliyim? Her ne kadar size gücüm yetmiyorsa da, kendime mükemmel gücüm yetiyor. Kendi içimde ben bir orduyum. Dikkat edin, kim ne derse desin bir orduyum. Son derece planlıyım, hareket halindeyim. Niçin böyle yaptım? Açık söyledim: Size gücüm yetmezse, kendime gücüm yeter; sizi ordulaştıramazsam, kendimi ordulaştırırım. Nitekim bu biraz yürüyor, ama sağlıklı ve yeterli değildir. Benimle olsa olsa tarihin bir dönemi kurtulabilir, fakat kesin bir kurtuluş yolu da değildir.

Bu temelde alacağınız bir güçle kendinizi kurumlaştırabilirsiniz. Bu konuda da büyük hata yapıyorsunuz. "Madem kendini ordulaştırarak yürüyebiliyorsun, her zaman bunu sağlarsın, yani bir tanrı gibisin" diyorsunuz. Bu yanlıştır. Ben sadece boşluğunuzu kapatmak için, tarihin bu döneminde düşmemeniz için; toy ve amatör olmanız nedeniyle biraz büyümeniz için savaşı kendimde çözümlüdüm. Halbuki böyle olmamam gerekiyor. Benim görevim bir ordu komutanı olmak değildi, ama şimdi ona girmiş durumdayım. Dolayısıyla yeriniz daralıyor, etkisizleşiyorsunuz. Bunun sorumlusu da sizsiniz, çünkü rolünüze sahip çıkamadınız. O zaman gelişemezsiniz. Bunu bu kez biraz tersine çevirmek gerekiyor. Önderlikteki ordulaşmayı yapıdaki ordulaşmaya dönüştürmeliyiz ve dalga dalga en üstten en alta doğru bu kurumlaşmalıdır.

Dikkat edilirse, bu sadece dönemsel bir gerçekleştirme değil, tarihi bir gerçekleştirmedir. Böyle bir ordu düzenine geldik mi neyi başarıyoruz? Ulusal nizama geliyoruz; bir türlü örgütlenemeyen, bir türlü laf dinlemeyen kişiliklerden, artık kurala bağlı, doğru bir söze bağlı, artık disipline olmuş bir topluma doğru gidiyoruz. Etkisi zincirleme çok büyük olacaktır. İlk defa toplumumuzda böyle bir kurumlaşma dal budak salarsa müthiş bir güç olacağız. İyice göz önüne getirelim ki, böyle üst düzeyde bir kurumlaşma, bin yıllık başı boşluğa, nizama gelmemeye, çok cahil kalmaya, birbirine girmeye, kendini böyle dar aşiret ve kabile çelişkisi içinde tutmaya, çok bireyci kalarak gücünü dağıtmaya ve güçsüz düşmeye, tüm bunlara bir son verme oluyor. Bu da tarihi bir gelişme demektir. Bu anlamda ordulaşmak, uluslaşmada da dev bir adım atmak demektir. Sosyalleşme ve siyasallaşmada da yine dev bir adım atmak demektir. Çünkü böyle bir ordulaşmanın gücü herkesi ciddi olmaya iter. Bu, siyasette de en güçlü etkiye yol açmak demektir.

Görevleri üstlenirken, tarihi anlamını da biraz göz önüne getirelim. Siz günübirlik bir durumu kurtarmak için değil, biraz da tarih için iş yapmak zorundasınız. Kendinizi neden bu kadar daraltacaksınız? Neden tarihi bir adımın sahibi olmayacaksınız? Neden ulusal birlik ve bütünlük, yine siyasette ciddiyet ve en önemlisi de kurtuluşa iddialı yaklaşmak olmasın? Hep vurul da vurul, nereye kadar? Bir küçük birimle diren de diren, nereye kadar? Ezebileceğin bir birimle, amacını gerçekleştireceğin bir birimle neden yaşamayacaksın? Halbuki yaşamının en doğrusu budur. Bu anlamda kendiniz için de bir çağır açılıyorsunuz. Ayrıca başka çaremiz de yoktur.

Tekrar vurgulayayım: Biz bu kurumlaşmayı, onun bu savaş tarzını geliştiremezsek, bizi çok kötü bir sonuç bekliyor. Bu konuda hiç kimse kendini subjektif niyetlere boğmasın. Size çok yazık olacak. Eski arkadaşlarımızın şahsında soruyorum: Doğru bir ordu kurmayına kendilerini şu son on yılda verselerdi neler kazanılmazdı? İlk grubumuzu 1982'lerde gönderdik. Eğer gerçekten

tarihi, siyasal anlamda önemini bilerek bir ordu kurumlaşmasına ustalıklı kendilerini katsalardı, şimdi tarih bambaşka olurdu. Maalesef o gücü göstermediler. Bunları suçlamak için belirtmiyorum, herkes tarihi iş yapamaz. Belki de olanaklar çok sınırlıydı. O zaman ben de bunu düşünecek durumda değildim. Ama yine de kurtarılacak çok şey vardı. 1985'te az kalsın 15 Ağustos Atılımı'nın sonucu bitiyordu.

Bitirtmeyen nedir, hiç düşündünüz mü? Aslında hemen hepinizin yaşadığı bir yenilgi tarzı var. Bunu yeniden ele almalısınız. Bunun yanında benim yenilmeyen bir tarzım var. Nedir o? Çok sıradan gibi gelebilir, çok basit bir çalışmamış izlenimi verebilir; ama sürekliliktir, hislerimin derinliğidir ve kendimi kolsuz, nefessiz bırakmama yönümdür. İşler baş aşağı gittiğinde yüreğim kendini derin bir baskı altında hisseder. Bu baskı beni paniğe değil, çare bulmaya iter. Sizde paniğe ve kendini koyuvermişliğe itiyor. Bendeyse tam tersinedir. Tarih kaybediliyor, iğne ucu kadar bir fırsat buldunuz mu yükleneceksiniz.

Düşünün, on altı yıl önce bu sahaya çekilirken çok sınırlı bir gücümüz vardı. O güç adeta eriyordu, taş çatlasa birkaç aylık ömrü kalmıştı. Bu, benim yüreğim üzerinde, düşüncem üzerinde nasıl bir baskı yarattı? Elinden tarih gidiyor, bu güzel umutların yerle bir oluyor. Birkaç ay dayansan bile, bu umutsuz bir dayanmadır. Bir çare bulmak zorundaydık. Bu beni arayışa itti ve arayış ilk çırpıda "Git, şu hududun ötesinde ne var, şu dağın ardında ne var?" sorularını sormaya yöneltti. Bu soruların cevabını almak için beni yürüttü.

İlk ordu çalışmalarına katmak istediğimiz Mehmet Karasungur arkadaşımız vardı. Çağırdım, bir günde bir sayfalık gerilla yönetmeliği çizdik. Al, Siverek'e git ve sıkıştırsanız daha da ötesi dağdır dedim. Bu gerilla yoluyla çıkış yapabilirsiniz dedim. Düşünün, ne kadar ilkel bir hazırlık. Yarım sayfalık bir çözümleme ve beş on silahlı köylü ile başlayacaktı. O zaman bu bir çareydi, koşullar ağırlaşıyordu. Ve Ethem Akcan yoldaşı çağırdık. Hele sen de git, hududun ötesine bak, bir yol bulunabilir mi dedik. Bunlar bir hafta arayla oluyor. Ertesi gün geldi, yol olduğunu söyledi. Baktım, erimektense bir çareyi de orası için düşünelim dedim. Arkadaşlar, siz Siverek'te şöyle bir adım atın dedik, işte o Bucak eylemini planladık. Diğerlerine de, siz de şehirlerde şöyle örgütlenin dedik. Ben de bir ihtimal belki yeni bir kanal açarım ve bu bir çareydi.

Dikkat edin: Neye karşı bir çare? İşler çok tehlikeli bir sürece girdiğinde, kaybetmemek için döneme göre bir çare bulmalıydık. Daha sonra da irili ufaklı tüm imkânları değerlendirdik. Hiç büyük küçük iş ayırımını, yer ayırımını yapmadım. Hiç sıkılmadan sıradan her işe koştum. Adım Ali'ydi, Sarı Çizmeli Mehmet Ağa gibi. O adla çalıştım ve sonuç aldım. Sonuç da bir grubu çekmekti. Bu bir güvenceydi. Daha yıl sonu gelmeden grubu, partimizin bir çekirdeği olarak, yaşayabileceğimize dair umudun kaynağı olarak düşündük.

Bunlar önemlidir. Davasına bağlı olanlar kendini umutsuz bırakmak istemez. Umutsuz bırakmak istemedin mi, çare bulursun. İkiyüzlü olmayın veya partinin gücüne dayanarak kendinizi aldatmayın. Umut herkes için gereklidir ve herkes umutlu olacak kadar kendi vicdanında bir sorumluluğu duymalıdır. Her umut da seni bir çare olmaya itmeli. Aksi halde yalan yanlış bir kadrosunuz, kendini aldatan bir kadrosunuz, bu da geliştirmesiz. Bu anlamda kendi tecrübelerimi size veriyorum.

15 Ağustos Atılımından sonra da işler tekrar tıkanmaya doğru gitti. Ben burada yılın sonunda on beş kişi bırakmamıştım. Bir baktım, etrafım boşalıyor ve işler tehlikeye giriyor. Tekrar hızla biriktirdim ve III. Kongre adı altında tekrar derinleşmiş bir çalışma başlattım. Eğitim gruplarını hızla üç yüze, bir yıl sonra beş yüze çıkardım. Bu da benim sorumluluk anlayışımıdır. Peki, siz neden hazır birlikleri görmüyorsunuz? Ne başardınız da çalışmıyorsunuz? İşler zora giriyor, yüreğiniz duymuyor, çare olamıyorsunuz. Ondan sonra da savaşıyoruz diyorsunuz. Bu, ahmakların savaşı olur. Gelişmiyorsunuz. Diyorum ki, birer Giap olabilirsiniz. Bir Giap değil, şimdi neredeyse görevsiz bir asker gibisiniz. Bundan kendiniz sorumlusunuz. Sorumluluğu kendinizde bulacaksınız. Kendinizi böyle görevsiz bir asker durumuna düşürüyorsunuz. Ben kendimi örgütlemek zorundaydım. Bu işler burada bu kadar gelişmemek zorundaydı, ama neden gelişti? Kaybetmektense kendi ordu gücümü sağlam tutarım.

Artık bunu biraz anlayın. Çünkü kişi olarak hepinizin biraz dar süreçleri olabilir, zorlukları ortaya çıkabilir. Orada çare, tıkanmak ve bunalmak -ki, çoğu komutanın durumu budur- değildir. Bir de bolluk süreçleri olabilir, bu süreçlerde 'gücümüz var' deyip işleri bırakmak da olmaz. Lübnan dağında elli bin kişilik halk toplandı, hepsi bir peygamberi karşılar gibi coşkuyla bizi karşıladı. Ama ben bundan kaçındım. Hiç görmemiş gibiydim, asla kendimi yitirmedim, daha derinlikli çalışmalara yöneldim. Siz kendinizi yitiriyorsunuz. Halk biraz size baktı mı, bir yaşam olanağı buldunuz mu kendinizi kaybediyorsunuz. Bunlar doğru değildir. İnatçı militan, ne zorluklarda paniğe kapılır ve çaresizliğe mahkûm olur, ne de gelişmiş koşullarda kendini kaybeder.

1991'lerde ortaya gelişme olanakları çıktı. Herkes erken iktidar hastası oldu. Ben burada hayatımın en ağır çalışmalarını yürüttüm, kara gün de vardır dedim. Sınırlı bir ateşkes benzeri bir süreç doğdu, ben daha da fırtınalaştım, hazırlıkları biraz daha geliştiremez miyiz dedim. Şunu söylüyordum: Dağdakiler bu süreci mutlaka altın değerinde kullanıyorlar. Mart-Nisan ayları ülkede biraz zordur, onu da bu ateşkes nedeniyle aştırdık ve mükemmel yakalayacaklar dedim. Sonra bir duydum ki, çoğu 'tam başardık' biçiminde kendini zafere kaptırmış; hazırlık şurada kalsın hazır gücü de dağıtmışlar. Sonuçta çoğu darbe yedi. İnsan kendini bu kadar gafil tutar mı? Düşünün, bu dönemlerde en ufaklık bir biçimde kendimi gevşetme yoktu. Şimdiye kadar da ülkedeki çalışmaya güç veren, halen hepinizi yaşatan bu tarzdır. Neden anlamıyorsunuz? Gözler neden görmesin?

Yadırgadığım şudur: Bunca büyük tecrübeye rağmen, bazı arkadaşlarımız halen neden yürütemiyorlar, neden çare olamıyorlar? Ben bu dar alanda tutkuyla bu işleri yürütürken, o özgürlük dağlarında insanlar neleri geliştiremez ki. Düşünün, siz yaşamı çoktan kaybetmişsiniz. Düşman sizi öyle bir yaşamın içine itmiş ki, adeta nefes alamaz duruma getirmiş. Peki, yaşamı neden geliştiremiyorsunuz? Bakıyorum, özgürlük dağlarında geliştirilmesi gereken bir özgür yaşamdır, ama o da boğulmuş. Savaş insanı geliştirir, bizimkiler ise tıkanmışlar. Savaş, insanın yeteneklerini açığa çıkarır, ama bir bakıyorum ki, bizimkilerin yetenekleri boğulmuş. Bu, savaşa yanlış yaklaşımın sonucudur.

Ben de elin memleketinde kokuşabilirdim. İnsan kendi halkının dışına, toprağının dışına çıktı mı, sudan çıkmış balık gibidir. Korkunç bir direncin olmazsa, adeta kayada bitercesine bir kök salmazsan yaşayamazsın. Biz burada böyle yaşamaya çalışıyoruz. Siz her bakımdan yaşanabilecek bir sahada yaşayamıyorsunuz. Ben burada moral veriyorum. En temiz hava, gürül gürül akan sular senin yanı başındadır. Tarih yazıyorsun. Halen neden oradaki yaşamı sevmiyorsun? Neden moralin bozuk? Derdin ne? Gözü hainlikte, kaçıştadır. Gözün kendini kazanmakta olsun, gözün düşmanda olsun, gözün kendi güzelliklerinde olsun. Bunu yapmıyor, peşmergeliğe özeniyor. "Nasıl ağa olurum, nasıl kördüğüm olurum, yaşamı nasıl bozarım" diyor.

Bu neden böyledir? Bu dağlarda ben de tektim, özümüzden çok çok uzak yerlerdeydim. Neden böyle bir yaşam seçeneği geliştirebildim? Çünkü yaşama inanıyorum, çünkü bir halka karşı sorumluyum. Kaybetmek istemiyorum, onurluyum. Çünkü bizi çok düşürmek istiyorlar, onuru ayağa düşürmemek gerekiyor. Onun için de tüm gücümü ortaya koyacağım. Siz ne yapıyorsunuz? Keyfim ha keyfim diyorsunuz. Nereye gideceksin? Hatta kendini en özgür bir halktan sayıyor, sen nerede özgürsün? Elin memleketinde bir karış yer yoktur. Senin kişiliğin nefes alamaz. Bunu bildiğim için sonuna kadar vatanıma yakın, halkıma yakın ve örgütlü olmak zorundayım. Bu benim tek yolumdur. Başka ne yapabilirim?

Size göre her yer mümkündür, insan her tarafa gidebilir; burası olmadı mı şurası, şu dağ olmadı mı bu dağ... Gerçekler öyle değildir, bir karış özgür toprak için büyük çaba gerekir. Bir silah için çok büyük çaba gerekmiştir. Bir örgüt ilişkisi için ben yıllarımı verdim. İlk on yirmi yılımı bir dost ilişkisini oluşturmak için harcadım. Siz halen anlamak istemiyorsunuz. Halen hatırlıyorum, yolları aylarca yalınayak tepiyordum, bir iki sözle sözüm ona bir dostluk geliştirmek istiyorduk. Beni hiçbir zaman ciddiye almazlardı. Siz altın gibi sözleri hiç kullanmıyorsunuz, ağzınızı bile kıpırdatmıyorsunuz. Ondandır da benden hak hukuk talebinde bulunuyorsunuz. Bu yanlıştır.

Neyin nasıl kazanıldığını bilmek zorundasınız. Silahlar çürüyor, birlikler savaşız bırakılıyor. Halbuki ben halen kendimi nasıl son nefesime kadar doğru çalıştıracağımın hesabını yapıyorum. Gidin, birçokları örgüt ağası gibidir, bin kilometrelik yoldan gelene bir hoş geldin demez, aylarca birliğinden haber sormazlar. Depolar vardır, her şey çürür, denetlemek aklına gelmez. O zaman sormak gerekir: Sen kimsin, hangi hareketin içindesin? Bu hareketin tarihi nedir, bu hareketin değerleri ne anlama gelir? Bütün bunlarda kendinizi tam yetiştiremezseniz rezil olursunuz. Bu hareketin bir dinamiği vardır, bir tarihi gerçeği vardır. Ona layık olursanız, yaşama şansınız artar. Hiçbir dar yaklaşım, hiçbir sıradan yaklaşım, sizi böyle düşünmekten alıkoymasın.

Özellikle yeni bir planlama dönemine girerken, sizlere bir kez daha bunları özetleyerek belirtiyorum. Dinleyin veya kesin hayata geçirmenin tutkusu içinde olun ki, bu adım gerçekten sizin de geçmişinizi karşılayabilsin. Başka tür yer gök sizi kabul etmez. Neredeyse kendimi bile yerle bir edeceğim. Çünkü yaşatamıyorum veya yaşatamam deyip kendimi bitirmek istiyorum. Çünkü ben sizin gibi yaşamayı kabul edemem. Benim için durmak, benim için işlerin gelişmemesi demek ölümden beterdir. Sizin gibi fazla başarılı olmamak, az düşünüp az yapmak benim için öldürücüdür. En büyük işkence çalışmamdan, hem de yaratıcı ve verimli bir çalışmamdan alıkonulmamdır. Bunun için hiçbir şey dayanamadı, gelişmeye uğradı. Devrimci irade budur, komutanın iradesi budur.

Bütün bunları söylerken uyarıyorum, rica ediyorum anlamında söylemiyorum. Başka bir isteminiz olamaz. Bu kadar gerisiniz, örgütsel yönden zayıfsınız. Neden müthiş örgütçü olmayasınız? Eğitime ihtiyaç var, neden muazzam eğitici olmayasınız? Komuta krizi var, neden iyi bir komuta gücü olamıyorsunuz? Düşünün, bunları ne engelliyor? Hiçbir şey. Artık ahmaklığı bırakın veya sözüm ona iç engelleri yerle bir edin. Kimin haddine ki, bizi tarihi yürüyüşün üzerine yürümekten alıkoysun! Hayır, dikkat edilirse hiç kimsenin böyle bir dayatması olamaz. Herkes mükemmel çalışmak zorundadır.

Bütün bunları bir kez daha gözler önüne getirdiğimizde, çok geç de olsa böyle bir planlamaya güçlü bir işlerlik, dolayısıyla başarılı olma imkânını kazandırabiliriz. Denilebilir ki, bu kadar şehidin anısına verilebilecek en iyi karşılık, yerinde olmayan kayıplara, kaçırdığımız fırsatlara ve yaşadığımız zorluklara müthiş vereceğimiz karşılık, böyle bir planlama dönemine yüksek bir başarı temposuyla katılmaktır. Bu anlamda şanslısınız. Çok başarmak isteyip de bunun imkânını bulamayan bütün partililer, öncü kadrolar şanslıdır. Bunu kötü kullanmamaları gerekir. Geçmişteki gibi şu veya bu nedenle kimsenin bu dönemi bozmamasına, savsaklamamasına büyük özen göstermesi gerekir. Çünkü tarihimizin en hayırlı işini yapıyoruz.

Bütün halkımızın şu anda ekmek ve sudan daha önce bizden istediği bir çalışmaya, mutlak başarılması gereken bir çalışmaya anlam veriyoruz, işlerlik kazandırıyoruz. Bu, bütün işlerin önündeki bir iştir; bütün diğer işleri yüksek bir çalışma temposuna kavuşturacak olan bir çalışmadır, başat bir çalışmadır. Dolayısıyla anlamı böyle olan bir çalışma, insanın fırtına gibi içine girip başaracağı bir çalışmadır. Tutarlı olan her kişilik, gerçek kişiliğini bu çalışmada ortaya çıkarır. Dikkat edilirse, sadece kendi hal-kımızı sürüklemiyoruz, bütün bölge halklarını sürüklüyoruz. Dünyanın en saygıdeğer devrimci gücü, dolayısıyla halkı oluyoruz. Bu kadar bitmenin eşliğinden dönüp böylesine bir kurtuluş yoluna girme kıvancı bile insanı eskisinden bin defa daha diri yaşatır. Bunun coşkusu bile en çalışamaz beyni çalıştırır.

Bu temelde, bütün parti kadrolarımız ve onun özellikle ordu çalışması içinde olan bütün öğeleri, hiç şüphesiz büyük bir tarihi sorumlulukla bu dönemin içindedirler. Bu planlama temelinde de 1995'in bu yarısını büyük bir değerlendirmeye tabi tutuyoruz. Başarı için olanaklar hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar birikmiş durumdadır. Çözümleme düzeyinde de sizlerin şahsınızda gerekeni fazlasıyla yaptık. Son perspektifler bütün ülke alanlarımızdaki birimlere de gereken bakış açısını verdi. Böyle bir yüksek uygulamayla da bunun pratik öncü çalışmalarını da başarıyla tamamlayacağımız kesindir. Bu temelde tekrar üstün başarılar diliyorum.

13 Temmuz 1995

TALİMATLAR

BİR KİŞİNİN GÜCÜNÜ BELİRLEYEN YAŞAM FELSEFESİDİR*

* Askeri güçlere yapılan telsiz konuşması

Geçmiş hataların aşılma şansı vardır. Hatta suçların bile kat be kat telafi edilebilmesi için pratiğe girilebilir. Madem dönem böyledir, o zaman kendini kanıtlamak isteyen, şans isteyen bunu böyle değerlendirir. Şimdiye kadar söylenen tarzı, bizimle olan ilişkilerinizi biraz bu yönüyle değerlendirin. En değerli destek ve yoldaşça yardım sunulmuştur. Hiç kimse mevcut gelişmeleri ne eksik ne de yanlış yorumlamalıdır. Tutturduğumuz düzey, tarihimizde elde tutulacak ne varsa odur; en önemlisi de, parti tarihimizin yaşama ilişkin söyleyip bize sunacağı ne varsa odur. Önünüze serilen budur. Bu bizim için kişiliktir, onun fedakârlık ve cesaret düzeyidir; başlı başına da büyük bir yaşam fırsatıdır.

Yaşam savaştır, savaş da yaşamdır. Bu noktaya geldik dayandık. Karşımızdaki zorba güç, dünyanın bütün gerçekleriyle, tarihin bütün insanlık gerçekleriyle alay ediyor. Bu uğursuzluk, alçaklık ve lanetlilik hiçbir gerekçeyle kabul edilemez. Düşman, insanlık dışı dayatmalarını son bir çabayla da olsa başarıya götürmek istiyor. Bizim gerçekliğimiz de şunu söylüyor: Bir kişi tek başına da olsa, böyle bir zorbalığı kabul edemez. Eğer akıllıysa, tek başına da olsa, bu zorbalığa karşı durup onu başarısızlığa uğratabilir. PKK'nin tarihi biraz da budur. Bunu her zamankinden daha iyi anlıyorsunuz. Bunun öyle fazla okumuşlukla, fazla tecrübeyle de ilişkisi yoktur; biraz kişilikle, onurlu ve namuslu biri olmakla ilişkisi vardır. Saniyorum, hepiniz de biraz böylesiniz. Bugünlere kolay ulaşmadığımızı belirtmeliyim.

Size verebileceğimiz en değerli armağan, sizi böyle bir güne ulaştırmaktır. Verilen bu kadar şehitler, çekilen bunca acılar, görülen işkenceler, halkın bütünüyle yoksulluğu aslında anlam olarak size verilen özgürlük ve savaş değerleridir. Eğer bunu büyütme, halktan biri, partiden biri olarak değerlendirmek istiyorsanız, böyle olduğunuzu asla göz ardı etmemelisiniz. Siz bu değerlerin ürünüsünüz. Bu anlamda kendinizi başka türlü gösteremez, başka türlü kılamazsınız. Ancak ve ancak bu değerlerle büyüyebilirsiniz; hem büyüyebilir, hem büyütebilirsiniz.

Bizim için bu yaşam, kabul edilebilecek tek yaşamdır. Öyle zorlukları varmış, bilmem altından çıkılamamış gibi sorunlar bizim için hiçbir zaman mevcut olmadı. Tam tersine, bu yaşamın dışında her şey çok zordur, kabul edilemezdir. Bu tek kabul edilebilecek yaşam, yıllarca bekleseniz de, rüyalarınızda ve hayallerinizde bulamayacağınız bir şanstır. Bir günlük de olsa, şiddetli bir savaş içinde de geçse, o şans da bir şanstır. Bu şans hepinize tanınmıştır. Eğer bunlar doğruysa, eğer siz de biraz kavriyorsanız, şimdi içinde bulunduğunuz durumdan büyük bir tutkuyla, aşkla kurtulabilir, ne mutlu bize diyebilirsiniz.

Kendi lanetli gerçekliğimizle karşılaştığımızda, şu anki özgürlük gerçekliğimiz yaşamın özüdür, yaşamın en istenilip de gerçekleştirilecek olanıdır. Bu hem de en çarpıcı, en yaratıcı biçimiyle yaratmaya, partileşmeye, ordulaşmaya götürür. Eğer özgürlük değerlerimizi, yaşamın gerçekleştirilmesini biraz anlamışsanız, "Örgütten anlamam, savaş gerçekliğini fazla göz önüne getiremem" demeniz, ancak bir gaflet olabilir. Gafillerin de yeri bellidir. Şimdi bu aşamaya geldikten sonra, gelişmemeyi çok zor bir durum olarak görüyorum. Yıl yıl gelişmelerde ne zorluklar yaşandığını anlarım. Yirmi iki yıllık bir çizginin bir hikâyesi var; neredeyse her yılın, her günün, hatta her saatin zorluklarını da anlarım. Ama bu aşamaya ulaştıktan sonra da yürümeyi, yürüyüp de önemli başarılarla ulaşmamayı hiç anlamam. Bunun anlamı yoktur.

Bazıları "İlla lanetli kişiliğimizi tekrar dayatırız" diyor. Bu, Kürd'ün eski hikâyesidir. "Birbirimizle uğraşırız, uğraştırırız" diyor, ona karşı da hazırlıklı olduğumuzu belirtmeliyim. Biz böyle bir Kürtlükle amansız savaştık. Bu, kendini insanlığa layık görmeyen, kendisini ana topraklarına ve temel özgürlük istemlerine göre hazırlamayan bir Kürt'tür; bizim için ölümden bin defa beter bir Kürtlüktür. Hiçbir gerekçeyle, şu veya bu nedenle kimse bu eski hikâyeyi bize dayatamaz. Kılıf, maske giydirerek bize anlatamaz. Bunu artık kesin anlamak gerekir derken, bunu kastediyorum.

Kendimize inanıyor muyuz, özgürlüğe inanıyor muyuz? Özgürlüğün bizde artık gerçekleşmeye doğru yüz tutmaya başladığını görüyor muyuz? Buna evet diyorsanız, bunun karşılığı, önümüzde hiçbir şey durmamalı olmalıdır. Her türlü gelişmeyi anlarız, gereklerini yerine getiririz. Bu ordu olabilir, parti olabilir, cephe olabilir, eğitim olabilir, ciddi bir eylem olabilir. Çok yaman bir eylem planlaması olabilir, inanılmaz bir başarının kendisi olabilir. Bunların tümüne güç yetirilebilir. Eğer siz yaşamı böyle anlıyorsanız, bunun doğal sonucu da bu yönlü gelişmelerdir. "Yok, biz yine eski kafayla hareket edeceğiz" dersanız, bu ülkede yaşamayı kendinize yakıştıramazsanız, düşmandan önce biz kendimizi yerin dibine batırmalıyız. Yoldaşlarımızı sevemiyorsak, yoldaşımızla anlaşamıyorsak, düşmandan önce biz birbirimizi bitirmeliyiz. Düşmanın bizi vurmasına hiç gerek yoktur.

Yine sana bu kadar kötülük yapılacak; vurulmadık, el değdirilmedik, hakaret edilmedik tek bir hücren kalmayacak ve bir de intikam ve hesap sorma günü gelecek, kendini bu temelde değerlendirip intikama göre ayarlamayacaksın, ondan sonra da 'bana yaşam' diyeceksin; hem de bunu parti saflarında, hem de komuta gerçekliğinde yapacaksın! Bizden her şey istenebilir de, bize her şey yutturulabilir de, ama bu olmaz. Sende çok sınırlı bir insanlık, namus duygusu varsa, yılların intikamını alacaksın. Düşünün, bir ailede bile bir zorbalık yaşandı mı, kırk yıl sonra da olsa intikam almadan bahsedilir veya bir aile bütün bir ömür boyunca kendini buna göre ayarlar. Şimdi sen bin yılların intikamını almayla ve haksızlıkların halen sonuna kadar sana dayatılmasıyla karşı karşıya bulunuyorsun. Kendini sınırlı bir vatan evladı ve bir halktan sayıyorsan, insani bir değere bağlı olduğunu söylüyorsan yürürsün. Hangi hedef, hangi çalışma olursa olsun, ister kendi içimizde ister düşmana yönelik olsun, üzerine gider ve başarıyı elde edersin.

Bir kişinin gücünü belirleyen, yaşam çizgisinin, yaşam felsefesinin ondan ne istediğidir. Yaşam çizgimiz de bizden bu temelde özgürlük istiyor, özgür yaşam istiyor. Önünde engel varsa, direnişin, azmin ve yıkıcı öfken bunu yıkmaya yeter. Bu arada olumlu, kabul edilebilir bir yaşamın inşasını da yapabilir, kendinden başlayıp bütün vatan sathına yayabilirsin. Bunları yaşam düzeyinizde, eylem düzeyinizde kabul edilemez birçok gerilik olduğu için tekrarlıyorum. Bunlara halen aşılamamış gibi sarılanlar var. Oysa buna gerek yoktur. Bununla ne onur, ne yetenek, ne güç kazanılır. Yenilmemeye cesaret etmeliyiz. Madem gün yenilik ve diriliş günüdür, bu yeniliği ve dirilişi kendimizde gün be gün, saat be saat gerçekleştirilmeliyiz. Sizi başka türlü yönetemiyoruz, sizinle başka türlü yol alamıyoruz. İş beceremezseniz yoldaşınızla bile konuşamazsınız, normal bir birimi bile düzenleyemezsiniz. Sizinle nasıl konuşalım, nasıl birlikte yaşayalım? Birlikte yaşayamazsak, kendimize nasıl ulus diyeceğiz, nasıl halk diyeceğiz, nasıl yoldaş diyeceğiz? Bu konularda anlayışlı olmanızı istiyoruz. Başka çareniz de yoktur. Kendini sarhoş etmenin, allayıp pullamanın bir faydası olabilir mi? Kendini sağa sola yatırmanın, mecnun etmenin bir çıkarı, bir yararı olabilir mi?

Bütün bunları şunun için belirtiyorum: İşimiz zordur veya zorluk bu işin doğasında var. Ama emredilen görev, ulaşılması gereken hedef, bütün zorlukları yerle bir edecek kadar çekicidir. İrademiz içinde bulunduğumuz koşullara dayanılarak çelikleştiriliyor, kişilik böyle oluşturuluyor. Bu da bizde artık ispatlanmıştır. Kaldı ki bu başarılabılır, inanılmaz her türlü gelişmeye yol açabilir.

Biraz bunu kanıtladık. Her kişi bunu kendine göre alır, uygular ve bununla kendini büyütür. Büyüyen benim babam veya sülalem değil, büyüyen siz oluyorsunuz, insanlığınız oluyor. Yaşayan biz değil, siz olacaksınız. Tabii ki kendi yaşamınıza kastedemeyeceksiniz, çünkü kendi yaşamınızla alay etme özgürlüğünüz, hakkınız olamaz. İnkellige ve ihanete eskiden özgürlük deniliyordu. Şimdi örgütlenmemeye, ordulaşmamaya, işleri sağlam geliştirmemeye özgürlük ve inisiyatif istenmez. Çünkü bunlar kişiye yarar getirmez, ancak ölüm getirir. Dolayısıyla bu sınırlarda seyretmek, aklı başında olanın bir talebi olamaz. Yine bütün bunları, gelişmemeyi bir felsefe haline getirenlere, doğru yönetmeme ve doğru işletmemeyi bir alışkanlık haline getirenlere, işleri ilerletmeyenlere, kendini, yoldaşını ve halkını geliştirmeyenlere söylüyorum. Bu konuda kendinizi savunacak hiçbir gerekçeniz yoktur. Tabii bunu olumsuzluklar ve yetmezlikler anlamında belirtiyorum.

PKK'yi tanırım, ne olup ne olmadığını da biliyorum. Sizi de az çok tanıyorum. Sizden ancak ve ancak doğru bir partililik çıkabilir. İflah olmaz birisi değilseniz, şu veya bu nitelikte bir ajan değilseniz, çok sınırlı bir ilgi bile sizi yaman bir yoldaş yapar. Bunun dışında hiçbir durumu kabul etmem. Kendinizi nasıl dayatırsanız dayatın, kendinizi nasıl sergilerseniz sergileyin, yine de kendinizi aldatamazsınız, kabul de göremezsiniz. Kendinizi bir şef, söyle etkili yetkili bir kişilik halinde de tutamazsınız. Bütün bunların önü alınmıştır. Aklın yolu bir, idealin yolu bir, insanlığın yolu bir, gelişmenin de yolu birdir. O da bu söylenenlerde yatıyor. Bunu esas almak tek çarenizdir, çözümünüzdür.

Bunu "Evet, doğrudur, ama uygulamaya geçiremiyoruz" dediğiniz için belirtiyorum. Bunu uygulamaya geçirememek, yaşama bütünleştirememek demek, yine daha da tehlikeli bir yalancı, bir düzenbaz, bir münafık olmak demektir. Herhalde bu savunulamaz, bu aşamadan sonra bize yakışmaz. Eskisi gibi, "Köleyiz, başarmaya fazla ihtiyacımız da yok, hatta şimdi eskisinden bin kat daha özgürüz, bu yetmiyor mu?" demeye hiçbirinizin hakkı yoktur. Sorun, kesintisiz başarı yolunda mıyız sorudur. Bundan aşağısı kabul edilmiyor, üstü ise yiğit olanadır. Bunu böyle anladıktan sonra, hem iyi yaşamı hem de yaşamınızı savaşa sonsuza dek güzelleştirebilirsiniz.

Botan sizin oluyor. Halkı emeğinizle oldukça özgürleştiriyorsunuz. Her zaman belirttik: Bu ülke insanlığın beşiğidir. İnsanlık yaşamı, tarih o dağların doruklarında başlamıştır. Biz çocuk değiliz, bunları biliyoruz. Sen halen anlamazlık edemezsin. İnsanlık nasıl başlamışsa, şimdi de en güzel bir biçimde başlatılabilir. Zagros etekleri, Toros etekleri uygarlığın başladığı yerlerdir. Biz insanlığın başlangıcını yeniden oluşturacak kadar kendimize güveniyoruz. Güncel gerçekler de bunun öyle pek hayali olmadığını, insanlığın da buna ihtiyacının olduğunu gösteriyor. Bunlar ne kadar insani olduğumuzu da iyi ortaya koyduğuna göre, işler orada şahane geliştirilebilir. Bir turist bile böyle bir yaşamı büyük bir şans sayabilir. Yani hiçbiriniz, burada şu zorluklar, bu zorluklar var demesin. Dünyanın dört bir ucunu gezin görün, bazılarınız belki görmüştür, o dağlardan daha güzeli, tutkulusu, daha şanlısı yoktur. Anlamayan anlamalı, anlayanlar da anlatmalıdır.

Bütün bunlar size, ister duygu dünyanızı, ister savaşçı dünyanızı, ister bilinç dünyanızı nasıl elde edeceğinizi gösteriyor. Birbirine güvenebilecek bir birliği, işlere başlamak için bir silahı isteyebilirsiniz. Belki bazılarınızın buna gücü yetmeyebilirdi; ama hepinize bunun kazanılabileceğini, verilebileceğini de gösterdik. Bu birliğe, bu güce, bu araç gereçlere kendiliğinden ulaşmadınız. Bu, emekle bağlantılıdır ve verilmiştir. Bunun değerini bilmek size düşer. Fazlasını istemek haddini bilmemektir, emeğe saygısızlıktır. Yine kolay düşürmek, emeğe saygısızlıktır. Her şeyi yapın, ama ne fazla isteyin ne de kolay düşürün. Bu değerlerin üzerine ibadet eder gibi titremelisiniz. Bir dağ parçasına ulaşmak, yüzlere şehidin kanı pahasına olmuştur. Anı anına, dakikası dakikasına büyük sabırla, büyük sorumlulukla, yaşamımızla, mücadelemizle mümkün olmuştur. Bunun değerini bilmeyen özgürlükten anlamaz, özgürlükten anlamayan da savaşamaz.

Doğayı, onu vatan olarak görmeyi, onun halka özgürce yansıtılışını anlamalıyız. Bunun değer ve emekle, acı ve işkenceyle bağlantısını kurmalısınız. Zindanda çekilen işkenceyi, her gün inim inim inleyen halkımızı orada dağa taş, silahınıza sindiremezseniz, tutarlı bir yurtsever olduğunuzu gösteremezsiniz. Halkımızın binlerce yıldır çektiği acıları silahınızın namlusuna sürüp savaşamazsanız, iyi bir savaşçı olduğunuzu öne süremezsiniz. Bu halkın başına gelen her şey ve ona dayatılan her türlü yokluk ve çirkinlik bir ideoloji, bir siyaset olup beyninize, silahınıza sürülmezse, yüreğinize nakşedilmezse, siz iyi bir komutan, iyi bir savaşçı olamazsınız.

Gerçekleri biraz böyle anlamanın zamandır diyorum. Bu kadar söylenenden sonra anlarsınız, anlayıp da gereklerini yerine getirirsiniz. Çünkü siz bir insansınız. Şimdi eğer bütün bunlara itiraz yok diyorsanız, o zaman ben de parti gerçeğine, ordu ve savaş gerçekliğimize ilişkin söylenenler açıktır diyorum. Bu konuda herhangi bir taktik sorun, bir çözümsüzlük asla kabul edilemez. Herhangi bir eylem, herhangi bir ilişki, herhangi bir tarzın yerine başka bir tarzın konulması asla sorun teşkil etmez. Hepsine bu anlayış içinde karşılık vermek mümkündür.

Günlerdir sizinle yaptığımız tartışmalar, düşmana olduğu kadar kendinize de doğru yaklaşmanız içindir. Sanıldığından daha fazla felsefi yaklaştık. Çünkü kendinizi ideolojik ve siyasal gerçeklikten koparmışsınız. Bunun doğal sonucu olan örgüt ve ordu gerçekliğinden kendinizi koparmanıza -bu eski, bitmiş tarzdır- fırsat vermedik, sizi onunla bütünleşmeye çağırdık. Bu büyüklüktür, büyümenin başlangıcıdır. Düşünün: Yıllardır o dağlarda kalacaksınız, bir ordu kurmayı beceremeyeceksiniz! Bu kabul edilemez. Çok önemli savaş taktikleri söz konusu olabileceken, bunun bile dış dokunur bir tarzda gelişmesi söz konusu olmayacak! Bu da kabul edilemez. Eğer sizin durumlarınızı normal karşılırsak, şimdiye kadar nasıl gelmişse öyle gider. Buna da hakkımız yoktur. Burada kendinizi gözden geçirir, ihtiyacınız neyse ona göre bir ayarlama yaparsınız. Bu bir görevdir, herhangi bir çabanın gereğidir ve yerinde, zamanında başarıyla sonuçlandırılır. Bunu şimdiye kadar görmemeniz, bizim ısrarlı olmamızı ve halen dayatırsanız, bin defa daha ısrarlı olmamızı getirecektir. Önderlik dediğiniz olay biraz da budur; önderlik bir tutum, bir ısrar, bir doğruyu götürme ve ondan taviz vermeme meselesidir. Bağlılık dediğiniz olay, bunu biraz görüp hakkını vermektir.

Tüm partiyi esas alanlara, özellikle de ordu gerçekliğimiz içinde her türlü savaşçı ve komuta gerçekliğine hazırım diyenlere şunu diyorum: İçine girdiğiniz dönem, düşmanın dayattığı gibi imha dönemi değildir. Onun tehlikesi bertaraf edilmiştir. Düşman şu anda derin bir krizi yaşıyor. Zaten bu, dünyaya yansımıştır. Hiç şüphesiz, bu krizin faturasını katliamlarla halkımızın başına, yine gerillanın başına ödettirmek isteyecektir. Bundan kuşku duyulmamalıdır. Can çekişen bir canavar gibi sağa sola saldıracaktır. Ama bu onun çok güçlü olduğu anlamına gelmiyor, sadece eceli gelen bir canavarın ölümü anlamına geliyor. Tabii ki sizi eline geçirirse paramparça edecektir. Nitekim vahşidir, katlediyor. Cenazelere bile nasıl vahşice yaklaştığını biliyorsunuz. Genç kızları nasıl paramparça ettiğini, çirliçliç yapıp sokaklara, caddelere attığını biliyorsunuz. Savaş tarihinde bunun örnekleri görülmüş

müdür? Ama bu düşman bunu gösterebiliyor. Cenazeden ne istiyor? Biz onun bir tek askerine bile olumsuz bir söz söylemedik, ama o bunu dayatıyor, özel savaştır diyor. Bu onun nasıl canavarlaştığını gösteriyor. Hatta bir canavar bile böyle yapmaz. Bu ancak en aşağılık sadist kişiliklerden beklenebilir. Bunu yapıyorlar, daha da yapacaklar. Tükenişi yaşayan bir düşman, hiçbir haklı gerekçesi olmayan bir savaşı yürüten bir düşman böyle yapar. Daha da yapacaktır.

Şanslı ve Umutlu Olanların Yaşamı Bir Başarıdır

Bu düşmanın siyasal durumu nedir? Bunu vurgulamaya gerek yok, her gün izliyorsunuz. Partiler, seçimler neydi, gördünüz. Bunların hepsi özel savaşın yöntemleridir. Kimi sağ, kimi soldur. Sağcısı solcusundan beter; solcusu sağcısından beterdir. Hepsi özel savaş ayarlamasıdır, buna aldanmayın. Dincisi de öyle, komünisti de öyledir; yani çıkarlarıyla birbirlerine bağlanmış bir güruhtur. Özel savaş ekonomisi, şimdi durumu biraz daha kurtarmak istiyor. Kendi halkının başına bile ne getirdiğini görüyoruz. Hiçbir ülke halkının kabul edemeyeceği bir biçimde bir günde Nisan yağmuru gibi zam yağmuru ile ne hale getirildiğini görüyoruz. Aşiret reisi bile kendi aşiretine bunu yapmaz. Bir faşist bile kendi halkına bunu yapmaz, ama onlar yapıyorlar.

Bu, düşmanın yürüttüğü özel savaşla bağlantılıdır. Zulmün ve soygunun bu kadarının olamayacağını, bu halk şimdi kendisi görüyor. Bizim bunu fazla açıklığa kavuşturmamıza da gerek yoktur. Günlük gerçekler güneş kadar herkesi yakıyor, mızrak gibi gözlerine sokuyor. Biz daha önce de bunu söylemiştik, şimdi açığa çıkıyor. Dış alanda da ne hale geldiğini, en kirli müttefiklerinin bile artık kendisini bu haliyle kabul edemeyeceğini görüyoruz. En güvendiği müttefikleri bile, “Bu işi biraz kurallarına göre yürüt. İmha ediyorsan et, ama bu kadar da baştan çıkmışlık olmaz” diyor. Evet, müttefiklerinin de tavrında bunu görmek zor değildir.

Tüm bunlar bizim açımızdan düşman gerçekliğini çok derin bir biçimde değerlendirmemizi gerekli kılıyor. Kesinlikle ne yıkılmaz ve aşılamaz gibi, ne de basite alınır gibi ele alabileceğimizi gösteriyor. O vahşetini sonuna kadar götürecektir; fakat bunun içinde de yıkılma var, çözülme var, adım adım çözülüyor, gerçeklik budur. Ekonomik ve sosyal yapıdaki çözülüş siyasal yapıya yansımıştır, siyasal tikanıklığın kendisidir ve askeri olarak da çözülüyor.

Burada önemli olan, düşmanın askeri durumundaki çözülmedir. Sizin yapamadığınız, askeri çözülme veya bunun askeri olarak da ne anlama geldiğini görmektir. Kendi askeri avantajlarınızı anlamadığınız kadar, düşmanın da askeri olarak neyi ifade ettiğini fazla kestiremiyorsunuz. Neden? Çünkü iyi bir askeri teoriniz, iyi bir halk savaşçısı teoriniz fazla gelişmiş değildir; sadece öküzin trene baktığı gibi bunlara bakılıyor. Elinizde muazzam bir askeri alan var. Kendi ordulaşmanızı, kendi askeri faaliyetinizi ve bunu kurumlaştırmanızı mümkün kılan önemli gelişmelerin içindediniz. Aslında bu yönüyle düşmanın askeri durum değerlendirmesini biraz daha derinliğine yapma gereğiniz de var. Birçok savaş birliğini, korucuyu da devreye sokması gücünü göstermiyor; savaştaki çözümsüzlüğünü ve çözülme gösteriyor. Ama bundan sonuç çıkarabilir misiniz? Özellikle tempoya ve vurucu tarza dönüştürmeyi bilecek misiniz? Bunun çok büyük bir takibi, bir arayışı içinde olabilecek misiniz?

Ne kadar yeterli ve etkili olduğunuzu belirtmeyeceğim. Çünkü iyi bir askeri çözümlemeyi yapmaktan uzaksınız. Bazı durumları görüyorsunuz. Zaten zorluklar kat be kat artıyor. En son yaşanan operasyonların bir amacı da buydu. Sözüm ona ne kadar etkili, ne kadar güçlü olduğunu göstermek istiyor. Bizi salt pasif bir savunma durumuna çekmek istiyor. Aslında bu savaşı bu denli yürüten bir ordu, bu kadar yıl içinde düzenli ordu mantığıyla başaramadığına göre, bundan sonrasında da başaramaz. Eğer biz başaramazsak yazık olur.

Kendi askeri gerçekliğimizi halen anlayamamışız. Askeri teorimiz, askeri pratiğimiz düşman gerçekliğiyle nasıl iç içedir? Ondan kopartılan bir gün, ondan kopartılan bir karış toprak nedir? Saati saatine nasıl değerlendirilir? Bir düşman takibi olmazsa gerileyen nedir, ilerleyen nedir, biz nereden nereye geldik, o nereden nereye geldi? Bunu hem tarih içinde hem de parti öncülüğümüzdeki savaş süresince yoğun bir değerlendirmeye tabii tutmazsanız, taktik sorunlara ve pratik gelişmelere hakkıyla cevap veremezsiniz.

Sizin durumunuz düşmanın durumundan daha vahimdir. Vahim derken, tabloyu biraz umutsuz göstermek için değil, önemli bir gelişmeyi görememe ve başarıyı yakalayamama açısından belirtiyorum. Yoksa öyle imha olacak, yaşayamayacak durumda değilsiniz. Bunu doğru anlayalım. Eğer böyle devam ederseniz, yüksek bir askeri anlayış, onun mutlak orduya dönüşümü, savaş tarzına ve taktiğe yansıtılış olmasa, bu halinizle ancak biraz yaşayabilirsiniz. Bazılarınız çok, bazılarınız az yaşayabilir, ama bundan da başarı bekleyemezsiniz.

Sizin gibi askeri bir işe el atmadım veya sizin gibi somut sıcak durumlar içinde değilim. Cephe gerisinden biraz destek sunmaya çalışıyorum. Ama buna rağmen, eğer ben bugün onun gereğini duyuyorsam, sizin önünüzde göremediğinizi buradan görebiliyorsam, işlerin ne kadar önemli olduğunu anlatmak içindir. Askeri sorunlara sizin gibi kafa patlatacak durumda değilim. Bu benim görevim değildir; hele hele günlük taktikleri belirlemek, benim görevim hiç değildir. Bu sizin görevinizdir. Ama sizden daha fazla bazı yanlışları buradan görüyorsam, işlerin geliştirilmesine ilişkin anlayış düzeyinde, hatta pratikte de daha fazlasına yol açabiliyorsam, sizin kendi durumunuzu anlamanız gerekir. Bir asker olarak, hele bir komutan olarak ne kadar yetmezlik içinde olduğunuzu, görevinizin ne olması gerektiğini bilmeniz gerekir.

Bir asker olarak, hele bir kurucu kadro olarak, kurmay olarak -ki çoğunuzun durumu biraz böyledir- düşman gerçekliği kadar kendinizi de, askeri gerçekliğinizi de görmeniz gerekiyor. Şunun için belirtiyorum: Aylardır kendi birimini çalıştırmayanlar, eğitmeyenler, moralinden tutalım eğitimine kadar birçok hususta yoksul bırakanlar var. Çok rahat düşürülebilecek bazı hedefler var, ama bunun üzerine yürüyemeyenler var. Bir de hedeflerin üzerine körcesine yürüyenler var. Bu da işin diğer garip bir tarafıdır. Bunların askerlikle bir ilgisi yoktur. Olgun olmama, iticilik, yoldaşlık ruhunun derinliğine yaşatılmaması var. Bütün bunların kişilikle, Önderlikle, halk kurutuluş militanlığıyla, hele hele askeri yaşamla hiçbir ilgisi yoktur.

Sizin tümüyle ileri sürdüğünüz gerçekler, “Biz isyan topluluğuyuz, kin öfkeyle hareket ederiz” temelindedir. Halk savaşında bunlara yer yoktur. Tarih boyunca hep böyle hareket ettik ve hep kaybettik. Sizin kişiliğinizi bu yönüyle anlamak veya bir de bizden böyle olsun demek, bin yıllık bitiş tarihini tekrarlamaktır. Doğrusu biraz bizim ortaya koyduğumuz tarzıdır. Sanyorum bunun için de yeterince materyal sunuldu. Kendi yaşamımızı size sunduk. Hiç kimse kendini övmüyor. Ama bu olanaklardan sonra herhalde bir şeyler yapabilirsiniz. Uzun vadeli savaşla bağlantısını kurarak yaşamınızı yürütebilirsiniz. Sizden istenilen budur. Zaten cesursunuz, fedakârsınız, ama onu askerliğe ve savaşı geliştirmeye dönüştüremiyorsunuz. Biz kendinize layık olmanızı istiyoruz.

Düşmanın askeri gerçeği hem çözümsüzlüktedir, hem de çözülüyor. Biz de önemli bir inşayla karşı karşıya bulunmaktayız. Nasıl asker olunurdan tutalım nasıl bir kurmay olunur? Birlik nasıl oluşturulur, nasıl sevk edilir, nasıl harekete geçirilir? Eylemin

en anlamlısı, planlısı, sonuç alıcısı nasıl düzenlenir? Bununla karşı karşıyasınız. Bu da düşünce istiyor, yaklaşım istiyor, amansız bir pratik çaba istiyor, ciddiyet ve disiplin istiyor. Bunlar olmadan bu aşamayı atlatabilmezsiniz. Başkalarına da, bana da atlattıramazsınız. Atlattırmak isterseniz, ben de bu aşamayı size atlattırmaya çalışırım. Çünkü görev gerektirir, ona soyunmuş olan, eğer bu aşamaya karşılık verirse başarır. Siz de aşamayı başarıyla aşmış olursunuz. Askerleşmek, ordulaşmak açısından olanaklar buna elveriyor. Düşmanın olası bütün operasyonları da bizim için mükemmel bir ordulaşmaya zemin teşkil ediyor. Zaten ordulaşmayı savaşarak geliştirebiliriz. Kişilikler kendini savaşla kanıtlayarak gelişebilirler. Başka türlü de mümkün değildir.

Bu açıdan bu operasyonları ve daha ağır geliştirilecek olanı bile gelişmeler önünde ciddi bir engel olarak görmüyorum. Tam tersine, gelişmeleri bu operasyonlara dayandırarak geliştirirsek, bu en sağlıklı, zafer için en teminatlı ve en gerçekçisi olur. Sizin de bu operasyonlar süresince ordulaşmayı bütün yönleriyle geliştirmeniz zor değildir. Hatta yaman bir ordulaşma böylesine pratikler içinde ortaya çıkar. Bizim burada ordulaşmayı fazla geliştiremeyişimizin anlaşılır nedenleri var, ama sizin orada geliştiremeyişinizin hiçbir anlaşılır nedeni yoktur. Yakıcı ateş içinde insan çelikleşir. Eğer komutanız diyorsanız, siz de savaşçınızı bu savaş potası içinde döverseniz, geliştirir ve yenilmez kılarırsınız.

O halde mükemmel bir ordulaşma ve savaşma fırsatı var. Bütün eyaletlere yeterince güç ulaştırılmıştır, hatta ülke bölgelere kadar parçellenmiştir. Etki sahası olmayan bir karış toprak bile yoktur. Bu bir halk savaşı için mükemmel bir başlangıçtır. Düşünün, her yerde gerilla çekirdekleri var ve bu kendini büyütmenin bütün sınırlarına gelip dayanmıştır. Temel kitle bağlantıları, mükemmel coğrafyası var; araç gereç donanımı, tecrübesi, güveni var. Partisi, partisinin öncülüğü var. Bu da bir büyüme için, bir hamle yapma için, büyük bir savaş kampanyası için her şey var demektir. Şimdi binlerce mevzimiz var. Artık sayımız yüzlerce değil binlerce, karargâh olarak ifade edebileceğimiz bir mevzi durumuna ulaşmıştır. Bir halk savaşı için ne gerekiyorsa o var. Büyüme ve yetkinleşme sorunlarına tümüyle karşılık verebilecek durumdayız. Sayıyı hızla tırmandırabilirsiniz. Dünyayı bile alt edebilecek kadar sayıya ulaşmak işten bile değildir. Araziyi tutabilirsiniz. Bir ordunun bile tutamayacağı alanlar, dağlar var. Böyle yüzlerce mevzi var. Bir dağımız bile bugün bir orduya bedeldir. Böyle binlerce dağ tutulmuştur. Tabii ki hakkını vereceksin ki başarıyı sağlayasın. Başarı kendiliğinden olmaz, bunu görmek gerekiyor. Orada bunu görmek sizin işinizdir. Etrafınızda insanlar katlediliyor, bunu önlemenin yolunu düşünabiliyor musunuz? Birlikleriniz biraz zayıftır; onu yetiştirmek, bu işte ben varım diyene düşer.

Düşünmek, sizin şimdiye kadar yaklaştığınız gibi, armut piş ağzıma düş biçiminde olmaz. Bu mümkün değildir. Her şey karış karış turnakla sökülüp elde edilmezse, emeğin değerini takdir edebilir misiniz? Savaş emeğinin değerini takdir edebilir misiniz? Edemezseniz komutan olabilir misiniz? Olamayacağınız açıktır. Bütün bunlardan çıkarılacak sonuçlar var. Mükemmel bir halk savaşı başlangıcına ulaştık. Şimdiye kadar olan biteni iyi bir başlangıç olarak değerlendirebiliriz. Savaşın ülkenin her tarafına yayılması, bir ordunun başarısına bağlıdır. Bu konuda gereken mevziler tutulmuştur. Temel çekirdekleri yerleştirmek açısından yeterlilik sınırlarını aşmışsa gerisi büyümedir, kaliteli eylemlerdir, savaşın düzeyini ve biçimini geliştirmedir. O da biraz komutana veya "Bu işte ben varım ve geliştirmeye adayım" diyene düşer. Bir dağı, bir alanı ilerletmek bize, sıradan bir savaşçıya ve halka değil, o işin sorumlusuna veya komutana düşer. Komutan dediğin, bu başlangıcı sağlam ele alıp yürümeyi bilen, ilerletmeyi bilen kişidir. İlla komutanlıktan bahsederseniz, kendinizi buna layık görmek istiyorsanız, bu gelişmeyi göstermek zorundasınız. Bu aşamanın sorunlarına cevap verecek kişiliğe ulaştığınızda siz komutansınız.

Dolayısıyla ordulaşmada ve onun her türlü savaş biçiminin geliştirilmesinde engel görmüyorum. Olsa olsa komuta engeli olabilir, komutayla oynayan kişi engel olabilir veya komuta rolünü oynamayan, onun çabasını, düşünce gücünü, örgütlülük ve eğitim gücünü gösteremeyen kişi komutanlıkla oynar. Tabii böyle bir oynama da oldu mu, hazır bir zaferin içinde de olsak, gerisin geriye kaybederiz. Bu konuda da hiç kimse ne bizi ne de kendisini yanıltmalıdır.

Taktik düzenleme komutanın işidir; taktiğe göre örgüt, taktiğe göre birlik, taktiğe göre hareketlilik, taktiğe göre vuruş, taktiğe göre savunma, taktiğe göre pusu ve her türlü taktiği sergilemek komutanın işidir. Bu işte yirmi dört saat komutanlık yapanın işidir. Nereye, nasıl gidilir? Nereden, nasıl çıkılır? Akşam ne yapılır? Bir takımla ne yapılır? Silahla veya silahsız ne yapılır, eylem anında ne yapılır? Eylem sonrasında, eylem öncesinde ne yapılır? Bunu tabii ki kendine hakim bir komutan belirler. İyi belirleyen amansız sonuç alır. Onu ağa gibi ben belirleyemem. "Şöyle yaşarım, böyle de yaşarım" diyen, sonradan ya düşmanın darbeleri ya da bizim darbelerimiz altında ezilip gider. Kürdistan gerçeğinde eski kafayla yaşamak, yer bulmak mümkün değildir. Bu konuda akıllı olalım.

Bu böyledir diye kimseye eşsiz bir destan yaz diye dayatmada bulunmuyoruz. Sadece kazanımların, başlangıcın düzeyini ve bundan sonra devrimci emekle, ordulaşma çabasıyla sergilenmesi gerekenin ne olması gerektiğini, buna talip olanın nasıl olması gerektiğini belirtiyoruz. Düzenleme sizin işinizdir. Konferanslar yaptınız, birçok görev belirlediniz. Ben ona müdahalede bulunacak durumda değilim, o sizin işinizdir. Yine birçok plan geliştirdiniz. Talimat, perspektif, yönetmelik geliştiriyorsunuz, daha da geliştirebilirsiniz. Değerlendirmelerimizden de yararlanarak birçok ayrıntıya ilişkin talimatlar geliştirilebilir, yeni görevlendirmeler olabilir. Bunlar hep sizin işinizdir, yaratmanız gereken işlerdir. Hareket tarzlarınızı günbegün değiştiriyor, geliştiriyorsunuz.

Her zaman belirttiğim gibi, yirmi dört saatlik, hatta saatlik durumlar değerlendirilerek taktik tersine de çevrilebilir. Mutlak bir taktiğe saplanma olmaz. Yirmi dört saatte tersine de değişebilir, kesinleştirilir de, hatta temel taktik tutum haline de getirilebilir. Bu konuda büyük bir maharet 'savaşta gelişmek istiyorum, ilerlemek istiyorum' diyenin kişiliğinden beklenir. Onlar yaparsa iyi bir komutan olabilirler. Kendiliğinden komutanlık, kör inatla, kör dayatmayla komutanlık olmaz. Hele gelişen bir PKK çizgisinde böyle bir komutanlık söz konusu olamaz. Bastırarak, dayatarak, sağa sola çekiştirerek, başkalarının emeğine ucuz kurularak, kafayı çalıştırmayarak hiç kimse komutan olacağını sanmasın.

Bütün bunlar işlerin nasıllına ilişkin sorulara yeterince cevap veriyor. Tecrübeleriniz bunun için yeterlidir. Olanaklarımız bundan sonraki işleri düzenlemeye yeterlidir. Size artık güvenmek veya bu işlerin başarılı gelişmesini size bırakmak gerekir. Gerçi şimdiye kadar da size bıraktığımızı sanıyorduk. Bu sandığımız gerçekleşmedi veya gelişmeler çok sınırlı kaldı, ama bundan sonra yine inanmak isteriz. Bunca gelişmelerden sonra kendimize, bu yıla ve bu son sürece müthiş yükleniyoruz. Sanıyorum bu sonuç alacaktır, hatta şimdiden sonuç alıyor bile.

Avrupa gibi bir alanda, bizim ulus olarak bütünüyle tükenip gitmemizi, başımızı bir daha kaldırmamamızı isteyenlere nasıl başkaldırdık? O son derece kahraman iki değerli kızın (Bedriye Taş-Ronahi, Nilgün Yıldırım-Berivan) Newroz'daki şahadetini

düşünelim. Bunlar Avrupa'da büyümüşler, ama PKK çözümlmelerini ve özgürlük anlayışını biraz özümseyolar; kendilerini düşmanın yakmasına bile fırsat vermeden kendilerini yakıp meşale halinde tutarak, söndürülmemeleri için de bütün tedbirleri alarak şahadete ulaşıp bir halkı böylesine ayağa kaldırıyorlarsa, bu PKK'nin vardığı düzeyi gösterir. PKK'nin özgürlük düzeyini, cesaret düzeyini gösterir. Avrupa'daki halkımız ayağa kalkıyorsa, üçüncü kuşak gençliği bile PKK'yi böyle anlıyorsa, bu diğerlerinin de ne yapması gerektiğini oldukça ortaya çıkarıyor. Her türlü katliam denemesinden geçen halkımızın da öyle kolay boyun eğmeyeceği kanıtlanmıştır. Gerilla o dağlarda neler yapamaz! Bu sorulara da siz cevap vereceksiniz. Nasıl olur gibi bir kargaşa içine girmenin anlamı var mı? Yine bütün bunlara rağmen, kimse kolay başarı sağlanır diye düşünmesin. Ucuz başarı da vaat etmiyoruz. Fakat direndik, dayandık, büyük bir sabırla buraya kadar geldik.

Tabii bundan sonra da gelişmeler kaçınılmazdır. Yine şahadetler olacaktır. Fazlasıyla şehit vereceğiz. Ama bütün bunlar eğer kazanma yolundaysa, gereken yapıldıktan sonra veriliyorsa, bizim için kabul edilebilir. Yanılıya, hele hele gaflete asla düşmek istemiyoruz, hiçbirinin düşmesini de istemiyoruz. Oldukça kazanmaya doğru geldiğimiz bu günleri geriye götürmeye hiç mi hiç rıza göstermek istemiyoruz. Hiçbir gerekçeyle, hiçbir kişiliğin kendini dayatmasıyla asla gelişmenin bir karış bile gerisine düşmesini kabul edemeyiz. Tekrar söylüyorum: İdeolojik ve siyasal düzeyimizden tutalım, pratik-örgütsel düzeye kadar kazanılıp geline aşamayı görmemek, onun gerisinde seyretmek kabul görmez. Parti demek, en yüce, en zirvede seyretmeyi bilmek demektir. Parti buna ulaşmıştır, bu artık saygıyla karşılanmalıdır. Dost düşman bile buna saygı duyuyorsa, militanların hayli hayli duyması kaçınılmazdır.

Savaş önümüzdeki yıl nasıl gelişebilir? Nasıl gelişirse gelişsin, biz kendi temel yaklaşımlarımızı böyle geliştirip savaşa girdikten sonra, savaş ister çok ister az şiddetli geçsin, ister şu kadar ister bu kadar kayıp olsun kabulümüzdür. Yeter ki gerekli olana sonuna kadar karşılık verilsin. Kimse mutlak zafer diye bir şey de istemiyor. Ama bütün olanaklar, olasılıklar göz önüne getirildiğinde diyoruz ki, önemli başarılar bizi bekliyor. Haklıyız, bu temelde doğru değerlendirmelerin sahibiyiz. Her hazırlığımız da her insanoğlundan en üst düzeyde başarı bekleyebilecek düzeydedir ve sonuç gelişmedir. Bunun nasıl yansıyacağını, üç ayın, altı ayın nasıl geçeceğini günlük gelişmeler, çalışmalar belirler. Eğer güne çok güçlü yüklenirsek, altı ayda kazanacağımızı bir günde de kazanabiliriz veya altı ayda kazandığımızı kötü bir yönetimle bir günde de kaybedebiliriz. Bu da taktiğin bir sonucudur. İhanet eden veya görevlerine çok yanlış yaklaşan bir komutan bir bölgeyi bir günde düşürebilir. Ama çok iyi takip eden, çok ısrarlı olan birisi de, gerçekten bir altı ayda yılların kayıplarını da telafi ettirebilir veya şimdiye kadar kazanamadığını kazanabilir. Bütün bunlar mümkündür. Yıllarca, hatta yüz yıllarca kaybedileni de insan bu dönemde elde edebilir, parti tarihimiz boyunca yapılanı da bu önümüzdeki aylara sığdırabilir.

Tersi de söz konusudur. Düşmanın şiddetli yüklenimini, düzeyini eğer iyi değerlendiremezseniz ve gerekeni yapamazsanız kaybedersiniz. Yirmi yıldır kazandığımızı size kaybettirebilir. Belki bazıları, "Bütün partiye kaybettiremez, partiyi bütünüyle kaybetmek mümkün değil" diyebilir. Öyledir, ama bu senin sayende olmayacaktır. Sana kalsa, senin bölgene kalsa, partiye mutlak anlamda kaybettirilmişti. Bu anlamda sen her şeyi kaybettiriyorsun. Parti tabii ki kaybetmeyecektir, ama sen mutlak anlamda kaybediyorsun. Genelin kaybetmemesi, senin kaybetmediğini göstermez. Aslında alanlarınızda biraz da bu var. Partinin kaybetmemesini, kendinizin kaybetmemesi olarak değerlendiremezsiniz. Bu doğru değildir. Parti genelde kaybetmemenin bütün tedbirini almıştır. Halk zaten kaybetmez, o düzeyi yakalamıştır. Ama bu senin birçok değerini canına okuduğunu, birçok bölgeyi çoktan düşürdüğünü, eğer tamamen düşmemişse, bunun da parti sayesinde olduğu gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Her militan bir de bu yönüyle kendine doğru bakmalı; 'kaybettiriyor muyum, kazandırıyor muyum' biçiminde bir değerlendirmeyi anı anına yapabilmelidir. Böyle yaparsa, bütün bu işlerde verilen kayıpların bir anlamı olur ve bundan sonuç çıkarılır. Kayıplar kazanca dönüştürülür, kazançlar daha da büyütülür. Bütün bunlar da belirlediğimiz çerçevede yüzyılların, parti tarihinin bütün kazanımlarını aşabilecek bir kazanmaya da dönüştürebilir.

Bütün eyaletlere ilişkin yaptığım konuşmaları tekrarlamayacağım. Sanırım tek tek ve bölgeler düzeyinde de konuşuldu, bazı ipuçları verildi. Günlük taktiğe ilişkin de temel tutumlar aslında belirlendi. Alanlara nasıl yükleneceğiniz konusunda, Serhat'tan tutalım Binboğa'ya, Binboğa'dan tutalım Zagroslara kadar, Cudi'den tutalım Amanoslara kadar genel bir çerçeve çizilmiştir. Belirttiğim gibi temel başlangıçlar için de olanaklar serpiştirilmiştir. Düşman da kendi hazırlığını yapmıştır. Ekonomik krizle de bu savaşın bilançosunu halka nasıl dayatmak istiyor? Bunun intikamını bizden nasıl çıkarmak istiyor? Bunlar da gösterilmiştir.

Geriyi ölüm nereden gelirse gelsin karşılayacağız diyoruz. Eğer her savaşımız, her militanımız durumu böyle değerlendiriyorsa, biz ne olursa olsun, fazla itiraz etmeyeceğiz. Bizim itirazımız, her zaman belirttiğimiz gibi kendi gerçekliğimizle alay etmek, çok rahatlıkla ülkeye girilebilecekken durumları ve süreçleri görmemek, yandan sıyırmak, teğet geçmek, aldatmak, aldatmaktır. Bunu kesinlikle bertaraf ediyoruz. Bütün itirazımız, bu tutumların şu veya bu biçimde gösterilmesinedir. Onu da artık kesinlikle aşmak durumunda olduğumuzu ve artık son verilmesi gerektiğini belirtiyorum. Bunların tümü anlaşılırsa ve pratikte gerekleri aşağı yukarı böyle belirlenen bir çerçevede yerine getirilirse, biz sağlam bir konumdayız demektir.

Bu baharın tazeliği kadar, taze bir başlangıç halindedir. Umutlarımızın, tutkularımızın büyüklüğünü pratikte anbean gerçekleştirebilecek kadar şanslıyız. Böyle şanslı ve umutlu olanların da yaşamı bir başarıdır. El atacakları her mesele, sonuçta başarıya götürür. Dökecekleri bir damla kan, verecekleri şahadetler de sadece ve sadece başarıyı biraz daha yakınlaştırır. Bunun tersi belirttiğim gibi baş aşağı gidise götürür. Biz bunu önlemek istiyoruz. Görülüyor ki, bütün savaşlarımız parti, ordu ve cephe sahalarında oldukça iddialıdır ve şanslı bir dönemi kendimize yakıştırmalıyız. Çektiğimiz zorluklar pahasına da olsa, bunca şehidin anısına bağlılığın bir gereği de olsa, yine halkımızın bize bağlılığının bir sonucu da olsa, bu şanslı dönemi yakalamış bulunuyoruz. Gerisi, gerçekten sizlere düşüyor. Özellikle gerilla ordulaşması ve savaşımında yer alanlara düşüyor. Bir tek kişinin tek bir damla kanı bile doğru hesaplanarak dökülmelidir. Bir yaşamı değil, bir günü değil, bir tek nefesi bile düşünülerek an'a yüklenilmelidir. Kendini böyle sürece yayan bir parti, hele on binleri aşan bir ordu gücü sonuç alabilecektir.

Bir kez daha bu değerlendirmeler ışığında durumlarınızı gözden geçirin. Nihai hazırlıklarınızı, eylemliliklerinizi gözden geçirin. Eksiklikleri de var, yanlışlıkları da var. Onları da çözmeye çalışın. Karış karış değerlendirilmesi gereken coğrafya ve kitle ilişkileri, yaz ve kış hazırlıkları şimdiden planlanmalıdır. Bir yıl sonrasını da düşünüyoruz, geçmiş yılı da düşünüyoruz. Bizim öyle planlanmayacak, planlanıp da gerekleri karşılanmayacak bir durumumuz da yoktur. Bunu, bütün ülkemizi ve ülkemizin cephe gerilerini de sağlama alacak durumdayız. Ülkemizin dört tarafı eskiden bizim imhamız için çalışırdı, şimdi ise cephe gerimizdir.

Uluslararası alan da bir geri cephe. Bu başarılıdır. Dağlarımız terk edilmiş sahalardır, şimdi yaşamın çekici güneşidir. Daha fazlası ne olabilir? Bir kurtuluş için her şey olgun değil mi? Başarı olabilir, başarı için başarı üstüne başarı olabilir. O da kendi elinizdedir.

Bunu söylerken, ne kimse zorlukları abartarak altından çıkılamayacak gibi göstermeli ne de fazla rehavete kapılmalıdır. İmkânlarımız sınırlıdır, fakat yine de küçümsenmeyecek işler yapılıyor. Her zaman belirttiğim gibi, yaşadıkça bu işte gerilemeye fırsat vermeyeceğimiz bilinir. Kendi yaşamımdan sorumluyum. Bu sürdükçe hiçbir alanda, hiç kimse eskisinden daha geri bir durumu dayatamaz, dayatıp da sonuç alamaz. Bu, düşman için böyledir, dostlar için böyledir, sizin için böyledir. Bu işlerin başında nasıl olduğumuzu, nasıl yürüttüğümüzü biliyorsunuz. İnsana özgü olanı, insana layık olanı da esas aldığımız kesindir. Şimdiye kadar ki gelişmeler, gerçekleştirmeler bunun böyle olduğunu göstermiştir. Bunu anlamamız gerektiğini tekrar vurguluyorum.

Tarihi anlamda, ulusal, siyasal ve sosyal içerikleriyle bir Önderlik tarzı kurumlaştırılmaya çalışılıyor. Ben bunu şahsım adına, sülalem adına geliştirmiyorum. Bir halk adına, biraz da insanlık için özen gösterdiğimin farkındayım. Kurumlaşma geliyor, yavaş yavaş buna uygun kişilikler de geliyor. Temel özellikler halka mal olmuştur. Bağlılık kişiye değildir, bu temeldedir. Hatta bağlılığın bana olup olmaması da önemli değildir, önemli olan tarihsel bir kurum olmasıdır. Bu da biraz ilerliyor ve bunu da derinleştireceğim. Mümkün oldukça da kişi olarak değerlendirmeye, temsil etmeye çalışırım. Bunun ne anlama geldiğini anlamamız gerekir.

Bir önderlik, boşuna kendine önderliğim demez. Şu veya bu kişinin keyfine göre de, ahbab çavuşluğuna göre de kendine önderliğim demez. Biraz tarihi bilir, insani gerekleri bilir, ne yaptığını bilir. Son derece objektiftir. İdeolojiyi esas aldığı gibi politikanın da en incisini bilir. Pratiğin de nasıl bir çaba ve emekle bağlantılı geliştiğini bilir. Biz de bunları bilerek hakkını vermeye çalışıyoruz. Herhalde bu konuda da doğru yaklaşımı, bağlılığı, güç alıp vermeyi bundan sonra yeterince ve doğrulara oldukça yakın bir biçimde yaparsınız.

Biz de aslında size, başta şehitler olmak üzere, halkımızın bu ilgisine layık olmaya çalışıyoruz. Ama bir kurum olduğunu, biraz da tarihin bazı zorunlu ihtiyaçlarına cevap vermek durumunda olduğumuzu da biliyoruz. Kişinin hatırı için, sizlerin hatırınız için de devrim yapmıyorum. Bunu da gösteriyoruz. Esas olan da budur. Ama yine de tarihi işler tarih içindir; ulusal işler ulus içindir. Bir gün içinde olmayabilir. Eğer bütün bunlar böyleyse, Önderlik olayını da biraz anlamalısınız. Anladığımızda da kesin gerekli büyüklüğe de ulaşırsınız. Emredilen büyüklük neyse, herhangi bir iş için büyüklük neyse, bir kurum ne istiyorsa, onu oluşturup içini doldurabilirsiniz. Önderlik gerçeği de her zamankinden daha fazla büyüme sağlamıştır, ilerleme sağlamıştır, başarı sağlamıştır. Bu, sizin büyümenizdir. Layıkıyla karşılık verirseniz, her sahanın önderlik gerçeğini temsil edersiniz.

Biz tekrar bu temelde bu yaşam dolu, oldukça başarıya yakın günlere hakkını vereceğinizi, kaybettikleriniz neyse onu kazanabileceğinizi, çirkinlik adına ne varsa onu güzelleştirebileceğinizi, kötülük adına ne varsa onu söküp iyileştirebileceğinizi belirtiyoruz, buna inanıyoruz. Bu temelde çabalarınızın da size layık olanı size kazandıracaklarını söylüyoruz. Selamlarımız bu temeldedir, sevgilerimiz bu temeldedir. Hepinize bu mücadele yılını tekrar üstün başarılarla ve bizzat her birinizin biraz da tarihimizin de emrettiği gibi, sizlerin de kanıtlamak istediğiniz başarıların sizin için olmasını diliyoruz. Tekrar selam ve sevgilerimizi sunuyoruz.

9 Nisan 1994

ÖZGÜR BİR KÜRDİSTAN PARÇASINA DOĞRU KARARLILIKLA YÜRÜYELİM!

Parti ve Ordu Militanlarına, Tüm Cephe Çalışanlarına!

Parti Hareketimizin tarihinde, genel anlamda üçüncü bir on yılın hamlesinin başlangıcındayız. Birinci hamle dönemimizde ideolojik anlamda nasıl bir özgür Kürdistan çıkışı yapıldıysa ve bunun sonuçları hayli büyük rol oynadıysa –ki, birinci dönem aşağı yukarı 1973-'83, ikinci dönem 1983-'93 yılları arasındaki süreci kapsar-, üçüncü dönemin rolü de daha çok hareketi siyasal ve askeri açıdan ülkeye oturtma biçiminde belirtilebilir.

Önümüzdeki süreçte özgür bir Kürdistan, en azından parça boyutunda kesinlikle hedeflenmek zorundadır. Nereden bakılırsa bakılsın, devrimci çabalar anlam bulacaksa, tümüyle olmasa da bunun artık bir parça vatani kazanmak zorunda olduğu, bunun dışında başka bir seçeneğin hiçbir gerekçeyle kabul görmeyeceği, böylesi bir seçeneğin gelişme de gösteremeyeceği, bu anlamda “ya özgür bir vatan ya ölüm” şiarının kesinkes bir yaşam ilkesi olduğu kesinlikle vurgulanabilir. Tam da bu noktada dönemsel çıkışlar anlatılmaya çalışılırken, onun neye tepki olduğunu, neyi dayanak aldığını, neyi hedeflediğini ve hangi tarzla oluşturulduğunu çokça vurgulamaya çalıştık. Denilebilir ki, son ayların değerlendirmelerinde bir kez daha, ama oldukça derinlikli olarak lanetliler topluluğunun kim olduğunu, ne kadar borçta olduğunu, yaşamın nasıl haini ve suçlusu olduğunu ortaya koyduk.

Diğer yandan hedefin nasıl çizileceği, hedefe nasıl koşurulacağı, hedefin ufku, hedefin vazgeçilmezliği ve hedefin belirlediği çabanın niteliği, yorumu kadar uygulaması, çalışma ve vuruş tarzı bir o kadar kapsamlıca ele alınmak istendi. Böylesine bir lanetliler topluluğu, yine alabildiğine ihanete uğramış bir ülkenin haini olmaktan çıkıp nasıl yaşanılabilir bir topluluk olunabileceği ve onun için bir ülkenin vaat edilmesinin nasıl sağlanabileceği bütün yönleri ve gerekçeleriyle ortaya konulmaya çalışıldı. Sizin yaşam felsefeniz ve tarzlarınız ne olursa olsun, ister hayvancıl geleneği kendisine esas alsın, ister çok incelmış bir düşman sızması gibi olsun veya en yaramaz, en bitik bireycilik biçiminde kendini göstere, bir o kadar kapsamlıca ele alınındınız.

Durumlar ele alındığında görüldü ki, siz bu özelliklere sığınarak ne yaşam hakkını savunabilir, ne koruyabilir, ne de yaşayabilirsiniz. Bu yaşam hiçbir gerekçeyle savunulmaz. Bu yaşamın saygısı ve sevgisi olamaz. Hiçbir sahte ağız ve lehçe bu gerçeği değiştiremez. Bu büyük yalanı, ikiyüzlülüğü, kandırılmışlığı, aldatılmışlığı, her türlü zavallılık kokan davranışı ve dili ne kadar ölüce veya kurnazca sunarsanız sunun, bu bir onur ve şeref olarak değerlendirilemez. Yaşamın ne maddiyatını ne de maneviyatını kurtaramaz. Hep böyle kala kala, ölü olduğunuz veya yaşadığınız belli olmadan çürüyüp gidirsiniz. Biz bunu ortaya koyduk.

En insani, ulusal emellerine ve umutlarına anlam verememe, kendini onun kişiliğine yatıramama durumunda ne kadar yanıltılmış ve kendinizi ne kadar insan yerine koymuş olursanız olun, bununla ne fazla iddia ileri sürebilirsiniz, ne de haklı bir gerekçeyle bir kazanma olanağı elde edebilirsiniz. Yani bu yaşam başınıza beladır ve bu kanıtlanmaya da çalışıldı. Çünkü bize o kadar dayatma

var ki, neredeyse düşmanı unuttuk. **Biz ne hiçbir haini bizi arkamızdan hançerlettirecek kadar yanımıza yaklaştırdık, ne bize en ufak bir etkilenmede bulunduracak kadar düşmanı üzerimizde güçlü hissettik. Tamamen hissettiğimiz, karşımızdaki-nin alçak olduğudur.**

Yoldaşlık adına -halk adına mı, herhangi bir şey adına mı desem-, onun en temel gerçekleri konusunda başarısız, dağılmış ve kendi kendini yenilmiş hissedene, ısrarla yanlışı yaşayan, bütün kanıtlanma çabalarımıza rağmen yine oralı olmayan bu büyük alçaklık bizi etkilemeye, büyük yürüyüş tarzımızı bozmaya ve başarı şansını azaltmaya çalıştı. Bunun gerekçesi, dayanağı, ufku nedir? İçinde bir incir çekirdeği kadar bir şey var mı? Bir sigara dumanından daha fazla bir hayal ifade edebilir mi? Bunu kendisi de belki bilmez. Bu belki çok basit bir güdü, bir şaşkınlık, bir yaramazlık eseridir. Kötü doğmuş, kötü büyümüştür. Hani düşmanın askeri, düşmanın işçisi, düşmanın hamalı, düşmanın uşağı, düşmanın her türlü hizmetkârı veya avare, serseri, yalancı denilir ya, bu da öyledir.

Biz bu tarzı affedemeyeceğimizi ortaya koymaya çalıştık. Kendim de dâhil kimseyi bununla yaşatmayacağımı bir kez daha derinliğine ortaya koydum. Bu kadar ölüm kalım sürecini yaşayacaksın, kendini doğru yolda yürütemeyeceksin! O zaman ben de sen kimsin derim. Elindeki silahı doğru kullanmayacaksın, elinde teori var, konuşmayacaksın; elinde mevzi ve karargâh var, kullanmayacaksın; elinde savaşım olanakları var, onlarla oynayacaksın! O zaman sen kimsin? Bunu ortaya koymaya çalıştım. İyi niyeti ne olursa olsun, adı sanı ne olursa olsun, eğer biri ölüm kalım sürecinde ısrarla “Biz yapacak fazla bir iş bulamıyoruz” diyorsa, fazla mevzilenemediğini söylüyorsa, o zaman sen ne geziyorsun denilir. İnsanlığa düşman, soyuna sopuna düşman, cinsiyetine cibilliyetine düşman, saygısız kişi, sen kimsin? Neden savaşamazsın? Neden gayrete gelemezsin? Neden senin küçük bir başarım olamaz? Bunu vurgulamaya çalıştık.

Ne kadar haklı olduğumuz sanırım şimdi biraz daha iyi anlaşılıyor. İddia şudur: “Özgürlük bize göre değil, kutsal bir vatan parçası bize göre olamaz.” O halde sana göre olan nedir? Aşağılık bir yenilgi, aşağılık bir kaçış, şu veya bu tür aşağılık bir ajanlık, bozgunculuk olur. Sana layık olan budur veya sen buna varsın. Örgütü işletmeyeceksin, örgütü dağıtacaksın, kendini de halen karşımızda tutacaksın, buna yüz bulacaksın. Veya etkili yetkili biri de olabilirsin; kendini yaşattığın zaman rahatlıkla kendi vicdanına yedireceksin, “Ben ne kadar sağlam yaşıyorum” diyeceksin ya da sağa sola yaşıyorum diye tavra¹ satacaksın! Bunu ortaya çıkarmaya çalıştım. Yoğunlaştıkça yoğunlaştık, işledikçe işledik ve gördük ki, olay sandığımızdan daha kapsamlıdır. İlişki, yaşam, tarz ve üslup kaçırıcıdır. Düşmandan daha fazla özgür vatani yasaklayan bu olmuştur. Düşmandan daha fazla bu özel savaşı içimizde uygulamış ve her alanda bir temsilcisini bulmuştur. Bunlar hem de iyi niyetlilik adına, en dürüst geçinenler içinden çıkıyor. Bunun böyle olmasını ben istemedim. Kimler kendilerini nasıl dayattıklarını bilirler.

Dikkat edilirse, yoldaşları için en iyisini ve en güzelini istemekte ben kendim için kusursuzum da diyebilirim. Çok açıkça ortaya koydum ki, yedi yaşından beri arkadaş hatırı için gücüm oranında göstermediğim bir çaba yoktur. Bu, yaşamımın esasını teşkil etmiştir. Ama tam da bu noktada arkadaşlıkla oynama görüldü. Bu bir Kürt kördüğümüydü ve lanetliydi. Biz ısrarla buna yüklenedik, lanet ısrarla bize yüklendi. Biz böyle olamazsınız dedik, o böyle olursunuz dedi. Onun arkasında bin yıllık koca bir lanetli geçmiş var, bizim arkamızda ise kendimizden başka kimse yoktur. Ama büyük doğrularımız var. Bu aşağılığın arkasında ne kadar böyle bir tarih olursa olsun, onun yanında ne kadar bitmiş bir insanlık olursa olsun, bizim doğrularımız daha baskın çıktı. Bizim tarzımız daha görkemli oldu. Bunu biraz kanıtladık.

Karşımda sizlerin değil, sülalenizin, atalarınızın olmasını istedim. Asıl hesaplaşmam gerekenler sizleri büyütenlerdir. Veya sizden bir adım öteye bazı yerlere ulaşısam, alanlara ve karargâhlara ulaşısam -ki, kendime bir ahtım var, bir gün mutlaka ulaşacağım diyorum-, hep nasıl yaşadığımızı, nasıl savaşarak yaşadığımızı göstereceğim. Örgütçü müydün, bozguncu muydun? Bu süreçte çok ilginç bir şey ortaya çıktı: “Bu adam üzerimize gelmesin” diyerek, bundan kaçış planlarını yaptılar. Yangından mal kaçırır-casına yetki kaçırınlar, yetkiyi kötüye kullananlar, biraz politika yapıyorum adı altında çıkara gömülenler, her düzeyde sevdalı bir sürü PKK istismarcısı, bir nolu örgüt temsilcisinden bizi hiç anlamamış ve dinlememiş kişiye kadar birçokları bizi kullanmaya çalışıyorlar. Olanak var, yetki var, istismar var; bunları kullandıkça kullanıyorlar. Karşılarında benim gibi fakara biri olursa tabii bunları dayatırlar. Oldukça bilinçli, uyanık ve günü geldiğinde bir intikam sahibi olduğumu biraz gösterdiğime inanıyorum ve bunu gösterdim.

Şunu da açıkça belirttik: İnsanı kazanmak için, tutulacak bir tek yanı olsa bile, onunla kendisini kurtarmak ve en büyük desteği sunmak durumundayız. Bize ısrarla yaramazlığı, lanetliliği, lanetli topluluğu, kişiliği ve ilişkiyi dayatırsa, o zaman acımasız olacağım dedim. Eğer zarar verirsene, ben de öyle planlar kuracağım ki, Moskova’ya da gitsen, Washington’a da ulaşırsan, yerin dibine de girsene, mezara da gömülse seni tutacağım. Kendimi o kadar boyutlandıracağım ki, sana ulaşacağım. Senin ruhunu hemen elinden almayacağım. Öyle derinleştirdim ki, o yaramaz ruhundan çok önce, ilgi diye bellediğin, yaşam diye bellediğin her şeyi dirhem dirhem elinden alacağım. Sana kaba bir işkence yapmayacağım. Vatan hainliğinin ne olduğunu, bir kaçışın, bir bozgunculuğun, bir ülke düşmanlığının, bir soy düşmanlığının, özgürlük düşmanlığının ne olduğunu sana mutlaka hissettireceğim.

Yapmayın diye çok rica etmişim, biraz dürüstlük istemişim. Şunu da söyledim: On saat kan ter içinde kalıyorsun; şu anda Türkiye ortalamasında veya yabancı ülke çalışması da dahil, ya bir ekmeği kurtarıyorsun ya kurtaramıyorsun. Yine yaşamın ya kırkı buluyor ya bulmuyor. Zararlı biri olma, seni hem de en güvenli bir biçimde yaşatayım. Fakat biraz insanca olabilecek misin? Yine gözü kara bir biçimde “Madem bu örgütün içine girdim, yetkisiyle sarhoş olurum, olamadıysam sınırsız bozarım” anlayışında olanlar var. Ne hakla? Ne verdin, ne istiyorsun? Bu soruları kendisine hiç sormuyor. Bu, AIDS gibi yeni bir hastalık türüdür. İngiltere’de bir canavar mikrop çıkmış, içinde onun gibi canavar bir hastalık var. Kürt politikaya girerse, politikanın da bir hastalığı böyle ortaya çıkıyormuş. Tabii bu tehlikeli bir hastalıktır. Kendi haline bırakılırsa ne can ne de soy kalır. Bunu göstermeye çalıştık.

Siyasal hastalığın tedavisinde siyasal yöntemler bulunmak zorundadır. Yoksa bunlar yalnız bir hastayı götürmekle kalmazlar, bir halkın ve soyun da sonunu getirebilirler. Bunları neden dile getiriyorum? Hain arkamdan hançerlese hiç ciddiye almam veya olabilir, bu bir güç meselesidir. Karşımdaki düşman ulaşırsa, tamam, bu da onun bileceği iştir. Fakat içimizdeki hain, içimizdeki

¹ Tavra: Kendisini olduğundan büyük gösterip böbürlenme.

alçak, içimizdeki düşkün ve bozguncu adam karşısında haklı olarak bu neyin nesi diyeceğiz. Biz hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar bu iç hainle, düşkünlü, savaş gerçeği ve yaşamın bütünüyle oynayanla uğraştık. Neden böyle oldu? Bunu yaşam gerçeğimiz bize gösterdi. Yaşama gelememe, yaşamın savaşımına, onun örgütlenmesine, onun vicdanına gelememe bizi bu sonuca vardırırdı.

Vatani bu kadar elde etme olanağı doğmuşken, yine kaçış dünyanın hiçbir halkında bu kadar yüz bulamazken, herkes bu kimdir, nedir diye seninle alay ederken, sen de herkesin çölden kaçtığı sırada çöle koşarsan, herkes buzlu kutuplardan kaçarken kutup ülkelerine gidersen, bu durumda çok şey söylenmek zorundadır. Bütün bunları akıllı ve para getiren yaşam gibi değerlendirirsen, sadece ağlayıp dövünmekle yetinmeyeceğiz, kıyamet koparacağız. İnsanlığın en utanılasi bir kesimini oluşturacaksın, Afrika'nın siyah ırkından bile bin kat daha yitirilmiş bir durumda bulunacaksın, yine de gülüp oynayarak yaşadığını sanacaksın! Vicdan bütün bunları kabul edecek mi? Vicdanımız kabul etmeseydi, örgüt içinde böyle kalır mıydımız? Bu kadar lafazan, bu kadar yetmez, bu kadar ukala, bu kadar iş bilmez ve görevden anlamaz bir biçimde bu kadar taktik ve yaşam dışı kalabilir miydiniz?

Yalancı ve sahte davranış derken, neyi kastettiğimi biraz gösterdiğimi sanıyorum. Neden bu kadar ısrarlı oldum? Sen örgütle, en temel değerlerle dalga geçersen ben de derinleşirim. Karşınızda çok etkili yetkili olmayabilirim, ama bazı değerleri savunacak gücüm de var. Seni yerle bir edemesem de, sana hemen yenilecek durumda da değilim. Kendime verdiğim bir saygı sözüm var, bunu çiğnetmeyeceğim. Kendimi tanıdığımndan beri, pratikte güç getirmediğime hemen saldırmadım veya çok delicesine bir başarı peşinde koştum ya da olmayacak duaya amin dedirtmek istedim. Fakat özgür bir karar ve özgür bir davranışın sahibi olmak için kendimi sürekli tetikte tuttum. Belki bir gün fırsat doğar, belki olanak elde edilir, o zaman hesabını sorarım dedim. Bunu size gösterdik.

Fırsatı çok iyi kullandığımı da gösterdim. Neden? Aslında böyleleri bu biçimde durursa, her alanda aşağılık, kopuk ve soyтары olan bazıları çabalarımıza kendilerini böyle dayatırlarsa, hemen hemen her birimde ve bir karargâhta değerler çarçur edilirse, 'nasıl kaçırılır, nasıl işlenmez, nasıl yetiştirilmez' diye rapor üstüne rapor sunulursa veya etrafın, yaşamın böyle bir kişiliğin belirtile-riyle dolu olursa tabii biz de derinleşiriz. O zaman daha derin düşünüp daha büyük davranışlarla güç yetirmeye çalışırız. Benim için yaşam durur, başka şeyleri pek ciddiye almam veya bir çılğın gibi de olabilirim. Ama ben büyük bir ısrarla bu tutumun hesabını sorarım.

Benim her dönem için böyle tarzlarım vardır. Kitle nereye sürüklenirse sürüklensin, arkadaş yapısı ne kadar bireyci olursa olsun, benim de her zaman bazı yön çizmelerim olmuştur. Sonuçta en büyük sözün, en büyük imkânın sahibi olan kim? Ben hiç adımı bile söylemedim, kendimi ileri sürmedim, dost ve düşman kendisi söyledi. Karşınızda büyük bir varlık olduğumu söylemeye tenezzül bile etmiyorum. Neden böyle oluyor veya ben neden böyle büyük olmak durumunda kalıyorum? Çok basittir: Başımdaki küçüklükler kendini yığınca biriktirerek biz de bir şeyiz demelerine karşı durduğum, küçüklüğün savunulmasına, yanlışlığın ve çirkinliğin savunulmasına geçit vermediğim için büyüyen ben oluyorum. Bana dayatanlar beni büyüttü. Onlar bu anlamda benim iyi öğretmenlerim oldular. Ben her zaman akıllı bir öğrenci olduğum için iyi ders çıkarmasını bildim. Bu çok güzel bir yandır. Düşmandan öğrenme, güzel bir öğrenme biçimidir, düşkünden öğrenme iyidir. Ben hep böyle öğretmenler olmanızı istemedim. Ama bu gerçeklik şimdi böyle öğretmenlik yapıyor. Öğrenmeyi bileceğiz.

Herhangi bir cephede, herhangi bir alan temsilciliğinde değerlerin nasıl harcandığının, yetkilerin nasıl kullanılmadığının, hazır olan değerlerin nasıl çarçur edildiğinin ve peşkeş çekildiğinin sorumlusu herhalde ben değilim. Zaten eskiden herkes bu ülkeyi ve halkı, adı ve kimliği varsa ve birkaç kuruş ediyorsa ucuza satardı. Bu eskiden geçerliydi, fakat benim dönemimde böyle olmaz. Ben kendime saygı sözü veren bir adamım. Kendine saygı sözü veren, bunu mümkünse insanlık adına, özelde bir ulus ve emek sahipleri adına vermişse, hiç kimsenin buna saygılı olmaması düşünülemez. İş benim başıma düşmüştür. Tek başıma da kalsam kaçmayacağım, saygılı yaşayacağım.

Tabii görüldü ki, bu büyüklükmüş. Kendini o kadar akıllı sanan bireyciler, partimiz içindeki o korkunç bireyciler, kendine saygı karşısında ne olabildiler? Bu anlamda ne oldu, neye geçit verilmedi? Benim dönemimde, benim sorumluluğum altında, PKK somutunda bir vatan sorunu vardır, bir özgür halk sorunu vardır, bir insan olma sorunu vardır. Bundan kaçamazsın. En zorlu veya ince savaşlar da olsa bu savaşları vereceksin, ama sızlanmadan vereceksin. Yaşamak isteyen sensin, onun savaşımını vereceksin. Kaldı ki, iyi geçinen, özgür geçinen sen değil misin? Hiç olmazsa bu sözleri kirlenme, anlamına göre yaşa. Neden yalancı olacaksın, neden sahte ve aldatılmış olacaksın? Doğru geçineceksin.

Ben mi o karargâhlarda öyle yaşamın dedim? Ben mi size PKK'nin silahlarını böyle yetersiz ve yanlış kullandı dedim? Ben mi ideoloji ve siyaseti doğru kullanmadım dedim? Ben mi parti dışı kalın dedim? Ben mi taktik karşısında gayri ciddi oldum? Ben mi PKK'nin olanaklarını çarçur ettim? Ben mi savaşıya sahip çıkmadım, ben mi ilgisiz davrandım? Hayır. Dünya tanıklı ki, bu değerler için amansız savaşıyorum. Yaşamak zorundayız ve bunu kanıtlamaya çalıştık. Bir çocuğun elinden oyuncaklarını alırsan ağlar. Senin elinden vatan alınmış, özgürlük alınmış, her türlü kişilik hakların alınmış. Bu durum karşısında bir çocuk kadar da mı ağlayamıyorsun? Bir kazanma olanağı var, buna yan gözle bakıyorsun, bunu anlamak istemiyorsun. Yine sorumsuzluk yapıyor, yine kaçışa yöneliyor, yine bozuyorsun. Bunu nasıl izah edeceksin?

Düşmanın büyük iddiaları var, düşman 'sen bir hiçsin' diyor. Belirttiğim gibi, düşmanı düşünmek bile istemedim, ciddiye almadım. En çok sahip çıkması ve ona öncülük etmesi gerekenlerin kendi kendilerine bozmaları kabul edilemez. Bin bir emekle bir örgüt olunmaya çalışılıyor. Bin bir dereden su getiriyoruz, gerekçe getiriyoruz. Neden örgütlenmemiz gerektiğini ortaya koyuyoruz. Örgütlü ve resmi olmamız gerekir diyoruz, o ise olmaz diyor. Küçük bir mevzi kazandırmak için korkunç çaba gösterdik, korkunç yüklendik. Her şey hazır, neredeyse kurtarılmış bir ülkenin eşğine getiriyoruz; fakat adam yürümesini bilmiyor, yürümüyor. Sağına soluna baksa, biraz iyi niyet ve dürüstlük olsa, bir parça vatani da, halkı da, kendisini de kurtarabilir, ama ilgi bile duymuyor. Bu insanı ne yapacaksın? Bunun cezası darağacı da olamaz. Buna daha değişik bir ceza gerekir. İşte biz, kendi ülkesindeki vatan hainliği üzerine, özgürlük düşmanlığı veya özgürlüğün gereksizliği üzerine iddiası olanlara, bunu böyle ele alanlara bunları söyledik.

Bu çok utanılasi bir toplumsal gerçekliktir, onun yansımaları ve etkisidir. Ama bu böyledir diye de asla görmezlikten gelemeyiz, kaderdir diye boyun eğemeyiz. Kendimi bunun için yaratılmış görmek ve gerekirse daha da amansız kılmak durumundayım. Dışta ve açığındaki düşmanı bırakır, bu özellikleri temsil edenlere yüklenirim, sizlere yüklenirim, yiğitliğin ne olduğunu size gösteririm. Örgüt üzerine, taktik üzerine, savaş sorunları üzerine oyunlarınız var. En olmadık yerde kaybetme ustalığınız var. Bu ters bir

iştir veya oportünizmin bin bir biçimidir, buna vuracağız. Nereye kadar? Halledinceye, en temel değerlerle dalga geçmenize son verinceye kadar; vatani Kâbe gibi bir kiblegâh haline getirinceye kadar, özgürlüğü güneş ölçüsünde ihtiyacımı duyduğunuz bir çekim ışığı ve merkezi haline getirinceye kadar, kimliğe ve hakka ekmek ve su ölçüsünde ihtiyaç hissettirinceye kadar, bunun için amansız bir biçimde savaşmayı ve gerekirse yaşamını vermeyi öğreninceye kadar, bunu uygulayınca kadar. Benim kendime sözüm budur, çağrım budur.

Ben kendimi aldatmak istemem. Ben şuna dayanırım: Bilmem şu şöyle sürdürür, hiç önemli değildir, önemli olan benim kendime saygımdır. Ben burada halkı suçlamıyorum. Bu halk, uyandığı kadarıyla şimdi en iyisi olmaya çalışan bir halktır. Halkla benim alıp veremediğim yoktur. Haini vardır, uykuda olanı vardır, onlarla uğraşırız. Benim sorunum, bütün çabalarım rağmen, bütün olanaklara rağmen, bu savaşımın öncülüğünün tutturulamamasıdır.

“Biraz oynarız” denilmesin. Bunlar çok tehlikeli oyunlardır. Politik ve askeri sahaya giren birinin müthiş olması gerekir. “Biz tersini yaparız” diyor, ama hem silah istiyor, hem de gerillaya gitmek istiyor. Halbuki sana ısrarla ülkeye git diyen yoktu; al silahı, git savaş diyen de yoktu. Peki, ortaya çıkan bu durumlar nedir? Gelen bütün haberler ne kadar köylüleşmiş olduklarını, daha da kötüsü ilkelleştiklerini, yoldaşlarını katlettirecek kadar canavarlaştıklarını gösteriyor.

Taktiğe gelememek nedir? Benim burada el yordamıyla bile çözdüğüm taktik sorunu görememek ne demektir? On beş bini aşkın savaşçıyı tepeden tırnağa donatıp ülkeye ulaştırdık. Hepsini de fedaiydi. Birisi çıkıp da bunları düzenleyip şanlı bir eylem gerçekleştirilemiyor. Hepsini yaz boz tahtasına çeviriyor. Bir köye giriş çok mu zor bir olaydır? Hele o ilk zamanlarda nefesle bile kaldırılabilecek köyler veya ilişkiler vardı. Kaldı ki hepsi seni kurtarıcı gibi bekliyorlardı. Gidip hepsini düşman haline getirdiler. Ne kazandılar? Düşmana en iyi hizmet eder hale getirdiler. Bir köye girmek, bir köyü kazanmak hiç zor değildir. Biz her gün tanımadığımız bir insana merhaba deriz ve sonra o insan yirmi yıllık dostumuz olur. Benim tarzım halen budur. Sen partiyi bu kadar arkana alacaksın ve bu insanları böyle düşmanın kucağına iteceksin! Bu böyle olmaz.

Biz sizin gibi hiç rahat hareket edecek bir çalışma alanı bulamadık; ülkede zaten mümkün de değildi. Bir özgür vatan parçasında faaliyet icra etmek, bir ev bulmak çok zordu. Biz burada bu olanaksızlıkları olanağa çevirmek için çalıştık. Ben bu yurt dışında on beş yılımı dolduruyorum. Küçük bir dağ parçası bile diyemeyeceğimiz bir fırsatı gördüm ve buna nasıl yüklendiğim ortadadır. İlk gün al sana mezar kadar yer demezlerdi. Sadece bir ziyaret ettim. Bir bakış, ardından bir adım atış... Çok iyi hatırlarım, şu kayanın altına girme özgürlüğüm olacak mı diye dört gözle bekledim. En sonunda baktım özgürlük genişliyor ve orada on beş bin savaşçıyı eğittim. Kaldı ki hepsi de her şeyini inkâr etmişti; ne vatanseverlik ne de kimlik arayışı vardı. Hasta insanlar yığınydı. Hepsini vatan yoluna sokuldu. Bunlar açıktır. Sözüm ona ülkede gerilla vardı, ama aslında hepsinin buradan gönderildiğini düşman gördü ve “Mahsum Korkmaz Akademisi’ne şöyle yükleneceğiz” dedi. En son bütün dünya dengelerini zorlayarak bizi imha etmek istediğinde, biz bu mevziyi bıraktık. Başka mevzileri işletmekte zorluk çekmedik.

Peki, bizimkiler ne yaptılar? Mevzi anlayışları, karargâh anlayışları, dağ anlayışları, olanak anlayışları neydi? Bunları hiç anlamak bile istemediler. Bu yabancı ülkenin çok az tahmin edilebilecek bir yerini büyük bir sabırla, ama büyük bir ruh, yücelik ve kutsallıkla –ki, etkisi sürekli- yaşanan bir yer haline getirdik. Sen havası, suyu, yaylası, vadisi ve rengarenk bin bir çiçeğiyle, Ortadoğu koşullarına göre gerçekten cennet olarak tabir edilecek bir yerde olduğun halde, orayı nasıl mahvedilen bir yer haline getiriyorsun? Sen o görkemli dağları nasıl tutamadın? Şu anda doğru dürüst bir üs geliştirilmemiştir. O dağlar insanı saklamıyor mu? O dağlar insanı mevzilendirmiyor mu? Herhangi bir savaş biçimine fırsat vermiyor mu? Hayır, hepsi mümkündür. Bakmıyor, doğru bakmıyor, gözü başka yerdedir. Biz de müdahale üstüne müdahale yapıyoruz.

Orası yaşam yeridir, kutsaldır. Biz ilk çıkış yaptığımızda oranın Kâbe kadar değerli olduğunu belirttik. Anlam verememişler. Ruhları yokmuş, bilinçleri gelişmemiş veya çarpıtılmış, kokusunu alamıyorlar. En çok becerdikleri basit bir köycülükmüş. Özgürlük ufkunu, savaş yaklaşımını unutuldu. Baba sanatına yöneldiler, köycülük yapalım dediler. Yapmayın, etmeyin, biz böyle çıkış yapmak istemiyoruz dedik, ama hiç dinlemediler. Varolan kültürlerini konuşturdular. Bunlar somuttur, daha fazla açmak istemiyorum. Dağı böyle kullanamazsın dedik. Nasıl köyü ve köylüyü kullanamazsan, dağı da böyle kullanamazsın. Ben diğer savaşım olanaklarını söylemeyeceğim. Yani bir silahı bulabilmek için hangi tehlikeyi göze aldığımızı bilirim. Bir roket nedir, bir fırsat nedir, bunun hikâyesi çok anlatılmıştır. Roket şimdi neredeyse havai fişek gibi kullanılıyor, eğlencelik olmuş. Tabii bu geçen on yıl içinde ülkeye böyle oturtulmanın sağlam olmayacağı açıktı. Derin çözümlenmelerle bu durumu aştırmaya çalıştık. Anlayışı düzelt, şimdi de taktiği düzelt, taktiği oturt! Büyük anlayış savaşımı giderek taktik savaşına kadar getirildi.

Her şeyin boşa gittiğini belirtmiyorum. Kuşkusuz şimdi savaşın olanakları artmıştır. Eğer içine zafer sığdırılacak bir dönem kazanılmamışsa, belirttiğim gibi bunun suçlusunun kim olduğu ortaya konulmaya çalışıldı. Bizim de kendimize sözümüz var. Her şeyin heba olup gitmesine göz yumacak değildik. Bazı değerleri tutacaktık. Artık ne kadar yetenekli olur, ne kadar güç yetirebilir, bu ayrıdır. Ama bazı olanaklar var. Şimdi hayli heyecanlı, bu kadar açığa çıkmış bir gerçeklik, kazanılmış ve de kaybedilmiş değerlerin bilinci üzerine çok iyi çizilmiş bir ideolojik ve siyasal hat, yine oldukça geliştirilmiş örgüt olanakları, oldukça tutulmuş mevziler, sayısız ilişkiler, savaşçılar, elini sallasan istediğin sayıda bulabileceğin savaşçı adayları, istediğin kadar geliştirilebileceğin hareket mevzileri var.

Hareketimiz Fırsatların En İyi Değerlendirildiği Bir Harektir

Düşman yaşadığımız bu aylara ve günlere, bu sürece kendine göre bir imha planı dayatmak istedi. Bu, geçen bir yıl içinde oldukça ilginç bir planlamaydı. Sarışın ve güzel bir kadının komutasında, asık suratlı ve asla aman dinlemez bir Genelkurmay Başkanının başkanlığı altında ve devrimci kanı üzerinde alabildiğine şişmiş bir ‘baba’nın başkomutanlığında, “Yirmi dokuzuncu isyanı da bitiriyoruz” adı altında büyük bir tasfiye hareketine girişildi. Biz geçmişteki ayakta durma mücadelesinin tecrübesine dayanarak, şüphesiz çok sınırlı da olsa imkânlarımızı kullanacaktık. Örneğin kendi sahamı iyi değerlendirecektim. Bunların çok olumsuz ve tehlikeli emellerine başarı fırsatı vermemek için, bilinen çalışma tarzım kadar yenilikler de ortaya çıkartacağız; mevziler de hazırdır, elde edilmiş mevziler kadar yenilerini de bulacağız ve güçlenmeyi derinleştireceğiz. Kısacası karşı tehlike bu kadar büyükse, kendi olanaklarımızı büyütmenin de büyük çabasını sergileyeceğiz. Zaten başka türlü ne düşünebilir ne de anılabilir.

Biz de öyle yaptık. Bu bir yılı geçirtmeye veya kendimizin kılmaya çalıştık. Bu gerçekten büyük bir yıldır. Aşağı yukarı geçen yılın Haziran ayından başlayan ve günümüze kadar devam eden, TC’nin tarihinde de en bunalımlı, en çok özel savaşlı bir yıl

olduğu kadar, bizim için de en ağırlaşan ve altından sağlam çıkabilmek için güç harcanması gereken bir yıl olarak değerlendirildi ve yaşanmaya çalışıldı. Hiç kuşkusuz bu yılı tam kazanmadık, ama tamamen de kaybetmedik. Düşman bu yılın bize önemli oranda kaybettirildiğini iddia ediyor. Oysa bütün veriler gösteriyor ki, düşman beklediğinin çok gerisinde, kurallara oldukça ters düşen, aslında kendisini yaşam sahibi olmaktan çıkarmış, kazanmayı aklından geçirmeyen, gerçeklerimizle oldukça alay eden bazı çalışma kişilikleri ve birimlerini vurmuş ve etkisizleştirmiştir. Biraz kurallara bağlanan kişilikler ve birimler güç kazanmıştır. Kaldı ki dağlarımız sayesinde, yine halkın bağlılığı ve esas olarak bu yıla sığdırdığımız çabalarımızla bu düşmanın saldırılarına göğüs gerebileceğimizi söylemişim. Sonuç, bunun daha geçerli olduğu, düşmanın iddiası yerine bizim iddiamızın daha çok gerçekleşmekte olduğudur.

Her an gökten bir taş da düşer, insan gider. Ama anormal bir durum olmazsa, bundan sonra da bu işi kendi sorumluluğumuz altında daha iyi öğretebileceğiz. Bunun umudu kadar olanakları da belirlemiştir. Böylesine bir dönemi daha da kazanmak, özgür bir vatanın yaratılmasına dönüştürmek için inanç çok güçlüdür. Bunun da ötesinde olanaklar çok fazladır. Bunun birçok belirtisi ortaya çıkmıştır. Hiçbir dönemde söylemediğimiz kesinlikle vatani kazanmaya doğru gidiyoruz veya vatan kazanmaya doğru götürülüyor diyoruz. Eskiden ideolojik ve siyasal çizgi olan, umut olan, yine biraz ayağı yere basan gerçekliğimiz, şimdi neredeyse oldukça kök salan ve artık kaçınılmaz bir yaşam olacağına benziyor.

Yine kaybetme nedenleri ortadan kaldırılmadıkça, bu kazanmayı da bir felakete dönüştürmek işten bile değildir. Ama kendi yaşam sorumluluğumuz altında diyoruz ki, biz durdukça veya bu tarza bu temelde bağlı olanlar rollerini amansız hayata geçirdikçe, bu işin ucunda özgür vatan parçası gözüküyor. Hem de 2000'li yıllara bırakmadan, hatta 1990'lı yılların sonunu bile beklemeden bunu yakalayabilecek durumdayız. Biz bunu 1970'lerde kesinlikle bu kadar net söylemezdik. 1970'lerde bizim söylediğimiz, bir vatan ve özgürlük umudumuz var, bu umudu canlı tutacağız biçimindeydi. 1980'lerde düşman yüklenmişti, 12 Eylül faşizmi gelmişti. Biz buna karşı direneceğiz ve umudu söndürmeyeceğiz dedik ve bu da başarılıydı. Ancak 1990'larda bu özgürlük umudu artık yaşanılacak bir tarz oluyor. Vatani özlemek ve yine özgürlüğü istemekle kalmıyoruz, onun filizleri olmakla da yetinmiyoruz, artık tohum da değiliz, kök salan ağaçları veya artık orman gibi yaşamak isteyen bir gerçekliği ifade ediyoruz. İşler gelip bu noktaya dayanmıştır. Bunun sorunları vardır, bunun tarzı ve temposu vardır. Bunu açmaya çalıştık.

Tarihsel dönem eğer buysa, zaten biz devrimciler için de söylenebilecek tek şey, artık bu kanıtlandığına göre, bunu tartışmaya gerek olmadığıdır. Düşman bile artık bunu bir kader gibi görece hale gelmişse, artık herkes mümkünü vardır diyorsa, öncüye düşen peş peşe darbelerle bunu gerçekliğe dönüştürmektir. Böyle bir konumda sorunların olacağını belirtiyoruz. Kürdistan gibi bir vatani kurma ve insanlık beşiği içindeki bir halkı tekrar diriltmenin ne anlama geldiğini bileceksiniz. Söylenmiş olanlar kadar, söylenmemiş olanları da bilince çıkaracaksınız. Dönemin özelliklerine göre tarzınızı ve temponuzu belirleyeceksiniz. Düşmanın özel savaşı vardır, ona göre düşmanın her türlü taktiği ve vahşeti vardır, kendinizi ona göre kollayacaksınız. Halkınızın umudu, istemi ve beklentileri vardır, onu esas alacaksınız. Sizin kendi usta komutanlık tarzınız vardır, taktiğiniz vardır, onu esas alacaksınız. Savaşı bu çerçevede kabul ettikten sonra, parça mı olur, şu eyaletten mi olur, şu dağdan mı başlar, bir yerden pratikleşen özgürlüğü sağlayacaksınız veya pratik bir özgürlük parçası olacaksınız. Dönemin gerçek yürüyüşünün komuta gücü böyle ifade edilebilir.

Hiç kimse daha önce kazanılmış olan mevizlere oturmakla veya denenmiş eylemleri tekrarlamakla üstün bir komuta tarzı çizdiğini ve önderlik yaptığını söyleyemez. Çok iyi hatırlıyorum: Bizim 1970'lerin ortalarının komutası ağzına birkaç sözcük alır; kentlerde, kahvelerde ve köy odalarında bunları tekrarlardı. Öncü güç savaşımı o zaman buydu. 15 Ağustos 1984 Atılımı gibi iddialı bir dönemi hazırlamaya çalışırken bile, bir yerde vuracağız, ama sonunu nasıl getiririz düşüncesindeydik. Uğraşımız bütünüyle buydu. O zamanın komutası böyleydi. Bu, Agit arkadaşın kişiliğinde epey işlendi. İyi bir eylem yaparız, ondan sonrasını kararlaştırmaya çalışırız deniliyordu. Şimdiki komutan nasıl dile getirilecek? Şöyle bir karakola saldırı, bilmem uzaktan bir köye taciz amaçlı şöyle bir saldırı, bunların başarılı bir eylem olması düşünülemez. Veya filan dağda kalıyoruz, bütün bunlar bir aşamanın gerekleri olarak düşünülemez.

Nereden bakılırsa bakılsın şu görülecektir: Doğru ve savaşta da bir aşama anlamına gelecek olan, büyük ve küçük kurtarılmaya uygun olanı belirleyen, bunun için olanakları çok iyi değerlendiren, gerilla savaşımın her türlü inceliği kadar, bir hareketli ve yarı mevzi savaşına da olanak veren bir tarzın esas alınmasıdır. Yine birimin buna göre düzenlenmesi, sayı hesabının yapılması, bu tip bir savaşla düşmanın bir operasyon gücünün imha edilmesi, yerleşik bir taburun ortadan kaldırılması, birkaç korucu köyünün tümüyle etkisizleştirilmesi veya bir kentin geçici olarak kuşatılmasıdır. Dönem artık biraz bunu gündemleştirmiştir. Bunlar sağlandığında ileri bir savaşım aşamasından söz edebiliriz.

Nerden bakılırsa bakılsın, savaşın gündemleştirilmesi doğrudur. Ülke geneline yayılan mücadeleyle, hemen her eyaletin gerillaya kavuşmasıyla, halkla ilişkilerle, dış ilişkilerle, tecrübeyle ve en önemlisi de bizzat geliştirilen alan planlamalarıyla bazı yerler kazanılabilir. Toptan kazanılmasa bile, küçükten başlar ve giderek büyür. Tarz da kazanmaya uygundur. Hiç kuşkusuz bu tip çıkışları parti tarihimize anlamlı yerlere yapmak istedik. 1970'lerde de böyle hesaplarımız vardı. Alanı, üs alanlarını düşünmeme gibi bir durumumuz yoktu. Ülkemizin en dağlık alanlarına ilişkin hesaplarımız vardı. Tamamen güç getirilemedi, roller oynanamadı, bu ayrı bir konudur. Bugün ulaştığımız dağlık alanların birçoğuna o zaman da ilgi duymuştuk. 1980 sonrası hamle için en uygun alan düşünüldü. Onun siyasal ve askeri hazırlığı yapıldı. Botan-Behdinan alanı, Zagros etekleri oldukça değerlendirildi, adımlar da atıldı. Nitekim bu alanda on yılı aşkın amansız bir pratik var. Bu doğru bir yaklaşımdı, fakat yaklaşımın gerekleri yerine getirilmedi. Her türlü sapma ve yetersizlikte ısrar vardı, müdahale üstüne müdahale vardı. Sonuç, şu anda iddialıyız. Bir Güney Savaşımı kadar iddialı olabildik. Düşmanın bu alanda bir kordon boyu yaratmasına fırsat vermeyecek kadar iddialı olduk. Çok emek verildi, çok kayıp verildi, çok acı çekildi, ama halihazırda buralarda oldukça tutunabilecek bir duruma yol açtık. Bu anlamda yine ısrarlıyız.

Yine nereden bakılırsa bakılsın, bölge siyaseti ve coğrafya açısından güçlerimizin yerleşme durumu, hatta halkımızın özellikleri açısından buralarda üçüncü önemli dönemi, yani artık pratik bir olgu olarak bir parça vatani kazanma dönemini başlatabiliriz. Bir daha gerçekleşmemecesine düşmanın hükümranlığını aşmaya, kendi halk iktidarımızın kurulmasına adım adım gidebiliriz. Bu döneme basitten karmaşığa, bir karış alan tutmadan giderek bunu fersah fersah, kilometrelerce genişletmeye uygun bir taktik planlamayla giriyoruz. Ama bir daha düşman gelsin bizi zora soksun diye değil, biraz alan tattuk, ama gafil davrandık, düşman gelip

elimizden aldı biçiminde değil, asla böyle olmayacak. Dönemin özelliğini vurguluyoruz. Küçük bir adım attık, bir karış kadardı, bir parmak boyundaydı; sen kazan, şu kişi kazansın, şu birim kazansın diyerek, böylece birleşik bir çabayla alanı genişletiyoruz. Düşmanımızı yıkarken bir daha döndürmeyeceğiz, haini vururken bir daha asla yeşertmeyeceğiz. Dağa yerleşiyoruz, bir daha asla çıkmayacağız. Bütün bunlar bilinçle, planla yapılır. Tedbirlerin de uzun vadeli vardır, kısa vadeli vardır, geçicisi vardır, sürekli vardır. Ama sonuçta bu çerçeveye ulaşılabacaktır.

İddiamız vardır, şehitlere bağlılığımız vardır. Üç sınırın birleştiği yerden başlıyoruz. İşte Zagrosların eteklerinden bir hareket daha başlatıyoruz. Cudi'den de başlatmıştık. Herkol etekleri de, Dersim de, Torosların birçok kolu da böyle çalışıyor. Ağrı dağ da rol oynuyor. Hareket her tarafta az çok gelişim gösterecektir. Ama burası da önemlidir, hatta başat anlamda ve önemdedir. Geçmişte layığıyla kullanılmadı. Çok iyi biliyoruz ki, savaş gerçekliğinin dışına çıkma en çok burada yaşandı. Güney Savaşımında hiç de hak etmediğimiz veya aslında hiç de içine düşülecek bir durum olmadığı halde, işbirlikçi güçlere sığınmanın yolunu açma ya da intiharla kendini yitirme kader değildi. Ama bu yetmez yaşam, savaş sorunlarına cevap vermeme, çerçevesini çok kapsamlı çizdiğim savaş gerçekliğiyle oynama, kendi basitliğini, ilkelliğini, aydın ukalalığını, lafazanlığını, köylü kurnazlığını, kısaca çokça işlediğimiz anlayış, tutum ve davranışlarını ısrarla dayatmanın geldiği nokta budur. Yoksa bu, bizim mücadele gerçekliğimizin asla kabul etmeyeceği bir durumdur.

Biz nasıl yaşadığımızı, nasıl alan açtığımızı bilen bir hareketiz. Bazıları kendilerine bunu yakıştırmışlar, bu onların olsun. Bu anlayışların sahipleri her şeyleriyle ortadadır, ama bizim ısrarlı savaş taktiklerimiz de ortadadır. Tarz uygulanıyor; önemli olanın, geçerli olanın ne olduğu ortadadır. Şimdi taktiklerimize kesin ve amansız biçimde geçerlilik kazandırmak istiyoruz. Deneyim farkı var, olanak farkı var, her şeyden önce güç farkımız var. Bu çerçevede bunlarla taktiği tam işleteceğiz. Parçalı kurtarma, yine bunun her türlü altyapısını oluşturma, ordusunu inşa etme, savaş tarzını tayin etme, halk iktidarının temellerini atma, cephe çalışması yapma ve bunun her türlü örgütsel öncülük görevlerine yol açma, bunun parti öncülüğünü oturtma, yine savaş ekonomisini geliştirme ve böylece bu dönemin öncülük veya pilot bölge düzeyinde kazanılmış gerçeğine ulaşma giderek doğrulaştırdığımız çabalarıdır.

Hiç şüphesiz her eyaletimiz için, ülkemizin her alanı için benzer özgürlüğe yürüyüş çabaları vardır, etkilidir ve yoğunudur. Ama burası en iddialı ve sonuç alınacak bir parça olacağına benziyor. Bunun siyasal, örgütsel, askeri, coğrafi nedenlerini koymayacağız. Bunlar oldukça farkında olunan ve ayrıntılı bir planlamaya kadar da götürülen hususlardır. Benim buraya özgü bir planlamayı bir çırpıda bile geliştirmem zor değildir. Eskiden içine düşülen tutumlar vardı. Sınır boylarında savaş gerçekliğine ters düşen durumlar vardı. Gerilla denince şurada burada sallanıp duran kimseleri anlayanlar, asi avare gruplarından bile daha geri ve yine köylülerin yaşadığından daha ilkelce bir yaşamı kendilerine yakıştıranlar bunları aşacaklar. Bu anlayışlar kökünden kurutulacak. Karargâhı, eğitim yeri olarak kullanacaksın. Biz buraları nasıl kullanıyorsak, buradan bile daha fazla dönüştürücü ve savaşa hizmet ettirici kılacaksın.

Güney temsilciliği tümüyle böyle olacak. Ben de burada Güney'in temsilcisiyim. Zamanı nasıl değerlendiriyorum, gerillayı nasıl hazırlıyorum? Orası buradan on kat daha fazla başarılı olmak zorundadır. Örgütler ve devletlerle taktik ilişkiler varmış, dost ilişkileri varmış; bunları bu savaşımın ihtiyacına göre kullanacaksın. Bunların üzerine yatamazsın, yatarsan bu bir ihanet olur. Örgütün etkisini kendi keyfin için kullanamazsın. Bu ihanettir ve bunun da hesabını vermeyi her an göz önüne getireceksin. Hiçbir ilişki, hiçbir alan temsilciliği seni rahatlatmak için değildir. Tam tersine, bunlar amansız savaşım görevine bir katkı sunman için sana verildi. Sınırdan da kalınabilir. Kalındığındaysa, bu kesin katkıyı ortaya çıkarmak içindir. Yoksa savaşa gelmeyenler ve rahatını düşünenler sınıra geliyor diyen sorumlu, bunu düşünen savaşçı en büyük ucubedir. Bunlara ne yapılacağını da söyledik. Bir daha bunun sözcüğü bile ağza alınmayacaktır.

Saha komutanlıkları "Savaşçı, rahatı istediği için yanıma geliyor ve ben de kendisini kabul ettim" dediklerinde, acaba neyle oynadıklarını biliyorlar mı veya örgüt karşısında nasıl hesap vereceklerini kestiriyorlar mı? Umarım onlara bir gün ulaşırım. Orayı öyle kullanmalarını ben mi istedim? Madem rahatına düşkündür, ben de onlara kaç düşmana git, ama bu sahaları böyle kullanma derim. Kaçmanın bir anlamı vardır, ama o sahalarda öyle sallanmanın anlamı yoktur. Kötü kullanırsan, ben de seni böyle kabul etmem. Bunu anlayacaksın. Düşünemediğini, zora geldiğin için böyle yaptığını söylüyorsan geldiğin yere dön. Yeni çağrım budur; sorumlu arkadaş, Önderlik çağrısı budur. Bu hareketin sorumlusu bunu söylüyor, yaşıyor ve biraz güçlüdür, söylediklerini uygulayabilir. O halde ne olursa olsun dikkat et, bu talimata uy. Bunun anlaşılması, söylenmesi zor mudur? Eğer görevi bu çerçevede kabul ediyorsanız edin. Ben insan hazırlayacağım, sen gidip orada rahat edeceksin veya "Siyasal faaliyet yürütüyorum, karargâhtır, lüzumsuz işlerle uğraşıyorum" diyeceksin. O zaman hesap sorulur. Öyle bir şey olamaz, eskiden öyle olmuşsa da reddediyoruz. Bu pratiğe, bu yaşama lanet getiriyoruz.

Biz burayı öyle mi kullandık? Burası da Güney ve burası bizim ülkemiz de değil. Her türlü hasta buraya geldi ve sağlam savaşçı olarak çıkmadı mı? Sen o görkemli savaş alanlarını nasıl böyle kullanıyorsun? Köylüleşeceksin, ilkelleşeceksin, bol bol kaçışa yol açacaksın, bir sürü silahı düşmana kaptıracaksın! Bütün zorluklarımıza, vicdanımızın affetmemesine ve bilincimizin kendisine yedirmemesine rağmen, biz bundan öncekilerin pisliklerine elimizi buluşturmayalım.

Bundan sonrası için özellikle belirtiyorum: Bu defa söz verenlerin, görev talep edenlerin çerçevesi budur. Yapmazsan, elimizden hiçbir biçimde kurtulamazsın. Bu dönem için çok açık konuşuyorum, bu alanlar için açık konuşuyorum. Sende zırmık kadar mertlik yok mu, zırmık kadar söze bağlılık yok mu? Yoksa neden görev istiyorsun? Neden sürekli ülkeye gitmek istediğini, şu alana gitmek istediğini söylüyorsun? İçimizden sözünün eri hiçbir adam çıkmayacak mı? Çıkacak diyorsanız, o zaman sözünüzün sahibi olun, yalancılığı ve sahtekârlığı bırakın. Talimatım budur, bunu dinlemiyorsa kulağından tutup atın. Oyun mu oynuyor, ağalık mı yapıyor? Hiç olmazsa bu dönemde oynamayalım, gerilla savaşının gerçekleriyle oynanmasına fırsat vermeyelim.

Savaşın gerçekleriyle oynayanlar kendilerini şu anda başıma bela diye atmışlar. Ne ölüsüne, ne dirisine yer bulabiliyorum. Kendilerini neden bu kadar gereksizleştiriyorlar? Halkın umutlarını bu kadar karartan, kendi yaşamının yolunu bu kadar karartan kişiler, kişilikler daha sonra da ağlayıp sızlarlar, ardından bunalım teorileri ve numaralarına başvururlar, her türlü hastalığı dayatarak partiden yaşam hakkı talep eder veya bu kadar tarihsel görevlere sırt çevirirler. İnsan her şeyi kabul eder, ama asla bu tür durumlara düşmeyi kabul etmez. Son bir nefesin olsa bile, onu kahramanca vereceksin. Dönemin dili budur, eskiden de buydu, ama öyle yaptılar ki başlarını yediler.

Ben bütün ülke için bu kadar kesin konuşuyorum. Ölüm var, ama biz her zaman namusluca öleceğiz. Bundan sonra böyle ölünecek, yaşanıldığında da savaş gerçeklerine böyle bağlı yaşanılacaktır. Madem biz bu çalışmayı metropolde, Ankara'da başlattık ve ülkeye taşırdık, Arabistan sıcağında başlattık ve başardık, sen o dağların eteklerinde berbat edersen bunun hiçbir gerekçesi olamaz. Bir grup özgürlük savaşçısıyla oraya ulaşış iki yıl kalırsan, bu da ülkeyi kurtarmak için yeterlidir. Tekrar belirteyim, elli kişi bile fazladır. Er sözü budur.

Binlerce savaşçı var, büyük kısmını hasta haline getireceksin, örgütün sırtına yük diye bindireceksin; ondan sonra da görevli, alan sorumlusu olduğunu söyleyeceksin! Bunu yapmayın. Ağlayıp sızlamayın; bunu yapıyorsanız gidin, düşmanın yanında ne yaparsanız yapın, ama yanımda kalmayın. Kalırsanız da ölçü budur. Ben seni ricayla çağırıyorum. Kendinizi böyle dayatmıyorsanız, o zaman kendinize saygılı olun. Gelenler hep böyle geliyor. Hem de yaratıcı bir biçimde, hem de bir kurtuluşçu ve kurtarıcıya yaraşır biçimde verdiğiniz söze bağlı yaşamayı bileceksiniz. Şimdiye kadar kendinizle ve sözünüzle oynamamız yetmez mi? Tarihle oynadık, her alanla oynadık; burada, kurtarılanın eşliğinde olan yerlerde oynamamız yetmez mi?

Görüyorsunuz ki, bir daha böyle bir taktik dışılığa, öncülük dışılığa asla izin verilemez. Böyle bir olumsuzluğun sahibi olan biri karşınıza çıktığında, sorumlu arkadaşlar kendisine buranın kanunu budur demelidir. Yani hiç olmazsa bu belirttiklerimi o dağlara ulaştırın. Çok iyi biliyorum ki, savaşçı bu sözleri duyar duymaz ölümüne savaşacaktır. O savaşçıya engel teşkil etmeyin, kendi yaramaz kişiliklerinizle onu da bozuncu yapmayın, kaçırtmayın. Perspektif çok açıktır: "Önderlik böyle söylüyor, ne dersin" deyin. Bu bir ajan değilse, iflah olmazın biri değilse -ki, bunlar da hemen açığa çıkar-, eminim ki çoğunluğu ezici bir biçimde bu tarzı amansız esas alır. Bu tür kişiler akıllı ve yeterli bir komutanın, her türlü taktiğin yaman bir fedaisidir. Nitekim bunun böyle olduğunu dünya alem de biliyor. Bu, PKK gerçeğidir. Kimin adına, neden başka türlü göstereceksin, neden kendi yaramaz ve yetmez kişiliğinle bozacaksın? Kaldı ki, senin görevin veya çıkarın yücelik olmalı, başarı olmalı, yiğitlik olmalıdır. Bu daha güzel değil mi?

Demek ki, şimdiye kadar o alanlara uygun olmayan yaklaşımlar, her türden yanlış anlayış ve pratik taktik yetersizlikler, olumsuzluklar ve saptırmalar aşılmıştır. Doğrular kesindir, keskindir, nettir. Sorumlular iliklerine kadar bunun sorumluluğuyla doludurlar. Gidenler, görev üstlenenler, üstten alta, en üstten en sıradan savaşçıya kadar bu büyük keskinliği ve netliği kavramış olarak görevlerinin başında ve savaşımın içindedirler. Bu asgari temeldir, asgari kabul tarzıdır. Bunun üstün bir yetenek olduğu açıktır, savaş bir yaratma faaliyetidir. Herkes için bunun olanağı vardır. Daha fazlasını başarabilirler, daha iyi plan yapabilirler, daha iyi tarzı ve daha can alıcı vurmayı başarabilirler. Biz genel hatlarıyla belirledik. Bu son derece kapsamlı ele alınır. Asgari düzeyde başarıyı belirledik, daha fazlası sağlanabilir. Tarihte rol oynayan kişilikler artık böyle ortaya çıkar. Herkesin hayranlığını kazanan kişiler başkalarının düşünemediğini başarır, imkânsızı gerçekleştirir. Bunlar tarih boyunca anılmayı hak ederler. Bizde de buna ihtiyaç var. Onun için eğer Güneydoğu bir rol oynayacaksa bu, kesin talimat ve perspektif çerçevesinde olmalıdır.

Alan zaten toptan bir savaş alanıdır; her tarafı bir dağ, her tarafı bir mevzidir. Hedefler çoktur; büyük hedef var, küçük hedef var. Bir günlük savaşım vereceğin, on beş dakikalık savaşım vereceğin hedef var, bir haftalık savaşacağın hedef var. Bunun için bir mangayı kullanırsın, gerekirse bin beş yüz kişiyi kullanırsın. Artık bu senin becerine kalmıştır. Parça parça düşürürsün, bütün düşürürsün, hepsinin ölçüsü vardır, hesabı vardır; göze alınacak kaybı vardır, karşılığı vardır. Akıllı bir komutan, planlayıcı kurmay bunları düşünür. Şuraya buraya çarpmaz. Araç gereç uygun mudur, savaşçılar uygun mudur, düşmanın zayıflıkları elveriyor mu? Bunların hepsini düşünür. Hangi dağda kalacağını, hangi vadiyi kullanacağını, hangi darboğazı nasıl aşacağını hesaplar; bunun için keşif yapar, bunun için öncü birim yollar, savunma birimlerini yerleştirir.

Bunları akla gelmediği, hatalar yapıldığı için belirtiyorum; kendilerini düz yolda düşürenlere çok rastladığım için belirtiyorum. Dağlar var, doğru dürüst göz atılsa muazzam sonuç alınır. Düşman on bin kişilik bir güçle uğraşsa, üç yüz gerillanın serpiştirildiği bir dağ parçasına aylarca giremez. Girdiğinde, bu onun için felaketle sonuçlanabilir. Ama üç yüz kişiyi bir dağa yerleştirecek komutan var mı? Dağı büyük bir tutkuyla değerlendir, moralini pekiştir, silahına egemen ol ve düşmanı bekle. Bir şaşırt, bir yanılt, içine çekip ez veya saldır. Düşman darboğazdadır, vadidedir, şuraya buraya sıkışmıştır, bir yerden vurmak zor değildir. Bu kadar fedai olduktan sonra, hareketli gerilla savaşımın bu kadar olanakları olduktan sonra, başarmamak için hiçbir neden yoktur.

Daha önce belirttiğim gibi, gücüne göre, karşı tarafın durumuna göre günlük plan yap, hatta saatlik plan yap. Gün olur, güne büyük bir savaş sığdırırsın, büyük bir eylemi sığdırırsın. Gün olur, hiç eylem yapamazsın, bu sorun değildir. Kendimizi formalizme boğmanın gereği yok. Olanağı görürsün, anında değerlendirirsin. Diyelim ki hiç düşünmemişsin, planda yeri yoktur, ama aniden gelişme oldu, fırsat çıktı, hemen plan yap. Biz dogmatik değiliz, son derece pratiğiz. Bizim hareketimiz fırsatların en çok kullanıldığı ve değerlendirildiği bir harekettir. Ben kendi fırsatlarımın öncüsüyüm, önderliğiyim. Bir şey çıkarsa anında değerlendiririm. Hiç uzun vadeli düşünmem bile. Uzun vadeli nasıl düşünürüm? Amacımdır, perspektifimdir, stratejimidir, bunlar uzun vadeli. Bu da herkes için vardır, her zaman vardır. Ama günlük çaba çok önemlidir. Yarın ölecekmişim veya bir saat sonra bile başıma bir iş gelecekmış gibi, belki de yarın yok olacağım gibi, içinde bulunduğum saati amansız değerlendirdim. Pratik önderlik tarzı budur. Saati değerlendirme, günü değerlendirme, dönemi değerlendirme böyledir. Bu dönemde bunu yapacağım, bu saate bunu sığdıracaksın. Takatten kesilmeyinceye, gözünün feri sönmeyinceye ve dudakların patlamayınca kadar yüklen. Sen savaşçısın zafer kazanmak, alan kurtarmak istiyorsun; kendini buna korkunç ver. Başarı için bunlar gereklidir. O zaman ne güne duruyorsun?

Olduğun her yer sana bir şeyler çağırır. Düşman şunu söyler: Gelip beni böyle vurabilirsin. Dağ sana şunu söyler: Beni şöyle mevzilendirebilirsin, bana şöyle mevzilenebilirsin." Korucu, beni şurada vurabilirsin der. Savaşçı, ben iyisinden şöyle savaşırım der, silah ben şöyle kullanırım der. Hepsi kendini sana adeta hissettirir. Sen büyük hislerle duyan bir kişisin. Hepsini duyacak ve mantığa vuracaksın. Hissetmek kadar bir de mantık ölçülerine göre ölçüp biçeceksin. Gerisi çabadır, iradedir. Zaten irade de var. Doğrusu budur. Yaşam dediğin, yaşam savaşımı dediğin böyle değerlendirilmek zorundadır. Bunları aslında teorik olarak belirlemeye gerek yoktur, taktik olarak planlamaya da gerek yoktur; yaşamın kendisi budur.

Ben oraya adım atarsam, yeter ki gözümü açayım, yeter ki sağıma soluma bakayım; bu dağda nasıl kalınacağını, bu kişilerle ne yapılacağını, bir güne nasıl başlangıç yapılacağını tespit ederim. Bunda hiç zorluk çekmedim. Savaşçı dediğin, hele hele komutan dediğin kesinkes böyledir. Yoksa kimse yıllarca anlamadığını, taktik dışına düştüğünü söylemesin. Böyle yapmayın. Bu sözler dilinizin ucuna bile gelmemelidir. Ben doğru tarzdan ve sağlam girişten bahsediyorum. Biz ilk günde de böyle başladık, son günü

de böyle getiriyoruz. Girişimiz çok bilinçsiz ve deliceydi; ama fırsatı buldum, bu köylü topluluğuna şu cümleyi söylerim dedim ve söyledim. Aslında ben de çok çekingendim, çok zordaydım, çepeçevre olanaksızlıklarla kuşatılmıştım. Ama fırsatı gördüm ve söyledim. Şimdi giderek dalga dalga bütün dünyaya söylettiriyorum. Taktik önderlik budur. Politika yapıyorum, askeri adımlar da atıyorum. Bu hareketin tarzı ve temposu budur. Fırsatı kollayacak ve gücünü kestireceksin, gerisi gelir. Ortamı değerlendirmeyin, gücünüzü seferber etmeyin, sonra da başarı gelsin deyin! Bu başka yerde olur da Kürdistan'da olmaz, devrim bu tarzda olmaz.

Ayrıntılı, kısaca günlük olarak yapılacak işleri buradan kestiremeyiz. Herhangi bir dağda, herhangi bir birimle, herhangi bir komutayla yapılacak işler o an belirlenir, o gün ve o saat belirlenir. Biz genel anlamda çerçeveyi ve tarzı belirliyoruz. Bu oldukça da somuttur. Her şey bir taktik planla bir parçayı düşürmek içindir, onun savaşımı içindir. Eğitim onun için, hudut kenarı onun için, Doğu ve Güney temsilciliği onun için, hazır güç onun için, eğitilecek güç onun için, keşif gücü onun için, saldırı birimi onun için, pusu birimi onun için, lojistik birimi onun içindir. Bunların hepsi bir mekanizmanın iyi çalışan parçaları gibi yerli yerine oturtulur.

Gerçek bir komutan da bunu hem öngörür, hem kestirir, hem de tedbirini alıp yürütür ve mekanizmayı yerli yerinde çalıştırır. İşte komuta tarzı budur. Bu zor değildir. Komutan kendinde olursa şunları bilir: Şu alana şu düşer, şuraya şu birim gitmeli, şurada şu ihtiyaç giderilmeli, şurada keşif yapılmalı, şurada hedef belirlenmeli, şurada iyi bir pusu kurulmalı, şuraya saldırı düzenlenmeli, şuraya hareketli savaş oturtulmalı, şuraya kesin imha ve şuraya taciz olmalı; savaşçı yorgundur, şurada mola verilmeli, şuraya yedek güç aktarılmalı, yanımda bu kadar yedek güç bulunmalı, bu kadar hareketli birlik, bu kadar kurmay faaliyeti, bu kadar karargâh faaliyeti olmalıdır. Bunları ben bile buradan belirleyebilirim.

Somut bir alan görevi olursa, ilk saptamaları yapmak için bir iki gün bile yeterlidir. Kimsenin destan yazmasını beklemiyoruz. Ama böylesine belirlenmiş, hazır güçlere dayanarak herhangi bir başarı beklemek hakkımızdır. En azından gücü zayıflatmamak, eskisinden daha geriye götürmemek mutlak yerine getirilmesi gereken bir görevdir. Kaldı ki, PKK tarzında başarı her zaman kesin olmuştur. Bu belirttiğimiz çerçeveye bağlı kalınsa, bunun gerekleri biraz yerine getirilse, belki de beklenin üzerinde bir başarı sağlanabilir ve ikinci bir alan, üçüncü bir alan hesabı yapılabilir.

Bu alana veya bütünüyle ülkedeki büyük özgürlük yürüyüşüne, bu tarz bir yürüyüşle dönemin kazanılmasına ilişkin bir çağrı ve bir talimat gibi değerlendirilecek hususlar bunlardır. Ben bile artık yerimde duramıyorum. Bu çağrıdan sonra, acaba nasıl yaşayacağım diye düşünüyorum. Gönüm veya tarzım tümüyle pratik istiyor. Kendime, daha yaratıcı bir faaliyet şart diyorum. Bu sizin için de çok daha fazlasıyla geçerlidir ve şart olmanın da ötesinde yaşamınızın ayrılmaz bir parçasıdır.

Hiçbir savaşçı yaşamını boşa geçirmek istemez. Savaşçı ateşle oynuyor, yakılmak istemez. O başarmak için her şeyini ortaya koyacaktır. Buna benden daha fazla muhtaçtır. Olanağı ve fırsatı bilecek ve değerlendirecektir. Kazanmaktan başka hiçbir seçeneğe yer vermemesini bilecektir. Şahadet olabilir. Bütün bu belirlenen hususların gerekleri görülüp yerine getirildikten sonra, ölüm gerçekten de nereden gelirse gelsin, hangimiz şehit olursak olalım, geride kalan en son devrimci de başarıyı getirmesini bilecektir. Biz bugüne kadar böyle getirdik. Yeter ki soluk alıp verebilsinler. PKK'nin yoldaşlık kanunu budur, bağlılığı böyledir.

23 Haziran 1994

SUÇ TEŞKİL EDEN BİREY YAŞAMINI PARTİ ÇİZGİSİNDE MİLİTAN BİR KİŞİLİĞE ULAŞTIRMAYA BAŞARI ŞANSI VERELİM!

Bütün Ordu Birliklerimizin Komutan ve Savaşçılarına!

Mücadele Alanlarındaki Suç Pratiğine ve Ona Yön Veren Her Türü Yetersiz Anlayışa Son Verelim! Parti ve Ordumuzun Doğru Ölçülerini Egemen Kılalım!

Savaş cephelelerinden, telsiz yöntemiyle bize gelen haberlerin içinde ağır suç teşkil eden haberler az değildir. Yıllardır bunları büyük bir sabırla dinledik ve aşılması için de çok yüklendik. Maalesef halen bu tip haberler, ağır suç ifade eden yaklaşımlar sonucu bir çırpıda gerçekleşen kayıplar çok rahatlıkla ve utanmadan bize haber diye sunuluyor. En genelden en alta kadar sorumlusu kim olursa olsun, bu sorumlunun belki de kellesiyle ödemesi gereken bir olayın normal bir habermiş gibi ve bir bardak su içiyor-muşçasına bize sunulması ya bir gafletin ya da küstah bir kişiliğin, sorumluluk denilen duyguyu yitirmiş birinin içine girdiği durumun sonucu oluyor.

Özellikle bir damla kanın bile boşa akıtılmasından sorumlu olanların oldukça keyfi, aşınmış, hak etmedik ve layık olmayan yaklaşımları sanki partinin rahatlıkla kabul edeceği yaklaşımlarmış gibi ve neredeyse bir alışkanlık haline getirerek kendi aralarında yoğun yaşamaları, giderek bunu Önderlik gerçeğine de bulaştırmaya ve ortak etmeye yeltenmeleri –ki, bu bir suç pratiğidir– artık son dedirtecek noktaya gelmiş bulunmaktadır. Önderlik gerçeğinin ifadesi olarak, bu suç pratiklerini dinlemek istemem ve hiç kimsenin de bu suç pratiklerini mevcut yansıttıkları tarzla bize duyurmaya yetkisi ve hakkı yoktur. Yine parti yaşamının temelleri ve özellikle ordu esaslarının en vazgeçilmez olanlarını pratikte egemen kılamayanların, koordine edilmiş tatalım manga komutanına kadar, sorumluluk adı altında bu gerçekleri hiçe sayarcasına birçok suç teşkil eden olayları bizzat yaşamaları yetmiyormuş gibi, bir de bunları bize sunmaları ve kabul edilebilir, parti içinde ve ordu yaşamında normal görülebilir sınırlar dahilinde yansıtmaya çalışmaları en tehlikeli yaklaşımlarından biri olmaktadır.

Şimdiye kadar etkili cevaplar vermeme ve çok yüklenmeme rağmen, halen bunun önünü alamamaktan dolayı kendimi sorumlu hissediyorum. Ne demek istediğim en son gelen telsiz haberlerinden anlaşılabilir, ki bu telsiz haberlerinin tarihini de verebilirim. Örneğin 8 Temmuz tarihli haberlere bakalım: Bir günlük bilanço, hem de hepsini olduğu gibi veriyorum: Serhat'ın Iğdır alanında, düşmana yönelmeye çalışan bir grubumuz pusu atmaya çalışırken, kendisi pusuya düşüyor; sonuçta bir arkadaş şehit, ikisi sağ olarak düşmanın eline geçiyor. İkinci eylemde, bir mayın yerleştirmeye çalışıyorlar ve kendi mayınlarına basıyorlar; sonuçta iki arkadaş şehit, biri sağ olarak düşmanın eline geçiyor. Toplam altı kişi düşmanın eline geçiyor ve grup etkisizleşiyor. Yine Derim'de bir birimiz merkeze bağlı bir köye giriyor ve birdenbire kendini askerin kuşatmasında buluyor, iç içe bir çatışma yaşan-

yor. Sonuçta iki arkadaş şehit, ikisi de sağ olarak silahlarıyla birlikte düşmanın eline geçiyor. Garzan'ın Tatvan alanında mayın çıkarmaya çalışılırken kaza oluyor; burada da iki arkadaş şehit düşüyor, ikisi yaralanıyor. Zaten yaralı olanların da her gün şahadet haberleri geliyor. Yine Yüksekova'da mayın tarlasına giriliyor; sonuçta iki şehit ve bir o kadar da yaralı var. Nusaybin'de ovalık alandan geçerken pusuya düşen gerilla birliğinden üç kişi kopuyor ve muhtemelen şehit oluyorlar.

Daha önceki günleri de hatırlarsak, buluşma yerine gidilirken düşmanın pususuna düşülüp hem de ileri düzeyde çok sayıda militanın kaybedildiğini anımsarız. Yine kesin talimatla karşı çıkıldığı ve silahlı savaşım güçleri açısından içine girilmesi kesin suç sayıldığı halde, sığınıklarda grup imhalarının gerçekleştiği haberlerini de biliyoruz. Düz bir alanda, Kerboran güçlerinden yedi kişi, depodan iki roketatar ve bir BKC gibi en önemli silahları alıyor ve düşmanla çatışmaya giriyor. Sonuçta yedi arkadaş da şehit düşüyor. Beşiri Ovası'nda da aynı biçimde kaç kişilik şahadet olayı yaşanıyor. Aslında bu tür olayları daha da sıralayabilirim. Fakat bence bu kısa bilanço bile sonuç çıkarmak için yeterlidir.

Sözüm ona sorumlu düzeyde olanların kendi durumlarını anlamaları için bu örnekleri biraz işleyebiliriz. Pusuya giderken, düşman pususuna düşmek nedir? Mayın döşemeye çalışırken, mayına basmak nedir? Biraz ölçülerimizi bilenler, ordu esaslarımıza bağlı olmasını bilenler, düşman pususuna kolay kolay girmezler. Bir pusu grubunun pusuya düşmesi durumunun çok nadir görülen bir olay olması gerekir. Belli ki böyle bir grup düşmanın farkında değildir. Pusuya giden daha çok düşmanın ummadığı yerde mevzi tutar ve düşmanı düşürür, vurur. Pusu gerçeği böyledir. Olası düşman tedbirlerinin olduğu yere pusu kurulamaz ve pusuya giden gruplar kolay kolay pusuya düşmez. Böyle pusuya düşen bir birim, aslında görevinin ve düşmanın farkında değildir, dikkatini ve duyarlılığını yitirmiştir.

Yine bir birimizin de ovada yürüdüğü söyleniyor. Bir gerilla biriminin ovada ne işi var? Bir kez bu, ilke olarak yanlıştır. İğdir ovadır, Nusaybin ovadır, Yüksekova ovadır, gerilla birimlerinin ovaya böyle inmeleri ilkede yanlıştır. Ayrıca mayınla uğraşan grupların, birimlerin uzman olması gerekir. Mayın tarlasından geçerken mayın patlarsa ancak bir kişi düşer, birdenbire üç dört kişinin düşmesi, kesinlikle sağlam bir yürüyüş kolu biçiminde hareket edilmediğini gösterir. Doğru bir yürüyüş kolu biçiminde hareket edilse, bir kişi düştü mü diğerleri ayılır ve en azından yerinde durur. Demek ki tehlikeli alanlarda yürürken grup halinde yürüyorlar ve bir mayın patlayınca da dördü-beşi birlikte düşüyor. Yine bir yere mayın döşerken veya bir yerden mayın çıkarırken grup olarak mayının başına toplanılıyor ve mayın patlayınca da dört kişi birlikte tasfiye oluyor.

Burada ağır bir suç durumu var. Bir mayın döşenirken bunu bir kişi yapar. Bir grubun orada ne işi var? Bir mayın sökülürken de bir grup değil, uzman bir kişi bunu yapar. Muhtemelen alan sorumlusu, "kendi başlarına yaptılar", koordine ise "hiç haberim yoktu" diyecektir. Bu kadar ordu yasalarını ve özellikle gerilla kurallarını bir tarafa iten veya nasıl uygulandığının farkında bile olmayan alan komutanlıkları, bölge komutanlıkları ve en üst düzeyde sorumluluğu temsil edenler, acaba gerçeklerle ne kadar çeliştiklerini ve suç konumunu aşmadıklarını biliyorlar mı? Bunu bilmeleri için daha ne yapmamız gerekir? Ne zaman bu suç pratiğinin sorumlusu olmaktan çıkacağız?

Son dönemlerde ısrarla şunu belirttik: İyi yetiştiremediğin adama silah verme, bomba verme, hele mayın sorumlusu hiç yapma, yine yürüyüş sorumlusu yapma, ovaya asla indirme, sığınağa girmelerine izin verme! Bunlar çok çarpıcı ve aksini yapanlara cezai müeyyide uygulanacak yönetmelik esaslarıdır. Gerilla biriminin sığınakta ne işi var? Düz ovaya nasıl indi? Mayını grubun içinde nasıl patlattı? Bunların kesin sorumlusunu isteyeceğiz. Çünkü böyle yüzlerce olay var. Bol bol köylere giriyorlar, özellikle Dersim'de bir takımı böyle imha ettiler. Biz buna fazla ses çıkarmadık. Fakat öyle anlaşılıyor ki, günlerce bir köyde kalıyorlar ve düşman ihbar alıp üzerine yürüyor. Oysa Pülümür dağlarında bir ordu bile gelse, bir gerilla takımıyla boğuşamaz. Sen öyle bir dağı bırakıp da tankın ve panzerin bile gelebileceği bir köye birimi nasıl yerleştiriyorsun? İster bu takımın sorumlusu, ister bunun altı olsun, eğer bunlar bir gafil ve serseri değilse, bu pratiğe nasıl yol açabilirler? Dersim'e bir gerilla takımı yerleştirmek, bir halkın kaderini belirlemek demektir. Sen bunu sığ ve sorumsuz yaşamından dolayı nasıl imha ettirebilirsin? Ben böyle kişiler için en büyük alçaklar biçiminde bir yakıştırmada bulunuyorum. Onlar emeklerimizin sonuçlarını asla anlamayan kişilerdir. Bir devrimci grup oluşturmanın, bir grubu silahlandırmanın, hele bu kadar kritik ve ulaştırılması zor bir yere ulaştırmanın anlam ve önemini bilmeyen alçaktır. Bunlar hayat gafilleridir, devrimci emek gafilleridir, bir halkın kaderinin gafilleridir.

Geçmişten beri köylere girişi, köylerde kalmayı bir alışkanlık haline getirdiler. Bu yüzden birçok grup kaybettik. En son yine köye girmişler ve birçok girişi böyle yapıldığını da biliyorum. Bunu yapanlara, en üstten en alta kadar buna izin verenlere, alçak, nasıl girdin de kendini birdenbire düşmanla yüz yüze buldun diyeceğiz. Bir köye giriş keşif ister, bilgi ister. Sen daha köyde düşmanın olup olmadığını bile bilmiyorsan, o halde köye nasıl giriyorsun? İşte bunlara söylenebilecek tek doğru söz budur ve bu sözü bunlara açıkça ileticeğiz. Düşmanın köyde mevzilenip mevzilenmediğini bilmeden bir birimi köye göndermek cinayettir. Bu durumda sen canısın, canı olanın da gerillada sorumluluğu olmaz. Yoldaşımı böyle harcayan, bu konuda kılını bile kımlıdatmayan bir komutalık, ancak ve ancak alçak sıfatına layık olabilir. Sorumluluk duygunuzu, görev anlayışınızı, yönetmelik esaslarına bağlı yaşamayı bilemiyorsanız, o zaman gerillada ne işiniz var? Yüce komutanlık sıfatlarını, hatta ordu gibi en yüce bir sıfatı ne cesaretle kendinize yakıştırıyorsunuz?

Size her zaman şunu söyledik: En büyük suçu işleyin, ama halkın en yüce değerlerine böyle hor yaklaşmayın. Onlar kurtuluş değerleridir, ölüm kalım değerleridir. Sen savaşçıyı ve silahı düşmanın kontrolüne böyle veremezsin. İşine gelmiyorsa bırak! Yönetemiyorsan bırak, hakim olamıyorsan bırak, kuralı egemen kılamıyorsan sorumluluk alma! Canı köye inmek isteyen düşkünder ve asla komutanlık yapamaz.

Askerlikte görev ve yönetmelik esaslarına bağlı olmak her şeyden önce gelir. Bunu bileceksiniz. Bunu bilmeden yaşam olmaz. Sizlerin, bu gençlerin kanına böyle girilmez. Sorumluluk duygusunu yaşayacaksınız. Biz, gerilladan yaratıcılık bekliyoruz. En basit kuralla çelişmeyi nasıl kabul edelim? Sizde yetenek yoksa, bir kurala bağlı kalma gücü yoksa, o halde bizim ordumuzda ne arıyorsunuz? Ordu disiplin ister, ordu hakimiyet ister. Ordu, kurala bağlı yaşamak demektir. Eğer bu yeteneğin yoksa, halen en üst komutada kalmayı hangi gerekçeyle isteyebilirsiniz? Asker olmanın en temel esası, çalışma esaslarına -bunlar yönetmeliklerle, talimatlarla ifade edilir- bağlı kalmayı bilmektir. Bu utanmazlara, ya bu yöntemlerinizi bırakın, ya kendinizi suç pratiğinden alıkoyun, ya da bu işlerden vazgeçin diyorum.

Eminim ki, birçok komutanlık haberim yoktu diyecektir. Haberin yoksa, nasıl alan sorumlususun? Bir yerde altı yoldaş, bir yerde dört yoldaş, bir yerde bir takım senin haberin olmadan gidecek, sen bunu bize normal bir habermiş gibi ileticeksin, "Oraya

bilgim dışında götürülmüş” diyeceksin! Bir komutanın bilgisi dışında kocaman bir takımı, bir bölüğü, bir mangası nasıl götürülür demezler mi? Bu şuna benziyor: Düşünün ki bir eviniz var, bir hırsız veya bir sorumsuz geldi ve yedi çuval buğdayınızı götürdü. Sen de evin sorumlusun, bir de “Haberim yoktu, aldılar” diye haber verirsen, bu kabul edilebilir mi veya en azından adamın suratına tükürmezler mi? Sen nasıl evin sorumlusun demezler mi? Burada giden yedi çuval buğday veya eşya da değil, yedi tane, yetmiş tane can hem de kutsal silahlarıyla birlikte gidiyor. Alan sorumlusundan da, koordineyen de habersiz, bunu kendi başlarına yapıyorlar.

Ben bu sorumluluk anlayışını kabul etmem. Ben size, kolay komutanlık olmaz dedim. Size, sizin bu yöntemlerinizle “Ben varım, işlere hazırım” demek olmaz dedim. Bunları her gün söylüyorum. Buna karşı “Biz kural suçlusuyuz, yaşamımız bir suçtan ibaret” diyeceksiniz. Ya kendinizi eğitin ve bir an önce suç konumundan çıkarın ya da bunu başaramıyorsanız yapamıyorum, gücüm yetmiyor diyerek görevden affınızı isteyin. Gücün bir mangaya yetiyorsa, benden bir manganın sorumluluğunu iste; bir muntıkayı yapabiliyorsan, bir muntikanın sorumluluğunu al. Gözün yetkiye doymayacak, ama asgari görevini de yerine getirmeyeceksin! İşte bu olmaz!

Burada her türlü parti ölçülerini aşındırma var, özellikle silahlı savaşta ordu ölçülerini yerle bir etme var. Bunun sonucu da yozlaşmadır, ağa gibi keyfine düşkünlüktür ve yenilgidir. Maalesef yüzlerce olayla, sorumsuz tutumlarla karşılaşılıyor. Neden bunlar bize bunu yakıştırıyorlar ve neden yıllardır kendilerini bu suç durumundan çıkaramıyorlar? Biz ordulaşmayacak mıyız? Bu suç pratikleri yüzünden normal yönetmelik esaslarımıza bağlı yaşamayı bilmeyecek miyiz? Bunu bilemezseniz, savaşta başarıdan bahsedebilir misiniz? Bu tutumunuzla bir halkı ordusuz bırakıyorsunuz. Bu anlayış, mevcut gücümüzü hemen kural dinlemeyen çapulcu bir isyan yığınına dönüştürebilir ve bu da teslimiyettir. Bunun vebalinin, suçunun ne kadar tarihi ağırlıkta olacağını kestiremiyor musunuz? Eğer kestirebiliyorsanız, biraz kendinize saygılıysanız, namusluysanız, o halde biraz kendinize gelin. İnsan bir yere gidip bir günlük misafir olsa, bunun kadrini kıymetini aylarca ve yıllarca unutmaz. Siz bu partinin bu kadar değerlerini yiyip içeceksiniz, kullanacaksınız, ama en basit kuralına sahip çıkamayacaksınız! Peki, bu nasıl sorumluluk anlayışıdır? Bunları kendimize iyi sormalıyız.

Sömürge toplumunun, suç toplumunun veya lanetli toplumun çocukları olduğunuzu biliyoruz. Fakat biz de sizi biraz devrimci dönüşüme uğrattık ve perspektif kazandırdık. Bunları anladınız ve görev üstlendiniz, “Görev, söz onurumuzdur, bunları çiğnetmeyeceğiz” dediniz. Peki, her gün çiğneyen kim? Bizi de bu çiğnemeye suç ortağı etmek isteyen kim? Bunu yapanlar çok mu kabadayılar, çok mu güçlüler? Açık ki değiller. Aslında zavallının zavallıydırlar. Fakat kendilerini sözüm ona güçlü sayıyorlar. Bu, kocaman bir yalan ve aldanmadır.

Görülüyor ki, doğrular belli, özellikle silahlı savaşta birliklerin her türlü üslenmeden tutalım yeme ve içmeye kadar nasıl hareket edecekleri bellidir. Ben hepsini burada bir çırpıda sayabilirim. Yine bir köye girişten tutalım kapsamlı bir eylem planını hayata geçirmeye kadar bütün esasları bellidir. Bir köye keşifli, haberli, amaçlı gireceğini daha ilk gün söyledik. Hedef bellidir, bilgi alınmıştır, avantajlı yönlerimiz sağlama alınmıştır. Köyün etrafı tutulur ve köye öyle girilir. Bu çok açıktır. Bunun için dâhi olmaya da gerek yoktur. Bu, işin abecesine benzetilebilir.

Halen sözüm ona kendini en bilinçli sanan sorumluların “Köye girdik, birdenbire kendimizi düşman kuşatması içinde bulduk” demeleri neyi ifade eder? O halde sen bir gafilisin. Sen hiçbir görevin gereklerini yerine getirmemişsin, köyü tanıyorsun, içinde düşmanın olup olmadığını bilmiyorsun, tedbir de almadan partiye bağlı savaşçıları oraya yöneltiyorsun. Bu, ağır bir suçtu ifade eder. En üst koordineyen tutalım en alt düzeye kadar, o emri verene, hatta o emri uygulayıp şahadete gidenlere kadar hepsi suçludur. Yine bir mayın kazası da böyle olmaz. Bir mayın patlamasında, hem de çok ender rastlanabilir tarzda, kaza eseri bir kişinin gideceğini kabul edebilirim. Fakat ikisinin, dördünün gitmesini asla kabul etmem; gerisi suçtur. Bir birimin kendi başına depodan silah alıp düz bir yerde, uygun olmayan bir arazide savaşa girmesi suçtur. Bunu asla kabul edemem. Gerilla birliklerinin ovada düşman pususuna yakalanmaları bir suçtur. Gerilla birimlerinin ovada işi olamaz.

Bunun gibi yüzlerce olay var, komutanlarımız bunu nasıl izah edecekler? İzah etmeden ben bunların yakasını bırakmam. Biz bu savaşı böyle götürmeyi kabul edemeyiz. Bariz kural hatası yaparak ve esaslarla oynayarak, bu savaştan yüksek bir başarı bekleyemeyiz. En önemlisi de, bin bir emekle yetiştirdiğimiz bu savaşçılarımızı ve silahlarımızı ucuzca harcatamayız. Burada birinizi kazanmak için nasıl uğraştığımızı görüyorsunuz. Emeğe saygılı olacaksınız. Kaldı ki, bu can da sizin değil, bir halka adanmış bir candır. Onu bir çırpıda götürme hakkını kendinize tanıyamazsınız. Halk savaşçılığının sorumluluk anlayışı böyledir. Muazzam bireyci, sorumsuz yaşam alışkanlıklarınızı terk etmeyi bilemezseniz, orduya ve partiye adım atamazsınız. Hele komutanlık gibi yüce mevkilerle hiç uğraşamazsınız. Saygıyı, ölçüyü ve kuralı egemen kılarırsanız, bunda güveniniz tamsa, o zaman görev üstlenebilirsiniz. Bunun hesabını da bize sağlam verebilecek durumdaysanız, bu konuda kendinize güveniyorsanız, o zaman bu işin içine girin. Yoldaşça anlayış böyle olur, ordu şeref sözü böyle verilir. Verdiğiniz bu sözü çiğnemeyin.

Artık doğru yaşayacağız ve yaşamımız suçlu pratiğini aşacaktır. Bu gücü göstermelisiniz. Bu insan olmanın, yoldaş olmanın, özellikle başarılı bir asker, bir savaşçı olmanın temel şartıdır. Siz bunun sözünü veriyorsunuz. Bu sözünüzle çelişmemeniz gerektiğini vurguluyorum. Sözüle bu kadar oynayan kişilikler, asla değerli bir komutan olamazlar. Bu kadar yetersizliği, gafilliği kendine yakıştıranlar, yaşamı bile kurtaramazlar ve yalnızca ona zarar verirler. Kurallı ve disiplinli yaşam bunun için çok önemlidir. Belki de alışkanlıklarınızdan dolayı çok suç işlediniz, ama artık yeter!

Asker olmanın temel şartı, bazı temel değerlere bağlı yaşamayı bilmektir. Yine partili olmanın ilk şartı, daha derin bir anlayışı yaşamına egemen kılmaktır. Bunlar tartışılmaz. Bunları tartışmak, parti değerlerimizle ve onun sınıf temeliyle oynamayı göze alan bir iflah olmaz, ne idüğü belirsiz biri ve amacı da bozgunculuk olan objektif veya sübjektif ajan olmak demektir. Buna da fırsat vermeyelim ve bu tür durumlara asla düşmeyelim. Ayrıca bu tip haberleşme, haber diye telsizle bize iletilen bilgiler, aslında Parti Önderliği’ni tahrik etmeyi ve provokasyona çekmeyi içeriyor. Hiç kimsenin, en üst düzeyde bir askeri sorumlu olmayı da ifade eden Parti Önderliği’ni tahrik etmeye hakkı yoktur, hiç kimsenin görevi de bu değildir. Verecekleri haberlerin ne anlama geldiğini bilerek ve gerekeni de yaparak sunmaları tek doğru tarzdır. Haber verirken, sadece olayları değil, suç teşkil eden durumlara ilişkin ne yapılmışsa, ne tür tedbirler alınmışsa, onu da birlikte sunmaları gerekir. İnsan hiç olmazsa biraz kabul edilebilir sınırları bulur.

Hiçbirimizin kendi yetmezliklerimizi, örgüt içi haberlerdir diye sağa sola duyurmaya, böylece suç pratiğini etrafa yaymaya hakkı yoktur. Hele Önderlik gibi en üst kurumu buna karıştırmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Zaten bunu kabul eden önderlik de

halkına en büyük kötülüğü yapan önderlik olur. Buna göz yuman bir önderlik, bunun ne anlama geldiğini çözemeyen bir önderlik, halkına karşı en büyük saygısızlığı ve suçu işlemiş olan bir önderliktir. Ben böyle bir önderlik olmayı asla kabul etmem. Bana her türlü yakıştırmada bulunabilirsiniz, ama bana böyle bir önderliği yaptırmaya gücünüz yetmez. Hiçbir komutanlık sahasının beni böyle suç pratiğine bulaştırmaya veya bunu bana onaylatmaya, bu tür şeyleri normal bir habermiş gibi bana sunmaya hakkı yoktur. Bunu kabul etmiyorum.

Bu tür haberleşmeyi alışkanlık haline getiren sözde komutanları yerle bir etmekten çekinmeyelim. Ordu yaşamına gelmemeyi alışkanlık haline getiren her kimse, onu görevden atma ve tutuklama da dahil, ceza yönetmelikleri dahilinde doğru yaklaşalım. Birinci, ikinci, üçüncü dereceden suç pratiğinin sahipleri kimse açığa çıkaralım. O pratiğin içine girip de kural dışılık sonucu şahadete gidenin payı da dahil, en üst koordineye kadar hepsinin payını, suç derecesinin ne olduğunu ve cezasının ne olması gerektiğini açıklıkla ortaya koyalım ve hiçbir suçu cezasız bırakmayalım; eve göndermekten, görev dışı bırakmaktan tutalım, gerekirse en ağır cezaya kadar hepsi uygulanabilir. Bize yansıtılan ve ağır suç teşkil eden durumlara nasıl bir cezayla karşılık verildiğini de telsiz haberlerinde görmek istiyoruz. Ancak bu temelde olan bir bilgilendirmeyi, bir sorumluluğu kabul edebiliriz.

Anlamaktan da öteye, temel uygulama görevlerimiz var. Halen bir kuralı doğru dürüst uygulayamama nedir? Hem görev istiyorsunuz, hem de asgari gereklerini yerine getiremiyorsunuz. Kendi kendisiyle bundan daha kötü alay etmek olmaz. Böyle yapmayalım, bu bize bir şey kazandırmıyor. Düşünün, bir yaramaz ve yetmez durum yüzünden hiçbir iş yapmamış, en değerli altı tane dağ gibi savaşı ve altı tane silah bir çırpıda düşmanın eline geçiyor. Bir çırpıda altı can yoldaşın ve altı silahımızın bir hiç uğruna düşmanın eline geçmesi, bir komutanı günlerce derin derin düşündürür ve kahreder. İster birinci, ister ikinci elden sorumlu olsun, bir komutan bir hiç uğruna en değerli can yoldaşlarını ve silahlarını kaybetmişse ve bunun üzüntüsünden, acısından da kıvranmıyorsa, o alçağın ve namussuzun tekidir.

Ben burada bile bir anlamsız kayıp nedeniyle her gün kahroluyorum. Bunu sıradanmış gibi yaşayan komutanlar, en alçakça sıfatla değerlendirilmeyi hak etmiş komutanlardır. Senin bir parmağın koparsa, nasıl acır? Bir mayın bir vücudu parçalarken nasıl acı verir? Bir hata uğruna, bir yetmezlik uğruna onlarca can düşerken, eğer sen acıdan kahrolmuyorsan, yoldaşlık duygularını bir yana bırakalım, insanlık duygularını dahi kaybetmişsin demektir. Buna da hiçbirinin hakkı yoktur. Bütün tedbirlerini yerinde al, anlamsız ve boşa gitmesin diye amansız yüklen; o zaman bir kayıp olduğunda belki kabul edilebilir. Çünkü gereken her şey yapılmıştır ve ondan sonra bu gerçekleşmiştir. Ama biz biliyoruz ki, yerine getirilmeyen görevler var. En başta eğitim görevi, bütün ısrarlarımıza rağmen yapılmamıştır. Bir birim koyun sürüsü gibi yürütürse, o birim eğitilmemiş demektir. Demek ki bu komutan, sürü psikolojini bile aşamamış ve bu noktada suçludur. Savaşçıların duruş düzenlerini bir gün bile neden görmedin? Neden ağır ve hatalı bir duruma girecek kadar eğitimsiz olduklarını zamanında görüp de gidermedin? Biz bunun cevabını istiyoruz.

Ben eğitiminize neden bu kadar yükleniyorum? Bir anlamda kendi vicdani hesabımı vermek için. Hiç olmazsa yarın size bir şey olduğunda gereken her şey verilmişti, artık yapabileceğim bir şey yoktu diyebileyim diye kıyamet kadar yol ve yöntem gösteririm, çaba harcarım. İşte bu bir vicdan muhasebesidir. Sizden de biraz bunu istiyorum. Eğitim yetersizliği, denetim yetersizliği deniliyor. Ben bu yetersizliği gösteriyor muyum? Özellikle istediğiniz ordu yaşamına ve parti görevlerine yürümeniz için, bütün işlerin yanında amansız bir eğitim çabası sergilemiyor muyum? Yersiz tek bir damla kan şurada kalsın, ağızımda yersiz bir sözcük bile çıkmasın diye tüm gücümü sonuna kadar ortaya koymuyor muyum? Bir rahatsızlık ve endişe konusu olabilecek bir durumun yaşanmaması için elden gelen her şey yapılmıyor mu? Biz bunu böyle yapıyorsak, o zaman siz daha fazlasını hiç olmazsa küçük bir çalışma için, bir birim komutanlığı için yapmalısınız. Bunları sizden istemek fazla mıdır, yoksa asgari devrimci görevlerinize bağlı kalmayı mı istemektir? İstenenin, asgari devrimci ölçülere bağlı kalmak olduğu açıktır.

Artık bu tür durumlara kesin bir son vermek istiyoruz. Defalarca ciddi olmanın zamanıdır dedik. Ama ciddiyetten uzak olma şurada kalsın, suç dolu ve altında düşmana yakışacak her türlü provokatif yaklaşımlar var. Bunlar affedilmez. İşte ölçüler, işte devrimci pratiğe ve savaşa yaklaşımlar. Laf ebesi olmayın, ucuz söz vermeyin, rasgele adım atmayın. Bize verdiğiniz acı ve sıkıntılardan bıktık artık. Biz kimseye acı ve sıkıntı vermiyoruz, siz de vermeyin. Hiç olmazsa kendinizi savaşta sağlıklı yaşatacak ve savaştıracak gücünüz olsun. Ricadan anlıyorsanız ricayla, emirden anlıyorsanız emirle, anlayıştan anlıyorsanız en yüksek anlayışla gereken her türlü yaşam gücüne ulaşalım. Devrimci militanın görevi ve yaşama vereceği anlam budur. Bunun anlaşılacak fazla bir yönü yoktur. Önemli olan sorumlu olmayı bilmektir. Sorumlu olmayı bilmiyorsanız, benim de suçlamalarım ve vereceğim cezalarım var. Bunu da unutmayın. Suç ve ceza kuralı işletilecektir. Sizi mutlaka ve mutlaka bir suç pratiği sahibi olmaktan çıkaracağız; bu halkı bir lanet konusu olmaktan çıkardığımız gibi çıkaracağız. Bu bizim devrimciliğimizin şeref görevidir, onur görevidir.

Verilen söze bağlı kalmayı bilmenin artık zamanıdır. Söz vermek, disiplinli yaşamaktır. Kural ve yönetmelik esaslarına en yaratıcı yaklaşım gücünü göstermektir. Sorumluluk anlayışımız, suçun üçüncüsüne asla fırsat vermemektir. Ölüm vardır, suç gidişatına onay yoktur. Bunun dışında söz olmaz. Doğru partileşelim ve özellikle doğru ordulaşalım.

Bütün ordu birliklerimizin savaşı ve komutanlarına tekrar vurgulamak isterim ki, en sıradan bir adımı atışınızdan tutalım en önemli bir eyleme kadar, hepsinin hangi temel taktik ve plan çerçevesinde, hangi uygulama yönetmeliklerinde geliştirilmesi gerektiğini bilmelisiniz. Şimdiye kadar çok çeşitli nedenler ya da bahanelerle bize dayattığınız ordu dışı, yönetmelik dışı ve son derece disipline gelemeyen tutumlarınıza son verin. En tepeden en alta kadar, mümkün olduğu ölçüde tekniği zorlayarak haberleşmemizi mükemmel kılalım. Bilgi dışı, en azından ana talimat dışı hiçbir birimin kendi keyfince ne bir eyleme girmesine, ne bir kural dışılığa düşmesine fırsat verelim.

İnisiyatif tanınıyor, ama inisiyatifin doğrularla, yönetmelik esaslarıyla bağı bellidir. Hiç kimse hata yapmamak için eylem yapmama anlayışında olamaz. Kaldı ki, biz burada hata yapıp yapmamayı tartışmıyoruz, suçu tartışıyoruz. Bunu iyi anlamalısınız. Hata ayrı, suç ayrıdır. Suç, bile bile bir kuralı çiğnemektir. Hata ise bir kuralı uygularken, eksikliğe ve yetersizliğe düşmeyi ifade eder. Suçta kural çiğneniyor, kural uygulanırken bir zaafa düşülmüyor. Burada keyfiyet var, yoksa eylemde inisiyatif kullanılıyor diye bir karşı tavırda bulunulmuyor.

Bir köye çok kuralsız giriş, bir köyde çok sorumsuz kalış inisiyatif değil, bir kural çiğnenmesidir. İnisiyatif, fırsatı bulup ana talimatlarımız çerçevesinde düşmana darbe vurmaya bilmektir. Hatta başarı şansı kesirse, üstün haberi bile olmadan bu yapılabilir. Çünkü ana talimat vardır ve ana çerçeve bellidir. "Neden haber vermedin" denildiğinde de, "Doğru olduğuna hükmettim, haber

verme imkânım yoktu, eylemi başarıyla yaptık” diye cevap verilir. İşte inisiyatif budur. Kişiliğinin şu veya bu dürtüsüne bağlı kalıp bunu esas alarak bir köyde aylarca kalmak, tehlikeli yerde birimi konaklandırmak, buna suç ortaklığı yapmak, yanlış olduğu bilindiği halde ses çıkarmamak suçtur ve bu da yaygınca yaşanıyor. Bir gerilla biriminin, hele bir alan karargâhının aylarca bir köyde kalması suçtur. Bu yüzden onlarca komuta karargâhı kaybettik. Eskiden naylon çadırdaki kalıyorlardı, ki bu da suçtur. Halen yürüyüşleri koyun sürüsü gibidir ve gerillanın yürüyüş yönetmeliğine göre bu da suçtur. Birçok eylem planlamaları vardı, yönetmelik esaslarına göre onlar da suçtur. Suç durumunu aşmaktan bahsederken, işte bunları kastediyoruz. Yine sonuna kadar inisiyatif var, yine başarı kesinleştirildikten sonra, üstte savunma imkânı ve altta izah etme durumu doğduktan sonra, her türlü eylem ve iş düzenlenebilir. Yaratıcılık dediğimiz olay da budur.

Genel koordine ve alan komutanlığı, talimat esaslarını bütün birimlere özümsetmekle sorumludur. Öyle özümsetir ki, ister haberli ister habersiz olsun, hiçbir birim böyle köye girmez, böyle köyde kalmaz, böyle köyde çatışmaz, böyle düz yerde çatışmaya girmez. Çünkü ana esaslarda gerillasını sağlam yetiştirmiştir. Nerede ve nasıl kalınır, nerede nasıl çatışmaya girilir, kaç dakika çatışmada kalınır, bunları ona öğretmiştir, özümsetmiştir. Bu, ana talimattır. Kaldı ki, genel Önderlik çapında biz çoktan bunu sağlama bağlamışız. Gerilla esaslarına biraz bağlı kalındığında, yol yürüyüşünün, eylem düzenlenişinin, olası bütün eylem biçimlerine yaklaşımın, her türlü işe yaklaşımın nasıl olduğunu herkes bilir. Bunları bilince çıkarmak zor değildir. Genel alan komutanlığı bütün bunları birimlere özümsettirir. Onun görevi budur. Özümsetmemişse, o birimleri tutar ve bir adım bile attırmaz, onlar yönetmeliğe tam bağlı kalıncaya kadar böyledir. Ne zaman ki emin olur, o zaman onları sorumluluk alanında bırakır.

Koordinelerin kendi birimlerine hakim olup olmadığını soruyorum. Her türlü alan komutanlığının kendi birimini eğitip düzleyerek savaş meydanlarına bırakıp bırakmadığını soruyorum. Eğer böyle değilse, o zaman eğitim ve özümsetme görevlerinizi yerine tam getirin. Bunun anlaşılacak hiçbir yönü yoktur. Bir sigaranıza gösterdiğiniz ilgiyi yönetmelik esasına da gösterirseniz, o zaman birimler gerilla düzeninde mükemmel yol alır. Bütün savaşçılardan, birim ve alan komutanlıklarından artık bunu bekliyoruz. Bunun gereklerine göre bu savaşa yer almanızı uygun bulabiliriz. ‘Anlaşılmadı’ veya ‘gerekleri yerine getirilmekte zorlanılıyor’ denilecek bir durum da söz konusu değildir. Ordu yaşamı, ana esaslara bağlı ve disiplin gücünde olmayı bilersen, içine girebileceğin bir yaşamdır. Sende bu güç varsa, gir. Yoksa “Ben şöyle yetki istiyorum, komutanlık istiyorum, şöyle köylü tarzı, şöyle aydın tarzı etkilidir” deyip de küstahlık yapmayacaksın.

Ben kendi payıma, size şimdiye kadar yoldaşlık anlayışı çerçevesinde yaklaşmaya çalıştım. Hemen bütün çalışma alanlarından gelen bilgilendirmelere yoldaşça karşılık vermeye çalıştım. Ama artık bu, her gün suç raporlarını bize iletecek düzeyde olmamalıdır. Bunu kabul etmiyorum. Her sıradan savaşçı, doğru savaşacağına dair söz veriyor, savaşa hiç olmazsa ana esaslarda doğru katılmayı bilmelidir. Bu söz, bize de verilen bir sözdür. Bu sözü verme bilinci yoksa, bu söze bağlılığa anlam vererek yaşama geçirme gücü yoksa, o zaman söz vermesin. Söz vermişse çiğnettiremez! Kim olursa olsun, nerede ve hangi koşullarda, hangi zorluklar dayatılırsa dayatılsın, söz onurdur, çiğnetilmez ve gereği yapılır. Hepimiz böyle olmak zorundayız. Kendi gafletimizle ve küstah yaklaşımlarımızla tarihimizin en soylu ordulaşma ve savaşma gerçeğine her türlü yenilgiyi, neredeyse bir hiç olmayı dayatarak yaşama hakkını kendimizde göremeyiz. Belki her konuda suçlu yaşayabilirsiniz, ama ordu yaşamında suçlu yaşamak en büyük kötülüktür. Hele en yüce komuta kişilikleri, belki her sahada yetmezliğe ve suç pratiğine yol açabilirler, ama ordu yaşamında ve partinin temel görev sahalılarında suç pratiğine asla yer veremezler. Bu, ne bilerek, ne bilmeyerek, ne yetersizliğe düşerek, ne de gafilce olabilir.

Bu temelde uzun süredir bütün yönleriyle aydınlattığımız ordumuzun kurallı gelişimine ve özellikle savaş yönetmeliklerine uymayı bilelim. Yaşanılan gafleti ve küstahlığı aşalım. Yine her düzeydeki kuralsızlığı neredeyse alışkanlık haline getiren tutum ve davranışlara son verelim, bunları yerle bir edelim. Kesinlikle ordu yaşamında esas alınması gereken doğru yaklaşım ölçülerine sahip çıkalım ve bunları uygulama gücünü gösterelim. Savaş gerçekleriyle şimdiye kadar olduğu gibi alay etmeyelim, oynamayalım ve oynatmayalım. Savaş, hayatın en ciddi işidir, ona bu anlamı vererek yaklaşalım. Bunu bir yaşam tarzı olarak bütün çalışma alanları ve birimlerine egemen kılalım. En taviz verilmeyecek yaşamın savaşçı yaşamı olduğunu, özellikle onun kural ve disiplini olduğunu unutmadan, örnek davranışlarımızla anı anına bunu yaşama geçirelim. Şimdiye kadar kabul etmek istemediğimiz, ama ısrarla bize dayatılan çok yönlü suç pratiği sahipleri olmaktan kurtulalım.

Doğrularımızın emrinde savaştığımız ve yenilgi de olacaksa, şahadet de olacaksa, izahı olan bir tarzda olsun. Ben de kaybedersem, her şey yapılmıştır, ama düşman güçlüydü veya benden daha planlıydı, beni vurdu diyebilirdim. Biz buna da razıyız. Bizim kabul etmediğimiz, yapabileceğimiz çok şey varken ve gelişmeyi rahatlıkla sağlayabilecekken, buna bile bile sorumsuz yaklaşımlardan dolayı, gerekeni yapmamaktan dolayı girdiğiniz suç durumu, bunun dayandığı her türlü gaflet ve küstahça yaklaşımdır. Bütün bunlara kesinkes bir son verelim. Döneme ilişkin geliştirdiğimiz bütün çözümler, ordu yaşamında kesinkes suç pratiklerine son vermeyi ve doğruları egemen kılmayı ifade etmektedir. Buna yaşamımızın en özlü ifadesi olarak, şeref sözü olarak uyma gücü gösterelim.

Ordu yaşamımızda kaybettiren, kural dışı olan, yönetmelik ve daha da genel taktik esaslarla çelişen ne varsa, bu konuda neredeyse alışkanlık haline gelmiş ve asla kabul edilemez tutum ve davranışlar neyse, onların hepsine karşı kolayım ve onları tasfiye edelim. Bunun yerine, her alanda, bütün birimlerde ve her sorumluluk sahasında kurala bağlanmış, taktik esasları bilince çıkarılmış, hepsi yönetmeliklere bağlanmış esaslar dahilinde yaşamayı ve savaşmayı, başta kendimiz olmak üzere bütün çalışanlara ve bütün çalışma alanlarına, en şiddetli çatışma biçimlerinden tutalım uyku tarzımıza kadar, lojistiğimizden tutalım en stratejik üslenmeye kadar, her çalışmaya egemen kılalım. Zafer bu temelde suç pratiğini ve onun her türlü anlayış ve alışkanlığını yerle bir etmekten ve ordu yasalarını tüm çalışmalara egemen kılmaktan geçer.

Kahraman Ordumuza, ARGK'nin Değerli Komutan ve Savaşçalarına!*

Bir anlamda ordu günümüz olarak da değerlendireceğimiz 15 Ağustos Atılımı'nın 10. yıldönümünü kutlarken, sizleri her zamankinden daha fazla tam ordulaşma ve savaşma, bununla her şeyimizi kazanma temelinde selamlıyoruz.

ARGK, halkımızın diriliş ve ulusal kurtuluş mücadelesinde en temel umut kaynağı olmak kadar çaredir; en sonuç alıcı, her şeyin bağlı olduğu bir ulusal öncü gücümüz, ulusal kaynağımız ve görevimizdir. Her şeyiniz, bu ordulaşma ve onun özgür yaşama her yönüyle hazırlayan bağlılığıdır. ARGK oluşumu, nereden ve hangi dönemden bakılırsa bakılsın, denilebilir ki tarihimizin en anlamlı, en belirleyici rol oynayan gelişmesidir; onun en özlü ifadesidir. Yine denilebilir ki, halkımız için hiçbir kuruluş, ARGK çalışması kadar değerli değildir.

15 Ağustos Atılımı'nın onuncu yıldönümünde, anlamı bu kadar büyük olan, en başta bir ordumuz ve onun her şeyi kazandıran savaşımıdır. Bu savaşta geçirilen on yıl sadece ulusal düzeyde bir gelişme ve kazanılan başarılar değildir, herhangi bir halkın ulusal kurtuluşuyla elde edilen kazanılması da değildir. Bu, tepeden tırnağa ve her düzeyde eşi görülmemiş sistemli bir soykırımı temel politika olarak yürüten bir düşmana karşı kutsal yaşam hakkımızı kazanmadır, varolmadır ve hiçbir biçimde kabul edilemez kölelikten de sömügelikten de beter bir yaşam tarzına başkaldırmadır. İster şahadete ulaşalım ister ulaşmayalım, ama zafer yolunda kesintisiz ilerleyelim. Her anı, her damla kanı değerlidir ve seve seve yaşayacağımız, şerefimizle öleceğimiz, bu anlamda en büyük zenginlik ve gurur kaynağımızdır.

Böylesine yılları yaşamak başlı başına bir mutluluktur. Böylesine günlere tanık olmak, onun değerli savaşçıları olmak, yaşamın en soylusuna sanıldığından daha fazla sahip olmaktır. Bu bir zorunluluk, bir namus sorunu değildir; bir yaşam tutkusudur. Bunun dışında hiçbir tanım bu yılları değerlendiremez. Bu tanım, kişi için olduğu kadar ulus için de böyledir. Yaşanılan gerçeklik, dost ya da düşman için de bunun tamamen böyle olduğunu açıkça kanıtlamıştır.

Siz Değerli Tüm Savaşçılarımız!

Geçirdiğimiz on yılı değerlendirirken, hiç şüphesiz nasıl bir düşmanla, nasıl bir halk gerçekliğiyle ve en önemlisi de nasıl bir partiyle, silahlı kuvvetlerle bu işe başladığımızı biliyorsunuz. Bunu fazla tekrarlamamızın da bir anlamı yoktur. Bu adımı atarken amacımız, alçakça yaşamaktansa, yüzde bir, binde bir ihtimal de olsa özgür yaşama adım atmak ve eğer başarısak umut ettiğimiz her şeyimizi bulmak gibi bir şans denemektir. Artık o günden bugüne geldiğimizde görüyoruz ki, bu bir şans da değil, yaşamın en gerekli, en vazgeçilmez ve herkese her an kendisini hissettiren, kendisinin ayrılmaz bir parçası olarak vazgeçilmez kılan ulusal ruhumuz, ulusal onurumuz, ulusal tutkumuz, hepimizin paylaştığı en yüce değerimizdir.

Yine iyi bilmekteyiz ki, bunun dışında gırtlığına kadar bireyciliğe gömülmüş, düştükçe düşmüş, zayıfladıkça zayıflamış, vatan hainliğinden her türlü köleliğe kadar insanlık suçu kadar lanetle anılacak ne varsa, utanılmalı yaşam tarzı olarak benimsetilmeye çalışılan ve bütünüyle asla yaşanılmaması ve yanına bile yaklaşılmaması gereken, her şeyine böylesine düşman olan, düşman kokan bir yakın geçmişe böyle bir eylemle karşılık vermek, sanıldığından daha fazla büyük bir zenginlik, büyük bir umuttur. Yoksa bu kadar güç dengesizliği, bu kadar zorluklar ve olanaksızlıklar altında bu savaş, bu biçimiyle yürütülemezdi. Ama anlamı böyle olduktan sonra da hiçbir güç bu savaşın böyle gelişmesini engelleyemezdi. Olan da budur.

Kısaca tarihimizde, ulusal yaşamımızda yeri böylesine olan bu yılları ne kadar değerlendiresek o kadar yeridir. Burada size bir savaş tarihçesini yapacak durumda değiliz. Bunu da oldukça biliyorsunuz. Ama bir hatırlatmada bulunursak, bu on yıl, ordulaşım istediğimiz tarzda savaşabileceğimiz de kanıtlandığı bir on yıldır. Özellikle düşmanın son bir yılda kesin imha ve başarıma amacıyla yüklendiğini de göz önüne getirirsek, ortaya çıkan muazzam siyasal, askeri ve diplomatik olanak, düşman için belki de tarihinin en önemli kayıp yılı olarak da bir anlam ifade edecektir. Çılgınca 'ya bitecekler, ya bitecekler' sözü tam da kendileri için gerçekleşmeye doğru yüz tutmaktadır. Evet, biz de ya bitecekler, ya bitecekler diyerek tersine çeviriyoruz. Düşman, daha da yakın tarihimiz için, "Dokuz yılda yapılamayanı bir yılda yaptık" diyordu. Biz de aynı iddiada bulunuyoruz: Dokuz yılda yapamadığımızı, dokuz yüz yılda yapamadığımızı son bir yılda yaptık. Bu onuncu yılın anlamı böylesine derindir.

Bu on yılı daha da değerlendirirsek, fazla umutlu görülmeyen ilk 15 Ağustos Atılımı günü nefes nefese, saat saat, gün gün, ay ay ilk beş yılını doldurduğunda, özellikle düşmanın atılımı boşa çıkarma planlarının boşa çıktığını belirtmek gerekiyor. İlk yılda, çok sınırlı da olsa, düşmanın kesin başarımaması önemli bir adımdır. En önemlisi de, kendi zaafılarımızı tespit etmemizin, nerede ve ne kaybettiğini görmemizin, bunu ikinci yılda yani 1986'da bertaraf edecek çözüm gücüne ulaşmamızın ve yine bu çözüm gücünden yola çıkarak, 1987'yi yeniden bir atılım yılına dönüştürmemizin, ardı arkası kesilmeyen 1988-'89'ları da kesintisiz sürdürmemizin anlamının ne kadar derin olduğunu şimdi daha iyi anlıyoruz. Zaafılarımızı tespit ediyoruz, çözüyoruz, güce dönüştürüyoruz ve bu yıllar böylesine tarihi anlamda kazanılıyor.

Herkes 'bu yıl bitirler' diyordu. Bizse, o bitiş denilen yılı, sonunda çok güçlü bir yılbaşına dönüştürüyoruz. Her 15 Ağustos Atılımı'nın geride kalan bir yılı ve başlayan bir yılı böylesi bir gelişmeyle karşı karşıya bırakılıyor. 1990'lara girdiğimizde, düşman askeri ve siyasal olarak kaybettiğini ve son bir çırpınıyla sonucu lehine çevirmek için, -tavizler politikası da dahil- başlayan serhildanlara bu temelde katliamları dayatarak önümüzü kesmek istiyordu. Ama halkımızın da kahramanca adımlar atması, tüm iç ve dış engellere rağmen gerillanın gelişebileceğinin ortaya çıkması, 1990'lı yılları daha da önüne geçilemez, başarısı önlenemez yılların başlangıcı yaptı.

1990 sonrası halk artık dirilmişti ve bir daha yok edilemez, gerilla kök tutmuştu ve artık bir daha sökülemez durumdaydı. Kürdistan'daki devrimci savaşımız, en dayanılmaz ve yürütülemez denen koşullardan gerillanın tutunma aşamasına gelmiştir. 1990'lara doğru geldiğimizde, gerillanın tutunabileceği ortaya çıktı. Ama bu bin bir emekle gerçekleşti. Savaş tarihini de çok iyi öğrenmelisiniz. Küçük bir birlikten bir gerilla ordusuna, bir gün bile zorbela dağda kalmaktan her tarafın gerilla tarafından tutulabilme noktasına nasıl geldik? Bu çok yakıcı bir ordu dersimizdir. Bu dersi iyi bilelim ve esas alalım.

Devrimci savaş, sadece başlatılma ve tutunma değildir, şimdi daha niteliksel bir aşamaya gelmiştir. Uzun süre adına stratejik savunma dediğimiz bir dönemi yaşadık ve halen de birçok bölgede önemli oranda stratejik savunmanın gereklerine göre savaş

* 15 Ağustos Atılımı'nın 10. yıldönümü zafer talimatı.

yürütüyoruz. Ama son birkaç yıldır, yavaş yavaş gelişen ve çarpıcı birçok gelişmeyle karşı karşıya olduğumuz durum, biraz stratejik dengeyi de yakalayan bir durumdur. Şüphesiz bir denge durumu değildir, ama biraz derinliğine bakmasını bilir ve genel savaş bilançosunun gidişatını göz önüne getirirsek, aslında dengeye benzeyen bir durum vardır. Dengeyi zorlayacak, dengeye kavuşturacak konular ve mevzilenmeler de elde ediliyor. Kaldı ki, bunu düşman da itiraf ediyor; “Arazide genişçe duruyoruz, amacımız birlik imhası değil, lojistiğini kesip sıkıştırmak, giderek kaçmaya ve teslimiyete zorlamaktır” diyor. Bu aslında savaşın denge düzeyine geldiğinin düşman tarafından itirafıdır. Yan yana kalabiliriz demek, dengedeyiz demektir ve gittikçe yaygınca yaşanan durum da budur. Düşman genelkurmayının bizzat kendisinin söylediği durum, az çok dengeye benzeyen bir durumdur.

Artık sadece stratejik savunmayla, onun sorun ve görevleriyle uğraşmıyoruz. Denge durumunun ortaya çıkardığı muazzam sorunlar kadar, artık çözüm yolları da var. Muazzam askeri boşluk ortaya çıkarılmış ve tarafımızdan doldurulmuştur. Türk ordu birliklerinin olmadığı her yer bizimdir. Bu çok önemli bir gelişmedir. Bu tür boşluklar ordumuzca doldurulacaktır. Taktik olarak kazandık, aslında halkın siyasal olarak kazanmasını sağladık. Bu anlamda bazı boşluklar varsa da o fazla önemli değildir, tersine askeri anlamda kazanılanı iyi görmek gerekiyor.

Bugün düşman birliklerinin olmadığı her yer, bir an için yaşayıp da bıraktığı her yer ve her zaman dilimi bizimidir. Bunu görebiliyor, kullanabiliyor muyuz? Bu boşluklara istenildiği kadar birlik yerleştirilebilir, yeraltı ve yerüstü hazırlanabilir, savaş her türlü yöntemle değerlendirilebilir. Peki, bu denge değil de nedir? Bu boşluklar tam doldurulursa, acaba savaş nasıl seyreder? Eğer sayı eksikliğimiz varsa, şimdiki koşullarda sayıyı hızla tamamlayabiliriz. Birlik kaydırma ve düzenleme gerekiyorsa hızla kaydırıp oturabiliriz. İşte denge durumunun ortaya çıkardığı yeni olanaklar bunlardır. Bunları doğru görebilmeli ve gerekeni yerine getirebilmeliyiz. Ama savaş cephelelerinde bu durum yeterince görülebilir mi? Belli ki görülmüyor.

Komutanlarımızın çoğu, “Eskiden bu durumlar yoktu, şimdi biraz rahatladık, yaşayalım” diyor. Bunu böyle düşünüp yapmak, ordulaşmaya ve yeni döneme en kötü tarzda yaklaşmak ve bin bir emekle hazırlanmış bir stratejik dönemi daha baştan görmemek ve yaşamamaktır. Tekrar en tehlikeli tarzı dayatma ve pasif savunma ortamına çekme yaşanıyor. Birçok alanda bu suç işleniyor. Buna hiç kimsenin hakkı yoktur. Dengeye benzeyen koşullar, tam stratejik dengeye ulaşma, buna göre daha kapsamlı eğitim, daha çok sayıda birlik, boşlukları daha çok tutma biçiminde değerlendirilirse, bu döneme hakkı verilmiş olur. Diğer bütün pasif savunmacı anlayışlar eski dönemden kalmadır ve stratejik savunma döneminden çok daha fazla, ordu ve savaş konusunda tehlikelidir.

Sağ yaklaşımın ayakta kalmasına ve bazı çatışmalarda sağ çıkmasına bakmayın. Bu, başlangıçtaki imha kadar tehlikelidir; pasif savunmada kaybedenden daha tehlikeli bir kaybetmedir. Çünkü dönem farklıdır, çünkü dönem artık başarıya ve dengeyi iyi götürmeye yakın bir dönemdir. Dolayısıyla bu tip komutanların veya yönetimlerin, “Savaş birimleri üzerinde daha rahat yaşayabiliriz, fazla savaştan yaşayabiliriz, eskiye göre durum daha iyidir” demeleri bir gaflettir, savaş döneminin stratejik gerçeğini göz ardı etme anlamına gelir ve bu da en tehlikeli yaklaşımdır.

Sağ sapma savaş suçudur. Bundan herkesin kendini oldukça uzak tutması gerektiğini açıkça belirtelim. Savaş birliklerimizin sorumlu kademeleri, stratejik savunmanın daha gerisi durumlara, onun pasif savunma biçimlerine düşme değil, stratejik denge döneminin zorlayıcı görevleri olan eğitim, örgütlenme ve yayılmayı geliştirme, onun savaş tarzı olan hareketli savaşın bazı biçimlerini devreye sokma, daha kapsamlı yarı gerilla ve yarı mevzii savaş biçimlerine dayanma, bu konuda başarıyı zorlama çalışması içinde olmalıdırlar. Onuncu yılda, 15 Ağustos Atılımı'nın bize öğrettiği en temel derslerden veya kazanımlardan birisi de budur.

Önümüzdeki dönem, bu anlamda bir değerlendirmeyi ve onun bütün sonuçlarını yakıcı bir biçimde hayata geçirmeyi bize görev olarak dayatıyor. Askerlikte iddialı olan, özellikle komutada belli bir adıma yol açmak isteyen genç adaylar, önce bu gelişmenin derin anlamına ulaşır ve ondan sonra görevleri ortaya çıkarırsa, ona göre büyük çalışır, çok iyi eğitir, çok iyi mevzilenir, çok iyi savaş planları hazırlar ve eskiden on vuruyorsa şimdi yüz vurur. Eskiden bir baskında veya bir pusuda vuruyorsa, şimdi hareketli, yarı gerilla ve yarı mevzii savaş tarzını uygun coğrafya ve sayıda yakalayarak, düşmanı yanıltarak, bir bakarsın düşmana binlerce kayıp verir ve alan kurtarır. İşte buna göz dikmek gerekir.

Önümüzdeki savaşım dönemine katkı sağlamak ve ordu büyütme, ancak bu yaklaşımla mümkündür. Bütün yoğunlaşma ve tartışmalar bunu içermelidir. Yoksa nasıl bireysel konumunu güçlendirir, demagojiyle nasıl kendini her şeyin üstünde tutar, sağlığı geliştirir, savaşçıları nasıl bastırır, nasıl kaçırır gibi yaklaşımlar gündeme gelir ki, bunu yapan da en az bir hain kadar tehlikelidir. Herkesi bundan kaçınmalıdır. Önümüzdeki ordulaşma hamlesinde bu zihniyet ve yaklaşım sahiplerini kesinlikle tasfiye edeceğiz.

Savaşçılığa sağ yaklaşım, pasif yaklaşım, demagojik yaklaşım affedilemez ve öncekilerin sağ savunmacı anlayışlarından yüz kat daha tehlikelidir. Bunu da özenle vurguluyorum. Çünkü aşama sağlanmıştır, çünkü eskiden bir kazanıyorsan şimdi bin kazanabilecek bazı durumlar yakalanmıştır. O halde bunu değerlendireceksin, büyüklüğünü bu temelde sağlayacaksın ve rolünü böyle oynayacaksın. Özellikle bu savaşımında kendi sorumluluğunu gören ve mutlaka bir katkım olmalı diyen, dürüst olan herkese söyleyeceğim budur. Engel tanımasınlar; olgunlukla, dirayetle savaş sorunlarının üzerine yürüsünler.

Şimdiye kadar birçok gerçeği ortaya çıkardık. Savaş olanaklarımız az değildir. Bunları işleyelim. Sıradan görevlerle, basit gerillacılıkla yetinmek istiyorsunuz. Bu doğru değildir. Sahibinden başarı isteyen roller ve görevler var. Ben başarı yolunuzu hep açık tutmaya mecbur değilim. Hiç olmazsa bundan sonra kendiniz de başarılı bir yürüyüşün sahibi olun. Yeter artık sizin bu delikanlılığımız, lümpenliğiniz, serseriliğiniz. Militan bir yiğitlikle savaşı karşılayacak gücü artık göstermelisiniz. Biz size bu temelde hizmet ediyor ve birçok olanak veriyoruz. Bunları yanlış değerlendirmeyin, bencillikle çarçur etmeyin. Bu tür hususları görmüyor değiliz. Siz yoldaşlığı, ordu düzenini ve disiplinimizi zorluyorsunuz. Buna hakkınız yoktur ve bu göreviniz de değildir. Eski bireysel yaşam bu konuda sizi kör etmiş, gözü kara etmiş; onu bırakın. Tekrar belirtiyim, sert karşılık görürsünüz. Gözünüzün yaşına bakılmaz ve artık dinlenilmezsiniz bile.

Ordu yasalarımızı geliştirin ve kullanın. Ordu için disiplin esastır, bunun gereklerini yapalım. Bu konuda şaşırmanın. Nitekim savaşçılık isteyen sizsiniz, hem de başarıyla savaşmak istiyorsunuz. O zaman bunun gereklerine uyalım. İhtiyacımız varsa yardım isteyin. Bunu zaten sürekli yapıyorum. Ben baştayım ve bu işi yürütüyorum. Her yere de koşabilirim, bu konuda korkmayın, çekinmeyin. Doğru savaşım için, başarılı savaşım için ciltler dolusu değerlendirme var. Her türlü silahı, her türlü yetkiyi alın ve hakkını vermeyi de bilin.

Bu stratejik denge durumunu yakalamışken, düşman ve kendimiz açısından onun bütün özelliklerini ve taktik değişiklikleri görmeyi, günlük çalışmamızın komuta ve taktik önderliğini büyük bir dirayetle yakalamayı, onun iç ve dış bütün engellerini başarıyla aşmayı bilelim. Bu da sizin bu dönemin savaşçılığını her sahada ve her düzeyde doğru yakalamanız anlamına gelir; sizin başarınızı kesin kılar veya en azından kötü ve affedilmez bir kaybın sahibi olmanızı önler. Bu da bizim için gerçekten hayat sorunudur.

Demek ki, onuncu yılın bizi getirdiği bir aşama vardır ve bu da gelişme anlamına gelir. Her ne kadar bu aşamayı bütün yönleriyle yaşamıyorsak da, kendimizi zorlarsak, önümüzdeki yılda stratejik denge hem genişliğine hem de derinliğine yaygınlaşır. Her türlü yaygın gerilla kadar, hareketli savaş biçimlerini, hatta gerekirse bazı alanlarda günlerce sürecek mevzi savaşlarını bile verebiliriz. İçine girdiğimiz yıl, böylesine karmaşık savaş biçimlerinin deneneceği bir yıl olmaya da adaydır. Sorun, kendi hazırlık düzeyimizi ve çok yönlü olanaklarımızı yeterli ve yetkin kılmak ve düzenlemektir. Bu da tutkuyla sarılacağımız bir görevdir. Yine bütün görevler her zamankinden daha fazla savaş gerçeğimizin hizmetindedir. Bütün eğitsel, örgütsel, diplomatik faaliyetler savaşın bu yönlü gelişmesine bağlı olarak sürdürülecek; başarısını, katkısını, almasını ve vermesini bu temelde yapacaktır.

Bu gelişmelerin yakıcı dersleri vardır; kayıp nedenleri, kazanma nedenleri vardır. Bunların hepsini görebilirsiniz. Kazandıran yol ve yöntemi tercih edebilirsiniz. Kaldı ki, sizler birer militan ve partinin birer kadrosu olarak görev alıyorsunuz; sadece doğruyu bulmayı değil, herkese doğruyu kabul ettirmeyi esas alıyorsunuz; sadece taktik önderliğe uymayı değil, taktik önderliği herkese kabul ettirmeyi esas vazife ediniyorsunuz. Yanlış yolların önünü kesmeyi değil, yanlışlara doğruyu dayatmayı; sadece engel olmayı değil, engel tanımamayı esas alıyorsunuz. Kadro dediğin, parti ve ordu işini gören, her anın sorunlarına doğru yaklaşan ve her ne ağır sorun, her ne engel ve her ne çaresizlik olursa olsun, hepsini görüp çözebilir. Siz partiden bunu aldınız. Ordu savaşımının bu on yılı, bunların hepsini size veriyor, yeter ki almasını bilin.

Böylesine peş peşe başarılarla yürüyen bu yıllarımız bizi ordulaşmada son derece iddialı kılmıştır. Özellikle geçen yıldan, 1993'lerden itibaren içine girilen, taktik anlamı hayli büyük olan ateşkes sürecinin titizce, anlamlı değerlendirildiğini, ondan sonraki sürecin de nasıl büyük bir sorumluluk ve duyarlılıkla ele alındığını çok yakıcı bir biçimde sizler de yaşadınız. Geçen yıl zorlu bir savaşım sürecine girerken, sizlere çok uyarılar yaptık. Biz de hayatımızın en kapsamlı çözümlerini geçen yılın sonundan itibaren açığa vurmaya, derinleştirmeye çalıştık. Bunu ne için yapıyoruz? Savaş boyutlanmıştır. Düşmanın yönelimleri oldukça yoğunlaşmıştır. Derinliği sağlayamazsan, ortaya çıkan durumu değerlendirmek kadar yaratıcılığını ortaya koymazsan kaybedebilirsin. Kaldı ki yapılan hükümet değişikliği, tam bir özel savaş hükümeti kurma girişimidir. Genelkurmay Başkanlığının en kanunsuz bir diktatör kadar, padişahın daha padişah gibi kendi eğilimlerini kanun olarak dayattığını göz önüne getirirsek, yine Türkiye'nin koalisyonun 'faili meçhul' cinayetler işleyen vurucu gücü olarak devreye sokulduğunu, dürüst ne kadar insan varsa katletmeyi haince planlayan gizli bir başbakan olarak devreye sokulduğunu ve gittikçe açığa çıkan böyle bir tip olduğunu göz önüne getirirsek, sağıyla ve soluyla, İslamcısıyla ve Masonuyla hepsinin el ele vererek nasıl bir milli mutabakat, nasıl bir dış politikayla bizi tasfiye etmek istediklerini biliyoruz.

Bunun için çözümler kapsamlı olmalıydı, eğitim hazırlıklarımız yoğun olmalıydı ve bu yıl mutlaka kazanılmalıydı. Çünkü bu yılın kaybedilmesi sadece PKK deneyiminin değil, ulus adına en son yaşam şansının da kaybedilmesi olacaktı. Sadece dokuz yılın kazanımlarının kaybedilmesi değil, dokuz yüz yılın bir daha bizim olmayacak tarihin karanlık sayfalarında yitip gitmesi söz konusu olacaktı. Bu açıdan biz bu yıla yüklendik. Bunu mutlaka böyle değerlendirmeniz gerekiyor. Bu yılın savaşımını bütün yetmezliklere rağmen cesaret edildiğinde kesinlikle kazanılacağını, hatta doğrular daha da egemen kılınırsa büyük kazanılacağını, zirvede seyreden düşmanın artık yürüyemez duruma getirileceğini hepimiz açıkça görmekteyiz.

Siz Tüm Komuta ve Savaşçı Yapımızda Yer Alan Yoldaşlar!

Gerçekten çok ana hatlarıyla değindiğimiz bu savaşım sürecimizi daha da anlamlı değerlendirip, özellikle bizi ordulaştırmaktan alıkoyan ne varsa, yine savaş biçiminin geliştirilmesinden uzak tutan ne varsa onu gidermekle, ardına kadar açılmış yoldan ordulaşmayı ve savaşımını sağlamlaştırmakla, hem büyük başarıların sahibi olabilir hem de çok söylediğiniz ve mutlaka yüklenilmesi gereken borçlarımızdan kurtulabilirsiniz. Sizlerle sıkça değerlendirmelere giriştik. Bu vesileyle geçen yıl birçok kaybımızda oldukça açığa çıkan bazı zaaflarımızı hatırlatmak isterim.

Şunu çok iyi görüyorsunuz ki, düşman yıprandıkça yıpranmıştır. Arazidedir, ama eskisinden daha zor bir durumdadır. Adeta yıpranma sürecinin bütün çözümlü süreçlerini yaşıyor. Görünüşteki zırha bürünmüş, tekniğe bürünmüş durumuna aldanmayalım. Ne kadar teknikse, o kadar nitelik zayıflığı vardır. Helikopterler olmasa, bir tane birimini bile kurtaramaz. Bu ne demektir? Karada yürüyen düşmanın bitmesi demektir. Bir dağ için elli bin sayı kullanıyor. Bir Cudi dağı için otuz altı taburluk özel ordu birimleri kullanıyor. Bu ne demektir? Bir dağa bile doğru dayanmamak, bir dağa bile güç yetirememek demektir. Gücünü değil, güçsüzlüğünü göstermektedir. Normalde hiçbir ordu bu biçimde hareket edemez. Bu, biten bir ordunun işaretidir. En güçlü operasyon diye yaptığı operasyon bile bu anlama gelir.

Muazzam bir askeri ve siyasal boşluk vardır. Halkımızın tüm köylerini yıkması onun güçsüzlüğünün bir sonucudur ve halkımızın topyekun kaybedilmesidir. Bu da gücünü değil, güçsüzlüğünü gösterir. Bu yılda yıkılan köyler düşmanın kesin kaybettiğinin göstergesidir. Şu anda halkımız hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar bir militanlaşma sürecine girmiştir. İsteddiği kadar katletsin, istediği kadar tutuklasın, işkenceden geçirsin, bu halkı bir daha kontrolüne alması imkânsızdır. Siyasal boşluğu halkımızın toptan kaybetmesi gibi bir duruma yol açmışken, bazı sahte partileri geliştirmeye çalışıyor. Refah gibi dinci örgütleri dayatıyor. Bunların tutunması mümkün değildir. Halkımız bunları iyi tanıyor; halkımız herhalde Kemalistlerin diğer bazı biçimlerini, yan ürünlerini hiç kabul etmeyecektir, benimsemeyecektir. Tam tersine, gereken cevabı vermesini bilecektir.

En önemlisi de, sanıldığına aksine, düşmanın askeri yönden gelişmesi şurada kalsın, en çok da askeri anlamda kaybetmesi söz konusudur. Türk ordusu tarihte hiçbir zaman bu kadar kaybeden bir yılı yaşamadı. Sadece askeri teknik olarak değil, moral olarak, siyasal amaç olarak, ruh olarak çok kaybetti. Bu ordu dünyanın lanetini üzerine çekmiş bir ordudur. Bunun yanında ordumuz ARGK, dünyanın hayranlığını kazanan ve her türlü gelişmenin ruhu olarak, bu anlamda güzide bir kuruluş olarak kendini tarih sahnesine çıkarmış bulunmaktadır. Önemli bir askeri boşluk söz konusudur. Ülkemizin yüzde yetmiş beşi, hatta daha fazlası askeri boşluk halindedir. Sorun, biz bunu değerlendirecek miyiz, değerlendirmeyecek miyiz sorunudur. Yoksa Türk ordusuyla başa baş

direnen bir hareket, gücünü kaybetmeyen, pekiştiren bir gerilla hareketi olarak hızla büyümenin, her türlü yetkinleşmenin sağlandığı bir ordu olmaması düşünülemez. Bunu değerlendirememek bizim bir eksliğimizdir.

Son geçirdiğimiz bir yıl, ardına kadar ordulaşma imkânı olan bir yıldır. Biz savaşta çelikleşerek ordulaşıyoruz. Bu en iyi ordulaşmadır, istediğimiz yere dal budak salıyoruz. Kıymetini bilirsek, bu sonuna kadar büyüyecek bir ordulaşmadır. Bu en zengin savaş taktikleri içinde, en sağlam siyasetle büyüyen bir ordulaşmadır. Bu ilk defa yakalanan bir şanstır. Kullanıldığında nelere kadar olacağını daha şimdiden bilmekteyiz.

Genel durum buyken, siz değerli savaşçılarımızın gerçekten savaşa halen tam hakkını vermediğinizi de bu arada belirtmeliyiz. Sıkça sizinle olan tartışmalarımızda size şunu söyledik: Genelde parti gerçekliğimize, özelde de ordu gerçekliğimize derin yanılgılarla yaklaşıyorsunuz. Parti kişiliğini, ordu kişiliğini sıradanlaştırıyorsunuz. Düzenlen kapma yaşam özellikleri, yine geleneksel yaşamın birçok alışkanlığı kişiliğinizde son derece etkilidir. Nizama gelmeyen, disipline gelmeyen kişisel özellikleriniz, size sandığından daha fazla kaybettiriyor. Şunu söyledik: Bunlar lanetli taraflarınızdır ve hastalıklı bir ur gibi kesilip atılmalıdır. Acı verse de, daha sağlıklı bir yaşam için bu gereklidir.

Düzenin ordulaşmaktan alıkoyucu basit yaşam etkilerine esir olmayalım. Büyük ordulaşma şansımızın bundan olumsuz etkilenmesine fırsat vermeyelim. Bunun geleneksel, uyuşmuş, hantal, kaybeden tarzını savaşçı yaşamımıza bulaştırmayalım. Bunlar üzerinde yoğunca durduk. Görüyorsunuz ki, öyle yapılmak durumundadır. Düzen etkilerini ne yapacaksınız? Bu neyi kurtarır? Tutucu kalıntıları ne yapacaksınız? Bu bize ne veriyor? Geriye parti siyasetimizin, ordu tarzımızın müthiş güçlendirici, bütün zaafı kapatan, yaşamın en soylusu, en özgürce ve en yaratıcı olanı kalıyor. Neden bunu istemeyeceksiniz? Neden amansız bir yarış bu temelde başlatmıyorsunuz? Kendimiz için, en iyi ordulaşmayı sağlamak için, iyi eğitip örgütlenmek, iyi savaşmak, kim en öndeyse ona alkış tutmak, kim onu geriletiyorsa onu yermek, doğru tutum değil de nedir?

Görüyorsunuz ki, böylesine bir yarışa muhtaçsınız. Siz çok susamış, çok borçlu bırakılmış bir halkın evladısınız. Halkımızın tarihe borcunu ödemek sizlere düşer. O da doğru ordulaşmadır, doğru savaşmadır. Bu hemen düşmeyi değil, ne pahasına olursa olsun başarıyla giden yaşamı ve bunun uzun vadeli savaşımını emrediyor. Bunu sağlamadığımızda yaşadığınıza inanmayacaksınız. Hatta savaşlığınıza anlam vermeyeceksiniz. Bugün PKK öncülükli savaş, başarıdan başka hiçbir gidişata izin vermeyen savaştır.

Önderlik gerçeği en inanılmaz, en olanaksız, en dengesiz ortamlarda bile büyük başarılar yapılabileceğini ve sonuçta büyük kazanılabileceğini her gün her adımda göstermiştir. Siz bunun sınırlı bir ifadesi olacaksınız. Önderlik gerçeğinin bazı alanlarda veya bazı görevlerde gereği neyse onu yapacaksınız. Bununla kazanan siz oluyorsunuz. Siz kesin örgütlenmeye, otorite olmaya muhtaçsınız. O da ancak bu Önderlik tarzıyla olur. Biliyorsunuz ki, Kürdistan'da, bu halk içinde hiçbir tarz böyle bir otorite olmaz, olsa da sürdürülemez. Biz bunu temsil ediyoruz.

Önderlik gerçeği ordulaşma gerçeğidir. Önderlik yaşam tarzı, kendine bir engel tanımayan savaşım ve mutlak başarı yürüyüşüdür. Bağlılık sözü veriyorsunuz, o zaman onu bu temelde mutlaka doğru özümsemeye ve temsile güç yetirmelisiniz. Önümüzdeki günlerde bu düşman daha da çılginlaşabilir. Nitekim özel savaş başbakanı, gerçek başbakan olan faşizmin tipik açığa çıkmış temsilcisini pervasızca yanına çekmek istiyor. 'Ya Türkeş, ya Türkeş' diyor. Nereye geldiğini daha iyi görüyor muyuz? Bu ne demektir? Gizli faili meçhuller yetmediği gibi, pervasızca bu işleri götürme, bundan başka çare bulamama ve böylece de sonun başlangıcı olma durumuna gelmek demektir. Eğer bu adımı da atarlarsa, gizli olarak yürüttükleri bu kirli savaşı bu teşhisle daha da açık yürütürlerse, vuracağımız darbe sonuncu ve nihai kurtuluşa götüren darbe olacaktır.

Sosyal demokrat olan SHP'yi görüyorsunuz, bu parti bitirilmiştir. Özel savaş, bu partiyi bitirdi. Sözüm ona demokratlarını da aldatarak, uyarak, artık neredeyse beş para etmez duruma getirdi. ANAP muhalefeti bitirdi. Bizzat Mesut Yılmaz, "Devlet bana komplo yapıyor" diyor. Evet, bu komplo sen bilerek Özal zamanında yaptın, bu komployla Özal'la cebelleştin, şimdi senin başına aynı çorap örülüyor. Komplocuya komplo yapılır. Nitekim ANAP da hızla eritiliyor. Doğru Yol bile eritilip hiç de partili olmayan, tamamen faşist generallerin ve ajan örgütlerin hizmetinde bir bayanla, açık bir halk düşmanı ve faşist biri olarak bu hükümeti yürütüyor. Karayalçın gibi ne idüğü belirsiz, eski Ülkü Ocağı mensubu birisi de bu argümanı tamamlıyor. Bu, dört dörtlük bir özel savaş kabinesidir ve daha da iyi anlaşılacaktır, ki Güreş bunun başkomutanıdır. Demirel, onun silik bir diplomatik temsilcisi ve içerde halk propagandacısıdır. Başka bir değeri yoktur. Parlamento bir asma yaprağı gibi, ayıbı örten bir kurum bile değildir. Danışma Meclisinden daha bağımlı bir meclistir. Bu yapıyla bu hükümet ne kadar savaşabilir?

Diplomatik alanda ne kadar teşhir ve tecride gittiklerini görüyoruz. İçerde ekonomik olarak iflas yaşadığını günbegün izliyoruz. Askeri ve siyasal olarak ne kadar bir boşlukla karşı karşıya oldukları fazla inceleme gerektirmeyen, yaşanan bir olgudur. Bunun yanında biz, yaşayacağımız kadar özel savaşa yaşadık; yine işkencesini ve faili meçhulünü gördük. Zaaflarımızın da bedelini ödedik. Bu kadar dayanan bir hareket, herhalde bundan sonrasını daha güçlü getirebilecektir. Nitekim zaaf, yani iç zaaf güçlü bir biçimde karşılanıyor.

Özel savaşın dolaylı ve direkt etkileri epey sınırlandırılmıştır. Bu hükümetin bu anlamda özel savaşa vereceği hem maddi hem de manevi olarak katkısı tüketilmiştir. Yani hükümet artık özel savaşa fazla çalışamaz. Tükenme var, ordu tükenmiştir. Özel savaş birliklerinden daha başka birlikleri devreye sokamamaktadır. Bir taciz ordusu durumuna dönüşmüştür. Anlı şanlı Türk ordusu, artık bir imha ordusu bile değil, bir taciz ordusudur. İstedığı kadar "Ayrıcalıklı davranıyoruz" desinler. Hayır! Doğan Güreş, gözü kara, hiçbir savaş yasında olmayan, Cengiz Han'ın bile uygulayamayacağı yöntemleri uyguladı. Bunu iyi biliyoruz ve mutlaka buna gereken karşılığı vereceğiz. Bu, Türk halkına da büyük kaybettiren bir savaştır. Bir avuç koltuk düşkünü, bir avuç paşanın çıkarı dışında hiç kimseye hizmet etmeyen, emperyalist ağa babalarının bile tepkisini çeken bu savaşın faturasını acaba bunlar nasıl ödeyecekler? Bunun korkusunu duyuyor ve tir tir titiyorlar. Bizse bu kadar dayandıktan sonra, herhalde bundan sonraki başarı şansımızı kendi elimizle bir tarafa bırakamayız.

İçinizde bazıları neredeyse özel savaşa taş çıkarttırırcasına kayıplara yol açıyorlar. Sıradan bir emniyet, sıradan bir gözetim, sıradan bir eğitim, sıradan bir yönetim gücü sergilemeyerek kayıplara yol açıyorlar. Açıkça söyleyeyim ki, bu bir yetersizlik değil, kendini kaybediştir. Bir yandan başarılar üzerinde ucuz yaşamın, bir yandan da bu kişiliğin doğal bir özelliği olarak tembelliğin, hantallığın, sırtımızda ucuz yaşamın ve bu anlamda da en zararlı ve mutlaka alaşağı edilmesi gereken tipin tehlikesidir. İçimizdeki özel savaş, içimizdeki kontra sanıldığından daha fazla zarar veriyor. Bunu yerle bir edeceğiz. Kendi yetmezliğimizi de böyle değerlendireceğiz.

Bunu neden göremiyoruz, neden zamanında görüp de tedbir alamıyoruz? Bu bizim zayıflığımızı ortaya koyar. Buna fırsat vermeyeceğiz. Neden zayıflık sergileniyor, bu zayıflık kime hizmet ediyor? Hepinize tekrar soruyorum: Zayıflık sizi erken öldürüyor mu, sizi en başarılı olabileceğiniz konulardan alıkoymuyor mu? Neden o zaman zayıflık, neden o zaman yetersizlik? Neden keskin güçlülük istenilmesin? Neden her şeyinize hükmeden, başaran kişilik damgasını vurmasın? Gün, basit yaşama günü müdür? Gün, ucuz kaybetme günü müdür? Gün, küçük düşünme, küçük yaşama günü müdür? Hayır! Her şeyiyle doğaya bakarsanız, halka bakarsanız, düşmana bakarsanız, bu günün büyüme günü olduğunu anlarsınız. Gün, özgür yaşama tutkuyla bağlanma günüdür. Zafer için mutlaka kendini ayaklandırma ve gereken ne varsa onu bulma günüdür. Güne, sürece bunun dışında bir yaklaşım kesinlikle kabul edilemez ve bu hiçbir gerekçeyle savunulamaz. Bizim için yeni hamle dönemi, ordulaşma ve savaşı geliştirme dönemidir. Gün, orduyu ve savaşı en yoğun yaşama günüdür. Fakat bu lafla olmuyor.

Benim en büyük öfkem, sizin savaşla oynayan gerçekliğinizdir. Ciddi olmamanız, altın değerinde savaş imkânlarını, kaderimizin bağlı olduğu savaş durumlarını, boşluklarını, olanaklarını yakaladığınız halde buna gereken işlevi kazandıramamanız, halen en çok üzerinde durduğum hususlardır. Peki, neden öylesiniz? Madem savaşmaya öncü düzeyinde başladınız, neden bunu anlayamıyorsunuz? Kendini en vahşi biçimlerde katlettiyerek, müthiş savaşım olanaklarını neden kötü karşılıyorsunuz? Dağ düzeni, eğitim ve her türlü taktik bize ne verir, bizi ne kadar çok yönlü başarabilecek duruma getirir? Siz bunları nasıl elinizle, ayağınızla itekliyor ve en kötü sonucu kendi kendinize hazırlıyorsunuz? Biz bu yıllarda buna çok öfkelenedik. Yoksa savaş güzel bir şeydir. Çünkü her şeyi bize kazandıran savaştır, savaşızsız yaşayamayız.

Daha önce savaş bizde tam bir tutku olmalı dedim. Savaş ustalığını kendimizde tam gerçekleştirmeliyiz. Nasıl ilkokula gidip bir şeyler öğrenirseniz, nasıl üniversiteye gider sağlam bir mesleğin temel gereksinimlerini karşılırsanız, savaş da size her şeyin temelini kazandırır. Savaşa böyle yaklaşılır. Yoksa bazen zoraki, bazen bir kör gibi, bazen sanki hiç öğrenilemeyecekmiş gibi, bazen bunun tersine yaklaşamaz. Bu tür yaklaşımlar çok tehlikelidir.

15 Ağustos Atılımı'nın yıldönümü dolayısıyla belirtmek isterim ki, ordumuzda savaşa böyle yaklaşan komutan az değildir. Ama ne hakla böyle yaklaşılıyor? Savaşın bir tutku olduğu ispatlanmıştır, tarzı ve usulü belirlenmiştir. Neden örgütleyemiyor, neden eğitemiyor, neden üslendirmiyor ve imhaya götürüyorsunuz? Senin görevin bizi imhaya götürmek midir? Senin görevin taktik dışılık mıdır? Senin görevin laçkalığı geliştirmek midir? Senin görevin insanlığı köle gibi bırakmak mıdır? Senin komutanlık görevin en üstün taktik, en üstün irade, en üstün tutku ve moral yaratmak değil midir? Görevini neden doğru kavrayıp benimsemiyorsun? Kendini neden başka türlü dayatıyorsun? Bunları hepiniz için açıkça belirtiyorum. Eğer yanlışsa açıkça söyleyin, eğer doğruysa o zaman katılın. Kendinizle neden halen alay ediyorsunuz? Zorbela biriktirdiğimiz olanaklar üzerinde neden kötü hesap yapıyorsunuz? Bu konularda ciddi hiçbir izahınız yoktur. Sadece "Genciz, delikanlıyız, zapturapta gelmeyiz" dersiniz. Bu da eşittir, her türlü olumsuzluğa şimdiden hazırım demektir. Peki, bunu ne hakla, neden böyle istiyorsunuz? Bu sizi yaşıyor mu, sizi başarıya götürüyor mu? Açık ki hayır. Tersine, bu en vahşi sonuçlara götürüyor.

Düşman sizi nasıl katlediyor? Ama bunlar kendi hatanız yüzünden oluyor. Gelsin, beni katletsin bakalım, benim başıma da sizin başınıza getirdiğini getirsin. En zorda ve en açık hedef olan benim, ama yapamaz. Çünkü örgütlüyüm, çünkü ben adımlarımı akıllı atarım, çünkü çok ölçülüyüm, çünkü iğne ucundan geçen yaşamı öğrendim, çünkü kadir kıymet nedir bilirim, çünkü yaşam nedir bilirim. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Dolanıp duruyorsunuz ve yaşam olanaklarını, savaş olanaklarını, örgüt ve eylem olanaklarını bozuk para gibi harcıyorsunuz. Bu doğru değildir.

15 Ağustos Atılımı'nın onuncu yılı biterken, hiç olmazsa bu temel olumsuzluklardan bazılarını atalım. Bazı alçaklar var, halen beynimiz üzerinde düşmandan daha fazla etkide bulunuyorlar. Peki, ne hakla bunu yapıyorlar? Adamın örgütlemesi yok, iş düzenlemesi yoktur. Neymiş de ağalık yapacaktı! Özellikle örgüt ve savaş içindeki böylelerine belirtiyorum: Sizi düşmandan bile beter edeceğiz. Size böyle ağalık yaptırmayız, böyle yaşam sunmayız. Bunu mutlaka ve mutlaka anlamalısınız. Geri Kürt olarak gelmişsin, ama buradan geri Kürt olarak çıkamazsın. Bir bozguncu olarak gelmişsin, ama buradan bir bozguncu olarak çıkamazsın. Sen bir lümpen olarak gelmişsin, ama buradan bir lümpen olarak çıkamazsın. Ölürsün, ama çıkamazsın. Yani adam olacaksın.

Her şey bizi onurlu ve namuslu adam olmaya zorluyor. Bu sizin için mutlak gereklidir. Sizi başka türlü nasıl yaşatacağız? Bunun başka bir yolu varsa söyleyin? Kendinizi ortaya yere atmışsınız, düşman vahşice katlediyor, cesetlerinizi yakıyor, beyinlerinizi çıkarıyor, cesetlerinizi orta yere atıyor. Savaşta bunlar yoktur, ama özel savaşta bu var. Bunları neden göremeyeceksiniz? "Dayanamıyorum, zorluklara katlanamıyorum" deniliyor, ama başınıza gelen de budur. Bunu bilin ve ona göre dayanma gücünüzü ayarlayın.

Mevcut gücü çarçur etmek sanki komutanlık göreviymiş gibi davranışlar sergileniyor. Gücü doğru kullanmama durumu var. Yüzlerce, binlerce roket ve mermi bir hiç uğruna düşmana kaptırılıyor. Sam füzeleri bile düşmana kaptırılmış. Peki, ne derdiniz var? Benim kadar gayretli olsanız, böyle şeyler olur mu? Neden kaybettiniz, neden iyi saklamayı bilmediniz? Hiç olmazsa neden vurmaya bilmediniz? Halbuki bunlar zorbela bulunan ve bulmakta çok zorlanacağımız savaşım olanaklarıdır. Fakat düşmüşler, bu kadar değeri çarçur ediyorlar. Kadrolar ve savaşçı adayları bozuk para gibi harcanıyor. Sizleri zorbela kazandığımı görmüyor musunuz? Bu tür şeylere neden göz yumuyorsunuz? Ben bunun için örgüt bilinci, çalışma tarzı ve sorumluluk duygusu gerekli diyorum; siz ise kendinizi örgüte daha fazla dayatıyorsunuz. Vicdan nerede, hesap nerede? Ondaki sonra da kendinizi hak hukuk sahibi sayma teşebbüsünde bulunuyorsunuz. Karşımızda iyi bir adam olabileceğinizi sanıyorsunuz. Bunlar doğru değildir.

Her şeyi göze alarak size yetişmeniz için imkân sunuyorum. Hiç olmazsa bu imkânla kendinizi yetiştirin. Nasıl saygıdeğer bir savaşçı ya da yoldaş olunur, bunu öğrenin. Kimse sizden fazla bir şey istemiyor, yapamayacağınız işi beklemiyor. Tek söylediğim, bu gerçekleri öğrenin. Öğrenmezseniz eski Kürt kalırsınız; onun da onuru, hakkı ve hukuku yoktur. Ona sadece binerler, koyunu kırpar gibi kırparlar ve sütünü sağarlar. Kaldı ki, sen özgürlük savaşçısı, vuracaksın ve kazanacaksın. Bunun için düşünme gücü, bunun için örgüt gücü, bunun için her türlü taktik güç olacaksın. Sen çaresin, çünkü öncü savaşçısın, kendine bu temelde rol biçiyorsun.

Hiç olmazsa bu kadar savaştıktan sonra, bir daha eski olumsuzlukları tekrerrüt etmeyelim, hortlatmayalım, onları lanetleyelim ve bitirelim. Bir onuncu yıl sözünüz bu temelde olmalıdır. Bunun dışında daha fazla sözünüz ve kararınız olmalıdır. En iyisinin nasıl temsil edilmesi gerektiğine her sahada ulaşmalıyız. Her türlü taktik düzenlemeden tutalım eğitim, lojistik ve halkın korunmasına kadar hepsine sağlam başlangıçlar yapmalıyız. Diploması de bir savaş sahasıdır. Hepsinde PKK tarzı ve PKK'nin yaratıcı

uygulanması gereklidir. Yoksa hiç kimseye biz kendi bildiğince yaşama hakkı tanımıyoruz. Çünkü bu özgürlüğün sağlanması değil, düşmanı yaşatma hakkı olur. İlle de bir yarışınız olacaksa, o zaman onurlulukta yarışın, en doğru tarzda yarışın, en çok kazandıran davranışta yarışın. Bunlar güzel şeyler, doğru şeyler, yaşatan temel hususlardır. Bunun çağrısını yapıyoruz ve bunun sözünü verin diyoruz.

Her şey bizi kazandırmaya zorluyor demiyoruz, her şey kazandırmaya çekiyor. Her şey, koparılıp bu savaşı lehimize çevirmeye zorluyor. Bunları görmek ve yapmak zor değildir, bunun tersi zordur. Bu gelişmeyi görmemek çok zordur. Başarıyı mümkün kılını yapmamak çok zordur. Bazıları bu zoru yaşıyor. Ben bunlara şaşıyorum, zor olanı nasıl başarıyorlar? Zor olanı, kendini kaybetmeyi nasıl başardınız? Benim aklım buna yatmıyor. Bu zor olanı kendinize yakıştırmaktan vazgeçin. Su kadar çekici olan, teneffüs ettiğimiz hava kadar soluklanmamız gereken başarılı çalışmaya koşun. Önümüzdeki dönem, bu anlamda işin ucunda kesin kazanmanın da mümkün olduğu bir dönemdir. Yine zorlukları olacak, belki daha fazlası da olacaktır; ama başarısı büyük olacaktır, zafere yakınlığı büyük olacaktır.

Vatan gittikçe derinliğine ve genişliğine kazanılıyor, özgürlük teneffüs ediliyor. Onsuz edemeyeceğiniz bir yaşama dönüşmüştür. En özgür ilişkiler, en başını kaldıran insanlık elde ediliyor. Kim bu yaşam sürecinden geri kalabilir? Kim hakkını vermezlik edebilir? Sıkıntı her zaman var, ölüm her zaman var. Ama böyle özgür yaşam bizim için ilk defa oluyor. Bu şans kim değerlendirmez, bu şans iliklerine kadar kim yaşamak istemez? Gerçekler böyledir. Hiç kimse başka türlü gösteremez, bu anlamda aldatamaz, kandıramaz.

Siz Tüm ARGK Mensupları!

Sizler en akıllı, en sonuç alıcı, en tutkulu insanı temsil ediyorsunuz. Bir göz gezdirmeniz bile, nerede neyi yapmak gerektirdiğini kestirebilir. Küçük bir tartışmanız doğruyu buldurur, artık bunun aksini iddia etmek zordur. Bu açıdan ortaya çıkan askeri ve siyasal boşluğu görmek, değerlendirmek, hatayı tespit edip gidermek, başarıyı kesinleştireni devreye sokmak bir tutkudur. Aslında bundan geri durmanın anlamsızlığı söz konusudur.

Görüyorsunuz ki, söylenenler bu temelde ortaya çıkan gerçekliklerdir. En yaraşır, en hakkınız olan bunun dışında hiçbir şeyle bu yaşamı değiştiremeyeceğimiz altın değerindeki yaşamımızdır. Düşman ucuz bir yaşamı, hatta ucuz bir zaferi altın tepside sunsa bile, bunu kabul etmeye layık değilsiniz. Bu kadar zorluklarla yoğrulmuş savaşçılar, böylesine en soylu yaşama, onun en veciz ifadesi olmaya özen gösterirler. Siz bunu hak etmişsinizdir. Dolayısıyla bunu kirletmeyin, bunu ucuz çiğnetmeyin. Sadece sizler için değil, hatta bu sadece halkımız için değil, insanlığın dikkatini çeken ve mutlaka öyle olması gereken, yine tarihinizin insanlık beşiği olma rolüne uygun düşen, en az onun kadar değerli bir insanlık armağanıdır.

İnsanlığı temsil ediyoruz. Barbarlığa karşı, mahşere karşı, umudun tükenişine karşı, böylesine bir devrimi ülkemizde dikkati çeker bir biçimde gerçekleştirmeye götürüyoruz. Ülkemizin bu günkü harap haline bakmayın, halkımızın yoksulluğuna bakmayın. En cennet ülke bizim ülkemiz, en zengin halk bizim halkımızdır. Bu insanlık, ancak ve ancak bizim gibi bir durumu yaşayan bir halk için söz konusu olabilir. Ancak ve ancak onurluca bizimki gibi bir ülkede yaşanılabilir. Ben kendi deneyimime de dayanarak belirtiyorum: Başkalarının cenneti, başkalarının güzelliği benim sıradan ilgimi bile çekmez. Üzerinde en çok uygulanacak ülke, yaşadığımız ülkedir. Çünkü tarih bunu biraz öyle gösteriyor. O tarihin tersyüz edilmesi, bu ülkede böyle yaşanabileceğini gösteriyor.

Lanetler ülkesinin en soylu insanı olabilmek, büyük bir zenginliktir. Böylesine çılgınca bir düşmana karşı savaşanların ülkesi olmak en güzeldir. Bunu hem iddia ettik, hem de ispatladık. Yoksa bizim gibi gırtlığına kadar utanılası bir yaşama batmış birilerinin kendini böyle güçlendirmesi, insanlığa kabul ettirmesi düşünülemezdi. Ülkemiz böylesine anlamlı olmasaydı, halkımız buna layık olmasaydı, herhalde Önderlik böylesine bir gelişme gücü olmazdı. Ama doğru tarih yapmak, doğru halk yapmak söz konusu olursa, bu böyledir ve kanıtlanmıştır. Siz de bunun en seçkin, en güzide gerçekleştiren savaşçıları oluyorsunuz. Bunun dışında hiçbir yaşam bizim için anlam ifade etmez.

Bu açıdan belirtiyorum: Nereden ve nasıl sunarlarsa sunsunlar, başkalarının olan yaşam, başkalarının ülkesi kendilerinin olsun. Bir sevdadan da öteye bağlı olunacak ülke bu ülkedir, halk bu halktır, yaşam da bu yaşamdır. Onu daha da güzelleştirmek bu savaşla mümkündür. Bizat yaşamınızla bunu çekici kılmak elimizdedir. Diyorum ki, bu şans her şeyin üzerinde tutmalı ve tam başarısını kıskançlıkla, hiçbir şeyle değiştirmeyecek kadar, bir daha da hiçbir biçimde elinizden koparılıp alınamayacak kadar sağlam tutmalısınız. Biz üzerimize düşeni yaptık. Bu kadar gelişmeye yol açarak, yoldaşlık için ne yapılır, bir parti için, bir halk partisi için ne yapılır, bir insanlık partisi için ne yapılır, onu gösterdik. Yaşarsak daha da fazlasıyla göstereceğiz. Artık bu en başta size mal olmuştur.

Biz olsak da olmasak da veya en yakın diye belledikleriniz en tehlikeli hainler haline gelseler de, bir tekiniz bile gerektiğinde her şeyi tam başarıya götüreceğiniz kadar kendinize güvenmelisiniz. Mutlaka başarmayı kendinize yedirmelisiniz. Onun militanı, onun savaşçısı, onun ordu komutanısınız.

Tüm Değerli ARGK Savaşçıları, Onun Her Düzeyde Çalışanları, Milis Gücü!

Bu duygularla, bir kez daha bu şanlı atılım günü dolayısıyla bir on yılı geride bırakırken, bundan sonraki on yılın kesin zafer on yılı olduğunu kendimce ben de bir söz olarak söylüyorum ve veriyorum. Bu önümüzdeki on yılın bir zafer on yılı olması için her şey yapılacaktır ve mutlaka başarılacaktır. Geçen on yılımız bunun teminatı, ispatıdır. Buna çok güveniyoruz, çok değer biçiyoruz ve bu önümüzdeki on yılı da istediğimiz gibi bir ülkeyi, onun istediğimiz gibi özgür halkını yerleştireceğimiz yıllar olacağı kesindir. Bunun için yeterince ordu, yeterince savaş tutkumuzdur. İnsan isterse atom bombasından da daha etkili olur. Bunu göstermedik mi? O halde bu temelde ordulaşırsanız, dünya da engel olsa onu aşar ve başarırınız.

Eskisi gibi sınırlı başarılarla yetinemeyeceğimizi, kazanma olanaklarımızı arttırmamız gerektiğini, düşmanın da daha çok vurmaya istediğinin iyi görülmesi gerektiğini ve böylece geçen yıllardan en anlamlı sonuçları çıkaracağımızı bilelim. Ayrıca bu kadar şehidimiz var, mutlaka anılarından dersler çıkarmak ve en önemlisi anılarına gereken saygıyla karşılık vermek gerekir. Bu da önümüzdeki dönemi başarıyla karşılamaktır. Böyle yaklaşmak herhalde hiçbir yoldaşın “Hayır, ben yapamıyorum” diyemeyeceği, tam tersine “Doğru anlayıştır, sözümüzdür, gerçek yaşam komutanlarımızdır. Onların bıraktığı yerde kurtuluş bayrağını daha büyük başarılarla biz dalgalandıracğız ve başarıdan başka hiçbir gidişata yer vermeyeceğiz” diyerek karşılayacağı bir yaklaşımdır.

Gerçek partilinin, gerçek parti militanının, savaşçı ve komutanın dili ve pratiği budur. Başka bir şeye ne geçit verir, ne de şans verir. Onun her zamanki dili böyledir ve bu zaten Önderlik dilidir, başarıdan başka hiçbir şeye geçit vermez. Geçen her an başarı, her gün başarı, her yıl başarıdır. Önderlik bunu defalarca ispatlamıştır. Gün, sizin de ispatlama gününüzdür. Gün, bu dönemde halkın da ispatlama günüdür. Biz bu çağrıyı partiye de, orduya da, halka da yaptık. Tekrar hepimize de yapıyoruz. Bu sadece ve sadece sizin gerçekten layık olduğunuz yaşam hakkınız, yaşamınızın bu temelde özgürce ifadesine kavuşması içindir. Sizleri başka türlü ne yer, ne de gök kabul eder. Hele parti ve halk hiç kabul etmez. Tek kabul ediş tarzı budur. Tek layığınız budur. Başarınızın tek yolu da budur.

Bu temelde, tekrar en üstün sorumluluk duygusuyla, yine savaşımın en keskin düşünce ve iradesiyle önümüzdeki en açık görevleri görmek kadar, gereklerine yüklenmek, başarısızlığa götüren ne varsa asla ve asla ona fırsat vermemek, başarı için ne gerekiyorsa onu başta kendimizden ve dalga dalga bütün örgüt, birim, birlik yapınızdan doğurarak sonuca gitmenizi, bunu kesin bir zafer yürüyüşü olarak görüp de değerlendirmenizi, bunun dışında hiçbir olasılığa yer vermemenizi, bunun bir ordu emrimiz olduğunu ve çiğnenmemesi gerektiğini belirtir, uzun vadeli ve oldukça emniyetli kişisel yaşamınızın olmasını diler, yüce sevgilerimle birlikte selamlarımı sunarım.

Yaşasın 15 Ağustos Atılımı'nın Onuncu Yılı!

Yaşasın ARGK!

Kahrolsun Düşmanın Her Soydan Özel Ordusu ve Savaşı!

14 Ağustos 1994

Tüm Ordu Komutan ve Savaşçılarına
Temel Perspektifler - I

YÜREĞİNİZİN SONUNA KADAR DÜŞÜNCENİZİN KALDIRDIĞI KADAR ORDULAŞIN

Bu son kurtuluş sürecinde bütün yönleriyle partileşme, ordulaşma sorunları ve çözüm yollarıyla önemini korumaya devam ediyor. Üzerinde çalışılan gerçek şudur: Bu işin özgünlüğü kadar, ona dayatılması gereken devrimci tarzın da bir o kadar özgün, somut olmasını gittikçe daha fazla bir etkinlikle hissettiriyor. Dirilişi mi yaşıyoruz, sıra kurtuluşa mı, yoksa partileşme mi, ordulaşma mı yaşanıyor, hatta yaşamın neresindeyiz, nasılız? Bu soruları kişiliğinize sorduğunuzda tek boyutlu cevaplar pek mümkün olmadığı gibi, çok kaypak, hızla kendini değiştiren, çok farklı biçimlerde gösteren kişilik veya kişiliksizlik özellikleri özgür olmakta bizi daha da zorluyor. Her ne kadar kurallara göre veya siyaset ile askeri inceliklerine de dikkat edilerek yöntemler geliştirilse de, Kürdistan'ın bu hususu, çok kaygan, çok silik, çok kendini yitiren kişilik özellikleri, bizi kesin konuşmaya, kesin tutum almaya zorluyor. Bu durum hareketi zorladığı gibi, yoldaşlığı da aşan veya kural dışılığı ve bütünüyle ancak düşmandan gelişebilecek tehlikelere karşı nasıl davranılması gerektiği yine bizi en çok zorlayan bir konudur.

Yoldaşça ölçüleri oldukça uygulamaya çalışıyoruz, ama yanıldığımızı görüyoruz. Düşmana dayatılması gereken yöntemleri uygulamaya çalışıyoruz, ama bu konuda da yanılıyoruz, yanılıyoruz. Bunun temel nedeni, bu tutumların altında yatan neden, kaygan, kaypak, hızla renk değiştiren, şekil değiştiren, hatta özsüz kişiliklerdir. Bu nasıl ortaya çıktı, kendini neden bu kadar gelişkinlikte gösteriyor, hatta ulusal kurtuluş çabaları hızlandıkça, partileşme ve ordulaşma mesafe aldıkça bu kişilikler kendini neden bu kadar dayatıyor? Bunu yadırgamamak gerekir. Mücadele ne kadar gelişirse, kişilikten de kendini o kadar açığa çıkarma tutumları beklenmelidir. Devrimle karşı devrim, yine devrimci halkla oportünist halk her zaman biraz böyle kendini açığa vuruyor. Bütün tedbirlerimize rağmen böyle bir gelişmeyi engelleyemeyiz. Ancak yapılması gereken de devrim lehine anlamlı sonuçlar çıkarma ustalığını göstermektir.

Kişiliklerinizde çok bariz olarak gözüken, ne kadar dürüst ve iyi niyetli de olsanız, bireyciliğiniz için yorganı yakmak, basit bir duygunuz uğruna bir parti çatısını altüst etmek, çok can alıcı bir durumu ve onun ortaya çıkardığı görevi keyfi bir tutumla yerle bir etmek ve bunda da hiç sakınca görmemek, hatta rahatlık duymaktır. Kürdistan'daki kişilik bu konularda çok rahattır, biraz kini ve öfkesi dindi mi, yanıp gidene 'ne güzel oldu' derler. Kişiliğinizde çok ilkel bir intikam alma anlayışı da var. Bu, düşmana karşı olsaydı insan gam yemezdi ve o kadar da tehlikeli olmazdı. Ama bu çok kritik ve nazik bir sürecin parti çalışmalarına, kadro ve ordu faaliyetlerine yansıdı mı çok tehlikeli oluyor. Ve şu anda böyle tehlikeli olan birçok insan, tutum ve davranış söz konusudur. Sizi suçlamıyorum, çünkü yetişme tarzınız belirttiğim bu değerlerin hemen hemen tümünü inkâr etmeye yol açıyor.

Bir ulusal kurtuluş süreci, düşünce ve pratik olarak hiçbir ailenin, kabilenin ve kişiliğin aklına gelmez; partileşme ve ordulaşma ise sıkıntı ve öfke yaratır. Aile onların gelenekleri ve kendi yaşamımız için işliyor, fakat bunlar olmadan da yaşam olmaz. Zaten çelişki de buradadır. Üstelik yaşamak da istiyorsunuz. Kapitalist sömürgecilik kişilikleri biraz ayartmış ve bunlar çılgınca, çok dengesiz ve çok içeriksiz yaşamaya da bayılıyorlar. Bizim ızdırabımız buradadır. Sınıf temelleri yok, kapitalizm yoktur; ama kapitalizmin süper sınıf özellikleri hemen hepimizde boy veriyor. Hatta feodal bir temel yoktur, ama bu da hepsinin bayıldığı bir yaşam tarzı oluyor. Altyapısı olmayan, temelsiz sınıflar, temelsiz kişilikler var ve bunlar çok çürük bir yapıdadır. Ciddi bir kişilik gelişmesi olmayanın çok ileri bir düzeyde bir yaşam talebi söz konusu. Adını bilmeme çok yaygındır.

Bunları neden belirtiyorum? Komuta sahamızda, Önderlik sahamızda birdenbire kendini sömürgeci devletin en etkili yönetim organlarından daha etkili görmek isteyen kişilikler çok çıkıyor. Hiçbir eğitimi yoktur, kuralları öğrenme yoktur, yaşama bile gelemiyor, ama birdenbire Allah'ın belası oluyor. Bunu nasıl önleyeceğiz? Ordulaşma ve komutanlaşma diyoruz; bunun için ortaya çıkan tipler ne laftan, ne taktikten ne de insanlıktan anlarlar, tam bir baş belasıdır. Bazı eşkiyalar vardır, dağlara çıkarlar, ellerine bazı silahlar alırlar ve sadece sağa sola vurmaya yaşam tarzı bellerler. Şimdi bizde de biraz da buna benzer özellikler oluşuyor. Gücü, o zayıf bireysel eğilimini daha fazla körüklüyor, daha anlamaz duruma getiriyor. Yönelim gücü ve yetkisi, onu laf anlamaz ve sürekli bastırma biçiminde bir uygulama sahibi olmaya itiyor. Oysaki yapılması gereken tam tersiydi. Yönetim gücü, komuta

gücü sadece bir inşa içindir, hizmet için basamaktır. Onu anlamak istemiyorlar. Belirttiğim gibi temelsiz ve sınıfsız özellikler hakimdir. Adam bir küçük burjuva ütopya sahiptir ve yıllarca bir küçük burjuva olmak için bir çorbaya talim olmuştur. Ama eğilimlerini parti içinde birdenbire uygulama imkânı buldu mu kan kusuyor, düşmanı tamamen unutup, olanak buldukça ve geliştirdikçe tamamen köle oluyor.

Tüm bunlar aşılacak zorundadır ve birey olarak sizi bir yerlerde tutmak için de bunlar gereklidir. Bu kavgayla, bu tutum ve davranışlarla bir çorba bile kurtarılamaz. Düşmanın dayattığı bazı uygulamalar var. Bu kadar işsizlik, bu kadar insanlık dışı yaşam var. Zaten varolan sömürgecilik tarzından da başka bir şey bekleyemezsiniz. Bunu ortadan kaldırmanın yolu, devrimci süreçle haklarıyla karşılık vermektir. Buna da sen gelemezsin. Bu baş belası, bu lümpenizm ideolojisi, ara sınıfın bütün döküntülerinin kendini açığa vurmasıdır. Sizin bayıldığınız tarz biraz budur.

Aslında iyi anlatmak gerekiyor. Sürekli bastırılmış bir zindan kişiliğini veya bir çocuk kişiliğini düşünelim: Bu kişilik birdenbire böyle bir ortamı buldu mu, göz çıkarıncasına canını çıkarır. Sizin örgüt içinde, ordu içinde yaşadığınız biraz budur. Köleliği aşmamışsanız, yapmanız gereken en doğal şey hakkınız olanı bile görmemenizdir; doğru dürüst bir sözün, bir eylemin sahibi olma gereğini duymamanızdır. Bu da kölelikten kurtulamamanın partimize dayattığı en tehlikeli yaklaşımlardan bir tanesidir. Bu konularda da rahatsız ve en kötüsü de buna öfke duyma, bunu aşmak için bir hırs ve tutku sahibi olmamanızdır. Her zaman belirttiğim gibi, bir sigaraya gösterdiğiniz ilgiyi en değerli bir komuta özelliğine göstermiyorsunuz. Hayati çalışmaya tutkunuz yoktur. Bir uykuya gösterdiğiniz ilgiyi, ölümüne bir savaşın gerektiğine dair çabaya göstermiyorsunuz.

Şimdi bu kişilikler nasıl yaşayacaklar, sizi nasıl yaşatacağız? Sizde düzen bile yoktur, “Biz nasıl yaşarsak yaşayalım her şeye razıyız” diyorsunuz. Bu, tam da altına etme kişiliğidir. Daha önce belirttiğim karışıklık, yitklik, kendini her kalıba döken, her şeye çok kaypak zemin sunan durumunuzdur. Bunu eğitimle ve parti deneyimleriyle aşırarak istiyoruz. Çünkü haddinden fazla yaşadığınız eğilimler, yüzyılların beslediği, düşmanın günlük olarak körüklediği ve sizin de yıllardan beri yaşadığınız bir yaşam tarzı oluyor.

Kendinize yol açmak için hiç devrimci mücadele vermiyorsunuz. Bazı çocukça tutumlar üzerinizde çok etkilidir; üzerinize biraz gelsek küsersiniz, kin bağlarsınız. Sizde sorumluluk diye bir duygu yoktur. “Benim ordu kurmam gerekir, ulusa önderlik etmem gerekir” diye bir derdiniz de yoktur. Aslında en iyinizin bile biraz kendini kurtarmak istediğini çok iyi biliyoruz. Onu da yapamaz ve yaşayacağı kötü bir ölümdür. Çoğunlukla gerçekleşen de budur. Bu hususlar bizi uğraştırıyor, tüm bunları nasıl değiştirelim diye düşünüyorum. Bireyciliğin bu biçimi bize çok güç kaybettiriyor. Bu sağcılığın en kritik sürecine karşı eğer biraz tedbir geliştirmesek, bazı çalışmaları emniyetli sürdürmesek bunlar her şeyi bitirir. En önemlisi de kalsalar bile, burada parti çizgimizle, özgürlük anlayışlarımızla ilgisi olmayan bir despot, bir cani, bir eşkıya olur çıkarlar, mirasımız üzerine konup peydahlanırlar.

Ne kadar söylerseniz söyleyin, kendinizi çok ciddi yetiştirme sorunlarınız var. Maalesef arkadaşlar her ne kadar söz veriyorlarsa da, işte daha dün sahamızdan ayrılanlar, en son eğitimimizi alanlar bile aslında bir ilkeye, kurala -ki, kendisi için çok gerekli-bağlı kalma gücünü fazla gösteremiyor veya bu fırsatı değerlendiremiyorlar. Ölüme kolay talip oluyorlar, direngelikleri yoktur. Bu şundan ileri geliyor: Siz kendinizi çözememişsiniz, kendinizi kudretli hale getirememişsiniz ve bu da bunun yerine günlük olarak sergilediğiniz tutum ve davranışların bir sonucudur. Aslında biz eğitimin üzerinde ciddi olarak durduk. Ben kendi payıma ölüyü bile diriltecek yöntemleri uyguladım. En ayarsız, en dengesiz kişiliği kendine getirecek tutumlar da sergiledik. Ayarlanmayı bilmemek sizin kendinize yakıştırdığınız en temel ve has özelliklerden birisidir.

Her zaman şunu belirttim: Düşünmeyi bileceksiniz. Askerleşiyor musunuz? Bunun temellerini anlayacaksınız. Parti nedir, bunun bir tanımını yapacaksınız. Mümkünse buna uyum gücünüz biraz gelişsin. Sizi kovmak istemem, ama ben sorumluluğunuzu üstlenemem. Bize hakim olan bir hassasiyet, bir yaşam tarzı var. Buna gelemezseniz, buna yüreğiniz ve düşünceniz yetmezse birbirimize ne yapacağız? Size hizmet edeyim, bundan çekinmiyorum ve nitekim ediyorum da. Fakat hizmet ne için? Bizim hizmetimizin siyasal ve askeri amacı var. Bunu da boşa çıkarırsanız, biz bu hizmetten ne anladık? Ben kendimden ne anladım? Bu yaşa geldim, sırf eğitiminiz için korkunç bir çabayla on altı yıllık korkunç bir hizmet sundum. Ama ortaya çıkan kişilikler böyle olursa, kendimize esef edeceğiz.

Siz bu duruma razısınız, yeniliyor musunuz, eziliyor musunuz, şöyle veya böyle nasıl yaşıyorsunuz, bilemem. Ama ben razı değilim. Kendimi sizin gibi sorumsuzluğa, ölüme terk edemem. Biz bir halka söz vermişsek, en azından temel sorunlarıyla kendimizi bağlı hissediyorsak sizin gibi yaşayamayız. Aslında sizi tanımlamakta güçlük çekiyorum. Ne kadar bağlısınız, bağlılık sizde ne kadar etkili, sizi nasıl duygulanmaya ve ayaklanmaya götürüyor, ne kadar görev adamı haline getiriyor, sizi sorunların derinliğine ne kadar götürüyor, belli değil. Bu konuda duyarlılığınızın ve düşünce yapınızın gelişip gelişmediği de pek belli değil. Olsa da ne kadar amaca yeterli, bu hiç belli değil. Bunlar sizin eğitim sorunlarınızdır. Partileşmede ve ordulaşmada kesinlikle belli bir seviyede gelişmeyi kendinize hakim kılmalısınız.

Bizden istemesini de bilmiyorsunuz. Söyleyin, ben de sunayım; iyi bir partili nasıl olur, iyi bir ordu elemanı haline nasıl gelinir sorularının cevabını benden isteyin. “Bizim canımız ikisini de istemedi” diyorsunuz. Ne istiyorsanız onu isteyin. Ona da bir çözüm bulalım. Yeter ki, düşman bizi bitirmesin, yeter ki düşmeyelim. Sizin paşa keyfiniz bu temelde olmamak kaydıyla ne istiyorsa yerine getirebilir. Bozgunculuğa özgürlük, ıkkelliğe gelişme şansı, babadan kalma usullerle yaşamaya özgürlük veya “Biz bize benzeriz, vur patlasın çal oynasın” tarzında bir yaşama özgürlük istiyorsanız, ben de bunun içinde ölüm var diyorum. Bunun hiçbir değeri yoktur. Egonuz, bireysel tutkularınız olabilir, hatta sıradan bir bireyin birçok istemleri de haklı olarak sizde ifadesini bulabilir. Ama ben de sana diyorum ki, sen en tehlikeli kölelik sürecini yaşayan bir halktansın ve bir düşmanla amansız savaşımı göze alan bir hareketin elemanıdır. Unutmamalısın ki, bu hareketin bir sempatanı bile idamla cezalandırılıyor. Eğer bu böyleyse, bu konuda tartışma yürütülmez ve o zaman kendine geleceksin. Sen ıkkelliğinle, sakat ve sapık birçok duygu ve davranışlarıyla kendini ölümlük yapamazsın. Bunları belirtirken de son derece gerçekçiyiz. Bilimsel temeller konulmuştur, örneklendirme yoluyla da her gün gösteriliyor.

Bizim Yanımıza Kudretli Olanlar, Sözünün Sahibi Olmayı Bilenler Gelebilir

Ülkede olup bitenler çok yakıcıdır ve bizi bu tarzda konuşturuyor. Kendimizi abartmıyoruz, ben nasıl çalıştığımı biliyorum, hizmetin niteliklerini sergiliyorum. Fakat herhalde kalkıp da sizi başımıza bela edemeyiz. Militanlar bize neden bu kadar saldırı-

yor, bu bireyci tipler bile bile taktik dışılığı neden dayatıyorlar? Yapımızın yüzde doksan beşi iyi savaşmak istiyor, hepsi fedaidir, hepsi disipline ölümüne geliyor. Parti bunu sağlamıştır. Ama bazıları halen neden taktiğe yönelmiyor, neden halen basit askeri görevleri ve kuralları hayata geçirmiyorlar? Bunların üzerine gitmeyi bileceğiz ve hem de silindir gibi ezmek gerektiği kanısındayız. İşte tam ordulaşma dediğimiz olay biraz böyle çözümleneceğe benziyor. Ben de hata yapmak istemiyorum, bu konuda gerçekten kılı kırk yarıyorum. Ama herhalde kutsal amaçlarınız konusunda da bir an bile duyarsızlık göstermek gaflettir, ihanettir. Buna da hiçbirimizin hakkı yoktur.

Cepheden gelen günlük haberleri izliyor ve tartışyorsunuz. Dikkat edilirse, yüzlerce şehit haberleri geliyor. Bunların her birisi kutsal bir abide gibi değer ifade ediyor ve etmelidir. Bu işin bir yanındır. Bir de kaybediş nedenlerine bakın. Sorumluluklarımızı anlamaya çalışalım. Ne kadar öfkelenirici, ne kadar yürek yakıcı! Bir doğru ordulaşma, savaşı temel yasalarına göre götürme acaba bizi nelere götürmezdi! Hiç olmazsa bu kadar şehidin anısına bir düşünsek veya sizi de aynı akıbete uğratmamak için kendi geleceğimizi biraz düşünelim -yarın belki başınıza da böyle anlamsız bir kayıp gelebilir-, bunu önlemek istesek kötü mü olur? Bu az mı önemlidir? Şunu kesin öğrenmek durumundasınız: Günde bu kadar savaş bilançosu önünüze gelecek, dağ gibi yoldaşlar basit bir hatanın kurbanı olacak, şu veya bu basit nedenle düşecek ve siz sonuç çıkarmayacaksınız, onu kendinizde bir güce dönüştürmeyeceksiniz! Böyle olan insanlar bizden olamaz.

Birkaç gündür bu kişiliklerdeki intikam duyguları ne kadardır diye düşünüyorum. Yine bunlarda hatalarına karşı intikam, düşmanın yaptıklarına karşı intikam, kendi yaşam tutkularına karşı özlem ne kadar var diye düşünüyorum. Düşman çok haksız olduğu halde, karşımıza komutanlar, başbakanlar ve bakanlar çıkarmışlar, sanki hepsi on beş yaşındaki delikanlı gibi saldırı halindedir, öyle zehir zemberekler, hem de derslerini iyi bellemişler. Geçmişini araştırırsan, bunlar bir iki yıldır bizimle tanışıyorlar. Bunlar bu hale gelecekler; siz yıllarca bu savaşımın içinde olacaksınız, ama düşmana doğru dürüst bir yaklaşım, duygu düzeyinde intikam ve irade sahibi olmayacaksınız; nasıl bir düşman, üzerimize nasıl geliyor, neyimizi alıp götürüyor diye kendinize sormayacaksınız! Bu konularda bazılarında hiç duygu yok, irade yoktur. Birbirlerine gösterdikleri öfkenin onda birini düşmana göstermeyen çok sayıda elemanımız var. Düşmanını bırakmışlar; birbirini bastırma, birbirinin dedikodusunu yapmayla uğraşıyorlar.

Bunun nizam ve vicdanla ne ilgisi var? Düşman gerçekte imhalık süreci dayatmış, ha bugün ha yarın götüreceksiniz, onlar ise birbirleriyle uğraşıyorlar. Bu büyük düşkünlük değil de nedir? Kendinize bir bakın: Şu anda düşman nerede, sizin duygularınız nerede? Kininiz ve öfkeniz neye karşıdır? Bir bu, bir de kendi keyfiniz var. Kaldı ki, bizi yürüten kurallar var. Kendi keyfinizle kuralların ne kadar paralel olduğunu karşılaştırın. Keyfiniz kurallarla ne kadar çatışıyor, bunu vicdanınıza sorun. Adam gözü kara bir keyfietçi, onda kural ne gezer! Bu bencillikle hangi askeri kişilikten bahsedebilirsiniz? Daha da ötesi, somut bir yaşam, günlük bir yaşamın kendine hakim kılınması gereken kuralları, özellikle askeri yaşamın kuralları var. Kendi yaşamınızla gerçek bir askeri yaşamı karşılaştırın. Arada ne kadar uyum var? Siz kendinizi böyle kıyaslamazsanız ciddiyetinize ne kadar inanabilirsiniz? “Anlamıyorum, duymuyorum, ben bir Kürd’üm, böyle gelmiş böyle giderim” diyerek kimi kandırıyorsunuz? Üstelik siz yaşamak istiyorsunuz, ama bir gün sigaranızı keserseniz isyan edersiniz. Madem bu kadar yaşam tutkunuz, o zaman kendinize saygılı olun.

Hayatın en soylu değerlerine bir hiç mesafesinde değer göstereceksiniz, ama basit bir keyfi tutumunuza engel teşkil ettiğimizde isyan edeceksiniz! Bunun insanlıkla, yüce insanlıkla ne ilgisi var? Bu soruları kendinize sormuyorsunuz. Bencillik buradadır. Hatta ondan da öteye farklı bir egoizm, daha da ötesi ağalığınız ve beyliğiniz varsa, yanınızdan bile geçilmiyor. Düşman diyor, o görmem diyor; ona karşı kin ve öfke diyor, o “Beni ilgilendirmez” diyor. Bu kimin tarzı, kimin tavrıdır. Yoldaşa, yakın çevrene ilgi göster –bakın, biz size ne kadar ilgi gösteriyoruz-, bir iki doğru söz söyle diyoruz. “Hayır, böyle yapmazsam tek bir insanı yaklaşım göstermem, ilişkiden ya köleleşmeyi ya da boyun eğmeyi anlarım, ben buyum” diyor. Peki, o zaman sizi ne yapacağız?

Özgürleşmiyorsunuz. Aranızda özgür ve kolektif ilişkiler ne kadar var? Bunlar olmadan halk ordusu olur mu? Sizin için bu soruların hiç anlamı yoktur. Önemli olan sizin benliğiniz, egoizminiz, tutkularınız, sigaranızdır. Bunun ciddi bir ordulaşmayla ilişkisi var mı? Delikanlı geçiniyor ve üstelik söz veriyorsunuz, ama en temel bir savaşım değerine sıra geldiğinde görmezlikten geliyorsunuz. Bunun yiğitlikle ne ilgisi var? İnsan kendini yargılamayı bilmelidir. Namert olmak insana bir şey bahşetmez, köle olmak pek bir şey sunmaz. Üstelik bizim sorunlarımız bu söylediklerimi de aşır. Bir halk bu kadar baştan çıkarılmışsa, bunun içinde bulunan aile sayısı kadar ideolojik ve politik yön varsa ve bunların hepsi de ihanet temelinde olursa, tabii ki sizin geçeceğiniz de böyle olur. Gerçekleri neden inkâr edelim? Kimin türemesiniz, nerede büyüdünüz, kimler hangi temelde sizi büyüttü, hangi terbiyeyi aldınız? Bunlar gerçekçi sorulardır. Ben bunları belirttiğimde, adım bilmem neye çıkıyor. Hiç olmazsa bazı temel gerçeklerde anlaşsaksak, insan bu kadar zorlanmaz. Toplumdaki büyük tahriki, büyük provokasyonu, büyük baştan çıkarılmışlığı saflarımıza taşırmamalısınız. Biraz eğitim ve terbiye olsaydı, kurallarla bu kadar oynama gelişmezdi.

Şimdi bütün bunlar şunu gösteriyor: Sandığınızdan çok daha önemli olarak kendinizi mücadeleye, hatta mümkünse sıradan sempatizan yaşamına vermeniz gerekir. Ben az hizmet etmedim ve çoğunuza bir kez daha şunu açıkça belirtiyorum: Bütün ordu ve parti çalışmalarında anlamazlıktan gelerseniz –özellikle kendine komutanım diyenlere söylüyorum-, size bir önder olduğumu göstermek zorundayım. Hem siyasal hem de askeri ölçüleri, hem parti hem de ordu ölçülerini gücüm oranında temsil ettiğimi kanıtlamak zorundayım. Başka türlü olmaz. Kimin bu ölçüleri temsil ettiğinin ispatlanması gerekecek. Ya ben sağlam doğruların ve kuralların temelindeyim ya da karşımdakiler. Bu kadar karışıklık fazla akıllıca değildir. Ahmaklığa bu kadar pirim vermeyiz. Keyfinizin sürmesine izin versem veya sunsam bunu devam ettirirsiniz, ama bunun karşılığının nasıl ödeteleceğini düşman uygulamalarından biliyoruz.

Halen bir çizgi yöneliminiz neden gelişmiyor diye kendime soruyorum. Üstelik halen savaşıyorsunuz. Kendinize saygınızı çok mu yitirdiniz, ölçüleri çok mu kaçırdınız, ruhunuz çok mu elinizden alınmış, gerçekten çok mu düşürülmüşsünüz, çok mu yitirilmişsiniz? Sizde sağduyu denilen, militanlık denilen, sistem denilen hiçbir şey kalmamış mı? Düşmana biraz kin denilen, kendi kurallarına bağlılık denilen herhangi bir özellik veya yirmi yıllık bir süreçte bu kadar hayati olan bu hususlara ilişkin gücünüz kalmamış mı? Bunu merak ediyorum. Böyleyseniz o zaman sizi ne yapmak gerekir? Oldukça gerçekçi olacaksınız. İsterseniz bu parti bitsin, ordu hiç olmasın, ama gerçek ortaya çıksın. Kof tiplerle, yalancılarla, temelsiz olanlarla böylesine tarihi çalışmalar yürütülemez.

Görüntüde çok vicdanlısınız, belki benden daha fazla duygularınız ve vicdanınız var. Ama öze bakıyorum, beş paralık değeri yoktur. Tarihi anlamda, tayin edici olan anlamda, siyasal ve askeri olmanın can alıcı hususlarında vicdan yoktur. Kişiliklerinizde tutum ve tavır belirleme yoktur. Tam tersine, bunu bozmak çok daha etkilidir. O zaman sizi ne yapalım?

Herkesi aynı konumda suçlamak istemiyorum. Sözümüzü, içimizi sürekli karıştıranlar farklı şeyler dayatıyorlar ve bu çok hoşlarına gidiyor. Bizim bütün bir emekle örgütlediğimiz bir parti ve savaşın imkânları üzerinde bilmem ne gibi kurulmak, etkili söz sahibi olmak, ama hizmeti bir tarafa bırakmak bazı gafillere çok hoş geliyor. Ben bunlar hakkında kararımızı daha da geliştirmek istiyorum. Bunlara çok hizmet ettim ve bu konuda kendilerine çok öfkeleniyorum. Bazılarının her türlü pisliğine, her türlü yaramazlığına on, on beş yıldır sabırla, daha yüce bir hizmetle karşılık verdik. Fakat öyle bir nazlanma, öyle bir cambazlaşma ve öyle bir lümpenleşmeyle karşılık veriliyor ki, neredeyse bunları karşıma alıp beyninin tüm zerrecelerini dağıtana kadar öfkeyle yüklenmek istiyorum.

Düşman, “APO sizi ezer diyerek çağrı yapıp mesaj yolluyor. Çünkü düşman beni izliyor. Bu alçaklar anlamak istemiyorlar, düşmanın mesajını dinleseler belki bir yol bulurlar. Düşman, akıyla onlara yol gösteriyor, ama onu da anlamıyorlar. Halen partinin içinde kalıp yaşayacaklarını sanıyorlar. Bir kuralı, bir temel çalışmayı bile görmezlikten geliyorlar. “Biraz daha kendimi dayatsam, biraz daha bu parti üzerinde kötü niyetlerimi uygulasam” diyorlar. Gafil, sen nereye gidiyorsun, neyle uğraşıyorsun? Benim şaşırıp gittiğim nokta, kişiliklerdeki gaflet ve onun körce feodal gururu oluyor. İnsan oldukça incelemek istiyor. bunların anaları, babaları kim ve çocuklarını nasıl büyüttmüşler? Aslında ben ana babalara ulaşmak istiyorum. Zaten bunların içinde adam yoktur; hepsi baş belasıdır veya hepsi lanetlilerin çocuklarıdır, sülaleleri lanetlidir.

Tabii bu kin ve öfke mevcut gericiliğedir. Fakat halen de kendilerini anlamak istemiyorlar. “Ben bu partiyle de, orduyla da istediğim gibi oynarım” diyorlar. Şimdi kurşun bile senin için çoktur desem, yine anlamayacak veya son narası da sonuna kadar bağlı olduğunu göstermek olacak. Bu çok garip bir çelişkidir. Kurala gel, yaşama gel diyorsun. Mümkün mü? Kendisine bayılıyor. Bu galiba bir hastalık ve bunu kesip atmak gerekiyor. Burada çözümlenmek istediklerimizden bazı akıllı olanlarınız mutlaka gereken sonuçları çıkarmışlardır. Ben bu kadar sabırdan sonra daha fazla sabırlı olmalıyım desem, ömür bitiyor ve kaldı ki sabır yöntemi de bu kadar yararlı sonuçlara götürmeyecektir. Bunlar artık sabırla ıslah edilecek durumlar değildir.

Açık olarak ortaya koymak gerekir: Sen kimsin, kaç paralıksın? Böyle demek de herhalde en doğrusu olacak. İsterse kaçsın, ne olacak? Ben bu savaşı açık yürütüyorum. Kendimizi adam ettiğimiz oranda düşmanla uğraşacağımızı da biliyorum. İster sıradan savaşçı olsun, ister en üstte bir komutan olsun, birkaç temel kurala bağlı kalmayı bilmiyorsa, üzerine amansız gitmek gerekir. Çünkü kendisi de dahil yaşamı tehdit ediyor ve zorbela bir araya getirdiğimiz ölüm kalım değerlerimizi bitirecek. Sizin vicdanınız nerede? Mutlaka değerleri korumam gerekir. Sizde vicdan varsa düşünürsünüz. Ben yıllardır niçin yaşıyorum? Bir halkın şerefi, onuru için bazı değerleri ayakta tutmak istiyorum. Acaba sizin de böyle bir göreviniz yok mu? Yani mutlaka bitirmek mi doğru yoldur; dağıtmak, doğru dürüst herhangi bir imkân elde etmemek, varolanı da almak, ezmek mi doğru yoldur?

“Tempomuz bir an önce bitirmez” diyorsunuz. O zaman kendini tanımla; kimsin, neyi temsil ediyorsun derler. Yine de “Biz kural tanımıyoruz” dersiniz, kural tanımaz bey ve paşaysan gücünü göster denilir. Aslında gücün de yoktur ve zaten işin trajik yanı da burasıdır. Bunlar çok zavallıdırlar. Üzerlerine gidiyorsun, korkuyorlar. Ben yüz defa söyledim; gücü olsaydı da beni vursaydı dedim. Önce beni vursaydı da yapsaydı gam yemezdim. En ilginç de budur.

“Ben sana dayanacağım, gücümü ve yetkimi senden alacağım, sana söz de vereceğim, ama gideceğim her türlü pisliği de yapacağım” diyor. Bu psikolojiyi inceleyelim: Bu kişilik kimin kişiliğidir. Herhalde Kürt toplumundan, bu kadar düşmüş bir toplum gerçeğinden bu kişilik çıkabilir. Kendinize bakın, siz nesiniz? Kesin olarak başta direniş şehitleri olmak üzere ve bir de bu düşmanın alçakça dayatmalarına karşı adam olmalıyız. Namuslu biri gibi benim de bir gururum var diyecek ve bu sorulara cevap vereceksiniz. Başka türlü beş para etmezsiniz ve birbirimize de saygıyla bakamayız.

Çok bağlı da olabilirsiniz, ama çok bağlı olmanın da anlamı yoktur. Bağlı olmak ancak başarı temelindeyse, iş yürütecek kabiliyetin varsa bir anlam, bir değer ifade eder. Bağlılıklarınız çok gözü yaşlı, çok zavallıcadır. Ben ise bundan kaçıyorum; bunun için ailemi, köyümü, her şeyimi terk ettim. Ben zayıf insanlarla, basit insanlarla bir dakika bile geçinemem. Biz size defalarca söyledik: Bizim yanımıza kudretli olanlar, elinden iş gelenler, sözünün sahibi olmayı bilenler gelebilir ve yanımızda yer alabilirler. Çok açık olarak sürekli ilan ediyorum. Eğer talipsen, o zaman bağlılığımı ve saygı ifadeni göster.

Benim nasıl yaşadığımı görmüyor musunuz, duymadınız mı? “Biz yine de seni kullanırız, gücümüzü senden alırız” diyorlar. Bazı provokatörler bunu çok açık yapıyorlardı. “Güçlenmek istiyorsan Parti Önderliği’ne dayan, yanında yer al, ondan sonra bozguncu hareketi örgütle” diyorlardı. Hepsisi de gözümün içine baka baka yaşadılar. Hem de gözü çok yaşlı, acındırarak yaşadılar. Şimdi kendime çok öfkeleniyorum; sen bunların gözyaşlarına neden aldandın, bunların senin yanında kendilerini acındırma, yoldaşlıkla oynama numaralarına neden kendini kaptırdın diyorum. Sanırım halen böyleleri var ve ben de halen böyle olmaya devam edeceğim. Benim ızdırabım da budur. Karar veriyorum, silindir gibi ezmek gerekir diyorum, hücrelerine kadar parçalamak gerekli diyorum; geliyorlar ve yine de ilgi gösteriyorum. Bu acı bir çelişkidir. Alçak, aşağılık, kendini yere atmış. Bu, toplumsal bir gerçektir. Yaşama benim kadar tempoyla yaklaşan yoktur. Ama bunlara karşı gösterdiğimiz sabırdır Hz. Eyüp bile solda sıfır kalır.

Bunlar biraz kaygan ve kaypak gerçeği ifade ediyor; hal ve hareketlerinizin dayandığı zemini ortaya koyuyor. Sizlerle ordu çalışmasını nasıl geliştirelim? Kürdistan’da ordulaşma ve savaşımın aydınlatılmadık, uğruna hazırlık yapılmadık neresi kaldı? Ama ortada halen kendisini konuşturan kişilikler var. Tabii en çok direkt kendime yönelmeliyim. Ben bunlara neden bu kadar fırsat tanıdım, bu ne kadar doğrudu, ne kadar yanlıştı, daha doğrusunu ben nasıl yapmalıyım demeliyim. Bunu en başta benim cevaplandırmam gerekir. Bu ne idüğü belirsiz tipler saflarda neden halen çıkıyorlar? Benden veya bu partiden yetkiyi ve gücü ala ala, bize bu bireycilikleri nasıl, ne cesaretle dayatıyorlar? Sizin kusurunuz nedir ki, bir ordu düzenini dayatamıyorsunuz? Yaşamınızda bir parti kolektivizmini bu tip kişiliklere neden amansız dayatamıyorsunuz? Bunda kusur nerede ve neden buna yol açma zaafınız sürekli böyle tekrarlıyorsunuz? Ben de kendimdeki kusuru görüp gidereyim. Ama daha çok buna bu kadar zemin sunan ve yaygın olan sizin kendi kişiliklerinizdir. Bunlar benim karşımda dört dörtlük kesiliyorlar, ama yapı karşısında tahribatlarını yürütüyorlar.

Yaşamdan Başarıdan Umudu Kesmemek PKK'nin Özüdür

Biz şöyle bir PKK militanı ortaya çıkarmak istiyoruz: İdeolojik, örgütsel ve siyasal hemen her çalışmada olduğu kadar, en önemlisi de ordu çalışmalarında doğrunun ne olduğu, bunun temsilinin nasıl yapılacağı konusunda gerekirse çatır çatır teoriyi ortaya koyan, gerekirse pratiğini de amansız yapan bir kişilik. İstedığımız budur ve bunlardan birkaçı bile zafer için yeter de artar. Yaptığımız hata veya yetersizlikler aslında şudur: “Bu kadar zora gerek yok, sıkıcılığa gerek yok, sıradan savaşıyla hepimiz varız.” Fakat bu işler sıradan savaşıyla asla yürümez. Sizin kendinize yakıştırdığımız militan tarzla bu askerlik yapılmaz. Düzenin bir sloganı var: Ya şöyle olur ya böyle der. Sizin için de bu böyledir. Ama ya böyle olacaksınız ya böyle olacaksınız, bu işin altından başka türlü çıkamazsınız.

Çok ciddi bir gerillalaşmayı kendinize dayatamazsanız yaşayamazsınız. Düşman sizi yakıyor, organlarınızı da paramparça ediyor. Ben vicdan azabı duyuyorum. Bizim gerillamız için öngördüklerimiz ya uygulanır, ya da işin içine girilmez. Ölümün bu biçimine de razı olmanız onursuzca bir durumdur diyorum. Size yakışmaz. Ben yaşamdan umut kesmem. PKK'nin genel özü budur; PKK yaşamdan, umut kesmeyenlerin, başarıdan umut kesmeyenlerin hareketidir. Ama kıyasladığımızda sanıyorum siz yaşamdan da, başarıdan da umudu çoktan kesmişsiniz veya varolan umutlarınız bambaşka umutlardır, bunların başarıyla fazla ilgisi yoktur.

O zaman sizi ne yapalım, nasıl yetiştirelim? Bizi hiç mi tanıyamadınız? Biz kendimizi günlük olarak nasıl yetiştiriyoruz? Biz burada biraz kendimizi, düşmana yenilecek zayıflıklarımızı yenmeliyiz. Kendi kendinizi vuran savaşılar olacağınıza, en temel kuralları bile birisi çiğnediğinde ses çıkarmayacak kadar zayıf olacağınıza, en temel taktik hususları yürütmeye güç yetiremeyecek gerillalar olacağınıza, sizi dağıtsak daha iyidir. Aslında sizin sorunuz bu da değildir. Sizin aranızda bu kadar cesaret ve fedakârlıkla vermek isteyenler herhalde dağıtmayı kabul etmezler. Ama siz bundan daha beter durumları yaşıyorsunuz. Objektif tasfiyecilik bilinçli ajandan daha tehlikeli bir tasfiyeciliktir. Bunu da anlamak istemiyorsunuz ve bela denilen olay da budur.

Kendimizi bir ordu olarak neden doğru düzenlemeyelim? Aramızdan kurallarla bu kadar oynayan kişilikler neden çıksın? Kurallarla nasıl oynuyor? Ben bir takımda esas olan moraldir diyorum; takım komutanı ise, “Öncelikle morali yerle bir etmeliyiz” diyor. Savaşçıya, böyle birini gördün mü, düşmanın üzerine yürümeden önce kim olursa olsun onun üzerine yürüyeceksin diyorum. Örneğin her gün haberler geliyor, vadide kalındı, şöyle bir yerdemiş, şunu hesaplamışlar deniliyor. Yani durumu araştırsak, özellikle kayba yol açan elli tane kusur saymak işten bile değildir. Her savaşçı bunu görebilecek durumdadır. Ama hiçbirisi sesini bile çıkaramıyor. Sizin savaşıyla ne anladık? Ölüyorsun, yarım dakika sonra ölüm gelip seni buluyor; ama kuralı konuştursan bunu önleyebilirsin. Örneğin her gün kayıplar yaşanıyor. Yarım saat şu tepeye gitse veya şöyle bir mevzilenme olsa, bu kayıplar olmaz. En önemlisi de temelde bir hata varsa dağa nasıl girilir? Biz bunu az mı anlattık? Zaten imhahlık durumlar varsa biz gitmeyiz. Çünkü bizim manevra alanlarımız geniştir.

Hep birbirleriyle uzlaşmışlar; biri dayatmış, komutan dayatmış, sonuçta uzlaşmışlar; yorulmuşlar uzlaşmışlar, keyifleri öyle istemiş savaşımlar. Ama askerlikte keyfiyet olmaz, askerlikte uzlaşma olmaz, askerlikte yüzde yüz kural geçerlidir. Ordumuzda hakim olan temel özellikler bunlardır: Uzlaşma; zaafalarda uzlaşma, kural dışılığta uzlaşma, taktik dışılığta uzlaşma, sıradan bir üslenmeye bile doğru yol almama, bir yürüyüşü bile doğru gerçekleştirilmeme... Zorluk olduğu için komutan yapıyla, yapı da komutanla uzlaşıyor. Birbirini idare ediyorlar. Böylece en büyük tasfiyeciliği dayatıyorsunuz. Ben bir çırpıda yirmi, bir çırpıda eli kişinin kaybını nasıl kaldıracağım? On, on beş bin kişiyi yetiştirdik; dünyada bunu hiç kimse yapmadı. Sen halen benden ne istiyorsun? Yarım saat bile bir değerlendirme yapsan, bir zafer kazanacaksınız. Ama sırf yarım saat uyuyayım, dinleneyim derken, gücü imha ettiriyorsunuz.

Bunun komutanı kim, savaşçısı kim, bunu anlamak gerekiyor. Komutanı da, savaşçısı da aslında sizsiniz. Bu durumlara düşmeye nasıl fırsat veriyorsunuz? Elinde silahın var, birisi yanlış dayattığında, bu ben bile olsam, temel taktikten uzak düşüyorsa vur, gözünü çıkar. Çünkü ne de olsa bu kadar değerli yoldaşın hayatı tehlikede. Bu yıl ki peş peşe kayıpları düşünün: Bunlar bir ahmağın ve bu savaşçıların da gafleti yüzünden yaşandı. Dedim gibi, yarım saat düşünse nerede nasıl kalınır, nerede nasıl hareket edilir, hepsini anlar. Düşmanın genel durumunu zaten biliyoruz. Çalışmalarımızın kapsamı, düşmanın devrimci savaşla nasıl gerileteceğini, işlerin nasıl idare edileceğini ortaya koyuyor. Temel taktik hususlar bellidir, bağlantılar bütünüyle açığa kavuşturulmuştur. Uygulama diyoruz, ama nerede? Ondan sonra da gel bu savaşı kazan. En temel bir kurala uyma bulunmuyor, keyfiyet son haddindedir.

Sizi bin bir emekle nasıl yetiştiriyoruz? Zaten tehlike şuradadır: Biz aylardır uğraşıp bir azim ve irade geliştirdik, savaşa bağlılığı geliştirdik. Şimdi hepiniz partiye ve ordulaşmaya ölümüne bağlısınız. Bu iyi bir şeydir. Fakat bu bağlılığınız ne zaman kötüdür? Bu, en tehlikeli bir konumda veya yanlış bir hareket tarzında kendini gösterdiği zaman. Ben o zaman partiyi de, orduyu da bırakın ve kaçın derim. Bir eşkiya gibi yaşayın daha değerlidir. Öyle bir komutanın veya öyle uzlaşan bir savaşçının rolünü oynayacağınıza bireysel çarenizi düşünün. Çünkü silahlıdır; düşman savaş kurallarıyla, tekniğiyle geliyor ve sizi imha ediyor. Durumun iç açıcı olmadığını gördüğünüz zaman kaçın. Bazıları kaçıyor, ben bunu doğal karşılıyorum. Böyle tehlikeli bir komuta altında imha olacağıma, ben olsam ben de kaçırım derim; böylelikle bir yaşam şansı yaratırım. Bu yaşam şansı belki beni yaşatabilir, belki ileride intikamımı alabilirim. Disiplinmiş, ordu bağıymış, parti bağıymış, hiçbir anlam ifade etmez. Parti bağı, ordu bağı ne zaman anlam ifade eder? En temel disiplinin ve her şeyin kuralına göre yürüdüğü zaman, üslenmesi, genel taktiğe uyumu, savaş yasalarımıza uyumu ve hazırlıkları tamam olduğu zaman ölümüne disipline bağlıyız. Orduya en sert çatışmada dahi ölümüne bağlı kalmaya varız. Bu konularda bağlılık böyle olur.

Bu süreçte bağlılık da çok tehlikeli bir hal almıştır; en gösterilmeyecek yerde bağlılık, uzlaşma var. Yani kesin yırtılması gereken, yerle bir edilmesi gereken yerde, çok yanlış bir parti bağlılığı, Önderlik bağlılığı varken, aynı zamanda yıkılması gereken bir yerde, dinlenmemesi gereken bir yerde uydu bir bağlılık söz konusudur. Siz çok iyi ve doğru gösterilmesi gereken bir bağlılığa da yoksunuz. Örneğin üslenildiğin alan uygun mu değil mi, bunu tartışacağım, en azından düşüneceğim; çünkü tehlike müşterektir. Düşman gelip vururken, “Ben yalnız komutan için veya hata yapan için gelip vurayım” demez. Hayır, hepsini vurur; ne kadar doğru düşünen olursa olsun onu da vurur. Vurulmamak için yapması gereken şey, doğru düşüncesi uğruna amansız bir mücadele vermektir.

Anlatıyorlar: Birim kıyameti koparıp, “Burada durulmaz, ben eksik buluyorum” dediği halde, eğer birim durmuş ve bunu bir komutan yapmışsa, o komutana bir tane vurun. Birimi hayati bir tehlike içinde tutuyor ve bunu bile bile dayatıyor. Bir tane savaşçı

onu etkisizleştirsin. Ben bunu defalarca söyledim. Böyle birkaç tane haber işitmek isterdim. Çünkü tehlike var, düşman geliyor ve zaten akıllı bir savaşçı bütün bu konularda tetiktedir. Savaşçının düşmanı dakikası dakikasına izlemesi gerekir; savaşçı gözünü bir an bile düşmandan uzak tutmamalıdır. Bizimkiler ise yatıyor, düşman etrafını sarıyor, uyku sarhoşluğuyla kalkıp düşmanı karşılıyor ve öyle mevzilere koşuyor. Böyle savaşçı, böyle gerilla olur mu?

Benim tarzım çok farklıdır. Düşmanı anı anına izleme var. İzleme de yetmez, mevzilenme var; mevzilenme de yetmez, her türlü çarpışma düzenine hazır olmak gereklidir. Ben ancak bu temelde gerillaya, komutaya varım. Ama kendinize bakın: Düşman ufuktan silinmiş, mevzilenme yok, herhangi bir çatışma hazırlığı yok; çatışılrsa bile yarım saat sonra başa ne gelir, hiç planlanmamış. Bu durumda hangi savaştan bahsedebilirsiniz, ne kadar kazanabilirsiniz? Bu sorular hepiniz için yakıcı değil mi? Hepiniz gençsiniz, yorulmamışsınız, acaba bu sorular temelinde kendinizi yetiştirme gereğini duyuyor musunuz? Önünüzde, arkanızda o kadar sorun var. Çözüm yolları çıktı, kendinizi neden vermediniz?

Hem hayatınızı ortaya koyacaksınız, bu kadar zorluklara katlanacaksınız, hem de bu temel sorunlara bir cevabınız olmayacak. Sizin bu ordulaşmanıza, komutanlığınıza, savaşçılığınıza hayret ediyorum. Ve herhalde vicdandan bahsedeceksiniz; oysa insan size acıyor. Sizin bu canavarlığınızı ne yapacağız? Komutan var, bütün birimi sağa yatırmış. Geliyorlar, ben de görüyorum ve şahsınızda zavallılığı okuyorum. Yiğit bir ülke kurtuluşcusu sizin gibi olur mu? Sizi bu zavallılığa kim itti? Dünya benim üzerimde ve ben karşınızda bir an bile herhangi bir yetersizliği yaşıyor muyum? Benim de kendime göre onurum, şerefim var ve en zorda olan kişi benim. Yirmi yaşındasınız ve böyle bir savaşçılığın içinde bin bir kusurla yaşamaya, kendinizi sağa yatırmaya, ölüme yatırmaya utanmıyorsunuz. Ben olsam utancımın bin defa kahrolurum.

Yine bu kadar imkân ve değer çarçur ediliyor. Siz savaş değerlerinin nasıl elde edildiğini biliyor musunuz? Bir silah için ben kaç yıl uğraştım? Tabii bu konularda da vicdandan rahatsızsınız. PKK tarihine büyük bir vicdansızlıkla, büyük bir duyarsızlıkla, nankörlükle, hatta kendinize karşı bile inkârcılıkla yaklaşıyorsunuz. Çünkü siz de kötü ve acımasız koşulları yaşadınız. Kendinize bile bu temelde saygısızca yaklaşıyorsunuz. Bunu kesinlikle terk etmek gerekir. Bundan sonra da “Biz kurala gelemeziz, yaşama gelemeziz” dersiniz, o zaman neye gelirsiniz? Düşman paramparça ediyor ve bu ölüm tarzı çok fazla yaşıyor. İnsan vurulabilir, ama biraz yiğitçe vurulur, bunun da bir anlamı olur.

Benim de hiçbir imkânım yoktu. Hatırlıyorum, iki kelimeyi bir araya getirmekte güçlük çekiyordum. İlkokula başladığımda, PKK siyasetine başladığımda çok saygılıydım ve çok iyi öğrenmek istiyordum. Bildiklerimin etrafında fir dönüyordum ve halen de öyleyim. Ordu konusunda da halen kural üzerine fir dönüyorum. Peki, ya sizin yaşamınız, siz neyin etrafında fir dönüyorsunuz? Soruyorum: Neyin etrafında fir dönüyorsunuz? Pislüklerinizin etrafında, başka bir şeyin etrafında mı fir dönüyorsunuz? Yüce bir ilke, yaşamsal bir ilke var ve ben onun amansız peşindeyim deseydiniz kahraman olurdunuz, zafer üstüne zafer kazanırdınız. Büyük bir gafleti, büyük bir soysuzluğu ve en önemlisi de ölümü kendilerine nasıl yakıştırdılar?

Kendinizi yetiştirin, daha yirmi yaşındasınız. Ben bu işe yirmi beş yaşında üstelik sıfırdan başladım. Size bu kadar imkân sunuyoruz. Bununla kendinizi yetiştirin. “PKK’de olanak varmış” diyorlar. Bir hastalık türü de budur. Ben halen sizin olanak dediğiniz şeylerin kenarından bile geçemiyorum. Bey gibi bunun üzerine kurulup yaşayacağını mı sanıyorsun, buna inanıyor musun? “Yetki rahat yaşamak içindir, ağa veya bey kesilmektir” diyor. Her yerde bu olur da PKK’de olmaz. PKK’de yetki, sadece ve sadece savaşı geliştirmek isteyenidir. Ben bir gün bu savaşı geliştiremezsem, önderliğimden eser kalır mı? Olanak varmış, parası bolmuş, keyfi yaşam için fırsat yerindeymiş! Böyle yapmayın. PKK’nin yapısı üzerinde kral gibi astığı astık, kestiği kestik yaşamak hoşuna gidiyor. Şimdi bunlara kesin olarak şunu belirtiyorum: Başınıza gelecek olan pişmiş tavuğun bile başına gelmemiştir. Sudan çıkmış balığın başına bile gelmez. Kendini ona göre tanı. Ölçülerimize uyarsanız uyun, uymazsanız gidin.

Şunu hesaplıyorlarmış: “PKK’nin bize ihtiyacı var, ben de şu anda ona göre ayarlama yapıyorum.” Bu ayarlamayı kime yapıyorsunuz? Eğer başarsaydı bunu düşman başarırdı. Parti içinde böyle ayarlama olmaz. Böyle kişilik etkinlikleri, kendini etkili kılma düşünülebilir mi? Sen ısrarla kuralı çiğnersen, bir taktik adımı ısrarla boşa çıkarırsan, yarın ne olacaksın? O zaman nasıl hesap vereceksin? Sizi yargılamazsak olmaz; çünkü sen bizden öldürüyorsun, günde onlarca kişi ve değerlerimiz gidiyor. Bu durumda kendimizi savunamayacak mıyız? Yargı denilenin, yasa denilenin ne olduğunu anlamak gerekir. Yaptığımız her şeye göz yum diyorsunuz. Ben de yoldaşlık gereklerine çok büyük hassasiyetle bağlıyım. Kim gelirse gelsin, ne kadar suçlu olursa olsun, oldukça hoşgörülü davranma gereği duyuyorum, oldukça hassas yaklaşıyorum. Böyle olmasaydım, bu bitmiş halktan bu hareketi çıkartamazdım. Sen bunu istismar mı edeceksin? Yani her pislüğünize büyük bir ilgiyle hizmet ediyoruz, temizliyoruz diye bunu alışkanlık haline mi getireceksiniz? Şimdi bir bakıyorum ki, en serserisi, en yaramazı, en elinden iş gelmezi bile beni görür görmez, benimle ilişki geliştirir geliştirmez veya benim sahamda, partimizde ve ordumuzda ‘dayat, bastır, kendini güçlendir ve yaşa’ diyor. Her yerde olur da bize karşı olmaz.

Adam bin defa sözü ile çelişiyor. Buna insanın engin hoşgörüsü mü yol açıyor diye zaman zaman düşünüyorum. Bunlar bizim intikam, kin ve öfke derecemizi bilmiyorlar. Aslında bunlar kendilerini bir şey sanıyorlar. İnsan kendini bir şey sanırken biraz iyi hesap yapar. Bir kuralı bozarken, bir taktiğin gereklerini bilmeyecek durumdayken hesabını yapar. “Yapamıyorum, zorlanıyorum” diyorsa istifa etsin. “Taktiği uygulayamadım, yanlış buldum, inanamıyorum, bana şu ölçülerde bir yaşam fırsatını verirseniz size bin defa minnettar kalırım” diyorsa, bunu söylesin. Bize ne bunu söyleyecek, ne istifa edecek, ne de kuralı uygulayacak ve “Ben yine bildiğimi okurum” diyecek. O zaman size, sen kimsin derler. Bu noktada gerçekten bunları silindir gibi ezmek gerekecek. Bireyciliği, bencilliği, kural dışılığı asla kabul edemeyiz. Açıkça belirtiyorum ki, kendini bize en yakın sananlar da dahil, kim olursa olsun, böyle bireycilik yapamayacaklar.

Geçmişte bazılarının kendilerini ne hale getirdiklerini biliyorsunuz. Tabii benim de hesaplarım var. Özel bir intikam beslemek istemiyorum. Ama bile bile en temel çalışmalara, dikkat edilmesi gereken en temel hususlara böyle dayatmada bulunulursa asla kabul edilemez. Aslında bunlar için ölmek bile ucuz ve acımamak gerekir. Böyleleri düşman tarafından vurulup bir tarafa atıldığında onlara acımamak gerekir. Çünkü yaşamsal kurallarla oynayanlara acımaz. Bu kuralları artık kendimizde oturtalım. Birisi bu halkın zaferi için gerekli en temel kurallarla, anlamlı yaşam tarzıyla böyle oynadı mı bir hayvandan farkı yoktur. Bu kendine en benim diyen komutan da olabilir, buna da aynısını uygulayalım.

Ben bazılarında da bunu açıkça belirttim. Bu halkın acıları var, bizim de emeğimiz var. Bunlara bu kadar saygısızlık edilemez. Bu halk sahipsiz olabilir, ciddi konumlanan müesseseleri olmayabilir; ama bu sana böyle soysuzca hareket etme hakkı vermez.

Bireyciliğini ve bencilliğini böyle dayatmanın ağalığını, paşalığını, beyliğini yaşayamazsın. Kaldı ki öyle bir durum da yoktur. Sen zavallısın; beylik, paşalık nerede? Sen sadece kendi haddini bilmez, kural tanımaz, boşluklardan ve fırsatlardan en alçakça yararlanan bir köylü kurnazı, bir ukalası. Sınıf ayırımına da gerek yoktur; sen ne idüğü belirsiz bir fırsatçısın, lümpensin, serserisin. Senin ne gücün var? Bizim toplumsal gerçekliğimizde böyle tabir ettiklerimiz vardır. Bunlar her türlü bozgunculuk ve kötülük tohumudur. Sen bir kötülük tohumusun, sadece kötülük saçyorsun, böyle bir zavallısın, kölesin, yanlış büyümüşsün. Biz de hal-kımıza bunları layık görmeyiz, hele hele başımıza hiç koyamayız, bunlara saygılı olamayız.

Partimizde saygı ve sevgi vardır, ama bunun amacı ve içeriği bellidir. “Herkes saygı ve sevgi gösteriyorsunuz, bana da gösterin” diyor; zaten bunun için geliyor. Düşman sizi ne hale getirmiş; şimdi geliyor, bizde insanlık buluyor. Doğru, bu hakkındır, gelebilirsin, ama insanlığın gereklerine uymak zorundasın, kötü alışkanlıklarını bir tarafa bırak. Gücün varsa insan gibi kal. Köylü kurnazı gibi geliyorlar. Köylü kurnazlığıyla iş yapılsaydı, başarılı olunsaydı, bizim toplum kadar etkili bir toplum olamazdı. Köylü kurnazlığının neye yol açtığını da biliyoruz. Eğer bu toplumda bir lümpenin, bir serserinin ağız havasıyla yaşanmasaydı, bu kadar avare, ıpsız sapsız adam toplumumuzun bağrını dolduramazdı. Sen parti içine bu tip alışkanlıklarla geliyorsun, bizim yüce ortamımızı karıştırmak istiyorsun ve bir de sanki saygıdeğer bir yönü varmış gibi bu özelliklerini kişilikleştiriyorsun. Bunlar köylü kurnazlığının, küçük burjuvazinin veya her türlü bozulmuş toplumsal kişiliklerin kendini partiye ve orduya atış tarzıdır.

Ordulaşmayla ciddi olarak uğraşmak isteyenler, ben işe varım diyenler, bu söylenenleri anlamak zorundadırlar. Ben bu konuda da dayakla mesafe alacağımıza inanmıyorum. Ama eskiden bir köleyi bir özgür asker yapmak için müthiş kurallar uygulanırdı. İlk çağda bile bir asker yaratmak çok zorlu süreçlerin işidir ve hepsi dayakla veya korkunç bir sindirme yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Türk ordusunda halen böyledir. Onların bir asker yaratma deneyimi önemlidir ve incelenmelidir. Asker küfür ve dayakla yetiştirilir ve subay karşısında tiril tiril titrer. Biz bu lanetli yöntemleri size yakıştırmak istemiyoruz. Yoldaşca ikna ve gönüllülük temelinde ordulaşma doğrudur diyoruz. Ama bu böyledir diye, ordu çalışmalarımızı zıvanadan çıkarmanın, bu kadar kuralla gelememenin ne anlamı var? Biz de mi böyle yapalım? Tiril tiril titretelim mi? Bu, ikiyüzlü kişiliğe yol açmaz mı? Kölelik temelinde kurulan ordudan ne hayır gelir? Biz orduyu böyle kurmuyoruz diye siz de saptıracak mısınız? Dayak yok diye, küfür yok diye, saygı var diye bozacak mısınız? Her türlü lümpenliğinizi, köylü kurnazlığınızı mı dayatacaksınız? Bunun vicdanla ne ilgisi var?

Bunu görmüyor muyum sanıyorsunuz? Hayır görüyorum, bu ülkede benden daha iyi gören yoktur. Gücüm yetmiyor mu sanıyorsunuz? Hayır, bu ülkede en güçlüsü benim. Üzerinize gelmeye gücüm yok mu? En güçlünün kim olduğunu görüyorsunuz. Sen kabadayı mısın? Bu ülkede bize dayanacak kabadayı var mı? Bu savaşım tarzımızla yenme nedir biliyoruz. Bunu siz de anlayacaksınız, çünkü asker olmak istiyorsunuz, özgür olmak istiyorsunuz. Bizim tarzımız doğru değilse, güzel değilse söyleyin. Küfürle iyi yetiyecekseniz, bu hoşunuza gidiyorsa, her gün bir tarafınıza sopayla vuralım, küfrü basalım. Yani insana ikna yakışmaz mı? Çok derinden, gönüllülük temelinde iyi bir örgüt kurmak yakışmaz mı? İlla yaramazlık mı yaraşır, illa kuralla oynamak mı yaraşır, illa orduyla oynamak mı yaraşır? Siz böyle davranırsanız adam olamazsınız, hele ordu hiç olamazsınız. İki insanı bir araya getiremeyecek bir kişi, binlerce kişinin komutanlığına soyunuyor ve hiçbir gereğini de yerine getirmiyor, ama daha fazla yetki istiyor. Biz bir insan ilişkisini yaratmak için bir ömrü böyle vereceğiz; sen bin kişiyi yeterli görmeyecek ve daha fazla yetki ve daha fazla ağalık isteyeceksin! Bunlara gerçekten çok dikkat etmemiz gerekir ve o kişiliklerin kendileri de bunu çok iyi bilmek zorundadır.

Sizin gibi savaşçılara da şaşıyorum. En basit kuralı bile gözetmeyen bir savaşçı nasıl özgürlük savaşçısı olabilir? Ben bir kölenin bile bizim saflarda tiril tiril titreyeceğini ve tehlike karşısında da bağıracağını belirtebilirim. Ama siz bir köleden daha duyarsızsınız. Bu ortaya çıkmıştır ve ıslah olmayı mutlak bilmeniz gerekir. Tüm bu söylenenler karşısında kendinize belli bir ıslah olmayı kesinlikle dayatın. Bu ayıp değildir. Tümünü kirlenmişsiniz, kirlenmedik yanınız kalmamıştır; ama parti size ıslah olma şansı, kendinizi affettirme şansı tanıyor. Bunu da hiç olmazsa doğru değerlendirin. Değerlendiremezseniz, ben sonunuzun nasıl geleceğini hiç düşünmüyorum. “İslah olamayız, lafa da gelince bildiğimizi okuruz” diyorsanız, ben de bundan sonra acımasız olurum. Bakalım, kim yamandır. Siz beni gaddar olmaya mı itiyorsunuz? Yıllardır size hizmet ediyorum, size karşı neden sert olayım? Ama bu kadar kuralsızlığınız hayvan topluluklarına bile uygulanamaz, hayvanların bile yürüme düzeni ve yürüme kuralları vardır.

Ordulaşmak istiyorsak bu sorunu anlayacaksınız, çok basit gelen bir kaç temel tespiti kavrayacaksınız. Başka türlü bu kadar ordu lafını etmeye gerek yoktur. Ben de eskiden askerlik sanatını, askeri teoriyi, askeri stratejiyi, askeri tarzı anlatırdım. Dikkat ederseniz şimdi bunları hiç anlatmıyorum. PKK savaşımını, PKK gerillasını da anlattım. Şu anda bu belirttiklerimiz oldukça önemlidir. Çünkü temel kaybolduktan sonra, benim bu kadar bilgi almış olmam neye yarar? Bu, eşeğin sırtına kütüphaneye yüklemeye benzer. Eşek kütüphaneden ne anlar? Bu durum üzerine birkaç günden beri düşünüyorum; büyümenin dayanağı, düşmanın tarih boyunca ve günümüze dayattığı intikam duygusudur diyorum. Bunların intikam duyguları var mı, yok mu? Bunu şu nedenle belirtiyorum, bunlar birbirlerine öfke duyuyorlar, birbirleriyle birleşmeyi bile bilmiyorlar, ama düşman gelince hepsi sıvışıyor.

Şimdi bunlar için en temel bir hususu konusunda düşmana karşı intikam, kendi ordu ve savaş arkadaşlarına ise çok değer veren bir tarz oluyor. Bu ders değil, aslında bu işin abecesi ya da abecenin a harfi oluyor. Öğrenmek için a harfi neyse, parti ve ordu için de a harfi odur. A harfi olmadan, size nasıl akademik ordu eğitimi vereceğim? B harfi nedir, c harfi nedir, acaba anlıyor musunuz? Ordunun b’sini, c’sini kavriyor musunuz? Ben genelde anlattığıma inanıyorum. Fazla konuşacağım, ciltler artacak ve süper gevezeye döneceğim. Adını akademi koymakla, daha kapsamlı değerlendirmeler yapmakla hata mı ettim? Amacım abeceyi öğretmektir.

Düşman tarih boyunca sülalene dek sana birçok baskı uyguluyor, senden bir şey bırakmıyor. Ama sen bu düşmanı halen tanıyamadın. Tanıyamıyorsan, o zaman ona göre kendini yargılamaya çalış. Bu düşmana göre yürüyüş, bu düşmana göre dağa gidiş, birliğine değer, silahına değer vermek anlaşılacak hususlar mıdır? Düşman karşısında uykuda olmak doğru mudur, gaflette olmak gerekir mi? Yoldaşını ezmek, bastırmak, silahıyla oynamak, her şeyi çarçur etmek doğru mudur? İkiyüzlü olmayacaksınız, namuslu olacaksınız. Bunlar ordu dersi de değil, ahlak dersi, namus dersidir. Sizde bu duygulardan bir şey kalmamıştır. Gerçekte bana, savaşçılığımıza kırk yıldan beri yön veren teori değil, bazı temel haksızlık konularıdır. Aslında teori laftır, sizleri biraz idare etmek için biraz sosyalizm, biraz ulusçuluk, biraz şu bu veriyoruz. Ama ben kendimi tanıdığımdan beri haksızlığa karşı özgür biri olarak kendimi yaşatmam için teori ne kadar gerekiyorsa teori, hizmet ve pratik ne kadar gerekiyorsa hizmet ve pratik yapıyorum. Kısaca savaş insanın en temel bazı özelliklerinin varlığı içindir. Sizde bu da yoktur ve bazıları bunu da anlamak istemiyor. Na-

mussuzluk yedi yaşından başlar demem boşuna değildir. Özgürlük de yedi yaşında başlar. Siz bu konularda kendinizi biraz gözden geçirmelisiniz.

Düşman size yapmadık bir şey bıraktı mı? Bir ülkeniz var mı, herhangi bir özgür ifade tarzınız var mı, insan gibi sevgi ve saygı dolu bir yaşamınız var mı? Yoktur. O zaman bunu neden anlamayacaksınız? Bunu yapan ve bundan sorumlu olan düşmandır. Eğer bu doğruysa ve sen de namusluysan, içine, yüreğine, beynine almışsan, bomba olursun. Kimi kandırıyorsun? Ortada böyle kalamaz, savrulup duramazsın. Düşmanını böyle tanıyan birisi müthiş savaşıdır. En ince hususlardan tutalım her şey üzerine düşünür. Çünkü düşmanı büyüktür, kendisine büyük kötülük etmiştir ve o da kinlidir, intikamlıdır. Düşmanı vurmak için silah gereklidir, ordu gereklidir, adam gereklidir, bir dağ gereklidir. Çünkü düz ovada vuramazsın, orada düşman doğrudan vuruyor. Ona göre en iyi üslenmeyi sağlamalısın. Bunun teori ile bir ilgisi yoktur. Herhangi bir kişinin, sıradan namus anlayışı olan birinin rahatlıkla içine girebileceği bir tutumdur. Ama burası Kürdistan'dır ve bu ülke halkın da, kimliğin de, soyun ca sopun da beş kuruşa satıldığı yerdir. Sizin felsefeniz budur ve ayıplı bir felsefedir. Eğer felsefeniz bu olmasaydı, düşmana karşı şimdiki yaşamınız kocaman bir iflastan ibaret olur muydu? Ordu ve parti konularına bu kadar yanlış, bu kadar kural dışı yaklaşır mıydınız? Bu konularda açık ve gerçekçi olalım.

Aslında bunların kendiliğinden bilinmesi gerekiyordu, benim belirtmem gerek yoktu. Kaldı ki gerçekler de böyledir. Bizde sıradan bir çoban bile müthiş bilendir. Yeni katılan bir savaşı en soylu davranışı sergiliyor. Bu neyi gösterir? Bu iş yalnız teoriyle ilgili değildir. Bu işlere sıradan bir namus duygusuyla kendini çok iyi vermek mümkündür. Zaten doğal gelişme de budur.

Savaş Yiğit İnsanların Özgür İnsanların İşidir

Bizde objektif tasfiyecilik var. Bunlar düşmanı konuşturan tiplerdir, hainin ve işbirlikçi sınıfın kalıntılarıdır, kendini insanlığa layık görmeyen düşkündürler. Bundan sonra bunları saflarımızda görmek veya gidermek zor olmamalı diye düşünüyorum. Ben ilk dersimi verdiğimde de parti nedir, gerilla birliği nedir diyor ve bunlar anında anlaşılır diye düşünüyordum. Acaba ben mi yanlış büyüdüm? Doğru olan sizseniz, siz iyiyse, benim yanıma neden geliyorsunuz? Bir marifetiniz varsa, gidin sergileyin. Neden benim etrafımda toplanıyorsunuz? Gidin, işte düşman orada; ister yalvarırsınız düşman size verir, ister bilmem ne edersiniz size verir, gidin istediğiniz yaşamı isteyin. Benim etrafımda toplanıyorsanız, benim düşmanımın var, ona göre davranışlarım var. İşte tanımiyorsanız tanıyın. Ben idam nedir, ölüm nedir, aşağılanma ve zorbalık nedir bilirim. Siz bu duygularımı benden mi sileceksiniz?

Halen günlük olarak bana yön veren, düşmanın nasıl vuracağıdır. Darağacında olan, on binleri aşkın zindanda olan yoldaşlar topluluğu var. Kaldı ki bütün halk zindana atılmıştır ve her gün nasıl vurulduğu görülüyor. Bunu yüreğine almayan bir savaşı gerillaya, PKK ordusuna girebilir mi? Kaldı ki yüreğinize bu kadar çırılçıplak gerçekleri almış olsaydınız, size soruyorum, şimdi bu kadar yaramazlık yapabilir miydiniz? Sizden açıkça kuşku duyuyorum, kişiliklerinizden kuşku duyuyorum. Açığa çıkacaksınız. Dayağa da gerek yoktur, sizi zorla ordulaştırmak istemiyoruz. Ne ordusuysa gerçeğinizi açığa çıkarın, savaşıyorsanız “ben savaşıyorum” deyin. Yiğitlik herkesin işi değildir, demagoji yapmayın. “Bana göre usul, bana göre kural” demek olmaz. Biz her gün burada platform açıyoruz, sana göre olmaz. Her gün açıkça konuşuyor ve herkese sonuna kadar tartışma özgürlüğü tanıyorum. Yüreğimizin sonuna kadar, düşüncemizin kaldırdığı kadar ordulaşın. Ne idüğü belirsiz birisi “benim taktik planım, benim tarzım” diyor. Sen kimsin, sen ne verdin ki? Aslında adam gasp ettiği bazı değerleri bilemeyecek kadar kendinden geçmiş, gafil biridir.

Bu belirtilenler daha yakıcıdır. Ben işin taktik ve stratejik hususlarıyla tarihçesi konularına artık fazla ısınmıyorum. Siz işin abecesinden noksansınız. Temel bazı zaaflarınız var ve önce bunları aşmanız, kendinize saygıyı iade etmeniz gerekiyor. Böylece bize de saygılı olmayı bilmeniz gerekir. Yıllardır kendime şunu soruyorum: Eğitime ve savaşa hazırlanmaya gelmeyen kişiliğin sosyal özellikleri, dayandığı felsefi ve siyasal temeller nelerdir? Bunca eğitime ve çabaya rağmen, bu kadar savaş lafı etmenize rağmen, neden bu savaşa doğru gelemiyorsunuz? Bunun dayanaklarını anlayamadım. Yani şu anda eğitime nasıl gelineceği, onun olumlu yönlerinin neler olduğu hususlarını bir tarafa bırakın; çünkü bu kâr etmiyor, doğru hazırlanmak ve bundan da fazla sonuç çıkarmak gerçekleşmiyor. O zaman neden tersinde ısrar ediyorsun? Bunu bu kez anlamalıyız.

Eğitime gerektiği gibi hazırlanmamakta neden ısrar ediyorsunuz? Yani tek izah tarzınız şu oluyor: “Aslında biz sünepe oğlu sünepeyiz, düşkün oğlu düşkünüz, reddedilmedik hiçbir yanımız kalmamış” diyorsunuz. Benim aklıma yine o köylü geldi: “Beyim, sen istediğin kadar konuş, bizim kulaklarımız uzundur, salladıkça çenemize vurur” diyordu. Şimdi bu teoriye göre yaşamak ne kadar faziletli ve anlamlıdır? Köylünün deyişi halen aklımda ve bu doğrudur. Çünkü bu kadar eğitime gelmemekte, hazırlığa kendini özlü katmamakta direnen inatçı kişilik toplumdaki bu kişiliktir. Bu kişilik lanetlidir ve ona beş metelik değer bile verilmiyor. Bazı gerçekler vardır, bunları anlayacaksınız. Bazı yetmezlikleriniz ve yanlışlıklarınız var, bunları göreceksiniz. Belirttiğim gibi yine de yaşayın, yaşamın sahibi olun, yaşam sizin olsun. Ama doğru temelde olması gerekir ve olmazsa olmaz. Taktik plan, taktik özelliklerle işin en temel hususları bile göz ardı edildikten sonra, stratejinin nesiyle uğraşacağım? Bu işi abecesinden almak en doğru olanıdır. Bu konuda da kendimi yanıltmamalıyım ve önce sizi tanımalıyım.

Ben yine de mücadele edelim, ordulaşalım diyorum. Ordulaşmayı seviyorum ve bütün bu zorluklara rağmen işlerimi tutkuyla götürmeye devam edeceğim. Ama siz de acaba ciddi misiniz? Yalancılık yapmayın, bu tip hastalıklarla bana yaklaşmayın yeter ve ben yine de geçici olarak sizi idare ederim. Sahamıza gelenler aç kalmaz. Fakat adam gibi oturacaksınız, bozgunculuk yapmayacaksınız. Sıradan bir asker bile olamazken, kendinizi de aldatarak bir komutan taslağı gibi kendinizi bize dayatmayacaksınız. Bunu yapın, yiyip için, bırakın. Ben inanıyorum ki, bu halkın içinden bazı yiğit kişiler çıkar. Ben onlarla uğraşmak istiyorum. İnaniyorum ki, bazı iyi cevherler vardır ve bunları işletmekten umutluyum. Bu yaramazlıklarınızı görmek istemiyorum. Lümpensiniz bana dayanamazsınız, yalancysanız beni fazla aldatamazsınız.

Yoldaşlığın saygı duvarlarını aşındırıyorsunuz ve buna da hakkınız yoktur. Bu yaşa geldim, bu kadar sabrettim, iş yapmak istiyorum. Karşımda bir kontra bile olsaydı, kendini bu kadar dayatamazdı. Adam “Etme beyim, ben ölmüşüm, bizde iş bitmiş” diyor. O zaman git, yaşamını başka yerde idare et. Burası az çok savaşla uğraşan bir sahadır. Buraya halkın yiğit insanları geliyor ve biz onlarla bir şeyler yapabiliriz. En temel kurtuluş çabası böyledir. Neredeyse tamamen işin başlangıcına geldim ve herhalde yapılması gereken de budur. Ben bu sahte komutanlardan neden bu kadar çekeyim ve en kutsal değerlerimizi bunlar yüzünden neden kaybedeyim, neden kendime bile saygıyı yitireyim? Bunlar her gün bana böyle kaybettireceğine çekip gitsinler. Ben sabırla sıfır-

dan yaratmasını bilen bir kişiyim. Tarih buna tanıklık eder. Bunlar bana gölge etmesin, başka ihsan istemiyorum. Fakat oyun ve provokasyon yapmasınlar, sahte komutanlık maskeleriyle bizi rahatsız etmesinler. Kaçışa yönelebilirler mi? Güçleri varsa yapsınlar. Nereye kaçarlarsa kaçsınlar, kimseyi zorla orduda tutmak istemiyoruz. Ama bu belirttiğim ince yöntemleri de bırakacaklar.

Savaş her baba yiğidin işi değildir. Ben bile günlerimi ancak savaşçıya hizmet ederek geçirebiliyorum. Savaş yiğit insanların, özgür insanların işidir ve PKK'nin de böyle binlerce şehidi olmuştur. Bunların da anısına saygı olarak bu savaşı, onun ordusunu düzenleyeceğiz. En saygıdeğer, en iş bilir bir ordu bu konulara bağlı olmanın kesin gereği olarak geliştirilmek durumundadır. Değerlere karşı bu kadar yüzsüzlük yapamaz ve ihanet edemeyiz. Kaldı ki, mutlak kinimiz var; en yüz karası bir rejim, en çapulcu rejim günlük olarak bir yaşamı bütünüyle elimizden alıyor. Elbette ki kendimizi savunmaya devam edeceğiz, kurbanlık koyun gibi kelleyi veremeyiz. Kaldı ki özgürlük tutkularımız var, yücelmek istiyoruz, buna da saygımız var. O halde gerekeni yapacağız.

Şimdi bütün bunlar bu işin abecesidir, gerisi sizin teorinize kalmıştır. Teori sizin olsun; bildiğiniz taktiğin ve inceliğin her çeşidi de olsa, bu abeceler size gereklidir. Ordulaşma konusunda bizi öyle bir darboğazla karşı karşıya bırakıyorlar ki, en ileri düzeyde bir hamle yapmak istiyoruz, bütün hazırlıkları bizzat biz yaptık, rap diye birisi kendisini dayatıyor, "yürüyemezsin, ordulaşamazsın" diyor. Bizi '90 öncesine, '85 öncesine atmak istiyor. En değme düşman kontrastı bile olsa, bana kendisini böyle dayatamaz, bu mümkün de değildir. Genelkurmay başkanlarının dördünü de biz aştık; bunlar en anlamlı şanlı genelkurmaylardı. Şimdi bunlar ise onlardan daha beterdir.

Şimdiye kadar sabrettim, hepsine yardımcı da oldum. Ama halen bireysel laf peşinde, tutku peşinde, dayatma peşindedir. Ben bunlara da birer söz söyledim. Ne kadar yüzüme bakarlarsa baksınlar, ne kadar kendilerini bir şey sanırlarsa sansınlar -kaldı ki, birçoklarını geçmişte de gördük-, düşmanımızla ne kadar uğraşmasını biliyorsak içimizdeki bu gafillerle de uğraşmasını biliriz. Benim savaşçılığımı ister öğrenin, ister öğrenmeyin. Size savaşın tarihçesini, kendi ailemdeki savaşçılığımın tutun, günümüze kadar anlattım. El mi yaman, bey mi yaman? Siz yamansanız bana boyun eğdirin, gücünüz varsa beni bitirin, gücünüz yoksa benim savaşçılığımı da biraz göz önüne getirin. Hiç olmazsa gafil avlanmayın. Bana nasıl dayanılır, bana dayanılarak ne yapılabilir sorusuna cevap verin.

Şunu da açıkça dile getirdim: Kendinizi kolay kolay arkadan hançerletmeyeceksiniz. Münafıkları türetmeyeceğim. Bu sözlerin anlamı vardır. Size göre bunlar edebi sözlerdir. Münafıklık nedir, arkadan hançerleyen kimdir? Bu konularda hassasiyetlerim, büyük tecrübelerim vardır. Biraz saygılı olun ve anlamaya çalışın. Sizi arkamda birer mayın gibi neden tutayım? Bunlar çıkmadı mı? Bunların nerede ve nasıl çıktıklarını, sizin de bunlarla bağlantınızın nasıl olduğunu çok iyi biliyorsunuz. Parti tarihimizi, savaş tarihimizi neden doğru öğrenmiyorsunuz? Bunları tanımadan PKK'nin yürekli bir savaşçısı, soylu ve yüce duyguların sahibi, saygıdeğer bir yoldaş, askeri bir kişilik olunur mu? Öğrendiklerinizi doğru sanıyorsunuz, ama doğrusunu öğrenin.

Her zaman şunu söylerim: Siz değerlere, bir halkın yüce özgürlük değerlerine veya özgürlük hakkına sınırsız saygısızlık içinde, sınırsız bencillik içinde olabilirsiniz. Ama ben biraz saygılı olacağım. Ne kadar yetersizliklerim olsa da, güçsüz de olsam, bu halkın özgürlük hakkına gerekirse sıfırdan işlerlik kazandırarak saygılı olmaya özen göstereceğim. Bunun ne anlama geldiğini de çok iyi anlamalısınız. Saygılı olmak nedir, anlatamıyoruz. Belki de çoğunuz bu laflar da nereden çıktı diyeceksiniz. Yaşamınıza bakın. Benim için saygı demek, tamamen ilk günden son ana kadar, son nefesine kadar temel doğrulara bağlı kalmayı ve bağlı yaşamayı bilmektir. Askeri, ideolojik ve örgütsel doğrulara amansız bağlı kalmak saygıdır ve bunun dışında saygının ifadesi yoktur. Eğer saygı gösteremezsek, sahtekârlar ve yalancılar oluruz; biliyoruz ki, bu halkın da sahtekârları ve yalancıları çoktur. Bunların egemenliğindeki bir halkın nereye gittiği de ortadadır. Yani o çok özendiğiniz mesleğin sonuçları gözler önündedir. Bunu görmemekte bu kadar inat olur mu?

Benim kıymeti harbiyem nedir? Bu temel değerlere biraz saygılı olmayı bildiğim içindir, onlarla çelişmediğim içindir. Yani ulusal kurtuluşçuluğa, sosyalizme, askeri mücadeleye adım attığım zaman işin temel yasalarıyla çelişmedim, bu yasalarla oynamadım, sizin gibi dalga geçmedim, lafazanlık yapmadım. Gerektiğinde sabırlı, gerektiğinde korkunç kin ve öfkeli, gerektiğinde çok düşünceli oldum; gerektiğinde yarattım, gerektiğinde iğnenin deliğinden geçtim ve saygı budur dedim. Nasıl büyümüşsünüz, yaşamı ne sanıyorsunuz, ben ona şaşıyorum. Oysa bu işe girenlerin ilk anda duymaları gereken his budur.

Yanlış yetmişmiş olabilirsiniz. Tekrar belirtiyorum: Bu bir suçlama gerekçesi de olamaz. Ama şimdi hiç olmazsa bu koşullarda öğrenmemekte direnmek, hazırlanmamakta direnmek sizi kesin suçlu hale getirir ve yaşamın kanunları, özgür yaşamın kanunları kellenizi biçer. Bunu açıkça belirtiyorum. Ben de kendimi kararlaştırmak zorundayım. Çünkü aptallığa övgü, ordu değerleriyle bu kadar oynamaya sabır beni hain durumuna getirir. Buna da benim hakkım yoktur. Her zaman şunu belirttik: Her şeyle oynayalım, ama temel savaş değerleriyle oynamayalım, çünkü çok açık ki bunlar giderse her şey gider ve bu da tartışılmaz.

Acaba temel değerlere, halkın özgür istemlerine, parti öncülüğüne, savaşım aracı olan orduya saygılı mısınız desem, ortaya çıkanlardan dolayı mutlu olamıyorum. Çünkü yaşamınız insanı kahrediyor. Tekrar belirteyim, saygı öyle bildiğiniz gibi değildir. Siz müthiş bir ikiyüzlülüğe saygı duyuyorsunuz, ilgi diyorsunuz, ilişki diyorsunuz. Zaten bunu kaldıramazsak tek bir kişi bile gelişemez. Bu halkta şimdiye kadar neden büyük bir kişilik gelişmemiştir? Hep böyle ikiyüzlü, ahbap çavuş, soytarı oldukları için tarihi bir kişilik de gelişmemiştir. Kendi geçmiş yaşamınıza bakın: Bencil, egoist, ahbap çavuş ve lafla birbirini kandıran kişilikler söz konusudur. İçinizden adam çıktı mı, tarihin bir eylem adamı oldunuz mu? Kendisiyle bu kadar alay eden, saygısını yitirmiş bir topluluktan kesinlikle tek bir adam çıkmaz ve bu topluluğu hamal gibi çalıştırırlar.

Bunlar temel derslerdir ve bunları anlayacaksınız, çünkü başka çareniz yoktur. Şimdi sizi savaşa mı kaldıralım, sağa sola mı dağıtalım, ne yapalım, şaşıyorum. Savaş dersini vermeye varım, savaşta kendi yerimi almaya da varım; bu kadar halk, bu kadar hazırlık sizin olsun, sıfırdan başlamaya da varım. Ama siz de saygılı olun. Eğer çok zenginseniz, hiçbir ihtiyacınız yoksa güle güle gidin. Bu savaşa ihtiyacınız yoksa veya bizim en gerekli gördüklerimiz size çok ters geliyorsa, size güle güle. Ama ihtiyacınız varsa amansız sarılalım. Bu kadar düşürülmüş insanların feryadı, intikamı, çatışması ve çabası büyük olur. Ben bu konuda biraz dürüst olduklarına inananların her türlü gerilla sorunlarını çözebileceklerine kesinlikle eminim; küçük bir birimi bile olsa, o birimi zafer birimi haline getireceğine eminim.

Şimdi olmayan şeyi tespit etmek zorundayız ve olmayan şey de sanıyorum işin abecesidir. Yani biz ciddi adam olamayacak mıyız? Tarihte biraz çığır açan bir çalışmaya zafer imkânı veren bir komutan kişiliği bizde gelişmeyecek mi? Duyarlı bir asker olmayacak mıyız? Olmayacaksak, o zaman bu kadar ordu sözünü neden ediyoruz? Bu durumda ben de dahil, süper gevezeler,

kendini kandıranlar takımı olmuş olmuyor muyuz? Diyeceksiniz ki, biz bütün bunlara layık mıyız? Özellikle o cephedekiler, “Bu kadarını hak etmiş miydik” diyorlar. Evet, aslında siz daha fazlasını hak ettiniz. Sizin üzerinize daha acımasız gelmek gerekirdi. O kadar değerlerle, ordu yasalarıyla oynadınız ki, eğer karşıda düşman olmasaydı, eğer bazı hassasiyetler ve endişeler olmasaydı sizi çoktan yerle bir etmek gerekirdi. Kendini yaşama bu kadar saygısızca dayatanların söyleyecekleri tek bir kelimeleri bile olamaz. Yaşam ciddi bir olaydır ve yaşama saygı esastır. Sizde bu duygular yitirilmiştir. Yaşam bir hiçtir denilmezse, bir çırpıda birçok yoldaşın kolayca kaybına bu kadar yol açılır mı? Yaşama ve birbirinize biraz saygınız olsa, tehlike varken bile kaybedilme gelişir mi? Bu durumda insan kıyamet koparmaz olur mu? Çünkü yaşam en değerlisidir ve yaşama saygı esastır. Fırlar, ulaşır, çare üretir. Böyle olmadığını yaşamınızdan biliyorsunuz. Ben bunları boşuna belirtmiyorum.

Günlük bilançoları tartışıyoruz. İnsan yaşamına karşı ne kadar büyük bir saygısızlık var? Hatta bunu anlatıyorlar, “Bizim için her gün bir hiç uğruna bu kadar adamın düşmesi hiç önemli değil” diyorlar. Bu, canı bir celladinkinden daha tehlikeli bir yaklaşım değil midir? Bunu çok basit görüyorlar. Yoldaşlar yanı başında bir çırpıda düşüyorlar. Hatta rahatladık diyenler var. Bu cellatlıktır. Bunun komutanlıkla ne ilgisi var? Aranızda bunlar var, araştırmanız bulursunuz.

Ben biraz dürüst olanlara ve kendine güvenenlere şunu diyorum: Hiç olmazsa yaşam hakkınızı, yaşama saygı hakkınızı doğru kullanın. Ondan sonra da, “Önderliğe inanıyoruz, PKK’ye inanıyoruz, bağlandık” diyorsunuz. Bu halinizle gidin kime bağlanırsanız bağlanın, en soytarı kimse ona bağlanın. Bu, içinizdeki bağlanmadan daha değerlidir. PKK’ye böyle bağlı olamazsınız, hele benimle böyle bir bağlılık hiç mi hiç olamaz. Adam seni ölüme gönderiyor, adam kurtuluş değerleri konusunda bir gafildir. İnsan ona hiç bağlanır mı, hayatını ona hiç emanet eder mi? Bunları hiç düşünmüyorsunuz bile. PKK komutanıdır diye sonuna kadar güveniyoruz. Güven hangi temelde olur? Ben bile yıllardır hizmet veriyorum. Bana hangi temelde bağlılık gösteriyorlar? Güvenin kaynağını anlamadınız. Bir emekle bağlantısını, bir çözüm gücüyle bağlantısını halen anlamayacak mısınız? Oysa ben sizden çok çektim ve endişelerimde haklıyım. Çünkü bağlanmayı, neyi taktir etmek gerektiğini bilmiyorsunuz. Adam ölüme gönderiyor, bastırıyor, insanlıktan çıkarıyor; onun karşısında ses çıkaramıyor, bunun hesabını soramıyor. PKK militanı hiçbir yerde korkak değildir ve hesap sormasını bilir. Kuralla oynayan, yaşama oynayan kimdir? Önce onun hesabını sormasını bilir. Bu talimat vardır, süreklidir ve her yerde de geçerlidir. PKK’nin onur savaşımı, insanlık savaşımı gereği bu talimat geçerlidir.

Parti Öncülüğü ve Kolektivizmi Ordu Çalışmalarının da Öncüsüdür

Tüm bu hususları daha nasıl anlatalım? Yanlışlık yapmamaya çalışıyoruz, sorunlarınızı bütün açıklığıyla açığa çıkarmaya çalışıyoruz ve çözüm de kesin olmalıdır diyoruz. Çünkü çözümsüzlük çürütür ve olan da size olur. Bu kadar şehit verdik, hiç olmazsa sizi uzun vadeli savaşçı yapalım. Bütün bu belirtiliklerimin altında ekonomik ve sosyal nedenler olayına bir de bu yönüyle izah getirmek mümkündür. Ben soruna daha çok ahlak yönüyle eğildim. Bunları bilimsel yanıyla da izah ettik, tekrarlamak istemiyorum. Ayrıca tüm bunların sınıf savaşımıyla, sosyalizmle bağlantısı var ve onu da izah ettim.

Partimiz içinde olup bitenler aynı zamanda bir sınıf savaşımıdır. İçimizde karşı sınıfın elemanları var. Adam sınıfsal olarak dışımızda bir hiçtir, ama içimize geliyor, bir günde kendisini her şey haline getirmek istiyor. Şu anda PKK’nin içi hem ulusal, hem sınıfsal savaşımın en yoğun yaşandığı bir platformdur, bir sahadır. İçimizde feodal sınıf adına savaşanlar da, beylik adına savaşanlar da, küçük burjuvazi adına savaşanlar da var. Aynı zamanda kölelik de var. Gelmiş, gitmiş, ama köle gibidir. Bütün bunlar varken, kendi eğilimimi de açıkça belirtiyim. Ben emek adına bir savaşçılığı yürüttüğümü söyleyebilirim. Sosyalist tarz zaten baştan beri esastır. Yani sosyalist teoriyi bilsek de bilmesek de, bizim hareketimiz sosyalisttir. Bunun bazı teoriler ve gerçekleşen sosyalizmle de bağlantısını kurmaya gerek yoktur. Evvel ezel derler ya, bu öyle bir sosyalizmdir. Hareketimiz emeğe bağlı, insanın temel çabalarına bağlı bir harekettir; ama hırsızlar var, işbirlikçiler, despotlar ve talancılar var. Kemalizm etkisi, ağalık etkisi, bunlar da bize saldırıyor. Onlarla mücadelelerimiz hem ulusal hem sınıfsaldır. Bu konular çok açıldı, tekrarlamıyoruz.

Diğer bir husus, eğitmeden gerçekten anlamayanlar var, yani ahlaksız olanlar var. Ahlaksız olanları ahlaka çekelim, sınıf savaşımı vermeyenleri yener ve atarız. Ama bir de gerçekten kendini eğitmemiş köleler var; çok iyi niyetlice partili, ordulu olduğunu sanıp da ordulaşamayan ve partileşemeyenler var ve bunların sorunu gerçekten eğitim sorunudur. Biz eğitim sorununun çözümünü için çok olanak sunuyoruz. Hiçbir hareketin sunmadığı eğitim olanaklarını seferber etmiş durumdayız. Bu noktada sorun, eğitmeye inanmak, eğitim hazırlıklarına yüksek değer biçmektir ve bu süreç kesinlikle savaştan daha acımasız bir eğitim sürecidir. Çünkü sağlam bir eğitim olmadan savaş öğrenilmez. Kısaca eğitimin rolünü çok iyi kavramalısınız. Çoğunuzun bu konuda derin noksanlıkları söz konusudur.

Eğitimin niçin gerekli olduğuna, ne kadar gerekli olduğuna anlam veremiyorsunuz. Benim bütün faaliyetim eğitsel faaliyetidir. Bugün orduda var olanlar bu eğitsel faaliyetin sonucudur. Eğitime inanacaksınız, hem eğiten hem eğitilen olacaksınız. Gücünüzün yarısını -ister savaşta, ister cephe, ister cephe gerisinde- zafere kadar eğitimle geçireceksiniz. Bundan sonrası da hep böyle devam edecektir. Ben bunun dışında gelişmemek için hiçbir neden görmüyorum. Yani sağlam bir ahlaki yapı, bir sınıf savaşımı ve parti içinde sağlam bir eğitim, bizzat pratiğin kendisi en geri bir insanı bile, bir çobanı bile yaman bir komutan yapabilir. Komutan ihtiyaca göre çıkar, her türden savaşçı çaba sahibi olarak gelişir ve o zaman sorun kalmaz. Bunlar çözüm yollarıdır. Bu işte iddialı olanların biraz öncülük etmeleri gerekir.

Ordu da kurulur. Ordu sorununu bu kadar niceliğe ve kapsamlı eğitime de gerek olmadan çözebiliriz. Örneğin, Afrika’nın birçok siyah halkı bile üç aylık elli kişilik bir eğitimle savaşa girmişlerdir; Angola’ya, Mozambik’e, Cezayir’e beş yıl geçmeden zaferi getirmişlerdir. Ulusal kurtuluşun teorisi ve pratiği bunu yüzlerce örnekle kanıtlıyor. Bizde işler biraz anlamsızca uzatıldı, olanaklar çarçur edildi. Yoksa ulusal kurtuluşun birçok görevlerini çoktan başarabilirdik. Düşünün ki, bizim dışarıda eğittiklerimizin sayısı yirmi bini geçti. En ilkel, hatta geri halkların koşullarında bile başlangıç için elli kişi yetmiştir. Rolümüzü biraz iyi tanıyalım. Kendinize bir takımlık güç zaferi için yeterlidir diyebilmelisiniz. Tazınızı biraz böyle başlatın; iyi donanmış bir takımla şu dağa, şu eyaletin stratejik yerine vardım mı gerisi tamadır deyin. Ordu kurmakta iddialı olanlar için doğru tutum budur.

Siz parti adına, ordu içinde bu olup bitenlere bakmayın. Bunların büyük bir kısmı tasfiye pratiği, provokatör pratiğidir. Bunlarla hesaplaşıyoruz ve daha da hesaplaşacağız. Size doğru olanı belirtiyorum. Bu işte varım, iddialıyım ve yanlışlıklara meydan vermem, yürütürüm demeli ve işleri böyle ele almalısınız. Mevcut halk gücümüzle bu temelde ordu kurulabilir mi diye bir sorunuz yoktur. Bizim güç diye bir sorunuz, silah diye bir sorunuz da yoktur. İstedikimiz tarzda bir ordu kurabiliriz. Sorunu-

muz, cephe gerisinde bir eğitim imkânı, bir lojistik imkânı veya bir sayıya ulaşma sorunu değildir. Bütün bunlar alasıyla halledilmiştir. Sorun, bu işe önderlik edecek adamın ve bu işin içine girecek savaştının işin kurallarının amansız takipçisi olması, savaşı yaşamına amansız bağlı kalınması için düşmanı amansız savaşması ve böylece zamanını çok iyi değerlendirip gelişmesidir. Şimdi de, kırk yıl sonra da başlasak, yine de işin doğrusu budur. Bu doğruyla başarılı, bununla sonuca gidilebilir. Tekrarlamayalım ve şansımızı bir kez daha boşa çıkarmayalım. Yoksa sizin çabalarınıza yazık olur.

Artık bir takım kurmak zor değildir. Tarihi örnekleri hatırlatmama gerek yoktur. Giap Vietnam savaşına girdiğinde eski püskü tüfeklerle ve otuz-otuz beş kişilik bir birimle dalış yaptı. Bir on sene geçmeden Vietnam'ın yarısı kurtarıldı. O da bir lise öğretmeni idi, yani öyle askeri okulda yetişmiş de değildi. Ordusu ise derme çatma bir orduydü. Ama adam dürüst ve saygılı davrandı; askeri yasalara anlam verebildi. Savaşçıları da öyleydi. Bize gerekli olan da budur.

Bir de eski Kürt tarzı vardı; Güney'de Barzani tarzı da kırk yıl savaştı ve bir halkı bitirdi. Onunda yaptığı bir savaştı; ama yaşama saygısı yoktu, askerlik yasalarıyla ilgisi yoktu, işbirlikçiydi. Bir halkı kurtuluşa mı götürdü, bitirişe mi götürdü, ortadadır. Şimdi bizi ikisi arasında bocalatıyorsunuz. Bir yandan o ilkel milliyetçi kültürü, Güney'deki savaşçılık yozlaşmasını dayattınız; buna karşılık bir yandan biz Vietnam'ı bile aşalım diyoruz. Zorlamayı siz yaratıyorsunuz. Yoksa biz işleri çoktan, daha düşman bize gülerken alıp götürmüştük.

Düşmanın halen ulaşip yakalayamadığı bizim önderliğimizdir, tarzıdır, tempodur. Ama siz birçok değeri düşmana peşkeş çekiyorsunuz. Düşman bize ulaşmıyor, zaten ulaşacağı da yoktur. Biz mesafe almasını biliriz, biz savaşta tempo nedir biliriz; çünkü dakikası dakikasına bu işin içindeyiz. Siz bizi düşmana peşkeş çekiyorsunuz. Sizin tarzınız düşmana darbe vurmak, düşmandan koparmak değil, adeta kuralsızlığımızla, yaşama saygısızlığımızla 'al bizi vur' demektir. Yoksa zafer çoktan gelmişti. Biz zaferi '85'e, '90'na göre ayarlamıştık. Bunu uzatan sizsiniz ve böyle giderse sizin için zafer de imkânsızdır. Tarzınızın zaferin imkânsızlığını temsil ettiğini biliyor musunuz? Ama bizim tarzımız, sıradan bir uygulamayla bile bizi başarıya götürüyor. Düşman bu tempoya ulaşamadı ve hiçbir güç de yıkamaz. Bu doğru ispatlanmıştır. Siz neden bunu görmek istemiyorsunuz?

Ordu sorunlarını doğru tartışın. Karar düzeyiniz gelişiyor; kesin, sağlam ve çok yönlü, yetkin adımlar atmalısınız. Gerekli adımları atın, ama gerisini de tamamlamayı bilin. Hiç kimse elinizi kolunuzu bağlamaz. Ara sıra bir yerden başlangıç şansınızı deneyin. Bu hakkınız ve görevinizdir, ama bunu kaba yapmayın, doğru yapın. Bu konuda zorlama da yoktur, yapamıyorsanız kaçın. Ben bir cevher, öz var, onlarla uğraşmak istiyorum dedim, bana engel teşkil etmeyin. Çok engel olursanız, ben de kendimi savunmak zorundayım; engel olanları engel olmaktan çıkarmalıyım. Benim gücüm vardır, üzerinize geldikçe dayanamazsınız. Kaldı ki sizin göreviniz beni engellemek değil, beni tamamlamaktır. Bunun ne anlama geldiğini biraz tanımlamak gerekir. Burada ne kadar huzurlusunuz, ne kadar saygılısınız, bunu belirtmek istemiyorum. Kuralın amansız takipçisiyim.

Askeri sorunumuz, ordulaşma görevimiz var ve ben bunun amansız sürdürücüsüyüm. Bunun lojistiğinden tutalım üslenmesine, her türlü savaş biçimlerinden tutalım temel eğitim hususlarına kadar hepsine anlam vermek bağlılıktır. Kimse bunun dışında herhangi bir bağlılık türünü aklına getirmesin. Burada yaşamın bütünlüğü içinde biz de askeriz. Burada her şeyi inşa ettim, bu benim yaşam gereğimdir. Burada on altı yılımı nefes nefese harcadım ve bu büyük sonuç verdi. Kurtuluşa ve orduya her yerde hizmet edilir. Bu gücü göstermeniz de mümkündür. Sabrınız, fedakârlığınız ve dayanaklığınız varsa bunu göstereceksiniz. Çünkü bu halk ancak böyle kurtulabilir, bu faşizm böyle yenilebilir, bu insanlık dışı rejim böyle çözülebilir ve gördüğünüz gibi bu başarıyor da. Belki şimdiye kadar inanmadınız, belki gücünüz ve takatiniz yetmiyordu; ama görüyorsunuz ki bugün oluyor, güçlüyüz. Dünya kadar ordulaşmaya güç getiremediniz, ama şimdi güç getirilebilir. Çünkü artık binleri, on binleri aştık. Bu işlere şimdiye kadar akıl erdiremediniz, ama şimdi erdirebilirsiniz. Çünkü her şey çok açıktır.

Kısaca hiç olmazsa bu dönemin doğru ordulaşmasını bütün yolları ve yöntemleriyle öğrenip uygulayın. Yanlılıkların kolay kolay kendini dayatmadığı, özellikle bu sahte komutanların, bu sürekli taktikle oynayanların ve kendini dayatanların asla fırsat bulamadığı, doğruların kesin ve ezici bir biçimde egemen olduğu, yoldaşlığın ve komutanlığın egemen olduğu, komutanın ve savaşçısının oldukça anlamlı birlik içinde olduğu, bağlayıcı olanın kural olduğu, parti çizgisi olduğu, bunun dışında her şeyin hiçbir anlam ifade etmediği açıktır. Bunlarla ne kadar partiye, ne kadar çizgiye, ne kadar taktik esaslara bağlı olunduğu ve o kadar savaşçıysa o kadar komutan sayılabileceği bellidir. Aksi halde bir yargılamalıktır.

Bu tarzda bir yürüyüş sizi başarılı olmaya götürür. Bunu biraz kendinize yedirin; düşünce tarzınız ve duygularınız artık buna hizmet etsin. Kişileri değerlendirmeniz de çizgiye göre olsun. Savaşın mutlak ihtiyaçlarına göre varlıklarınız, önerileriniz ve görüşleriniz olsun. O zaman göreceksiniz ki bu iş gelişecektir. Doğrusu budur ve bunu öğrenin. Ben bile olsam, parti dışı, çizi dışı kaldım mı, metelik kadar değer vermeyin. Benim kıymetim kesinlikle savaşa ve çizgiye gösterdiğim bağlılıkla ve onun başarısı için sergilediğim hizmetle ölçülmelidir. Bunun dışında adım varmış, hatta geçmişte şu kadar iyilik yapmışım, bu da o kadar önemli değildir. Günlük olarak hizmetimin değeri, benim değerimi ifade eder. Bana uygulanan ölçüyü, siz neden başkalarına uygulamayacaksınız? Bizden daha mı yüce, bizden daha mı değerli hizmetin sahibidirler? Hayır. Çizgiye, her türlü kurala ve savaşım olanaklarına yetmediğim zaman beni de yerle bir edin. Buna tuhaf dersem namerdim. Ama adam bir hiçtir, doğru dürüst hizmeti yoktur, bize bu kadar yanlışı dayatıyor, bu kadar çizgiyle oynuyor, yaptıklarına ses çıkarmıyoruz! Bu yanlıştır ve asla bunlar bir daha içimizde nefes bile alamamalıdır.

Eğer bu belirtilenler doğrultusunda yeniden ele alınırsa, ordulaşma hızlı gelişir ve başarıları güçlü olur. Aslında sonuna kadar da inanç var. Bu konuda zaten fazla eksikliğiniz yoktur. Olmayan şey bellidir, onu da tamamlamak bu belirttiğim tarzda olur. Bu söylenenleri, bütün savaş cephemizde en temel soruna çözüm olarak değerlendiriyoruz. Bu işi, abecesinden tutalım en teorik ve taktik ifadesine ve planlamasına kadar indiriyoruz. Buna gücünüz var. Parti öncülüğü, partinin kolektivizmi, ordu çalışmalarının da öncüsüdür. Bu konuda da hazırlık düzeyimiz son derece yetkindir. Bu nedenle, bu güz hamlemizde ordu çalışmaları büyük mesafe alabilir demiştik. Bu konuda ileri bir yürüyüşün sahibi olun. Kesinlikle herkes partinin plan anlayışına ve verilen sözlere bağlı kalmayı bilmelidir; kendi bireysel üslubunu asla ve asla gündemleştirmemeli, yapıyı zorlamamalıdır.

Buna benzer birçok taktik incelikler bütün çalışma birimlerimizin, bütün eyaletlerimizdeki birliklerimizin bilinci dahilindedir. Bu konuda neyin, nerede ve nasıl yapılacağı konusunda açıklık vardır. Düşmanın doğru değerlendirmesinden tutalım, kendi olanaklarımız kadar herkesin neyi ne kadar doğru bir planlamayla yapabileceğinden şüphemiz yoktur. Gerisi kuralların adamı olmaktır, bu konuda engel tanımamaktır. Bu da yaşamak isteyenlerin ve hepinizde benden bile daha güçlü olduğuna inandığım fedakâr-

lıkla, cesaretle ve kendini vermekle olabilir. İşin temelinde böyle sağlamlık olursa, sizin geri kalan özellikleriniz bu işi kat be kat başarıya götürebilir.

Hiç kimse dediklerimizi yanlış anlamasın, şu veya bu yöne çekiştirmesin ve herkes kendine sonuç çıkarsın. Sonuç çıkarmaz ve iflah olmazın teki olsa bile, o da sonuç çıkarmalıdır. Çıkarmazsa, sonuçları kendisi için çok acı olur. Bu öyle küsmekle olmaz; bizi şu veya bu yolla etkilemek de mümkün değildir. Biz gerçeklerden vazgeçecek ve yenilecek adam değiliz. Size verilen şans -ben savaşa katılmayı her zaman şans olarak değerlendiriyorum-, bu halkın içinde ve bu tarihi süreçte yaşamak için en şanlı savaşım şansınızdır. Hele bir insan komutan oldu mu, bu en yüce bir şanstır. Ona layık olmayı bilmelidir. Biz ona ne hizmetler verdiğimizizi biliyoruz. Bütün bu komuta ve savaşçı yapımız bunun karşılığında ne olması gerektiğini bilmeli, gerekirse sonuna kadar yeniden öğrenmeli, sonuna kadar dürüst, yapıcı ve birleştirici olmalı, ordu esaslarımıza son derece dikkatli yaklaşarak bu işlere kendi layığını göstermelidir. “Uzaktadırlar, duymazlar, yaptığım yanıma kâr kalır” demek kesinlikle yanlıştır. Düşman bile bizi anı anına üzerinde hissediyor. Hiç kimse partimiz içinde, ordumuz içinde bizden uzak değildir; yaptığını görmezlik gibi bir durumumuz olamaz. Ayna gibi, bir bardak su içindeki küçük bir toz zerresi gibi onu ne olursa görecektir. Gerçekler artık böyledir.

Kendinize güveniyorsanız, bu temelde bir kez daha ordulaşmaya ve onun parti öncülüğüne anlam verin. Size yaraşır olan da budur. Doğru ordulaşmayla savaşmayı kendinize yakıştırın. Geçmişinizde sizi zora sokan durumlar varsa bu da özeleştiriyile aşılır. Biz hiç kimseyi kendi hatasında boğmak istemiyoruz. En suçlu olanların bile ıslah olması gerektiğine, hatta affedilebileceğine inanıyoruz. Bu bende bitiyorsa, ben bunu da sergiliyorum. Ama ısrarla ıslah olmuyorsa, affedilmeyi bilmiyorsa veya ona da layık olmuyorsa, kendini bile dayatıyorsa, ben de diyorum ki, böylelerini affetmem; bu kesin kararımdır. Bu kadar hizmetten sonra, bu kadar sözden sonra halen kendi bildiğini okuyorsa, ben de halkın bildiğini, ben de halkın kararını, tarihin biraz onur şeref vaat eden hükmünü okuyacağım. Bu hükme muhatap olanlar çok zavallı duruma düşerler. Buna da hiçbirinizin düşmesini istemiyorum. Tam tersine, özgürlüğün yetkili savaşçısını, özgürlüğün başarısına damgasını vuran savaşçısını ve komutanını sizden beklemek en yaraşır olandır. Doğru olan da, iyi olan da, güzel olan da budur.

Bu temelde ordulaşma şansımızı, bundan sonrasını hemen her alandaki mücadele ve savaş şansımızı doğru değerlendirelim. Çok büyük acılarımız var. Kesin bu düşmandan büyük intikam almak zorundayız ve bu intikamı en iyi nasıl almak istiyorsanız partiyi öyle doğru değerlendirin. Ama mutlaka büyük bir imkânınız olmalıdır. Çünkü yapılanlar az değildir, öyle kolay unutulmaz. Bana göre bu, yüz yıllar da geçse mümkün değildir. Mutlaka hesap sormamız gerekiyor. Ama bir kişiyle de her şeyin hesabı sorulamaz. Sizlerin de mutlaka bir hesap sorma tarzı olmalıdır. Bu hesabı sormadan kolay uyumayın, kolay yemeyin, kolay içmeyin. Doğru olan da budur. Bu tarz sizi insanlığa kazandırabilir, ihtiyaç duyduğunuz tüm başarılarla kavuşturabilir.

22 Eylül 1994

Tüm Ordu Komutan ve Savaşçılarına Temel Perspektifler - II

İRİADESİNİ ÇİZGİNİN GEREKLERİNE GÖRE EN İYİ TERBİYE EDEN VE ÜSLUBUNU KESKİNLEŞTİREN KOMUTAN VE SAVAŞÇILAR OLALIM!

Daha önceki değerlendirmemiz doğru ordulaşmanın tüm yönlerini ve temel yönlerini çok çarpıcı bir biçimde ortaya koyuyor. O değerlendirmede ordu sorununu kendimiz açısından ve kendi pratiğimiz temelinde değerlendirmeye çalıştık. Örneğin ordulaşmaya gelemeyen yönlerimizi ve yine doğru ordulaşmanın özelliklerini göstermek istedik. Ordulaşma ve savaş konusunda toplumda yaratılan durumu irdelemeye ve doğru ordulaşmanın kaynağını ortaya çıkarmaya çalıştık. Savaş ve ordu gerçeği karşısındaki yetersizlikler konusunda en temel etken olarak askerliği kendine yedirme, isteme, yani ciddi ve iddialı yaklaşım yaklaşmama olguları üzerinde durduk. Ayrıca ordunun pratik sorunlarını bilme ve doğru çözüm yollarını bulup gereken çözüm içerisine girme gereğini gösterdik. Kürdistan’da ordusuzluktan da öteye askerliğin çarpıtılmış olduğunu, bu temelde çok tehlikeli dayatmaların bulunduğunu, hemen hemen bütün kişilikler tarafından mevcut durumda askerliğe karşı tehlikeli bir yaklaşımın olduğunu tespit ettik. Bu konuda birçok kişinin pratiğinden örneklemeler yaparak sorunu somut bir tarzda çözümledik.

Şimdiye kadar savaş ve ordu alanında görev üstlenenlerin oldukça keyfi yaklaşımlar içinde olmaları işleri çok ağırlaştırmıştır. İster görevli ister yetkili olsun, değerlendirmelerden sonuç çıkarmama hesap verilemeyecek durumlardır. Askeri kişilik, biraz sorumluluk düzeyi olan kişilik, bu yapılagelenlere engel olmayı bilir. PKK gerillasında ordulaşma düzeyi bir yığın keyfi anlayışla sakatlanmıştır; uygulanması adeta iç engellerle karşı karşıyadır. Örgütlülük, büyük fedakârlık ve cesaret örnekleri layıkıyla değerlendirilmediği gibi, çok kötü çarçur edilmiştir.

Sorunları can alıcı yerinden görmek gerekir. Bu dönemde silahlı savaşıma çok sekte bakan anlayışlar etkili oldu. İdeolojik inanç ve gerekleri ciddi göz önüne getirmeyen birçok tutum silahlar sayesinde kendini tehlikeli bir hale getirdi. Silah gücümüzü fark etmediği bir biçimde etkisi altına alarak veya öyle sanarak gelişti. Bunları görüp aşmadan ordulaşmayı geliştirmek mümkün değildir. Biz biraz bunları göstermek istiyoruz. Düz, efendimci bir anlayış işleri ilerletmez. Yine işler kuru fedakârlıkla, kuru cesaretle kesinlikle ilerlemez. Çabalarımıza karşı halen bütün alanlarda kendini dayatan anlayışların büyük bir kısmı yargılamalık suç kategorisine girer. Sınıf dışılık, çizgi dışılık, amaç yokluğu, keyfi tutumlardan tutalım en hamalca, en bönce ve en kendiliğindenci yaklaşımlara kadar hemen her şey üstün çabalarımızı son derece çarpıtmış, hatta boşa çıkarmıştır. En önemlisi de, ordu faaliyeti bir yaratma ve irade olayı olduğu halde, bu konuda da en küçük bir hamle gücü göstermeme ve varolanı tekeline geçirme geçmiş pratik süreçte etkili olmuştur.

Kişiliklerimiz buyken, hangi ordulaşmadan bahsedebilirsiniz? Bunların hepsi iyi niyetli olabilir. Ama ordu ölçüleri göz önüne getirildiğinde, bunların üzerinde en provokatif anlayışlardan tutalım, en köleci anlayışlara kadar hepsi etkili olabilir. Başarıyı esas alan bir özgürlük ordusu bunu kabul edemez ve bir kader gibi göremez. Tarihi anlatırken, yine alanları anlatırken sanıyorum biraz somut olmanız gerekiyordu ve az çok görebilecek durumda olanlarınız var. Yaşananları belgelendirmek zor değildir ve parti edebiyatı bu konuda bir hayli zengindir.

Her şeyden önce ruhları hazır değildir. Bu işe nefisini ve ruhunu tam yatırmama, örgütün ideolojik ve pratik-politik hattından çok uzaklık var. Keyfiyetin çıkış kaynağı nedir? İradesini teslim etmeme, inancını tamamen buna bağlama, kendi özerk yaşamından ve bunun dayanaklarından vazgeçmemedir ve bu da çok yaygındır. Bundan başka teknik düzenlemeler de çok sorumsuzca olmuştur. Teknik coğrafya, teknik silah, teknik bileşim, teknik taktik hususlar çok sorumsuzca ele alınmıştır. Şimdiye kadar ki hemen bütün süreçlerde ve her alanda öngörülen gerilla tarzının çok uzağında, son derece sorumsuzca ve onunla çok çelişen yığınca durum yaşatılmıştır. Bunları iyi irdelemeden, ordulaşmada niteliksel bir aşama yapmak zordur.

Saflarımızda halen küçük burjuvazinin eğilimleri bizi kemirmeye devam ediyor. Bunlar fırsat bulsalar çok kısa sürede partiyi tanınmaz hale getirebilirler. Bu konuda da gerçek çizgiye bağlı olanlar çok sınırlıdır, gücünü de kullanmaktan yoksundur. Eğer bütün bu sorunları göz önüne getirerek ordulaşmayı yeniden düzenlemek istiyorsak, doğru yaklaşım dürüstlüğünü göstermeliyiz. Yani artık benim neredeyse bütün merkezin, bütün askeri konseyin görevini tek başına yürütecek bir biçimde uğraşmam anlamlı değildir. Bunların hemen bütün sorumluluk düzeylerimizde ifadesini bulması gerektiği açıktır. Bu kadar tehlikeli, dönüşmemiş veya düşman çarpıtması biçiminde olan görünümüyle ölü kişilikleri, niyetleri ne olursa olsun ayağa kaldırmak ya ıslah ederek mümkün olabilir ya da ölseler bile biz bunları taşıyamayız.

Küçük burjuvazi sınıf mücadelesini yürütemiyorsa yerine otursun. Saflarımızda kendini hareketimize dayatması ve bizim de bunlara sabır göstermemiz çok tehlikeli ve zararlı olmuştur. Bir tanesinin kendini yüzlerce parti değerinin üzerine nasıl yaydığını göz önüne getirdiğimizde, yeteneklerini hiç de olgun tarzda kullanmadığı, daha değişik bir biçimde gücü kendine bağlı bir yapı haline getirmek istediği ortadadır. Aynı zamanda bunlarla hiç ilgilenmemesini ve bunun da ne kadar yaygın olduğunu göz önüne getirirsek, bu kişileri sağlam el almamız gerektiği de ortadadır. Bunun yanında büyük bir kısmının hiçbir askeri yeterliliğe ulaşmayan, kaba köylü çabaları olmaktan öteye gitmeyen yaklaşımları da bizim savaş stilimizi karşılamaktan uzaktır. Yaygın bir kesimin de yaklaşımı budur.

Bu değerlendirmeler en geri insanı bile kendine getirebilecek özelliklere sahiptir. Eğer bu konularda bir anlamda bazı sonuçlara ulaşılmıyorsa, kesin bir şey anlamamışsınız demektir. İnsanlarla ordu ilişkileri ne yaramazca anlamakla ne de kararsız olmak ve daralmakla ele alınır. Ordu kurmada fazla tutku yoktur, yaratma eyleminde iddia ve hırs yoktur. Yaygın olan, kaba sınıf ölçülerini birbirlerine ve partimize dayatmaktır. Bu konularda iradesini çizginin gereklerine göre en iyi terbiye edenler asker veya komutan olabilirler; üslubunu ve biçimini en iyi keskinleştirilenler bu işte ilerleyebilirler. Ama halen iradeden haberi olmayanların, iradesinin neye ve nasıl yönelik olduğunu pek kestiremeyenlerin kalkıp da ciddi bir ordu içine girmesi aldanmadır.

Ordu çalışmalarına halen ruhta ve inançta yüksek bir sorumluluk anlayışıyla yaklaşan kaç kişi var desem, sayı bile gösteremezsiniz. Çalışmalarınız üzerinde eğer bizim gibi dursaydınız, sonuçların çok farklı olduğunu görecektiniz. Siz hiç beş, on bin gerillanın yurtdışında yetiştirildiği bir ordu görmüş müsünüz? Peki, bizimki neden böyle oldu? Bunun bir irdelemesini bile yapmıyorsunuz. Hiçbir ülke tarihinde dışarıda bu kadar grup hazırlanmış mıdır, hazır olanaklar bu kadar çarçur edilmiş midir? Bazı kişiler artık bunu izah etmek zorundadır. İzah etmeden yürüyemez ve bu anlayışı görmesi gerekir.

Bizim ciddi ordulaşma hamlemizin ilk yıllarında olanaksızlıklar vardı. Bunu koşulların zorluklarına veriyorduk diyelim. Ama son yıllarda olanaklar çok fazla olduğu halde, bunu hiç kullanmayan ve çarçur edenlerin de çok daha esaslı ve olumsuz rol oynadıkları ortaya çıktı. Hazır olanı bile dağıtan, günümüzde bile birçok alan gücü üzerinde yeterli ve yoldaşça bir yaklaşım sergilemekten aciz yığınla yetkili kişilikler var. Bunlar ancak kaçtırmaya yol açıyorlar. Böylesine kişiliklerin yaygın olduğu koşullarda ve ortamda ordu nasıl sıçrama yapsın, ileri düzeyi yakalansın? Kendi takımını bile morale kazanamayan, neredeyse birliklerin sayısı kadar komutanlık var. En temel görevlerinin çok gerisinde yığınca sorumluluk kategorisi var. Bunlar hangi orduyu geliştirecekler? Ağzını açsa şikâyet etmeyecek tek bir kişilik yoktur. Bu tutum, ciddi bir askeri tutum olarak ne kadar değerlendirilebilir? Ordu, böyle sorulara cevap vererek çözüm bulmak ister.

PKK'nin sorumluluk düzeyinde yer almak, bu sorulara cevap vermekten geçer. Bireyler yeteneklerini başka türlü harekete geçiremezler ve biz de bunlara artık yetki vermeyiz. Yani bir anlamda işler artık o noktaya gelmiş dayanmıştır. Varolanı biraz doğru değerlendirmeyenlere bundan sonra çok değişik yaklaşacağız. Bu ağır çalışmalardan sonra tabii ki akıllı hareket edeceğiz. Bütün bunlar, iddianız varsa nasıl düşünmeniz ve davranmanız gerektiğini ortaya koyuyor. Bir halk adına ordu çabası içine girmek, genelde devrimci çaba içine girmek, çokları için ancak suç düzeyiyle izah edilebilecek yaklaşımlarla oluyor.

Bu, kendini eğitmeme ve bu olgunluğu göstermeme, düşmanın inkâr ocağında ve halkın köleleşmiş gelenekleri altında yetişmenin çok sorumsuz heves, tutum ve davranışlarıyla kendini ortamımıza dayatma sonucu böyle olmuştur. Bu davranış sahipleri, kesinlikle en önemli tasfiyeciliği ortamımıza dayatmışlardır. Kendini terbiye edememenin gerekçesi ne olursa olsun, sonuçta kişiyi objektif tasfiyeciliğe götürür ve yaşanan da odur. Zafer ufkunu yakalamak şurada kalsın, nereye gidiyoruz, nasıl gitmeliyiz sorusunu bile kendisine akıllıca soran çok az kişi var, var olsa da çoğu çaresizdir. Bu kişilikler başarı imkânını değerlendirmekten öteye, adeta bir tekme de benden der gibi bir tutum içerisindedirler. Oldukça zavalıca ve fırsatçıdır, kısaca sorumluluktan uzaktır, başarının ufku var mı yok mu diye kendisine hiç sormuyor. Buna göre, ne yapmalı, nasıl yaşamalı sorusuna da hiç geçmiyor. Bunlar kendi komutası altındaki orduyu ne kadar geliştirebilir?

Bu değerlendirmem, bu konuda hiç olmazsa bir sarsıntı yaratmak, bunların kendilerine yönelmelerini sağlamak ve mümkünse çıkış yapmalarına yol açmak içindir. Bunları değerlendirmenizi tabii ki belirteceğim. Bunun dışında konuya ağırlık vermeniz fazla anlam taşımaz. Bu çözümler bütün alan çalışmalarına değiniyor. Bu çözümlerini uygulamadan sizi ilerletmeyiz ve özel savaş karşısında ayakta bile tutamayız. Sağ, bireyci yaklaşımlar diz boyudur ve kendini ortaya atan atanadır. Adeta ilkel bir tutkuyla kendini nereye, nasıl attığı belli olmayan birçok kalkışma var; çok geri, ilkel bir isyan kalkışması yaşanıyor. Eğer biz çok sağlam ordu ölçülerine dayanamazsak, hiç kimse bunların bizi ezmesini önleyemez. Bu açıdan derin sorumluluk herkes için çok gereklidir. Yani ölümü göze almak, sorumluluk düzeyini yakalamak demek değildir. Hatta gözü kara bir şekilde ölümüne çalışmak da kesinlikle sorumluluk düzeyini yakalamak demek değildir. Sorumluluk düzeyini yakalamak, bütün bu olup bitenlere karşı başarı ölçüsüyle bir cevabın sahibi olmakla mümkündür.

Kendini ister dogmatikleştir, ister her türlü iyi niyete boğdurt ve ona göre "Ben yaşıyorum, savaşıyorum" de, bunun anlamı yoktur ve kesinlikle bu bir yanıldır. Mevcut özel savaşa karşı kendi savaşımını ilerletmesini bilmeyenler, kendilerini sorun olmaktan çıkaramamışlardır. Sadece benim katılımımla herhalde bu savaş kazanılamaz. Siz bu çabalara dayanarak yaşıyorsunuz.

Ülke içi pratiğinde bulunanların birçoğu yapıyı ilerletmemişler, tam tersine sürekli bozmuşlardır. Bunlarla hangi orduyu geliştirmekten bahsedebiliriz? Özellikle kurmay düzeyinde olanlar böyle davranmışlardır. Kurmay düzeyinde rol oynaması gerekenler, acaba doğru ordu geliştirdiklerini ne kadar ortaya koyabilirler? Hayır, çabalarında başarıyı yakalamak, çabalarında geleceği kestirmek, çabalarında ezilmez ve yenilmez diye bir değerlendirmede bulunmak mümkün değildir. Biz bunları görmeden, sağlam bir ilerleyişi koşullarımıza dayatamayız, olanaklarımızı yeniden böyle düzenleyemeyiz.

Küçük burjuvalar neredeyse bizi felç ediyorlar. Bütün alanlar şu anda bunların istilası altındadır. Bunların hepsi de iyi niyetli PKKlidir, ama bu onların iflah olmaz küçük burjuva olmalarını önleyemiyor. Sınıf çizgisi, ordu kurmay çizgisi başarı çizgisidir. Bu orduda gözükmedi mi, varolan ara sınıftır, orta sınıftır veya onun her türlü sosyal geriliği ve ifade tarzıdır; olan da budur. Yani halkta proleter savaşımın emek sahibi, çaba sahibi, partinin yığın gücü, kitlesi ve savaşçısı var; ama yönetime damgasını vuran zihniyet orta ve küçük burjuva sınıf zihniyeti ve özellikleridir. Bunlar da yaratıcı değildir. Tekrar belirtiyim ki, yaratıcı olamama, düzenlemeyi geliştiremem ve başarı ufkunu yakalayamama, ancak ve ancak bu kişilik yüzündendir. Bunlar da yaratmaya fazla fırsat vermezler, zafer şöyle sağlanılır diye sorumluluk duygusu içerisinde olamazlar.

“Ele geçireyim, kendime bağlayayım, ölümüne böyle yaşayayım, bir günlük pašalık da olsa yeter” anlayışı, PKK’de pek etkili olan ve herkesin çok iyi tanıdığı bir durumdur. Neredeyse çoğu kendileri için bunu bir hak gibi görüyor. Biz bunu aşacağız, bu tasfiyeciliğin tasfiyesini mutlaka yapmamız gerekiyor. Böyle davranan birçok kişi var ve zaten günlük olarak bunlara karşı hata yapmamaya çalıştığımı görüyorsunuz. Fakat bildiğiniz gibi, bunların aşılması öyle kolay değildir. Sorun kırıp dökmek değil, bunları da biraz rayına oturtmaktır. Savaşa, mücadeleye bu kadar hevesli olmanız güzeldir, ama sorunlarınız da bu kadar yakıcıdır. Size eskisi gibi fazla sorumluluk yapamam, eski tarzda sizinle ilgilenemem.

Dönemin sorumluluk kabul etme tarzı bu belirttiklerimde gizlidir. Böyle olursanız belki sizin sorumluluklarınız kabul edilebilir. Bu konuda da kendinizi kesinlikle yanıltmamalısınız. Eskisi gibi küskünlüğünüzü, kabalığınızı ve keyfiyetçiliğinizi dinleyemem, size bir nasılsın bile demem. Çünkü dönem daha farklı davranmayı istiyor. Ben de hata yapmamak ve bu süreci doğru karşılamak zorundayım. Buna sizin sorumluluk duygunuz, ruhunuz, kısacası bütün devrimci ölçüleriniz elvermiyorsa suç kendinizde arayacaksınız. Bu yılları değerlendirmekte kendinizi sorumlu tutacaksınız. Ama bu gençliğinize rağmen halen yapamıyorum, edemiyorum dersiniz veya kendinize bazı ölçüler yakıştırırsanız fazla şanssız olmaz, gelişemezsiniz. Kendi ahmaklığınıza ne kadar sevdalansanız, kendinize ne kadar bayılsanız da, ilerleme gücüne fazla ulaşamazsınız. Zaten geçmiş tarihimiz de bunu gösteriyor.

Kendinize bakmayı neden bilmiyorsunuz, kendinizi tanımaktan neden kaçınıyorsunuz? Bu, hiç mi hiç sağlıklı bir yol değildir. Hatayı, kusuru hep başkasında aramaktan vazgeçilmelidir. Hata başkasında bile olsa, sen dönüştürücü bir adamsın, sen bir nizam ve bir ölçü tutturacak kişisin. Hatayı hiç kendisinde bulmayan, hep karşısında bulan adam, hatayı düzeltmesini de bilmesi gereken adamdır. Biz de eleştiriyoruz, ama dönüştürüyoruz da. Ama birçoğu hem hatayı başkasına yüklüyor hem de en küçük bir düzeltme çabasına girmiyor. Küçük burjuvazinin kendisini en çok aldattığı bir tutum da budur. Kusuru hep başkalarında görüyor ve geçer diyor. Hayır, buna hiç gerek yoktur. Adam hatayı başkasında görüp, kendisini bununla kamufle ederek yaşatacağını sanıyor.

Bu tutumlar da oldukça yaygındır ve en önemlisi de eğitime gelmemedir. Birlikler eğitimi neden fazla geliştirmemişlerdir? Birçok hususta eğitim adeta sabote edilmiştir ve bu, küçük burjuvazinin hatırı için yapılmıştır. Eğitilmiş ve ölçülere uygun birlikler parti birlikleridir, zafer birlikleridir. Ama küçük burjuvazinin moralsiz, şikâyetçi bıraktığı ve sürekli kendisine muhtaç ettiği birlikler, er geç kaybedecek ve çürüyecek birliklerdir. Bunun da az etkili olmadığı iyi biliniyor. Biz soruları böyle soruyoruz ve size tartışmayı doğru yapın diyoruz. Bütün alanlarda sorumlular var. Onlara, siz böyle durumları neden ortaya koymuyorsunuz diye soruyorum. Çünkü öyle yapmak istemiyorlar. Bir tartışmayı layıkıyla ortaya koyamıyoruz. Bunun karşılığında, varolan birlikler üzerine bireysel tekel kurma, onların moralleriyle ve savaşçı potansiyelleriyle oynama ve yaşayabildiği kadar yaşayabilmedi. Ezici bir komuta kesimi böyledir ve bu can alıcı bir sorundur. Bunu görmeden, görüp de gidermeden, sen daha kalıcı, daha sonuç alıcı ordu adımı atamazsın.

Halen bu konularda neden derinleşemediğinize hayret ediyorum. Sizin ordu yaklaşımlarınız çok amatör oluyor. Ordu işleri heveslerle halledilemeyecek kadar ciddi işlerdir. Ne yapıp edip bu olgunluğu göstermelisiniz. Siz bu düzeyi yakalamadan ordu saflarımızda gözünüzü bile açamazsınız. Ne demek istediğimizi sanıyorum açıktır. Bazı talimatları kendiniz için hiç olmazsa anlaşılır kılın. Tarihin ağır sorunları başka türlü çözülemez. İddianız ve hırsınız olmalı ve bu tutkular gereklidir. Bir sorunun üzerine giderken çoğunuz ölü gibisiniz, fanatik ve dogmatiksiniz, önyargısızsınız. Olgun bir kadro yapısı böyle olmaz. Bu konularda eğitim düzeyiniz inanılmayacak kadar geri ve üslubunuz çok bozukken, bütün bu hususlarda kendinizi değerlendirmeyi bilemezseniz, sizlerle çalışmalarını nasıl ilerletebiliriz? Yani vicdanen kendinize sorun, böylesine ciddi işleri nasıl ilerletelim deyin. Ama halen çocukluk yapıyor, basit köylü alışkanlıklarınızla isyan ediyorsunuz. Bununla ne kadar kazanabilirsiniz.

Küçük burjuvazinin her türlü kurnazca yöntemleriyle birbirimizi idare etmeye kalksak, bu tutumla ne kadar ilerleyebiliriz? İnsanda biraz vicdan, biraz bilinç olgunluğu ve değişimin özüne inme olmalı ki biraz yol alma olabilsin. Hevesleriniz diz boyudur, ama zaaflarınız ve irade zayıflıklarınız hayli etkilidir. Yani biz olmasak burayı bile ne hale getireceksiniz. Sizin endişelerinizde herhangi ciddi bir yaratma, ciddi bir başarıya yol açma tutkusunu pek göremiyorum. Partiye bir suçlu gibi dayanıyorsunuz; kusurlu ve toplumda iflas etmiş kişiliğinizle, parti vermese adeta başına bela olurum türünden kabadayı havasıyla kendinizi dayatıyorsunuz. Büyük terbiye almam, öğrenmem gerekiyor, kesin saygılı olacağım ve başaracağım gibi bir tutkuyla hareket edenleriniz sanırım azdır.

Biz genelde partiyi terbiye ederken, bunun üzerine heves kuranlar, özellikle yönetim gücüyle, komuta gücüyle oynayan diğer sınıf temsilcileri oluyor. Biz bunun karşısında, gerçek PKK’nin emekçi iradesini tam dayatamadık. Bunun savaşımını vermekle birlikte, epey engellerle karşılaşıyoruz. Ordulaşmada böylesine bir sınıf çizgisinin egemenliği şarttır; kadro ve savaşçı yapısı üzerinde bu sınıf çizgisi bütün yönleriyle uygulanmazsa, bu küçük burjuvalar, feodal özelliğin şu bu temsilcisi veya kölecisi tarzı açığa çıkar. Ordu işleri böyle ciddiyetle ele alınmalıdır.

Ben bu soruları daha da çoğaltabilirim. Kaldı ki hepsine aylardır, hatta yıllardır çok kapsamlı yaklaşımlar geliştirildi. Bir türlü anlamayan, sonuç çıkaramayan örgüt gücümüzün kendisi oldu. Günümüzde ordulaşmayı ele alırken, geçmişte çözmek isteyip de çözemediklerimizi nedenleriyle bir kez daha göstermeye, bu konuda bundan sonra hiç olmazsa geçmişteki kadar yüzeysel kalma-

maya çalışacak -kendi adıma bunu zaten yürüteceğim- kişilere takılma, umudu kişilere bağlama, hatta dayatmalarıyla boğuşma yerine, çizginin akıllıca yürütülmesini sağlayacağız. Geliştirdiğimiz biraz da budur.

Ordu Kurmak Bir Halkın Kendine Hakim Olma Gerçeğini İfade Eder

Bana göre PKK potansiyeli halen ordu patlaması yapmaktan çok uzaktır veya ordu bünyesine aldıklarımız gerçek işlevine kavuşmanın çok uzağındadır; suç da esasında bundan sorumlu olan kadroda veya parti temsilcisindedir. Bizim buradaki çabalarımız olmasaydı, acaba kendisini yaşatacak olanımız var mıydı? Ne kadar direnseniz de sonucun ne olduğunu herhalde gözler önüne getirebiliyorsunuz. Hiç olmazsa buradaki çözümleyici çabanın ne olduğunu anlayın ve kendi iddialarınızla bütünleştirin ki, yaşadıklarınız bir daha tekrar etmesin. Kendini savaş kişiliğine böyle ciddi dayatanlar gerçekten ezilmekten kurtulamaz ve kendilerine yazık olur.

Zaten bize dayatılan bu kayıplar, her gün hemen her alanda yerine getirilmeyen görevler nedeniyedir. Bu kahredici bir durumdur ve buna hakkınız yoktur. Yoldaşını kahretmek, sebepsiz yere kaybederek gitmek, olmaması gereken bir durumdur. Ama pratiğiniz hep böyledir. Vicdan bunun neresinde? Ben bunu sıkça sordum. Bu, sorumluluk duygusuyla ne kadar bağdaşır? Yani hepimizde garip bir ikellik, gerilik ve çocukluk görüyorum. Bunun aşılması ve olumluluk düzeyinin tutturulması gerekir. Aslında kendi içinde bu devrimi yapamayanların, genel devrime katkı sunacakları söylenemez. Kendimizi eğitmekten, bir derinlik ve olgunluk yakalamaktan aciz miyiz? Aciz olanlar ordu çalışmalarına girebilirler mi? Bu, işin abecesidir. Kendi vicdanınızla baş başa kalın ve bazı cevapları verin. Dürüstseniz, kararlıysanız, bu cevapları vermekte zorlanmazsınız.

Bu işlere nereden ve nasıl başlamalı? Oturmak da, bana göre değil demek de dahil, hiç olmazsa ne istediğinizi söyleyin. Ama olumlu bir iş talebiniz, bir görev talebiniz varsa, biz onu da görelim; bunu görmek için ne istiyorsanız onu da görelim, fakat kendimizi aldatmayalım. Çünkü çekilen bu acılar gerçekten katlanılır boyutta değildir. Hatta kendi kendinize dayattıklarınız da affedilir nitelikte değildir. Biz akıllı olmak zorundayız. Ordu kurmak, bir halkın aynı zamanda kendi kendine hakim olma gerçeğini ifade eder. Sizin gibi kendine hakim olamayan gözü kara tipler halkın ordusuna yönelim gösteremezler. Ardından bu olgunluğu, bu görüş derinliğini, bu dayanma gücünü, bu feraseti ve uzak görüşlülüğü, en önemlisi de üslubu ve çalışma tarzını oturtma gücünü gösteremeyenler, halkın en keskin irade gücü olan orduyu konuşturamazlar.

Bize dayatılanlar, “Biz bir isyan yığınıyız, kimimiz köylü, kimimiz şöyle geriliklerin toplamıyız” anlayışlarıdır. Normal bir sınıflaşmadan da bahsedemeyeceğiz; darmadağınık çevreler ve ailelerden gelme kişilikler ve anlayışlar söz konusudur. “Hepimize özgürlük tanı, hem de keyfimize göre” diyorsunuz. Keyfe bu kadar özgürlük tanımak demek, sabote olmaya razı olmak demektir. Böyle gerisiniz, ama geri özelliklerinize rağmen savaşmak istiyorsunuz. Bu geri özelliklerle bu mevcut özel savaşa karşı savaş verilmemez. Zorlayarak ortaya çıkardığımız bu çabalarınız olmasa zaten çoktan bitirilmiştiniz. Kendinize bir bakın: Bu çabalarınızın seyri ve düzeyi acaba kaç günlük dayanmaya yeterlidir? Bu konuda da kendinize vicdanen iyi bir hesap sorun. “Ben bu tarzımla ne kadar kurtarıcıyım, hatta kendimi ne kadar ayakta tutabilirim” deyin. Bu soruları kendinize cesaretle sorun, dürüstçe sorun. Yani örgüt sizsiniz ve bunu sağa sola yıkararak değil, ben kimim, neyim, bu işe ne kadar elveriyorum sorularının cevabını vicdanınız ve duyarlılığınız size söylesin. İdeolojik dogmalara, PKK'nin şu veya bu özelliğine sığınmayın. Bana da sığınmayın; beni ne suçlayın ne de ilahlaştırın. Gördüğünüz gibi ben de bu çabalara öncülük ediyorum. Aslında elden gelen neyse, olanaklarım dahilinde esirgmeden gösteriyorum.

Bazı kişiler görüyorum: Kimisi sanki PKK bir enkazdır, altında boğulup gidilecek bir hareketmiş gibi çok ölü yaklaşıyor; kimisi “PKK devletleşiyor, bir yerinden de ben tutayım” hırsıyla saldırıyor; kimisi “PKK şerefli bir yaşam yeridir, içine kendimi attım mı ne olursa olsun” gibi son derece keyfidir, kendini koyuverici bir kişiliktir. Şimdi bu tutumlar çok yaygındır ve hiçbirisi de iflah etmez. PKK ne düşmanın söylediği gibi bitirilme sürecinde ve enkaz haline getirilecek bir oluşumdur, ne de iktidara yürüyen, “PKK demek eşittir iktidar demektir” şeklinde ele alınacak bir harekettir. Kapağı içine atınca rahatlanılacak bir yer de değildir. Tam tersine, PKK yaşama hareketidir, sorumluluk hareketidir, en özgür insanın yüksek bir disiplinle kendini yaşatmaya özen gösterdiği bir harekettir. Tanım kısaca yapılmıştır. Kendinizi bunun dışındaki bir tanıma katamazsınız.

Ordu düzeyi, onun daha gelişmiş, resmi ve disiplinli bir düzeyidir. Bunları şunun için belirtiyorum: Siz çok saptırıcı davranıyor –ki, bu sorumsuzluktan kaynaklanıyor- ve kendinizi dile getirmekten uzak, hatta kaybettirici bir konumda yaşıyor, örtbas edici sorunlarla başka türlü göstermek istiyorsunuz. Sorumluluktan kaçmak için gerçek nedenleri kendinizde, hatta çevrede ve parti içinde de olsa bulup cevap vermekten ziyade, bunları görmemek, cevaplamamak ve böylece örtbas edip gitmek istiyorsunuz. Bu tutum kişiliklerinizde halen etkilidir. Bu bir yerde sorunlardan kaçış kişiliğinin yaklaşımlarıdır. Bunun her türlü geri düzeyinin, her türlü üslup bozukluğunun perdesi arkasına sığınıp gizleniyorsunuz. Bunlar da bu işlerde fazla iddialı olmaya ve başarmaya elvermez.

Eğitim alıyorsunuz, ülkede hemen her yerde kamplar var, tartışmalar ve düzenlemeler var. Ama belirttiklerimle ne kadar uyum halinde, bu konuda ne kadar ciddisiniz, ne kadar sonuç alıyorsunuz? Aslında bunu kavramak istiyorum ve hiç olmazsa günlerimizi bu temelde verimli kullanalım diyorum. Bu da çerçevesi bütün ordu görevlerine büyük sorumlulukla yetecek kadroyu ortaya çıkarmanın çalışmaları olmalıdır. Örneğin 1982'ler sonrasında yapamadığımızı yapabilir misiniz? Öyle bir iddianız var mı? Alan farkı o kadar önemli değil, her şeye büyük hükmedecek kadro ortaya çıkıyor mu? Düzeltme hareketini bir yerden başlatalım, ama gerçekten buna gücünüz var mı? Diriltici ve düzenleyici güç olabilecek misiniz, bu yaklaşımı gösterebilecek misiniz? Her birinizin bu sorulara tek tek cevabının olması gerekir. Bunu herkeste test etmelisiniz. Ne kadar yapıyorsunuz? Bu sorulara cevabı olmayanın başka türlü askerleşmesi imkânsızdır. Bizi dinleyin, askerleşmenize tekrar biraz ilgi gösteriyorum. İnsandan anlayın ve kendinizde vicdan denilen olayı biraz geliştirin. Sonuna kadar inisiyatif sahibi de olun, ama inisiyatif sahibi olmanız bu sorulara doğru cevaplarla bağlantılıdır. Çözüm gücü olmanız, bu işlerde iddia ve başarı sahibi olmanız da bununla bağlantılıdır.

Sizi dürüst olmamakla itham edemeyiz. Size çaba yoksunu, korkak, fedakârlık yoksunu diyemeyiz. Ama olmayan şeyler, ulaşmakta zorlandığımız hususlar, dönüşmekten çekindiğiniz ve orali olmadığınız durumlar var. Onlar da olmadan, ne kadar bu elverişli özelliklerinizle hareket ederseniz edin, askeri kişiliğe ulaşamazsınız, çözüm ve başarı gücü haline gelemesiniz. Sorumluluklarımız ortak olmalıdır. Bütün ordu çalışmalarını bana bağlamaya artık gerek yoktur. Son yıllarda alışılmış, “Her şeyi Önderlik çözümler, o her şeye bedeldir, o oldukça hiçbir şey olmaz; sen yeter ki sağ kal, ama biz senin adın altında her türlü namussuzluğu

yaparız, her türlü düşkünlüğü gösteririz, her türlü bireyciliği, dayatmacılığı ve keyfiyetçiliği yaşatırız” anlamında pratikler sergileniyor.

Önderliğin de böylesine layık olmadığını, en kötü yaklaşımın bu olduğunu belirtiyor ve size soruyorum: Benim çalışma tarzım sizin bu yaklaşımlarınızla hiç uyuyor mu? Böyle Önderlik saplantısı bize yapılabilecek en büyük kötülük değil mi? Bizim çalışmalarımızı inceleyin. Bu çalışmaların sizin bu yakıştırmalarınızla ne ilgisi var? Bunlar küçük burjuvazinin son derece istismarçı tarzı, köylünün aptalca yaklaşım tarzı değil midir? Bunu böyle uzun süre bize yakıştırmamız ayıp değil mi? Şimdi bizim karşımızda olsanız utanmayacak mısınız? Bu ölçülere sahip olmayan nasıl ben sağlıklı olarak Önderlikle yürüyorum diyebilir? Bu en tehlikeli bir bağlanma biçimidir. Şu anda benim gördüğüm en tehlikeli Önderlik ve parti bağlılığı, ordu ölçülerinin çok uzağında ‘başarıyorum ve savaşıyorum’ biçiminde kendini kandıran kişiliğin bağlılığıdır. Hatta ‘iyi kullanıyorum, hoşuma gidiyor’ diyen kişilik en tehlikelidir ve her yerde yaygındır.

Biz bu hastalığın önünü almak zorundayız. Bize böyle bağlanmayın; bize böyle bağlanacağınıza bizimle savaşın daha iyidir. Ben böyle bağlılıkları karşı cephede çalışanlardan daha tehlikeli görüyorum. Çünkü işin içinde imha var, dürüstlüğü kurbanı olma var. Bize doğru ölçülerle bağlı olanların kolay kaybetmeyeceği çok açıktır. Kendilerini çaresizliğe düşürmeyecekleri, çözümsüzlüğü bir kader olarak görmeyecekleri ortadadır. Ama bu kadar açık olan cevapları siz de kendinizde arayın. O kadar kapalı-sınız ki, sizde çözüm değil çözümsüzlük, yaratma değil varolanı kucaklayamama var; yine her türlü olgunluktan uzak, her türlü fırsatı değerlendirmekten yoksun kişilik özellikleri size tümüyle egemendir. Önderlik bağlılığımızı bile doğru ölçülere taşımış olsaydınız, şu andaki gücünüzü bin kat artırabilirdiniz. Güçlenmek istiyorsunuz, etkili olmak ve rol oynamak istiyorsunuz. İşte size onun ölçülerini, anahtarını veriyorum. Biraz bizim tarzımızı esas alırsanız, işte anahtarı budur ve bu çok açıktır.

Tüm tarihi süreçlerimiz boyunca bütün alanlara, ilişkilere, kişiliklere nasıl yaklaştınız? Nasıl bir eğitici, örgütleyici ve yönetici çaba içinde olduğumuz ortadadır. Ama bir de siz varınız. Kendinizle mukayese edin, arada dağlar kadar fark var. Şu gerçeği kendime sıkça söylüyorum: Bu arkadaşlarımız büyük bir tepki hareketi içindeler. Düzene bir tepkiniz var, ama PKKlileşmeye iki kat tepkiniz var. Protestoculuk -eskiden Rusya’da otzovizm, yani boykotçuluk diyordardı- önemli bir kesiminizde yaşanıyor. Bu kavramları henüz bilince çıkarmış değilsiniz. Yani sizde olgusu var, kavramı yoktur. Bir ara boykotçuluktan ve protestoculuktan bahsediyordunuz. Aslında şu oluyor: Dönemin görevi var, dönemin kesin tarzı ve temposu var, ona gelmemek protestoculuktur. Kendine göre yapmak ise boykotçuluktur. Ezici bir kesiminiz böyledir. Yani “ulaşamıyorum, yetişemiyorum, katılamıyorum, güç yetiremiyorum” diyenlerin büyük bir kısmını bir de bu tarzda adlandırmak mümkündür.

Düzene tepkiniz var, düzenden kopuyorsunuz, parti ölçülerine geliyorsunuz; ama onun düzenine tepkiniz var. Bu ne oluyor? Orta yerde birer boykotçu, protestocu olarak duruyorsunuz. Şu anda Türkiye toplumunun büyük bir kısmı boykotçudur, protestocudur, örgütün içine yansıyan da odur. Bu kötü niyetlice yapılan bir protesto değildir, objektif gerçekliğiniz boykotçudur. Gerçekten kökü derin olan çok ciddi bir eğilimdir. Birçok bireysel özellikte takılıp kalma bu eğilimle tanımlanabilir. En az içinden geldiğiniz düzen kadar parti düzenine de tepkili olduğunuzu görmelisiniz. Dönüşmeme, irade içinde eriyememe, kesinlikle bu konuda çok sallantılı ve kendini biraz da kamufle ederek yayma, tepki düzeyinin ne kadar gelişkin olduğunu ortaya koyar.

Bunu aşmaktan başka çareniz yoktur. Eğer parti tanımına denk gelen bir amacımız varsa ve büyük olmakta iddialıysanız kendinizi dönüştürmelisiniz. Hele “Önderlik hattında yaklaşıyorum” diyorsanız, bizim temsil ettiğimiz Önderlik hattı için genel politikleşmek de yetmez; ancak şahsi olarak da temsil gücünüzü tarzı ve temposuyla, anlayış derinliğiyle, çok iyi ideolojik, siyasal ve pratik yanla da bütünleştirdiğinizde Önderlik hattına bağlanabilirsiniz. Başka türlü Önderlik yine protesto edilmiş, boykot edilmiş olur. Böyle son derece yakıcı sorunlarınız var. Önderlik gerçekten kavranılmak ve temsil edilmek isteniliyorsa, bunun nereden geçtiği açıktır. İddia ve ispat edilmiştir ki, şu anda sürükleyici olan ve düşmanın halen yenmekte çare bulamadığı tek yaklaşım, tek ölçü budur. Gözlerinizin önünde olmasına rağmen, neden bunun üzerinde durmayı bilmiyorsunuz? Zormuş, keyfi buna engelmış! O zaman sen kimsin? Git, şansını başka yerde ara, burada gelişemezsin.

Görüyorsunuz, sorular doğru sorulursa, cevapları da doğru verilebilir. En önemlisi de kendinizi görmelisiniz. Şu konuda emin olmak istiyoruz: Ne olduğunuzu doğru tanımlamak kadar, ne yapmak istediğinizi doğru söyleyeceksiniz. Nasıl başlamak gerekiyor denildiğinde, sağlam bir başlangıç yapacak kadar var mısınız? İddia, bilinç ve kararlılık düzeyi olarak kendinizi ne kadar elverir hale getiriyorsunuz? Bu sorulara es geçmeyin, çünkü hayatidir. Sözüm dürüst olan, kendisine saygısı olan, ‘kolay yenilmeyeceğim, aldanmayacağım, inatla başaracağım’ diyen herkesedir, hatta özellikle onlardır. Tek başlarına da olsa amansız bir biçimde üzerinde durmayı bilirlerse şanslarını iyi kullanırlar.

Bir önceki değerlendirmemde saygıdan bahsetmiştim. En doğru saygı ifadesi, ikiyüzlülüğe girmeden, iyi niyeti ne olursa olsun onunla aldatmadan, sorulara cevap verme gücünü göstermek ve değerlere bağlanmayı göstererek saygısını sergilemektir. Gücünüz varsa, saygınız, tutum ve davranışlarınız anlamlıdır; düzeyinizi böyle gösterebilirsiniz. Bunu kendinize yakıştırın, böylesine yaşamaya alışın. İşte eğitimin, işte ordulaşmanın en temel başlangıcı, olmazsa olmaz kabilinden yaklaşımı budur. Size alelacele savaş görevi dayatan yoktur; alelacele şu yönetim altında, şu sınıf kişiliği etrafında birleşin diyen yoktur. Son derece özgür militanlaştırma imkânı veriliyor. Bu şans değerlendirilmeyenler yaşamları boyunca kendilerine en büyük kötülüğü yaparlar veya şanslarını değerlendirmemiş olurlar.

Bunun dışında tabii ki daha resmi ifadelerle parti veya ordu tarihi anlatılabilir. Kürdistan savaşını askeri çizginin gelişimiyle adım atmıştır. Bunun alanlara yansıtılması bir tarihçe olarak işlenebilirdi, eleştiri konusu olabilirdi. Ne kazandırdığı, yanlışlıklarıyla neler götürdüğü, doğrularıyla ne kadar görevi yerine getirdiği, ne kadar getirmediği biçiminde bütün bu yönleriyle ele alınabilir. Ama en önemlisi de bu geçmiş savaşım denemeleri günümüzdeki görevlere açıklık kazandırmak içindir. Hatta geneldeki teoriyle önümüzü ne kadar aydınlatıyorsak, teori o kadar anlam ifade eder. Şimdi biz ne yalnız geçirdiğimiz pratikle, ne de yalnız teorik aydınlatmayla önümüzü açabiliriz; sağlıklı bir çalışmayla teoriyi işlerliğe kavuşturabiliriz. Ama yalnızca bununla olmaz, geçmiş öğrenmek gerekir. Teoriyi biraz bilmek gereklidir; ama daha fazlasını yapmak, size sorduğum bu sorulara cevap vermekle mümkün olur.

Bazı temel tutumlardan bahsediyoruz. Şunu özenle vurguluyorum ki, konuşmalarda çok hayati ve ilke düzeyinde, temel tutum ve davranış düzeyinde bağlı kalmamız gereken hususlar var. Gücünüz varsa bağlanın ve dönemi kazanın. Geçmiş dönemlerde şanslarımızı ne kadar kötüye kullanmışlar, ne kadar fırsat elden gitmiş, bunları görün. İnsanın yüreği parçalanıyor. Kendi tarihinize

baktığımızda birçok şeyi ne kadar es geçtiğinizi, ne kadar saygısızlık ettiğinizi, ne kadar hiçe saydığınızı, ne kadar boşa geçirilen bir ömür olduğunu görürsünüz. İşte bundan büyük bir öfke çıkmalıydı. “Ben bu yaşamı affetmeyeceğim, bunu telafi etmek için önümüzdeki döneme şöyle yükleneceğim, şöyle sorumlu, şöyle çözüm gücü, şöyle bir çabanın sahibi olmak benim için de kaçınılmazdır. Bunlarla birlikte partim de var; ona Allah’ım diyerek değil, öz çabalarımınla başarılı olmayı bileceğim; örgütün gücünü hesaba katacağım, tarihi mirasımızı ve amaçlarımızın büyüklüğünü bir an bile olsun göz ardı etmeyeceğim. Ama buna rağmen esas sorunda kendime yükleneceğim, başarıyı kendimde doğrultacağım” demeliydiniz. İşte bu tutum sizi iddialı ve tutku düzeyinde başarılı kılabilir. Durum budur ve kendinizi bütünüyle bunlar ışığında çözmeniz, ondan sonra da sürece hazırlanmanız mümkündür.

Bu bütün parti için öngörüldü. Ancak şunu da kabul edemiyorum: “Doğru öğrendik, ama uygulayamıyoruz” diyorsunuz. Bu tutumda ısrar edene, sen aşağılığın tekisin diyeceğim. İster en üst yönetimde olsun, ister en sıradan savaşımcımız olsun, artık bunlara sergilenmesi gereken tavır budur. “Kocaman bir karargâh sorumlusuyum, birçok yetkim var, ama halen başaramıyorum” diyor. Herkes şikâyet halinde, herkes moralsiz, düzensiz ve sen de komutan olduğunu sanıyorsun. Bunlara kovulmalık da olsa yükleneceğiz. Ben artık şuna inanıyorum: Bu kadar kapsam, bu kadar amaç, bu kadar tarz ortaya konulacak, çaba gösterilecek, ama halen “Olmuyor, uygulanamıyor, yozlaşma var, çürüme var, her tarafı delik” denilecek. “Yürüyemiyorum, ister savaşa, ister şu alan çalışmasına, şu eyleme, şu kitle faaliyetine gidemiyorum, gitsem de altından çıkamıyorum” diyorsun. Sen kendini kandırıyorsun, sen başka oynamak istiyorsun. Nereye gidersen git, bizimle oynamayı bırak. İşte döneme dayatılması gereken tarzımız da bu olacaktır. Rapor gönderiyorlar, şikâyet etmedikleri tek bir satır yoktur. Böyle sorumluluk mu olur? Kendini bu kadar aciz bırakan kişilik kaybetmiştir. Ölçülerin bu kadar gerisinde olmaya hiç kimsenin hakkı olmasa gerekir.

Ben burada sizin pratik önderliğinizi yapmıyorum, bir ölçü olarak tekrar belirtiyorum: Eğer daha da yakıcı bir pratik önderliğinizi yapsam ve hele ülkede sıcak savaşım sahasında olsam, bu mevcut düzey bile solda sıfır kalır. Biraz saygılı olun ve anlayın. Pratik bir komuta önderliğinde ben olsaydım, gerçekten tek nefes alışı, tek bakış açısı, tek uygun adım geliştirdi; en üstün moral, en keskin doğru kavrayış, en can alıcı yerden vurma kesindi. Bunun dışında ara dönem, karıştırıcı bir dönem yaşamam ve bir boşluk bırakmam mümkün değildir. Şimdi buradayım ve bir toplantıyı idare ediyorum. Bir tane münafık çıksın ve “Ben dinlemek istemiyorum, ben buranın disiplinine uymak istemiyorum” desin. Kesinlikle bunu yapamaz. Neden? Çünkü bu benim yönetim gücüme bağlıdır. Bu yönetim gücüm varsa olamaz, böyle birileri çıkamaz. Ajan provokatör bile olsa mükemmel tavır göstermek zorundadır. Yönetim dediğin böyle gelişir.

Ama siz gidiyorsunuz, her türlü kural dışılık, laçkalık, şikâyetçilik yapıyor; “Ben yöneticiyim, ben alan sorumlusuyum, ben benim sorumlusuyum, bunu anlayamadım, hiç de anlamak istemiyorum” diyorsunuz. Ben halen bir eğitsel faaliyet içindeyim. Kesinlikle pratik askeri komutaya girmedim, kitleyi sürükleme görevi içine de girmedim, çok uzaktan eğitiyorum. Ama buna rağmen önderlik, otorite düzeyi açıktır. Bunu kendinize uygulayın: Acaba ne haldesiniz? Birimin canı çıkmış, laçka ve çürümüş, her birisi neredeyse diğerinin kuyusunu kazıyor, dağınık ve sistemsizdir. Sizin birliklerinizde tedbir almak, tek bakış açısı, görev alıp üzerine bir şahin gibi kendini atmaya hazır olmak var mıydı? Bu olmazsa kendinizi nasıl etkin savaşçı, komutan sayabilirsiniz?

Benim sizi yürütmem zor mudur? Dikkat edilirse, benim size dakikası dakikasına ölümüne şuraya fırla, burayı ele geçir demem zor değildir. Sizi eğitiyorum, bu düzeyi sizde yaratmak için çok büyük bir çaba sergiliyorum. Sizin ruhunuzu yenilemekten tutalım, birçok ikna yöntemiyle bilincinizi geliştirmeye, sizi doğrulara çekmeye çalışıyoruz. Kişiliğinizin eleştirisi götürüyorsa kesinlikle kendinizi düzeltin. İşte en can alıcı askerleşme dersi budur. Bir komutan düşünün ki, ondan şikâyet etmeyen tek bir savaşçı olmasın. Moralesiz ve en önemlisi de tehlikelerle yüz yüze olmaktan kendisini kurtaramayan komutan olur mu? Ama bu bizde çok yaygındır, hatta şu anda yüzde doksan böyledir. Bunu aşmak için parti ölçüleri gerekirmiş, bunun için çok yüksek ilgi ve hizmet gerekirmiş! Peki, komutan dediğin bu değildir de nedir, böyle yapmaz da ne yapar?

Uygulama sorunlarına böyle yaklaşılır, uygulama gücü böyle olunur. Kendini bize de yük teşkil eden, bizi de istismar eden yaklaşımlarınızı bir tarafa bırakın, bu noktada uygulama sorumluluğunu ve saygınlığını anlayıp gösterin. Lümpen olabilirsiniz, ters büyütülmüş olabilirsiniz, ama ben şimdi size doğruları belirtiyorum. Boykotçuluğunuzu bırakın; size daha yararlı, daha saygılı, daha sağlam ve yaşatır olan doğrulara gelin, onlara göz dikin. Kendi yaramazlıklarına teslim olmuşsun; düzene de tepkin var, ama PKK’nin nizamına da tepkin var. O zaman sen teksin ve ne düzene karşı ne de PKK’ye karşı bir şeysin. Arada en kötü kaybedecek olan kişisin ve gerçekte durumunuz biraz böyledir. Devrime hiç inancınız yoksa, o zaman size düşen yine kendi yerini doğru belirlemek, ‘düşmanlık da yapmam’ deyip yerine oturmaktır. Yoksa en üstte oynayacaksınız, yetkileri kendine yakıştıracaksın; ama işin abecesiyle ilgin olmayacak, pratik uygulama ve pratik hatta doğrularla yer tutma olmayacak! Yine teorik yaklaşımda da seviye tutturamayacaksınız, bütünüyle yaşamın devrimci tarzından eser olmayacak! “Ben en etkiliyim, ben iktidar savaşını yapıyorum, ben kendime yer açıyorum” dersin, adamı kulağından tutup atarlar.

Benim şimdi yaptığım da biraz budur. Ben neden bu kadar filan kişi merkezidir, filan kişi alan sorumlusudur deyip üzerine gidiyorum? Çünkü kendi ciddiyetini kendi eliyle aşmıştır da ondan. Yoksa çok sağlam bir adama böyle yaklaşılmaz. Ölçülere hükmeden adam zaten ağırlık sahibidir. Kaldı ki, biz gece-gündüz bunların arayışı içindeyiz, adeta yalvarırcasına bunların ortaya çıkmasına çalışıyoruz. Yetkisini böyle kullanan adam hafif adamdır.

Yurtseverlik Olmadan Bir Savaş Verilemez

Tarihi rolüne layıkıyla cevap vermeyenler tabii ki ancak aldanır, aldatır ve yerine otururlar. Tarihi özlemi ve iddiası olanların yeri çok sağlamdır, kolay sarsılmaz, kimse sarsamaz. Ama biz ne kadar çözüm gücü oluyorsak, siz de o kadar şikâyetçi oluyorsunuz. Son yılların çözümlenmeleri dünyaya öğretir; sizin dayattığımız şikâyetler ise dünyayı durdurur. Bende çözüm gücü ile sizdeki şikâyet gücü çok garip bir çelişkinin kendisidir. Belki şikâyetleri ortaya çıkarmak da ileri bir adımdır, ama bu kadar sancılı kılmak bana göre çok anlamsızdır. Yani her tarafınız şikâyet kokuyor, yetersizlik kokuyor. Adeta “Ben edemem, ben kalkamam, ben yürüyemem; yürüsem de, savaşsam da düşerim, endişe konusuyum, üzüntü kaynağıyım, yara bere içindeyim, zavallıyım, tehlikeli bir kontrayım” diyorsunuz. Oysa “Dirayet sahibiyim, nasıl yürüyorum, nasıl derinliğine akıyorum, nasıl eylem düzenliyorum” diyen kaç kişi, kolay ölmeyecek kaç kişi var? “Benim de bir sözüm var, nasıl yerine getirdiğimi gör” diyen böyle iddia sahiplerini gördünüz mü? Kendinize böyle olmaya dair bir sözünüz oldu mu, pratiğiniz buna elverdi mi? Bunlar en temel sorulardır.

Ben mi geçmişteki gibi yaşayın, dağlara ulaştığınızda o ilkelliği, o vahşiliği sergileyin diyorum? Edebi, disiplini o kadar bozun diye ben mi önerdim? Hayır, benim bunlarla bir ilgim yoktur. Bunlara karşı kıyamet koparan ben değil miydim? Çözümlemeleri açın, insafıca inceleyin, ne kadar tarihi çaba sergilendiğini görürsünüz. Bunu görmemek yoldaşığa sığar mı? Kutsal bağlılıklar, keyfi bağlılıklar ve “Bağlılığımızla seni istediğimiz gibi kullanırız” gibi yaklaşımlar da gösterilemez. Biz sizin gerçeklerinize böyle mi bağlıyız? Ben nasıl eleştiriyorum, nasıl çözüm yolu gösteriyorum ve bu bağlılığın en doğrusu değil mi?

Kendinizi orta yere atmışsınız. Sizi bu halinizle kim, kaçır alır? Kendimizi iyi değerlendirelim. Şimdi kendinizi piyasaya atsanız, bir ağa ya da patronun çevresinde yirmi saat çalışsanız, size ya bir şeyler verirler ya vermezler. Bunu da unutmamalısınız. Parti ortamı da üretim ortamıdır. Savaş üretimi de ekonomik üretimdir. Son tahlilde ideolojik üretim de ekonomiktir. Savaşı ve ideolojiyi üretmezseniz, ekonomiyi de üretmezsiniz. Biz açız, yoksuluz ve üretmek zorundayız. Kendimizi aşiret sürüsü olmaktan çıkaralım. Proletaryanın bir özelliği de üretici olmasıdır. Özgür proleter ideolojide, siyasette, kısacası bütünüyle eylemde, savaşta ve onunla ayrılmaz bütünlük içinde olan maddi üretimde kendi emeğiyle kendini her yönlü kurtarabilendir dedik. Adam parti içindedir, üretmiyor. Ekonomik faaliyeti var, ama açtır. Böyle proleter olmaz, bu köledir. Özgür proleter veya onun devrimcisi böyle olunmaz. Bunlar çok açık gerçeklerdir ve bunları anlamalısınız.

Bu sorduklarım hem eleştiri, hem çözüm yolu, hem teorik ifade, hem pratik tarzdır; kısacası gerekli olan ne varsa onu açıklığa kavuşturur. Ben kalkıp da bu da bir kaderdir, madem bizimkiler böyleyse, böyle gitsinler diyemem. Ama sizin dayattığınız budur ve ne yaparsanız yapın kendinizi böyle kabul ettiremezsiniz. Tekrar belirtiyorum: Önderlik öyle bildiğiniz gibi bağlanılacak ve tavır görececek bir kurum değildir. PKK olayı, kendinizi dayatıp yaşatacağınız bir yer değildir. Hesabınızı doğru yapın. Kesinlikle özümüze saygılı olmalıyız. İlgi gösteremeyenler ne kölelik teorileriyle, ne lümpenlik teorileri ve davranışlarıyla bizi de kendilerini de boş yere uğraştırmasınlar. Bu böyle yürümez. Yıllardır söylüyorum ve yürümediğini de görüyorsunuz.

Bunlar Önderlik sözleridir deyip dayattığım hususlar değildir; bütün bir çalışmanın planına ilişkin genel doğrulardır. Sürekli “Önderlik şöyle dedi, vay biz ne kadar uzağız” demeyin. Bu belirttiklerim bir savaş planı, bir ordu planıdır. Dışarıdan gelen herhangi bir adam da eğer bize iyi bir şey yapmak istiyorsa bunları böyle söylesin. Yani ancak Önderlik böyle konuşur, ancak Önderlik böyle yapar diye kendi kendinizi aldatmayın. Bunlar genel doğrulardır ve herkes için geçerlidir.

Her şeyden önce bu konuda varım diyenler ne söylediğini artık biliyorlar mı, göreve adım attıklarında kesinleşmişler mi? Ama yine de Allah’a havale eder gibi bize havale etmeyin. Bu kul işidir, bu insan işidir, bu kendi kendini bizzat yaratma işidir. Sizin gerilikleriniz ve yetmezlikleriniz karşısında boğuluyorum. Şimdi “Ben sana ne yaptım” diyebilirsiniz. Belki bana tek tek bir şey yapmadınız, tam tersine belki ben size birçok şey yaptım; ama genel anlamda tarihi kalıntılarınız, genel yetişme tarzınız boğucudur. Bu işlere çok geriden yaklaşımınız da geriye çekicidir. Bana göre oyunun çok gerisinde, kuralların çok uzağında, çabanın epey gerisinde kalıyorsunuz. İnsanın inisiyatif gücü de olmalıdır. Zaten tüm bu belirtilenler de sizde bir inisiyatif yaratmak içindir. İnisiyatifinizi daraltan, kişiliklerinizi zincire vuran kendiniz oluyorsunuz. Yaşamı kendisi için tutsaklaştıran kişi kimdir? Bunlar sizlersiniz. Biz bu zincirleri sürekli kırmaya çalışıyoruz. Aksi halde çok iyi biliyorsunuz ki bir zavallısınız. Belki şimdi yürek atışlarınız biraz hızlıdır, bir irade keskinliğiniz var; bazı olayları artık anlıyorsunuz. Ancak bu, biz kendimizi bu kadar verdikten sonra olmuştur.

Bu konuları anlıyor musunuz, anlayabildiniz mi? Tüm bu belirtilenlere rağmen halen kendini dayatan olumsuzluklar ve yetersizliklerin yanı sıra ordulaşmaya, savaşı derinleştirmeye ve yürütmeye engel teşkil eden iç ve dış engellerin üzerine amansız gitme ve benzeri tüm konularda aydınlanıyor musunuz? Gerçekten buna varsanız, biz de bunları aydınlatmaya devam ederiz. Eskisi gibi çocukça ele almaya gerek yoktur. Sabırlıyız, acele etmiyoruz, ancak inanıyorsak olur. Ben burada on altı yılımı dolduruyorum. Sabır mı sabır, inat mı inat vardı; çabalarım da ciddiyet de vardı. Bazı şeyleri esas aldım ve hem örgütü hem de yeterli yaklaşımları peşi sıra geliştirdim. Her şey uygulamadır demiyorum, ama bir adım da siz ilerletin. İşte yeni bir hamleyi yürütme gücünüz olacak mı? Bu belirttiklerimizi anlayacaksınız; her şeyi kader olarak dayattığınızı görmeyeceğiz.

Bu düşmanın özel savaşına başka türlü karşılık verilemez. Özel savaş bize çok kapsamlı, çok affedilmez, kabul edilemez biçimlerde yöneldi. Ben onun bir kininin bile, insanı yedi yaşından itibaren korkunç bir savaşçı yapabileceği kanısındayım. Ben sizin namus anlayışınızdan şüphe ediyorum. Kişiliğinizi bu konuda ağır suçluyorum. Durumunuzun farkında değilsiniz. Ben bütün halkın kişiliğini suçluyorum. Büyük alçaklık içinde olduklarını değerlendirirdim. Hele sizin gibi, düşmana olan kinini örgüte dönüştüremeyenlerden, doğru ordulaşmaya dönüştüremeyenlerden kuşku duyuyorum. Bunda haklıyım da. Çünkü böyle bir düşman, sana tarihin hiçbir döneminde, dünyanın hiçbir kesiminde uygulanmayan uygulamaları dayatacak ve siz ‘uygulamayı yapamıyorum, kavrayamıyorum’ gibi her türlü anlama gelebilecek sözlerle yaşam veya savaş gerçekleriyle oynayacaksınız; ben de size, ne kadar iyiler, yine bağrıma basayım diyeceğim! Hayır, ben bu onursuzluğu göstermeyeceğim. Bu konuda kendime söylediğim, aldanmam, aldatmam sözüm var. Siz de ne kadar acınası, ne kadar astığı astık da olsanız, size boyun eğmeyeceğim.

Sizler hal ve hareketlerinizle adeta şunu söylemeye getiriyorsunuz: Bu iş hiç de senin söylediğin gibi olmaz, yaşam biraz da dediğimiz gibi yaşanır! Ben de iddia ediyorum ki, o eşek yaşamıdır ve bütün halka da bunu belirtiyorum. İddia ediyorum ki, böyle bir savaşa konu olan bir halk, hele onun öncü partisi, eğer çok ciddi ölçülerde kendisine saygısını yitirmemişse, biraz duyguları varsa, biraz düşünce ve yeteneklerini çalıştırabiliyorsa bana göre yeter. Ben sıfırdan başladım, hiçbir şeyim yoktu ve bu duruma ulaştım. Bu seviyeyle kişi kırk türlü savaşı verebilir, her türlü örgütü yönetebilir, her türlü ordu birliği oluşturabilir, her taktik denemeyi başarıyla yerine getirebilir ve yaratıcı olabilir. Her sahada ve her yerde çaredir.

Kin çok ilkel bir duygudur, ama bizde haklıdır. Çünkü çok acımasız ve insanlığa yakışmayacak tarzda yönelen bir düşmanımız var. Bu nedenle çok ilkel bir duygu olmasına rağmen, bu kin tek başına sizi sürüklemeye yeter. Ama sizde bu yoktur. Sizin namus anlayışınız, kin anlayışınız bana göre ya çok geridir, ya çok çarpıktır, ya da daha çok birbirinize yönelme tarzındadır. Sizdeki bu şikâyetçilik birbirine yönelmedir, bu bastırma yine birbirine yönelmedir. Uzlaşmacı kişilik, kinsiz kişiliktir ve namussuzluk kategorisine girer; bu da hepimizde var. Uzlaşmacı mı uzlaşmacı, boyun eğmeci mi boyun eğmeci, bastırmacı mı bastırmacı, yoldaşını zora sokan mı sokan, sevmeyen mi sevmeyen konumuz veya onu kötü kullanma, kendini her türlü kötülüğe yatırma, yaratıcılıktan uzak olma gibi olumsuzluklarda ısrar namussuzluk değil de nedir, düşmanı göz ardı etmek değil de nedir? Bu kişiliklerde tabii ki sağlam bir duygu, kin ve inanç olmadı mı, istediğin kadar allame kesil, fazla adım atamazlar.

Büyük ihtimalle sizde bu temel duygular yoktur. Ben geçen değerlendirmemde bunu da biraz dile getirmiştim. Bu temel duygular olmazsa, kesinlikle savaşa giremezsiniz. Zaten bu çabaların sönük olması da, bu kin duygularınızın oldukça zayıf veya çarpık, hatta kendine yöneltilmiş olma özelliğinden ileri gelmiş olsa gerekir. Bu noktada kendinizi irdeleyin. Düşmana yönelimde bu kadar zayıf ve sönükken, parti içinde neden yetersizlik, uzlaşmacılık ve bastırmacılık oluyor? Bu kesinlikle düşmanın saptırıcı, egemen olmuş kültürü ve terbiyesinin bir sonucudur. Düşmana karşı çıkış yapmak isteyeninin hal ve hareketleri böyle olmaz. Kendinize neden böyle olduğunuzu sorun. Düşman, sülaleme, anama, babama ve bana şöyle yaptı ki, ben böyle uzlaşmacıyım, şöyle bastırmacıyım, keyfiyim, sekterim, başarısızım, yaratıcılıktan uzağım, moralden uzağım diyeceksiniz. Doğrusu budur; gerisi lafi güzafır, yalan ve aldatmadır. Yoksa düşman bana bunu yapacak, en sevdiğim ülkemi, en sevdiğim halkımı, en sevdiğim param parça edecek, yine binlerce yoldaşımı böyle paramparça edecek; ben de 'partileşmeye gelmem, uygulamaya gelmem, savaşa gelmem' diyeceğim! Bunu söyleyen alçaktır. Sen köylü ailelerin 'bizim bu namussuz oğlan, bu namussuz kızımız' dediği kişiliklerden yüz bin kat daha namussuzsun, köylü ideolojisine göre en namussuzsun. Çünkü iyi bilirsin ki, birisi geleneklere göre tavır takınmadı mı, gerekeni yapmadı mı horlanır. Vatan ölçülerinde düşünelim, özgür ve şerefli insan ölçülerinde düşünelim, bize yapılanları göz önüne getirelim ve ondan sonra da 'biz yapamıyoruz' diyelim. Bu durumda sizin ciddiyetinize nasıl güveneyim?

Size şunu da söyledim: Yedi yaşımdan beri beni yönlendiren basit bir öfkedir. Aile içinde öfke, giderek devlet içinde öfke beni bu savaşıyla itmiştir. Çevremde gördüğüm ne kadar kötülük ve çirkinlik varsa hepsine olan öfkem, her türlü haksızlığa karşı duyduğum öfkeler beni bu kadar savaşıyla itti. Biz böyle başladık; bunun teorisi, olanağı yoktu. Öfkeyle ne yapıldığını size göstermek için belirtiyorum. İnsan basit bir duyguyu bile esas aldığına, ona anlam verdiğinde, onunla yürümek istediğinde neye ulaşamaz ki! Ama başka insanlar da var, ben onları da tanıyorum. Bir maaşla -uzlaşma bu temelde bununla başlar-, iğrenç bir düşkün yaşamla, bir ahbap çavuşlukla, bir yarenlikle, bir karı kocalıkla, bir sırt sıvazlamayla ne kadar namussuzlaştığını biliyorum. "Benden bu kadar, ben fazla direnişe gelemem" diyenlerin, çok ucuz bir yaşamla düzene bağlananların kimler olduğunu biliyorum. Bunların yaşam düzeyleri karşımızdadır; tutkuları, ihtirasları, sevgileri, büyüklükleri karşımızdadır. Bir büyüklük, yiğitlik, bir merhaba, bir güzellik yoktur. Bunu çok iyi biliyorsunuz. Bu bir kader veya Allah'ın emri değildir. Kendi yaramazlığı ve namussuzluğunun bir sonucudur. Ne Allah'a ne dine ne de düşmana yükleyelim, sebep kendimiz oluyoruz.

Sen 'pratik yapamıyorum, çözüm gücü olamıyorum' diyorsun. O halde neyin gücü olursun, neyi görürsün? Ağzına bir sigara al, biraz afyon iç desek, buna bayılır. İlkel bir yaşam, bir ahbap çavuşluk desek buna da bayılır. O zaman siz savaş gibi çok ihtiras isteyen, intikam duygusu isteyen, amansız irade isteyen bir işe girmeye nasıl cesaret ediyorsunuz? Boşta kalmışsınız, belki paralı asker olmak istiyorsunuz; ama bu ölçülerle paralı asker bile olunamaz. Afrika'daki paralı askerler bile -bazen beyazlardan da deriyorlar- çok vahşicedir. Bizimki sefiller ordusudur ve bunu savunamayız da.

Kendimi asla beğenmiyorum; ama halk için, hepimiz için bu kadar yapabildim. Sizininki kadar fazla cesaretim ve fedakârlığım yoktur ve bu kadar yapıyorum. İster beğenin ister beğenmeyin, namus anlayışım bu kadarına elveriyor. Düşmanı bu kadar öğrendim ve ona bu kadar karşı çıktım. Yetişme koşullarım böyleydi, ancak bu kadarına beni seferber etti. Sizininkiler daha iyi elverebilirdi. Ben mütevazıca rahatlıkla böyle birisi olduğumu belirtebilirim. Ben tavır gösterdim, kelimelerle oynamadım, söz bir yerde pratik bir yerde demedim. Yedi yaşımdan beri özüme, söylediklerime hep bağlı kaldım; özümü çiğnetmemeye ve onunla büyümeğe özen gösterdim. Teorileştirdim, pratikleştirdim, duygularımı da bu temelde hazırladım ve gördüğünüz gibi yürütüyorum. Bir savaşın gelişmesi, bir halk savaşısının kendisini oluşturması böyledir. Namus duygusu, şeref ve hassasiyet duygusu, düşman duygusu böyledir. Neden bunu anlamayacaksınız?

Aslında incelemiyorsunuz. Örneğin benim ülke diye bellediğim yerlerin toprağına, taşına, ağacına, suyuna, kurduna, kuşuna, yılanına, kısaca her şeye gösterdiğim bir ilgi, bir bağlılık var. Başka ülke cennet de olsa hoşuma gitmez. Yani güzeldir derim, fakat kendimi onunla aldatmam. Bazı yerleri gidip gördüm de, cennet gibiydi. Ama bir saat kalasım bile gelmedi. Her türlü nimet, her türlü maddi ve manevi yaşam olanakları var, ama canım istemiyor. İşte yurtseverlik tarzım böyledir, yurtseverlik duygum budur. Kendi harabem onların kâşanelerinden daha değerlidir. Bunun mütevazı ölçüleri var. Ama siz başkalarınınkini görüyorsunuz. Türk saldırganları gibi yaklaşıyorsunuz. Türklük ruhu, egemen sınıf ruhu zaten budur. Onun gibi deveyi hamutuyla yutmak istiyorsunuz. Size aşlanmış, sizin yurtdışı yaşam düşünlüğünüz budur.

Bana bütün Avrupa'yı, buraları tapulasalar bile bir mağaramla değiştirmem. Ama bu ölçüleri bir de kendinize uygulayın. Sizler böyle misiniz? Çoğunuzu en güzelim dağlara ulaştırdık, oraları mahvettiniz. Bir bakış açınız bile sağlıklı değildir. Onda bir güzellik görmeye ve yaratmaya güç yetiremediniz. Neden? Çünkü yurtseverlik duygularınız yoktur. Yurtseverlik duygusu diye belirtilen, düşmanın "Türkiye bir dikkörtgendir, Avrupa şöyle güzeldir, dünyanın bilmem neresi nasıldır" bakış açılarıdır. Buna bayılıyorsunuz. Halen yurtseverliği özümsemiş değilsiniz. Çünkü hepsini dağlara gönderdik, ama onlar dağlara hor bakıyorlar. Hor bakma, içindeki yaşam olanaklarını değerlendirememelerinden belli oluyor. Eğer hor bakmasalardı, dört bin yıl önceki insanların nasıl yaşadığını inceleselerdi, orada en emniyetli ve en güzel yerlere girebilirlerdi, en tehlikeli tuzakları kurabilirlerdi, en tutkulu bir yürekle oraya sarılabilirlerdi. Ama bunlar ortaya çıkmamıştır.

Daha da sıralayabilirim ve daha önce sıralanmıştı. Yurtseverlik neden size gerekli, yurtseverlik olmadan neden bu savaş verilemez? Bunları size anlatamadık. Çok yüksek yurtseverlik duygusu olmadan bu işlere atılmak sizin için işkencedir. Kalbiniz yabancı ellerin güzelliğinde veya yaşam olanağıdaysa, siz iflah olmazsınız. Kalbiniz ve beyniniz oraya takılmıştır, ama gövdeniz ülkededir ve o da beladır. Paramparça olmuş kişiliklersiniz, kırk yere bağlanmışsınız. Yurtseverlik duygusu senin ruhunu bütün ülkenin ve bütün insanların gerçekliğine derinden bağlar. Bununla dünyayı kötüleyelim, şoven olalım demek istemiyorum. Ancak bunu yaptığımızda diğer halkların değerlerine saygılı olabilir, diğer halkların takdirini kazanabiliriz. Enternasyonalizm ancak böyle anlam ifade edebilir. Bir halkın yurtseverlik görevlerine bağlandığı oranda kendine saygıyı, insanlığa karşı saygıyı kazanmış olursun.

Bunun gibi daha birçok bağ var. Örneğin inanç, tarihsel yaklaşım, yoldaşlık bağı, örgütlenme gibi birçok şeyden bahsettim. Kaldı ki bunlardan artık bu kadar söz etmeye de gerek yoktur. Çünkü en yeterli şekilde ortaya konulmuştur. Artık yola çıkanlar sıkı sıkıya örgütlenmezlerse, böyle bir özel savaşa karşı dayanabilirler mi? Bu kadar örgüt bozgunculuğu yap, bu kadar örgüte gelme ve ardından 'ben savaşıyorum' de! Bu söylenmez. Ama bakın, ne kadar örgüte geldiğinizi görün. Ondan sonra ben savaşıyorum diyebilir misiniz? Bu bir aldanmadır ve bunu neredeyse yapmayan kalmadı. Örgütlenme, etle tırnak gibi birbirine gerekli-

dir. Ben daha hangi örgüt dersini vereyim? Tırnağımı sökeyim, bakalım nasıl acır. Örgütsüzlük bu demektir. Örgütsüz olmak aç kalmak demektir. Örgütsüz olmak, en güçsüz ve gelenin gidenin tekmelediği bir konumda olmak demektir. Ama zorbela örgütlediğimiz çabalara kendinizi nasıl dayatıyorsunuz? Bu objektif olarak düşmanca yaklaşım değil de nedir? Daha birçok özellik sıralayabilirim. Ama siz zaten temel noktalarda aşınmışsınız. Dolayısıyla başlangıçları bu temel noktalarda yeniden yapmalısınız.

İnsanların Birleşik Soylu Emeğinin Yaratamayacağı Değer Yoktur

PKK ideolojisinin politik çizgisinde bu söylenenler son derece açıklanmıştır. Bunları özümseyin. PKK'leşmek, savaş hattına girmek istemiyor musunuz? Siz niçin varsınız? Her şeyinizle buna bağlanırsanız çok güçlenirsiniz. Siz gerçekten güçlenmek, müt-hiş vurmak istemiyor musunuz? Evet diyorsanız, o zaman yolu budur. Neden tersini yaptınız? İşte ben buna öfkeliyim. Bir ülke sevginiz, bir tarihe bağlılığınız yoksa yaklaşmayın, gidin yabancılarla yaşayın. Bizim insanlık anlayışımız da var, biz sosyalistiz. Buna bir anlam veremiyorsanız yaklaşmayın. Bireyciyseniz kapitalistlerin yanına gidin, aksi halde ajan olursunuz. Başka yaşamların tutkunu olursanız o yaşamın ajanısınız; yani örgüt bozguncusuyunuz, yani ajansınız, çok iyi örgütlenmek iddiasında olmazsanız bozguncusunuz, ajansınız.

Ben bütün bunları belirteceğim ve siz yine “Biz örgüte gelemiyoruz, pratiğe gelemiyoruz, dağlara gelemiyoruz” diyeceksiniz. Peki, ne istiyorsunuz? “Ben de bilmiyorum, belayım” diyorsunuz. Ben de, böyle bela olacağınıza yerin dibine girin, kefeninizi kendiniz hazırlayın, mezarınızı kendiniz kazın, içine girin diyeceğim. Ayrıca kimse sizi yedirmek içirmek istemiyor. Bu dünyada kimse size bir merhaba bile demek istemiyor diyeceğim. Zaten sergilediğim bütün çaba da bundan kurtulmak içindir. Bana da kimse metelik kadar değer vermiyor, bir merhaba demiyordu; ne şeref, ne saygı vardı. Gerçekten çok iyi bir çocuk olmama rağmen, tabii bana göre hiç kimseden beklediğim anlamlı bir şey yoktu ve ben bunun savaşımına giriştim. Kendi utancımı, kendi sevgi ve saygı yoksunluğumu, kendi bilinçsizliğimi tersine çevirmek için savaşa yüklendim ve savaş yarattım. Siz de bunlara muhtaçsınız.

Sorularınız savaşın dili dışında hiçbir dille çözümlenemez. Zaten bu öğrendiklerinizi de öğretti saymıyorum. Tekrar belirtiyim ki, sizi yanlış büyütmişler, yanlış büyümüşsünüz. Size yanlış dil takmışlar, yanlış güdüleriniz var ve hepsi çok tehlikelidir. Gerçek kendiniz olmak istiyorsanız, gerçek bir değer ifade etmek istiyorsanız, bunun yolu gösterilmiştir. Değilse söyleyin, amansız bir biçimde bana yüklenin, ben size bin defa minnettar kalırım. Yeterli yolu, doğru yolu bana siz gösterin, size nasıl bağlanacağımı, bize nasıl hizmet edeceğimi görün. Kendi tarzınıza sevdalanmayın. Amin denmeyecek dualarınıza, sonuç vermeyecek çabalarınıza, özellikle düşmana kusulmayacak öfkenize, yoldaşa bağlanmayacak sevginize boşuna çağrı yapmayın; beni de böyle yaramazlıklarınıza bulaştırmayın.

Belirttiklerimizin doğru olduğunu ve sonuç aldığını sanırım dost ve düşman artık herkes kabul ediyor. Bu ispatlanmıştır. Günlük olarak hayli sonuç alıcıdır. Buna bağlanmak, iradeyi buna bağlamak olsa olsa sizi çok derin bir çıkmazdan kurtarabilir, sizi bir büyüklüğe ulaştırır. Sizin için çare budur. Halkın mücadelesine katkınızı bir kenara bırakalım, kendinize yapabileceğiniz en büyük iyilik budur. Hiç olmazsa kendiniz için bu iyiliği, bu büyüklüğü gösterin. Bu temelde kendinizi gözden geçirin, tartışmaya sokun ve yeniden kararlaştırın. Bu karar olumsuz da olabilir, yerine oturma biçiminde de olabilir. Ama eğer sağlıklı katılım yönündeyseniz, kesinlikle sizi yepyeni bir hayat yolunda, savaş yolunda çok büyük bir değer yapabilir; çok seçkin bir komutan, bir halkın kurtuluş savaşçısı, boyun eğmeyen ve kesin çare olabilen biri haline getirebilir. Güzel olan, beklenen budur ve gözümüzü buna dikmeliyiz. Tutkumuz buna yönelik olmalı, bunu fethetmek gerçekten bizde tutku olarak hakim olmalıdır. Bunu kendinize yakıştırın.

Geçmişiniz ne kadar korkutucu olursa olsun, ıslah ve affedici tarzda yaklaşım gösterin. Büyüklük taslamayın, alçakgönüllü olursanız kendinizi ıslah eder, affettirebilirsiniz. Daha da önemlisi, kendinizi doğrularla bütünleştirirseniz, kesin büyük güçlenme yoluna sokabilirsiniz. Her türlü partileşmeye, özellikle onun örgütlenme, ordulaşma ve savaşım tarzına büyük katkılarınız olabilir. Hatta bazılarınızı zaferi sağlayan komutan bile olabilir. Bunu amaçlayalım ve bu temelde kendimizi gerekirse büyük bir sabır ve çok ölçülü adımlarla düzelterek, gerektiğinde hızlandırarak, gerektiğinde çok acımasız ve yaratıcı bir çabanın sahibi kılarak yüklenelim.

Tarihin bize emrettiği ve halkın bizden dört gözle beklediği kişilik budur. Herkesin yaşadığı bu ağır yaşam koşullarında çıkış yapabileceği kişiliğin kendini gerçekleştirme katkısı böyledir. Biz kendi payımıza buna sınırlı bir anlam ve çabayla karşılık vermek istemiyoruz. Siz daha fazlasını yapın. Böyle yaparsanız layığınız olanı seçmiş olursunuz; çok ağır olan sorunlarımızdan başarıyla çıkış yapmış olursunuz. En yakınlarınızın, başta parti olmak üzere, beklentileri de bunlardır. Bunları en çok isteyecek ve başarmak durumunda olan sizlersiniz. Şimdi her zamankinden daha fazla şans siz yaşayanlardır, şans her zamankinden daha fazla başarıya yakındır. Mutlaka yerinde, yetkin ve tam kullanmayı bilmelisiniz. Bundan sonraki özellikle ordulaşma şansınızı, bunun çok değerli olan savaşım silahlarını büyük bir sorumlulukla, yeterince bir feraset ve olgunlukla, en darda kalındığında kesin çıkışı yaptırabilecek bir yaratıcılıkla bu işe katılım gücü gösterin ve bundan çekinmeyin.

Ben de bunun sorumluluğuna sonuna kadar varım. Bunun sonucunda başarının da geleceğine eminiz. Son gelişmeler, düşman cephesinde olup bitenler, eskiden bir rüya gibi olanın gerçekleşebileceğini gösteriyor. Ordulaşmaya ve onun derin savaşımına biraz daha doğru yüklenirsek, zaferi öyle hayal etmek veya çok uzak bir gelecekte aramakla kalmayacağız, günlük çabalarla yakalayabileceğimizi göreceğiz. Ben bunu başlarken de söylemişim ve tarih bunun doğru bir yaklaşım olduğunu ortaya koymuştur. Biz şimdi sonuca gitmek istiyoruz. Bu savaşımın hiç olmazsa belli bir aşamasını bu yetersiz kişiliğinizle çok anlamsız bir biçimde çok acı bir biçimde kaybetmemelisiniz. Artık neredeyse bütün halkın tutkusu haline gelmiş olan, ‘başarı neredeyse geliyor’ denilen, hatta sizin de oldukça inandığınız ve neredeyse başarıyoruz dediğiniz durumda büyük hayal kırıklığına uğramak ve uğratmak, büyük bir acıyla kendi sonunuzu getirmek istemiyorsanız, bu belirtilenlere dikkat edin. Bu temelde kendi şansınızı değerlendirin.

Kendinize saygının bir gereği olarak, bu kadar verdiğiniz sözlerin ve bu kadar çektiğinizin bir karşılığı olarak yüklenenlerin ve bu tarzda kendi görevini belleyenlerin önünü ben bile olsam kimsenin tutamayacağı kanısındayım. Sayıları çok sınırlı da olsa, bunların sonuç alacağına inanıyorum. PKK’yi de PKK yapan ve bu büyük başarısını ortaya çıkaran bu tutumdur. Bu tutuma ısrarla ve sadakatle bağlı olanların savaşı budur. PKK baştan beri böyledir. Onun her türlü savaşımı, ordulaşması, soylu ve özlü çaba sahipleri böyledir, gelişmeler onların eseridir. Yine her zaman belirttiğimiz gibi biz onların sözcüsüyüz. Bazıları ne derse desin, yine düşman ne söylese söylesin, sizler ne kadar boykot ederseniz edin, bu sözcülük işini, taktik işini, buna göre yürüme işini

düzenleyip giderek daha da yetkinleştirmesini görev bildim, bileceğim ve daha fazlasını da yapacağım. Biz bu temelde ordu çalışmalarında elimizden geleni yapıyoruz. Bunu sadece lafla değil, gördüğünüz gibi size oldukça hizmet ederek yapıyoruz. Bu öyle sıradan ve verimliliği olmayan bir hizmet de değildir; inancı olan, tutkusu olan ve halen yaşamımı bütünüyle adadığım bir çalışmadır. Bunu lafla değil, hep kendimi katarak gösteriyorum ve sizden de beklenen biraz budur. Vicdanınız ve ahlakınız buna bir yeterlilik göstermelidir. Kolay kolay ıslaha gelmeyen ve iflah olmayan kişiliğiniz kendini buna katma gücünü gösterebilmelidir. Yine bir türlü gelişmeyen düşünce ve yetenekleriniz ayağa kalkıp rolünü oynamalıdır.

Bu kez böyle başlangıçlar yaparsanız, kendinizi tarih karşısında aklayabilirsiniz. Çokça acılarınızın, sıkıntılarınızın, basitliğinizin veya düşkünlüklerinizin olduğunu biliyorum. Bunları ancak bu temelde aşabilirsiniz. Bizden başka söz beklemeyin. Gözeteceğimiz, takip edeceğimiz veya olur diyebileceğimiz pratik ne ise, sonuna kadar onun kararlığı ve bağlılığı içinde olmayı bir an bile göz ardı etmeyin. Kendinizi katın. Bu kesinlikle geçmiş dönemle kıyaslanmayacak kadar yetkin bir katılım olmalıdır. Ben bunu en yeni gelenlerden tutalım, en eski arkadaşımız için de belirtiyorum. Tüm çalışmalarımıza hemen her düzeyde katılanların hepsine, bu tarzda yürüyüşün sahibi olmayı göz ardı etmeyin diyorum. Bu önderlik, ne kadar alay da edilse, ne kadar ciddiye alınmasa da - düşman onu ciddiye alıyor-, en önemlisi de sizin tarafınızdan ciddiye alınmasa da, kendini yürütmesini bilen bir önderliktir. Yaşadığım müddetçe, hatta aldığım tedbirler nedeniyle, bu önderlik uzun yıllar, belki de yüzyıllarca yıl bu topraklarda etkisini sürdürür. Böyle ufuklu yaklaşın. Bazı gerçeklerin farkında olarak yaşayın. Bu sizin için anlamlıdır ve belki giderek daha yetkin ve sağlıklı adımların sahibi olmanıza götürebilir. Kendimden kaynaklanan hatalara sahip olmanıza kesinlikle rıza gösteremem veya bundan acı duyarım. Bütün doğrularınız bizden güç alırsa bundan memnunluk duyarız ve yapılan da budur.

Artık birlikte çalışma yürüttüklerimiz sözünün adamı olduklarını kanıtlamalıdır. Dikkat ederseniz, yine de önemli işler planlamak istiyoruz. Günlük olarak ne kadar safça deseniz, hatta düşmanın dediği gibi sonuçsuz kalır da deseniz, iddiamı daha da güçlü sürdürüyorum. İyi niyetiniz ve katkılarınız var, bunu artık sonuç alıcı kılın. Bundan intihar eğilimi çıkmaz, kendini tepetakla katmak gibi bir sorun veya kendini daha da gizleyerek katmak biçiminde de bir sorun çıkmaz. Oldukça yiğitçe ve sonuç alıcı olmayı bilme tarzında bir katma sonucu çıkar. Çok sevdalandığınız veya çok yoksulun, çok öksüzün adeta kendine sevdalanması gibi olan bu tarzı bırakın.

Her türlü açlığın ve yoksunluğun giderileceğine inananlardanım. İnsanların birleşik soylu emeğinin yaratamayacağı değer yoktur. Bu kadar kendinizi yoksul görmeye, saygısız ve sevgisiz kılmaya hiç gerek yoktur. Büyük saygı ve sevgi imkânları vardır. Büyük maddi ve manevi güçlenme imkânları vardır. Onlar da bu örgütün çizgisi dahilindedir. Ama sabrı ve çabası gereklidir. Zaten başka türlü de yaşanmıyor. Başkaları için dağlar kadar çaba harcıyorsunuz, bunun karşılığı bir çorbadan öteye değildir ve hem de bu en rezilcesine bir yaşamdır. Bütün bunlar bu kadar açıksa, bu çizgi ilk günde olduğu kadar şimdi de kesin başarılı adımların sahibi olabilir. Bu çizgi, şimdiki kadar birçok cephede sözüm ona komutanların ve parti adına hareket edenlerin çok anlamsız dayatmalarıyla boşa çıkarıldı. Yeni gelenler bunları çok iyi anlarılarsa partili ve ordulu olabilirler. Bu konuda kendilerini güvensizliğe sevk etmesinler; “eskiden hep böyle yaşadık, bundan sonra da böyle yaşarız” deme gafletini göstermesinler. Bunlar yanlış hesaplardır.

Ben de kendimi ayarlıyorum. Ne kadar ciddiye alınmasak da, belli bir duruş tarzımız var. Ben özgür bir insanım ve kendi dışımda irademi bağlayan herhangi bir güç yoktur veya varsa bile özgürlük hareketimizi sürdürecektir gücü halen gösteriyorum. Bu şu anlama gelir: Bu tarz, bu kişilik kendini yürütür. Şu anda ülkede yol açılmış ve yürüteceğim. Çok duygulu olmama rağmen, yaratılış kuralları gereği acımasız olacağız; gerekirse savaşı çılgınca, hiç akla hayale getirmediğimiz bir biçimde geliştireceğiz ve siz de bunun askerisiniz. Böyle olmazsanız, sadece şansınızı değerlendirmemiş olursunuz. Bize bağlılığınız başınıza bela olur ve kesinlikle bunu istemiyoruz. Kendim yüzünden, bana olan bağlılığınız yüzünden kesinlikle sizi zor duruma sokmak istemediğim gibi, bana ucuzca, hiç de kabul etmeyeceğimiz ölçülerle dayanarak asla benden güç alıp yaşayacağınızı da sanmayın.

Özellikle bundan sonrası zorludur. Çünkü ben de kendimi ayarlıyorum. Bana göre ne yaşmalı, ne yaşanmamalı? Bu kadar gelişmeden sonra akıllı olmak zorundayız. Kendimi eskiden bir ise şimdi bin yaparak yürütmek zorundayım. Halk bunu emrediyor. Üzerinde yaşadığım dünyada ancak böyle yaparsam kendimi biraz daha götürebilirim.

Sonuç, PKK çözümdür. Özellikle günümüzde onun askeri çözümü son derece önemlidir ve uluslararası etkisiyle, ulusal etkisiyle kendini kanıtlamıştır. Bunun gerillası yaşamın bütünüyle daha da kendisine bağlandığı, bütün siyasal gelişmelere bağlı olarak geliştiği seçenektir. Biz onun askeri ve siyasal çözüm gücü olmayı her şeyden öncelikli sayıyoruz. Bu çalışmalar böylesine sonuca götürülmelidir. Şimdiye kadar ne kadar plan yetersizliği, hazırlık yetersizliği varsa, bunları önemli oranda aşıyoruz. Ordulaşıyoruz. Geçmişte bu işi hep hafif ele aldık, başlangıçları hep çarpık yaptık. Çok çocukça ve keyfi tutumlarla bozduk. Hiç olmazsa bundan sonra ciddiye alalım. Bu kadar döne dolaşa üzerinde durmamın nedeni budur.

Yeter, kölelerin dili, düşmanın dili aşılsın; bozulmuş irade, felç edilmiş ve niteliği birçok yönüyle güdüleştirilmiş yanlarınız aşılsın! Şimdiden buna inanıyorum, bu mümkündür, bu işlere sağlam ulaşabiliriz. Her biriniz her türlü komuta görevine, alan görevine, çalışmanın şu veya bu özelliğine hükmedebilirsiniz. Kendi başına bu yeterli bir partidir, bu bir kongredir; en üst düzeyde kararlaştırma ve uygulama imkânlarına da sahiptir. Yalnız kendisinde bile başlatsa, bu ülke için yeterlidir. Siz de kendinize bu temelde bir anlam vermelisiniz. Bütün bu eleştirilere rağmen, yine kendinizi çok güçlendirmiş olarak vermeli ve çok gerçekçi olmalısınız. Başarı imkânı kesinlikle kendinizde çıkaracağınız çözümlere ve onun sonuçlarına bağlıdır. Bizden beklediğiniz hizmettir, onu da kusursuz yaptığımızı inanıyoruz. Eksiklik varsa daha da istemelisiniz. Ben bunun için varım. Fakat siz de layık olmayı kesinlikle bilmelisiniz.

24 Eylül 1994

Tüm Ordu Komutan ve Savaşçılarına Temel Perspektifler - III

BÜYÜK DÖNÜŞÜM SÜREÇLERİ ANCAK ASKERİ TARZLA AŞILIR

Kürdistan'da silahlı savaşımlı değerlendirirken, herhalde en kilit bir sorun da Ulusal Önderlikle askeri kişilik arasındaki bağlantıdır. Daha şimdiden ortaya çıkmıştır ki, Kürdistan'da uluslaşma, ulusal diriliş ve kurtuluş sorunları neredeyse tek bir kişilik çıkışıyla bağlantılıdır. Onun askeri tarzının başından beri mevcut silahlı savaşımlı en belirleyici tarzda bağladığı açığa çıkmışken, askerleşmemizin, askeri bir kişilik olarak kendimizi eğitim ve savaşımlı geliştirmemizin böyle bir gerçeklikle bağlantılı bir biçimde ele alınması kaçınılmazdır.

Herhangi bir askeri tarz, askeri kişilik ve onun yaşamı fazla sonuç vermediği gibi, özellikle sizin askerlikten bellediğiniz daha çok düşman ordusunda gerçekleşen tarzdır; daha da genel olarak sömürgeciliğin köleleştirdiği düzen altında şekillenen tarz aşılamadığında, bunun ne kadar tehlike arz edeceği saflarımızda da yaygın ve yoğunca görülmektedir. Sizin sadece askerleşmeniz değil, normal bir ülke yurtseveri olmanız, hatta temel ulusal ve sosyal değerlere bağlı bir kişilik olarak gelişmeniz bile, sandığımızdan daha fazla sizin düşman otoritesini çözmenize bağlıdır. Yalnız düşman otoritesini değil, yine onunla dolaylı bağlantı içinde olan iç ve dış dayanakları, özellikle geleneksel yapımızın yol açtığı etkilenmeleri de kişiliğinizde tamamen gözlemlemeniz ve onu aşma gücünü göstermenize bağlıdır.

Silahlı savaşımlı biraz geliştirmemiz çok açık olarak ortaya çıkarmıştır ki, siz gerek düşmanın düzen içi eğitimi veya onun oldukça ayakta tuttuğu geleneksel yapıyla öyle bir şartlanmışsınız ki, daha kendi sağlıklı ordulaşmanıza adım atmadan, onu tasfiye etmenin yalınkat ifadesi oluyorsunuz. Kürt kişiliğindeki derin zaaf askeri açıdan da burada karşımıza çok tehlikeli bir biçimde çıkmaktadır. Kendisi için asker olmayı bilmeme ve askeri kişiliğe ulaşmama çok belirgin olarak yaşanmaktadır. Buna ne sabır ve tahammül gücünüz, ne kavrayış gücünüz, ne de disiplin gücünüz var. Hepinizde herhangi bir isyancı duygudan öteye gitmeyen bir kişilik son derece etkilidir.

Geliştirmek istediğimiz çözümlerler sizin bu gerçekleri bir türlü anlamaya gelmeyen, anlasa da üzerinden çok yüzeysel geçip giden bir kişilik tarzınızın aşılmasına yöneliktir. Siz bu kişilikle Kürdistan'da kesinlikle ciddi bir ordulaşmayı başlatamazsınız. Zaten alan pratiklerini incelediğimizde görüyorsunuz ki, hem çok etkili savaşım verme şansını kullanamıyor hem de çok anlamsız kayıplar vererek tarihle oynuyorsunuz. Ama hiç olmazsa mutlaka bu konuda bir inceleme gücünüz olmalı ve doğru bir yaklaşım tarzını kendinize kabul ettirmelisiniz.

Yaptığım son konuşmalar sizi biraz ciddiyete davet etmek içindir. Çok önyargılı, gerçekleri kesinlikle inkâr eden ve sübjektif yaklaşımları had safhadaki fanatikler gibisiniz. İnatçı, hem çok edilgen, hem de çok bireyci ve bencilsiniz. Bu yaklaşım bizi kesinlikle ordu gerçeğine götürmez ve ben size bunu izah etmeye çalışıyorum. Çünkü ne kadar bilgi de verilse, teknikle de donatılsanız, yalnız 15 Ağustos Atılımı dönemini göz önüne getirirsek, çok iyi hazırlanan ve oldukça da kurullarla götürülmek istenen bir dönemde buna rağmen yapılan hatalar hiçbir kurtuluş hareketinde görülmemiştir. Ordu gerçeğiyle, gerillayla oynama sanıyorum başka örnekte bu kadar yaygın olmaz. Belirttiğim gibi, bu konularda yaşanan bu fanatizmi bırakmak gerekiyor. Bir işi iyi yapamadığımız çok açıksa üzerinde düşünün. "Daha iyi nasıl yapmalıyım" sorusunu kendinize sorun.

Halen günlük haberleri izliyoruz. Kazandırıcı taktikler çok açıkken habire çok anlamsız kaybettirenlerin kimler olduğunu, hangi alanda ne kadar olduklarını yığınla görmekteyiz. Bizim artık burada anlamamız gerekir dediğimiz husus, yaşayacaksınız ve yaşamakta kararlıysanız artık bunları görün ve kendi kişiliğinizde mahkûm edin hususudur. Giderek parti ortamında da bunları mahkûm etmenin doğru yaklaşımı budur. Hiçbiriniz sağı ve solu suçlamayla, kendini en gerici kalınlara bağlamayla savaş sorunlarına çözüm getiremez, kendinizi asker olarak da şekillendiremezsiniz.

Tuhaf tarzlarınız var. Fedakârlığı ve cesareti ölümüne gösteriyorsunuz. Ama bir tarz nasıl ele alınır, bir çalışma nasıl planlanır, nasıl düzene sokulur gibi konularda tam bir karmakarışıklığı esas alıyorsunuz. Üstelik bundan da hoşlanıyorsunuz. Zamanın nasıl geçtiği, olanakların nasıl çarçur edildiği hiç umurunuzda değildir ve bu yaklaşımla en çok kendinize zarar veriyorsunuz. Neden böyle oldu? Her gün soruyorum. Buraya kadar öyle fazla yıpranmışlığınız da yoktur, ama kendinizi neden ciddi bir kuruluş çalışmasına veremiyorsunuz? Afrika ulusal kurtuluş hareketlerinde bile adamların bu işe sıradan bir eğitimle başlayıp oldukça ordulaştıklarını biliyoruz. Kaldı ki, tarihte de birçok böyle düzenleme vardır. Size ne oluyor?

Aslında ben bu değerlendirmemde kendimle sizleri bir kez daha mukayese etmek ve karşı karşıya getirmek istiyorum. Çünkü ne halt işleniyorsa benim adıma işleniyor. Hiç olmazsa kendimi savunursam belki bir faydası olabilir, fazla karıştırılmaz. Ben öyle bildiğiniz gibi bir asker değilim, silaha da bildiğiniz gibi yaklaşmıyorum ve oldukça farklıyım. Zaten bu anlamda bütün süreçleri başlattığımız da biliniyor. Halihazırda son yirmi-otuz yıllık savaşım süreçleri gelip bize dayanmıştır. Önemli süreçleri başlattığımız gibi, şimdi de Kürdistan genelinde silahlı düzeyin bir nolu sorumlusuyuz. Tamam, bunu büyük bir sorumlulukla üstlendik, ama bunu anlamak gerekiyor.

Önderlik sorumluluğu neydi, nasıl başladı, nereye götürdü? Önderliksel çabanın ürünü olan ben, ideolojik, önderliksel ve siyasi olarak, özette yiyip içmeden tatalım bilmem ne yapmanıza kadar ki gereksinimleriniz uğruna nasıl çaba harcadığımı ve buna nasıl önderlik ettiğimi belirtmeyeceğim. Sadece silahlı savaşım anlamında bile yapılanları anlamazsınız, özellikle silahın gücünü doğru değerlendiremezseniz, Kürt gerçeğinde çok kapsamlı ve yoğunca görüldüğü üzere, her an kendinizi ve bizi vurmaya ve böyle bir karışıklıkla sorunu ortaya çıkarmaya son derece yatkınsınız. Zaten yüzlerce, binlerce örnekle de açığa çıkan bu durum sanıyorum sorunun kilit noktalarından biridir.

Önderlik ve silahlı savaşım konusu bir hayli anlamlıdır. Çok çeşitli dönemlerdeki çözümlerlerde tarzınızın çok ilkel bir isyancılığı aşmadığını, planlı ve Kürdistan devriminin doğasına göre -bu, PKK'de ifade edilmiştir- bir düzeyi esas almadığını ortaya koymuştuk; asi-avare, isyancı eşkiya topluluğundan tatalım düzenin askerleri gibi hareket etmeye kadar bir yığın yanlışlıklarla kendinizi sürece dayattığınızı belirtmiştik. Aslında şimdi bunu durdurmak istiyoruz. Böyle ordulaşma, böyle askeri kişilik olmaz ve elinize de böyle silah verilmez. Bu işin önünü hiç olmazsa şimdi alalım diyorum.

Siz kim, askeri kişilik kim? Siz kim, askeri komutanlık kim? Siz kim, askeri yaşam kim? Bu bir hevesti ve biz de alet olduk; size silah verdik ve sorumluluğunu üstlendik. Ama gel onu bana sor. Şimdi bunu önlemeye çalışıyorum. Bizi tamamen bir yenilgiye götürmenizi önledik. Kendi çabalarımızla kesinlikle buna imkân tanımadım. Yoksa siz bizi bin defa kahretmişsiniz. Kendi tarzınıza bakın: Yenilmedik bir yeriniz, tasfiye edilmedik bir yaklaşımınız var mı? Yenilgili kişiliklersiniz, düşmandan daha çok kendine vuran kişiliklersiniz. Bu sizde ne kadar etkilidir? Acaba değerlendirmekte, bu konuda kendi payınızı çıkarmakta dürüst dav-

ranabilecek misiniz? Kilit sorun budur. Çoğuna söylüyorum: Şimdi kalkıp da kendi ağalıklarına ve beyliklerine bizi çalıştırmak akıl kârı değildir; bizim de bu anlayışlara karşı kendimizi savunmamamız, kendimize yapabileceğimiz en büyük alçaklıktır.

Yirmi yaşındasınız ve eğer doğru bir askerleşmeyi bilmiyorsanız sizi paramparça etmek gerekir. Vatan adına ayağa kalkacaksınız, ama özgürlük adına en temel sorunlarda çözüm gücü olmayacaksınız ve birçok şeyi kaytaracaksınız! Her arkadaşım baştan bugüne kadar beni ne kadar boğuntuya getirdiği değerlendirilmelidir. Ben ahım şahım çalıştım demiyorum. Ama düşmana karşı bir çalışma mevzisini bu açıdan da, askeri açıdan da eksik etmedim. Bunu oldukça garantileyebilecek durumdayım. Bütün süreçleri biz başlattık ve halen de günü gününe sürdürüyoruz. Çoğunuzun dağda dolanmanız ve dünya kadar sıkıntı çekmeniz beni fazla ilgilendirmez. Beni ilgilendiren askeri sanattır, bu sanata göre çalışıp çalışmadığımızdır. Hamallara da, eşeğe de her gün çok yük bindirirler, deve de çöllerde aylarca yük taşır. Bununla hamal hamallık yapmaktan, deve deve olmaktan, eşek de eşek olmaktan çıkmaz.

Askerlik bir sanattır, hem de en ince bir sanattır. Askerlikte taktik önderlik, sanat adı altında en çok oynanan önderlik tarzı oluyor. Bizim silahlı savaşımızda da bu böyledir. Şu anda en çok bayıldıkları taktik önderlik oluyor. Ama ordulaşmayı ve askeri yaşamı en çok da bununla bozuyorlar. Sizi ne yapmak gerekir, sizleri nasıl değiştireceğiz? Askeri taktik böyle olmaz, askeri yaşam böyle olmaz, hele komutanlık ifadesi hiç böyle olmaz. Bunları nasıl anlayabileceksiniz? Biliyorum, kültürel temeliniz zayıftır. Bu iş inceleme ister, kültürel gelişme ister, büyük bir edep ve formasyon işidir. Siz bu konularda ne kendinizi geliştirebildiniz, ne başkalarından öğrenebildiniz. Ama yine de sanat sanattır ve ancak gerekeni yerine getirildiğinde iyi temsil edilebilir.

Acaba kuralları ve yaşamı bu kadar altüst etmenizin benimle ne bağlantısı var? Buna neden yol açmış olayım, sizin bu tarz dayatmanızı neden önleyemedim? Bunu biraz anlamak istiyorum. Halen bütün bu çabalara rağmen istenildiği gibi bir kıvama getiremiyorsunuz. Ya siz çürük bir malzemesiniz ya da biz çok kötü bir ustayız. Bunu bir kader olarak görmüyorum. Sizin bu yaşamınızla, bu çalışmalarınızla benim yaşamım ve çalışmam yüzde yüz birbirine zıttır.

Şunu baştan söyledik: Aslında sizin düşmana mı karşı olduğunuz, yoksa geliştirilmek istenilen Önderliğe mi karşı olduğunuz belli değildir. Belki bizim temel okullarımız yoktur, uzun boylu üzerinizde eğitim yapabilecek bir imkânımız da yoktur; ama bizde Önderlik kendini eğitime sanatıdır. Aynı şekilde benim de okullarım yoktu. Ben hep düşmandan, zayıflıklardan, etrafımda olup bitenlerden öğrendim ve halen de öyleyim. Bu yöntemle önüme çıkacak bütün sorunlara cevap verebiliyorum.

Son günlerde düşmana bakıyorum, onlara verdiğimiz üslup olağanüstü sürükleyicidir. Gerek askeri taktiklerinin, gerekse siyasal taktiklerinin gelişmesinde beni değerlendirerek vardığı sonuçlar son derece ilgi çekici ve hayli de yoğunudur. Başbakan olsun, Genelkurmay Başkanı olsun, irili ufaklı birçok kadrosu olsun, sanırım tamamen bizim stilimize dayanarak açılım yapıyorlar. Bu, basına da yansıyor, yoksa kendim söylemiyorum. Ben sizi tekrar ağır bir biçimde suçlamak istemiyorum, ama düşman kadar saygınızın olmadığını birçok yönüyle belirtmek gerekir. Genelkurmayın alan tutma sorunu dediği olay, benim çok önceden bir taktik belirlemem olarak söz konusuydum. Yine tempo konusu -Tansu Çiller'in kendine edindiği bir tempo var- tamamen bize göre ayarlanmış bir tempodur. Aslında saygı duyuyor ve bravo diyorum; çünkü akıllılar, öğrenmesini biliyorlar. Bir de aklıma siz geliyor-sunuz, gerçekten bunlar kimin, kimden geliyorlar, düşmana saygı ve bizimkilere nefret neden diyorum. Çünkü öğrenmesini bilmiyorlar. Düşman o içi kof kendi uğursuz, haksız, zalim ve insanlık dışı amaçları için akıllıca kullanıyor ve hayran kalıyorsunuz. Düşman düşmandan öğrenir. Peki, siz nereden öğreneceksiniz?

Defalarca örnek gösterdim: Türk asker tipinden de birçok şey öğrenilebilir, ama siz hiç öğrenmiyorsunuz. Babadan kalma kültürle veya sokak kültürünüzle yaşıyorsunuz, o da hiçbir işe yaramıyor. “Sen yine idare etmek zorundasın” diyorsunuz. Bu, lümpenin idare etme tarzıdır. Lümpenizm sizde son derece etkilidir. Ha lümpenin ahbap çavuşlukla bağlılığı, ha sizin bağlılık düzeyiniz, ikisi arasında pek az fark var. İş çok kolayından, sadece yarenlik ve ahbaplıkla ele alıyor veya bazı kelimelere sığınarak, “PKKliyiz, hayatımızı ortaya koyduk, bilmem ne ettik” gibi bazı tekerlemelerle sorunun üstesinden gelmek istiyorsunuz. Bu yanlış! Gerçekten düşman kadar bizden öğrenmeyi istemiyorsunuz.

Düşman çok zekidir ve bütünüyle şekillenmiştir. Ayrıca basından izledim; herkes “Hiç kimse bu hükümetin böyle olacağını beklemiyordu” diyor. Aslında özel savaş düzeni de en az devrimci düzen kadar ciddiyet ister ve adamlarda bu ciddiyet var. Ölüm kalım savaşı veriyorlar. Önderlik tarzının belirleyiciliğini kesin kavramışlar ve olduğu gibi de benimsiyorlar. Zaten Türk elidinde bu son derece belirleyicidir, tarih boyunca da böyle olmuştur. Şu anda Amerika'yı ve Almanya'yı bırakmışlar; kendi ordu stillerini, hatta yönetim stillerini benim biraz yükseltmek istediğim tarzda götürmek istiyorlar ve bayağı sonuç da alabilirler. Çünkü benim yönetimim etkilidir, sonuç alıcıdır. Onlar bunu çok iyi kestirdikleri ve biraz da olanakları olduğu için birleştirip dayatıyorlar. Halen de çürümüşlükte kendilerine göre bir direniş gösteriyorlar.

Bize Kahramanca Ölüm Değil Kahramanca Zafer Gerekir

Kendinizi biraz ölçüp tartın: Sizde saygınlık çok zayıftır, kendini toparlama çok zayıftır. Şöyle bir bağlılık tarzı var gibime geliyor: Çok geleneksel bir aşiret kültürü var ve akrabalık, ahbap çavuşluk ve hemşehrilik yaklaşımları sizde çok yoğunudur. Bizi bu yargıya boğuyorsunuz veya bu yanıyla, bu geleneksel duyum, duygu ve alışkanlıklarla bize yaklaşınca kesinlikle tarza gelmiyor ve her şeyi böyle bırakıyorsunuz. Bize de ‘götür ağa, götür reis, götür Başkan’ diye yaklaşıyorsunuz. Ama dikkat edilirse bu en tehlikeli bir tarzıdır. Beyninizi yormaya, ruhunuzu oldukça yenilemeye ve özgür tutmaya gerek duymuyor, ne de olsa reis yapar diyorsunuz. Aşiret kültürü başa beladır. Dikkat ederseniz, köyler ve aşiretlerde baba, pir, seyit veya şeyh için en iyi bunlar düşünür, en iyisini bunlar yapar derler. Daha da geleneksel olarak Allah en iyi bilir, en iyi yapar denir. Sizin kendinize yakıştırdığınız felsefe budur. Yoksa bu kadar dağınık bir kişilik olmaz.

Aşiret bağlarından, geri aile bağlarından yeni yeni kopuyorsunuz. Ben bu gerçeği inkâr edip ne diye böylesiniz demiyorum. Ama hiç olmazsa farklı bir gelişmeyle karşı karşıyasınız. Zaten Kürdistan'da bu tip bir önderlik gelişmesi olmazsa, sizin o geleneksel bağlılıklarınız bir saat bile dayanamaz. Kişiliğinizi ne sanıyorsunuz? Kendinizi gerçekçi kılmak zorundasınız. Bu mevcut kişiliğiniz kaç saat değerlendirilir? Bazılarınız zindanda, dağda direndik diyorsunuz. Direniyorsunuz, ama düşman kuşatması altındasınız. Direnişinizin stratejik, taktiksel açıklanması ve başarıya gitme durumu yoktur. Zindanda direnmişsin, ama adam isterse yirmi dört saatte yerle bir eder. Çünkü zaten esirsin, kedinin fareyle oynadığı gibi seninle kafeste oynuyor. Çok çok ölürsün, başka sonucu var mı? Dağda pasif savunmasın, kuşatmaya alınmışsın. Hali hazırda düşmanın tutmak istediği durum budur ve bu konuda

gayet etkilidir de. İstedğin kadar diren, çatış; ama pasif savunmayı aşmazsan seni bekleyen ölümdür. Bunun kurtuluşla ne ilgisi var? Aslında çoğunuz bundan bile habersizsiniz, yaşamınızdan bile haberiniz yoktur.

İşte bu kültürden dolayı inatçı ve yaratıcı olamıyorlar. Hiçbir komuta yapımızda tutkulu biri fırlamıyor; “Ben şu pasif savunmayı delegeğim, şu kuşatılmış durumları boşa çıkartacağım, şu yenilmiş veya yenilmeye açık düzeni değiştireceğim” demiyor. İçinizde böyle diyen var mı veya herhangi bir komuta bölgemizde böyle bir çıkış gerçekleşiyor mu? Bizim bin bir dayatmamız olmasa, herhangi bir gelişme sağlanabiliyor mu? Ölüyorsunuz, yaşamak için şunu yapın diyerek ancak zorbela sizi biraz yaşattırırız. Yani kendinize karşı biraz vicdanlı olun, bazı soruları sormayı bilin. Sizin tarzınız bin defa kendini imha eden tarzıdır. Kişiliğinize bakın: Beğenilecek bir yanınız var mı? Sağlıklı oturmayı bile beceremiyorsunuz. Neden yıllarca önce bunları böyle özümsemişsiniz?

Bir soruna bakmayı bilmiyorsunuz. Alanlara bakın, biraz inceleyin, oralarda askeri yaşam ne kadar ciddidir? Ne ciddiyeti? Bin bir emekle verdiğimiz olanakları bile düşmana peşkeş çekmekten alıkoyamıyorsunuz. Sonra da “Ben bunu anlamam, ben yine benim” diyorsunuz. Bunun bir yalan olduğunu biliyorum. Zaten bizim toplumumuz genelde lümpen bir toplumdur. Biliyorsunuz ki, gençlik lümpenizmin batağına müthiş batmıştır. Eskiden Çin’de, Hindi Çin’inde gençliği afyonla uyuşturuyorlardı. Sanırım sizin düşmanın uyuşturucu etkisi altında kalmanız orayı çok aşılıyor. Bu salt maddi bir uyuşturucu olsaydı üstesinden gelirdik. Ama bu alışkanlıkların uyusturuculuğudur. Bu, lümpenizmin çeşitli boyutlardaki alışkanlıklarının uyusturuculuğudur. Bunlar her türlü fanatizme, her türlü hayali ve gerçek dışı değerlendirmelere, ona göre uyduruk dayatmalara götürüyor ve bu da sağlıklı bir başarıyı elde etmemize fırsat vermiyor. Bütün karargâhlar ve alanlar ortadadır. Hiçbirisi ben bu çalışmaya göre kendimi hazırladım diyemiyor. Yani en hazırım diyenin bile bir başarıyı kesinleştirme diye bir derdi yoktur.

Evet, çok kahramanca ölürüm diyorsunuz. Ama bize kahramanca ölüm değil, kahramanca zafer gerekir. Sen bana ölümden değil, zaferden haber ver. Biz bunun için başlamışız ve askerlik de bunun içindir. “Ben incelemeye yanaşmam, ben gerçekleri olduğu gibi görmeye hiç yatkın değilim, ben sarhoşum, dayatmacıyım, keyfiyim” der gibi bir haliniz var. Bu sizin pratiğinizdir ve buna bakarak ne olduğunuzu anlayabilirsiniz. Bununla bizim çabalarımızı muhakkak ki delik deşik ediyorsunuz. Bir devrimci ancak düşman karşısında bir değerse anlamı olabilir. Sürekli örgüt içinde sorun çıkartmak, biraz tartışma özgürlüğü var diye şikâyetçiliği tırmandırmak tehlikelidir. Ben halkın dili çözülsün, çalışanlar da biraz bürokratik yönetimleri aşınlar diye fırsat sunuyorum. Bir bakıyorum binlerce rapor geliyor; şikâyet edilmedik, görev ve sorumluluk anlayışıyla bağdaşan tek bir cümle, tek bir satır yoktur. Hepsinde şikâyet, hepsinde nasıl edemez, nasıl yapamamış, nasıl bozulmuş gibi olumsuz var. İnsanın ben bu devrimciliğinden anlamadım diye kendisine sorası geliyor. Hep bozuyorsa, hep bozuluyorsa, hiçbir işin üstesinden gelemiyorsa, kendini bir yere atıp demeyeceğim, ama kendini halletsin. Senin kendine saygın yok mu? Başaramıyorsan, yönetemiyorsan, bunun nedenlerini araştır.

Son günlerde artık ben de bu tür raporlara tepkiyle karşılık veriyorum. Çünkü binlercesi bu havayla gelişirse, ben tek tek nasıl cevap vereceğim? Kaldı ki, cevaplarını yıllarca önce vermişim, ama saygıları yoktur. Düşünün, insan herhangi bir çalışmaya girdiğinde nasıl olmalıdır? Ben herhangi bir çalışmaya girdiğimde kusursuz çalışıyorum. İnsan ilişkilerim, kitle ilişkilerim, eğitim ilişkilerim, herhangi bir dost ilişkim mükemmeldir. Hepsi bütün adımlarda sonuç alıcıdır. Bunu da sergiledik, hepsine de gösterdik, yani millitanlık biraz böyle olmalıdır. Kimi gidiyor, “Beni şöyle ölüme terk etti, şöyle ilgilenmedi, ben şöyle protesto ettim” diyor. Bütün bunlar düşmana hizmettir ve ancak eğitilmiş bir kontra buna yol açabilir. Sağduyusunu yitirmiş ve tipik birer kocakarı olduklarını şimdi hepsi böyle ortaya çıkarıyorlar. Üstelik bu umurunda değil; yüreğine ne geliyorsa, ağzında ne bitiyorsa onu söylüyor. Önderlik bu yaklaşımlara gelmez veya Önderliğe böyle yaklaşım gösterilmez düşüncesi hiç aklına gelmiyor. Tam tersine, aklına gelmeyen veya zorbela gelen ne kadar bozuk düşünce varsa, biraz daha zorlayıp çıkarıp yazayım diyor. “Benim sorumluluğum var, sadece yazımlama değil, bizzat başarıyla yapma gereğim var” demiyor.

Şöyle bir savaş anlayışları var: Gidiyorlar, sistemsiz ve plansız hareket ediyor; ölümüne savaşa atılmayı gerçekleştiriyorlar. Sizde kendinizi böyle savaşa atın diyen yoktur. Benim kesinlikle bunu onaylamam mümkün olmaz. Ben savaşa böyle atılmaya ahmakça atılma diyorum. Benim tarzım bellidir ve son derece planlıdır; kırk defa ölçer, biçer, kırk defa etrafımı yoklar ve öyle adım atarım. Bunu bin defa söyledim, neden anlamak istemiyorsunuz? Bu size silahı veren ve günlük olarak her şeyinizi paylaşan kişi, sizin sandığınız gibi ne de savaşı ne de savaşa yaklaşır. “Biz bize benzeriz, benim savaçlılığım böyledir” anlayışına hiç anlam veremiyorum. Yani bir peşmerge türü savaçlılığı, bir de sizin savaçlılık türünüzü gördük; ikisi de beladır. Belki bu savaç yürüyor, bazı gelişmeler de var diyebilirsiniz; ama sayenizde olmuyor. Sizin sayenizde kaç defa yenilgiye götürüldüğümüzü gelin bana sorun.

Beni adeta buraya mıhlamışsınız. Acaba biz kimin için burada mıhlanmış durumdayız? Çok büyük bir tarihi dava olmasaydı, bu kadar sabır gösterilir miydi? Tabii siz bu kavramlarla kendinize soru sormazsınız. Sizin için önemli olan ya çok basit ölümünüz ya da yaşamınızdır. Önemli olan bu değildir; önemli olan biraz ulusal, genel askeri boyutta düşünebilmek, ona göre kendini ayarlayabilmektir. Şimdi bunları bu kadar tekrarladığım için bunlar abecedir diyeceksiniz. Doğru, abecedir. Ama sen buna göre yaşadın mı, buna göre davrandın mı? Kime anlatıyorsun, senin pratiğin kime hizmet etmiştir, yıllarını nasıl geçirdin? Cevap vereceksiniz, yoksa siz zirdelisiniz diyeceğim. Ya da kavga edelim, gelin birbirimizi vuralım; zorla, sopayla sizi adam edinceye kadar vuralım. Bunu istiyorsunuz. Zaten alışmışsınız, düellocu bir kavga tarzınız var. Düşmana karşı da düellocu, bana karşı da düellocusunuz. İçinizde büyük nizam, büyük disiplin fazla etkili değildir.

Şu açıkça ortaya çıkıyor ki, ulusal kurtuluş savaşımızdaki önderlik gelişimiyle sizin savaçlılığınız arasında büyük çelişkiler vardır. Ne yapıp edip bu çelişkileri incelemesini bilin. Hiç olmazsa savaşa katılıp katılmayacağınızı bilin. Bu önemlidir. Fakat bu tarzınız beladır. Bir eğitim olayına bakın: Neden halen bu kadar sorumlulukla yürütüyorum ve siz neden bir tek birimi bile eğitemiyorsunuz? Neden bir yoldaşa saygılı yaklaşamıyorsunuz? Niyetinizden şüphe etmiyorum, sorun niyet falan değildir; sorun, sanatı gereklerine göre yapmaktır; bir taktiğiniz varsa ona yetişebilmektir. Zaten profesyonel askerlik de budur. Keyfiniz ne kadar istiyorsa amansız onu yapıyorsunuz. Askerlikte keyif olmaz. Askeri yaşam tamamen en profesyonel olan yaşamdır. Dedikleri gibi emir demiri keser veya en saçma emirler askerlikte vardır; insanın bütün bellediklerine ters kararlar askerlikte çıkar. Ama yine de uyum olursa askerlik askerliktir. Bunu bilmiyorsanız tarih biliyor, askerlik sanatının en belirgin ifadesi budur. Siz tam tersini yapıyorsunuz.

Tekrar belirteyim: Yıllardır neden taktik önderliğe gelinemiyor? İçinize askerliğin bu önemli özelliğini, yani profesyonellik ilkesini sindiremediniz. Hoşuma gitmese de, doğru bulsam da buna uymam gerekiyor. Zaten doğaldır, askerlikte keyfe göre ve

hoşa giden herhangi bir şey olmaz. Ben de dahil, her şey biraz zorlayıcıdır. Örneğin kararlar zorlayıcıdır, ama askerlikte daha çok zorlayıcıdır. Askerlik aynı zamanda dönüşümdür. Büyük dönüşüm süreçleri ancak askeri tarzla aşılır ve bu da insanı zorlar. Şimdi siz keyfimce olsun, ne olursa olsun diyorsunuz. Kürdistan'da ordulaşamamanın en temel nedeni budur. Şu anda ordulaşamamızın bu kadar zorlanması sizin bu profesyonelliğe gelmeyen keyfi özelliklerinizdendir. Sizde çok egemen olan 'savaşırım, ama istediğim gibi, istediğim zaman plan yaparım, istediğim zaman eylem başlatırım, istediğim tarzda komuta ederim' anlayışlarıdır.

Hayır, böyle yaparsan ağzınla kuş bile yakalasan biz ordulaşamayız. İşin içine keyfiyet girerse sen orada farklı şeyler yaparsın, diğer alan da farklı yapar; böylece herkes apayrı yaparsa orada kargaşa çıkar. Ordu milimi milimine sistem ister, düzen ister. Sıkışınca kimisi kendini yere atıyor, kimisi kaçıyor ve en önemlisi de -ki, bunlar etkileyici olanlardır- kimisi feodal geleneklere ve peşmerge kültürüne göre ağalığını konuşturmak için bin bir kılığa giriyor. Silahlı olmanın, emrinde silahlı güç bulundurmanın gücünü en ince bir tarzda kullanarak daha da derinleştiriyor. Bunun anlaşılacak bir yanı yoktur. Siz eskiden bir sigara için takla atardınız. Şimdi elinizde bir bölük güç var, elbette onun için kırk numara yapabilirsiniz. Bunun anlaşılacak bir yanı yoktur. Ben lümpen kişiliği tanıyorum, sizin kişiliğiniz kendi kendini aldatan bir kişiliktir. Partinin imkânları ve ortamıyla karşılaşınca sonuç bu oluyor.

Bunu kötü niyetlice yapmıyorsunuz, sizin kültürünüz böyledir. Bu lümpen, döküntü kültürünü değiştirmedikçe, normal bir tarihi bile olmayan bu kültür sizi orduda bir kurnaz, bir entrikacı, bir komplocu olmaktan öteye götüremez. Nitekim aranızda komplo yapmayan bir komutan var mı? Şimdi ben ayıptır, suçtur şöyle yargılanırsınız desem, bu işi herkese bulaştırıp sıyrılmak istersiniz. En büyük tehlike dediğim de budur. Bu tarz hoşunuza gidiyor. Zaten bu toplumun da hoşuna gidiyordu. İşte toplumun hali ortadadır. Ailecilik, her türlü kişisel çıkarıcılık hiç kimseye yarar sağladı mı? Siz ise bu tarzı parti içinde biraz daha derinleştiriyorsunuz. Ben de sonuç vermez diyorum. Gerisi zor diyorsunuz. Tabii ki zordur. Tarihin her önemli sorunu zorla halledilir. Zor bir kişilik, zor bir çalışma, zor alışma ve dönüşme bu dönemlerin en belirgin özelliğidir. Devrimci olanın kendine yakıştıracağı ilk söz ve eylem budur.

Bütün çabalarımızla şüphesiz ordulaşmayı biraz ilerlettik. Ama bundan sonrası için de bin defa yenilen kişiliklerinizi çok somut bir tehlike olarak görüyorum. Bu kişilikler sürekli dayak yiyip de yenilmekten usanmayan kişiliklerdir. Ama şimdi benden bir daha fırsat isteyeceksiniz. Ben de bu noktada biraz daha anlamlı, daha sorumlu davranmalıyım; sizin bu tür savaşçılıklarınıza alet olmamalıyım. Çoğunuz kahramanca hemen ölüme de koşarsınız, ben ona da alet olmamalıyım. Genç heveslerinize neden alet olayım? Madem dürüstünüz, gerçek bir savaş istiyorsunuz, o zaman dediklerimi anlamalı, üzerinde doğru tartışmalı ve kesin dürüst kalabilmelisiniz. Fazla değil, sizden biraz dürüst olmanızı, doğru tartışmanızı, bazı doğru değerlendirmelere ulaşmanızı istiyorum. Bu olacaksa katılacaksınız; hiç olmazsa bundan sonraki yaşamınızı, en önemlisi de askeri yaşamınızı böyle götürmenizi isteyeceğim.

Neden böyle yönelmiyorsunuz? Söz verdiniz, ama bu alan pratikleriniz nedir, bu rezaletler nedir? Benim çalışmama bakın, kusura bulun bakalım. Bulabilir misiniz? Ne kadar bilinç, ne kadar örgüt sorumluluğu olduğuna bakın. Bunların hepsinin olduğunu gösterdik. Kaldı ki kimse de bana yardımcı olmadı, hepsini kendim düzelttim, iğneyle kuyu kazar gibi ortaya çıkardım. Şimdi siz bunlar parti ve halk sayesinde oldu diyemezsiniz. Eskiden de bu halk vardı; parti sizin için de, halk için de vardı. O zaman siz neden bir alanda ortaya çıkaramıyorsunuz? Parti kendini bu işe doğru vermekle ortaya çıktı ve benden daha çok sizin yardımınıza koşan bir partidir. Bu halk daha çok size her türlü hizmeti sunuyor. Ben halkı da, partiyi de biraz hazırlamış ve size vermişim. Sorun, sorumlu olmayı bilmektir.

Önderlik Yürektir, Kazandırır; Düşüncedir, Geliştirir

Şimdi tekrar başa dönüyorum ve ne yapıp edip kendinizi düzeltmenizi belirtiyorum. Bizim de bir yaşam anlayışımız var, dünyaya bakış tarzımız var diyebilirsiniz. Böyle bir tarzın varsa git başka yerde sat. Apo tarzı kendine göre şekillenen bir tarzdır. Ben bunun için kendimi yedi yaşımdan bu güne kadar getirdim. Senin de bir tarzın varsa, bir öndersen git silahını bul, git alanını bul ve orada savaş; git ekmeğini bir yerlerden çıkar, orada ye iç. Benimki bu kadar, işine geliyorsa. İlk çocukluğumdan beri bir örgüt çabası içinde oldum. Hayallerim, tarzlarım ve bütünüyle çabalarım ne olduğumu açık yüreklilikle bugüne kadar gösterdi. Bu bir tarz, bilemedin Kürdistan tarzı olarak bugünkü savaşın seyrine kadar geldi. Şimdi ya buna saygılı olacaksınız ya da gidip kendi karargâhınızı başka yerde kendiniz kurarsınız. Ben beni kullanmayın, bizim değerlerimizle oynamayın. Gözümün içine baka baka benim değerlerimle oynayamazsınız. Ben sorumlu bir insanım. Ben insanı ele alır ve yetiştirirken adeta kendimi mahvediyorum. Biz bir silahı bu sahada ortaya çıkarmak için neleri göğüsledik? Bu kadar gerçeklerle alay mı edeceksiniz?

Ben buraya geldiğimde tek bir dost bile yoktu. Birisi beni dinlesin diye aylarca bekledim. Kaldı ki benimle konuştuklarında da yıllarca oyaladılar. Kimse ne al sana bir silah ne de sen nasılsın dedi. Filistinliler Türkiye'de bir büro açabilmek için ikide bir bizi reklam etmek istiyorlardı. Diğerleri de buna benzer yaklaşımlar içindeydiler. 1980'lerde ilk grubumuzu yetiştirmek ve tek bir silahlı adam ortaya çıkarmak için kendi emeğimizle imkân yarattık. Bir inkâr kişiliğinde olduğunuz için o yılların çabalarını anlayamazsınız. Bir grup zorbela nasıl silaha alıştırıldı? Tek tek nereden aldım, nereye götürdüm, şimdi kimsenin aklına gelmez. Gün-de bu kadar silah, bu kadar savaşçı kaybediyorlar ve bu hiç umurlarında değil. Ne de olsa her şey boldur! Bu büyük bir inkâr yaklaşımıdır.

Bizim daha önceki süreçlerdeki durumumuz da vardır. Silahlanma olanaklarını bileni bir yana bırakın, bir bildiri yazacak halimiz bile yoktu. Kaldı ki bildiri yazmadan önce düşüncede üretilecek bir iki fikir de yoktu. Bütün bunlar sizin için normaldir, hiç önemli değildir. Her şeyden önce eğer sen bu hareketin tarihini, bu hareketin yaşam devrini öğrenmek istiyorsan bunları bileceksin. Ben benim, sen sensin, eskiden de sendin, git kendini başka yerde pazarla. Örgüte, değerleri paylaşmaya ve savaşa gelemeyen kimdir? Şimdi ben sizi bu hale getirmeme mi bağlı kalacağım, yoksa sizin bozgunculuğunuza mı prim vereceğim? Bizim de bir kişiliğimiz var, bunu öğreneceksiniz. Sen bu kişiliğini git başka örgüte sat. TC'ye sat, karşılığında ne vereceklerse versinler. Ama bana da satmaya çalışıyorsun, ben kişilikleri satın almam. Benim kişiliklere yaklaşımım yoldaşça katılımdır. Kendimi bir tarz katarım, onu bir tarz kendime katarım ve bunu da açıklamıştım.

Sizin oldukça mülkiyet düzenine benzer oluşunuz ve kendinizi böyle sunuşunuz, açıkça söyleyeyim ki benim tarzım değildir. Zorlandığımız için bunu özellikle vurgulamam gerekiyor. Gerçekten bu savaş işi bir tutku işidir. Yani sizde hesaba kitaba gelme-

yen duygular ve tutkular misali bir kişilik, çok yüksek bir azim, yüksek bir duygu varsa bu işte yer alın. Tekrar belirtiyorum: En ufak bir tüccar hesabı varsa, “Ben içine girip bu kadar yaşarım, bu kadar karnımı doyururum, bu kadar alırım, bu kadar veririm” yaklaşımınız, duygunuz ve hesabınız varsa derhal durmadan kaçın. Çünkü çok iyi biliyorum ki, bu tüccar hesabıyla genelde Kürdistan’da, özelde PKK içinde kesinlikle yol alınmaz ve yaşam da işkence olur. Nitekim bir çoğunuzun sıkıldığını biliyorum. Böyle sıkılıyorsunuz ve bir komplodan daha tehlikeli hal ve hareketlere yol açılıyorsunuz. Çünkü bu yaşama gelemiyorsunuz. Bu yaşam büyük bir tutku, büyük bir ilahi aşk, büyük ve çok önemli bir görev işidir.

Çoğunuza bakıyorum, neredeyse kendilerine vereceğimiz küçük bir değerle kalacaklar. Ben verebilirim, şimdiden sizin arzularadığınız bütün yaşamı karşılayacak imkânlarım var. Hemen her konuda, maddi ve manevi doyum ve doyurma konusunda verebilirim. Ama ben bunda şu tehlikeyi görüyorum: Böyle alıştırsak, büyük iddia ve büyük tutkuyla bağlantıyı koparırsak, her şeyi kaybederiz. En başta eğer ben kendime bir pay ayırırsam, bu harekette bu kadar şey üzerine yatayım dersem, bu önderlik de biter. Bunlara alet olmamalıyım diyorum. Kendi zaafıma da alet olmamalı ve yenik düşmemeliyim. Çünkü çok iyi biliyorum ki, Kürdistan’da ikinci Kürt felakettir.

İşte peşmerge, işte Barzaniler, kısacası önderliklerin hepsi şu anda eğer gerçekten sadece iş yürütememek ve başarılı olamamakla yetinmiyor, imkânların üzerine yapışık yaşıyorlar, onu her gün peşkeş çekmek için ne gerekiyorsa onu yapıyorlarsa, bu iş tüccar tarzı yürütmenin sonucudur. Orada başarı var mı? Hayır, orada herhangi olumlu bir ilerleme yoktur. Diyebilirsiniz ki, tüccarlıkta gelir-gider hesapları vardır, kâr da elde edilir. Doğru, tüccarlıkta kâr vardır. Ama ben de şunu söylüyorum ki, ulusal kurtuluş sürecinde ticaretin bu kanununa göre bir mal alış verişi yapma imkânı yoktur. Açıkça söylemek gerekir ki, özellikle kendi hareketimizde yoktur. Hareketimizde olmadığına göre, diğer hareketlerde ne pahasına ve ne adına olur, o ayrı bir sorundur.

Sizin kişiliğiniz kesinlikle küçük burjuva tüccar kişiliğidir, çoğunuzun özelliği köylü özellikleridir ve köylü de bildiğinizden daha fazla çıkarıcıdır. Onun bir Allah anlayışı, bir şeflik anlayışı vardır; ama kendi materyalist kaba yaşamına da oldukça düşkündür. Ben onun idealizmiyle maddiyatının çok tehlikeli olduğunu göstermişim ve bu onun reddi demektir. Şu anda yükselttiğimiz hareket tümüyle bu tip kişilik ve yaşam tarzlarının reddidir. “Senin istediğin yaşama kimse gelmez” diyebilirsiniz, esas genel geçerli olan kural sizin yaşam tarzınız olabilir ve bu doğaldır da. Ama iddia ediyorum ki, mücadele için, devrim için bu bir hiçtir. Başarı şansı şurada kalsın, bunun zıddıdır.

Zaten her ciddi devrimin bir tutku işi, bir irade işi olduğunu tarih de söyler. Kürdistan söz konusu olduğunda da bu tamamen böyledir. Sizde böylesi yüksek duygu ve tutkular yoksa, böyle bir sevdıyla bu işe yönelme yoksa, büyük bir hisimle ve kendini bütünüyle ayaklandırarak katma durumu yoksa, size düşen, önderlik veya taktik önderlik sevdası gibi şeylerden geri durmaktır. Çünkü bu engel teşkil ediyor. İşin en temel gereksiniminden uzaksınız, en temel şartlar veya önkoşullar sizde yoktur. Adam saflarımıza katılmıştır; çok iyi biliyorum ki, bir tüccar da değil, bir dilenci gibi bana yalvarıyor ve ‘biraz verin’ diyor. Bu, kendimize yapabileceğimiz en büyük hakarettir. Sana neyi vereceğiz? “Yetki ver, sorumluluk ver” diyor. Ne yapacaksın diye soruyorum. “Üzerinde oturup yaşayacağım” diyor. Verdim, ama şimdi pişman oldum. Kaldı ki bu tamamen savaşı körükleme, tamamen hamle imkânıdır; ama öteki tam tersine soğutma ve düşürme imkânıdır. Bunu aşacağız ve bizden bu temelde yetki ve sorumluluk isteye-mezsiz.

Şu anda genel kural yetkiyi alan, komutayı işgal eden rahatlar, kendini oldukça rahat yaşatabilir olmuştur. Hayır, tam tersi söz konusudur. Görmüyor musunuz, en genel yetki beni bile öyle bir yaşam içine almış ki, tamamen Allah kimsenin başına getirmesin biçiminde söyledikleri gibi bir durumdur. Aslında ben de sizin tarzınızı yapabilirim. Nitekim benim kadar bilinçli ve yetenekli kimse de yoktur, ama yapmıyorum. Çünkü varolan, geliştirmek istediğimiz önderliğin inkârıdır; bu da her şeyin bitimi olur. Zaten sizin vicdansızlığınız da buradadır. Yani benim bu belirttiklerimi düşündüğünüzü ve bunu vicdanınıza sorduğunuzu sanmıyorum. Hayır, sizin vicdanlı değil, kendi kendinize yakıştırdığınız anbean bir serserinin katılış tarzıdır. “Toplumda yüz bulamadım, burada buldum; orada ticaret yapamadım, burada yaparım; sokaklarda kötüydim, burada iyiyim” diyorsunuz. Buna benzer duygular veya “örgüt ne derse, Allah ne derse, başa ne gelirse” türünden yaklaşımlar sergiliyorsunuz. Bu da bir köylünün durumudur. Bunların zaten hep birbirleriyle bağlantılı özelliklerdir ve hepsinde de bir giz vardır.

Şimdi kendinizi değerlendirin. Bu Önderliğe gelmeme, bu toplumda çok genel geçer ölçülere teslim olmadır. Bunu sorumlulukla düşünün. Lafazanlığa hiç gerek yoktur. Sende böyle işin tutkusu varsa katıl. Gerisi bilinçlenme işidir ve onu zaten yapıyoruz. Silahınızı ben buldum, sizi sağlıklı mevizlere yetiştirmeyi ben başardım, bunun için çaba harcamanıza bile gerek yoktur. Bireysel olarak belki işin üstesinden gelemeyeceğiniz bir yanı da yoktur. Peki, gerisi nedir? Gerisi, ikinci tarzı dayatıyor. Toplumda bulamadığını, çocuklukta hayal edip de bulamadığını, tek başına çabalayıp da başaramadığını şimdi örgüt sayesinde bulmaya çalışıyor. Zaten bu öyle çok planlı, çok art niyetlice geliştirilen bir durum da değildir. Kişilikleriniz yaşamı böyle algılamıştır.

Bende tam tersine, bu durumun reddi gerekir. Bu işler bu yaşam tarzının reddiyle gelişir. Sizin kendinize günlük olarak yakıştırdığınız bütün yaşam biçimlerini reddediyorum. Kürdistan önderliğini yürütmek için başka çare bulamadım. Siz bulduysanız beni ikna etmelisiniz. “Yoldaş, bizim yeni bir tür icadımız var ve hem adamı rahatlatıyor hem de başarı sağlıyor. Hiç kendini zora sokmaya gerek yoktur. Bizim mücadele tarzımız birçok yerde denenmiş ve hep iyi sonuç vermiştir” deyin. Beni böyle ikna edin, size tapayım. Yani ne tür hizmet istiyorsanız onu yerine getireyim. Ama yoktur. Öyle bir örnek varsa bana gösterin. Yalnız siz değil, dışımızdaki bütün örgütlere söylüyorum. Karşımızda yer alsalar da, halen bize dayanarak yaşıyorlar. Çünkü zıt kutbumuzdurlar ve öyle yaşıyorlar.

Önderlik gerçeği ile savaş gerçeği arasındaki ilişki budur. Bunu çözmek gerekir; ciddiyseniz, dürüstseniz ne yapıp edip çözün. Kesinlikle size yalvarmıyorum. Fakat benimle de geçmişte olduğu gibi oynamaya veya bizi ucuz kullanmaya gerek yoktur. Bu iş zor bir iştir, kendim bile ne kadar götüreceğimi bilemiyorum. Ama bana göre fırsat ve imkânı değerlendirerek yükleneyeceğim. Dikkat edin: Halen kendimi nasıl yüklendiriyorum? Kendinizinkine de bakın. Aslında benimki en elverişsiz alandır, ama nasıl yükleniyorum? Hiç bıkmaya mı, sizin kendinize yakıştırdığınız bir tarzı benim kendime yakıştırmam var mı? İşini derinleştiremem, işinin sorumluluğunu üstlenememe, işinin nereye götüreceğini kestiremememe durumuna en küçük olumsuz bir örnek gösterebilir misiniz?

Siz de insansınız, sizin de bazı yaşam tarzlarınız var. Bazı çalışmalar ele alınıyor; hatta kendi kendinizi ele alıyorsunuz. Kendinize ne kadar saygılısınız? “Ne yapacağım, neyle uğraşıyorum?” -Hatta bizim savaşıma katılıyorsunuz.- Bu savaş tehlikeli, adamı

şöyle yapar, ben gerçekten buna hazır mıyım, bu işe ciddi karar vermiş miyim, bu işi biraz biliyor muyum?” gibi soruları biraz kendinize sorun. Bu soruları da kendinize sormuyorsanız sizi atmak gerekir. Bunları malum şikâyetler için söylüyorum.

Yıllardır ciltler dolusu değerlendirme sunuldu; perspektif, yönetmelik ve her türlü kural açıklanması verildi. Adam bir tanesini bile okuyamamış, canı sıkılmış rapor yazmış. Sen de bir insansın, mertsin, yiğitsin, yiğit geçiniyorsun. Neden bir tanesini uygulamadın veya bayıldığın o kendi tarzın neyi yarattı? Bunun hesabını ver. Hayır, suçlama yapıyor ve şikâyet ediyor. Bu ciddi bir komutanın içine gireceği üslup mudur, başka ordularda hiç böyle yaklaşanlar var mıdır? “Kürt kişiliğidir, öyle alışmışız, öyle yaparız, öyle gösteririz” diyor. O zaman sen bir lümpensin, bir düellofusun. Kaldı ki, size şunu da belirttim: Sizin bana dayatma gücünüz de yoktur. “Sen aşiret reisisin, babamızsın, Allah’ımızsın” diyorlar.

Bir serseri de, ‘Apo’nun Ayetleri’ diye yazmış. Yani herkes Allah’tan alabilir, ama o ben olamam. Dünyada benim kadar insan işiyle uğraşan, kul işleriyle uğraşan yoktur; ama o fanatizm kendilerinde var. İnsan çabasını anlamamak, illa bir Allah’a, bir reise bağlamak sizin alıştığınız usuldendir. Bizim hizmetimiz ortadadır; kimin için yaşandığı, nasıl yaşandığı, saat be saat değerlerin nasıl biriktirildiği ve nasıl seferber edildiği ortadadır. Neden bu yönleriyle yavaşmayacaklar?

Devrim Ortak Emegın ve Ortak İradenin Eseridir

Kendinize bazı köklü soruları sormayı becermelisiniz. Yoksa başka türlü yaşamınız çekilmez. Çok bağlı da olabilirsiniz, ben buna da değer vermiyorum. Bana karşı her gün savaşıyorlar, en olmadık yakıştırmalarda bulunuyorlar. Bana göre ikisi de fazla değer ifade etmez. Biz bu tür değerlendirmelerin üstündeyiz. Tarzımız düşmanı bile bu kadar sarsmış ve etkilemişken, tabii ki kendimize güveneceğiz. Sizin tarzınızı sizi gerçekten bu kadar zavallı bırakmışsa, kendinizle hesaplaşmayı bilmelisiniz. Kendinizi beğenip beğenmemek düşman gerçeğine karşı bir değerlendirmeye tabii tutulmalıdır. Tamam, yoldaşça vereceğiz, tekrar imkân ve yetki sunulabilir, bununla kendinizi paşa da sanabilirsiniz. Fakat bu yanıltıcı olur. Gerçek kişi, kendini öz emeğiyle yargılayabilen, ne yapıp yapmadığını, neye güç getirip getiremediğini bilen kişidir. Gerçek adalet, yani herkese emeğine göre, herkese özelliklerine, herkese gücüne göre yaklaşım değerinde bulunmak, insaf ve vicdan konularında biraz sorumluluk duygusuna sahip olmak; eğer illa kendi siyasetinizden bahsedecekseniz, bunun vatana ve özgürlüğe bağlılıkla ne kadar ilgisi olduğunu değerlendirme gücünde olmanız gerekir. Başka türlü kendinizi nasıl tanımlayacaksınız?

“Aşiret usulü davranırız, lümpeniz, ahbap çavuşluk yaparız, yareniz; her şeyim senin için, sen benim yüreğimsin” diyorlar. Ben bu lafları çok iyi biliyorum ve hiçbirisine de cevap vermiyorum. Seni şöyle ezerim, böyle yaparım biçimindeki düşmanlıklarına da değer vermiyorum. Hayır, ne o ne bu; bunlar değersiz laflardır. Ne öyle yürekte olunur, ne de beni öyle yürekte öldürebilirsin. Çünkü yaşam başka türdür. Buna alışmışsınız, ama beğenmediğimi de açık belirteyim. Açıkça ortada ki, sizin tarzlarınız Önderliğe gelmiyor. Bizim istediğimiz eğitim işidir; büyük disiplin işi, öz disiplin işidir. Her zaman söylüyorum: Hücrelerimi bile günlük olarak zorlayarak yaşıyorum. İşte askeri kişilik budur. Hepsisi de amaca bağlıdır, bütün nefes alışlarım amaca bağlıdır. Askeri kişilik dediğin, ulusal önderlik dediğin budur, böyle olur. Gerisi lafı güzaftır.

Benim diğer hiçbir şeylerimle ilgilenmeyin. Önemli olan benim her şeyim ulusal kurtuluş ölçülerine denk, devrimin ve sosyalizmin ölçülerine göre, yine savaşımın gidişatına göre midir değil midir? Bir de kendimizi ölçelim. Varım diyorsunuz. Ama neye, ne kadar, neyin karşılığında, ne kadar yürekle? Bunda hiçbir sınır yoktur. Sonuna kadar deyin, o kadar. Zaten ant içmeniz de çok hatalıdır. Hepsinde de ‘sonuna kadar bağlıyım’ sözü var. Aslında burada bir yalan gizlidir. Gerçekte tam tersine, sonuna kadar değil, anlık hoşunuza giderse belki bağlısınız. Ciddi bağlılık olduğunda bu kadar iddiasız, bu kadar çözümsüz kalınır mı, bu kadar başarısız olunur mu? Sonuna kadar bağlıyım diyen adam, onu günlük değil, ömrü boyunca da başarıyla kanıtarsa, bu sonuna kadar bağlılık bir anlam ifade eder. Usuldendir, yani öyle alışmışsınız ve bu tarz yaşam Ortadoğu yaşamlarında çok yaygındır. Avrupalılar bu tarz bağlılığı bilmezler, ama bizimkilerde var. Bunların büyük bir kısmı da ikiyüzlücedir ve öyle alıştırılmışlardır.

Şimdi biz buna boyun mu eğelim? Ben de sizin tarzınıza bakıp, çocuklar ne kadar bağlı, önderliklerini ne kadar seviyorlar mı diyeyim? Eskiden zorlanıyorduk, daha iyi öyle olsun diyordum. Hayır, en başta kendime, yazık değil mi, bu yaşa gelmişsin, hala kendi kendini bu tip sakat bağlılıklarla bitiriyorsun diyorum. Hani ciddi ordulaşmanın neresindeyiz? Bu kadar çaba harcadın, kendi kendine bu kadar hamleyi başlattın. Bunun başına getirilenler nelerdir, neden görmeyeceksin? Kaldı ki bunlar çocukça ve son derece amatörce yaklaşıyorlarsa ve sen bunu bozamazsan, onlara kötülük yapmış olursun. Bunların çocukluklarını başlarına yık, doğruyla yaşayabiliyorlarsa yaşasınlar, yanlışlıkların kurbanı olmasınlar. Tabii ben de artık böyle yaklaşıyorum. Devrimin kendisinden, savaşımın zaferinden bile daha önemli olan budur. Sizin öz yeteneklerinizle yaşayıp yaşayamayacağınız diğer bütün sorunlardan daha önceliklidir.

Fakat sizin bu tarzınızı da dinlemiyorum; benim ulusal açıklamalarda oldukça dile getirdiğim hususlar bağlayıcıdır. Tekrar belirtiyorum: Uyamıyorsanız kaçın. Bizde askerlik gönüllülük temelinde olur. Ama partiliyim ya da ben de şöyle bir kişiyim deyip kendini düşmanca dayatmak da bir savaş tarzıdır. Sıradan bir vatandaş gibi durursanız benim ona diyeceğim bir şey yoktur, yapmıyorsa yapmasın. Ama hem içimizde duracaksın hem bozunculuk yapacaksın! Hayır, böyle yapamazsın. Bu ülkede dost ve düşman kavramı vardır. Ya gerçek bir dost gibi ya da düşman olacaksın. Orta yeri kabul etmiyorum, üçüncü yol diye bir yolun fazla anlam ifade ettiğine inanmıyorum.

İlla Önderlik tarzını da dayatmıyorum, ama dostluğun da bir değeri var. Benim birçok ulustan ve bizzat birçok insandan dostlarım var. Onlar en değme militandan bile daha hassaslar. Sen de öyle bir dost ol, bu hiç sorun değil. Sorun olan şudur: Dediğim gibi, hepimiz gözü kara savaşanlarınsınız ve doğrusu da budur. Ama dediğim tarz söz konusu edildiğinde, nasıl bir önderlik ve onunla bağlantılı olan bir ordulaşma, bir askerleşme söz konusu olduğunda, ‘biz borumuzu öttürürüz, her birimiz bir önderiz’ demenizdir. Bir provokatör “Her birimizin bir yoğurt yiyişi var” diyordu. Bu da tam provokatörlerin işidir. Herkes borusunu öttürürse, kırk tane borunun öttüğü yerde düzen olabilir mi? Daha önce sığır sürüsünü bozan buzağılardan bahsetmiştim. Yani her birisi bir buzağı gibi sürüye dalarsa, o sürüde düzen mi kalır? Bize dayatılan budur.

Bu söylediklerim yalnız PKK ordulaşması için değildir. Şu anda tarihin Kürdistan’da en nazik sorunu, askeri ordulaşma olacak mı olmayacak mı sorunudur. Şu anda bu süreci yaşıyoruz. PKK’nin silahlı savaşımı sürdürülecek mi sürdürülmeyecek mi, gelişimi nasıl sağlayacak? Bütün yaşam burada düğümlenmiştir. Evet, ben kişisel çabalarla biraz götürüyorum. Ama bir ulus bir kişinin çabalarına ne kadar bel bağlayabilir? Bel bağlamazsa diğerleri var. Ama diğerleri peşmerge türüdür ve yüzde yüz düşmana çalışan

bir durumdadır. Ayrıca diğer gruplar var. Onlar ise tek bir mangalık askeri güç ortaya çıkaramıyorlar; lafları var, ama pratikleri kesinlikle yoktur.

Bir de bazılarının içimizde sergilediği bazı yaşamlar, sözüm ona savaşım var. Ama ben çok iyi biliyorum ki, her alana yılda bilmem kaç müdahale yapılmazsa, genel savaşın gidişatı belirlenmezse, bu da kırk defa yenilmişti. Geriye gerçekten önderlik ve askerlik tarzının bağlantılarının anlaşılması ve gereklerinin yapılması kalıyor. Ya bu iş böyle anlaşılır, kavranır ve gerekleri yerine getirilir ya da kimse sizi genelde bir devrimci olarak, özelde bir devrimci asker olarak yaşatamaz. Bunu da anlayacaksınız. “Vay biz şimdiye kadar yaşamıyor muyuz” diyemezsiniz. Sen şimdiye kadar yaşıyordun. Ama yaşadığından bir şey anlıyor muydun? Sen daha kimin sayesinde nasıl yaşadığını anlamamışsın. Burasını düşünemezmiş, kırk defa yenilmiş, ama halen pehlivanlık taslıyor. Böyle pehlivanlık olmaz.

Bunun için yenilgili kişiliğinizi yerle bir edin demiştim. Özellikle bu yaz sürecinin çözümlemeleriyle bu son süreçte, yenilgili kişiliği aşalım, başarıyı emreden kişiliğe koşalım dedik. Bunu boşuna söylemedik. Bu olmadan sizin bu kişiliklerinizle savaş geliştirilemez, yaşamı bile anlayamazsınız ve yaşamınız bütünüyle saygısızlıktan ibaret olur. Kesinlikle de bütün belirtiler bunun böyle olduğunu gösteriyor. Kendinizi ne kadar fanatizme ve sübjektivizme kaptırırsanız kaptırın, hatta kendinizi ne kadar gözü karaca engellere takarsanız takın, bir şey kurtaramazsınız. Bu bizi nereye götürüyor? Kürdistan’a bugün dayatılan ne yapıp edip genelde PKK militanlığını, özelde de onun askeri kişiliğini yakalamak gerekir ve bu çok önemlidir. Ancak tarzı yakalanır ve tempo tutturulursa özgür bir yaşam imkânı yakalanabilir. Aksi halde ölümlerden ölümlere gidilir.

Kürt toplumu eski bir toplumdur, eski toplumda herkesin boyunun ölçüsü bellidir. En ağası aşağılık işbirlikçidir; en benim diyen örgüt bile -bizim dışımızda varolan ve günde kırk tanesini de yaratsalar da hepsi- bir nefeslik barut kadar bile ateş gücü olmaz. Bunlar ortadadır. Soruyorum, var mı? İçimizde de, sizlerde de ortadadır. Günlük olarak hangi hizmetle, hangi kişilikle, hangi çalışmayla ayakta tutulduğunuz bellidir. Bunları övünmek için belirtmiyorum. Ancak gerçeği kavramanın için kendinizi tanımlayın. Eğer bütün bunlar doğruysa, doğruya giden sadakatle gerçekçi bir tavrınız olmalıdır. Doğruların değerini sübjektivizmle, niyetlerinizle, önyargılarınızla boğmayın. Bu konuda fanatizmi yıkın, dogmatizmi aşın. Böyle yaparsanız kişiliklerinizin olumlu yönleri belki açığa çıkar ve onlar kesin gelişme yoluna girebilir. Biraz ciddi olun ve hiç olmazsa anlamayı bilin. Fanatizm ve “Ben yine en iyisiyim, ben aslında şöyleyim, böyleyim...” anlayışı veya en yoksulun “Benimki en iyisidir” tarzında yaklaşımları mevcuttur. Ne iyisi? Sen Allah’ın betersin. Ama toplumdur, mecburen kendini böyle savunmak zorundasın.

Şimdi sizinki böyle bir sorundur. Özünüze yönelemiyor, kendinizi doğrulara veremiyor ve doğruların bıçak gibi kesici etkisini duymak istemiyorsunuz. Yanlıklar sizi daha kolaylığa çekiyor, alışkanlıklar sizi daha rahatlatıyor ve teslim olup gidiyorsunuz. Onun için de kişiliklerinizde gerçek bir başarı imkânı doğmuyor. Bozguncu, bela, hasta özellikleri taşıyorsunuz. Bana bunu istediğiniz kadar fanatizmle açıklayın, ben haklıyım ve siz de haklılığınızı düşmana karşı kanıtlayın diyorum. Kaç kişiyi örgütleyebildin? Silahlanabildin mi, nerede ve ne kadar silahlandı? Darbe indirebildin mi, nerede ve nasıl indirebildin? Bunları açıkla, seni alkışlayayım. Ölçü budur. Yoksa “Şu bana şöyle baktı, bu bana böyle baktı, aslında şu, şu kadar haksız” türünden fesatlıklarını bırak. Bu atadan kalma fesat taktiğidir, bunu kime satıyorsun? Bıraksam, böyle yapmayan bir kişi bile kalmaz. Bu eski felsefe çok etkilidir. Ben artık bunları dinlemiyorum. Bundan sonra biri bir söylese, ben on tane ağır söz söylerim. Önderlik gerçeğiniz biraz böyledir.

Ya anlamaya geleceksiniz ya defolup gideceksiniz. Ama kavgayı esas alıyorsanız, parti içinde de amansız bir mücadele vardır, ordu içinde de bu mücadele amansızdır. Kim başarı görürüz. Şimdi bizim niyetlerimiz böyle değildi diyeceksiniz. Evet, niyetleriniz benimkinden daha dürüst olabilir. Ama gövdene bak, yaşamına bak, hal ve hareketlerine bak: Bunlar neyi ifade ediyor? Tabii bunlar önemlidir. Başka türlü nasıl ordulaşacağız? Arkadaşlarımız yıllarca bana bu demagojiyi dayattılar. Gençleri fazla suçlamıyorum, çünkü en eskiler bile kişiliklerini halen doğru dürüst yeterli hale getirememişler. Yirmi yıllık, otuz yıllık arkadaşlar var ve artık bunun söylenmesi bile ayıptır. Bir alanda bulunuyorlar, binlerce kusur sayıyorlar. Üstelik çalışmadığımız için değil; benden daha çalışkan, cefakâr, fedakârsınız. Ama bu sizin çok zavalıca duruma gelmenizi önleyemiyor. Peki, sen bu önderlikten ne anlıyorsun?

Daha önce vurguladım, üzerinizde pratik bir önderlik yapmak istemiyorum. Ama günlük olarak pratik yönetiminizi burada üstlendiğimi varsayın; savaş önderliğinizi, ordu komutanlığınızı üstlendiğimi varsayın. Kendime göre yürek yüreğe, nefes nefese her şeyi uygulayın; her şeyi büyük bir tutkuyla paylaşırım. Her şey tek ağızdan söylenir, öyle yatılır, öyle kalkılır, öyle hücumla geçer. Sanmıyorum ki bir kişi kalksın da başka türlü düşünsün. Günlük olarak yaşadıklarımın hepsi böyledir. Eğer herkes böyle yaşamayı bilirse yürür; ama bilemiyorsa benim günlük pratik yaşamım zaten bir anlam ifade etmez. Onun için ben ne yapayım? Ben hizmet sunarım, bastırmam. Bütün yüreğimi, bütün beynimi açarım, sonuna kadar inanırım, ondan sonra da ölümüne hazırım. Şimdi size ve komutanlıklarımıza bakalım: Bunun tam tersidir. Bastır, yüreğiyle oyna, düşünce diye hiçbir şeyden eser bırakma! Yaklaşımınız işte budur. Neymiş, komutanmış! Biliyorum, onlar bizim imkânlarımızı kullanıyorlar. Önderlik yürektir, tabii ki kazandırır; düşüncedir, geliştirir. Sen de istediğin gibi kullanıyorsun. Şimdi bu sanat icra ediliyor. Bu oldukça yanlıştır ve bu hesap er geç bu kişiyi çarpar.

Ben insanlığı nasıl kazanıyorum, sıradan bir mücadelecii adayını nasıl kazanıyorum? Neden bunu anlamayacaksınız? Halen burada sizi bile nasıl kazanıyorum? Düşünce gücü, duygu gücü vermezsek nasıl savaşacaksınız? Bir de kendi yaptıklarınıza bakın: Yaptığımız sizinkinin aynısı mı, dilinizi yordunuz mu, bir tane toplantıyı becerebildiniz mi, düşünce gücünüzü konuşturdunuz mu? Saygı, güven ve tatmin duyguları gelişti mi? Bu sorulara karşı hayır dersin, sen alçağın tekisin. Bu ortamda durma, benimle karşılaşma! Yani benim böyle devlet adamı olmuş dostlarım bile var; adamların saygı ifadelerine bakıyorum, çok illeridirler. Tabii biraz devlet adamlığını biliyorlar. Siz bunu bilmiyorsunuz. Ne adına? Zavallılık adına, ‘beyim, ağam biz böyle almışız’ yaklaşımıyla. Bunlar mağara kültürüdür, ilkel ve vahşidir. Hayır, onlarda öyle değildir, biz onları daha iyisine alıştırabilirdik.

Sizinki düşmanın hiçeştirdiği, oldukça oynadığı ve bir de lümpenlikten kendini kopartmadığı özelliklerden kaynaklanıyor. Ben de bunların terk edilmesi şart diyorum. Size yarar getiriyor mu, çok mu bilinçlendiriyor, sizi çok mu yaşıyor? Bu en tehlikeli afyonlaşmadır ve bu afyondan vazgeçeceksiniz. Aksi halde bu işler çok amansız işlerdir. Benimki bile çok küçük çalışmadır, görevdir. Bu kadar tutku, bu kadar çaba var; ama ben bunları çok sıradan görüyorum. Çünkü benim bir konumum var, düşmanın takip ettiği ve neredeyse her adımımı bile tecride götürmek istediği bir konumum var. Çok dar bir sahada yaşamak, mücadele

etmek durumundayım. Buna rağmen görüyorsunuz ki, çalışma alanımı değerlendiriyorum. Size dağlar dar mı geldi, insanlar mı yoktu, silah mı eksikti? Hayır, her şey vardı, ama siz hepsini mahvettiniz. Dediğim gibi bizim de küçük bir alanda bir çalışmamız var. Senin babanın mülkünde çalışmadım, babanın mirasını yemedim ve sizin emeklerinizin üzerine de konmadım. Çünkü sizin hiçbir şeyimiz yoktu, kendi çabamla başladım. Kaldı ki, hepsine değer taşıyorum, herkesin silahını eline bizzat ben verdim; parasından tut bir cesaret hamlesine kadar hemen hemen bütün adım atışlarımızda benim damgam var. Daha fazlası mümkün mü? Belki de hata buradan doğuyor.

Diğer bir dayatma tarzı da, “Madem sen bu kadar yaptın, her şeyi böyle başlattın, sonunu da sen getir” yaklaşımı oluyor. “Böyle başlayan sonunu da böyle getirmeli” diyorsunuz. Peki, ya emekten ne haber? Hani devrim ortak emeğin veya ortak iradenin eseri olacaktı? “Hayır, biz keyfimizce yaşarız, sadece ürünlerini veya sadece ölümünü ve zahmetini yaşarız” diyorsunuz. Hayır, ne zahmeti, ne ürünü? Yoldaşça, kolektifçe katılacaksınız. Sen bu konuda bir insan olabilme sözü verebilir misin? Böyle bir katılımın sözünü veriyorsan katıl. Başka türlü insan da olunamaz. “Ben buna güç getiremem, getirsem de kendi anlayışlarım ve alışkanlıklarım elverdiğince güç getirebilirim” sözleri ordu içinde söylenecek en tehlikeli sözlerdir.

Eğer Türk ordusu bugün bu kadar ayaktaysa, sadece bu biçim sayesinde. Düşman emir demiri keser diyor; bu en zırva emir, bizim Kürt askerlerine bile yüzde yüz ihaneti, ölümü dayatıyor. Ama adam biraz emrini uygulatabildiği için onları çok iyi savaştırıyor. İçinde hiçbir şey yoktur, ama “Bir Kürt askeri bir haindir, kendisine karşı savaşıyor ve ona rağmen en iyi savaşıdır” diyor. Çünkü ona bir biçim dayatılmıştır. Siz şimdi bunu çöğünüyorsunuz, buna gelemeyiz diyorsunuz.

Lafazanlığı, demagojiyi bir tarafa bırakalım. Doğru önderlik ve ordulaşma az çok anlaşılıyor. Bu konuda hem düşünce gücünüz, hem duyarlılığınız geliştirmelidir. Siz de esas olanla kendinizi tamamlamayı bilmelisiniz. Gerisi kolay gelir, gerisi için cesaretiniz ve fedakârlığınız benimkinden fazladır. Siz esasta kaybediyorsunuz. Bunun için size tekrar söylüyorum: Size yetiştirme fırsatı, kendinizi gözden geçirme ve bütünleştirme fırsatı, en önemlisi de gerçek bir PKK öncüsü ve onun inşa eden militanı, gerekirse askeri komutanı olma şansı veriliyor. Bunu tam anlayın. Anlatmak için daha ne belirteyim? Ama anlamadığımız ortaya çıkıyor. Tartışmayı size bıraktım; yapın, kendinizi sonuçlandırın ve kesinleştirin. Tekrar belirteyim ki, zorla görev dayatmaları yoktur. Ama illa bu işte bir yer almak istiyorsanız ölçülerimiz bunlardır. Kendi alanınızda bunu daha da açıklığa kavuşturun.

Açıklamamı istediğiniz hususlar varsa yine açıklamaya hazırım. Bütün çabam, ordulaşmaya bu sefer tam bir düzenleme ve başarıya şansını vermek içindir. Sizin de buna mutlaka saygınız olsun. Çünkü dediğim gibi, bizim tarihimizde bu işler ya böyle ele alınıp başa gidilir ya da her şey kaybedilir. Bununla oynamayın. Sizin bu kadar tarihi, ulusal ve insani bir çalışma süreciyle oynamaya hakkınız var mı? Beni de kötü kullanmayın ve zaten kullanamazsınız. Bir de bu kendinize yapabileceğiniz en büyük kötülüktür. Eğer devrimci kalmakta ısrarlıysanız, bizim gibi ölçülere sahip olun ki kimse sizi kullanmasın. Mutlaka böyle biri olmalısınız. Çünkü işler sandığımızdan daha yoğun bir sınıf savaşımıyla birlikte, yoğun bir alışveriş meselesiyle birlikte yürüyor. Sizi hem bozuk para gibi harcarlar, hem de hiçbir şey vermeden alırlar ve en kötüsü de çok kötü kullanırlar. Bunu önlemenin tek yolu, biraz bizim gibi bu militanca görevlere yaklaşmaktan geçer.

Ayrıca ikide bir “Önderlik gerçeği görür, yapar” demeyin. Hayır, Önderliğin görevi kendi işleridir. Sizin görevleriniz kendi işlerinizdir. Ana görevleriniz, iş görevleriniz var. Ben senin işini neden elinden alayım? Bu yanlış olur, kolektivizme aykırıdır. Yoldaşça dayanışma esastır. Senin de yapabileceğin iş var. Öğrenme işi, örgütlenme işi, sınıf savaşımını yürütme işi senin görevindir; yaşamı, savaşı geliştirme biraz da senin görevindir. Herhangi bir alanda özellikle bunları geliştirme senin görevindir. Bunu neden boşa çıkaracaksın, neden kendi görevinle oynayacaksın? Görev görevdir ve kutsaldır. Kendini her şeyinle ona ver.

Kısaca en başta inceleme tarzınızı, ardından çalışma tarzınızı değiştirin. Ben bunu '87'nin başında da söylemiştim; inceleme tarzımızı gözden geçirin demiştim. Çünkü siz incelemeyi de bilmiyorsunuz. Ne çalışma tarzını, ne ordulaşmayı biliyorsunuz. Şimdi yeniden düzenleyelim. Aynı şeyi bir kez daha belirtiyorum: Parti edebiyatını inceleme tarzını düzeltelim; yine günlük çalışma ve yaşam tarzımızı düzeltelim. En önemlisi de savaşım gerçeğimizi bütün yönleriyle doğru kavrayalım ve içinde öyle yer alalım.

Halen en yakıcı bir dönemi geçiriyoruz. Önderlik buraya kadar taşıdı diye hiç kimse kendisini aldatmasın. Bu benim görevimdir, senin değildir; bu benim başarımdır, senin başarıya değildir. Ben kolay yenilmek istemem. Sonuna kadar mevzimi, çalışma tarzımı yürüteceğim. Kolay mı yenileyim, siz kendiniz gibi beni de mi yenilgiye uğratacaksınız, kumarda beni mi harcayacaksınız? Hayır! Onu bana bırakın, fakat ona dayanarak kendinizi yenilmiş ruh halinizle kurtaramayacağınızı da bilin. Esas olarak kendinize yönelerek, bu ölçüler çerçevesinde kendinize yüklenerek doğru tarzı yakalayın. Bu en doğrusu ve en olumlusudur. Çünkü siz gelişeceksiniz, çözüm gücü olacaksınız, her alanda başarıya koşacaksınız. Bu güzeldir ve en doğrusudur; hem emredilendir hem de insanın bütün tutkusuyla sarılması gerektir.

Bu çok önemli değerlendirmelerimin sonuçlarını bizzat kendinizde test etmelisiniz. Hatta sondaj yöntemiyle ne kadar özümseyip özümsemediğini anlamak istiyorum. Bütün parti için yeniden test etmek, kimin ne kadar aldığını anlamak durumundayız. Her sorumlu kişi bundan sonraki çalışmalara, özellikle bu ordu çalışmalarına askeri kişilik başta olmak üzere, onun her türlü savaşım, örgütlenme ve yönetim sorunlarına biraz bu ölçülere dikkat ederek ne kadar mal ettiğini ve kapsam kazandırdığını göstermek, yine herkes raporlarını özellikle bu temelde hazırlamak zorundadır. Hatta her savaşçı rapor anlayışını bu açıklamaların ışığında düzenlemeli, artık bu konuda ölçülerini tutturmayı bilmelidir.

Şimdiye kadar birçok değerle oynadığımız gibi, kendinizi de zora soktunuz. Artık yeter, bu işlerin daha doğru ve daha başarılı ele alınacağı anlaşılmalıdır. Zor da gelse, kendi kendinizle savaşarak da olsa, buna katılım gösterin. Gerekirse kendinizi yenileyin. Yine her zaman söylediğim gibi düşlenen, dolayısıyla isteminiz olan kazanmayı kendiniz sağlamış olursunuz. Bu da sizin özgür yaşama hakkınızın gereklerinin yerine getirilmesidir. Bunun dışında da hiçbiriniz için yaşam yolu yoktur. Tek doğru yol budur.

26 Eylül 1994

ORDULAŞMA KİMLİK HAREKETİNE YÖNELMEKTİR

Eylül'ün bu son gününde askeri çalışmalar üzerine neler söylenebilir? Bizden ne isteniyor? Son günlerde temel konulara dair birçok değerlendirme yaptık. Bununla neyi açığa çıkarıp çözmek istedik? Bu değerlendirmelerde açığa çıkanlar ve çözümleri nelerdir? En önemlisi de şimdiye kadar yaptığımız konuşmaların anlamı ne oldu? bu yakın süreçte biz ne yapmak istiyoruz, ne yapmak istedik? Yapmak istediklerimiz ne kadar karşılık buluyor? Tarihi ve güncel açıdan bu dönemki çalışmamız neyi başardı? Sizler ne kazandınız, partiye ne kazandırabildik? Bu yakıcı soruların cevabını özellikle bu süreçte vermek şarttır.

Bu süreçte değişik alanlara ilişkin çok yeni açılımlar yapmanın yanında, parti ve ordu konusunda neredeyse bütün mücadele sürecinin bir özetlemesini de yaptık. Son konuşmalarımız ordu üzerinde daha da sistemli bir özetleme, güncel olarak da temel sorunların dile getirilişiyle birlikte, çözüm yollarının da çok açık bir biçimde gösterilmesiydi. Çalışmalarımız, yaşanan yoğun savaş pratiğiyle aynı yoğunlukta, hatta daha önde anı anına savaşa yön verdi. Düşmanın çok yoğun taktik değiştirmesi ve taktik uygulamaları karşısında, neredeyse günlük talimat, çözümlemeler ve günlük yönetimle onları karşılayan, boşa çıkaran ve ona karşı devrimci taktikleri en etkin geliştiren yönlendirmeler gerçekleştirildi. Bu dönemki savaş pratiği on yıllık savaş pratiğine denkti. Yaptığımız çözümlemeler de aynı yoğunlukta ve genel ordu ve parti yapısını, hatta cepheyi de tümüyle karşılayan çözümlemelerdi. Eğer bunlar doğru kavranıp çalışmalara yansıtılabilirse, önümüzdeki kısa süreçte hem parti ve ordu alanında, hem de cephe alanında önemli gelişmeler ortaya çıkabilir.

Bu süreçte düşman da çok yoğun taktik uygulamalar içerisinde oldu. Bu dönem düşman için bizi bitirme dönemiymiş ve bunu açıkça ilan da etmişti. Savaşa yüklenimi de bu çerçevede oldu. Hem savaşa yüklenerek, hem de çok değişik biçimlerde taktik uygulayarak, en son bizi çeşitli yönlerden değişik yaklaşımlarla, hatta sosyal yaklaşımlarla çözmeye taktiklerini bile öne çıkarır hale geldi. Ancak düşman savaş alanında, önüne savaş taktiği olarak koyduğu planlamayı gerçekleştirmedi, bunu başarıya ulaştıramadı. Bu nedenle aslında mevcut durumda plansız ve hedefsizdir. Şu anda ne yapacağı belli değildir. daha doğrusu ne yapacağını kendisi de bilmiyor. Fakat bu son ayda iddialıydı ve bütün gücünü de ortaya koydu. Sonuç alabilmek için özellikle yılbaşından bu aya kadar elinden gelen her türlü çabayı harcadı.

Yine düşman bu süreçte de çok gizli ve sürekli gündemi çarpıtarak kendini amacına ulaştırmak istedi. Gündemi çarpıtma ve savaşı gizli yürütme taktiğini neden güdüyor? Özel savaşın Türkiye halkından gizli olması çıkarına mıdır? Bir yürütülen gizli savaş var, bir de gündem saptırılarak kitlenin saplantılı bir yaşamı var. Aslında bir seferberlik durumu var; fakat öyle yürütüyorlar ki, sanki normal bazı aksaklıklardan doğan kararlar alıyorlarmış gibi, örneğin maaşların kesilmesi vb. yöntemleri uyguluyor, ama bunları bazı doğal şeylerden kaynaklanıyormuş gibi gösteriyorlar. Aslında bunlar seferberlik gereği oluyor, fakat gizli yürütülüyor. Halkın içinde bulunduğu durumu anlamaması için, her zaman gündem saptırıcı suni haberlerle olaylar yaratıcı bir yönelim içinde tutuyor. Bu konuda basın tam bir özel savaş aygıtıdır. Yani savaşı yürüten çok gizli bir elit dışında, savaştırılan halk da aslında savaşta olduğunun bile pek farkında değildir. Kime karşı ve nasıl savaştığını aslında tam bilince çıkarmamış, bilince çıkarmaktan sürekli alıkonulmuştur. Hatta en son Avrupa'nın da aldatıldığı bizzat kendilerince söylendi, "Türkiye bizi aldattı" dediler. Rejim sarışın maskeli bayan yoluyla bunu sağladı. Ayrıca sahte demokrasi paketinin tam bir tuzak ve aldatma aracı olduğu net anlaşıldı. Kısaca çok ilginç bir savaşı dayattılar.

Şimdiye kadar düşmanın dayatmalarına karşılık verdiğimiz cevapları komuta yapısının hakkıyla alabilmesi ve ona göre kendi cevabını verebilmesi sorunu önümüzde ciddi bir sorun olarak durmaktadır. O, topyekun savaşı dayattı; biz de topyekun bir direniş ve bu direnişle yaşamı kurtarmayı esas aldık. Nasıl ki Türk özel savaşına katılanlar tam anlamadan destek verdilerse, içinizdekilerin büyük bir kısmı da vermekte olduğumuz karşı direnme ve yaşamı kazanma savaşını fazla anlayamadan sınırlı bir katılımı gösterdiler. Şimdi taraflar birbirini daha iyi anlama ihtiyacını duyuyorlar. Düşmanın ne yaptığını veya bundan sonra ne yapacağını anlamamasından ziyade, bizi anlamaya çalışacak ve yeni yaklaşımlar geliştirmek isteyecektir. Özel savaş hep böyledir. Özel savaş yeni bir özel yönelim içindedir ve bizim de buna daha kapsamlı hale gelmiş bir yönelimle karşılık vermemiz gerekir. Çünkü sürekli gündemimize konulmuştur. Başka çare yoktur. Tabii önemli olan, topyekun savaşa karşı yaşamı kurtarma savaşımızı seviyelerinizin ne kadar kaldıracağıdır.

Nereden ve nasıl başlatalıyız sorusunu çok sorduk. Neyi, nasıl kavramalısınız; neye, nasıl direnmelisiniz; neyi nasıl vurmalsınız? Bütün bunlar için nasıl partileşmeli ve ordulaşmalısınız? Çok yüklenildi, ama kavrayış sizin vicdanınıza ve anlayış gücünüze bağlıdır, hatta yaşam tutkularınızın nasıl olduğuna bağlıdır. Ne kadar yaşamak istiyorsunuz, nasıl yaşamak istiyorsunuz? Ahtınız, intikamınız, öfkeniz, hasretiniz, bilinciniz, planınız, keskinliğiniz nedir? Bütün bunlar sizin savaş kapasitenizi verir. Bunlardan ne kadar var, ne kadar gelişti, geliştirilebilir?

Bu arada biz bu hususları biraz ayaklandırmak istedik; olmayanda uyandırmak, varolanda keskinleştirmek istedik. Ama sınırlıydı. İşte bu açıdan diyorum ki, sizi eğitebilmek deveye hendek atlatmaktan daha zordur! Çünkü topyekun savaşa karşı, topyekun eğitim gerekiyor. Topyekun eğitim için de çok zeki, çok saygılı, çok ölçülü davranmak gerekiyor. Bu da sizde zayıftır, sizde güç yoktur. Bizde yaratılan günlük öfkeler, yine bu zayıflıkların doğurduğu zorlamalar, bizzat kendi geri düzeyiniz bu süreçte bizi çok etkiledi. Yani bizim söylediklerimizi dinleyen bir kişi sizin gibi olmak değil, çok ölçülüp biçilmiş olmak durumundadır. Ama şimdi sizi karşımıza muhatap olarak aldık ve adeta kaderimiz bu oldu. Onlarca yıldan beri karşımıza hep bir grup alıyoruz.

Hatırlıyorum, ilkokuldayken bir gruba namaz kıldırmaştım. Anlamını bilmediğimiz namaz dualarını, ve hal hareketlerini nasıl veriyor idiysek, şimdi de oldukça yüksek bir bilinçle, neye ve niçin olduğunu kavradığımız her şeyimizi vermeye çalışırken, siz o dönemin zoraki namaza çekilen çocukluk arkadaşlarımıza benziyorsunuz. Bunun büyük bir topluluk düzenlemesini yaptık. Katılımlar hayli sınırlıdır. Bu süreçte yerimde başkası olsaydı, sanıyorum kırk defa çatlayıp patlamış veya kendi kendini ya sağa ya sola, ya öne ya arkaya atarak tasfiye etmişti. Biz inat ve sabırla karşı koymayı bildik. Yaklaşık on aydır yaptığımız çözümlemelerle, gerçekten büyük bir roman serisi gibi bir yaklaşımla nelerin işlendiği görülmeye değer. Fazla aklınız olsaydı da bu ayları inceleyebilseydiniz. Geçmiş dönemleri bir tarafa bıraksak bile, yalnız bir çalışma döneminin nasıl temel teşkil ettiğini görebilseydiniz! Bunun için vicdan gerekir, bilgi gerekir, tutku gerekir, iddia ve insanın amaca çok yüksek bağlılığı gerekir.

Tabii bunlar da sizde çok sınırlıdır. Her şeyden önce anlaksız. Sizde askeri keskinliğin, bir Kemalist Harp Okulu öğrencisi-ninkinin onda biri kadar olduğunu sanmıyorum. Onlar her şeyini biçime borçlular. Amaçları fazla insani ve halktan olmadığı halde, çok katı bir biçime bağlılar. Bizim amaçlarımız çok insani, sosyal kapsamı çok güçlü ve haklı olduğu halde biçiminiz ve ilginiz çok zayıf, bilinciniz bulanıktır. Bu süreçte bunları biraz açmak istedik. Birçok arkadaşımız bu dönemi oldukça eksik değerlendirdi ve çok eksik yaşadı. İçinde zafere ve başarıya çok az yer verdi. İddia, hırs, yine öfke veya nereye gitmem gerekir sorusuna cevap çok sınırlıdır. Örneğin bu dönemde kendimizi nasıl çalıştırdığımızı gördünüz. Bir insan kendini bir döneme nasıl verir ve verirken neyi öngörür, öngörüsüne nasıl bağlı kalır, buna göre kendini bütünüyle nasıl ayarlar? Bunu gördünüz veya görmelisiniz.

Hele bir düşmana bakıp görün. Bu aylarda benim düşmana öğrettiğimin onda birini bile öğrenseydiniz, gerçekten size ne mutlu diyecektim. Bu aylarda düşman öyle öğrendi ki ve öğrendiklerini de öyle güzel uyguladı ki şaşarsınız. Bu özel savaş hükümetine, onun genelkurmayına bakıyorum, adeta dersini ezberlemişçesine nasıl aman yaman öğreniyorlar. Bir de bizimkilere, özellikle komuta kişiliklerinize bakıyorum; eskiyi nasıl hortlatıyorlar, nasıl kötü öğrenciler; hantal, ağır, tembel, düşkün, çok geç kavrayan, uygulama kabiliyeti olmayan, fazlaca işbirlikçiliğe yatkın bir durumdalar. Bu arada tarih aşkına, dönem aşkına deyip de yükleneceğine, kendini ağırlaştırdıkça ağırlaştırın ve dayatanlar oldukça yaygındır. Bütün çabalarımıza karşılık, bu aman vermemenin bizi ne kadar öfkelenendirdiğini görmeliydiniz. Gerçekten halkların bazı değerli ve büyük öncülleri olsaydı, bu dönem için ne kadar güzel olurdu.

Bizim bu ayları nasıl karşıladığımızı mutlaka anlamalısınız. Sadece düşüncede değil, öfke adına, azim adına durumunuzun bütün gösterilerini nasıl karşıladığımızı bir öğrenebilseydiniz ve bundan kendiniz için bir paye çıkarabilseydiniz ne kadar geliştirici olurdu. Bakıyorum da, bir sigaraya duyduğunuz ilgiyi, sergilediğiniz rahatlığı veya öfkenizi biraz gidermeyi çok basit ve aldatıcı buluyorum. Herhangi bir biçimde kendinizi yaşatmanız da çok basit gördüğüm bir şeydir. Bu büyük gerçeklere göre kendinizi vermek, ona göre bir düşünce gücü ve ruhunda fırtınalar yaratarak yaşamak oldukça önemlidir.

Sizi küçümsemiyorum, bütün derdim sizi biraz geliştirmektir. Fakat bizim karışımızda askeri duruş, askeri konulara giriş yapmak, silahlı savaşıma güç yetirmek kolay değildir. Yine istemleriniz, elinize silah vermek bizden olsun, ama bu iş sandığınız gibi de değildir. Sizin kafayı bozma, sinir hareketi yaratmaktır. Bu işe kendini vermek isteyenler -aslında biraz anlattım- bu işin bazı abece yönlerini bile kavrayamadan gidiyorlar. Yarattığımız sadece bir ağırlıktır. Oysa ben bu işe varım diyen adam, ne kadar irade keskinliği gösterir, ne kadar düşünce ve zekâ keskinliği gösterir; ne kadar edebi var, ne kadar nizamı ve disiplini var? Ne kadar kesin ve planlı bir yaklaşımı var? Bunları yaşama karşı ne kadar gösterebiliyor? Peki, siz neyinize hakimsiniz? Asker adam önce kendine hakim olmayı bilen kişidir. Acaba herhangi bir tarafınıza ne kadar hakimsiniz? Bunu incelemek gerekir. Bir gün sigarayı kessek, belki de yarın isyan koparırınız. Derler ya, askerlik biraz delilik mesleğidir. Bu söz şu anlamda söylenmiştir: Askerliğin kendine has kuralları vardır, insanların sosyal veya ruhi hiçbir eğilimini fazla ciddiye almaz. Siz bu anlamda çok amatör kalıyorsunuz.

Bütün bunlarda Kürdistan ordulaşmasına bu geçen süre dahilinde bir giriş yapmak istedik. Ne kadar çocukça ve safça bir yaklaşım içindesiniz veya kendinizi ne kadar kandırıyorsunuz? Sen ne oluyorsun da böyle laflar ediyorsun diyesim geliyor. Ama ben oldum olası böyle yaşadım. Aslında çok ciddi de yaklaşım ve dediğim gibi, aynı ciddiyeti sizde göremedim. Sizi çok büyük bir ciddiyetle karşılamak istedik. Belki de sizi olduğunuzdan bin kat daha büyümüş olarak karşılamak istedik. Ama böyle değilsiniz, biz bu kadarız deyip boş boş bağıyorsunuz. “Senin umutların ne kadar büyük olursa olsun, ne kadar yeşile kesmeye çağırırsan çağır, biz o kadar kuruyoruz” diyorsunuz. Çünkü gücünüz bu kadardır.

Elbette ki sizi suçlamıyorum, çoğunuz gencecik insanlarsınız. Tepeden tırnağa küfür içinde yetişmiş olan, düşmanın mutlak egemenliği altında oluşmuş kişiliklersiniz. Ben otuz kırk yıldır hem düzenin dayatmalarını zorbela bu kadar yıkılmışken, hem de bu kadar büyük bir yaşam, bilinç ve taktikle sizin gibi tamamen iddiasız ve teslim olmuş bir toplum içinde ve bir o kadar da düzen içi ilişkiler temelinde büyümüş kişiliğinizden çok şey beklemenin ne kadar anlamlı olduğu tartışılır bir konuyken, kendinizi özgürlük açısından ortaya koyma iddianız varsa bir gelişmeyi sergilemeniz şarttır. Biz kendimizi aldatma hatasını yapmak istemedik. Sizin gibi son derece yanılığalar ve ağır sorunlarla yaşama hatasına da fırsat vermek istemedik. Yani kendime yaptığım en büyük iyilik, kendimi bu süreçte fazla aldatmamaktır. Yoksa hayli yanlış çıkışlar yapabiliirdik veya en kötüsü de sizin gibi yere düşebilirdik. Örneğin kırk defa yenilmiş bir kişilikle yaşamın sonunu getirebilirdik. Özgür iradeye şans tanımak kadar, onu ölçsüz hayallerle yıkıma götürmemeye çalıştık. Bu anlamda devrimci saygınlığı esas alıp dönemi biraz başarı sağlayabilir düzeyde tutmak için korkunç yüklendik. İşte bu kendini aldatmamak demektir.

Tabii bu çerçevede hanginin kendinize bir söz verdiniz? Kendi kendini böyle aldatmama sözü veren kişinin olduğunu sanmıyorum. Söz verenlerin ne kadar kaybetmeyi yaşadığını gördünüz. Hepsisi söz vermişlerdi, şöyle yaşayacaklar, böyle savaşıyorlardı, ama bunların hep lafta kaldı. Hala da utanmadan ucuz söz veren veya hiç umurunda olmadan yaşayanlar var. Bunlar gafillerdir. Biz bunlara yaşa mı diyeceğiz, adamdırlar diye mi değerlendireceğiz? Hayır! Biz bu günlere süreçlerin hakkını verdiğimiz için geldik. Biraz benim gibi bütün süreçlere hakkını vermek size nasip olsaydı, bugün durumlar çok daha farklı olurdu. Hiçbiriniz neden süreçlere hakkını veremiyor? Bir sürece, bir göreve hakkını verme sizde neden gelişmiyor?

Büyük Başarmak İçin Büyük Olmak Gerekir

Aslında devrimcilik veya siyaset yapmak TC sınırları içinde ilk defa doğru bir anlam buluyor, PKK ile birlikte böyle bir noktaya geliyor. Geçmişte yaşanan devrime ve devrimciliğe yaklaşımların izleri başlangıçta PKK’de de çokça oldu. Aslında bu işin gerçeğinden çok uzaklık vardı. Devrimciliği siyaset olarak, ideoloji olarak, daha çok da örgüt ve savaş, ordu ve askerlik olarak çok farklı kavrama söz konusuydu. Hakkını verememe de biraz oradan geliyor. Ama burada sormak gerekiyor: Hakkını verme biraz benimki gibi mi olmalı, sizlerinki gibi mi olmalı? Sizler gibi olsa elde bir şey kalır mı? Elde kalanın çok az olacağı, hatta pratiklerinizin gösterdiği gibi hiçbir şey kalmayacağı açık değil mi? Sizde fetheden mantık ve yürek ne kadar etkili? Yani söylemeye çalıştığım, ne kadar yürekli olduğunu söyleyenler var, ama hepsi de oldukça boş ve kaybettiren cinstendir; mantık ve hisler o kadar zavalıcadır. Sanıyorum bunu size biraz gösterdik.

Bendeki bir diğer tutku da çok eskiden beri sizlere yanlışlıkları kavratılabilmektir. İşte onu gerçekleştirdik, size yanlışlıklarınızı kavratıttık ve yanlış yaşadığımızı kavratmak çok önemlidir; yaşamadığımızı, kime ve ne için bir kul olduğunuzu ortaya koymak bü-

yük bir olaydır. Bütün bunlar insanlık yönleriyle çok yakıcıdır. İnsanlık onurunu bu kadar çiğneyen, kendi kişilik gelişimini bu kadar boğuntuya getiren bir yaşamın sahibi olmanız ve bunu rahatlıkla kendi sinenize yedirmeniz veya kendinize kabul ettirmeniz ne kadar büyük bir tehlikedir. Sınırlı da olsa, sizi şimdi bunun yanlışlığına inandırmak ne kadar büyük ve anlamlı bir çabadır. Bunu yapmaya çalıştık. Önyargılarınızı biraz aştırmak, çok tehlikeli yaşam alışkanlıklarınızı biraz frenlemek, mümkünse sizi doğruya çekmek bu süreç içinde korkunç çaba gerektirdi.

İçinizde kendini biraz yürekli ve akıllı hissedenler de olabilir. Sorarım onlara: Acaba böyle anlamaya yanaşırlar mı? Beni değil, beni anlamaya hiç gerek yoktur; bunlar bir tarih sürecini doğru kavramaya yanaşırlar mı? Yani bu süreçler beni de aşabilirdi; düşman bana da her şeyi dayatıp belki de kabul ettirebilirdi. Ben bu kadar direnme imkânını bulamayabilirdim. Ama bu kadar yanlış ve haince geçen bir yaşam acaba hiç mi yüreğinizi sızlatmıyor? Sizde biraz tarih bilinci uyanmışsa, bu lanetli tarih hiç mi büyük öfke uyandırmıyor? Uyandırmıyorsa o zaman kimsiniz, neden bahsedebilirsiniz? Yalan dolanla günleri idare eden, kendini çocukça kandırıp götüren biri kaç paralık adam eder? Ama sizde egemen olan mantık da buydu.

Tüm bunlar sizin için belki anlaşılabilir sözlerdir. Çünkü tek bir şeyi, düşmanın dayattığı ve bellettiği çok basit bir yaşamı anlıyorsunuz. Doğru bir temelde ne düşüncesi, ne duygusu var. İşte 12 Eylül yaşamı, faşizm yaşamı, düzen yaşamı diyoruz; bağlanmış ve teslim alınmış toplulukların yaşadığı yüzeysellik ve düşkünlükten söz ediyoruz. Bundan öteye elinizde başka bir yaşam tutamı var mıdır? Bu arada buna karşı biraz direndik. Acaba siz böyle bir direnme kapsamına alınmaya layık mıydınız? Çünkü sıkıldığınızı anlıyorum. Sıkıntınızın kaynağı nedir? Sıkıntının kaynağı bütün dayattıklarımızla sizin yaşadığınız yüzeysellik arasındaki bocalamadır. Elbette ki sıkılırsınız. Bizim sürece dayattığımız mantığı ve ruhu sökemezseniz, yaşam size boğucu gelebilir. Belki de boğulup tasfiye olursunuz. İmkân olsaydı, ruhlar, vicdan, öfkeler ve çeşitli ruhsal belirtiler üzerine biraz değerlendirme yapardık. O zaman belki biraz daha iyi anlayabilirdiniz.

Bütün bu söylediklerimle ne yapmak istediğimizi anlatmaya çalışıyoruz. Savaşın ne kadar düşünce ve yürek gücü istediğini, ne kadar mantık işi olduğunu bilseydiniz, şimdi çok büyük olurduk. Kişiliklerinizde binlerce defa yaşanan yenilgiyi bir kader olmaktan çıkardıysak, bunun ağırlığını siz bana soracaksınız. Bu çözümlenemelerinde bunun ağırlığını, bunun bize neleri söylediğine bakarak göreceksiniz ve mutlaka da görmelisiniz. Tabii bizim burada sizden istediğimiz, bize basit inanmanız ve bağlanmanız değildir. Çok iyi biliyoruz ki, böyle topluluklar fazla rol oynayamazlar. Bizim esasta yarattığımız, yaratmak istediğimiz gerçekliğin farkı neyse, gitmesi gereken yön neyse, onu tam elde edinceye kadar öyle olmanız, öyle yapmanız; savaşmanız, biz olsak da olmasak da, hatta başka bir dönem ve başka bir örgüt olayında da olsanız, böyle bir kişiliğe ulaşmanızdır. Biz bunun peşindeyiz. Ben olmuşum veya olmamışım; PKK olmuş veya olmamış, adı bilmem ne olmuş olmamış; bunlar da o kadar önemli değildir. Sorun sizin bir şeyler yapıp yapmayacağınızdır.

Bana göre toprağa bağlılık önemlidir. Bu kadar yaban ellere düşmek bana her zaman bir yitilik, bir kaybetme gibi geldi. Bu yaklaşımımı koruyorum. Yine kendi insanlarından kolayca vazgeçmek, onların gerçeğiyle ilişkisini kesmek, ilgisini zayıflatmak yine bir yitilik ve kaybetmeye götürür. Tüm bunlardan büyük ve derin acı duyduk. Kolay vatansızlaşmak, kolay halksızlaşmak, yine örgütsüzleşmek, özellikle örgüt olayı olmaktan uzak kalmak, buna ilgi duymamak, bütün bunlar da bana çok tehlikeli geldi. Yine kendi işlerini ustaca -ki, buna günlük taktik kişilik diyelim- yürütmek, ona gelmemek çok öfkelenendiriciydi ve hepsini gördük. Bu yıllarda o kadar çok vatansızlaşma, halkın kimliğinden kaçma, örgütten ve taktikten kaçma görüldü ki, kıyamet kadar bir çabayla bunu engellemek için ancak bu kadarını temsil edebildik ve sağlam çıkabildik.

Vatan, halk ve özgürlük hareketi; örgütü tasfiye etmemek, güne ezilmeyen bir taktikle cevap vermek, yaşam, çalışma ve savaş tarzıyla güne anlam vermek ve yarına taşımaktır. Elbette ki basit değildir. Bir dönem biz de sizin gibi böyle kaybetseydik, şimdi tarih bizim için yok olurdu. Tabii siz, bir halk için tarihin yok olmasının ne demek olduğunu bilmeyebilirsiniz. Onu bizim ruhumuza sormalısınız. Sen her şeyi kaybediyorsun dediğimizde, acaba bunun acısı ne kadar büyüktür? Hiç böyle duygularınız oldu mu? Onu bırakın, siz kendi elinizle örgütü parçaladığınızda en küçücük bir sıkıntı duyduunuz mu veya bunun bilincine ve farkına vardınız mı? Bir halkın çok düşmüş hali acaba sizi ne kadar isyana kaldırdı? Bu bilinçsizlik ve kölelikle kendinizi dayatmak hoşunuza mı gitti? Bunların hepsini size sorup cevabını almak gerekir. Bunu size soruyorum, ama kaçıyor, yalan ve gerçek dışı cevaplar veriyorsunuz. Yani bu kadar kaypaksınız. Bu süre içerisinde aslında bunu gördüm. O kadar lafazan, o kadar yüzeysel cevaplar veriyorsunuz ki, neredeyse bizi yaşamdan nefret ettireceksiniz. O kadar ağlamaklı ve yanlış cevaplar verildi ki, öfkeden çıldırmamak mümkün değildi.

Tabii benim sözüm mantık ve duygu gücü olanlardır. Sizi fazla muhatap almak da o kadar önemli değildir. Belki de boşluğa, gelecek tarihe konuşuyoruz, ama yine de olsun. Kendini aldatmak derken bunu kastediyorum. Sık sık kendime, bunlara nasıl bir duygu büyüklüğünü aşılacağımı diye soruyorum. Yüreklere biraz vicdan sığdırmak, onları biraz güçlü iddiaların sahibi yapmak nasıl mümkün olur; bu kadar yalancı, bu kadar boşa giden bir yaşam tarzının sahibi olmaktan nasıl kurtaralım diye düşünüyorum. Tabii siz bunları da anlamayacaksınız. Çünkü alışkanlıklarınız belki de tek direncinizdir, onları kimse yenemez. En büyük direnşiniz alışkanlıklarınızdır. Birisinin veya benim gibi birisinin siz böylesiniz diye eleştirip de, sizin de 'evet öyledir, biz değişeceğiz' demeniz çok zordur. Tam tersine, daha da bir katılma, kendini bize de dayanarak bilinçlendirip daha da oturtma ve tutuculuk da çok görüldü. Hepiniz de iyi niyetlisiniz, yani kimse sizde kasıt aramıyor, sizi suçlamıyor; hatta sizlere hep acıyoruz, yani bunların hali ne olacak diye üzüliyorum.

Belki rahat sevinebiliyorsunuz veya hemen rahatta da sıkılabiliyorsunuz. Benimki bin kat daha derin, anlamlı ve biraz da çare üreten cinsindedir. Sıkıntıyı doğru gidermek ve bundan kurtulmak gerekir. Sık sık bizi başka kim ne yapabilir, nereye koyabilir diye düşünüyorum. Bu arada bütün bu endişeler sizde de olsaydı, böyle yaşasaydınız, acaba gücünüz ve kuvvetiniz ne olurdu, neye yeterdi diye de düşünüyorum. Aynı imkânları paylaşıydık, aynı vicdanı paylaşıydık, aynı başarı yoluna kendimizi verseydik şimdi nerede olurduk? Acaba bunu da hesaplıyor musunuz? Yine de bu soruları size sorarken kastınız var veya şöylesiniz diye de suçlamak istemiyorum. Sorun bir güç ve yetenek sorunudur.

Devrimcilik bir yaratma eylemiyken, varolana bakarsanız yürekler acısıdır. Devrimcilik tam da orada, gerektiğinde bir isyandır, gerektiğinde bir fırtınadır; gerektiğinde bir yaratma eylemi, gerektiğinde büyük bir mantık, gerektiğinde bir örgüt, gerektiğinde büyük bir eylemdir. Böyle olmak gerekir ki, o yaşadığımız düzey aşılsın. Yani kendim de sıkça dile getirdim. Bunu anlatmamın nedeni şudur: Benim de sizin gibi çok acılarım, çok sıkıntılarım vardı, hatta korkunç derecedeydiler, kendimi tutamıyordum. Bazı

dönemler öyle yaşıyordum ki, nasıl yaşayacağım diye çıldıracaktım. Yani dinsel etkilenme dönemi olsun, felsefi döneme, sosyalist döneme, en önemlisi de ağır bir siyasal döneme ve düşmanın kılıç darbeleri altına girdiğimizde yaşadığım kritik süreçler var. Tabii sürece kurbanlık bir koyun gibi boynunu uzatmak var; kaçmak, bir yerin altına girmek, körce direnmek var. Bütün bunlardan kaçınmak nasıl olur, sen nasıl kaçındın?

Her döneme nasıl bir aşamayla cevap verdiğimi çok iyi öğrenmelisiniz. Hatta öğrenmek için çok özel çabalarınız bile olmalıdır. Çünkü bu yıllarda birçok şey gizlidir. Şimdi herkes sonuca bakarak bize öykünüyor veya bazıları taklit etmeye, bazıları da kolay karşı çıkmaya çalışıyor. Dünya çapında da bu böyledir. Ucuz karşı çıkmalar beni küçük düşürdüğü, beni zorladığı için değil, örneğin Almanlar her gün bir anlamda bana sataşıyorlar. Neye veya kime benzediğimizi, hangi yöntemlere sahip olduğumuzu söyleyip duruyorlar. Biz güler geçeriz. Bilmem, nasıl bizim ezilmemizi ve yenilmemizi sağlayarak plan geliştirirler diyorlar. MİT, şu veya bu, çok çeşitli, bin bir türlü güç var. İnsan onlara da gülüp geçebilir, bu hiç önemli değildir.

Biz mücadele arkadaşlığımızı daha çok düşünmek zorundayız. Çünkü onlar bu işe kelle koymuş insanlardır ve mutlaka saygılı olmak gerekir. Bir dava içinde hayatını ortaya koyan insanlara kesin büyük saygılı olacaksınız. Biz bu saygının da çeşitli tanımlarını veya en doğru tanımını vermek istedik. Amaca, başarıya, değerlere anı anına bağlılığın nasıl ifade edilmesi gerektiğini vurguladık. İşte bütün bunları böyle dile getirirken, halen soruyorum; sen bu kadar anlattın, acaba yüzde kaçını veya kaç tane cümleyi yerinde anlayabildiler diyorum. Bu çok önemlidir. Yalnız orada söz konusu olan beni anlamak değildir. Çünkü ben bu yıllarda bütünüyle bir halkın uyanış ve direniş işlerini idare ettim. Bu bir gerçektir. Sadece sözde kalmadı, milyonlara mal olma biçiminde gelişti. Yani ciddiye almaya değerdir. Benim öfkelerim, benim sıkıntılarım, benim sevgilerim, benim hırslarım ve arzularım, benim heyecanlarım tamamen halksal düzeydeydi ve ideolojik ifadesi çok kapsamlıydı. Eğer gücünüz varsa büyük ihtimalle kendinizi burada bulabilirsiniz.

Bunu şunun için belirtiyorum: Halen birçoklarınızın arzuları, öfkeleri ve itirazları var veya 'şöyle savaşırım' tutkuları, 'şöyle yaşamak istiyorum' hisleri var. Tamam, hepsi olmalı, hatta daha da fazla olmalıdır. Ama acaba çıkış yaptırma imkânlarınız var mı? Düşmanın ağır topyekun savaşımının muhatabısın. Bunu görmeden hislerine nasıl karşılık verebilirsin, savaşa nasıl adım atabilirsin? Eline o silahı nasıl alacaksın, bir iki sözü nasıl söyleyeceksin? Topyekun savaşın seni nasıl kuşattığını bütünüyle görmeden adım atılabilir mi? Tabii sizinki ya hiç görmeden adım atma ya da düşmanı ve devleti hiçe saymadır. Kısaca bir metre önündeki pusuyu bile görmeme çok yaygın yaşandı ve böyle binlerce kayıp var.

Bu şu anlama geliyor: Eğer düşmanı bütün yönleriyle görse, belki de o savaşa girmez veya girerse kesin büyük başarır. Yalnız büyük başarmak için büyük olmak gereklidir. Buna güç yetiremiyor. Ya da ben düşmanı hiç görmeden üzerine giderim diyor. Tüm Kürt isyanları böyledir. Düşmanını görmeden, düşmanını anlayıp tanımadan tepki duyma hareketi ezilmeye mahkûmdur. Çünkü devlet çok güçlüdür. Daha gözünü bile açmadan, daha bir elini bile kaldırmadan, devlet nedir, bana ne yapıyor sorusunu bile kendine sormadan, bütünüyle körce ve bilinçsizce teslim olmayı yaşamak şu anda yığınların yaşadığı durumdur. İsyanı da köleliği de böyledir, hiçbir umut yoktur. İkisi de büyük bilinçsizlikten kaynaklanıyor. Bilinçsizlik aslında bir yaşam tarzı oluyor. Çünkü bilinçlenmeye çalışsa, devletin tüm uygulamalarını görecekler. Bu uygulamaları görmek demek, bir öfkesi ve tepkisi varsa, örgütlenmeye ve planlı savaşa yönelmek demektir. Kesin yerinde durmayacaktır. Bu uyanan, isyana kalkan bir halk haline gelmektedir. Aslında bu sıkça oldu. Özellikle biraz baskı koşullarında oldu. Fakat sönmesi de, uyanmasıyla düşmesi de bir oldu. Gerisi de belirttiğimiz gibi biraz 'aman dokunma, karşı koymak mümkün değil' yaklaşımı oldu.

Acaba siz bu ikileme ne kadar karşı karşıya bulunmaktasınız? Düşünün ki bizim gerillalarımızda bile egemen olan bu anlayıştır. "Düşmanı görmeden üzerine giderim, görürsem üzerine hiç gidemem" diyor. Bu, kayıplarımızın veya savaşı istediğimiz gibi geliştiremeyeşimizin altında yatan en temel duygu ve düşünce yapısıdır. Peşmergeye bakın, tümüyle böyledir. İnsanımıza bakın, direnç karşısındaki yaklaşımı budur; ya bu düşmanla hiç baş edilemez ya gözü kara üzerine gedilir. Ben ikisini de esas almadım. Dikkat edilirse benim tarzım tamamen farklıdır, çok farklıdır. Acaba bunu da içinizde savaş arkadaşı olarak kaç kişi duymuştur? Bunların sayısı çok azdır.

Ben düşmanımı görürüm. Bundan hemen çıkardığım sonuç, bu düşman yenilmez değildir. Peki, nasıldır? Bu çok değişik bir durumdur. Sizin pek tahmin edemeyeceğiniz, yaşamakta çok zorlanacağımız bir duygudur. Yani bir defa bu köleliği asla kabul etmiyorum. Sizin yaklaşımınızda bu çok gereklidir. Benim öfkem ve büyük isyan duygum da var. Onu şimdi birden patlatsam sonuç almaz. Bunu bileceksin. Artık bu yeni bir yoldur. Onun nasıl olması gerektiğine tam anlam verebilmek için bizim yaşamımızı öğreneceksiniz; bizim duygularımızı, çalışma ve yaşama tarzımızı mutlaka öğreneceksiniz ki, yeni yol konusunda bir bilinciniz ve savaşa tarzınız gelişsin. Başka türlü sizin bu isyancılığınızda ve savaşım tarzınızda başarı imkânı görmüyorum.

Her gün acıyla kıvranyorum. Her gün kaza haberleri, şahadet haberleri geliyor. Bunlar bu yaklaşımdan kaynaklanıyor. Ben savaşta bu olmaz demiyorum, fakat mevcut eski biçimleriyle beni öldürseniz bir damla kan bile dökmem. Ne eskisi gibi yaşarım de ne savaşırım. Hayır! Yeni yolu anlatmak için size söyledim. Sizin gibi yaşamak, sizin gibi direnmek bana korkunç geliyor. Zindanda nasıl direndiniz, anlayamıyorum. Bir de çok kölece yaşam alışkanlıklarınız var. Bunu da nasıl kabul ettiğinizi anlamıyorum. Tabii siz de beni anlamıyorsunuz. Ama yine de gelişmeler gösteriyor ki, daha çok bizim esas aldığımız yaşamayı ve direnmeyi mümkün kıldık. Dikkat edin, bu süreçte sizi çok anlattım. Bizi, acılarımızı ve sıkıntılarımızı anlamıyor demeyin. Sanırım siz de biliyorsunuz ki, ben sizi sizden daha iyi anladım ve ifade ettim. Ama bununla fazla bir şey becerilemez.

Senin acılarını anlattım. Oldukça zavallıca, iddiasız, örgütsüz, gücü yetmez, ulaşamaz ve koparamaz bir kişiliğiniz var. Bunu ne yapacağız, alıp nereye vuracağız? Vursak bile bir sopa kadar etkili olmaz. Bu anlamda gerçekten sizi ne yapayım? Buradan çıkardığınız sonuç nedir? Kendini öyle bir dönüştür, öyle bir çizgiye yatır ki, bu yatırma düşmanda bir ürkmeye yol açsın, düşmanda acaba bana ne yaparlar korkusunu uyandırsın. Yani halkta bir umut yarat. "Bu sefer kurtulma imkânı vardır" dedirt. Biz bunu yapmaya çalıştık ve bu çok önemlidir. Bana mutlaka bir saygınız varsa, hiç olmazsa bunu bir yaşam tarzı olarak benimseme tutkunuz gelişmeli diye düşünüyorum. Çünkü başka bir yol veya özgürce yaşama seçeneği yoktur ve mutlaka özgür yaşama seçeneğini esas almalısınız. Başka türlü zavallısınız.

Bunları çok iyi gösterdim. Özellikle gerilla adı altında silahlı savaşa girmeniz ürkütüyor, nefes nefese bırakıyor. Bütün bu çabalarla biraz da aman yaman böyle yapmayın dememin, kıyamet koparmamın en temel bir nedeni de budur. Sizin yaşam ve savaş tarzınız konusunda dehşete kapılıyorum. İşte bu noktada da bu çözümler sizin için hayli önemlidir. Çünkü bu, yeni yol veya

düşmana başarıyla karşı koyma konusunda çok önemli ipuçlarını veriyor. Gücünüz varsa, bize biraz ilgi duyuyorsanız inceleyin. Zaten ben de biraz değer verdiğim için böyle yüklendim. Bütün işleri, her şeyi bir tarafa bırakıp işin esaslarını size kavratmak için belki de hiçbir dönemle kıyaslanmayacak derecede bütün dönemleri böyle zincirlemesine ele aldık. Aksi halde ben de kendimi iflah edemez ve yaşatamazdım, boğulur giderdim. Bu yılları sizin gibi karşılasaydım, belki ortada hiçbir şey kalmazdı.

Sanırım artık şunu anlamaya başlıyorsunuz: İnsan kendini nasıl yaşatmalı, kendini yaşatma hangi doğrular temelinde olmalıdır? Bu çok gereklidir. Herhangi bir yaşam bizim yaşamımız olamaz, buna hakkımız yoktur. Çünkü farkına varmadan savaşa nasıl katıldığımız konusunda bile birer hayalci olmanız bir gerçektir. Hayalci katılım dehşettir. Çünkü bu çizgi büyük bir savaş çizgisidir. Özellikle duyguda, düşüncede, doğrulara bağlı kalmada amansız bir çizgidir. Düşünün ki, azılı düşmanımız emperyalistler bu çizgiyi korkunç buluyorlar ve bulmakta da haklılar. Öyle olmazsak, zaten herhangi bir kişiliğimiz ve kimliğimiz olamaz. Yani nasıl yaşadığımızı anlamalıyız. Biraz çözümsüzlüğü yaşıyor olduğunuz, sıkıntılarınız varolduğu için bunları belirtiyorum.

Siz de hızla bir sonuca ulaşmak istiyorsunuz. Belki de iyi savaşmak istiyorsunuz. Yani en eski arkadaşlarımızdan tutalım, en yeni ve en gencinize kadar hepimiz çok iyi işler de yapmak istersiniz. Hepsi değişik heveslerle çok iş becermek istiyorlar. Hepinize büyük bir saygım var. Zaten ben onlar için varım ve kendimi sadece o güzel heveslerinize bir işlerlik kazandırmak için adeta hiç kimsenin koymayacağı hallere koymuşum. Çünkü çocuklar gibisiniz. Eğer bir şeyler kazandırmazsak, biraz göz kulak olmazsak ömrünüz yirmi dört saattir.

Savaş Mantık Demektir

Düşman, tarihin tanıdığı en belalı güçtür. Geçenlerde yine akıl hocalarından birisi olan meşhur Henry Kissinger'i* gördüm. Şu anda emperyalizmi yöneten en önemli kişiliktir. İstanbul'a gelip bunlarla bir toplantı düzenliyor. Sanırım bizim hakkımızda yine bazı akıllar verdi ve gitti. Kemalistler için, "Sizleri anlıyorum, eğer küçük bir reform yoluna saparsanız veya açık verirsiniz bu sizin sonunuz olur. Siz bizim bu acımasız yöntemimizde ısrarlı olmalısınız" diyor. Kim bilir daha neler konuştu. Ama verdiği ders hayli derindir ve kendilerine göre çok yerindedir. Sanırım bu siyasal yöntemle sorunlar çözümlenir mi, çözümlenmez mi sorusu biraz karışıklık yaratmış ve herhalde Amerika'da da böyle ikili bir anlayış var. Kendisi bilinen o ezme politikasından yana. Herhalde sarsıntı geçirmeyin diyor. Siyasal yoldan ya da reformcu bir takım durumlar onlara göre zaafır, buna düşmeyin diyor. "Sizin mayanızda bu var, tarihte de böylesiniz, sonuna kadar ezmek istersiniz ve haklısınız. Sonuna kadar ezmezseniz siz ezilirsiniz" diyor. Böylece Türk egemenlik sistemi ve kişiliğinin profilini çiziyor.

Bütün bunları anlamak gerekir. Bunları bizi kuşatan, hakkımızda hüküm biçen güçleri tanımak için belirtiyorum. Onlar birer gerçektir. Yalnız bizim için değil, dünya çapında devrimci güçleri ezmek için aynı şeyleri denerler. Şu anda ezilmek istenenlerin en belli başlılarından biri biziz. Bunları görmeden nasıl savaşıacaksınız? Benden iş istiyorsunuz, yaşam istiyorsunuz, ama düşman müsaade etmiyor. Bu nedenle buna bile bin defa şükredin. İçinizde biraz özgürlük var, biraz onurluluk var. Fazlasını yapma neyi istiyor, biliyor musunuz? Sadece direnme ve savaşma değil, bunun nasıl bir mantık ve yürek dayanıklılığı, nasıl korkunç bir biçimde güne yüklenme ve nasıl nefes nefese bir yaşam istediğini biliyor musunuz?

Bunu bilmezseniz ordulaşamayız. Ordulaşmanın bir yüreği var, ona ulaşmazsanız ordulaşamazsınız. Bir mantığı var, bu mantığı yakalayamazsanız yine ordulaşamazsınız. Tabii daha birçok hisleri var; kin ve intikam gerekir. O sizde olmazsa yine savaşamazsınız. Ordulaşırsınız, savaşamazsınız; savaşırınız, ezilirsiniz. Çünkü yetmez; herhangi bir kinle, herhangi bir tutkuyla, herhangi bir istemle savaş verilemez. Savaşının kini, savaşının intikamı, savaşının bir şeye yüklenirken azmi eğer yeterli olmazsa, bu yetersizlik savaşta belki yarı yolda susuz kalmak gibidir. Biter, tükenir, kuruyup gider. Nitekim öyle kalıyorsunuz.

Onun için kin ve öfke bilemesinden söz ettik. Daha bunun gibi birçok histen bahsettik. Aslında bütün bunları çözümlenemelerde işledik. Onun için incelemeyi bilmelisiniz. Benimki bile yetmeyebilir. Yani benim yaptığım, şimdiye kadar ezilmemek için ne yaptysam onu göstermek içindi. Belki yarın ben de ezilirim. Ama hiç olmazsa yeteneklerim elimdeyken, onları ayaklandırma durumundayken sonsuz işletiyorum. İşte bir diğer farkım varsa, onu da siz mutlaka iyi anlamalısınız. Bir özgürlük imkânı elimdeyken, örneğin konuşma, ilişki, yönetme, eğitme ve temas imkânı, hele çalışma imkânı çok önemli olduğunda kendimi nasıl verdiğimi görüyorsunuz. Bir eğitme imkânını nasıl değerlendiriyorum? Bir ilişki imkânını değerlendirme, bir kişiyi ele alma, bir kişiyi dönüştürme bende oldukça amansızdır.

Bir de kendinize bakın, kendinizi eğitmekten acizsiniz. İkili tarz bir yaklaşımla hiç ciddi bir çalışma içine girilir mi? İlişki imkânı, yüzlerce militan, binlerce halk ilişkisi imkânı ele geçiyor, ama siz oralı bile olmuyorsunuz, tenezül etmiyorsunuz. Milyonların en çok bağlandığı bir kişi olmama rağmen, sıradan bir aileye gittiğimde karşıma sıradan bir insan çıkar ve bunu en derinden bağlayacak ne varsa esas alırım. Bir savaşının ilişkisini elde ettim mi, gerçekten savaştırmak için yaklaşırım. Şimdi bunu kendinize uygulamalısınız. Elinizde ne kadar yetki vardı, elinizde ne kadar ilişki vardı? Siz bunun büyük bir kısmını kaçırttınız, ezdiniz, geçtiniz. Ne kadar nefes alıp veriyorsunuz? Hepsi boşa alınıp verildi. Eğitim imkânlarınız, yönetme imkânlarınız vardı. Acaba nasıl kullandığınızı kendinize soruyor musunuz? Bu bir vicdan sorunudur. Parti kurallarına göre de sizi yargılamak istemiyorum. Siz vicdanınızla baş başa bırakıyorum. Ne kadar değerlendirdiniz? Devrim, son tahlilde bir vicdan sorunudur, bir kural sorunu değildir. Kural da gereklidir, ama sonradan gelir.

Bunları anlatmaya çalıştım, ama acaba kavrayabildiniz mi? İncelik hususları mı veya işin esprisi mi desem, acaba bu süreç boyunca bunları yakalayabildiniz mi? Bu önemlidir. Doğrudan ne kadar anlayabildiniz? Hepsinin uçarı bir hayali var, neye nasıl baktıkları belli değildir. o halde nasıl ordulaşacaklar? Her şeyden önce bütün bu söylenenlere rağmen kavramaya başladılar mı? Evet diyorsanız, bunu bile büyük bir gelişme olarak değerlendiririm.

Çok can alıcı ve anlamı büyük olan değerlendirmeler yaptık. Ordulaşma, amansız vatan kazanmaktır; ordulaşma, kesin kimlik hareketine yönelmektir. Ordu bilinci, kesinlikle böyle bir büyüme yönelmektir; intikam ve sevgi kazanmaktır, çirkini yıkmak, güzellikleri ele geçirmektir. Düşündüğümde bunlar gibi aklıma bir sürü tez gelir. Ama sen bunları istediğin kadar söyle de, bu adamları alışkanlıklarından, bencilliklerinden, bireyciliklerinden acaba ne kadar vazgeçirebilirsin diye düşünüyorum. Bazen de sen

* ABD Eski Dışişleri Bakanı.

bir ağanın kendi köylülerini zapturapt altına alması kadar bunları kontrol edebiliyor musun, bir Türk subayının yüzde biri kadar disipline edebiliyor musun, edemiyorsan sen nasıl bir öndersin diye öfkeleniyorum. Tabii onların yöntemi de beni tatmin etmiyor. O yöntemlerle de fazla sonuç çıkaramayacağımı biliyorum.

Yine de şimdiye kadar sizi bu biçimde yönetmek çok önemlidir. Sizi buraya kadar getirmek basit değil, büyük bir hüner ister. Bazıları 'bizi bizden çalarak buraya getirdin' diyorlar. Güya TC'den neleri çalmışım. Yani sizleri buraya getirirken, taşırırken neler alındı, nelerinizi sizden alıp buraya getirdik? Şimdi bu sorularla karşı karşıyasınız. Bu daha iyidir. Çünkü şimdi gerçeği yakalama imkânınız var. O büyük vicdansızlık biraz aşılır. Şimdi eskisi gibi kaçamak yapamazsınız, eskisi gibi alçakça yaşayamazsınız; sahtekâr, yalancı ve yüzeysel kalamazsınız. Şimdi durum biraz farklıdır; herkes biraz daha gerçeklerle karşı karşıyadır. Düşman da, siz de gerçeklerle karşı karşıyasınız. Bu beni vicdanen rahatlatıyor. Fazla olmasa da, yine de gerçeklerin kenarına gelip durmanız benim için ciddi bir aşamadır.

Aslında beni nasıl tartıştığınız da önemlidir. Yani beni nasıl hissediyorsunuz? Es mi geçtik, delip mi geçtik, dinsel mi geçtik, can alıcı yerinden mi yakaladık? Biraz anlamaya çalıştınız mı? Devrimci çalışmalar, askeri çalışmalar güçlü mantık ister; güçlü bakış açısı, büyük sabır ister. Dediğim gibi, yaklaşık on aydır otuza yakın kitap oluşturduk. Acaba arkadaşlara yüzde birini kavrayabildik mi? Mutlaka etkisi vardır, ancak ne kadar? Birçok alanda ilerleme var, ama bu benim istediğim gibi değildir.

Sizler özgürsünüz, ama biz burada özgür değiliz. Özgürce rahat bir nefes bile alamıyoruz. Ama sizler ülkede özgür olduğunuz halde bunun değerini bilmiyorsunuz. Bulduğunuz yerler için sizlere yoldaşlar, bulduğunuz yerlerde şunları yapabilirsiniz diye sürekli talimatlarımız oluyor. Fakat sizler kendi keyfinize göre hareket ediyorsunuz. Eski Kürtler gibi ahmakça kendi bildiğini yapıyor ve bulunduğu yerden bir şeyler çıkarmasını bilmiyorsunuz. Hepinizi de gördük, verdiğimiz olanaklar ve silahlarla kendi kendinizi imha ediyorsunuz. Her gün kendi kendinizi ne kadar vurduğunuzun, yine düşmanın sizi ne kadar ucuz vurduğunuzun haberi gönderiyorsunuz. Bu yüzden düşmana yöneldiğimden daha fazla sizin üzerinize yöneleceğim. Eksikliklerimizin üzerinde duracağız. Eğer kendini savaşta kandırırsan, elindeki her şeyi kaybedersin. Kendi kendini kandırmama ne anlama geliyor? Döneme göre düşmanın karşısında durma, döneme göre düşmeme, döneme göre sonunda zafere ulaşma anlamına geliyor. Dakika dakika bunun üzerinde duruyorum. Bu kadar şey anlattım, çok şey vermeye çalıştım. Sizler de aslında dürüstsünüz; bir şeyler yapmaya, hatta canınızı da vermeye hazırsınız. Ama savaş mantık demektir, sizde de bu yön eksiktir.

Ben kimim? Önderlik dakika dakika hedefleyen demektir, ölçülü adım atmak demektir, insanlardan her şeyi dört dörtlük ister. Ama sizler de bunu yapmıyorsunuz. Ellerinizi yoğurt diye kaynamış süte batırıp yakıyorsunuz. Sizin tarzınız budur. Yine de sizi anlamak istiyorum. Şimdi halk ordusunu nasıl yaratacağımızın üzerinde duruyorum. Halk savaşı, ordusu nedir? Şimdiye kadar başka şeyler de, yeni şeyler de söyledim. Bugüne kadar isyan eden Kürtler, ya devlet yoktur deyip devletin gücünü hesaba katmamışlar, ya da devletin gücünü görüp pat diye düşmüşlerdir. Her ikisini de gördünüz. O kadar isyan yapıldı, ama devlete karşı değildi. Devleti gördükten sonra da pat diye düştüler. Ne böyle isyan et, ne de böyle düş. Her ikisi de ölümdür ve birisi diğerinden daha berbattır.

İşte ben de şu an yeni yol üzerinde duruyorum. Yeni yol, tam kurtuluş yolu, tam özgürlük yolu üzerinde duruyorum ve bu da büyük sabır ister. Devleti sonuna kadar gör, PKK'nin savaşımını sonuna kadar gör, köleliği sonuna kadar gör; ruhun sonuna kadar isyan ruhu olsun, beynin sonuna kadar savaş için savaşsın. Ancak böyle olursan yürümen mümkündür. Devleti gördüğünde, ben gerillayım, şöyle yaparım dersin, yine devleti görüp gücüm kalmadı, hemen düştüm dersin, her ikisi de senin için ölüm demektir. Ne onu ne de diğerini yap. Doğru yol, yeni yol başta da söylediğim gibi sabır gerektirir; geniş düşünen bir beyin, büyük intikam ve adım adım hesaplama ister. Bu yolda başka türlü yürümek mümkün değildir.

Peki, bunun için siz ne kadar hazırsınız, kendinizi ne kadar hazırladınız, söylediklerimizden ne aldınız? Yaşamınız diğer adla sürüyor. Nefes aldığınız o yaşamda ben kesinlikle yaşayamam. Sizlere bütün ülkeyi açtık. Dağın başında size sonuna kadar temiz bir hava ve temiz su, insana yeni bir ruh veren suyu verdik. İçmesini bilmiyorsanız ben ne yapayım. Çaresizlikten ölüyorsunuz. Size ne kadar öğretmek istediğimizi, çok büyük öğrettiğimizi gözlemlenizle görüyorsunuz, ama almasını bilmiyorsunuz. Çabuk unutuyorsunuz. Yaşamda oldukça yüzeyselsiniz. Artık bazı şeyleri yapmayı siz de isteyin.

Halk savaşının, halk ordusunun oluşturulmasının ne kadar zor olduğunu görün ve eğer vicdanınız varsa bana yardımcı olacak temelde bir cevabınız olsun. Eğer cevap veremezseniz, birbirimizi nasıl asker yerine koyabiliriz? Kürd'ün işi, halk savaşının, halk ordusunun yaratılması işte böyledir. Bunları hiç yoktan böyle yaratık ve önünüze koyduk. Tek tek savaşçıları, tek tek silahı, tek tek arkadaşların yetiştirilmesini ben kendi ellerimle yarattım. Ama siz bilmiyorsunuz. Gece gündüz böyle kaybettik, şöyle düştük diyorsunuz. Dağdan ne çıkarılabileceğini, elinizdeki silahtan ve arkadaşlardan ne çıkarılabileceğini bilmiyorsunuz. Belasınız, kendinizi bela yapmışsınız. Bunun için büyük sabır gerekir. Buraya geldiğiniz zaman hiçbirinizde akıl diye bir şey kalmış oluyor mu? Hayır. Yanılgılı ve her bir düşüncesi ayrı bir havada oluyorsunuz. Böyle insanların halk savaşına ulaşmaları, halk savaşına katılmaları mümkün değildir.

İmkânınız varsa bu yaptığımız konuşmalar ve değerlendirmelerin üzerinde durun. Bizdeki doğru yaşama, bizdeki ruha, bizdeki intikama, bizdeki bakış açısına ulaşmaz ve bir şeyler almazsanız bu savaşta yer alamazsınız; halk ordusunda bir adım atmanız bile mümkün olmaz. Bunun için üzerinizde durmalısınız. Açtığım bu yol, benim şahsım için değildir. Yalnız PKK için de değildir. Sonuna kadar bu yola girin, çünkü bu yol tek doğru yoldur; hepiniz için başka yol yoktur. Bunun için ölüm kalım konusu gibi üzerinde durun. Başka yolu yoktur, ben ne yapayım? Gönülünüz iyi şeyler ve başarılar istiyorsa, bunun için çalışma yapmak gereklidir. Büyük bir inanç, büyük bir hizmet, büyük bir gönül sahibi olmak gerekiyor. Bunları yerine getirmezseniz, kendi isteklerinizi de yerine getiremezsiniz. Çocukluk yapmayın, kendinizi de sıkıp daraltmayın.

Ben sizin bu hallerinizle bu kadar uğraştığım halde sıkılıp daralmıyorum. On altı yıldır bir noktada bir başıma isem ve sizin için bu kadar sabır gösteriyorsam, sizin de kendinizi daraltmanız gerekir. Siz de sabırlı olun, bu sorunlarınız için kendinizi daraltmayın, sıkılmayın. Eskiden bana sen cıva gibisin diyorlardı. Cıva her zaman bir tarafa kayar. Bana da sen öylesin diyorlardı. On altı yıldır bu noktada ve yirmi beş yıldır da PKK'nin bu çizgisi üzerindiyim. İşte sabır budur. Siz ise bir sigara bulamadığınız zaman bin yere başvuruyorsunuz. Hedefi kaybediyor, hele düşmanı hiç görmüyorsunuz. Bir sigara için ya da başka bir keyfi ihtiyaç için köye giriyorsunuz. Hepinizin durumu böyledir. Bu halinizle kendinizi nasıl halk ordusunun bir parçası haline getirebilirsiniz?

Hepinize söylüyorum, akıllı olun ve üzerinde durun. Eğer bize bir saygınız varsa Önderlikle beraberiz diyorsanız, ben de Önderliğin sizin içinizde olduğunu vurguluyorum. Ama Önderlikten hiçbir şey anlamamışsınız. Önderlik, benim canım, görüşüm değildir; Önderlik Kürtlük için bir güçtür. Ben de bunun için hizmet ediyorum. Siz daha buna ulaşamadınız. Eğer bunları yapsaydınız, şimdi her birinizin bir komutan olması gerekiyordu. Çok zayıfsınız ve bunun için size bu söylediklerim size yemek içmekten daha önemlidir diyorum. Ben yine kendimi idare edebilirim, ama siz kendinizi de idare edemezsiniz. Benim kendimi yükseltebilecek imkânlarım var, tecrübem var, çok büyük ismim var ve ben bu şekilde kendimi kurtarabilirim. Ama sizin neyiniz var ve ne yapabilirsiniz? Her gün birer ikişer düşmenize yazık değil mi? O zaman kendinizi bu durumdan nasıl kurtaracaksınız? Bunun tek yolu var: Ölüm kalımla, sonuna kadar Önderlik gerçekliğine ulaşmaya kadar bir çalışmayla, savaş gerçekliğine ulaşmayla kendinizi kurtarabilirsiniz. Kurtuluşun bundan başka bir yolu yoktur. Yeni yolun nasıl başladığını ve nasıl yürüdüğünü gözlemlemelisiniz. Buna dikkat edip kendinizi bu esaslar üzerinde şekillendirmeniz gerekir. Böyle yaparsanız asker olabilir, bir şeyler yapabilirsiniz. Eğer böyle yapamazsanız düşersiniz ve size yazık olur.

Bu imkânları elinize verdiğimiz için bize bin defa teşekkür etmeniz gerekiyor. Bununla birlikte, halk ordusunun bir parçası olabilmemiz ve askerleşebilmemiz için önünüze oldukça imkân koyduk. Acaba önünüze koyduğumuz bu imkânları kaçınız anlayabildiniz? Hanginiz bunun değeri ne kadardır, tarihi değeri nedir, geleceğimiz için değeri nedir sorularını sorabilirsiniz? Bu soruları sorabilirsiniz, ben de bu sorulara değer verip cevaplandırabilirim. Eğer bir takım şeylerin ve bazı tarihi adımların değerini anlayabilseydiniz, bu halde olmazdınız. Bunlar büyük ayıplardır. Eğer değerini anlayabilseydiniz, savaşta bu kadar küçülmez ve çabuk düşmezsiniz. Bunu tecrübelerime dayanarak söylüyorum. Hiç yoktan bazı şeylerin nasıl yaratıldığını ve insanı ne duruma getirdiğini biliyorum. Bunun için üzerinizde durun ve bazı gerçeklere ulaşın. Eğer “şerefli erkekler ve kızlar, dürüst ve kararlıyız” diyorsanız, size bazı gerçeklerin üzerinde çok ciddi durun derim. Ucuz lafazanlıklarla, ağlamakla, hafif bir istekle hiçbir şey olmaz. Dediğimi yapın ki, sizin de bir değeriniz, konumuzun olsun.

Zaten bazı düşmanlar var. Özellikle Alman devleti oldukça güçlü olduğu halde, gece gündüz benim üzerimde duruyor. “Şöyle Stalin gibidir, şöyle diktatördür” diyorlar. Şu anda dünyada kendileri için en tehlikeli kişi olarak beni görüyorlar. Dünya benim üzerimde duruyor, beni kendileri için en büyük tehlike olarak görüyorlar. Peki, neden? Bir halk için hiç yoktan birçok imkân yarattığım için, seksen milyonluk ve dünyanın en güçlü devletlerinden biri olan Almanya beni kendisi için çok ciddi tehlike görüyor. Bu insan kimdir, bu halk kimdir, ne istiyorlar diye sormuyorlar bile. Aslında bunlar her şeyi de biliyorlar. Tüm dünyayı egemenlikleri altına alıp sömürmek istiyorlar, kurt gibiler. Ama bizi yok sayıyorlar. Onlar insafsızdır, canavardır, büyük zalimlerdir; insanlığa ihanet edenlerdir, insanlığın pislîğidirler ve bizi de yemişler. Kendimizi bunlara karşı ayağa kaldırmayı başarmamız benim için en büyük şereftir.

Bunlar bir kenara, sorun bahsedilen ordulaşma ve savaşım deneyimimizin başarı çizgisine getirilmesi sorundur. Her gün bizi eza cefa içinde bırakıyorsunuz. İnsan büyük iş yapmak istiyor. İyi niyetli olabilirsiniz, kendinizi güçlü de sanabilirsiniz; bütün teşviklerime ve çabalarımın rağmen düzenlemede sınırlı rol oynayabilirsiniz. Orduyu yeniden düzenlemeye ne kadar varsınız desem, hepimiz sonuna kadar varız diyeceksiniz. Taktik hamleye ne kadar güç katabilirsiniz desek, sonuna kadar dersiniz. Ama bunun tarzı, temposu ve ruhu, bunun bütün yönleriyle ele alınışı ve ölçüleri desem, aklınız karışır ve orada keyfiyeti dayatırsınız. Bu da yeni düzenlemede zarar verir.

Ordulaşma Kuralları ve En Ağır Disiplinle Yaşama Sanatıdır

Parti ve orduyu yeniden düzenler ve '95 yılını planlama perspektiflerimize alırken çok iyi zemin yarattık, önünüzü çok iyi açtık. Bir askeri yetenek olarak, ordulaşmada iddialı biri olarak bunun değerini idrak edebilecek misiniz? Bu sefer üzerine amansız yürürüm, belki de nasıl yapacağımı görürüm, sözümü nasıl yerine getireceğimi gösteririm desem, tın sesi bile vermezsiniz. Ama dönemi yeniden düzenlerken de bu sorulara cevap vermek gerekiyor. İşte asıl askeri yaşam dediğimiz bu anlattıklarım çerçevesinde gelişebilir.

Ben de yirmi beş yılını bu askerleşmeye, yani dağa ulaşmaya verdim ve çok hasretim. Ne kadar tutkuluyum, düşünün. Ağırlığınız yüzünden dağa adım atamıyorum. Bütün görkemliliğiyle sizi dağa ulaştırmamıza rağmen, bir selam vermeyi ve iki adım yol almayı bile bilmiyorsunuz. Halen dağda nasıl üslenileceğini bilmiyor, her gün vurulduk ha vurulduk diye anlatıyorsunuz. Bir gerilla dağa gittikten sonra böyle kolay vurulur mu? Kendi kendime, sen bunlara bu silahları nasıl veriyorsun, bunların sözlerine nasıl kanıyorsun diye soruyorum. Bunu çözmek istiyorum. Baştan anlatmak istediğim, sizi dağda biraz doğru yaşatabilmektir. Şu an hemen aklıma geliyor: Örneğin bunlar dağda yaşamı yaratabilecekler mi? Şimdi siz dağa gittiniz, ama yaşamı mahvettiniz. Dağdakilerin hepsi şu anda ilkel eşkıya örnekleri gibidir. En benim diyen komutan zavallı ve ilkeldir, yoldaşlarına herhangi bir yaşamı aşılamaş değildir.

Şimdi düşünün, ben burada istediğim gibi bir yaşam modeli yaratabilirim. Elin memleketidir, olanakları çok kıt. Ama on altı yıldır görkemli bir ulusal yaşamı nasıl örgütledik, dünyayı etkileyen bir gelişmeye nasıl ulaştık? Ama onlar ülkemizin en görkemli alanlarına, doruklarına, vadilerine, yaylalarına, her tür imkânı var eden olanaklarına ulaşıyor ve bunları kurutuyorlar. Tek bir eğitim kampı bile oluşturabildiler mi? Tek bir düzenleme, “Biz burada gerillayız, ARGKliyiz” deyip bir kurmay çalışması yapma, bir eğitim çalışması, ciddi bir eylem planlaması, sonra bir iki tane savaş eylemi yapma kaç kişinin aklına gelmiştir? Kendi basitliklerinizden başka herhangi bir ciddi iş hamlesi içinde olmayı becerebildiniz mi? Buna çözüm getirmek gerekir. Halen hepsinin duygu ve düşüncelerine baktığımda, benim burada yaşadığım askeri gerçeğin yüzde birine bile ulaşamayacaklarını görüyorum. Ben burada asker değilim, bir sürü başka görevler de var. Benim yaşamım bile çok yenik olabilir; ama sizin askeri yaşamınızı kendimle kıyaslıyorum, siz solda sıfır kalırsınız.

En önemlisi de ülkeye bu kadar adam sokmuşuz, ama ülke canlarını sıkıyor. Seni yeryüzünde hiçbir yer kaldırmıyor. Sıradan bir vatansızlık duygusunu bile kendinize tam aşılamiyorsunuz. Eğer çekinmeseler, bizim bir ayarlamamız olmasa, herkes dağları bırakıp kaçacak. Orada sevgiyi ve yoldaşlığı yaratamıyorlar. Çünkü dikkat ederseniz “parti aşındı, öncülük ölçüleri sonuna kadar aşıldı” deniliyor. Ne gelişti? İlkel eşkıyalık, yoldaşımı katletmeye kadar varan ilkel bir sürü duygu gelişti. Peki, bunları neden görmüyorsunuz? Bu kader midir? Elinizi kolunuzu bir yaşam planı geliştirmemeniz için bağlayan mı var? Dirayetli olsanız, yumruğunuzu oturtsanız, bu iş böyle sağlam yürür deseniz kıyamet mi kopar? Hayır, tam tersine cennetin yolu açıktır. Ama dedi-

ğim gibi, sizin için önemli olan bir sigara dumanıdır, alışkanlıklarınız ve yüzeyselliklerinizdir. Size göre böyle gelmiş, böyle de gider.

Hayır, tarihin büyük adımları bu tutumla atılamaz. Size bu işin abecesinden dem vurdum. Siz her dağın, her taşın altında bir güzellik görmezseniz, bir tutkuyla ve yürekte bir bağla bağlanmazsanız yaşamı anlayamazsınız, kendi ülkenize yaşamı taşıyamazsınız. Eğer yoldaşça, hele savaş arkadaşınızla her şeyi sonuna kadar paylaşmazsanız, orada savaşı ve savaşımın doğal bir sonucu olan özgür yaşamı sağlayamazsınız. Ama şimdi bakın, birbirini şikâyet eden savaşçı mı olur? Yaptıkları kazalar, görev ihmalleri adeta gitsinler de kurtulayım demeye kadar birbirini feda etmeler çok yaygındır. Yaşamın yolunu bu yürekle mi açacaksınız?

Vatan altın da olsa, insan size sunsa, acaba değerini takdir edecek misiniz? Ben bu savaşçı adaylarımızın en değerli insanlar olduklarına inanıyorum. Onlara veya birbirinize kıymanız oldukça vahşi ve sorumsuzcadır. Lakin dediğim gibi sorumluluk duygusu yok, vicdanı yok, hesabı yok, bahanesi ise çoktur. Önce her soruna ‘şuradan kaynaklandı, şu yol açtı’ diyor. Kendini böyle kandır gitsin. Sorumluluk düzeyiniz bu olduktan sonra siz her şey olursunuz, ama asla ciddi bir önder komutan olamazsınız; dökülen tek damla yersiz kanın hesabını kendi kendinize sormazsanız, “Bu nasıl kolay kaybedildi, bu nasıl benden böyle ucuz gitti, düştü, aktı” diye kıyamet koparmazsanız komutan olamazsınız. Bu ilkeyi kendinize uygulayın. Bunu hayatta ne kadar uyguladığının hesabını veremezseniz, ne diye sizi karşıma alıp ciddi ciddi bunlar ARGKli, bunlar militan kadrolarıdır diyeyim! Bunu çok istiyorum, ama acaba siz buna ne kadar hazırsınız?

Bir irade keskinliği oluşturmak istiyoruz. Dediğim gibi bu abeceyi vereyim de biraz anlayabilseler. Silahımızı almışlar, her şeyi ben verdim ama şartlı verdim. Silah üzerine benim ciltler dolusu değerlendirmelerim var. Sen silahı bu değerlendirmeler temelinde kullanacağına yemin içtin. Ama bir kişi çıksın da ben hepsini düşündüm, anlamıştım ve gerekeni yaptım desin, ben de ona bravo diyeyim. Ama yoktur. Kendinizi uygulamışsınızdır. Ben halen ona hizmet ediyorum; onun pisliklerini, yarattığı ağır sorunları ben çözüyorum. Sizde birazcık vicdan olsaydı, bir birim işini bile düzenleyemez durumda olmazdınız. Bir arkadaşımız, “Yalnız bir devreye ilişkin çözümler bile bu savaşı on defa götürmeye yeter de artar bile” diyordu. Bu doğrudur. Bunları çok sınırlı bir kapsamda bile uygulayabildiniz mi; benliğinizden, egonuzdan başka doğruya şans tanıyabildiniz mi? Neden böyle oldular diye kendime sorup duruyorum. Keyfilik, kendini kuraldışı bırakma ne kazandırdı? Ağalık ve eşkıyalık hiçbir işe yaramaz. Bunu bin defa görmediniz mi?

Konuşmayı kesmek istemiyorum, çünkü aynı yanlışlarla söylenenleri boşlama tehlikesiz büyüktür ve bunu gidermek istiyoruz. Sizin vicdanınız çok düşük ayardadır ve onunla mücadele etmeyi de bilmiyorsunuz. Pratikleri göz önüne getirdiğimde halen dehşete düşüyorum. Hepsi de iyi niyetlidir, hepiniz cehennem azabı çektiniz; ama gerçek bir düzenleme, bir zekâ örneğiyle yaklaşma yoktur. Ben herhangi bir birimin raporunda şunu tespit edemedim: “Yoldaş, biz kendi birliğimiz içinde güzel bir yaşam örneği sunduk.” Böyle bir rapor hiç yoktur, hiç böyle bir haber almadım. Hepsi şikâyetlidir, ağzına kadar yanlışlıklar ve değerlendirilmeyen fırsatlarla dolup taşıyor. Gelin de öfkelenmeyin, gelin de kendinizi kolay affedin, gelin de vicdandan bahsedin, gelin de ne kadar bağlı olduğunuzdan dem vurun.

O birliklerin hepsine her gün ulaşayım diyorum, ulaşmaya da çalışıyorum. Yapma, şöyle hatadasın, şöyle kusurdasın, şu şeye hiç olmazsa şimdi bir şans ver, onun da bir başarı şansı olsun diyorum. Ama o daha fazla ve bir an önce kaybettireyim diyor. Hangi dağdaki bir birlik şanlı bir başarıya tutkusu içindedir? Tabii ben iyi niyetinizi, yüzeysel tutkularınızı kastetmiyorum. Ben derinlikten, işin büyük sabrından ve yine sonuçta ortaya çıkan büyük bir başarıdan bahsediyorum. Yoksa görünüşte hepsi başarıyı ister, görünüşte hepiniz sınırlı bir gelişmeyle benden daha fazla coşuyorsunuz. Ama sonuçta hepsi yenilgiye gidiyor. İyi niyetli laflarla bir birimizi kandıramayız.

Peki, bu değerlendirmeyi nasıl tamamlayalım? Bütün bu birlik çalışmalarını karşımızdayken, komutanlar utanıp sıkılmadan kendini böyle dayatırken nasıl rahatlayacağım? Ben görevlere bağlılık anlamında sizi en küçük bir rahatsızlık içine ittim mi? Görevlerde kusur ve irdeleme hakkını kendime vermedim. Hiç kimse de bana emretmedi. Neredeyse aslanın ağzından lokmayı alırcasına günü ve bir imkânı değerlendirirken, belki de kimse bana hiçbir soru sorma ve eleştiri yöneltme cesaretini ve gücünü bile gösteremezken, ben nasıl dönüp dolaşıp görevler üzerinde duruyorum? Niçin bunu anlamayacak mısınız, niçin anlayıp da bir sonuç çıkaramayacak mısınız? O zaman birbirimizin yakasını nasıl bırakabiliriz? Bu büyük hakaret, büyük saygısızlık olur. Ordulaşma, önce bu temelde birbirinin yakasını bırakmama, birbiriyle ve kurullarla yaşama sanatıdır, en ağır disiplinle yaşama sanatıdır. Buna sonuna kadar güvence teşkil etmezsek, kişilikleriniz sonuna kadar böyle emin olmazsa, ciddi bir ordulaşmadan bahsedebilir miyiz?

Daha birçok husus açığa, açıklığa kavuşur; her şeyimiz ordulaşır dedik. Gerçekten düşman sadece ve sadece askeri gücüne ve onun çılginca özel savaşına dayanarak sadece PKK’yi veya onun savaşımını yenmek istemiyor; aynı zamanda yaşam hakkımızı, hatta insan olma hakkımızı elimizden almakta kararlı görünüyor. Bazılarınıza savaş çocuk eğlencesi gibi geliyor, ama bana göre insan olma hakkını mutlaka elde tutmanın tek yoludur. Çok zorunlu olmadıkça, benim gibi birisini öldürsen yanına yaklaşmayacak bir yoldur, ama bir o denli de tüm gücümle üzerinde durmam gereken bir yol oluyor. Ben böyle yaklaşıyorum ve başka türlü ordu sorununa yaklaşılamaz. Ama siz temelde böyle esasları göz önüne getirmeden çıkış yapıyor ve her şeyi hallettiğinizi sanıyorsunuz. Ardından işte pratikleriniz ortadadır. Tek bir yaşam kaynağı bile oluşturulmamıştır, hatırı sayılır tek yüce bir birlik yoktur, saygımızı kazanacak çok ciddi bir planın sahibi değildir, çaresizdir. Bir komutan, bir askeri kişilik yıllarca savaştıktan sonra böyle mi olmalıydı?

Bu soruları cesaretle kendinize sormazsanız ordulaşamazsınız. Ben deli değilim, hayatta benim kadar kılı kırk yarmadan adım atan insan bulamazsınız; emeğin peşinde, onun hakkını ve hukukunu arayan adam bulamazsınız. Ayrıca çok anlayışlı ve çok adilim, korkunç bir adalet anlayışım var. Aynı zamanda çok aceleciyim, beni bir saniye yerinde tutmak mümkün değildir. Ama buna rağmen işlerin üzerinde nasıl büyük sabır gösterdiğimizi görüyorsunuz. Sizin ölçülerinize bakıyorum; her yere gider, her tarafa kaçar. Bunu önlemek zorundayım, yoksa size yazık olur.

Eksik anlatıyorsam söyleyin, zaten her an hazırım. Tartışın, çekinmenize de hiç gerek yoktur. Ama bir şartım var, gözünüz ilerlemede olacaktır. Yol doğruysa -ki, bu temelde gelmişsiniz- ona bir sadakatınız olsun, yeter; başka hiçbir şey istemiyorum. Tartışın, doğru üzerinde büyük bir kavga yapın, kazandırsın, yeter. Kazanmak kötü bir şey değildir. Mutlak kazanmaya mecburuz. Başka türlü bu özelemlerimize, yaşam hakkımıza nasıl işlerlik kazandıracamız? Büyüme zorundasınız, sizi nasıl büyüteceğiz? Yiğit-

lik namına sizi biraz görmek zorundayız. Bunu nasıl sağlayacağız? Otuz beş, kırk yaşındaki bir bebek gibisiniz. Sizi daha nasıl karşılayalım? Bizimkinin elinden fazla bir iş gelmemiştir; bundan büyük üzüntü duyuyorum.

Koşullar aleyhimizde, dünya aleyhimizdedir; ona rağmen bir yiğitliğiniz olmalıdır. Bu mümkündür, çünkü onu biraz kanıtladığıma inanıyorum. Zaten benim tarzım, her koşul altında bir şeylerin yapılacağını göstermek, umudun olmadığı yerde umut ek-bilmektir. Bunu sadece göstermekle de yetinmedim. Şu anda zorlasam, kesin zaferi bile yakalayabilirsiniz. Bunun bile değerini bilme, yine de ben algılayamam de, altüst et, dağıt! Dediğim gibi, hepsi beni can evimden vurdu. Ben bunların yaptığını orduculuk olarak görmüyorum. Halk ordusuymuş, halk savaşıymış! Eğer düşman günlük olarak üzerimizde olmasaydı, bu orduyu önce ben bitirirdim. Sen halk ordususun, ama kendini halkın başına bela ediyorsun.

En büyük savaşı ben verdim. Ama karşımda düşman var. Onun oyununa gelmemek için size yalvarıyorum, rica ediyorum. Yoksa yetersizliklerinizi bilmiyor veya yanlışlıklarınıza boyun eğiyor değilim. Gücünüz yok, doğruya hükmetme ve doğruya ege-men olma gücünüz yoktur. Çok bastırılırsanız kocakarı gibi veya bir hain gibi kaçıp gidersiniz, ağlayıp sızlarsınız. Ordu yiğitlik işidir, emeği yerine getirmesini bilen kişinin işidir. En çok emri yerine getir dedığımızda ölüyor, hem de ucuzundan bir ölümle sonunu getiriyor. Kendi ülkemde, hele bu kadar yoldaşlar topluluğunu elde ettikten sonra, bir zavallı gibi tek başına ölmeyeceğim, buna inanıyorum. Çünkü birçok süreci başlattım, en zor koşulları başarıyla atlattım. Bu dönemin çok elverişli koşullarında kaybetmeyi nasıl normal karşılayayım? Zavallıdırlar, hiçbir şey ellerinden gelmez diye bunu nasıl kader olarak belleyim? Çoğunuz güçsüzleri oynuyorsunuz. Halk ordusunu değil, isyan artıklarının dağılıp parçalanarak tasfiye olmasını oynuyorsunuz. Yazık! Oysa bu iş, büyük hırs işidir.

Şu esası da çok özenle vurguladım: Büyük ihtirasınız, büyük fethetme arzunuz yoksa ve aynı zamanda büyük intikam ve öfke-niz yoksa bu işte yer almayın. Size bakıyorum, ölü gibisiniz. Atacağım, ağlayacaksınız. Tabii sizi nereye atayım, atılacak yer mi var? Ama yine de sizi kolay kolay yerinde duramaz hale getirmek gerekir. Öyle taktik hata yapmak olmaz. Benim bildiğim savaşçı, komutan taktiğin Allah'ı icat eder. Bütün savaşım olanaklarını vermişiz, ama adam silahlar çürüyor, savaşçılar çürüyor diyor. Doğru dürüst bir savaş planı, yaşam planı yoktur. Aslında hallerinize üzülüyorum. Kaldı ki, karşımda ben zorda olmalıyım, değil mi? Benim karşımda sizin yürekleriniz tek tek parçalanmalıydı. Kaldı ki tersi söz konusudur. Korkunç, ben kendimi yaşıyorum, güçlüyüm, hiç de öyle acınacak bir durumum yoktur. Ben buna fırsat vermedim. Bütün olanaklarımı da size devrettim ve buna rağmen böyleyim.

Ama size bakalım, ne kadar acınacak haldesiniz? Bu ayıptır, yiğitliğe sığmaz. Bunu önlemenin yolu kendinizden, kendinizi adım adım yapmaktan geçer. Kendinizi ordulaştırabilirseniz ne mutlu size! Bunun için 'şöyle sıkılıyorum, acaba şu durumu nasıl değerlendirmeliyim' deme anlamsızlığına düşeceğinize, gözünüzü öyle büyük hedeflere, öyle çetin ama düşmanı öldürecek yollara şimdiden dikin ki, kişiliğinizi nefes nefese öyle hazırlayın ki, bir yere düştünüz mü bir ateş parçası olabilirsiniz. Beş kişiyi bile yanınıza aldığımızda bu dağda düşman bitti demelisiniz. Böyle bir ahtınız, kararınız olsun. İşte bu, gerçek gerilla birliğidir. Ben bir takımı aldığımızda Cudi dağına yeterdir. Bir alay mı, tugay mı varmış, hiç umurumda değil, ona ne yapacağımı bilirim. İşte bu, gerillanın sözüdür. İçinizden böyle söz söyleyen var mı veya böyle söz söyleyebilecek pratiğe sahip olan var mı? Ne gezer!

Ben askerlikten bunu anlarım. Özellikle bizim öngördüğümüz silahlı savaşım, gerilla ve ordulaşma böyledir. Başka türlü hiç anlaşılmasın, aklınıza hiç gelmesin. Ben açık söylüyorum, böyleyseniz bu işe katılın, değilseniz düşünün ve hazırlanın. Kesin bu noktayı yakaladınız mı emre hazırım deyin. Ama bir kez hazır olduktan sonra da bir daha ülkede düştüğünüz o durumlara düşmeyin. Ne öyle ölümü, ne de öyle yaşamı kabul edin. Öyle ordulaşma filan da olmaz, bunu elinizin tersiyle itin. Bunları kabul etmiyorum. Doğrular vardır; doğrular uğruna savaşıp her gün hayatınızı bu işe adıyorsunuz. Doğruya neden yüklenmeyesiniz, doğruyu konuşursanız ağzınız mı yorulacak? Bir kararı doğru aldırarak, bir belirlemeyi zamanında yapmak çok mu zor?

Şunu sıkça soruyorum: Ölümçül noktalarda üsleniyorlar, her gün kazalarla birbirlerini vuruyorlar. Böyle olacağına bir kere çevrene bir bakış at; yağma mı var senin yanındaki adam seni tehlikeli noktaya soksun. Ben şunu da söyledim: En benim diyen komutan bile baktın ki bariz hata yapıyor, bir uyarı yap, ikincisinde tekmeyi vur. Ben bu emri vermişim, ama hiçbirisinin de aklına gelmedi. Elbette başka türlü halk savaşı yürütülür mü? Gırtlığına kadar hataya gömülüyorlar, hiçbirisi bu yol ölüme götürür demiyor. Şimdiye kadar bu PKK kuralında yoktur, bizim savaş tezlerimize sığmaz diyen bir rapor görmedim. Hepinizin durumuna bakın: İçinizde doğruların savaşımını kim verdi? İşte ordu üzerine konuşuyoruz, söylenenleri kavrayabildiniz mi? Ne gezer! Ama askerliğe de bayılıyorsunuz, her an da hazırsınız! Allah rızası için bu temelde birazcık hazır mısınız? Sözü'nün adamı olan, 'giderim, ulaşırım ve bu sefer bir şeyler yaparım' diyen bir taneniz var mı?

Tabii şunu hatırlatıyorsunuz: "Bu can benim değil mi, istediğim gibi kullanırım." Hayır, ordu söz konusu olduğunda bu can senin değildir, istediğin gibi kullanamazsın. Benim istediğim gibi kullanacaksın. Ordulaşma budur, emredildiği gibi kullanacaksın. Senin bir ordu anlayışın, bir emir anlayışın varsa özü budur. Bu söylediklerimi acaba kaç tanesi kavradı? Kavradığınızı sanmam. Daha çok bildiğimiz gibi diyecekler. Bu yanlıştır. Kaldı ki ben bu çerçeveyi kendi keyfimce söylemiyorum; doğru değilse bunu tartışmaya açtım. Büyük ordu hareketi bu tartışmayla sonuca gidebilir. Bu tartışma belli bir sonuca varduktan sonra, komutanın böyle bariz hata yapması mümkün müdür? Yaklaşımdan tutalım savaşçıya, lojistiğe, her tür yaşam ve mücadele sorunlarına bu kadar hatayla, yetmezlikle ve yanlışlıklarla yaklaşması mümkün müdür? Mümkün değildir. Ordulaşmak istiyorsanız biraz böyle olmayı bileceksiniz. Başka türlü kendinizi şu tarafa, bu tarafa atın, ama bir işe yaklaşmayın. İçinizden üç dört tane adam kalsa bana yeter.

Size bunu söyledim. Beni uğraştırmayın, uğraştırmak size hiçbir şey kazandırmıyor. Uğraştırmak derken özellikle bu etkili ve yetkili görevde olduklarını sananları kastediyorum. Bunlar beni neden ve ne hakla uğraştırıyorlar? Yeterince cevap olamıyorsam, yeterince bu işleri idare edemiyorsam, görevlerime bağlı değilsem söylesinler. Kendileri neden görevlerine bağlı değil? Bütün savaşçılara da söylüyorum: Bu PKK'nin gerillasını -ki, üç dört tane ilkesi vardır- neden kavrayamıyorsunuz? Bunca eğitim görüyorsunuz, abecesini neden anlayamadınız? Ben cevap istiyorum. Değerlendirmelerde var; abece kavranmadan siz nasıl benden izin istiyor ve daha sonra bu kadar acı felaketler yağıdırıyorsunuz? Buna ne hakkınız var? Ben kolay ölüyor muyum, kolay kaybediyor muyum, keyfimce yaşayabiliyor muyum, sizin sandığınız ve kendinize yakıştırdığınız gibi zamanımı çarçur ediyor muyum? Bir nolu sorumluluk böyleyken, siz bu temelde hiç mi biraz bağlılık göstermeyeceksiniz? Hep çocukluk, hep keyfiniz, hep ölümünüz, hep zavallılığınız yakışır mı? Bu bağlılıkla bağdaşır mı?

Savaş Son Derece Yiğitlik İsteyen Bir İştir

Hemen her gün inanılmaz örnekler çıkıyor. Bu kadar ilginç, bu kadar desteğimize rağmen sağ tasfiyecilik, sol tasfiyecilik, şöyle değer çürütme, şöyle sivilleşme, bir hiç uğruna şu kadar kaybetme yaşanıyor. İnsan biraz titrer veya vicdanı varsa biraz sarılır. “Ben nasıl söz verdim, nasıl emirler aldım, bunu böyle yüreğime nasıl kolay kabul ettiriyorum” der; biraz şeref ve onur olsa bile, bırak emir-komuta kişiliğini, asgari ölçülerde bir vicdana bile sahip olsa böyle davranabilir mi?

Şimdi sizi böyle çok aşağılık ilan edemem, bunlar alçaklar ordusudur diye suçlayamam. Siz de bu sıfatları kabul edemezsiniz. Ama bunun için, böyle olmaması için tek bir şartı var: Bu söylediğim temellerde ordulaşmaya katılma, savaş gerçeklerimizde kendi yüreğini ve beynini biraz hazırlama, yaşama gücü yetirme. Bunu yapın, en iyisisiniz, her şeyiniz kabulümüzdür, bütün yaptığımız size helal olsun. Bütün şehitlerin anısına bağlılığımız da, halka verdiğiniz söz de, kendinize saygınız da yerindedir ve ezel ebet ilk askerlik dersi budur. Buna güç yetirmelisiniz, yani bu ders bize gereklidir. Çünkü düşman, ancak bu ders temelinde savaşmayı öğrenirse bize yaşama hakkı verebilir veya yaşama hakkımızı söke söke alabiliriz. Başka türlü ölüyoruz. Ölümü bile düşünmüyorum, hangi ölüm? Gerçekçi olalım. Düşman ölümlerden ölüm beğen diye öyle bir seçenek koymuş. Ya en aşağılık ol, teslim ol ya da en hunharca katlol. Bunlar yol mudur? Değilse geriye ne yolu kalıyor? Direnme yolu, halk ordusunun kurtuluş, halk ordusunun savaşım yolu.

Ne kadar önemli olduğu anlaşılıyor mu? Nasıl yasalarına uyamıyorum, yaşamına katılamıyorum, taktiğini oturtamıyorum diyebilirsiniz? Bu kadar dağ imkânı, bu kadar büyüme imkânı, bu kadar eylem imkânı var, ama yine de değerlendiremiyoruz! Bunlar söylenecek sözler olamaz. Senin düşmanın böyleyse, senin tek çıkar yolun bu savaş ise mükemmel ordulaşsın. Bunun neden olmadığını, neden sağ ve sol sapma içinde kaldığını, neden kuyruğundan güm diye devrildiğini izah edemezsin. Buna hakkın yoktur. Gerisi nasıl olur? Gerisi, kendini hazırlarsın, beynin var, yüreğin var, işlet. Adam olmayı bir de böyle dene. Bu mümkündür ve buna tek yol diyorum. Diğerleri namertliktir, utançtır, lanetlidir. Size başka ne yaraşır? Canavarın önüne canlarınıza ne diye peşkeş çekeyim? Ben bile kendimi böyle canavarın önünde körpe kuzu olmaktan çıkarmak, hiç olmazsa canavar beni ağzına aldığı anda bir iki dişini sökmek için kendime korkunç yükleniyorum. Tabii ki bu gereklidir. Açık ki canavar bizi yutmak istiyor. Zaten tarih boyunca da böyle yapmıştır. Bunun böyle olduğunu kanıtladım. Bütün çabamın hedefi böyle bir canavarın ağzında yutulmamaktır. Size bakıyorum, bana bu değerlendirmeyi neden yaptırıyorsunuz?

Savaş herkesin işi değildir, son derece yiğitlik isteyen bir iştir ve en güçlü mantıkla idare edilir. Savaş için en gözü pek bakışlar, iradeler ve azimler gerekir. Bunları anlayacaksınız; bizi uğraştırmayın, bunu mutlaka anlamalısınız. Yani sizden nefret mi edeyim, size anlatmak için her gün döveyim mi? Bence insan olan bir çırpıda anlar. Çünkü kimse bana anla demiyor. Size ne söyledim, yedi yaşından beri dersimi nasıl alıyorum? Sağıma soluma bakıyorum, dersimi kurt gibi kapıyorum. Siz o kadar dağ yaşadınız. Bakın tilki hareketi, şahin hareketi, yılan hareketi, hatta dağ keçisi hareketi var. Onlardan bile bir şeyler öğrenmiş olsaydınız, gerillada bu başınıza getirilenleri getirir miydiniz? Yine anlamayacağım diyorsan, o zaman sen köhne ve çürümüşsün. Başıma gelen felaket buradadır; bu anlamama felaketi, ‘illa seni de kendimiz gibi çürütürüz’ felaketidir. Ben saygıyı yitirmedim, halen kendimdeyim. Ben sizin için yaşamadım mı? Düşünün, bakın, sizin için bazı hizmetleri yerine getirmiyor muyum? O zaman siz de bazı hizmetlerin sahibi olun. Hizmet derken bu öyle kölece, hamalca bir hizmet değildir. Hamalca çalışırsan, git bilmem nerede çalış. Burası ordu yeridir; burası incelikler alanı, zekâ alanıdır. Ordunun hamallıkla ne alakası var? Bir de çoğu daralmışım, ciddi olamadım diyorsun. Ordu ciddiyet alanıdır; ordu kişiliği, asker kişiliği bıçak gibi keskin ve hiç şakaya gelmeyen kişilik alanıdır. Artık bunu öğreneceksiniz. Madem kendiniz bu mesleği tercih ediyorsunuz, bu formasyonu asgari düzeyde de olsa özümsemelisiniz.

Her gün haberler geliyor. Doğru mu yanlış mı bilemiyorum, isterse öyle olsun ister olmasın, çünkü bir haberde Mardin’de bir mayın çıkarılırken bir şeyi ters yapmış, mayın patlamış ve beş tane şehit vermişiz. Yanlış mı doğru mu, bu o ayrı bir sorundur, ama bir mayının başına beş tane gerillanın götürülmesi tam bir provokasyon hareketidir. Ben bunu nasıl kabul edeyim? Bir mayın olsa olsa bir kişiyi götürür; beş kişiyi nasıl götürsün? Şimdi bunun komutanı kim, yöneticisi kim, bunu orduya alan kim? Gel de patlama. Bugün Şemdinli’de tepeye çıkarken dört tanesi vuruldu deniliyor. Eğer bir tepeye çıkıp da dört kişiyi, doğru dürüst bir düşmanı bile vurmadan gözden çıkarıyorsan senin tepede işin ne? Belki de halen o komutan işin başındadır, belki de vicdanı bile sızlamaz. Çok normal, dört tane gerilla kaybedilmiş! Bu kadar basit geliyor. Savaşta idare eden mantığa bak, sorumluluğa bak, yolda yürüyüşüne bak. Bunlar bir günlük haberdir. Sağlam bir çatışma haberi de olsaydı, ‘çok planlıydık, şöyle vuruştuk ve birkaç şehidimiz düştü’ denseseydi, insan doğaldır, olur derdi. Şimdi zevk alıyorlar, sıkılmadan her gün böyle haberler veriyorlar.

Böyle gerilla olmaz. Gerilla ne böyle ölür, ne de böyle ölmeyi arkadaşına kabul ettirir; gerilla böyle bir durumda kıyameti koparır. Saflarımızda kaza yapacak kadar, böyle gözü körce düşecek kadar gafil varsa, ister yönetici ister savaşçı olsun, önce onlarla hesaplaşırız. Önce ölçüyü kendi birimine sağlam uygulatır, ondan sonra kaderini teslim eder ve yürür. Bunların hepsi değerli savaşçılardır, değer verilse hepsi birer kahramandır. Ama birisinin yetmezliği veya en azından orduyu genelde yönetenin, hatta benim yetmezliğim var, zaten onu gidermek için bu kadar kıyameti koparıyorum. Nasıl oldu da bunları böyle ordu içine aldım? Tabii benim yerim dar, ama buna rağmen kendimi sorumlu tutuyorum, kafamda bin bir düşünce oluşuyor. O öfkeden çıkardığım sonuçları bu değerlendirmede verdim. Daha da verilecek sonuçlar var. Benim de bağlılık anlayışım böyledir. Peki, sizin hiç umurunuzda mı? Bir hesap verelim, bir acısını duyalım, bir telifisini yapalım diyor musunuz? Bu adamlar böyle aşağılık birer canidir. Bunlar böyle komutan filan olamazlar, gerilla da böyle bir yaşamı kabul etmez.

Şimdi bu konularda ne kadar geliyorsunuz? Kendinize doğru sorular soracaksınız. Bu yaklaşımların felaketi önlenemez mi, doğrusu hiç yok mudur? Hepsinin doğrusu var, hepsi de rahatlıkla uygulanabilir. Yeter ki ciddiyet ve sorumluluk anlayışı ile dakika dakika gerçek bir asker gibi işin başında olalım. Ben bunu istiyorum. Bu çok mu, zararınıza mı? Hayır. Bu ekme ve su kadar size gereklidir. Sorumluluk anlayışı müşterektir. Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için deriz. Hiç kimse kolay kaybı kendi dışında tutamaz. Hem hesabını verir hem alır. Öyle bir duyguyla büyümezseniz, ordulaşamaz ve sağlam bir gerillacı olamazsınız. Nitekim içinizde anlı şanlı hiçbir komutan yoktur. Çünkü duyguları bireyci, yaklaşımları ancak kendini kurtarmacıdır. Bütün parti adına, bütün ordu adına düşünse, hesap sormayı meslek edinse ve en önemlisi de kendi özel görevine örnek düzeyinde yaklaşım gösterse, bu durumlar çoktan aşılmıştı; belki de o anlı şanlı bir komutan olurdu. Çok şey mi istiyoruz?

Sizde “Biz Kürd”üz, düşmüşüz, elimizden ancak o gelir” felsefesi hakimdir. Zaten raporunun altına yazıyor: Bilinen geleneksel duyarsızlık, tembellek, dikkatsizlik! Ordu lügatında bu kelimelere hiç yer var mı? Dinamitle oynuyorsun, bombayla oynuyorsun; her tarafın düşman dolu; bu durumda dikkatsizlik, tedbirsizlik ve duyarsızlık kelimelerine yer verilebilir mi? Bu temelde yetişmek zor olmasa gerekir. Gençsiniz, belirttiklerim üzerine yoğunlaşın; bunlar sizi ömür boyu, hem de büyük başarılarla ulaştırmaya yeterlidir. Hiç olmazsa şimdi öğrenin. Bütün bunlar benim hatırım için değildir. Sizi böyle kurbanlık kuzular olmaktan kurtarmak gerekiyor. Bu savaşı inkâr etmiyoruz, bu savaş verilecek. Zaten onun dışında hiçbir yol yoktur. O zaman adam gibi verelim.

Yürek Hareketi Olmayı Bilmek Gerekir

Kaçmayın! Kaçışın bin bir biçimi vardır. Mantıkta, duyguda, tarzda, tempoda hiç kaçmayın, üzerine üzerine gidin. Büyümenizin tilsimi buradadır. Kimse size öyle aceleyle de bir şeyler dayatmıyor. Ben on altı yılımı sabır ve inatla burada sarf ettim ve en yüksek tempoyla yaşayanlardanım. Çatladım mı veya dayanamıyorum, sıkılıyorum dedim mi? Telaş ve aceleyle yaşım geçti, ben de bir yerlere ulaşayım diye kendimi kaybettim mi? Başka türlü ordulaşma olamaz. Bu sabır, inat ve doğrulara amansız bağlı kalmak gereklidir. Tamam, düşman sizi her şeye benzetmiş, ana babalarınız sizi kötü büyütmüş. Ama artık biz de buna dur diyoruz. Kaldı ki, artık ana baba ocağı, düşman okulu da yoktur. Burada PKK'nin amansız savaşım okulu var. Ciddiyetine, anlam ve önemine, sonuç alıcılığına inanmalıyız; bunu bilmeliyiz ve kendimizde bir çözüm gücü olabilmeliyiz.

Ben bu çalışmalarını vicdanımdan çıkardım. Hiçbiriniz bana yöneltmedi, dayatmadı, kimse emretmedi, ama her geçen gün çalışmaların üzerinde daha amansız durdum. İşte tutku ve aşk budur. Ordu aşkı varsa, silahı seviyorsanız, bunları doğru anlamalı ve gereğini mutlak yerine getirmelisiniz. Yoksa sizin gibi kendini de, çevresini de duman etmek, havaya uçurmak, olsa olsa bir kara sevdalılıktır ve bizi bitiren de budur. Bütün bunları anlamalısınız. Başka neye varsınız, anlamıyorum. En zorda yaşıyorsunuz, bu kadar birliktesiniz, halen bunları anlamayacaksınız olmaz. Ben sürekli tek yaşarım, ama bu kadar genel, bu kadar kolektif, bu kadar yürekte yaşarım; halkın tümündeyim, öyle yaşarım. Kötü mü oldu? Hayır. Biraz da siz böyle yaşasınız her şey sizin olur. Bütün sevgiler, saygılar, takdirler sizin olur. Bunlar kötü mü, buna muhtaç değil misiniz? Bizde bile bir saygı ve takdir duygusu uyandırmak aklınıza gelmiyor mu?

Hepinizin yüreğini biraz rahatlatmak için, bu halka biraz ulusal onur ve insanlık bizde de vardır dedirtmek için sınır tanımam. Neden tanıyayım? Çünkü en güzeli, en gerekli olanı budur. Siz de biraz böyle düşünseniz ve bu işlere sarılsanız kötü mü olur? Belki bireyciliğiniz zorlanır, düşkünlüğünüz ve darlığınız belki daha da zorlanır, ama kötü mü olur? Varsın yıkılsın deyin. Genelleşin, bütünleşin ve yüceleşin. Bize büyük bir sabır çok gerekli. Biliyorsunuz, en etkili ve yetkili kişi durumundayım. Bir çocuğa bile, sağlam olmayan bir yaklaşım veya memnun etmediğim yetmiş yaşındaki bir nene ve dede olsa, derhal kendimi düzeltirim; mutlaka onlar için yenilir, yutulur bir lokma olmalıyım derim. Siz adamın yüreğine ve beynine dağ, taş gibi küt diye oturuyor veya tırmıklyyorsunuz; diken gibi batıyor ve oralı bile olmuyorsunuz. Bu ağalıkla kendinizi kime kabul ettirebilirsiniz? Beni düşünün, kendimi nasıl yürek hareketi yapıyorum? Herkes benim gibi yapsın demiyorum, ama yine de yürek hareketi olmak iyidir. Öyle lök diye yüreklere basacağınıza, böyle sevindiren ve hoşnut kılan bir yaklaşımınız olsa elbette ki daha iyidir. İnsanlığın yükünü hafifleten büyük kaldırma durumunuzu ve gücünüzü buraya dikmelisiniz. Yoksa yetkidir, komutanlığı ele geçirdim, bastırayım, savaşçının canını çıkarayım dersiniz, bu alçaklıktır, suçtur. Kesin hesap sorun, suçluluk yapmayın; çünkü vicdanınız er geç sizi mahkûm eder.

Bütün bunları neden böyle belirtiyorum? Binlerce böyle ordu konuşmaları yaptım. Çok yeterli yaptığıma inanıyorum. Bu adamlar kolay yanlış yapmazlar diyordum. Maalesef hiçbirisi sağlam bir ekolü, okulu oluşturamadı ve benim hayıflandığım da budur. Ama düşman bizden anında öğreniyor. Şu anda bizim Merkez Okulumuzun biçimsel uygulamasını düşman kurmayı ve hükümeti yaptı. Yine bu farkı çok rahat karşıladığınızı görüyorum. Ama buna uygun biçimi verememenize yanıyorum. Bunu aşmanın büyük çabasını bu nedenlerle vurguluyorum. Bende işlerden bıkmaya; nedenlerini bulamadım, tespit edemiyorum ve kendimi nasıl geliştireyim, çaresi var mı gibi yaklaşımlar hiç yoktur. Benim tarzım evvel ezel hep böyledir. Yani sen çok büyük tecrübe kazandın, buna dayanarak böyle yükleniyorsun demeyin. Hayır, ben ilk günlerde de böyleydim. Size ilk kavgamı da anlattım. Şimdi de aynıdır; burada böyledir, yedi yaşında o köy damında da öyleydi.

Sizi bu ciddiyete davet ediyorum. Bu teori işi değil, biraz ciddiyetle yaklaşmayı bilme ve buna toz kondurtmama işidir. Düşmanın çok kışkırttığı, kendi başına çok bela ettiği kavgacılık yerine, mücadele adı altında kendi kendine etme yerine, genelde rakibine özelde düşmanına sağlam anlam vermeyi ve üzerine yürüme bilme gerekiyor. Ben buna çağırıyorum. Bunun fazla anlaşılacak yanının olmadığı kanısındayım. Hepinizde yüksek teori var, genel bilgi anlamında aslında hiçbir sıkıntınız yoktur. İhtiyaç duyulan bazı temel hususları bu döneme çok yüklemek istedik. Bunu esas almanıza çağrı var.

Biz bu değerlendirmeyi bu temelde tamamlamak istiyoruz. Bütün alan yönetimlerine, birlik komuta ve savaşım çabalarına yaklaşım göstermelerini; parti ve orduyu yeniden düzenlemeye çalışırken bu çözümlerinin hayati olduğunu ve artık çözüme doğru gittiğimizi, bununla artık oynamamanızı; kesin doğru anlamını vererek, eğer illa bir yarış olacaksa, ilerleme yönünde ve birbirlerini rekabete çekerek yol almalarını özenle vurguluyoruz. Hepiniz çok önemli görevler alabilirsiniz. Bunları anlamak için bütün gücünüzü ortaya koyup yarışın. Çabanız gerçekten bu defa çerçevesi çizilen ve oldukça da çözüme doğru yaklaştığımız, zemini de hayli uygun, olanakları hayli fazla olan bir dönemin gerçek ordu ve onun savaşımına ulaşma temelinde olsun. Gerçekten tarihimizde bu en şerefli şans yerinde kullanmak isteriz; bunu hiçbir şeyle değiştirmemeye çalışırız; bütün tutkumuzla bunun için yiyip içer ve bunun için her şeyimizi ortaya koyarız. Böyle yükleniriz ve bu sefer elimizden bu şans kaçırılmaz. Biz hepinizden böyle bir yaklaşım içinde bulunmanızı özenle vurguluyoruz.

Sözler yine verilecek ve eminim ki pratik adımlarınız yine bu sözlere bağlılık biçiminde gelişecektir. Ama yaratması, onun ustalığı kesin eksik olmasın. Buna büyük özeni göstermek gerektiğini vurguluyorum. Eğer bu kadar çektikleriniz ve en başta şehitlerimizimizin acısı varsa, onu gidermek de belki çoğunuzda büyük bir tutkudur, ona da ancak bu biçimde yaklaşılsa anlam verebileceğinizi belirtiyorum. Yine en önemlisi de, her zaman söylediğim gibi, kendi yaşamınıza değer vermenizdir. Kesin büyümeye, yaşamı çok anlamlı ve güçlü geliştirmeye ihtiyacınız var. Bütün yönleriyle yaşamı yeniden, gerektiğinde dirilerek, gerektiğinde bütün kölelik zincirlerini parçalayarak kurtuluşu bir yaşamı kendinize egemen kılmaya çağırıyorum.

Yine belirtiyim ki, ben yine kendimi yaşatmasını bilirim. Emrediyorum diye, dayatıyorum diye değil, ben yine kendimi en ön- de götürmesini bilirim. Fakat kendinizi yürütmeniz için bir vicdan ayaklanmanız, bir tutkunuz, bir gözü karalığınız, 'işte bu sefer mutlaka yerinde ve zamanında vuracağız, vurduğumuzda kesin zafer olacak' biçiminde bir yükleniminiz, döneme dayanmanız olsun. Bu şansını böyle değerlendirin.

Önümüzdeki dönemin parti ve ordu çalışması, olası bir PKK kongre zirvesi -V. Zafer Kongresi de diyebilirim- eğer tam ama- cına ulaşacaksa, bunun ancak bu temelde döneme dayanmayla mümkün olacağını vurguluyorum. Bu da şunun için gerekli: Düş- man yine çok sinsi, hem de daha fazla bizden öğrenmiş olarak, "1994'te bitiremedim, ama 1995'te bitireceğim" diyor ve kendine şunu da söylüyor: "2001 yılının başarmış önderi, büyük Türkiye'sini oturtmuş olarak görevlerimizi tamamlamak istiyoruz." Şu anda kendilerine biçtikleri rol budur. 1995'e biçtikleri rol, "Kesin kalıntıları da tasfiye ederiz, zaten 1996 seçim yılıdır, tek başı- mıza iktidar oluruz ve o da bizi 2001'e götürür" planı dahilindedir. Bu çok uğursuz, çok lanetli bir perspektiftir. İçinde mutlak ölümümüz gizlidir ve bu sinsi hesaba da kendilerini yatırmışlar.

Bu hesabı bozacak olan kimdir? Biziz. Bu büyük plan kime karşı geliştiriliyor? Bize karşı, halkımıza karşı ve bütün Türkiye insanına karşı, belki de insanlığa karşı. Bunu bozmak da bizim boynumuzun borcu olmalıdır. Bu, yerine getirilmesi gereken çok şerefli bir borçtur. İşte bunun için intikam diyorum. Şu gençliğiniz, şu büyük hırs ve öfkeniz düşmanın bu büyük planını bozmak kadar, kendi zafer yürüyüşünüzü de tamamlamak içindir. Tam da bu noktada biz şunu açıkça belirtiyoruz: Düşmanın uğursuz ve alçakça niyetleri ne olursa olsun bilincinde olacağız, bunları sonuna kadar göz önüne getireceğiz. Ama bizim de zafer tutkularımız o kadar amansız, o kadar yerinde, o kadar haklı ve o kadar çekici ki ve biz de o kadar genç yaklaşıyoruz ki, hiçbir düşman yöntemi bunu önleyemeyeceği gibi, bizim de hiçbir iç yetersizliğimiz, hatamız ve yanlışlığımız bu defa bizi böyle büyük bir yürüyüşten ve bu yürüyüşte kesin zaferi elde etmekten alıkoyamaz.

30 Eylül 1994

SAVAŞ KUDRETLİ İNSANI ORTAYA ÇIKARIR*

Tüm Deryalar!

Çalışmalarınızda üstün başarılar diler, selamlarımı sunarım.

Sizlerle bir aylık aradan sonra yeniden görüşmeye çalışırken, daha önceki konuşmalarda dile getirilen hususları fazla tekrarla- mayacağız. O değerlendirmeler önemini koruduğu gibi, pratiğe yansıtılmak üzere tarafınızdan değerlendirilmektedir. Bu yazın ilk ayını geride bırakırken yapılabilecek en önemli bir tespit, eğer biraz daha kendi savaş doktrinimize ve tarzımıza hükmedersek, gelişmelerin oldukça lehte gelişebileceği ortaya çıkmıştır.

Düşmanın neredeyse elindeki tüm olanaklarını, özellikle ordu gücünü son nefesine kadar kullanmasına rağmen, bu ayda fazla başarı sağlayamadığı görülmektedir. Yine bazı kayıpların savaş tarzımıza hükmedememekten kaynaklandığı da bir o kadar doğru- dur. Kısaca savaş tarzımızı yetkinleştirmek ve daha çok da zaafı ortadan kaldırmak önemini korumaya devam ediyor. Bu husus- ları tekrar açma gereği duymuyorum. Sanıyorum bunlar oldukça farkında olduğunuz hususlardır. Bu bir aylık süreç içinde bizim burada geliştirdiğimiz çözümlerimizin düzeyini biraz daha yansıtmaya çalışacağız.

Özellikle komuta gerçeğimizdeki yetmezlikleri daha fazla görmek durumunda kalıyoruz. Hiç şüphesiz komuta gerçeği, Önder- lik gerçeğidir. Önderlik gerçeği de, ulusal kurtuluşun başarısı yolunda en önemli gelişmedir. Bir yerde önderlik geliyorsa komuta geliyordur; komuta geliyorsa, orada kurtuluş ileri bir aşamaya ulaşmıştır. Sağlam önderler ve komutanların olduğu bir çalışma- da zaferin en temel koşulu ortaya çıkar. Eğer gelişmiyorsa, orada önderlik yoktur, dolayısıyla parti yoktur ve kayıplar da kaçınıl- mazdır. Sanıyorum bütün birimlerimiz bunu yakıcı bir biçimde kendi pratiklerine bakarak daha büyük bir önemle görüp değerlen- dirmektedir. Yine geçmişe baktığımızda komutadaki cüceliğin bize neleri kaybettirdiğini şimdi daha iyi anlamaktayız. Biz sağlam komuta gücünü teşkil edememekten ve ona ulaşamamaktan dolayı aslında büyük başarı imkânlarını ucuz çarçur edip kaybettik.

Hiç şüphesiz çözümlerinde de epey dile getirildiği gibi, bunun tarihi derinliklere giden, yine toplumsal düşürülmüşlüğü ve siyasal bilincin çok geri olmasının, askeri ve siyasal savaşında doğru dürüst temel gerçekleri bile kavrayamamanın önemli neden- leri vardır. Bunları aşmak için çözümlere yüklendik. Fakat bunun da değerinin tam iyi anlaşılması, kişiliklere indirgenememesi bu komuta krizini yoğun bir biçimde günümüze kadar taşıdı.

Halen PKK'nin, dolayısıyla onun askeri çizgisi ve ordusunun en temel sorunu nedir denilirse, açık ki komuta sorunudur diye- ceğiz. Bu sorun sadece bazı birliklere kabiliyetli komutanlar tayin etmekle çözümlenecek değildir. Bu başlı başına derinliğine çözümlenmesi gereken bir husustur. Hemen herkes komutanlık gerçeğini ucuz kapatmak istiyor ve çok iyi niyetli ve dürüst bir biçimde bunu yapıyor. Fakat pratik de gösteriyor ki, mevcut anlayışla bu işlerde aslında fazla gelişme sağlayamıyoruz. Bunun bir türlü özgür iradesiyle gelişme imkânını yakalamayan halk gerçeğimizle, insan gerçeğimizle bağlantısı çok somuttur.

Önderlik çözümlerleri, aslında bu konuda çok kestirme bir yolla Önderlik gerçeğini yakalamak ve bunu sizlerle paylaşmak istedi. Ama subjektif yaklaşımlar, kendini bir türlü aşmayan keyfi ve bireyci tutumlar gelişmeyi hayli sınırlandırdı. Bu konuda yine de ısrarlı olmak durumundayız. Sorumluluk düzeyi olan bazı yoldaşlar, hemen hemen bu konuda kendini sorumlu hisseden tüm militanlar, dışarıdan veya sağını solunu suçlamadan önce kendisinin ne kadar yeterli olup olmadığını değerlendirebilmelidir. Sıkça şunu vurguladım: Gücü kurtardım mı, bugün başarılı olabildim mi, bugünkü katkım nedir, gerçekten mevcut mücadeleye ve mevcut görev anlayışına uygun iş yaptım mı, bu konuda bekleneni verdim mi, vidanım bu konuda rahat mı? Bu soruları kendine sormak daha doğrudur.

Aynı soruları ben de kendime günlük olarak sorarım: Günlük kazanım nedir, gelişme ne kadar oldu, zayıflıklar nerede ve tüm gücümü kullanarak nasıl bertaraf edebilirim? Doğru olan yaklaşım budur. Yoksa nedenleri dışta arayıp ardından da soruşturuyoruz

* Yaz hamlesine yönelik talimat.

demek, kendini aldatmaktır. Önemli olan öncesinden görebilmek ve giderebilmektir. Bu konuda ne kadar ısrarlı ve öngörülü olursanız, sonuçlar o kadar olumlu olacaktır.

Yine şunu açıkça belirteyim: Bizim sorunumuz gerilla savaşımını geliştirmektir. Ama bunu da geliştirmek için kendimizi geliştirmek gerekir. Halen yaşamda ve ilişkilerde önemli oranda itici yaklaşımlar var. Güven vermeyen, yeterince eğitmeyen, örgütleyemeyen, moralle ve siyasal bilinçle desteklenmeyen komuta anlayışı hayli etkilidir. Yüksek başarıyı engelleyen temel faktör budur. Halen devam eden bazı kaçışlarda bu yaklaşımların yeri belirgindir. Maalesef bütün uyarılarımıza rağmen, bazı birlik komutanları, bölge ve alan komutanları savaşçıların moral düzeyini değerlendirmek şurada kalsın, daha da moralsizliğe itmek için elinden ne geliyorsa onu yapıyorlar. Adeta canı cehenneme diyecek kadar kötü yaklaşıyorlar. Zorlukları kolaylığa çevirme değil de, daha da kaybetmeye kadar götürüyor. Bu dönemin bu tip komutanı tehlikelidir ve kesinlikle kaybettirir. Öyle sanıyorum ki, birçok birimde bu tip kişilikler hayli etkilidir.

Acaba bu temelde komuta netleşmesi ve ayrışması ilerletildi mi diye düşünüyorum. Çeşitli alanlardan gelen arkadaşların da şahsında gözleyebildiğim kadarıyla -bu yalnız savaş alanları için değil, ülke dışı için de geçerlidir- insanla ilgilenme ve ilerletme faaliyeti çok sınırlıdır. Hemen bu noktada saflarımızdaki yüce yoldaşlık ilişkilerinden, sevgi ve saygı yönüyle gelişmekten bahsetmek gerekiyor. İnsan ilişkileri neredeyse diken gibi birbirine batıyor. Bu nasıl doğdu, bunun parti kültürüyle ne ilgisi var? Yoldaşlık ruhuyla, yine geliştirmekte olduğumuz yaşamla ne ilgisi var? Bu soruları kendimize sormalıyız. Eğer halen birlikte kaçabilecek kadar gaflete düşmüş olanlar varsa, yine yoldaşını en zor ve kaldıramayacağı işlerde tüketecek kadar anlayışsız davrananlar mevcutsa, hepsini sevme ve sayma yaklaşımı gelişmemişse, orada sağlam bir yoldaşıktan, dolayısıyla ordulaşmaktan bahsetmek mümkün değildir.

Öyle anlaşılıyor ki, bu yönüyle herkesin, her birimin kendini yeniden gözden geçirip aşama yapması gerekiyor. Sıcak yoldaşlık ilişkilerini, oldukça çekici, yükünü paylaşan, son derece anlayışlı, gönülden kazanan ve morali sonuna kadar esas alan bir yaklaşımı bütün birimlere hakim kılmak gerekiyor. Bunun için gerekirse tek tek her savaşçının, her görevlinin moralinin değerlendirilmesi, gerekirse araştırılması ve ona uygun bir siyasal moral yaklaşımının gösterilmesi gerekiyor. Eğer neredeyse kendini imha edecek kadar bazı öğeler çıkıyorsa, sık sık kaçışlar oluyorsa, buradaki yöneticinin yapısından fazla haberdar olmadığı ortaya çıkar. İyi bir ideolojik moral yönetimi olduğunda bunlar asgari düzeye düşer. Kaldı ki, genel yapıdan öğrenildiği kadarıyla, insanlar yaşamdan epey uzaklaşmıştır.

Savaşın zorlukları olduğunu söyleyebilirsiniz, ama unutmamak gerekir ki, savaş kudretli insanı ortaya çıkarır. Kof insanın posasını ortaya çıkardığı veya posalık duruma getirdiği gibi, büyük kahraman insanı da savaş pratiği ortaya çıkarır. Savaş pratiği başlı başına bir zayıflama nedeni, bir daralma nedeni olarak ileri sürülemez. Tam tersine güçlü bir savaş, kahraman bir insanı, büyük insanı ortaya çıkarır. Ama bizim görebildiğimiz, genelde savaşın daralttığı insan oluyor. Bu, komutanın eksikliğidir. Eğer bu kutsal savaşta insanımızı yüceltemiyorsak, özgür yaşamını bu savaşla kazandıramıyorsak, ona gerekli olan yaratıcılığı veremiyorsak, devrimci yaşamın, savaşta insanın sevgi ve saygıyla dolup taşıdığını, büyük bir yurtseverlikle dopdolu kıldığını düşünemiyorsak, bu eksiklik yönetimlerindir.

İdeolojik-politik çizgimiz aynı zamanda yaşamın kaynağıdır. Bu kaynağı akıtamıyorsak, önderin ideolojik-politik yönetimi yanlış veya eksiktir. Bu, saflarımızda yoğun bir biçimde görülüyor. Bunun yerine bireycilik, keyfilik, kendisini daha fazla düşünme, altın değerindeki çalışmayı, birimi ve yoldaşları ise fazla düşünmeme, örgütü ve soylu amaçları düşünmeme alabildiğine etkilidir. Bu tutum eskinin hortlatılmasıdır, eskinin aşılmasıdır. Bunun da ne kadar yaygın olduğu, gelişmeyen ve güçlenmeyen insan yapımızda kendini çok açıkça gösteriyor.

Saflarımıza bakın; birçok cüce insanı, hatta sevmediğiniz insanı görürsünüz. Bu doğru değildir. Yoldaşlıkta yeterince sevgi ve saygı olmadı mı, o çalışma kaybeder. Bu eleştiri olmayacak demek değildir; eleştiri olacak, hem de daha sağlam bir yaşama ulaşmak için, daha güçlü bir yoldaşığa ve sevgiye ulaşmak için eleştiri olacak. Siz bunu biraz değil, hiç geliştiremiyorsunuz. Bunun bir kader olmadığını bu arada belirtmeliyim. "Kolay değişmiyorlar, geri köylülük yapısıdır" deyip işin içinden sıyrılmak da doğru değildir. Tam tersine, o koşullarda belki de savaşın dışında, eylemin dışında en çok yapmanız gereken iş, kendi insanımızı inşa etme işidir.

Sorumlu düzeydeki arkadaşlarımız, vakitleri de olduğu halde, kendi insanlarıyla ve kendi birimiyle uğraşmak yerine, aylarca belki de bir toplantı bile yapmadan, inanılmaz ölçüde keyfi ve yalnız başına bütün birimi adeta ucuz çalıştırıcısına kullanmışlardır. Bunu tamamen mahkûm etmek gerekiyor. Bu, partimizin bütün gelişim özelliklerine terstir ve asla kazandırmaz. Ayrıca bu bin bir çabayla yetiştirdiğimiz sınırlı yoldaşlık ilişkileri üzerine ucuzca konmaktır. Her sorumlu militan kendine şunu söylemelidir: Denetimim altındaki insanları ne kadar yaşama çektim? Yalnız savaşa veya eyleme değil -ki, bu da sınırlıdır-, ondan da fazla yaşamı ne kadar yücelttim, morali ne kadar yücelttim? İster vuruş azmini, ister kendi kendimizi yeniden yapma tutkusunu ne kadar geliştirdim? Bunu kendinize sormanız hayattır, belki de en önemli görevinizdir.

Şimdiye kadar bunu genelde bize bıraktınız. Partinin moral üstünlüğünü, ideolojik üstünlüğünü biraz da biz yürüttük. Birçok arkadaşımız bunca insanı bu temelde yetiştirmenin ve genelde bu etkinin üzerine dayanıp kendilerini yaşattılar. Dolayısıyla komuta kimdir, görevleri nelerdir sorularını bile kendilerine sormadılar. Hatta daha fazla komutanlık daha fazla rahatlıktır, bireyciliktir deyip en tehlikeli yaklaşımı sergilediler. Bunun iyi niyetle de, dürüstlikle de bir ilgisi yoktur. İyi niyet ve dürüstlüğü ne olursa olsun, bunun en tehlikeli bir dayatma olduğunu anlamamız gerekiyor. Burada önemli oranda kazanılması gereken kazanılmıyor, kaybedilmemesi gereken de kaybediliyor. Çok önemli olan ideolojik moral eğitimi, bu temeldeki yönetimi çok ciddi olarak ihlal ettik ve bir tarafa bıraktık. Bu da olmadı mı cüceleşme, daralma ve keyfiyet kaçınılmazdır.

Ulusal kurutuluşumuzun bir yasası var. PKK baştan itibaren şunu söylüyordu: Parti olmadan, ulusal kurtuluşa tek bir adım bile atılamaz. Parti içinde de şunu söylüyordu: İdeolojik-siyasal gelişme ve bilinç olmadan parti bir hiçtir. Nitekim şimdi birçok savaşçımız ve komutanımız ideolojisiz ve siyasetsiz bir biçimde, el yordamıyla savaş yürütmek istiyor. Bu mümkün değildir, bunun mümkün olmadığı da yeterince açığa çıkmıştır. Belki zordur diyebilirsiniz; insanları bireysel alışkanlıklardan vazgeçirmek, bir sigaradan bile vazgeçirmek belki çok zordur, bunda haklısınız. Ama yüce amaçlar uğruna bir sigaradan vazgeçmeyecek kadar alışkanlıklara bağlı bir kişilik fazla yücelemez ve gelişemez. Bunun da ne kadar yaygın bir kötü alışkanlık olduğunu hepimiz biliyorsunuz. Bunlar kısır kalır, dar kalır, çözümsüz kalırlar ve fazla büyüzmezler. Nitekim etrafınızda bu kişilikler çok sayıdadır. Yine

de ne yapmak gerekirse gereksin, bu insanları bu düzeyden çıkarmak gerekiyor. Gerektiğinde alışkanlıklarla savaşıacaksınız; ama bir milim de olsa her gün bu savaşı biraz ilerleteceksiniz.

Mevcut hazır insanımız düşünmeye hizmettir; hazır ilişki, hazır yaşam, daha önceki yaşam, aslında düşmanın hizmetindeki yaşamdır. Bunu neden iyi göremiyorsunuz? Şimdiye kadar ki pratiğinizde bunu neden fark edemediğinizi anlamalısınız. Aslında gelişme imkânlarınız çoktur. Bizden daha fazla bu yönüyle kendinize yorum gücü getirip dönüştürme şansı vermeniz halinde, belki de şimdiki eylemlilikten on kat daha fazla eylemlilik, örgütsel sağlamlıktan on kat daha fazla örgütsel sağlamlık ve savaşın her türlü sorunlarına çözüm bulabilen bir kadro gücümüz ortaya çıkardı. Basit ele aldığınız için bunu göremediniz veya “Ne de olsa Önderlik ideolojik-politik ve kadrosal faaliyeti yürütüyor, hatta savaşçıyı bile istediğimiz kadar hazır bir şekilde bize kadar ulaştırıyor veya bulabiliyoruz; o zaman bize düşen bunların üzerine çok sınırlı, dar bir yönetim anlayışıyla kendini kabul ettirmektedir” dediniz. Felaket de, değerlendirme hatası da burada başladı. Hele bir de ciddi bir askeri ve siyasal terbiyeden geçmemiş kişiler komutan olursa, işin tehlikesi daha da iyi anlaşılır.

Tekrar vurgulayayım: “Alışkanlıklardır, kaderimizdir, kolay vazgeçmeyiz” demek, ucuza kaçmaktır. İnsana güvenmeliyiz. İnsanın değişip dönüşerek en başarısız denileni başardığını kabul etmek durumundayız. PKK'nın de bütün gelişmesi dönüşebildiği orandadır. Dönüşmeyen kişilik, bizde hiçbir şey yapamamanın gerekçesi olabilir. Bu anlama gelebilecek bütün tutum ve davranışlar gelişmeyi reddetmek anlamına gelir. Dolayısıyla bu bencillik içinde bulunanlar, özellikle kendi alışkanlıklarını aşamayan kişilikler eğer gelişmek istiyorlarsa, devrimciliğin yolunu bir kez daha görmeli ve içine girmelidirler. Bu kadar siyasal olarak yetişmemiş, örgütlenmemiş ve çok tehlikeli bireysel dayatmalar halindeki komuta, istediğimiz kadar savaşalım ve gelişme sağlayalım, sonuçta bizi kaybettirmekten öteye götüremez.

Bunun için genel belirlemeleri bir kez daha anlamak gerekiyor. Engin bir yurtseverlik ne demektir, özgür yaşam ne demektir, örgütlülük ne demektir? Bu kavramları yeniden değerlendirmelisiniz. Yine ulusal ve siyasal düzeyi yaşamak ne demektir, sevgi ve saygıyı yakalamak ne demektir? Bu kavramları da yeniden gözden geçirip gerekeni yapmak durumundasınız. Partiye bu kavramların dışında sanıldığından daha fazla dayatmalar var. Haddinden fazla yurtseverliğin, özgür yaşamın ve örgüt anlayışının çok dışında, örgütsel işleyişin, yine ulusal ve siyasal gelişme düzeyimizin çok gerisinde kişiliklerin dayatması var. Bunlar adeta partiyi ve ordu saflarını tutmuş bırakmıyorlar. Sonuç çarpıcı kayıplar, yerinde sayan birliklerin durumu, büyük gelişme kaydetmeyen bir savaş oluyor. Bunu artık tespit etmek zor değildir ve nedenlerini de fazla dışarıda aramamıza gerek yoktur. Nedenleri biraz saydığımız özelliklerden kaynaklanıyor ve halen bu en ciddi bir tehlikedir diyorum.

İnsanımız bilinen muazzam yoksul düşürülmüşlükten, hemen her türlü gelişmeden alıkonulmaktan dolayı çok bencil kılınmıştır. PKK devrimi, bu bencil kişiliği baştan itibaren yıkma devrimidir. Yıkığımız oranda PKKlileşiyoruz. Başka tür bir PKKlileşme hiç kimsenin aklına gelmemelidir. Eğer gerçekten bu anlamda PKKlileşmezsek, en büyük tehlikeyi bu PKKlileşmeyen kişilerden görmüş olacağımızı hiç kimse kulak ardı etmesin. Bunlar en tehlikeli kontradan daha fazla tehlikelidirler.

Tekrar iddia ediyorum: PKKlileşme, başladığımız gün gibi, hatta ondan daha fazla her türlü ulusal, siyasal ve askeri gelişme için temeldir. Bunu ihmal etmek, en son ve en büyük kazanımı da peşinen kaybetmek demektir. Unutmayın ki, bugün çok büyümüş olan PKK içinde, PKKlileşmemiş böyle öğeler işin yüzde doksanını teşkil ve temsil ediyorlar. O açıdan sorumlu devrimciliğin, gerçekten partiden kendini sorumlu hissedenlerin çok akıllıca ve ustaca PKKlileşme sorununun komutaya, günlük yaşama ve morale yansıtılışını mutlaka başarımları gerekiyor. Bunun başarılması sağlanmadığında, hiçbirimiz gerçek başarıdan söz edemeyiz.

Bir örnekle biraz daha sizi aydınlatmak isterim: Savaşın kaderini değiştiren çok önemli bir gelişme adımını atan bir komuta kişiliği neden fazlasıyla gelişmedi veya çok sınırlı kaldı? Bu soruyu kendinize sormalısınız ve sanıyorum bunu ne kadar kendinize sorar ve cevabını verirseniz, içinde bulunduğunuz gelişme düzeyinin düşüklüğünden o kadar kurtulursunuz. Dikkat edilirse, aslında sayısal bir sorun, teknik sorunumuz yoktur; cesaret ve fedakârlık, arazi ve tecrübe sorunumuz yoktur. Ama buna rağmen, halen bir savaşı veya eylemi güçlü bir biçimde düzenleyemedik. Bir yere bakıyorsun yirmi kayıp, otuz kayıp verilmiş. Hem de bunlar hiç savaşmamaktan dolayı yaşanmış. Halbuki aynı kaybı göze alan iyi bir komutan, kesinlikle bir vilayeti düşürebilir, bir şehri rehin alabilir.

Günlük örnektir, en son Çeçen Dudayev, Rusya'nın yüzlerce kilometre içlerine girdi, bir kasabayı rehin aldı ve sonuçta bilinen büyük Rusya'yı ateşkes kadar getirdi, halen yürütülen görüşmelere kadar çekti. Çok iyi yapmıştır veya çok taklit edilmesi gereken bir biçimdir demiyorum. Ama yine de öğreticidir. Kendi birliklerine çok hakim olan bir komutanlık yüzlerce kilometre içerde bunu yapıyorsa, sizin yanınızda, dağların bitişiğinde olan kasabalar var, birçok düşman birliği var, hedef var. Onlarca, yüzlerce değil, belki de isterseniz beş yüze, bine yakın çıkarabileceğiniz kuvvetler var. Olmasa bile bunları teşkil ettirebiliriz. Ama ciddi bir saldırı düzenleyebilmiş miyiz? Böylesi saldırılar tek tük veya talidir. Burada esas neden, güçlü komuta kişiliklerinin olmayışdır. Yoksa savaşa kendini tamamen vermiş, birliklerini tamamen geliştirmiş bir komutan, önemli eylemleri geliştirebilir. Hemen her bölgede bunlar gelişebilir.

Tekrar belirtiyorum: Bu kadar kayba bakın; bu kayıplar savaşmanın değil savaşmamanın kayıplarıdır, komutanın olmadığı yerdeki kayıplardır; kendiliğinden ve komuta çizgisinden uzak kalmış, üslenmeden ve harekâttan uzak kalmış birimlerin kaybıdır. Komutanın birimle oynadığı yerdeki kayıplardır; bütün kuralları bir tarafa bırakmanın kayıplarıdır. Ama bazı saldırılar da yaptınız, örneğin ortadan kaldırılan bazı karakollar var. Bunlar en az kayıpla, fakat oldukça başarılı diyebileceğimiz kazanımlara da yol açmıştır. Kaldı ki bunlar en zor yerdeki eylemlerdi. Daha kolay, daha iyi planlanacak, daha çarpıcı sonuçlar alınacak yüzlerce hedef belirlenebilir, takip edilebilir; zemini ve zamanı yakaladın mı eylem gerçekleştirilebilir. Ama ortada bunu yapacak komutan yoktur, düşünce yoktur.

Düşünce dağınık ve sistemsizdir; fetih işi, plan işi komutanın beyninde gerçekleşmemiştir. En değme alan komutanına bakıyorum, “Git eylem yap, git şu işi yap” diyor. Nasıl yapacak, gerçekten yapabilir mi? Bunu hiç irdelememiş ve soruşturmamıştır bile. Sadece baştan savma kabilinden git orada iş yap demiştir. Bu, bir köylünün iş yapma tarzıdır. Sağlam askeri kafaya sahip olan biri böyle iş yapmaz. Örneğin, birçok birim köye, kasabaya gönderiliyor ve bunların hepsi de yarı yolda imha oluyor. Dikkat edin: Komutan ya farkında değildir, ya çoğunlukla haberi yoktur. Haberi olsa, biraz da düşünse, birlikleri böyle sağa sola yollamaz. Ortada son derece kendiliğinden bir durum vardır.

Herhangi bir karar, hatta karar olmadan da görev icabı adı altında şuraya buraya rasgele herkes gidebilir. Görev verilse bile hiç ciddi bir ağırlığı yoktur. Yani boş bir nedenle, amaçsız veya çok sınırlı bir amaçla sağa sola gruplar gönderilmiştir. Ciddi bir etüd ve inceleme yoktur, keşif yoktur, olsa da sırf olsun diye bir keşiftir. Aslında dinamik, rasyonel bir keşif yürütülmüyor. Sırf kural olsun diye keşif yaptık, iş olsun diye birlik yolladık deniliyor. Gerçekten fethedilebilir mi, gerçekten komutan bir operasyonun üzerinde midir, gerçekten kafasına takmış mıdır, ölçüp biçmiş midir? Bütün olumlu ve olumsuz yönleri hesaba katmış mıdır? Eylemde olası alternatifleri düşünüyor mu? Avantaj ve dezavantajları ölçüp biçmiş midir? Aslında çok genel ve baştan savmadır veya en zor eyleme göre olur. Sizin baskın dediğiniz eylemler, en tehlikeli eylemlerdir. Aslında daha kolaylarını ve çok sonuç alıcı olanlarını bulmak mümkündür. Ama mantığınıza göre bu aslında biraz da imkânsız kılınmıştır.

Düşmanın dayattığı kontrol altındaki savunma durumu, aslında sizi kendi inisiyatifinizle plan geliştirmekten alıkoyuyor. Dayatma altında, kuşatma altında, kontrol altında kendi kendinizi yorup duruyorsunuz. Bunun akılcı ve dinamik tarzda aşılmasını kendinize fazla sorun yapmıyorsunuz. Aslında yıllardır partinin içinde bulunduğu veya savaş tarzımızın aşamadığı durum budur. 'O gelsin saldırsın, biz kendimizi savunalım' veya 'o dayatsın, biz de dayatırız, o gelsin biz de ona gösteririz' diyorsunuz. Anlayış bunu fazla aşmamıştır. Bu yalnız son yılların bir olumsuzluğu değil, başlattığımızdan beri yakamızı bırakmayan, koşullara ve kendiliğindenliğe teslim olmuş bir anlayışın sonucudur. Onun da ideolojik-siyasal yetmezlikle ilişkisi vardır. Bu anlayış kendiliğinden ortaya çıkmıyor. Yılların ihmal edilen ideolojik ve örgütsel eğitim yetersizliği, yine doğru komuta anlayışında ısrar etmeyiniz, bu kendiliğinden savaş tarzını ortaya çıkarmıştır.

Nereden bakarsanız bakın, kaderdir, ancak bu kadar yapılıp deyip işin içinden çıkamayız. En büyük fedakârlık ve cesaret de gösteriliyor" deyip anlamlı kılamazsınız. Savaşta halen ciddi bir yanlıgı içindeyiz. Kendimizi çok zora sokuyoruz. Hiçbir gerilla çalışmasının yapmadığı fedakârlığı da gösteriyoruz. Cesaretle belki de üstümüzde olan hareket yoktur. Ama tarzınız çok kötüdür. Çocukların bile bazen yapamayacağı ve sıradan bir köylünün kabul etmeyeceği dehşet verici hatalar yapılmakta ve yetmezlikler içine düşülmektedir. Buradan kaybediyorsunuz. Şimdi her gün basit nedenlerle 'birim şuraya gitti, şurada karşılanacaktı, karşılamadı, darbe yedi, gitti' demek akıl kârı mıdır? Araştırılırsa bu mantığın altında kendiliğindenlik vardır. Güce hükmetmeme, güçlü kontrol etmeme, düşmanı izlememe vardır. Örnekler daha da çoğaltılabilir.

Savaşı derinleştirmek istiyoruz. Hiç şüphesiz sizin de amacınız budur, büyük fedakârlık ve cesaretle bu işin üstündesiniz; ama tarzınızda henüz ciddi yetmezlikler etkisini sürdürüyor. Sağlam bir komuta anlayışına ulaşmaktan, kapsayıcı, hükmeden, moralli ve fetheden gücü yapıya yansıtarak yürüten bir komuta gücünü henüz tam anlamıyla teşkil ettirmekten uzaksınız. Öncelikle yapmanız gereken bu işi yapmaktır, birimlerimizin sağlamlık düzeyini canınızdan daha çok severek geliştirmektir. Bunu yapmadan, partinin genel etkisi üzerinde yaşamanız çok zordur ve sizi de kurtaramaz.

Defalarca kendinizi şeker şerbet edip yapıya sunmazsanız, iyi bir komutan haline gelemezsiniz dedim. Yapıyı büyük bir inandırıcılık içinde ve gerçekten başarabileceğinize inandırmazsanız, yine büyük bir plan ve dolayısıyla eylem gücüne ulaştıramazsınız. Tarihte de, günümüzde de Önderliğin yasaları vardır. Onları uygulamadan, kestirmeden, köylü usulüyle, küçük burjuvaların ikiyüzlülüğüyle hiç kimse kendini iyi bir komutan olarak dayatamaz. Bir gün yutturur, ikinci gün yutturur, üçüncü gün pratik onu iflas ettirir ve nitekim ettiriyor da. Zor da olsa, kişiliklerinize ters de gelse, yine de doğru yolu kabul etmek durumundasınız. Bazı alışkanlıklarınızı ısrarla vazgeçilmez özelliklermiş gibi dayatmamalı ve bunu aşmalısınız.

Şunu da çok iyi biliyorsunuz ki, ben de komutanlık yapıyorum. Ben sizin gibi belki fazla hareket imkânına sahip değilim, sizler benden daha fazla hareket imkânına, kendi birliklerinizle temas imkânına sahipsiniz. Ama tekrar belirtiyim: Benim halkla kurduğum manevi bağlar, moral bağları, yine parti ve savaş güçleriyle kurduğum bağlar sizinkinden yüz kat daha güçlüdür. Bunu kendiniz de görüyorsunuz. Acaba bu nasıl oluyor? Bu, çalışma tarzıyla, ideolojik ve siyasal morali bütün partiye, bütün bir halka verme tarzıyla oluyor. Bunu görmeniz zor değildir. Peki, bunu neden takip edemiyorsunuz? Anlaşılamıyor muyuz, bizi kavramakta son derece zorluk mu çekiyorsunuz? Hayır. Kendi alışkanlık duvarınıza çarptırıp boşa çıkartıyorsunuz. 'Benim de üslubum budur' diyorsunuz. Bir provokatörün deyişiyle 'her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır' deyip boşa çıkartıyorsunuz. Benim bu tarzım kendi babamın tarzı değil, halkı örgütlemenin tarzı, halka moral kazandırmanın ve savaşa katmanın tarzıdır. Bu, benim için de, sizler için de mutlak bir emirdir.

Bütün alan sorumlularına bakıyorum; birliğiyle üç ay doğru dürüst konuşmayan birçok komutan ve yönetici olduğunu görüyorum. Bu inanılmaz bir şeydir. Savaşçı adayları geliyor, alan sorumlusunu kaç defa gördün diyorum; üç ayda ya bir defa görmüş ya görmemiştir. Doğru dürüst bir uğurlama veya karşılama ya yapmış ya yapmamıştır. Benim genel görevim biliniyor. Belki de benim insanları hiç görmemem gerekir. Ama saatlerce toplantı yapıyorum, konuşuyorum. Bizim komutanlarımız şimdiden böyle bürokratlaşırlarsa, kendi örgütsel çalışanlarıyla böyle irtibatsız kalırlarsa, bu partinin hali ne olur diye şaşıyorum. Kendinize sorun: Acaba savaşçılarınıza, direkt veya dolaylı yoldan sorumluluğumuz altındaki çalışma birimlerine gücünüzün ne kadarını verdiniz, ne kadarına ulaştınız? Engel var demeyin. En yanı başınızdaki güçle bile ne kadar ilgileniyorsunuz? Belki kızgın süreçlerde, operasyonlarda olmayabilir; ama gündüz yapamadıysanız geceler var. Kızgın dönemlerden çok daha fazla rahat dönemler var. Bunun imkânsızlıkla da fazla izah edilemeyeceği açıktır. Sorun bir tarz sorunudur, buna güç yetirme sorunudur.

Demek ki, yaz hamlemizi derinleştirirken, komutada yetkinleşmeyi ve komutanın da yapıyla tekrar bütünleşmesini böylesine bir yaklaşım içinde ele almak önemini koruyan yakıcı bir sorunumuzdur. Gelişme yok demiyorum. Gelişmeler var, ama bu gelişmeler tam kurumlaşmış olmaktan uzaktır; bütünüyle bize zaferi getirecek köklü gelişmeleri yaşamının yolunu açacak düzeyde değildir. Sıgılık halen had safhadadır, bağlar çok gevşektir, moral fazla gelişkin değildir veya istediğimiz kadar geliştirememişiz. İç örgütlülük, görev ve sorumluluk anlayışı tam oturmuş değildir. Bu anlamda hem yapı hem ona komuta eden kişilikler içinde ve aralarında gereken uyumu göstermekten, birbirlerine karşı saygı sevgiyle dolu olmaktan uzaktırlar. Belki de ağır basan yön budur.

Bunların giderilmesi imkânsız değildir. yine iddialı olan -ki, benim sözüm daha çok onlaradır-, bir tirmanış sağlamak isteyen, önemli bir gelişmeye kendini vermek isteyen, bu rolü oynamak isteyen bu çerçeveye dikkat etmeli; hiçbir bahane ileri sürmeden, iç veya dış kökenli engellere de sığınmadan, iddiasını kendi doğru tarzıyla sonuçlandırmalıdır. Gelişmekten çekinmemeli, fazla geliştirmemizi de sanmamalıyız.

Her zaman söylediğimiz gibi, düşmanın dayattığı savaş tarzı, karşısındakinin komuta kişiliğini ortaya çıkarır; onun savaşımını, onun ordulaşmasını belirler. Siz halen düşmanın dayattığı savaş tarzına göre, onun ordu ve komuta tarzına göre savaş tarzınızı,

komuta ve kurumlaşma düzeyinizi tam anlamıyla ortaya çıkarmış değilsiniz, ondan oldukça uzaksınız. Bundan kaçınmakla da bu savaşı geliştiremeyiz. En önemlisi de, sizde çok güçlü komuta kişilikleri gelişmez. Tarihimizde en benim diyen isyanlar bile kendi içinde bu kadar köylülük nedeniyle yozlaşmış tasfiye olmaktan kurtulamamışlardır. Bu tehlikeyi ciddi olarak siz de yaşıyorsunuz. Bu sadece bugünkü temel görev değil, tarihimizde en temel ulusal kördüğümün çözülüşünün, yine en temel olmazsa olmaz gelişme koşuludur. Ya böyle bir kişilik dönüşümüyle tarihsel ve ulusal dönüşüm layığıyla sağlanır, ya da çok sayıdaki örnekler gibi yozlaşmış gidilir. Bu konuda şansınızı doğru kullanmalısınız.

Tarih, her zaman böyle bir savaş ve ordulaşma şansı vermez. yine parti her zaman böyle gelişme olanaklarını sunmaz. Bu konuda hiç yanılmaya gerek yoktur. Bir tek kişi de, sıradan savaşçı da yanılmamalıdır. Koşullar zordur, gelişmeler adeta tırnakla sökülüyor. Üzerine yatmak, değerini takdir ettirememek er geç sizden feci şekilde hesap sorar. PKK'nin kendini sorgulama gücü biliniyor. Sorgulama bir özelliğidir ve er geç de yapılanın karşılığı iyi veya kötü görülecektir. Daha şimdiden sadece tarihe ve partiye karşı da değil; halka karşı, insanlığa karşı iyi bir gelişmenin sahibi olarak hesap yapmalısınız. Gece gündüz meşguliyetiniz bu olmalıdır. Zaten bunun dışında hiçbirimizin yaşam seçeneği de yoktur. Başka tür hesap verme, hesap alma gerçeğimiz de yoktur.

Eğer bunlar anlaşıldıysa, hiç şüphesiz yaz hamlemiz derinleşerek devam edecektir. Güneyde, ortada, kuzeyde, batıda, en doğu ucunda tutulan mevziler bu anlayış temelinde derinleştirilir ve gereken hareketliliğe ulaşırsa, bu savaşı lehimize geliştiririz, hem de amansız geliştiririz. Yine iyi bilindiği gibi, güncel sosyal ve askeri durum pek o kadar olumsuz değildir. Partinin sağladığı gelişme zeminleri gittikçe daha fazla başarılı olmaya imkân veriyor. Diplomatik silah, yedekler, taktik yedek alanlar, yine kendi içimizdeki son yetkinleşmeler hepimize daha fazla başarıma imkânı veriyor. Bütün bölgelerin dengeli bir gerillaya kavuşmuş olması, yine ülkeye temel bitişik alanların ve halk ilişkilerinin istenildiği kadar her türlü gelişmeye açık tutulması yenidir ve oldukça geliştirmeye götürür. İçerde olanların işi dışarıdakilerden daha kolaydır, ama rehavete kapılmamaları gerekir. Her şeyin iğne ucuy-la kazanıldığını bilmeleri gerekir.

Bazı alanların acı kayıp haberlerini her duyduğumuzda büyük öfke duyuyoruz. Araştırın; bunlar çok basit, belki de bir anlık gafletin kayıplarıdır, bazı sahte kişiliklerin kayıplarıdır. Bunlar kader değildir. Hele o dağlarda böyle ucuz kaybetmek bir insanın kendine yapabileceği en büyük kötülük olur. Gelişmeleri bu aşamaya getirmişken, kolay kaybetmemek için şüphesiz kendinize başarıda daha fazla yol aldıracaksınız. Gelişmelerle yetinmek şurada kalsın, büyük bir susamışlıkla görevlerin üzerine gitmenin zamanıdır. Kendimize güvenmeliyiz, gelişmeye de güvenmeliyiz ve bunun son derece imkân dahiline girdiğini görebilmeliyiz.

Statükoculukla, alışkanlıklarla kendini hastalıklı etmiş kişilik, bu ne kadar kendine rahat gelse de, en kısa yoldan ölümdür. Günlük olarak ihtilali kendinde derinleştiren kişilik, tarihte büyük rolünü oynayacaktır. İsterdik ki, geçmişimizde bunu layığıyla yapalım. Ama bu olmadı diye şimdi de bundan vazgeçecek değiliz. Yine tarihi kişilikler, tarihi komuta kişilikleri içimizden çıkacaktır ve inanıyorum ki, buna layık birçok öğemiz ortaya çıkmıştır.

Bu son eylemlerde çok sayıda kahramanca adımın sahibi savaşçı ve militan ortaya çıkmıştır. Onların hepsi kendilerine yeniden anlam versinler; hatta onların üstü veya altı onları yeniden terfi ettirsin ve teşvik etsin; onlar da kendilerine başarının yolunu daha fazla açık tutsunlar ve buna yüklensinler. Hiç kimse bu konuda birbirine engel teşkil etmek değil, sonuna kadar yolu açık tutmakla görevli olduğunu unutmamasın. Böyle olması herkesin işini kolaylaştırır, herkesin başarı yolunu açar.

Darlık değil böylesine geniş açıdan bakma, bencillik değil böylesine kolektif olma, yetinme değil fethetme ruhuyla dolu olma asıl gelişmemizin kaderini belirleyecektir. Bu konuda gerekli olan her şey, partiden istenilecek kadar verilmiştir. Koşullar olgun haldedir. Aslında fazladır deyip kendinizden istemenin zamanıdır diyorum. “Yüksek başarı artık benden sorulur” demelisiniz. “Kayıplar ve kazaların önüne geçmek benim işimdir” demelisiniz. “Doymayan, daha fazla başarının peşinden koşması gereken kişilik ben olmalıyım” demelisiniz. “Her türlü yanlışlık ve yetmezliğe tavır koymak en temel görevimdir” demelisiniz. “Yeni hedefler, yeni planlar, gereken eğitim ve örgütlenmeyi geliştirmek en vazgeçilmez görevimdir” demelisiniz. İşte bugün dönemin gerçek komuta kişiliğinden beklenen budur.

Komuta kişiliği bunu yakalayan, buna cevap teşkil eden kişiliktir. Bu konuda da hiç kimse ne kendine sevdalansın, ne de daha doğru dürüst savaşmadan kendisinden vazgeçsin. Halkımız tarihin bu döneminde bizden olağanüstü başarı ve bunun komuta kişiliğini istiyor. Düşman bundan başka tür seçeneğe izin vermiyor. O halde, biz de gün bu gündür, hem de yüz yılların umududur deyip, yine yüz yılların düşürdüğü kişiliğe lanet okuyup böylece yücelme ufkunu yakalamış, tutkusunu elde etmiş ve olanağını ele geçirmiş kişiliğe yüklenmeliyiz. Bu kişilikle kazanılması gerektiği kadar da kazanalım.

Ben bu temelde önümüzdeki sürece daha güçlü bir biçimde, oldukça yeterli, sorumlu ve yaratıcı katılacağınıza ve yükleneneğinize eminim. Özellikle tutturulması gereken başarı çizgisini de daha bir güç ve yeterlilikle tutturacağınıza inanıyorum. Gerekli olan neyse, onun da kendinizde ve çalışma arkadaşınızda mevcut olduğuna inanıyorum. Bu temelde üstün başarılar diliyorum, selam ve sevgilerimi sunuyorum.

24 Haziran 1995